Claustrum aie

B 71

In isto volumine continentur subscripta et primo continentur in fine

Hugo de folieto de claustro aie libri .v.
De constructione tabernaculi fedus Ieam liber unus.
Dyalogorum hugonis de sco victore. libri vi.
Hugo de sco victore de perpetua virginitate beate virginis. libri.
Hugo de triplici silencio.
Hugo de variabili statu viri. seu humilitate obiectus
Eiusdem de operibus trium dierum.
Epla eiusdem ad quattuor questiones.
Exhortatio eiusdem ad virgines.
Hugo de dignitate humane nature libri quatuor
Item breuis explanatio fidei catholice. et finis fidei eiusdem.

a 2

Incipiunt capla i libro de cla-
stro aie, et corpis. Plog. Incipit
Quod iapietib; edificaé qré
dus è locus fiudamti. Capl; p̄m.
Qualit p delacões tpaliū dya-
bol; miari nō desinat. Ca. ij
Quō dyabol; blādit; vt decapiat. iij
De .iiior cauf tēptacionz Ca. iiij
Quō pmittat dyabol; vt p̄tat. Caplm quīm.
De cauru elacois. Caplm Sextū.
Quō isidiat; dyabolus vt capiat. Capl; Septimū.
Quō fiat mēs qñz spelūca latronū. et dom; negociaci-
oīs. z mētricis ptibulū. Caplm octauū.
Qñ habūdās sit paupi religio. Caplm Nonū.
Qñ sufficiēs sit mediocri religio. Caplm Decimū.
Qñ tolerabil' sit diuita religio. Capl; Undecimū.
Qñ larga sit iformis religio. Caplm Duodecim̄.
Qñ spacios sit delicatus religio. Caplm xiij
Qñ moderata sit formosis religio. Capl; xiiij
Qñ penitētib; sit misericors religio. Capl; xv.
Qñ pīsis sit severa religio. Caplm xvj
Qñ optā sit bonis religio. Caplm xvij
Qñ quattuor sūt notāda i religione. Capl; xviij

Incipit prologus tractatus, De claustro aie.
edita a Hugone folieti.

Hugo de structōe Tabnaculi. sedm Iran.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Legasti nos fr amuā tassiē. qtinꝫ aliq̄ īmediā tēptationū videlicet spūal' delcā cōis ferau la frībus nobiscum īmorātibꝫ ḡrerē ac ꝑmanerem. Quesiui frē ꝙ ī ueni.

In solutudīe etēm veteris testāti: paucilas radicis salutaferas repperi. Ex tra ueō euāgeliī bñ tracta: quos dā fructus boni saporis attuli. Ex libris aūt exposi torū. ꝙ alioꝝ quoꝝdā sapietū. ās ex agricolarū ortis quosdā flores collegi: ut ī unū ꝛgesta locī. suauē reddāt odorē. Ex radicibꝫ itaq; ꝛ. ex sentēcijs veteris testāti; aliq̄t īmediū salutatis īfirmi ūi nādo ꝑnt pape. Flores uō: ex fructu euāgeliī tāq; ex bono ope ꝛfiaā. Delectat aūt diuisis expo siōnū floribꝫ: meditādo delcēt. Sic paulꝰ aplūs apud mileta īsulā egressus de mari. collegit mīla tu diēz sarmētoꝝ. ut socijs qui scā de maris pri lo euaserāt: ignē ꝑpt frigus accēdēt. Bñ beda sup actus aplōꝝ. Sarmēta īqunt sūt dcā ālibz exhor tatiōiz. ā ad accēdēdā caritatē valēcia. ītegritate

decerpta scripturaq; : ꝑ si frōdibus sūt exasa amorū.
Horaliꝫ igit̄ mare mūdū. nauis hui⁹ seli uitā ; naufra
gū nauis ante ptaliū? egressio i mūdiacōez mūdi. ysula
q̄ mari supeminet; portū ītte diuisiōis significat. paulus
illos qui ūbo p̄dicacōis frigidos ac pigros fr̄os. et ex
undis mūdane tēpestatis abstractos: excitat ad amorē
xp̄i. Carnēta exhortacōis sūt ūba: ignis caritatē desi
gnat. Per uiperā ūeo q̄ pressit a calore; mūdi spūs,
siue detractores ūtrūq; designā?. Que ꝫsilit manū
pauli. i. opus doctrīe spūal' ipedire nitū?. detractiōis
morsus īferēdo, q̄ iudice uirus īfūdēdo. Hāc uiperā fr̄
exhorresco. ne uirus detractiōis īferat. Igneū ē ut eū
tēm⁹. Nulli g⁹ nrm fr̄ patefias nomē? ne ex īsipiētia
auctoris q̄ psone ualitate opis mī labor ualescat: n et
ne uipera cui⁹ manū īuadere debeat agnoscat. pla
cet quoq; opusculi hui⁹ spaciū. i. q̄tuor libellos ēlegāde
mētis gra scīndi. q⁹ut aut b̄ūs augustin⁹, ita libri tm̄o
i fiat? lēt̄oris ītencio: sicut labor uiatoris hospicio.
Prim⁹ quidē quid noceat claustralib⁹. ill' mūdo ēnū
ciare uolētibus ostēdit. Secūs ūeo claustri materiall' ordi
nacōez: i quo tenet? homo exteior docet. Tertius aūe
claustrū ordinat. Quartus claustri nō manufacti
ymitacōez q̄ē i celo mēdat appetendā? Sūmi abbatis
sc̄z xp̄i pacē quā hab? cū subiectis: hic hortat? cū fr̄ibus
exhibēdam?. Explicat prologus.

Incipit liber primus. Quod incipientibus edifi
care q̄rendus est loc⁹ fundamenti. Capl̄z j

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Capietibus edificare. qđ̄ eds ē locus fūdamēti. ne
ſuppoſita pietis ꝯgeries īclinet ſe ad ruinā. Dolēt em̄
ex hoc rōnabilit' qui firmiter edificaē volūt. euerſa et
erecta tra ſup firmā petrā licet nimio labore q̄ſitā:
edificij ſui ponē fūdamētū. Diuſa ē tn̄ diuſoꝝ rō edi
ficioꝝ. Ampla em̄ palacia ꝛges ſibi edificāt: ſed domus
illoꝝ ſepulchra eoꝝ ēternū. Turres firmas ī cūnis mō
dū locāt. vallāt aggere. ꝛ muro cīgūt. mōtes nō ſuis
ſed mānibus paupm̄ tn̄ſferūt. ꝛ circūductis ſolo īperio
fluūbus. excludūt hoſtiū vires: nichil tn̄ hoīm̄ morti
ꝓtradicē pt̄. Xpi domus nō īpares ecclīe magnitudīe
ſtruūt. pictos delectāt ꝛ yrē thalamos: veſtiū ꝛ ibi yma
gines: ꝓfis colorū īdumētis. Paup aūt ſine veſtibus
īcedit: ꝛ vacuo vētre clamat ad oſtiū. O mira delcācio.
Troianos geſtat pies pictus. purpura ꝛ auro veſtatos:
xpīanis. pāni negāt ꝛ vetes. Grecoꝝ exercitui dant ꝛ
arma ꝛ hectori clipeus dat ꝛ auro ſplendēs: paupi vō
ad ianuā clamāti. nō porrigit ꝛ panis. Et vt verū fa
tear. paupes ſpoliāt ꝛ ſepe: et veſtiū ꝛ lapides ꝛ ligna.
Ornāt ꝓtoria colūpnis ꝛ fores domibus āponūt: que
vtinā paupes īcluderēt. nō excluderēt. Cures urbiū
ſuaꝝ munitiones ſtudioſe diſponūt. vt ſic ītaūr ſuos hoſ
tiū ī pellāt: excubias ordināt ꝛ vectes ferreos portis
īſerūt: portas ſuas muniūt cuſtodib⁹. Sed tu o dne
pone cuſtodiā oi meo: vt nō deliquā ī lingua mea.
Monachi faciūt ſibi claustra. quib⁹ hō exteior teneri
poſſit: ſed vtinā claustra facerēt quib⁹ hō īterior ordina
te tenēt ꝛ. Sic fres. ſic quidā turres edificāt: vt ſecuri⁹
rapiāt. Alij ſola delcācōe ꝛ ſuperfluitate gaudēt. alij ne
ceſſitate ꝛ fame: ne opprimā ꝛ a potētib⁹. vt dixīmus.

laborare nō desinūt. Claustra vēo q̄si castra dñi: alij dño
ꝓponūt. Et sicut ingi mīstri turriū i statura mūitōe scau-
rius fraudes īimicorū excludūt: sic hō īteior z hō exteior
nīt munimīa claustroz pōiti. antiqui hostis īsidias.
z tpaliū rez fragiles casus effugiūt. Vtile igit² cē credim⁹.
ut introducā² dne psone: z qđ i ēb⁹ subtilioꝛb⁹ obscurū
latet. p res oculi subiacētes. liquidū fiat. Sicut etēm ac-
cidit si duo socij aliq̄t castrū īuadēt. cū ab hostib⁹ oppug-
nari debēt. quoꝝ un⁹ esset discretus. alter īdiscretus.
unus piger. alter expeditus: sic hō īteior z hō exteior.
Discretus i die munitiōes parat. erigit propugnacula.
defensiōis loca singulis assignat: officia ꝑsentiū iūgit.
quibusdā socioz discordiā docet. reuocādi tps īdicit.
ne fames q̄ clausis īrat portis. nī armatos victorie
obtineat prīcipatū. fraudē dāpnat. nec aliquē hostis
īgrediat: sed oīa oīa ꝑseuerātē patie ꝑstantiā habēdā
fore ꝑdicat z hortat. In nocte vēo excubias pōit. dis-
currit p vigiles. sopnolētos increpat: et p teteis sepissiē
socioꝝ erātat. q² piger ē: docet. q² īdiscretus. Di autē
ppius hostes attendāt. machinamēta belli ꝑparēt. aries
ianuā pulset. tūc exiet armatus. sustinz hostes. virib⁹
hostiū īcursus ꝑpellit. q² expeditus ē: quōdcūq; machina-
mēta dissipat. q² discretus ē. Sic agit discretus. nō
ad tps. sed assidue. ne aduersarijs tradat² castrū. ne et
ipē capiat². z tradat² exactori. mittat² i carcerē: tra-
hat² ad tormēta. Ipius vita mores īstruit audiēciam:
loqui de eo etiā debilū mētib⁹ ꝑbet affectū. Audire
eū diligēt. z velle fieri: magna ps boīatis ē. Hoc ē
frīs officiū discreti et expediti. Indiscreti aūt et pi-
gri officiū ē. īpedire discreti: tardare expeditum.

Hūc tlia agentē. labor expediti. Disaret i docta, puidē
cia: sue fāt ptapē laudis z glie. Qñ aūt liberat ab
hostibus castrū: cū soao dñū sui grām i capit. z i munē
rat cū eodē. Huc stigit qñ; frēs vt piger trahat ad
pmiū: sed sepi cuciſſe straruū i hac societate ignoui
gnra res. Iste qui tlis añ fuerat. aui pbitas lucet
dāpnosa exstatisset. ab hostib tñ laudari meruit: aui pro
undēaa socio; munī exstaterat. iste tlis dco assiduitate
qđā a soao virtus pigro sentit. i disaretū patit: vagā
tē sequē. Hinc frēs piger expeditū luctādo deiat: disare
tū i disaretus deapit. Hic vagātes ext castrū ab hostibus
capiū. z capiūt pro munē penā: p labore supplciū.
Adaptet igit ppoacnal silitudo. oīdat i hoīe iteriōi
z exteiori: qđ stigisse potuit i duob p dcis. Hoīes em
exteiorē. videlicet carnē ntāz. nēo dubitat i disaretū
fore z pigrū. aūz vo. i. hoīes iteiorē. ex nā sua disare
tū z expeditū: benignitas creatoris plasmauit. Hinc
castrū. i. dei claustra itrauerē ābo. etc vndiq tba cla
māt: quādā mināt ut terreāt. blādiū aūlti ut deapiāt.
pmittūt eaā aliqui ut puertāt: isidiāt fere oēs ut
rapiāt. sil iutiles fāsūt: nō ē q fcāt bonū. nō ē vsq
ad vnū. Extra mūdū eūtib totq obstreput. itus vo
sagittā i occulto ictu corde: volāt ignea tela. Aligunt
hostes enim. moriū multa: nullq sine vulnē vni diei
pcalū euadē pt. Sicut dyabol p quosdā de exercitu
suo claustralib minat vt terreāt eos. p alios blandit
vt deapiat. p alios pmittit ut pūtat: p aliquos isi
diat vt rapiat. Sed q sit q minā hoī iteriori z exte
riori. iā claustri mt mūiaoēs posite. ut eaā aliqb
alys de inūciacōe sēli cogitātib. i pmis audeāt boī

Sexim

tas vrā. Cū aliq̄s fr̄es hm̄i claustr̄ intraueit. vl' cū adh̄r
positus i hō sc̄o admoniēte spūs sc̄a gr̄a. de i'nūciatione
nūdi hui⁹. aliquid cū amaritudie mēte cogitare cepit.
tūc nūdi hui⁹ princeps p delcāciōes tpaliū minas i
cutit: p voluptatū vanitates. terrores accumulat.
Qualit' aūt p delcāciones tpaliū aliq⁹ hostis mi
nari nō desinat. notū fieri forsitā nō erit ītile.

Qualiter p delcāciones tpaliū dyabolus minari non desinat Capl̄m scd̄m.

In primis etēm exteriorē hoiez. i. carnē mām. q̄ pigro
et i discreto socio sepius expauim⁹: delcāciōe. dyabol⁹
aggred⁹. Induat eū ēligiōis formā. assuetudines
eius dē. adūsantes carni. ondit ei ppōiti difficul
tatē. et cū hoc fecerit: quātū sit ad lapsū pmpta
hūane nāe fragilitas ptendit. Vestis aspritatē. la
boris tolerātiā: vilū aboz assiduitatē. laboris ītolerātiā;
plator̄ crudelitatē. frm̄ discordiā: mētis pomit
eū oculos. Addit etiā longa vigiliaz nocturnarū
spacia⁹ claustri tedū: statutas silentij horas. re
uma diuturnitatē: et aboz licet vilū subtractiōez.
Et ut gr̄a⁹ terreat. etsi fieri possit ad desperationē
ptrahat. quid ex istis euenire mali queat; diligēt
īquirit et anūciat. Qrā ista ībecillitati carnis ad
uersaria fore testat⁹. et vez dicit⁹. sed volūtarie
patim⁹ ista: qm̄ ex hijs p̄mūi etēne bēitudis exspta
mus. Ex istis egritudies īsanabiles nascituras af
firmat. Nō esse bonū nāe repletiones turbare. cū ex
subtractiōe aboz mutēt⁹ repletiones⁹ ex mutatione
replexionū. turbatis natūe rēgat: ex turbatiōe
nāe infirmitas. ex infirmitate mors. Ecce fr̄es dya
bolus physicā docet⁹ ecce medicus fr̄is ē. de replexio

nubus loquit. infirmitates duisas si tenecat i ligno: gnari
dicat. Sed qre hoc? No ut mederi velit: sed ut occide
possit. No ut egritudies curet: sed ut securi iferat morte,
Docet exsubtracoe abortuire vires posse minui;
& ideo no tardari minat egritudie; Timeb ocui pire.
et sopnolecia desitui: et ideo labores itolerabilia. et
ptesa vigilias spacia ptendit. Credit ex paupte
humilitate nutriri: & no qrit occasiones quib humilitat
ipediat aduetu, Paupias em ut ait bte gregorius
bonis metib sol? ee custos humilitatis hec assidue ipli
cie claustralib no desinit: hec plurib de imuiacioe
mudi cogitatib anpoit. Callditas anqui hostis,
o ingenii sme sapia. sed no sme malicia. q abstinecia
& ieiuniis & cetera q supi dirim dapnat. et pista
naz carnis defice astruit. et tm supfluitas vicii tacet,
p qd na suffocat? ul' excedit timos suos. Quat fres mudi
hui princeps hoi exteriori. carni p delcacoes tpalia mi
nat ut terreat: sic locis mutacois aggredi q nouit ee
debiliore. Sed ho iterior discretus & expeditus, sq aia,
exacitatus tumultu minaz sme mora socio ad defen
sione adiugit: iples illud qd b tris abrosi dicit de archa
noe. Domi custodis pnacia iquit ibi freqcior e: ubi
muri fragiliores sut. Pigru socii ne deficiat hortat?
salomois utt? ysilio dicetis. Fili accedes ad seruitute dei:
ppara aiaz tua ad teptacoes. Docet ronabiliter idiscre
tu. qlit sustine debeat minas hostiu, i ligois bonum
imedat. delcacois vo pessie vicii dapnat: monet eu
ne abhorreat fluctuacoez vite hui, qr ad tps e: sed
ponat anchora spei & dicat. Exptalio eu qui salui
ne feat a pusillo aio & tepestate: no dabit em ietii
fluctuacione iusto. Hortat iteri illi ne tristet in excitacoe

sua. ne ꝺturbet a voce īimici. et a tribulatiõe pcõrum: sed
ꝺicat. Patus sũ z nõ sũ turbatꝰ: ut custodiã mãdata tua.
Hys z alijs multis ītimẽt. hõ ītior ꝺsolat exteriõe.
licet cũ eo īpugnet. et ꝺturbet ī exercitatiõe sua. qũ
em caro ī se affligit. ul' sc̃lariũ hoim patit iuicia.
tũc hõ ītior. ut aut btũs augꝰ. affectus tedio. z multoꝝ
rabie ctãlatratus. t luctãs odio ut pficiat ꝺlãonẽ.
et ī ipã lucta ꝺsistat. et iõ ꝺicat cũ pphja. Exaudi
ꝺs oiõem meã. z ne despexeis deprecatiõẽ meã: ītẽ
de mi et exaudi me. Conturbatus ẽ ī exercitatiõe
sua petꝰ. cũ ambularꝫ sup̃ undas. vidit vẽtũ validũ
veniẽtẽ. et cũ cepisset mergi clamauit ꝺicẽs: dñe
pco salua me. A quo vento validꝺ turbatus ẽ petrus?
Aut btũs augꝰ. cũ exponẽt illũ locũ. t turbatꝰ ẽ īquit a
voce īi et a tribulatiõe pcõrum. Hic tẽptat ꝺrabolus
qsllꝫ p huiꝰmodi tẽptatiões a caritate ī moueẽ. cui ītrq
ꝺicamꝰ cũ aplo ꝺicẽtes. qs nos separabit a caritate xi?
tribulatio an angustia. an aliqꝺ eoꝝ q sequũt? Nemo
igit a caritate nos separet. Qui em caritatẽ habuit.
antiq hostis minas timẽ nõ poterit: qz caritas foras
mittit timorẽ. nec īpugnatiõibꝰ delectationũ cedit: qui
caritatẽ utit clipeo: qz caritas pacienẽ oĩa sustinet.
Hoc igit clipeo. hõ ītior z exterior utit ad defensiõẽ.
ne ul' trent mimis. ul' īpugnatiõibꝰ cedat: et hec de
pria ppositiõe sufficiant.

Quõ blanditur ꝺrabolus ut decipiat Capl̃m iii

Primũ p delectatiõẽ tpalũ atq hostis minas
ptendit. nũc vo p pulchritudiẽ ei tpalũ. hoi
blanditur ut decipiat. pulchritudini em adiuncta
ẽ delectatio. ita ut ipa pulchritudo sit delectatiõis causa.
Ad hoc illud pcipue credimꝰ. qꝺ ī veteri testamẽto legim

scriptū de p̄rauicia abrahā a q° cū separari uellz loth. et
daret ei a patruo eligēde possessiōe libertas. leuauit o
culos z aspexit oēm regionē iordanis q̄ irrigabat z priusq̄
eūderet dñs sodomā z gomorrā: sicut paradisus dñi.
Hāc elegit. sed p̄ea mr̄ iudicis iges ortū ē bellū. et cū
quīz regib⁹ captū loth narrat hystoria. q° ipto abrahā
mittant uernaculos. et cū trecētis decē z octo uiris ad
ceptus uictoriā: nepotē liberauit. Notate fr̄es cū separari
uellz loth ab abrahā. regionē aspexit iordanis. q̄ irri-
gabat z sicut paradisus dñi: et loca pulchritudiēz utilitati
p̄posuit. Infirmior em ut aut b̄tus ambrosi. amena
eligit. utilia fastidit. sic nō tm captus loci pulchritudiē.
ad amena iordanis duxit: sed eā ab hostib⁹ captus.
ibidē ē ignorat. Doceat igit loth hoiez exteriorē.
ne p̄ceps mūdi huius. p pulchritudiēz blandiat ei: ne
discedēs a socio capiat ab hostibus. p̄ latēt forsitan
alicui: si de adducto exēplo exquisitius loq̄rentur.
Audiat g° diligēs lēctor. q̄ nō q̄s uult. ut q̄n uult expla
nationiz p̄t hr̄ē libros. audiat nō me. sed b̄tm ambro
siū. cui⁹ auctoritatē hr̄ sequi uolum⁹: ut sensū ubis alys.
ut eusdē uba ponētes. Et ut ad maiorē istructiōēz
loqui uideam⁹: ip̄tationēs noīz nō sit anotasse difficile.
Abrahā etenī ip̄tat p̄r. loth uo declinatio. iordanis
aut discensio. Hec oia i hoie p̄t adaptari. q: mens
iusta hoīs. q̄ p̄r ē dr̄. Sicut em p̄r filys p̄ualet.
sic mēs iustis cogitationib⁹ p̄sidet. et uagos sensuū
motus. q̄si quoda p̄mitat diuina regat affectū. loth
aut declinatio dr̄. Separatur g° loth ab abrahā: q̄n do
aliquis a iustitia sue mētis declinat. Duobus aut modis
declinatio dr̄. unde b̄tus ambrosius ait. Cū loth

ĩquit declinaẽt malã. hꝰ ẽ errorẽ flagiaũ. ẽnẽ. tunc
nũgebat ꝑ patruꝰ; ꝑmanit declinaẽt bonũ. hꝰ ẽ iustũ.
ĩnocẽtẽ. scñ. sequebat ꝑ flagicio. Separi dñs loth ab
abrahã: q tra nõ poteat eos ĩcape. Aut ẽm bẽ ambro
sius. Una ĩquit aiã motus duos nõ ĩcapit nãliter
sibi ĩpugnãtes. Hic ꝑ tra aiã designat; ꝑ loth uero
motus quia uiaoꝝ. declinãtes a uistica nũeis.
ꝑ abrahã nũeis ꝑfectõ. Nõ ꝑt ẽm eadẽ aiã. 4 mentis
ꝑfectõez. et uiaoꝝ multitudiẽz sil capre; qui ibidem
separationẽ fieri ĩtãgat. In separatõe uo ipi loth datur
elatio. sed ut dñs. deflectentibus a uo amica ẽ tactatia.
Hic ẽ qd drabolus cũ ꝓpria creatõe a ueitate. i. a dõ
discedẽt; ꝓmũ superbie reatũ incurrisse legit? Inde
enim loth leuauit oculos. qd ẽ arrogãtie signũ.
ꝑ sublimes ẽm oculos scriptura superbia denotãt fore
notã. Discedẽs a ueitate drabolus. dñm de celo;
discedẽs ab abrahã loth. ĩdit ad oppida iordanis.
Descendit ẽm ad oppida iordanis. q ut ait ambrosius.
ututus ysoraũ desert; qui spem eligit nõ ueritatem.
Sequit aũt. ẽ captũ loth. 4 quinq; reges a ãttuor esse
superatos. Sed qui sũt illi ãttuor reges. q de quinq; tri
umphauerut. 4 adduxerũt totũ equitatũ sodomoꝝ?
qui ceperũt etiã loth filiũ fris abrahe?. Quinq; reges
aut bẽ ambrosi9. quinq; sunt corpis sensus: uisus. audi
tus gustus odoratus 4 tactus. Quattuor reges illece
bre corpales ac; mundane sũt; qui4 caro hois et mũ
dus. et ãttuor istat elemẽtis. Quarto reges dicit?.
q habz suũ culpa dnãtũ! habz regnũ grãde. unde
aplus. Nõ regnet pecm ĩ uro mortali corpe. Denso
gnt? mri fragile corpalibꝰ delectationibꝰ 4 sclaurbꝰ cedũt;
et quadã eoꝝ ptãte capiũ? Corpales aũt delectã

nocēs ꝛ illecebras ſcli hui⁹. nō uīat. inſi mēs ā fiat
ſpūal' adyerēs dō; ꝛ ſe totā a tremis ſepans. Deflec
ao hoīs hys caput. Unde iobes ait. Ue hītātib⁹ ī tra.
Non utiq; oēs hoīes ꝓſpēdit. Dūt em quidā ī tris
poīa. quoꝝ ꝓfactio ī cel'ē; ſed eos qs trene ꝓſactionis
affectus. atz hui⁹ uinat ſcli glia. Ergo frēs nō hītatores
ſed accole ſumꝰ tre hui⁹. Accola ut aut beāt ambroſi⁹.
tpal' diuſoꝝ ſpem gerit. Hītator aūt oēm ſpem atq;
uſū ſue ſbē illic collocat; ubi hītādū putauerit. Itaq;
qui ē tre accola: hītator ē celi. Qui aūt hītator ē tre;
poſſeſſor ē mortis. Unc loth. a declinatis ētq;. dū hītatz
ī ſodomis. Habeat g⁹ frēs hō exteior loth et abraham
añ oculos⁹. et hō ptat⁹ exemplo. ne pulchitudīe rerū
tīſcūū tactus: a ſocio. a. ab hoīe iteriori ſeparet⁹.

De quattuor causis temptacionū. Caplm qrtm

Unt aūt qttuor diuſitates rez. q ad pulchitudīem
ptinēt. qs uocam⁹ causas tēptacionū. q oī hoi
fugiēde eēnt: ꝛ marīe ē nūciatib⁹ huic ſcło habēde deſ
pcūi. Sed q ſit hec causa tēptacionū. et q̄ ve ꝛ quo fugiē
de; audiēciū mētib⁹ ꝓpo captu nīō pateſcūam⁹ exēplis.
Prīa aūt horū qttuor ē loci amenitas. ut ciuitates ꝛ
oppida. q tm ex ſitu loci amenitate ꝛcipiūt; ſed etiā
tanciū grā. Sed ā uo cā ē. locus diuicīz. Ubi em
diuicie: ibi pericūlū. Tercia uo cā ē. ꝓciosus ornatus.
ut ē equoꝝ cura pīguū; ꝛ uestimētoꝝ exquisita ua
rietas. Quarta aūt ē mulieꝝ spēs. q̄ uī ut dicit⁹
uox blanda auribus; ꝛ facies oculi. Hec q ſunt ille.
qttuor tēptacionū cause audiuim⁹: nūc aūt quae
fugiēde ſunt. ꝛſtat ut dicam⁹. Ideo etem fugiēda ſūt
ista. q ex pulchitudīe mulieꝝ: uoluptas carnis naſ
cit⁹. Ex ualetudīe uo uestimētoꝝ: affectus placēdi

subministrat? Locus aũt. urbes ⁊ oppida, dãt opt̃unitatem
ꝑpetrãdi qđ placz. ꝑ uinearũ uo affluẽciã; qđ placet
ꝑpetrari solz. Hic frẽs ꝑfluũt oĩa ista, ut ꝑficiat tẽpta;
⁊ ideo dicũ tẽptationũ causę. Confert eĩ pulchitudo
delcãcoẽz. ornatus ⁊ affcõ; locus opt̃unitatẽ; diuiciae ef-
fectũ. Hec sut ille ãtuor. q̃rũ illa ẽ prĩa cũ qua fit
tẽptatio. sed a ꝓpter q̃ fit. ea ĩ qua fit. q̃rta ꝑ quã
ducat ad actũ. Cũ mulier eteĩ speosa delcãcio cat̃l'
q̃ cũ turpi nõ fiet ꝑfiat? ⁊ ꝓpter ornatũ corpis placet. q̃ sine
ornatu uidẽtib; displicet. In optuno uẽo loco ẽs ad finẽ
thit? q̃ opportunitas ĩpediret. Sed licet illa tria ꝑfluãt.
licet pulchr sis. ⁊ ꝓnatis uestib; ĩedas, si tm desit peccũa;
meiet ab illa ꝑpetẽs dilãonis occasio. Restat igit ut
ꝑ peccũaz. cepta tẽptatio finẽ ꝛcapiat. Uer sabee uxc
ethei uxor. q̃ lauaret se ĩ solario dom; sue ꝓpt pulch-
tudiẽz placuit dauid: placuit et traxit ad ẽmẽ. Fuit
igit ber sabee causa cũ q̃ fiet tẽptatio. Iudas cũ ĩ tamna ibat
ad tõdendas oues, thamar nurũ suã ĩ meretricis habitu
sedentẽ ĩ biuio repperit: cũ rapta, ee uoluit. Quid ergo
frẽs? placuit uide thamar ꝓpt pulchitudiẽz uestũ; de q̃
ciã que esset ignorabat. Cõsequẽs q̃ ꝑt ornatus me-
retricij habitus sit aliqua cã propt q̃ iudas ꝛplesset delcã-
cionẽ carnalẽ. Ammon uo filius dauid. cũ uehemẽter
thamar sororẽ suã diligẽt, opt̃unitatẽ loci ãsumit. ⁊ iuxit.
ĩfirmũ se ee mẽtitus ẽ, ꝛpetrat a prĩe suo, sororis aduẽ-
tũ. solus sibi aggredi? poscit coitũ, negat illa, negũ
tẽ oppmit: ui ĩferens oppresse. Docet igit nos thamar
opt̃unitatẽ loci fugere; ne ĩ ipo fiat ꝓditata tẽptatio.
Dile iudas scariothes. opt̃unitatẽ q̃rebat ut ihm iudeis
tradẽt. Per peccũa eĩ ihm iudeis traditũ ee nouim;
Nouim; eteĩ iudã fure ee ⁊ locules hre. qđ ꝑ hoc

ammon

cām eundēcus ond⁹. q: tegīta argēteos obtulisse ī tēplo:
⁊ ibidē p:oceāsse legit⁹. Timeat g⁹ vnusquisq; nr̄z. ne
p pecūiā decāpnat⁹. cū vn⁹ ex duodecī illū q̄ diligē
dus ēset⁹ aurū ⁊ topazion. qui mūdi cāia pau tām
pno mutuaueit p̄cio vendidēit. Audiāt igit⁹ hi⁹ ubsibi
caueāt. illi qui loculos p:otāt. q̄ pecūias seruāt⁹. qui
nūdinas ⁊ fo:a p:o nātatib⁹ frēq̄ētāt: q̄ sclauoꝝ
domos et auias plusāt. Deuitēt g⁹ huiꝰ ⁊i fēcs sola
rū bersabee. binūū thamar. thalamū ammon filij ēgis
dauid. deuitēt cāia p̄sonas ī fames. hospicia suspecta⁹.
nummisma dare ⁊ accipe. pecūiā plurimā congregāe.
ne ī ipa laqueus lateat: ī quo cū alio pereāt. Ecce q̄ sūt
ille ātuo: tēptacionū cāe. et āre sit fugiēde p̄misim⁹.
Nūc aūt q̄d vitari q̄ant: p:o modulo nr̄e bealitat⁹
assignem⁹. Valetudinē igit⁹ mulier⁹ et delācionē cu
nalē q̄ inde p:ocedit: p oculoꝝ et cordis pudicāiam.
ne noceat vitare possum⁹. Ad hoc ptinz illud qd m
ī gula dei cor⁹ a bō augº legit⁹. Impudicus ī quit ocu
lus: ipudica cordis ē nūa⁹. Cum dāpnat ipudicāā:
pudicāiā laudat. Sūt eni ī mediata: et necē ē alter⁹
esse cta sui susceptibile. Pudicus oculº. tanto: ē
cordis. cedet ad tanuā⁹. nc p mittit itrae qd noceat.
nichil nūciab nisi qd decreat⁹. q̄quid ī decens esse
nouerit: excludit ⁊ eliminat. Impudicus vo q̄rens
qd placeat: p oīa discurrit. volētes itrare patit⁹.
nolētes vo monet⁹ hortat⁹. Vnde scriptura dicit.
Oculi p:ia tela sūt adultere. Volet hoīes tbº grīs
armoꝝ ad defensioēz: telis videlicet. hasta. et
gladio. Longe positi vulnerāt⁹ telis. ī illos qui
cūspide tangi nequūt vibrat⁹ hasta: cū pugnat⁹

scriptū

uti

comin⁹. officiū suū gladius ⁹plet. Dilib⁹ armis utit⁹ ⁹pudicicia ad expugnādā hoiē⁹ exteloⁿē; qđ ī ioseph ꝓnarcha veteris testamēti ꝛtigisse narrat hystoria. Aut em̄ scriptura. Et ī misit uxor dñi sui oculos suos ī ioseph. Hec sūt ⁹pudicie tela. q̄b⁹ vulnerā⁹ multa. luz longe posita. Hys telis oculoz⁹ pudicicia oppositū. Scriptū ē em̄. Noli ītendē mulieri fallaci. ne capiaris oculis: neq; rapiaris palpebris ei⁹. Petulās em̄ libido ē. De q̄ petulācia oculoz⁹ dicit bēs aug⁹. ī glā cleticoz⁹. Si hāc petulāciā ī aliq⁹ vīm aduteūt⁹ statī āmonete ne cepta ꝓgredia⁹: sed depīo corrigat⁹ Nec tm̄ petulās ē libido: sed eā ꝓcax. Aut em̄ uxor dñi sui ad ioseph. Dormi mecū. Hec ē vibracio haste. blādiētis adultere sermo. Hunc oppōit⁹ cordis mūdi cia. Venenata em̄ colloqa: nō rapit mūdi cordis puritas. sed audi scripturā dicētē. Nō te seducat ne trāx multo blādimēto sermois: nec laqis labioz⁹ suoz⁹ te alliget. Nec tm̄ petulas ꝙ ꝓcax libido ē: sed ꝙ ipor tuā. Tenuit em̄ uxor dñi sui vestē ioseph. et aut ambrosi⁹. teneri veste potuit: qui teneri nō potuit aio. Hic ē gladius q⁹ ofigit⁹ comin⁹: mollis sc; adul tere tactus. Hunc ī sistat ioseph ꝑ mūdicā corpis. res puit em̄ adultere tactū⁹ rupit fimbriā: ne serperet ītagiū. et ideo scriptū ē. Ne motus fueris ad aliend: neq; ītimueris amplexib⁹ nō tuā. Hys ḡnt⁹ modis docet nos ioseph. ne ꝑ pulcritudiē mulieꝛ: ad de lectacōēz trahamur. Vestiū vēo ornatū ꝙ affectū qui inde subm̄istrat⁹: ul' hītus amor ext̄minat. Nemo em̄ qui vē ḡcāt ꝓpīj hītus ītegrū: alieno delectat ornatu. Sed ꝙ loci opt̄unitatē. ne tēptacōi sit ꝛgenia

clausti assiduitas excludit. ¶ Qui enī discurrūt per
alienas domos. q̄ assiduitate sclāriū gaudet hom̄.
q̄ foris spectacula sequūt. q̄ nō ad ncītatē cōmūnē.
sed ad ppriā volūtatē sūt pati. q causas itineris sui
nō hnt. sed fingūt. tales dico sicut sūt facales ad dis
currēdū: ita forsitan p̄ roni sūt ad ea q̄ loci optūitas
submūstrat. Decura ē g̃ clausti assiduitas. q̄ aīa
rei familiaris nō turbat: q̄ nō sollicitat accessus hoīz.
Ibi mē frēs altīq ad alterā dilgēs habet custodiā.
ibi plato⁊ subiectis discreta p̄uidet sollercia. ibi
silenaū auffert locī fabulacoib⁹: sed assidua ertī
guit ira. Oarptū ē enī. Ira plata cessat: dilata mi
nuit. Ibi disciplīa cetēos motus cordis sermē cogit
mūdicie. A oīs optūitas q̄ ē ad malū. p̄ clausti assi
duitatē. excludē. p̄ paupertatē vo volūtariā. peccmē
affectus de q̄ supi⁹ locuti sum⁹. exstirpat. Restat igitur
vt p̄ pudicicīā cordis. et oculoz delectacio carnal' exclu
dat. p̄ amorē vul'tus. vestiū p̄ciosarū vanitas
subtrahat. p̄ clausti assiduitatē. optūitas q̄ ē in
malū p̄uert. p̄ volūtariā paupertatē. affectū peccē
ānichilet. Istas vtat hō ītēioz et ertēioz ad defensioez:
ne p̄ pulchritudinē ī⁊ tpalīū q̄ p̄ illa ętuor blandī
ei decipiat. Anponat celestia terrenis. etna tēsitoris.
decoris pulchriora: bonis meliora. Terrena corrūpū.
fine expiant. pulchitudīs amittit flore: boītas fructu
puat. Celestia vo timo carēt. nō corrūpū ī firmitate.
nō frāgū senio: nō ānichilā vetustate. Felix etnitatis
q̄ corruptioē caret. infelix illa q̄ comita etnalit corrup
cioīs defectū. q̄ ideo durat vt cruciet. ideo etnalit cru
ciat: q̄ sine fine peccarēt hoīes si possent. Decipitur

ignē q̄ pulchritudiē tp alū blādiētē sibi sequē; sed aī
ponat spīritalē, ut videat ihēm in decore suo.

Quō promittat dyabolus ut pueritat. Capl̄z v.

Quātigit aīz ut qui mimis treui nequit, nec blā
dimētis accēdit; pmissis aīz flectā munēib.
Deogr tio loco spetēcā q̄ sut illi q̄ pmittūt yoī iteiorī
ut eī pūtāt videam. Prudētia mūdi ipā ē q̄ pmittit
ut pueritat. Promittit eīm duo, p̄ciosa videlicet et sub
limia: hoc ē diuicias ⁊ honores. Alterū cupiditatis ē:
alterū superbie. hī sut latera scale, p q̄ dyabol descēdit de
celo ad īferos. Pmittit nob mūdi prudētia. sed nichil
dat. etsi aliq̄n ceperūt yoīes qđ pmittit: nō dat illud, sī
emit. Dat mūdus opes: sed nō gratis. Quia eīm effiat
seruꝰ pcī p ipis: nō accipit gratis. Dat honores: sed nō sine
p̄cio. Quib pmittit mūdꝰ opes? ⁊ cui sut opes quas
pmittit? Quō dat, et ubi dat qđ pmittit? Raptorib
pmittit agricole substātiā, oues vidue, agros pupilli,
feneratori victimi sui domū, āplitudiē possessiōis:
diuicias affluētiā. Furē qb pmittit: et cui sut ā p
mittit? Multa ē hec prudētia: q thesaurizat et igno
rat cui congreget ea. Multib pmittit inter enses lucra,
int telos gradinē: sub spe cartcis, sub mortis p̄culo.
Negociatorib ultra mare pmittit lucrū p mortis
fauces, ubi naufragiū tīm: ubi vento immēdant oues et
anime. Furē quō dat, et ubi dat qđ pmittit. In vtaq
p̄culū. In utroq difficil acquirēdi modus. Ubi p
mittit lucrū: ubi dari q̄at sepulchrū. Claustralibus
vō vagādi licētiā, q̄ rigor claustri absoleat p̄mittit.
fabulosas vō p̄fessiōes ociosoz, platearū plausus,
fori spectacula: aliqz affluētiā, vestis nullicie, et ut

quō promittat dyabolus ut pueritat

ãicta ꝛpleam. ꝛlibtatẽ faciẽdi qđ ꝓlacet: ſiep dñs acuumu
lat. Hec pugna difficil. Hec iabyn ex aſſur: pugnab
ꝫ filios iſrl. Hec ad chananeos mittit q̃ hĩtãt in
maritimis ⁊ ꝑ mõtana et ꝑ cãpos. ad ẽgẽ ſomeõ.
et ĩ fenẽdor. ſed ⁊ multos alios ꝛgregat: qs ẽ ꝛuincere
difficile. Hec qđ aut dñs ad iyñ filiũ naue, qui ꝓ
apatũ ꝑ noyſen ſuſcepat. Ne vereaꝛis aut dñs
facẽ ulóꝛ. q: craſtina die ad hãc hoꝛã tradã eos ſau
ciãdos añ facẽ iſrl: et eqs coꝛ ſubneruab. ⁊ cuꝛ
coꝛũ igne ꝛbures. Audiat hec q̃ ẽ de exercitu iyũ. nõ
filij naue. ſed filij dei. In tmo eñ quoq; hoie bellã
ſ ẽpiꝛi pt. Iabyn eñ ter aſſuꝛ ꝛggat exercitũ. Iabyn
vo intẽptat ſenſus ſine p:udẽcia. aſſur vo aula.i.
mũdus. ꝺ)ittat ꝫ ad chananeos qui hĩtãt ĩ mari
timis locis. ꝺianos fluctib⁹. q̃ ĩ mõtib⁹ ⁊ fluctibus
ꝓmoneret ãicta. Hui fuit ex gñe chanaan. filij cham
filij noe. Hyan intẽptat calo:. chanaan vo ꝛmõtio.
Hut eñ bt̃ ambroſi⁹. ꝺittat ⁊ ad mõtana. i. ad illos
qui gloꝛiant ĩ ſublimib⁹. et ãbulãt ĩ magnis ⁊ mira
bilib⁹ ſup ſe. Mittit ⁊ ad cãpos. i. ad eos qui terꝛena
ſapiũt. qui ꝓtiae delrãcõi delcãnẽ. ⁊ qui ſunt
q̃ſi pecꝛa cãpi: ꝓni ad uiaa. Mittit ⁊ ad ẽgẽ ſome
rõ: qui intẽptat craudiao. In bonã q̃ꝫ ptẽ ponit
craudiao. ut eũ dꝛ. uoꝫ fletus mei craudiuit dñs.
ſed in qđ ſymeõ unꝰ de p:iãrchis nomẽ accepit. Hec
audiẽat eñ dñs ꝓtẽ miꝛis eꝰ. Dꝛ aũt ecõtrario.
craudiao q̃ꝫ qs craudit ꝓceptũ ꝺyaboli. Colet
eñ dicẽ. Hi p̃ãdẽs adoꝛaueꝛis me. ꝺabo tibi hoc oia.
Hec ad eũã dixiſſe legit. Hertus ĩquit quaſi dy

Vt
Amisit ē deos, ut facēt reos. Et inde dr̄ somerō, q̄ sic exaudiūt dyabolū. cū i ge assur̄ occurrūt israhelit̄. Natat ī fenēdor̄. Fenēdor̄ mlt̄plat̄ ruīsio cōfusio duplicat dr̄. Est em̄ ruīsio q̄ ags ad deū inertē; et alia de q̄ aplus ad galatḥas dicat. Currebatis bene. q̄s vos ipediuit? a cursu bono ut obedire cto. Vij sūt qui sequūt ī ge rabm assur̄, i prudētiā mūdi. Vt o uideāt igit̄ sibi ḥomo ītrio̅r ī exteriōr, ut supatas hui⁹ di hostib⁹: equos cor̄ submouaē nō differāt. Sed ut eē cor̄ igne iburāt. Est ī hoc exercitu claraois aurus, ī q̄ pt̄ sollitudiēz, rotas quib⁹ fecat̄? equos qui ipm trahāt, auriga qui ī gat, qui ve sedeat ī ipō curru: assignare possum⁹.

De curru claraois. Et plm sextū.

Quattuor em̄ sūt qui trahūt curū claraois. i. amor dñandi, amor ppie laudis: ītēptꝫ, i iobiā. Rote vo sūt, iactātia mētis, i arrogātia: vbositas i leuitas. Auriga ī hoc curu pt̄ eē spūs superbie. Ianua tores mūdi sūt q̄ ferū ī hoc curru. Infrenes sūt equi, volubiles rote, auriga ipsius: et q portat̄ ihrmus. In utroꝫ piculū: q̄ sp casū i ruinā minat̄ superbia. Rote sequūt̄ equos. Precedit em̄ amor dñandi iactātiā, amor ppie laudis arrogātiā, ītēptus leuitatē; iobiā verbositatē. Solēt em̄ iobedientes ī vba defensiois prorūpe. Predētes hui⁹ curus rote, alcio res sūt posteriorib⁹; et ideo dñē nouit nō ascendē, uiā nouit ad īferos, nō ad mōtē dñi. Sūt curū voluptatis i eqs luxurie. i qlib; vicia qb⁹ tḥū⁹ homines. q̄ equos ad pcm̄ submouare nō differām⁹. Possunt em̄ hui⁹ di equi vigilijs i oroib⁹, ieiunijs i labore

Ianuos subuertuari. Curr⁹ vō ignē scī spūs ꝛburi possūt.
Hec ē ignis. q̄ sūt arma claustraliū. hȳ sūt q̄ ībiant iabȳn.
qui chananeorū hȳtantiū ī maritimis ꝛmoraē; nō ti
met. qui supb⁹ hȳtātib⁹ ī mōtanis nō credit. nē voluptuo
sis cāporū plantis gaudētib⁹ ꝛmiscēt? a q̄b⁹ nō exau
dit? simpaīs somerō. nē iutū? aī ill' defendor. sed īter
ficiūt ī gē. cū exercitu: submerguūt equos. ꝛ ꝛburūt curr⁹.
Ascēdam⁹ gl' sumi ī gis curruū: ꝛ psequant hostes. habz
em̄ equos suos xp̄us: de quib⁹ dicit ꝓpha. Ascendisti sup
equos tuos: ꝛ quadrige tue salutatio. Horū ut aut būs
ambrosi⁹ sup bū ī matulati. frena pāris. habene sūt
caritat?. Astricti īter se concordie vīcul. ꝛ iugo fidei sub
iecti: q̄ttuor rotis euāgelij. bonū aurigā portāt. ubi
dei. Cui⁹ flagello fugāt? illecebre seculares: ꝛ mūdi
ista⁹ p̄ceps extīmāt?. Ubi ra ē. Rota mea rotā cur
rebat. ꝛ nō impediebat? curruus celeitas. i. nouū testamē
tū ī veteri testamēto. intra illud curebat. p q̄d ānū
tiabatur. ¶ Quō īsidiat? dyabolus ut rapiat. vij

Hunc aūt ultīo loco de superbia q̄ īsidiat? ut rapiat
dē agendū? q̄ licet pcī iniūi sint. tñ ut aut būs
aug⁹. p̄cia sunt: et ultima delebit?. Hec ē q̄ sclāres
possidet ꝛ ētinz?. nouit? iustos vocat ꝛ inuocat: iustos
vō tēptat ꝛ elu⁹?. In sclāris⁹ apparet?. ī nouē iustis
notat?: et ī ī'ligiosis q̄nz latet. ¶ sclārū mētes p volū
tatē ihītat. ī nouē iustis. ex p̄cedēti usu ī'dolet: ī'ligio
sis mētib⁹. p suggestiōē se mīscet. Insidiat? sclāribus
ut ī p̄cauo ꝛpīhendat ope: ī'ligiosis vō īsidiat?: per
gloriā laudis humane. ¶ Cesarius ut veridica nar
rat hystoria elephantē occidisse. ꝛ occisus ab elephā
te legit? cē. Cecidit em̄ elephas sup cleatheū: et

mole sui corpis oppssit eū. ℣ eleazarū illi designāt q̄ mū
di fastus i[n]ui[di]at p humilitatē. ℣ elephantē superbia mū
di designāt. Dū em̄ vestis asputatē libēt patim̄. dū te
nues amam[us] pānos. dū vilibus vtim̄ cibis: dū labōe
callosa squallet man[us]. et cultis frigore riget. ℣ sole
nigr[es]cat: tūc eleazarus occidit elephantē. Cū vēi
hu[m]i[n]i vulgi fauōe q̄rim[us]: tūc eleazar cadēs oppmit
elephas. Et pulchre p elephātē figurat superbia. Vtrusq;
em̄ natura: silēm tenet i[m]posicionē. Elephātis nāe
tlis ē i[n]. ut ossa illi[us] iūcturis careāt. ℣ deo flectere
mēbra sua negat: sed stet sp. et si aliq̄n quietē corpi
sus velit i[n]ferre: stando latus i[n]clinat ad arborē: sic ℣
somno vtat. ℣ quiet[us]. sed ℣ hoīes i[n] gnomis illi[us]. i qua
hītant hu[m]i[n]i: bestie. i die solēt arborē succidē. ut cū
nocte veneit: cadat vīq;. et mīficat elephas.
Vtrūq; fit. succidit arbor: ℣ mīficat bestia. Cūcta
ista superbie i[n]uenit: ℣ tlis ē ei[us] i[m]posicio. Membra superbie
i[n]flexibilia sūt. Cū em̄ alios superbus loq̄t. si i[n]ponas ei
silenciū. nō acq̄escat: sic ut aut salomō. totū sp̄m suū
p[ro]fert stultus. si i[n] fabulacoib[us] aurē p[ro]bunt. si ē p[ro]phe
tas negligit. si aliq̄d opat et i[n]dias. nō cessat: et
sic ei[us] mēbra flecti nequūt. Actus superbie sp̄ stat. ut de
elephāte dixim[us]. sed qui sic stat: male stat. Ad p[ro]priā
volūtatē q̄ ad arborē latus i[n]clinat superb[us]: ut quietē
capiat. Cū deū p dispositōē p[ro]prie volūtatis agim[us].
h[oc] quieto suscipim[us] aīo: si aut aliē ordine. pro labore
p[u]tat. Succidat aut arbor p[ro]prie volūtatē: ut ca
dat ℣ occidat bestia superbie. Sed ut dixim[us]. cauē
dū ē nob[is]: ne cadēs oppmat aliq̄. Sic igit nouiter

ōsis ĩsidiat: ſuꝑbia. Religioſe vō trib⁹ modis ĩsi-
diat: tūc ſc̄z cū aliq̄s ſe ſolū exiſtīat cē uſtū: vl' q̄n
minūꝰ de uſtīa ſidit: vl' q̄n ceſſat a bono opere.
Helias ſe ſolū uſtū cē eſtīās: ĩ h⁹ vba prorupit.
Dñe altaria tua ſubuerūt: pp̄has tuos occiderūt:
& ego remāſi ſolus mē eos. Cui dñs rñdiſſe legit:
Adhuc ĩquit dñs reſtāb ſeptē milia: qui nō curua
uerūb genua ſua añ baal. Petr⁹ vō minūꝰ ſidentē
loquēs ait. Etſi oport⁹ me mori tecū: nō te negabo.
Et tn negauit: & ideo minūꝰ locutus ē ſidenter.
Thobias illos deſignt qui ceſſāt a bono ope. Sep-
tū ē em de thobia. Fatigatus a ſepultura thobias:
veīt ĩ domū ſuā. et cū lactaſſet ſe iuxta p̄tē. et
obdormiſſet: ex nido prudines calida ſtercora ceci-
derūt ĩ ocul' ei⁹: & fēs ē cecus. Cū aliq̄s a bono
ope ceſſat: tūc thobias fatigatus. a ſepultūa venit
ĩ domū ſuā. Dom⁹ thobie. moralit carnē nr̄az deſignt.
Nidus prudinis qui ex luto ſidit: et ex plumis lenibus
ĩtus pat: delīcioſāz terrenāz-verū pulchre demōſt.
Prudines ut aut bēda ſuꝑ thobiā. pp̄ leuē volatū. ſuꝑ-
biā cordis leuitatēq; figurāt: q̄rū ĩmūdicia ſidenti eos
q̄b⁹ dñat: excecat. Quaſi em nido prudinis ſuppoſit⁹
dormit. q̄ leuitati ac ſuꝑbie mētē ĩcautus ſubiicit.
Hys g⁹ modis ſuꝑbia ĩdigniſos illudit. q̄ut aut bēs aug⁹.
etiā bonis opib⁹ inſidiat: ut pereat. Dic hr̄ēs longe
ſuꝑi⁹ dixim⁹ de duob⁹ ſociis diſcreto & ĩdiſcreto euenire
poſſe nr̄āīm⁹: ſic hō ĩteior ſuꝑbie ĩſidijs ĩſiſtens.
mūdane prudētie reſpuēs munēa. pulchritudīs tpalis
nō acq̄eſcēs bl̄āimētis. delīcioſis carnal' minas ſper-
nēs. ſocū videlicet ypocrē. exteiorē hortat⁹ ad pugnā:

trahit ad pmiū. Unde eusebi⁹ cesariēsis. Dusape igit die gemitū aīe. carnisq; seruitū: te cū uidēte et auxiliāte. dēz hostē di ītencioē deuicam⁹. habz igit⁹ spēales fructus. fragilitas corpis mei. ego ītellectu. discretioē. ysilus. spiritalē itra adūsarios steti. caro corpalē. opis sudore. sobrietate ⁊ ieiunijs dimicauit. laborādū itraq; vt ait idem eusebius. et totis viribꝰ vtriusq; viri luctādū ē. vt magis nobilior portio. īferiorē ad celoꝝ sca celsa sustollat; ꝙ ut īferior superiorē ī inferni profūda demergat. Dat⁹ igit⁹ post victoriā pmiū. Dat⁹ vtriusq; hereditas ēgni celestis. Dat⁹ hereditas etne bīturdis pmiū largit⁹. ⁊ et ho exterior ītiori ygaudet. ⁊ caro glorificata ygratulat spū; q; nullā corrupcois ītrū expēat tactura. ¶ d'mens fiat spelūca latronū. et dom⁹ negocia// ¶ Sed q̄z fiēs vt negocijs et meretrices p̄stabulū. vīj Supius dixim⁹. ītrariū ītigit: ⁊ miramur q̄o ītrāgat. Nunc cū nō miret⁹. ab īdiscreto discretū deapi⁹. a pigro forte supari posse⁹. Miram⁹ hunc ordinē nāe: miram⁹ et modū. Luctabit cō. Dīnat⁹ aīalitas. īfirmitas carnis aīm puat a vtute. et sic erit⁹ dīs: vt hostis ēpiat⁹. Proch dolor minat⁹ xps. ⁊ nō timet⁹ pmittit et nō accedit⁹ ei: blanditur ⁊ peiores efficimur. Quid pmittat xps? Vitā etnā. Quid minat⁹? Ignē etnū. Quō blandit⁹? Exspcan// do p miaz. Nō pmittit vt putat: sed incertat. Licit⁹ tū ⁊ ītigit⁹ illud qđ scriptū ē ī cuā⁹. Dom⁹ mea dom⁹ ozois vocabit: vos aūt fecistis eā spelūcā latro// nū. ⁊c Fit igit⁹ mens hoīs q̄z spelūca latronū? fit dom⁹ negociacioīs: fit meretricis prostibulum.

quid mīs fiat spelūca latr̄ū, ⁊ dom⁹ negociacioīs, ⁊ meretricis prostibulū ca xxiij

Sit speculū latronū. qñ aliquis iuidēdo frī suo ut detra
hat īsidiat. ⁊ utrūq; spoliat īdumēt. Sit domus
negociacois. qñ pro hijs q̄ agim⁹ hūani fauoris
forū frequētam. ⁊ ibidē emētes ⁊ vēdētes: laudē
pro bono ope. quasi stulta mercatores ꝛcipimus.
Sit meretricis pstibulū. qñ thalamo caste mētis
lupanar lubrinose delcācois erigit. Hoc qd dicto sclāre
ptimescāt. ⁊ sollicitudinē quā de duob⁹ locis assignaui
nā ꝓtēdit. ne cū ītrauerīt ēligiōis claustrū. iterū
īpugnati. antiqui hostis diaboli subdā. Nūc aūt
frēs nos qui claustrū ītrauim⁹. aliq̄d p exhorta
cois; sclārū ītra ea q̄ supi⁹ minatq; ē diabolus.
p delcācionē tpalū; pro modulo ēcōllucat nrē di
cam⁹. Audiāt igit⁹ sclares. qs tpal' delcāco ītim;.
qui ēligiōis abhorrēt hītū: quā suauis sit vere ēli
giōis coīsitacis; audiāt pauper ⁊ letēt⁹. mediocres
⁊ hortent⁹ alios: diuites ꝛsortēt⁹. Habūdās ē em
ēligio pauperi. mediocri sufficiās. tolerabil' diuiti
īfirmis larga. delicatis ꝑpacās. fortiorib⁹ moderā.
penitētib⁹ mītis. ꝓfectis seuera: bonis optā. Hec
aūt sūt nouē bñficia ēligiōis. Immorem igit⁹ diligē
cius īsingul': ut ex bñficijs suis bōitas ēligionis
agnoscat⁹. Qd habūdans sit pauperi ēligio. ca. ix.

Habūdās ē in q̄ pauperi ēligio. Audiāt igitur
pauperes ⁊ letent⁹: audiāt ⁊ obediāt. Paup
tatis aūt tres sūt spēs. Sūt em quidā qui ībus
tpalib⁹ egēt. sed īuita: et hic vocari solet egestas.
Egēt em ībus. ⁊ egēt bona voluntate: qua dicim⁹
mihil cē pt. Nichil em dicim⁹ bona voluntate.
Sūt ⁊ alij qui ībus habūdāt. sūt tm pauperes spū.

Qd habūdās sit pauperi ēligio ca. vi

et hō ē aurea paupt̃as; q̃ licet affluāt diuicie, cordi
tñ nolūt apponē. Hec ē illa pialū hūt: sapiēs aut̃
pialū utat. Sapiēs aut̃ erat salomō; qui aliam
paupt̃atē desiderabat. Quā? Illā q̃ daret victui
nr̃o. Nuc ē illa? q̃ediocritas. Hēc em̃ hō tercia
spēs; hanc uocāt plīi frugalitatē. Vnde seneca in
epla ad lucillū cū laudaret paupt̃atē uolūtariā
ait. Frugalitas .i. uolūtaria paupt̃as. Hūt em̃ qu
dā qui de hō scō uenūt ad religionē ul' ecclīaz; q̃z
paupt̃as bēo augō attestāte tlis erat; q̃n foris erant
qđ nr̃a ipōrū tueri poterāt nr̃a. Quoz tellario nō
hēditas, nō pīmonīū, sed manuū labor: ānonā pre
bebat, et si cessaret manꝰ; pāis deficēt. Quōꝰ penu
ria q̃ mlyil pene tbuit; uestes q̃lescūz mīstrabat.
Tales q̃z ecclias ītrāt q̃ largis hyabūdāt possessiōbꝰ;
ut ī ecclia possint honorari. qui ī sua domo, nō mīsi
" si ytēptibiles ēe potuerūt. Qui forte ecclias ī q̃ paupt̃as
amatꝝ ītrauerīt; illico de discessu cogitāt; causas fin
gūt; ītolerabilē dicūt illi loci ꝛ suetudinē; minīā
platoz seueritatē ptēdūt; aliq̃ de frībus opponūt sibi,
q̃ cū nolīt pati, dicūt qđ pñt; et hō totī callide machi
nātes, ut ꝛpetētes ad dignōrē valeāt trīstre ecclīaz;
q̃si hūlūt vogāt a vīculo pfessiōs absolui, miscētes
" unrāt blandis aspa, scādalū si male discesserīt, et ī alia
ecclia se quiete mētis ēe posse; ī sua uero nūquā.
Et nō ad vltimū neget qđ postulāt, tūc audires q̃ter
erigūt ceruices ītra eos: ad qs foris accedē nō audebant.
Tūc uides q̃t illic duīces hūliāt; et pauꝑes illo in
flant; Cūctētes abbati suo frōte libera, accusāt frēs quos
dā ēmosos, uocāt iustos quosdā p̃ promīa: qs uero iul

tos negare nō pñt, iuidētes bono nimiū custos appellat. Quid plura? Tandē fracto ppōito sui voto discedūt, honorari gaudēt, abiectois pristē oblīuisāt, genus suū erubescāt, ppio noīe nolūt appellari: amāt noīa dignitatū. Vi vocēt abbates, si ppōsita, si priores ar- // ridet oculis, hylarescat facies, apparēt ī vultu signa ysaē: ysic nūciat aīm quid optet. Huic di pauperib nō ppmittit xpūs regnū: sed īfernū. Vnū tñ alij qui ex paupate ad ecclias venerūt, quib si dent nctia, ex hūilitate putāt ee supflua, ocū dei unq putāt esse sacleguū, saturari vilib arbitrā vicū, nulli eēles ee: ex debito cūctis seruire estimāt, aliquātulū bonas erubescāt vestes hre, ymsi oret hūilitatem discretio: vt licatis licitū ee dubitarēt. Tales sequū xpī pauperem retinere ecto, q pauper pauperem; hūiles hūilē sequū. Hūc dant ad nctatē tpalia; et ppmittū ad etnitatē celestia. Hoc ē em pnū eligiois vitiū, vt egētib nctia pstet: et nulli sit integra.

Quod sufficiens sit mediocri religio. Capl's .x.

Sufficiens ē mediocri religio. Sufficē debz: q nctia pbet. Dat satis: et dat gtis. Sed forte dicat aliq, Nec dat satis, nec dat gratis. Nō dat īqt gtis, q cū nctia īpēdit: laborē exigit. Nolūt dē ut pro labore dent nctia; sed pro labore tpali quies etna ppmitat et dat. Dat satis ut dixim. Duob em ut dixim modis īdiget hūana cōdiō: una q nā deficit; alio qui naturā afflict. Fame natia deficit: frigus nāz afflict: sed mediocritas utrūq; efficit. Dat em quo natura caleat, et quo nō aleat; et hoc sufficit nature. Nō em ad hoc ut satisfiat hūane nāe color, sed calor:

nō delectācio, sed sustētacio nāe q̄rit. Dat igit mediocta
tatis, et dat gratis. Mediocētas ē q̄ via plana. i q̄ nec
celsitudo diuicia q̄ lapsū minat aſcētētib; nec ꝓfūditas
egestatis cadētibus i surgēdi spem negat. Hec ē via legia,
de q̄ dicat dns ad mopsen, ut īcedēt via legia: nec decli
naret a dextris siue a sinistris. Tres sut vie, et tres
qui gradū ꝑ illas, Egestas, mediocritas, diuicie.
Pauꝑ mediocris, et diues. Mediocētas ē via media,
q̄ tenēda ē, q̄ ducat ad ciuitatē sūmi legis, a dextris
vō et a sinistris sūt egestas et diuicie Mediocritas vēo
q̄si mēsura q̄dā, qua tot bōitatis spacii ēmat. Ubi
grā, Cū aliquis a iustitia defiat, sicut de vel sacerdote
legit; tūc ut ita dicā, q̄si certitudīe quadā defiat
a mēsura bōitatis. Cū vēo usq; ad crudelitatē per
ipatiā iustitia ꝓtendit, tūc q̄si lōgitudīe q̄dā bōitatis
excedit mēsurā. Et hec ē mēsura sufficiēs mediocri, qz
nec subtrahit necia: nec ipendit superflua. Primū igitur
būficiū sūt necia dare egētib;, secdm eēo ē mediocri
necia nō subtrahere.

Quod tolerabilis sit diuini iugo sapiēs xj.

Tolerabilis ē diuini iugis, portari pt. Iugū ei
meū suaue ē, et on meū leue. Iugū tauoꝝ
cuices imitat. on q̄d subtrahit, superbiā carnis q̄si
et adipe procedit domat. Hic iugū xpi cernicositatē
mētis ꝺclinat, ne sinu quasi bos cornupeta: q̄ effudit
sanguinēz. Onus aūt ei carnē mētis macerat, ne lasci
uiēs i luxuriā defluat; aut vagabūda īsequat ocli.
Onus nrm vita xpi, doctrina vēo ei, q̄si iugū nobis
iponit: alterz leue ē, alterū suaue. Sed dicet forsitan
aliquis. Onus xpi nō ē leue sed graue; iugū ei nō est

suaue, sed aspera. Vita cum xpi cū obprobria pati, nichil
possidē, affligi corp⁹: mori pro prio. Sed cui ē hoc onus
leue, Audiāt cui. Iugo inquit paul⁹ dissolui. et cē cū
xpo. Et alibi. Castigo corp⁹ meū. Ni seruituti redigo,
ne cū alys pdicauerī, ipe reprobus efficiar. Dura res.
Hec abhorret cotidie seculares, et hoc cotidie pacū;
timet obprobria pati pro xpo. pro mūdo aūt pacū
obprobria sēpiterna. Mori pro xpo ptimescūt: et p tpali
lucro cotidie moriūr. Nōne ē leue mori p prio? et
cē cū xpo. Spes numeris; labore iminuit. Vere on⁹
leue, vita xpi, q: nec multa portat, nec diu portat. Ter
min⁹ cū mortis prope ē. Acaret pōdere diuicaq; diligo,
nō acquirit cū cupiditate, nō possidet cū amore: nō
dolet si amiserit. Iugū vō xpi suaue ē. Doctrīa vero
ei⁹ quasi iugū. q: subiugare sol: colla superbi. Vinculū
vō dīaōs. Audi q̄ suaue iugū ipositū seruicib⁹ nris.
Diligite inquit proximū tuū sicut teipm. Et alibi Diligite
inimicos vros: benefacite his qui oderūt vos. Ecce frēs iugū
cū vinculo, hoc ē doctrīa cū dīaōne. Iugit dīaō iugū
seruicib⁹: q: doctrīe tūc iugo subiciūt; qn doctrīa cū
dīaōe capit. Jugū vō drabole grauat, et opprimit.
Jugū ei⁹ pcōm ē, vinculū ei⁹ assuetudo pcī; onus q̄d
portat pena pcī. Sub hoc iugo tenēt duo: caro scz
et spūs. Hoc iugo pmū diuites. Multa em patit
diuitū superbia, vincula, carceres, frigus, famē, sitī
tolerāt. Nouūt frēs diuitū mēsas: nouerūt et
aliqui nrm. Proteruitas acquirit ibidē sibi locū, nō
simplicitas; quibus dā dat dr cibus absq; potu et
cōdīto. Multa vō ieiuni surgūt a mēsa, et tm leti
urbanitate q̄dā. famē suā nolunt. Jā ceperunt

prandia diuitū nō p̄cedē cenā. Cena cū diuitū, ā tenuis aut nulla. Mensa v̄o ī religiōis ordinata. sufficiēs, nō sup// flua, nulli amittat locū ibi cū rubore: q: oīa dispōit hūili// tas. Ieiunāt milites, ut aliena rapiāt. scholares vt subtiliores fiāt, et nolūt ieiunare vt audiāt. Veite ad me oēs qui laboratis et onerati estis: et ego reficiā vos. Dicat xp̄s ī ficiā: et dicat hō deficiā. Cui credā? Credo q: p̄otent hoiem facē: possit ī ficē. Veite igit ā laborat. Laboratis igit ī luto ī latere. Lutū egipti tenax. fendū, mixtū sanguīe. lateres eī ī dissolubiles: igne cupiditat. ī flāma libidīs cocti. In hijs laborāt diuites. Labor di// uitū grādis: vigilāt īsidiantes paupi. Hinc frigus, hinc tenues pānī. Hic lorice pondus lassat: illic gradit ter// mus mē tela. Leuis ē labor claustri. ītīmet. Leuius ē pondus tunice, q̄ lorice. Lucius ē claustrū: q̄ castrū. Lucio: abbatis obediēcia: q̄ ī gis iussio. Hic mē gladios // illa mittat: hic p̄cūlū vitat. Laborāt multa, sed nō p̄dest eis. Laborauit saul et agag rex amalech: sed labor cor. cass. Laborauit dauid ī salomō: h' pugnādo, ille edificādo. Vtilis labor utriusq;. Pugnauit dauid vt vīcēt: edifi// cauit salomō vt ī quiescēt. Pugnem cū dauid. nō ītra dauid ī iudea: vt hītem ī iherlm cū eo. Multa passus ē dauid. Cū adhuc esset ī domo p̄ris sui: viat leonē ī ursū. In exercitu golyam ītfecit. Dū v̄o seruit saul. ī obedīret ei egredīēs et īgredīēs ad īpū ī gis. cogitabat tī saul ītersicē eū. Porro dauid obtinuerat gratiā ionathe: qui nūciabat ei ī gis ānī. Cū ēm mor// tuo saule dauid ī gnū susceper. ī pugnatus a filio suo absolon. cū seniorib ppli fugiēdo. p̄cūlū vitauit. nec exorauit filij morte: sed ī dñm ī filij mortē planxit.

Patet moral' sensus. Quand eñ cū puer esset i domo
p̄is sui: vicit leonē ⁊ ursū. Hoc aūt fit cū aliq̄s adhuc
pōtus i sc̄lo, superbiā ac luxuriā i se destruit. Post hec
i exercitu isr̄l' venies golyā ītfecit. ⁊ ogr̄acōi fideliū
fr̄m adiūctus: diabolū supat. Obediens sit p̄latis,
licet p̄ūs: et ly e īgredi ⁊ egredi ad ipm̄ saul. Inquie
tat⁹ a saule dauid, sed ionathe grām obtinuit, qui cō
solat⁹ eū: q; spūs sc̄i domū hab; a quo dsolet⁹. Hoc eñ
ītp̄tat⁹ ionathas. colūbe spūs domū. Mortuo saule
dauid quē elegerat dñs. a p̄lo sublimat⁹ i regnū. q;
qui hūiliter subesse dicit: ad p̄lacōis honorē eligit⁹.
Psequit⁹ absalon p̄rem. Multi eñ p̄lati a filiis spūa
lib⁹ patiūt⁹. Plangit dauid psequētē filiū. q; quilibet
p̄s spūal' de p̄ūitate filiorū. q; ē more aīe dtristat⁹.
Tres planxit dauid. filiū, amicū, ⁊ hostē. i. absalon,
ionathan, ⁊ saul. Implet dauid oēm legē, sc̄a nālem,
scriptā, et euāgeliū. Naturalē eū plāgit filiū. scrip
tā eū dolet p̄o amico. i. p̄o ionatha; euāgeliū eū
plangit hostē. i. saul. Qui tlis ē nō abhor ret claustri
laborē; sed saltat eū dauid nudus añ archā. labor
claustri tolerabil' ē, q; mediocritas laborē tēperat:
nc aufert diuiti nisi superflua. Religio qđ nocet aufert,
qđ necē ē mīstrat: et ideo tolerabil' ē diuiti.

Quō larga sit infirmis religio. Capl̄; xij

Larga ē infirmis religio. Quattuor aūt sūt infirmi
tatis spēs. Quedā eñ sūt q; infirmāt⁹ ex semine. alij
vō ex membror⁹ lesiōe; alij ex infirmitate ad tps recedēt,
alij vō ītimus detinēt⁹ langore. Dūt aūt alij quorū se
nectus ē garrula, curiosa, plena plubijs⁹ fabul' vacās;
et licet oculj eor⁹ cecucies tenebrescat⁹: licet manj tremc

būda cessēt ab opē. licet officiū suū pes ignoret: licet totus
corpe y aīo aurig licēdat: tñ ut aut būs augl. ī libro de
xij abusiōbj scīl. cū de sene irrelegioso loq̄r: cor et
līgua ei nō senescūt. Hij sūt qui gloriā cū maleferūt,
qui gloriāt se fusse dūtes: bella prīcipū sēcularū.
nō pacē sōz ēritāt, ad causas vocari volūt: q̄ p̄tēta
nouerūt. Tales accusabāt susānā si velles. et lauda
rēt iezabel mulierē fornicariā. et ideo iudiciū eoz
īuertēt ī capt suū: et descēdet angelus dñi. ut secet
eos medios. Sūt et alij qui cū trā nō videāt oculis.
mēte celā cōsiderāt: qui licet pedibj offendāt. licet toto
corpe nutēt, nō offendūt tñ līgua, nō nutāt aīo; tacēt
noxia. q̄d ista narrāt: hoīes ītciorē labori supponūt,
cū nō possint exteriorē supponere. Instāt orōi. cogitāt
cēs āīos suos ī amaritudīē aīe sue: et ideo īmonabūt
vt aquile iuuētus eoz. Alioz vō qui mēbroz lesionē.
siue molestiā corpis sūt. siue laborē pacūt: sūt quidā
egre ferētes corpis anxietatē. Nolūt medicī. si sani
nō cōualeāt vasāt infirmitatē: desperāt de sanitate.
Sed quid dicā frēs de lūs? Dolorē capitis nō pacūt
benigne. et p̄ xpō capitis tormēta quō sustinerent?
Flagellū timent. et quō p̄ xpō capitis absasionē paterēt?
Sunt alij qui nō seruiūt carni, sed volūt vt seruiat cēo
spīi. qui nō q̄rūt medicī msi xpm, clamāt tñ sana
me dñe et sanabor: soli portāt īfirmitatē suā, quia
nō īquietāt aliquē q̄rimonijs. nō sūt q̄rulosi: sicut
illi de quibj locuti sumj. Quattuor sūt vnde iquerūt
īfirmi. sc. īfirmitate, de medicīa, de cibo. de ordīe.
De īfirmitate ideo quidā iqueūt: q̄ pondus īfirmita
tis īuitī portāt. Alij vō sūt qui iqueūt. eo q̄d frēm

labori interesse neqant. ¶ De mediãq vo qd nõ subueiat eis. vt ipi dicãt caritate quãdã fẽna ãgrã; Alij qd dispẽ diũ pacãt ecclã pro salute eoz ostiã. De cibo autẽ qdã grimoniã faciũt: eo qd nõ sufficiẽt ul' quo ul' qn volũt ministret eis. Alij vo dolẽt eo qd delicata ĩmedãt mltũ opantes. z qd aliqs eis seruiat: et ipi nulli seruiãt. ¶ De ordiẽ aũt quãdã ãgrã ĩputãtes ordis grauitati ĩfirmitatẽ sue causã: et sic qd bñ egerũt. male pdũt. Dũt aũt alij. q ideo ãgrã de ordiẽ. qr a suẽtu firmi sepati: delicati tractẽ. Qui aũt a tãdo frẽ ĩ chozo psallẽciũ voces audierũt: tũc psalmos rũmãt. oãtes ĩ cubicul' cordis clausis ostijs. et licet totã noctẽ pruigilẽ ducerũt. doloribq suis agitati. illos tñ beos iudicãt: qui p ptẽ noctis do seruientes laborabãt. Ypondã lẽuli nõ egrediũ. et tñ illos q tediũ clausti benigne ferũt. se felices ẽe putãt. mltũ de ordiẽ ãplere se fatẽt. sed nisi fallor ãplent totũ. Infirmitatis claustro coartãt. z disciplinã arrietatis vgis: et spinis doloꝝ rũmãt. vigilãt. laborãt. qr abũ. sõpnũ. quietẽ. ifirmitas negat: et tñ si paret lẽulus suauior. si cogãt sme caligie dormire. qsi aliqd ĉmuale fecerit. ĩ huiq ... vitã timẽt finire. Tales idigẽt ysolacioẽ. ne molestia corpis, ul' ĩteioris hois afflictioẽ deficiãt. Audiãtis qd dicat angelq petro. Precigẽ. z calcia te calciamẽta tua. Vñ beda sup actus apl̃oz. Tunice igit sibi petrus ligamẽta ppt' rigorẽ carceris ad horã ĩclarauerãt. vt tunica dimissa ĉta pedes: frigus noctis utriusq; tẽperet. Preplũ pbẽs ĩfirmis. vt cũ molestia corpali. ul' ĩiuria tẽptanẽ humana: licẽ nobꝫ aliqd de nrã ppositi rigore ĩclarare. Utant igit sapiẽciã ysidis. ne

defiaat: scripta em̄ sut ad mr̄a; doctrinā. Nec sut q̄ de ī
firmitate dubitatib⁹ utrūq; dicim⁹, nut quo ī firmis sit
larga ēligio. but oñdam⁹. Aut btūs bñdcs. Cum oīa ī
cā oīa agēda ē cura īfirmoz. Ecce quō larga ē ēligio
īfirmis. Ante oīa īquit. hō ē velocⁱ q̄ aliqui de ōib⁹ frib⁹
debz īfirmo fri parari q̄ postulat. Cum oīa. ī. habūdā
cⁱ q̄ ceteis. ut si dent⁹ alijs nāia, īfirmis plura et de
lucacioza q̄rat⁹. plura. ut ex multis aliq̄d placeat. de
lucacioza ut cā gustauerīt: ēfiant⁹ de aliquo.

Quod ꝑpacies sit delicatis ēligio. Capl̄z xiij

Delicatis ē ꝑpacies ēligio. Quattuo: spēs sc̄z vo
lūtate. usu. gnē. ⁊ natura. Volūtate delicati
sūb illi. qui cū grossionib⁹ cibis uti pñt. nolūt: sed dū
sa ⁊ exq̄sita fercula q̄rētes⁹ rūdent ventri: et peteti
obediūt. Respōdeo frēs mei ego ventri. et si clamaue
rit. nō ūga. sed pane ꝑpeto. ī. nō abstinēcia. sī satūitate.
Dicit em̄ pr̄ filij lenocinātis prauos mores ūga castigat:
sic p abstinēciā ventris ⁊ gule voluptuosus ēstringitur
affect⁹. Sollicitū me ēddit cura vētris. nūc ijos. modo
illos exopto cibos. m̄ soli q̄z fercula plura p̄parāt⁹: et
vni multis fribus dat⁹. Multis vni. et vni plura.
Quid igit⁹? Nō ē igit⁹ ut nō ad īgurgitacioēz vētris
ut aut btūs gregoⁿ⁹. vtam⁹. sed discam⁹ saciari et esu
rire. habūdāe ⁊ penuriā pati cū btō paulo: ne plus
carni ēbucam⁹. q̄ nēcitas petat. et sic excludat⁷ deli
cata volūtas. Usu vō delicati sūt multi. licet sint
de plebe. qui cū sclo ecīt seruiebāt vētri⁹. ī cellia vo
positi usus solūi abi mutare nolūt: ne sequat⁷ īfir
mitas. Infirmitatē corpis timēt. et cāe sue mortē
ferūt. Impossibilitatis sue usū vite p̄cedētis fore cāz

testant: sed vt dici solet, malus vsus abolendus est.
Hñe delicati sūt filiī nobilū: qui licet fuerūt i seculo nobiliores dignitate gñis; ita i moribus fm nobiliores sūt boni processu opis. Jactāt se nō ee delicatos. Hūiles sūt libo. vestitu. & ope. amabiles ad societatē. tractabiles, si corrigāt: honesta filij. fm ysolatores. Hij sui gñis auctoritatē nō ptēdūt. vt honorari q̄nt i ecclia. nō de ptū suoz dignitate gloriā: sed occultas causas superbie. ne pes coz labat i vicio. Nativa vō delicati sūt q̄z replecio tis ē; vt pōdus laboris. ieiunij. & vigiliaz. ferre nō valeāt; qui eciā cibos exquisitos fastidiūt. qui sūt oneris sibi. qui calore solis dissoluti. cito lassantur: & frigore stati torpescūt. Tales etiā quosdā de pulo nā plasmauit. Omnibus hijs ypocrīs ē religio. Est et vēa et falsa ypassio. Vtrāq; tm tribus modis fieri solet. scz ore. corde. & ope. Ore ficta ypassio fit. qñ aliqs flere libitus ibis. dāpnū alti ysolat: Corde vō qñ aliqs qui habūdat diuicijs. aliqui oppsso egritudīe ul' egestate occurrit: et pietate motus ypocrīdo mētis affm inclinat. trāsiēs aūt nō sucurrit egenti. Hec ypassio sterilis dcepit: sed nō peperit. De dceptu em vē ypassionis solet nasci elemosina: sed tamq̄ venefica mulier auaricia ingulat ptū ne prodeat i lucē. Hec elemosine fructū impedit. et dceptū ypassionis de semie pietatis prolapsum. a corde hoīs velud a matrice mulieris mortuū eicit. Illa que ore sit tm adulatoria ē: hc aūt sterilē nūcupat: Sequit, alia q̄ multa tribuit: sed ideo ut laudet: aut plus rapiat. Hec pō dus vē ypassionis nō portat: sed vane glie leuitate sublenat: nc ypatat: sed gloriat: et ideo superba

vocari ꝑt. Dic una caꝝ adulādo diat se amicā ee. alia
vo fingēdo lacimas. caā sapiētes decipit: tercia vero
multa ebuēs maiora rapit. Accipiāt hec tres i bonā
ptē ypassiois spēs. cū aliqs frem suū benigne ysolat:
ul' qñ vere ypūgit corde. aut qñ paupi miserē et
ymodat. nc i tribulacoēz sequt: sed solo pietatis affec
tu ducit ad mun. Una ex istis ysolatoria, altera est
pietatis: tercia ē i fēaoms. Sūt quidā qui ypacui sibi,
quidā ypacui fri: quidā vo mgro. Primū modes
tie ē. sedm dilāoms: taī prudētie. Quos dā em
verecūdia siue desideriū carnis affligēde ꝓmit,
ne carnis indigētie i nūtatī ypati velit: qui si mo
desti essent. ypaterēt sibi: ne ifficiant cuē. Alios
vero cogit dilāo ypati frī suo. sed q: nō habēt vn
ypassiois opa ꝑficiant: ꝓbatis quoz ē prudē et ipē
dere nūia, qual' sit. i quid possit fē ille: diligenter
ītimāt. Copacui i mgro. ne qui preire debz. de
ficiat i via. Inde quidā vsus ꝛoleuit i cuētu quo
rūdā frm, vt aliquē de frībus abbati suo ꝓponāt:
cui obediat i agēda siu cura. vt cū visū fuit frī
gruū. abbatē suū i esu carniū. seu i aliquo tali
subripi descendē faciāt: ne rigor ꝓbati frangat
humanā fragilitatē: et hc ē ypassio prudētie. Tria
sūt ꝑ q probat vēa ypassio, scz occulta bñficia,
pauptas, i mors. Beneficiū em si ipēdat occulte:
humane laudis fauorē extīguit. Cū aut pauperi
miseret aliqs, tpalis emouet spem itribulacoms.
Cū pro prio mortē pati nō ꝛefugit: amorē mūdi nō
ꝓmit. Hec sūt em tria illa q solet euitare ypas
sioīs mēbra. humanꝰ fauor. tpalis itribulcio. et amor

mūdi. Qui morte patit p̄ nob̄. vē ipatit: sic xp̄s p̄ nob̄ passus ē. qui vē ipassus ē.

Qđ forciorib⁹ sit ī lugo moderata. xviij

Forciorib⁹ moderā ē ī lugo. tenēdus ē ī oīb⁹ modus. Qđ em excedit modū: excedit z vires. Modus seruat vē ī columē: quā ī moderacōe ꝓfūdit. Modus equa lāce libat onēa forciorū siue debiliū: ne grauēt forciores: aut debiles oppmāt sub onere. Tres sūt em spēs forciū. Sūt em quidā fortes aīo: alij vo corpe: alij scīa. Scīa sūt fortes quidā qui luc diligētes affectū aī coarctāt: licet fortitudo corpis nō suppetat ipis: vn rōnabili quadā scīa qua creatoris sui benignitatē. z suā negligētiā cognoscūt. inclinat animi rigorē. et corp cogūt seruire suo creatori: onera fīna ꝓsolando portāt. corruētes alleuāt docē do. z si corruerit ipi. cito ē surgūt: ne scādalū gnēt. q: sapientes sūt. Duo gnia portāt. amm videlic labētē. carnēq; ifirmā: tegūt occulta cordis z animi. z ī gūt opa carnis sola disceriōe. et sic discūt bn amari: q: scīūt bn opari. Corpe sūt fortes. qs nā solidauit ad tolerādos labores. quoz quidā qđ ꝓsit opari pnt. si nolūt. alij pnt et volūt: alij vo plus volūt q̄ pati pnt. Potuit sed noluit bn opari golyas: cū esset corpe fort. Potuit z volut seruire dauid creatori suo. Volūt plusq̄ pati queāt ipi iusta q̄q; qui sic edomāt carnis superbiā. ut vtus deficiat cū laborare velūt: si ieunāt stomachus lāguet. si legūt vtigne. si quid laboris agūt. capitis dolore patiū. Et hoc ideo q: habuerūt zelū: sed nō scdm scīa. Sūt em quidā ī quib⁹ marie deb; haberi scīa: si ieunīū. vigilie z labor. Nisi em labori succedat quies et refectio. nō pt humana natura

laborē tolerare, sed moderatus labor. ⁊ abstinēcia cibi delicati. et statute a scīs pr̄ib⁹ vigilie: corpi et aīe medelā ferūt sanitatis. Qui aūt sic viuūt. fortitudinē et aīe ⁊ corpis hūnt sc̄dm saām. Dūt aūt alij qui corpe fortes. debiles aūt aīo. p̄dūt sibi, seipōs amātes, sectantur ociū. vacant fabul' Malos actusant⁹ de furto, de rapina, de mēdacio. Fures sūt. qr cōi necessitati subtrahūt, qd' cōe fecerāt cū i'nūciarēt mūdo. seipōs abnegātes. Raptores sūt corā dō. qr eo vidēte qui nouit abscōdita cordiū: cōi vite qd' sanat aut p̄nt violent' auferunt. Mendacij⁹ aūt corā dō ⁊ hōib⁹: qr qd' vouerāt reddē p̄nt. sed nolūt. Duo igit⁹ corā fr̄ibus suis fures⁹: corā deo raptores: corā hōibus ⁊ corā dō mēdaces sūt. Decepti sūt q⁹ fr̄es ignorātes quid p̄nt⁹ offendūt deū. oculis cui⁹ nuda ⁊ apta sūt oīa: nō deo i'dūt qd' corā fr̄ib⁹ vouerūt. Hoc ē em̄ p̄p̄rīū furta rapine mēdacij. vt' tmū occulte. alter⁹ apte. trāi vō aliter q̄ p̄mittat⁹ euenīat. Restat nūc vt de ill' qui sūt fortes aīo aliquid dicam⁹. Sūt em̄ quidā fortes. alij fortiores. alij fortissimi. Fortes tobias. fortior iob. fortissim⁹ abrahām. Diuersis modis p̄batur animi fortitudo. scīlicet tribulatione sc̄z et carnalitate. Nō cessit thobias tribulati. q̄n gabelo consobrino suo egenti. pondus argēti dimisit: nec plus amauit pecuniā q̄ p̄ximū. Amisit iob substāciā. Sed quid aut⁹ Dñs dedit. Dñs ablatuⁿ sit. sicut dño placuit ita factū ē: sit nomē dñi bñdictū. Dimisit abrahām qd' possidebat. et obediuit voci dñi: nō coactus, sz spōte. Thobias dimisit. iob amisit. abrahā dimisit. Hic pecuniā⁹ iste substāciā: ille terā. Domui ⁊ ingnacionē. Vni⁹ spe. alt⁹ patiēter. alij vō spōte. Primus

egenti ꝓpacīdo. sed vō pacīē tolerādo: tā iubēti obedīē
do. Dic nō tenūt cupiditata q̄ ī ebus ꝙsistat. ī amore
possidēdi. ī dolore amittēdi: ī coactiōe deserēdi. Sed
sīl expellūt tres tria: quisq; suū. nc tenūt carnalitati.
Nō plus eī amauit thobias filiū q̄ debuit. nc carna
litatē ꝓposuit. sed suppōsuit spūalitati. pīntē filiū bona
docuit: orabat pro absente. Iob vō de morte filiorū
nō doluit plusq̄ nāē fuit: pro morte eoꝝ lacīmas
fudit: ideōs primo ꝓpassiōis debitū. Cū viueret
aūt ꝙsurgēs iob diluculo. offerebat p̄ singulos holo
causta: ⁊ sic faciebat iob cūctis diēb⁹. Abrahā vō nō
tā ysmaelē expulit. sed ⁊ ysaac quē ī senectute sua
de sterili iuge genuerat: qui erat amor prīs. ipē ē
eī quē diligebat. ysaac mīris solacīs. gaudīs vtusq̄:
illīs dico tēm. ad īmolādū dō optulit. Dic frēs de
bem⁹ ēē aīo fortes ut thobias. Si loquat⁷ aliquis mēz
cū āmico suo. doceat eū bona: si vēo absens fuīt.
oret pro absente. Si aūt forcior ēē voluerit. auferūt⁷
sua: nō psequat⁷ hostes. Nō eī iob p̄secutus ē hostes
chaldeos: cū auferēt sua. Trib⁹ modis psequimur
hostes. ꝙ manu. līgua. ⁊ aīo. Manu psequim̄ hostes.
q̄n illud q̄d vi raptores abstulerāt. vi ī cuperam⁹: Ut
dicēte apl'o qui furat. ne ī petas tua. Cum eī ī petat
cū litigio: male ī petat. Līgua psequim̄. q̄n dīrēdo siue
accusādo ap̄d potēciores. vt rē ī cipiam⁹: p̄rimos
nōs licet mali sīt. sub articulo mortis victos ī liquim⁹.
nō dātes locū ire. vt aut aplīus: sed vīdictātes nosmet
ipos. Nō aūt psequim̄. q̄n h⁹ q̄d vi aut ī cāuēcādē nō
possum⁹: odio ⁊ p̄tēritātē misere mētis psequi nō de
sistim⁹. q̄d aplīus p̄hibz dicēs. Cū oīb⁹ ī quit pacē hītēs.

Quid g̃ fiēs dicā de hijs qui pro boue ā asino p̄imū
p̄sequūt? Quid faceret si mortē filij nūciares? Et quid
si septē filiorū sicut iob nūciatū ē ēsimas euenisse? Instr
uit igit̄ btūs iob clausarales de pacīcia. qualit̄ dāpna
rū tpaliū sustinē debeāt. qlit̄ p̄ mortē amicorū carna
lium dolere iuēiat. vtriusq; bñ portās. qui nō p̄ dāpno
rū p̄secutus ē hostē? nō p̄ mortē filiorū ad odiū qđ
ē mors aīe. cor ītinaut. Qui vult aūt fortissim⁹ esse
sicut abrahā. qui nō amisit sua. sed dimisit. qui nō sic
amauit filiū suū. ut dei filiū offendēt. His dico īmu
nit ōibus q̄ possidet. & īmolet gladio vbi dei illos
quos carnalit̄ dilugebat: ul' carnali amabat affu.
Fortissim⁹ abrahā: sed btūs laurēti⁹ forcior fortissimo.
Audiam⁹ qlit̄ abrahā sua dimisit. laurēti⁹ sua disp̄sit.
& dedit paup̄ib⁹. Abrahā filiū suū deo obtulit: laurētius
sepīm p̄o filio dei. Hic ignē parat. collugat filiū. gladiū
euaginat: sed angelū audit. prohibētē ne p̄ficiat. Ille
ad ignē positus xp̄m p̄dicat. carnifices vrgētes carbones
mīstrādo vbis nō exaspat. efficat holocaustū dñi.
totū īcēsum: ītus igne caritatis. exteri⁹ vō flāma tribu
lacois. Hicq; obediēs efficat filiū i capit īcolumē; illeq;
p̄seuerat in tormētis. a dei filio i capit ad salutē. Hec est
fortitudo caritatis. De hac scriptū ē. Fortis ē ut mors
dilcō. et ut verū fatear forcior dilcō. Nichil eīm sep̄at
a caritate. Huīt igit̄ ut supra dixim⁹ tres spēs fortiū:
corp̄ea et aīa & sāa. In hijs aūt ōsistat fortitudo totius
īligois. Qui scit eīm. et vult. et p̄t bñ operāi: si modū
teneat p̄fūs ē. Qđ pemtētib⁹ sit mīs īligio xv.

Pemtētib⁹ ē miserios īligio. Tribus modis pen
tet hō. ore tm̄. aut corde tm̄: aut ore & corde simul.

vergine

Saul ore. petrus corde: Dauid ore ⁊ corde sil' penituit.
Tria imisit dauid exga seruū suū uriā. scz phdiā. homi
cidiū, adulteriū cū uxore ei⁹. et cū accusante nathan
pphā. semetipz iudicauit i corde: ⁊ voce dixit. peccaui
dño. Qua corde penituit. audiuit ab eodē. dimissum
ē pccm tuū. Per negauit petr⁹. ⁊ tñ i⁹pexit eū dñs qz
fleuit amare: lauit lacrimas stagia ligrue. Trib⁹ modis
peccauit saul. p superbiā. p inobedientiā: p exaltacionē
pcī. Per inobedientiā peccauit. qñ pcōres amelech nō
interfecit. qđ pceperat dñs: sed usus ad pdā. et fecit
malū i oculis dñi. Per exaltacionē pcī peccauit. cū
dicēt samuel. Quid ē hec vox gregis q̄ i⁹sonat i auribus
aut armentoz q̄ ego audio. Et aut saul. De amalech
adduxerūt ea. Pepcit em pplus meliorib⁹ ouib⁹ et ar
mētis. ut imolarēt dño deo tuo: i reliq̄ vo occidimus.
Verum saul excusat: sed pplm accusat. Plus iquit
pcepit qđ dñs nō pcepit: nos aūt i reliqua occidimus.
qđ pceperat dñs. Unde beda sup samuelē. Saul iquit
ea q̄ dño iubēte occisa sūt se cū pplo occidisse: hys vo
que extra interdictū ei⁹ i⁹seruata sūt. nō se. sed pplm
peccasse testat. Per superbiā peccauit. cū demū dicēt
samueli peccaui. sed nūc honora me coram seniorib⁹
pli mei: ⁊ coram isrl. Immoderata saul superbia: sed
moderata samuelis humilitas. Honorari i⁹probus q̄rit
et honorat pplm i⁹probū. Dic etiā nris tpib⁹ iuenies
multi qui a migris spūalib⁹ i⁹dargui. penitētes ore
tñ. timēt honore puari. Si aūt mē nos tales videm⁹.
aut pati nolum⁹. aut accusam⁹. qz incorrigibiles.
Samuel aūt nō tm patit. sed honorat. Unde beda
sup samuelē. Nos quoq; i exēplū bī samuel' erga

tles modeste agẽt. neq; eos oportet traduc̃. qs̃ ĩcorrigibi-
les z duimo iudicio nõ dubitam⁹ dãpnãdos. marie
illos qs̃ alĩq⁹ gdu ecc̃iastico quẽ eusdẽ saul' p̃cto nõ
ĩdecẽt exp̃mit: exp̃mit ignouerim⁹ ĩsignitos. Sut
em̃ multi qui detrahũt p̃latis. qui' quãuis detrahãt
eis: vellent tñ ee qd illi sut. Si aũt dũgat qd volũt:
ill' qs̃ iudicauerũt. meliores nõ sũt. Sic igit̃ ut dixi-
mus sup̃ peccauit saul p̃ superbiã. p̃ inobediẽciã. per
excusacionẽ pcĩ: superbiaq; drabolĩ. p̃ uanitatis ade.
excusatiõis eue. p̃cepis effat̃. Adam xta p̃ẽm̃. eua
xta filiũ: drabolus xta spm̃ sõm peccauit. Adã p̃is
bõitatẽ. eua filij sapiaz: drabolus spũs sc̃i benignitatẽ
accusauit. Accusauit adã p̃is bõitatẽ. cũ dicet. Mu-
lier quã dedisti mi sedurit me. Eua filij sapiaz i darguit.
qd nõ sapiẽt egẽt: q; posuit serpẽtẽ ĩ paradiso. a quo de-
ceptꝰ ẽ. drabolus aũt benignitatẽ spũs sc̃i ignorat.
dũ desperando de uenia ĩ delicto mariõ p̃seuerat. z ĩ sup-
bia. Unde psalmista. Et emũdabor a delicto mariõ.
Aut bt̃us aug⁹. Delictũ ĩquit maximũ ẽ superbia.
Hy tres sũt qui testimoniũ dicũt adiũsi saul ĩ celo. scz p̃
z filius et spũs sc̃us. P̃ qui ẽ ueritas. de mãdata exau
satiõe. Filius qui ẽ pri obediẽs usq; ad mortẽ. de iobia.
Spũs sc̃us de p̃seuerãcia pcĩ. testimoniũ p̃fert. Sauẽ
dũ igit̃ nob ẽ. qui culpas nr̃as excusam⁹. qui sum⁹ inobe-
dientes. z superbi. ne adiũsi nos dent hy tres testimoniũ
ĩ celo. Superior nõ obediuit saul. nec peccat ĩferior.
sed sibi: dũ plũs sibi subiectũ accusat. dũ sepm̃ excu-
sat: z excusat p̃ceptũ samuel. Gonc̃ superiorẽ em̃ peccat.
z ut samuelẽ. quanto; laycus sacdotẽ dehonestat.
Dignꝰ ẽ em̃ sacdotiũ regno. Ad ĩ passiõe domini

figuratū nouim⁹ ee. p seruū pōtificis tui petij⁹ absti̇dit auri
culā. Huic nomē erat malchus. qđ itp̄retat̄ rex. Veniē
bat cū malchus pōtifici. q: dignū ē sacdotū ygne. Mirā⁷
aliqui forsan dubitātes de dāpnatiōe saul. hoc qđ dixim⁹
legāt ihēronimū ītra iouinianū. et inuenēt ibidē tres
ordines. arietes sc̄i oues et hedos. Int̄ arietes dauid
nūat⁷ int̄ oues ionathas. int̄ hedos saul. Ad sinistrā
g̃ saul: q: hedi ad sinistrā. Jonathas ad dextrā. q: int̄
oues ēputat̄. De illo dat ibidē ihēonim⁹. qđ amore ppl'i
dignus erat. Redeam⁹ nūc ad ppositū nr̄m. et videamus
quō penitētib⁹ sit misericors ē ligus. Tribus modis penitet
ḡ: et trib⁹ modis miseret⁷ dō. Pectātē erspat⁷. desp
pantē ꝛsolat⁷: z ygaudet penitēti. Pectātē euocat dono
grē⁷ desppantē ꝛsolat⁷ p̄ spem venie: penitētē robor̄at er
ꝓmissis glie. Miseret⁷ et homo ḡ tribus modis. Misere⁷
cū ꝑlatus discipulo⁷ discipul⁹ prelato: et discipul⁹ cōq:
discipulo. Miseret⁷ qñ ꝑlatus discipulo. dū pectātē ēbis
benigne corrigit⁷ desppantē ad spem p erēpla mie exigit:
et correctū p⁹ imissā diligit. Hec ideo dico. q: nōnulli
sūb. qui cū aliquē familiarē habeant⁷ si peccet despicit.
et ḡ qđ peius ē. fatent⁷ qđ nō diligāt eos: siant prius
Pēcauit petrus. sed xp̄us eū nō desperat. sed respexit
z dilexit. Miseret⁷ et plato discipulus ēbus modis. dū
irato nō r̄sistat mḡrō. aut peccāta nō detrahit. ul' pūsū
patit⁷ Iratū cū saul fugiebat dauid. purgātē in spe
lūca ventrē. cū posset nō occidit: pūsūq; passus ē q̄ dū
vixit. Miseret⁷ siquidē discipul⁹ discipulo. dū pectāti
ōrādo xpatur⁷ aut q̄ inter se z illū corripit⁷ aut quādo
peccāta ipse benigne dimittit.

Quod puersis sit seuera ligus Capl'z xvj.

"seueritas

Ptibus ē seuera ēligio. Decuat honestatē. leui
tatē castigat: timet ab īdoctis. ipā ē deco: senū:
iuuenū ira. ornat platoīū psonas: colorat spēz vtutū.
Iuuat em rubo: mixtus cādori. si ppetēter disponat:
facīē gratā reddit aspectabl. sic seueritas mixta ēcetu
dini. si dulcedīe idiat: multū ēligiois decorat. Dulce
do plati ad pmā; trahit peccātē discipulū. seueritas
corrigit: rectitudo dat legē deliquēti. Sic seueritas
n leuitatē patit. n dulcedo dissolucionē: n ēcetitudo
lineā iustacie tūsgredi pmittit. Vnde psalmista. Dulcis
⁊ rectus dns ppter b rē. Volūt quidā ee seueri. sed nes
cīūt: et dū volūt esse seueri crudeles efficīū. Ira pro se
ueritate. amaritudinē pro dulcedīe. p ēcetudīe crudeli
tatē ondūt. et sic ostendit vultus īdignois. ubi ex flāma
crudelitatis ignescūt oculi. pallor miscet humori: qui
prodūt ex ira et amaritudīe. Ira plati peccātē turbat:
amaritudo psequit. Ira plati causā dat puerso. iusti
cēo prouocat ad irā: crudelitas afflgit. Due sūt spēs
puersitatis. sc; apte et occulte. Sūt quidā adeo puersi.
vt qd ipi male opant defendāt apte. qd aut bñ alij
faciūt detestant et īpugnāt: īcorrigibiles sūt. Hoc solū
qd volūt fore bonū credūt. obediēcia aut nūq; aut neg
ligenter ipleni. hūiles frēs prouocāt: turbāt silentium
Saliū figurā gestabat philisteus ille. qui egressus de castris
philistiim prouocabat filios isrl. Cui magnitudo et
armoz diuisitas. moraliter statū pūsoīū q magni sūt ap
se metipsos: et ālitates moīū designāt. Ad hūc philistheum
expugnādū venisse dauid legit. Sed hō bellū trib modis
fit historialit sc; mistice ⁊ moraliter. i. mē gotrā et dauid.
mē xpm et dyabolū. mē quēlibz iustū ⁊ aliqd diaboli

mẽbrũ. Pcessit ire. Stigit misereꝝ. habet nũc imoꝝ.
Cũ igit mitteret dauid a pre suo ysai ad visitãdos
frẽs suos qui erãt i exercitu isrl'. miserat eũ ut narrat
hystoria pr̃ suus dicẽs. Frẽs tuos visitab'. si recte agãt. et
cũ quib⁹ ordinata sũt dicte. Veit g⁹ in magala ad exerci
tũ: qui egressus vociferatus erat i certamie. Qui exerat
eũ isrl' acie. sed z philistiim ex adũso fuerãt ꝑparati:
z occurrit dauid ad locũ certamis interrogãs si oĩa recte
agerẽt erga frẽs suos. Cũq; adhuc loqret dauid. appa
ruit vir ille spurius ascendẽs. goliat noĩe. philisteus
de geth: ex castris philistinorũ. Frẽs tuos visitabis.
si rectẽ agãt dicat hystoria. et cũ quib⁹ ordinati sũt dicte.
Et dns in carne vẽmꝰ. visitauit nos. diligẽsq; recte
agẽ. ul' cũ quib⁹ ordinate viuẽ debeam⁹. Docens.
Qđ z moralit' cotidie euenire cernim⁹. dũ ꝑlati quiq;
subiectos suos i rectitudine bone opationis docẽt. ul' cũ qb⁹
ordine bñ viuẽdi tenẽ debeãt instruũt: ne cũ ꝑuso ꝑuis⁹.
ul' cũ tepido fiẽ nouiter diuisus socet. Veit dauid ad ex
ercitũ isrl'. et inuẽit vociferatos ad ꝑlũ. z philistiim cos
ex adũsus ꝑparatos. Venit z inuenit ꝑlati quiq; fm
discordiã. et occurrit dauid ad locũ certamis. et inter
rogabat si oĩa recte agerẽt erga frẽs suos. Cucurrit
ꝑlati tã mẽtis affectu q̃ gressib⁹ pedũ. sollicita de salute
suorũ. inuestigãtes si recta sũt opa eorũ; an adhuc cor
rigẽda videãt. Inquirit mores. discit visu et auditu
q̃ sit discordie causa. Unde beda sup samuelẽ. Nũc
quoq; iquit ꝑ sua mẽbra dns idipm agẽ nõ cessat.
cũ bonos a malis discernẽs. hijs sua munera partit.
illos dimittit ianes. Cũ adhuc loqret dauid. appa
ruit ille vir spurius. ascẽdẽs goliath noĩe philisteus

de gethy. ex castris philistanoꝝ. Loquēte vō aliquo iusto et docēte q̄ recta sūt. et iquirēte quid noceat. apparet ille spūs. i. dyabolus i corde alicuj descēdēs. Unde ⁊ A cogitatu maligno. ad vba iniqj. a vbis iniqj ad opa puersa. Golyath noīe. i. tuelatus. ⁊ umbr⁹. Illis q̄ dicēt pūt. nō em ignoram⁹ cogitacōes ei⁹. Philisteus de gethy. Philisteus cadēs pocione īcptat⁹. ⁊ cadēs ab altitudine superbie. pocione desperacois ībutus. et oblitus mie. Gethy q̄ īcptat⁹ torcular. beda attestāte. aptissīe multitudiē pauoꝝ designat; cuitatē videlicet dyaboli. ad bonoꝝ ihc scō tormēta sp exercitatā. Sicut em ī torcular p̄mit⁹ uua. p̄mit⁹ et exp̄mit⁹ sepat⁹ uinū ab acinis. uinū trā sit ad usuū dñi. acinis aūt dat⁹ locus ī stercquilinio; sic a multitudīe pauoꝝ iusta calcāt⁹. ⁊ sicut ī torcular ab acinis uinū sepat⁹. sic ī tribulacōe probāt⁹ iusti: iusti aūt tpe tēptacois ī creduī. De gethy igit⁹ philisteus erat. un⁹ de multitudīe pauoꝝ. et cassis erea sup capt⁹ ei⁹. ⁊ lorica hamata ī duebat⁹. et ocreas ereas habebat ī cruribꝰ. et clipe⁹ ei⁹ ereus tegebat humeros eius. ⁊ cassis. lorica. ocree. et clipeus. diuisa defensois sūt gna. quib⁹ suis⁹ qui ē capt⁹ om ipiorū dyabol⁹. stulticiā defendē conat⁹. Moraliť aūt pūsi casside caput tegūt: du puise actois ītencionē laudāt. Sinistrū vēo latus obumbrāt clipeo; du sinistrā praue actois erausāt ptē. Ocreas unt ī cruribꝰ. q̄ ē quasi extrema ps corpis: q⁹ usq; ad finē ī obstinacōe pseuerāt. lorica īduūt⁹. qua totū tegit⁹ corp⁹; qu totā defenduūt actionē. Hec siquidē spēs armoꝝ ex ere fē plibent⁹ ee. metallo videlicet ceteris ālib⁹ sonoꝝ. q⁹ quecq̄ agit pūsus. nō humili confessīe profitet⁹ n⁹ creō ueritus. sed clamoso strepitu.

sclaris eloquēcie defendē. et p exēpla i probo confirmat.
Unde sequit. Et armiger ei⁹ ānteedebat eū. Armiger
debet quilib; i probus ee pt. exēpla cui⁹ ānteduit et adiu
uāt ad confirmādā pūsor malignitatē. et ex hijs auctō
ritas tralat. et ex hijs sumū defensiois armā: et hec
pūsitas ápta. Unde sequit. Etiam damabat adiusus
phalāgas isrl. Etās damnat. qi ī elatois mōte pūsus
poītus. voce detractois. blasphemie. scandali. hūles
frēs qui deū mēte sideratt: prouocare nō cessat. Di
gnū pūsitatis capt ē ītēcio praue actiois. sinistrū lata.
ps sinistra. cuiꝰa fines actiois. corpꝰ actis tota. cassis
vo ītēciois imēdacio. clipeus sinistre ptis excusacio.
due ocee pseuerācia obstinacio. lorica toci⁹ actiois
apta defensio. Hijs armis ignorat philisteus. cui pro
cedit ad plū. Hūt aūt alij quorū pūsitas ē occulta.
qui silio suo frēs promouet aduā. excitāt ad vitas:
qui silio suo facūt surgē absalon ꝛ dauid. ī filios
spirtales. ītra corp frēs. ad discordiā p mouēt. q
machinat vt moriat dauid ī castris: sicut de achito
phel legit. Oēs vtriusq; seuera debt ee ī ligio. ut apte
pūsis i sistat ī facie: et occulto silia mutet. Sic
dauid philistei frōtē lapide imisit: sic chusi silū
destruxit achitofel. Frons philistei ē ignicas pūsitatis.
Pauit go philisteus ī frōte: qñ pūsitas īsipientis ag
mita i uerberat a sapiēte. Chusi iēptatur silencū aūt
Achitofel vo ruina frēs. Destruxit go silū chusi.
silū achitofel. qz p silēciū cor qui sūt quasi ruina
firm. admichilat silū. Prouidet chusi ne turbetur
exercitus isrl. qz p silēciū. īpetus et īcursus sermonū
a iuētu firm deū vdē capiēciū. rōnabiliter arcetur.

Hec duo ad seueritatē. rarus ſ; ſermo. et rigor ſermonis
ptinet. Rarus ēm ſermo ordiā ſeruat. rigor ſermōis cor-
rigit emēdanda. Affabil' ēm seueritas. nō garrula. af-
fectatē mōſtrat. ſed nō ē lutuoſa. Seueritas a crudeli-
tate differt. Hec corrigit. illa cruciat. Hec uſtas uret.
illa pūſos cōſumat; ūminat; seueritas. ſed nō maledicat.
Maledixit philiſteus dauid: ſed nō maledixt dauid
philiſteo. Tu uenis iquit ad me cū gladio z hasta et
clupeo. ego aūt uenio ad te ī noīe dñi exercituū. Vale-
diuit philiſteus multi. nc uenit ad eū ī noīe dñi. Vale-
diat ille philiſteo. qui ad aliquē tradēdū potione
diaboli properat corrigēdū. nō humilitatis uba. ſed
ſuperbie. nō exhortatiōs. ſed uituperia. nō blādimēta.
ſed obprobria profert. Nō uenit ī noīe dñi ad philiſ-
teū. qui ēlogiom. ul' nobilitati ſue. ſeu ceteris ſue tēpo-
qua ptulz. et nō diuīe gr̄e tribuit. qđ pūſū corrigit.
Hic multa uenit. et ideo nō tradit dñs philiſteū ī manu
eoꝝ. Qđ nō maledixt dauid philiſteo. benignitatis
ē. qđ deo aſcripſit. nō ſibi. ſin aūtus efficaciā hu-
militatis. qđ aūt minatus ē ſeueritatē. Sed qđ minat;?
Auferā iquit caput tuū a te. et dabo cadauera caſtroz
philiſtym auib; celi et beſtijs tre. Caput philiſtei dya-
bolus ē. cadauera caſtroꝝ philiſtym carnales affec-
ꝯprobroz: qui ſut caſtra diaboli. moraliť deſignant.
Cadauer ē ei caro data uermib;. Sicut ēm caro puti-
da ūmibus nutrimētū pſtat: ſic carnales affectꝰ cogi-
tationes pūſas nutriūt. Aues celi illos deſignāt. qui
alis ꝛtēplatiōb ad cogitāda celeſtia ſubleuāt; Beſtijs
tre coaptant; illi qui tra ſua nouerūt exolē; qui nul-
tam fm tr̄ena imitant. rei familiaris curā gerētes:

q̄ alibi designāt rachel z lya. martha z maria. Hyc
aut̄ celu. z hyc bestys tre. cadauca castror̄ phylistym
.i. carnales affect̄ i probor̄ dant̄ ad corrigendum.
Hic igit̄ corripit apte i lugio p̄sos. sic occulte p̄uidet
ysaie p̄uersor̄.

Qd̄ boms sit optā i lugo. Capl̄z xxv

Boms t optima i lugio. Bonos fēt i rē distribu
cio: meliores mūdi i nūciacio: optimos aut̄
i lugoms collīnacio. Malos boms t pessim⁹: i lugio vo
boms et malis t optā. Facit em̄ q̄z de malo bonū.
de bono meliorē: de meliori optimū: et hoc q̄z visitat
ip̄m d̄s. Vnde psalmista. Visitasti tra. et inebriasti eā.
Visitauit d̄s z bona z mala tra. tra meliorē. et tra optiaz.
p timorē tra malā visitat: bonā p īcipiētē caritatē:
meliorē per habūdātē. optimā p pfectā. Visitat deus
tra malā. q̄n aliq̄s timore iudicij ip̄ugit: et ab illici
tis abstinet. Bonā vo p īcipiētē caritatē visitat. q̄n
sua distribuit aliq̄s. i nūciat mūdo. mutat ysaiā: tenet
pacē cū frībus suis. nisi calūpniet ab aliquo. Hic aut̄
calūpniat: calūpniā nō patit: sed gdoq̄ leniē turbat:
vastat: et odit. Claustri tediū nō eq̄nimit portat. vili
tatē et ydemptitatē abor̄ abhoīnat. Libū vo aīe q̄d
t ibū dei amarū videt: et si aliquociēs aliq̄ corrigat:
Hic filij pphar̄ cū venisset ad domū heliseī. p̄cepit
heliseus coco suo vt i fectionē eis pararet. Qui aut̄ gus
tassent illi pulmētū cū herbis coctū. et inuenisset ama
rissimū. ceperūt clamare. mors t in olla hō dei: mors
in olla homo dei. Olla heliseī differt ab egipcijs ollis.
Ille quidē carnis fuit: hic pulmētor̄. Ille adipe pīguiū
vsuū: vñ protedit iquitas. hic heliseī farina dulcorat:

que ē caritas. Illam dulcedinē sequit⁹ amaritudo: ꝙ
vō amaritudinē sequit⁹ suauitas. Surgēs Heliseus
accepit farinā quā ipē habebat. ⁊ posuit i olla: et
sic fām ē dulce. qđ prius amarū exstiterat. Helyseꝰ
qui solaris interpr⁹ rpm designat. oēs doctores,
pulmētū vbū dei. farina caritatē. Ponit gꝰ Heliseus
farinā i pulmēto. qñ aliquis p habūdātē caritatē
visitat⁹ a dño. vt tui grossior cibus fastidio prius
exstiterat. vl' qui leuiter n'asci sueuerat. aut obiē
itradiderat. mīe obediat. frugalitatē sequat⁹. timi
cū diligat. Habūdat eñ caritas cū diligit⁹ inimicos.
sed nō ē pfcā. nisi pata sit mori pro proximo.
Remo eñ caritatē hab⁹ maiorē. qꝫ vt aīaz suā ponat
quis pro amicis suis. Pfcā vō caritas. timicū diligt⁹
pro prio mori nō ptimescat. Hec foras mittit timorē.
hꝫ Inīm diligit et sustinz. Unde psalmista. Exspcā
dñm viriliter age. ⁊ confortet⁹ cor tuū et sustine dñm.
Exspecta p spem, ne desperes p timorē. viriliter
age p patiētiā caritatē. et confortet⁹ cor tuū p habūdā
tē. vt sustineas dñm p pacientiā pfcē caritatis Sic
igit⁹ bonus ē optūs diligēs: q⁹ duat ad pfectionē. Suf
ficiat nūc qđ de nouē būficiis i hystoriis dicta sūt. vt
adhuc aliquid quasi i cōfitu de collitatiōe eiusdē
breuiter tangam⁹.

Quattuor sūt i ꝑcussione notāda. Capl̄z xxxij

Quattuor sūt i ꝑcussione notāda. Suauis ē en
et mitis quieta ⁊ secura. Suauis ē i cohabi
tatione. mitis i sermōe. quieta i mēte. secura i actiōe.
Nec tñ sic suauis ē vt sit indiscreta. nec sic mitis vt
pacat⁹ iniusta. nec sic mēte quieta vt bonū non'

cogitet. nec sic secura vt dñm nō timeat: ℣ sic secura vt
pro timore humano ab ope bono nō desistat. Religio assila
mulieri caste. q ab aliq dligit: vt ducat in vxorē. ideo
sz qđ pulchra sit. qđ diuicijs habūdet. qđ de gñe nobiliū
sit. qđ sapiēs sit. vt in pulchritudīe illi delect: et de no
bilitate filioz gloret: ut augeat sua illi censu: et
seruēt censu. Huic mulieri assimilari pt ēligio. q pul
chra ē in rēplacōe. sapiēs in sui ēuīspectōe. nobil qz li
bera a pēi seruitute. diues hereditate: cui hereditas
ē igni celestis etnitas. Amat luxuriosus spēosā: sed nō
amat castā. Dic qñz carnal animi tactus pulchritudīe
illigiōis; illigiōis mūdit hītū. Cū aūt castatē mūdiciā
repperit: displicet qđ placuerat. Sic vxorē abrahe quā
rex egipti ꝓpter pulchritudinē rapuerat: intactā reddit
marito dicēs. Ecce inquit vxor tua. sūme te; atque eā et
recede hīc. Sup hūc locū btūs ambrosi i sco libro quē
scripsit de abrahā. Intueamī inquit aīo aliquē itpantē. qui
in tutus castitatis grām. quoda ei captus decore sequēdā
putet. deinde pedisse quas ei nescīēs quib icedit co
mitatus. sobrietatē sz et modestiā ac verecūdiā. primo
mā abi. fugā lasciue. seriā cautionē. sollicitā custodiā.
subito aut ebrietatis surrēsus calore. aut ipi carnis
estu. à ocursu forme decēcioris nequaq se teneat. nec
carnis legi repugnet. nōne dicit. Putabā rē facilioē
castimoniā sequi sup humeros meos. sup a vires me
as ē. cui talis ista iungat? Credat ergo credat. de
finib sensuū meoz. et iūsus ad aliquē monitorē sui.
qui studuerit in ei mētē adducē assiduitatē castimo
nie dicēs. nō arduū fore. nec ipossibile. sed pluribus
socia. fintimā studiosis. meēntē voluntatibus. qđ hoc

ĩquit fcaisti m? Quare nõ dixisti in q; vxor tua ē? Hõ
ē qđ nõ pfuctorie. sed legittĩe teneat? diuicias. sed dixisti
sororẽ tuã? Quis ignorat frẽs nrõs tpib9 hõ ĩ ecclyã ue/
nisse? But ẽm nõnulli qui delicatã ãt voluptuosã
fore credũt ĩ lugionẽ. exptẽ laboris. vacantem ocio.
habitũ ĩ lugiois ĩdiscrete rapiũt? votũ facũt: pfessiois
vinculo istrigũt? Cũ aũt ĩ lugiois ordinẽ et iſuetudiẽ
eiusdẽ adiscantes carni nouerũt. ĩ hõc vba prorũpunt.
Putauim9 ĩquiũt põdus ĩ lugiois leuiꝰ esse. Quos pfe/
rre claustri tedũ? diuturnitatẽ silẽcij? põdus la/
boris. primomã abiũ? Hinc gõ vrorẽ suã reddũt abrahe.
expellẽtes eã ut liberi remaneant ĩ egipto. Abiũt
ẽm thitũ ĩ lugiois: et ĩ desideriꝭ suis carnis pseuerãt.
Abrahã võ ascendit ab egipto ĩ bethel. i. carnalui vo/
luptatũ iſortia deserẽs: ĩ domo dñi manet. Hoc ẽm
itpẽtat? bethel. domꝰ dñi. Abrahã ĩ lugiois ẽ forma:
exẽplũ cohabitãtiũ. Tria sũt q pacẽ cohabitãtiũ tur/
bare solẽt. i. qñ aliqs mouet? ad uã prosequtiõ. ul' pro
amico. ul' pro ĩmodo. Hec tria ĩmouit abrahã dum
hitaret cũ nepote. Primũ ĩmouit dicẽs. Nõ sit rixa mẽ
me ↄ te. Secũ cũ diret. Seqꝫ inter pastores meos. et
pastores tuos. Tertiũ posuit. Ecce ĩquit tota terra
ante te. Hoc ẽ. si de me. si de amico. si de possessione
dissentis ↄ. cõibus cedo. Et aũt moribꝰ nõ uenis: dis/
trede a me. Quãta pmisit aũ abrahã. ne cogeret a
nepote discedẽ. Sed ecclã vtutis ẽ hõc ar disaplne.
Dixit ẽm aũ nos quidã phs ãttinere hõc bto uro inesse
ut laboret. Primũ ut sibi amicos fciat. secũ ut si nõ
pt amicos facẽ. nõ fciat ĩmicos. tertiũ ut si usuꝫ suppe/
tit. sentẽcia discedat. quartũ aũt ut si ds cedentẽ pse/

quat⁹ vindicet se vt ꝑt. Vides illa tria supiora ī opibus abrahe ignosam⁹ quartū aūt nō uta ē. qñ etiā circa credēte seruauit affectū pntis. vt eū nō solū nō persequeret⁹: sed etiā captū liberaret ac erueret. Denicꝫ cū aplūs tria illa docuat. quartū ꝓceptis suis soluit. qđ addiderat philosophia. Nut enī cū discipulū ul' pacifi cū pplīm īformare vellꝫ. Vi fieri ꝑt cū oīb⁹ hoīb⁹ pacē habētes. Deinde si hoc nō ꝑt. ētc nᶜ discordias nᶜ īimicicias. Ideoꝫ addidit. Nō vīdicātes tm̄. In qᵒ tm̄ illud soluit⁹: Vindicare nos nequaq̄ velim⁹: si date īquit locū ire. Habes et quartū vt discedas magis. ⁊ vīdictā dō īmittas: q̄ tibi exigas. Nut autē frēs qui ꝑmi libelli spaciū dilatauim⁹. ī pace cohabitātes. et nosmetipos ꝑ pacientiā tuitē supportātes: deo aūt vīdictā īmittētes. finē ponam⁹.

Explicat liber ꝑm⁹. Incipit Capla libri sedi.

De edificacōe claustri materialis.
Vt edificia frīm erēt cohītacōes sclārū fiant.
Que sint ā frībus recēdāt.

Nō tria sunt ī abo īsiderāda.
De habitu et nūo uestū.
De hijs q̄ vagi et ociosi frēs laboratibꝫ detrahūt.
Vt prelatus sit sapiēs nō negligens.

Quod duodecim sunt diuisiones claustri. Idest Platus negligens. Discipulus inobediens. Iuuenis otiosus. Senex obstinatus. Monachus claustralis. Canonicus regularis canselicus siue monachus. Habitus pciosus. Rumor in claustro. Lis in capitulo. Dissolutus in choro. Irreuerencia iuxta altare.

Cib' exquisitus

De Platone negligente.
De discipulo inobediente.
De iuuene otioso.
De sene obstinato.
De claustrali monacho canonico uel laico.
De canselico.
De habitu pretioso.
De cibo exquisito.
De rumore in claustro. et de regina saba.
De lite in capitulo.
De dissolucione in choro.
De irreuerencia iuxta altare.

Incipit prologus in librum sedim de claustro aie

Quoniam primum de illis ad edificacionem claustri materialis pertinet. quibus data fortitudo soluto gressu apparebo. neque in diuersis desperans. sed eos qui in moribus sunt assidue laudans, moneo eos qui multa et preciosa possident. doceo illos ad paupertate et humilitate gradient.

Deio tñ multos cē ī maiorib⁹ ecclys. q̄ licz multa possideant. ī alijs tñ pauptatē amāt: possidēt ea tāq̄ nō possidētes. utūt possessis ꝯsi nō utētes: exēpla pauptatis dilexit. et ea q̄ de pauptate scripta sūt studiose legit: legētes seipōs ꝯspicit. et sub onere diuicia gemuit. Hȳ sūt paupes spū. nō hītu. Nos aūt ad oclm paupes sum⁹. loāi mutauim⁹. nō am⁹: uestē. nō mētē. Sunt eaā ī maiorib⁹ ecclys. aliq̄ sublimes ocul. ī flati superbie spū. qui paupes frēs. cū supuenerit ex latere respiciūt: deridēt eos. detrahūt illis. uacātes ocio. ponētes symbalū. quasi canes dente lūdo ossa paupm frm ꝯrodētes. odientes sacrū ieronymi. tunicā b̄ndicti. matrulā eulalie. lacrimas arsenij. nuditatē pauli. ossa heliseu. Ab hȳs igit⁹ fr̄ timē. sicut supi⁹ exorauī ꝯge fac nomē tūū.

Incipit liber secūs de edificatōe claustri materialis. Capm primū

Uoniā de ordinatiōe claustri materialis fr̄ aliq̄d mediocritatē sectādo dicturi sum⁹: ordie ingruo ꝯsideranda nob⁹ ꝗtuor occurrūt. scz qm sint qui teneāt ordinē. aut quid teneāt. ubi maneāt. et uī uiuāt: ut plures sit et uoī ꝗpe situ. ut colentiū. suppetāt edificia: et uictui habeant necessaria. Sit tñ ī nīo discretio. ī ꝓposito deuotio: ī edificijs mediocritas. ī ꝗbus possessis frugalitas. ne si creuerit turba nascat tumultus. aut ꝓ difficultate ꝓpositi subrepat desperatio. ne ex edificiorū magni

tudine sub interet elatis. aut ex habūdācia rerū. se misceat
tēptacis. Qui cū volūt diuites fieri. incidūt i temptacōēs
et in laqueū diaboli. De discreto nūo firm.

Cēnēda ē vt dixim⁹ discretis i nūo firm. vt tot sil'
habitēt. qui ordinate viuē possit. ne ul' exalāte
paupte irregularit' viuāt: ul' pro multitudīe cohabi
tāciū nēcitati cogāt illicita qrāt. Sed dū qrūt plura.
ac esat exteriorū curā. spargūt p diuisas regiones cordis
bōna. spargūt et frēs: solu mō scīares habitant. nolētes
pati fraudē. sed iudicio tendē pati. Cui vēo p cellu
las duo ul' tres ul' cētū quattuor: a quīz sil' habitāt. da
strali nō coarctāt⁹ legē. loquī⁹ et qñ et cui vt qđo vo
lūt. Nec horū tū siue diurn vitā accuso: sed quod i vtrisq;
periculū lateat ānūcio. In hijs aūt qrdā monachi quos
heredes bti bñdicti. nouim⁹ ee. discretionē seruāt. vt si
firm suphabūdet nūis. et det⁹ eis possessiōis locis remo
ciori⁹ nō mini⁹ qp duodecī frēs trāsmittūt. ne religiōis op⁹
paupitatis negligētia corrūpat⁹.

De ītātiōe p̄positi.

Propositi mei tēpanda ē istatio. ne ul' dissoluti
uuiam⁹ i delictis⁹. aut arduitate ꝓpōti desistam⁹
a cepto. Aut em̄ btūs ambrosi⁹ sup bti imaculati. Quid
dicā iquit de hijs? Dūt em̄ i nob' qui hūt timorē dei
sed nō sedm scām. statuētes duriora p̄cepta. q nō pos
sit hūana ꝺicio sustinē. Timor i eo ē. q⁹ videt⁹ sibi
ꝺsulere. sed iscīa i eo. q⁹ nō ꝺpatū⁹ nāe. nē estimant
possibilitatē. Ꝺpaciam⁹ itaq; nāe. nō ē em̄ extra
nāe ordinē ꝺpati. nē sit tū vt sit ad delectationē car
nis ꝺpassio. sed ad sustētatiōēz. Est et ꝺpassio de pro
posito nro. Aut em̄ btūs augustin⁹ i regula quā nobis

tenēdā proposuit. Dilys iqui qui venerūt ex moribus delicacionib⁹ ad monasteriū. aliqd alimētor⁹ vestimētor⁹ opimētor⁹ dat⁹ qđ aliis forensib⁹ et seculib⁹ nō datur? cogitare debēt quib⁹ nō dat⁹ quātū de sua sēlari vita illi adistā desēderūt. q̄nus ad aliorū qui sūt corpe fumiores pueīre nequerūt. Ordmet igit⁹ nūi ꝓposita lege medio//critas: q̄ nouit equaliē ōibus sua ꝓuui.

Vt edificacio firm ex cohitacionēz secularū fiat. ij

Qngruū videt⁹ nob edificia firm. ex cōsitacionēz sēlariū debē ostatui. ne silētiū claustri siue dor//mitorij quies. tumultuātis ꝓpli strepitu turbet⁹. ne dū lingua tacet vndeat cor: ul' dū corp⁹ quietē capit anim⁹ sit inquietus. Edificia firm nō superflua sint. si humilia: nō voluptuosa. sed honesta. Vtilis ē lapis in structura⁹. sed quid prodest i lapide celatura? Vtile hō sunt i structiōe tēpli: erat em fōr significacionis et exēpli. legat⁹ em genesis i libro: nō i pariete. Vestit⁹ eua i piete. paup aūt ux parietē nudus aspiciebat. Dat⁹ ade tūica pellicea: firm vo multitudo coarctat⁹ hye mali molestia. Iuuat hō si cui fore lucrū debeat. ill' qui i vrbib⁹. a i vias morāt⁹. ad q̄s influit ꝓpli frequētia⁹. vt simplicitas cor teneat⁹ delectacōe picture. qui nō de lectāt⁹ subtilitate scripture. Nob aūt qui solitudie delec//tam. vtilior ē equus aut bos i agro q̄ i piete. Hic saciāt oculos videndo: ibi laborāt necitati subuēiendo. Hospitū domos duas ee volum⁹. vnā q̄ frib⁹ qui i ligneis habi//tū gerūt. siue etiā q̄busdā ꝓsonis sēlariū. quos abbatis seu firm ꝓuidētia ibidē susapiēdos decreuerit deputet⁹. aliā vo domū inmocuē. ill' susapiēdis volum⁹ esse deputatā. qui ligna ul' lytu claustralium pacē turbare

possent. Dic igit̄ seruāda sūt tria ī edictis. id ē posiaē. dispositio. ꝛpositiō. vt positiōe sua ī mouēat̄ a sol'aribꝫ dispositiōe vō solares ī mouēat. ꝛpositiōe aūt nō sup flua sint. sed vtilia.

Que sint que fr̄ibus concedūt? Caplm iij

Hordeū. vineas. pecoꝝ greges. ortos. prata. lāas nutrīēdis pisibꝫ aptos. fr̄ibus ydabēdos credim. ꝙ em victui nr̄ia ꝓbent. Decimas vō nō ꝛcipiāt. nisi de hijs quos ꝛcolūt agris. Nō villas. nō carū reditus. nō iura fori. nō thelonei nūmos. nō tūsēuaū mercatoꝝ laboriosos vt ita dicā rapiāt obulos. Que em iusticia ē. ut si vēderent ouē vidua. iure fori. nūmū reddere cogat̄? Nō obtinēāt iudicis vices. nr̄ more p̄cipū mūtabus dñent? sed oppssis subueiant. et paupm frm̄ nūstrēt obsequijs. Quattuor sūt ī ibus obsessis obseruāda. sc̄z ne iuāta iuste acq̄ram. aut iuste acquisita illiate ꝓfruam̄: ue multa ꝑ̄ius licita possideam. aut illiate licita defendam. male em acquirē. aut male uti acquisitis: de iuāto fāt illicitū. multa vero possidē ꝓximū ē cupiditati. et sic q̄q̄z q̄d minuī dilugt̄. male defendi solz. Duo sūt q illiate acq̄rē solēt. id ē auiditas ꝫ superbia. et duo que male frūt acquisita. id ē gula ꝫ luxuria. Duo sūt qui male possidē volūt. id ē prodigus ꝫ auarus. vn̄ ut ingreget. alt̄ vt dissipet. et duo q̄ possessa defēdūt. id ē ītpan cia. ꝫ prudētia mūdi. Superbia dyabolo clausit celū. gula p̄mo pnti abstulit paradisū: auaricia diuiti aperuit ifernū. ītpancia vō adhuc corripit mūdū. hec oīa fr̄ diuicias sequūt. Est em vnus locus ī diuicijs. vtutū vō sedes humilitas. humilitatē aūt locus ē paup

tas. De qua b̄tus ḡgor. ꝓ pauptas ītt bonis mētibus
solet esse custos hūilitatē. cōsiderāda

Qd tria sūt ī cibis cōsumēda Caplm qrtū

Quoniā p̄ esū ꝑmi ꝑntis culpa sūpsit ī uitū. ideo
cauēdū nob̄ ē. ne sicut ille p̄ escā paradisi meruit
egressū. ita et nos arcem̄ ab ī gressu. Dūt igit̄ tria ī cibo
siderāda. id ē quid. et qn̄. z quātū sūmedam. sc̄z cibi
spēs. hora. z mēsura. ne illicitū. aut extra horā. aut ultra
mēsurā aliquid sumam. Illicitū sūmedit ada ī paradiso.
et expellit. ex hora ionathas. et a p̄e maledict. ppls
vo isr̄l ad sepulchra concupiscētie ultra mēsurā. z occidit.
Trāsgredit ada p̄ceptū dn̄i. frāgit ionathas qd̄ mlti tu
do ꝑli. decipit isr̄l ī saturitate cibi. Sic igit̄ trīsgressio
meruit expulsiōez. negligēcia uoti cōis maledictionē.
saturitas mortē. In hys fr̄ cotidie decipim̄. dū murmu
rātes ī deserto cū israhele. et egyptias carnes et ollas
suspirātes. z p̄cep̄ platonū trāsgredim̄. et qd cōmūit
a fr̄ibus tenet. negligēt obseruam. Sūt aūt trīsceam
ad ea q̄ necītati fūm mediocritas sūcedit habēda. fructib
arbor et nascētes hec uiant. butiro aut oleo. seu lacte
nō sagīnie eor pulmēta sūmant. A carnib abstine
ant. nisi aut necītate. aut dispēsatiōe extra sūetū
alicubi sūcedat. Imo liceat uti fr̄ibus ī sūetu. sed trīs
uitādū sūmope nob̄ ēe credim. qd cū uerecūdia
dicturi sum. ne sc̄z cū misericordit sūcedit. ut a q̄bus
fieri solet. quasi ex debito requirat. Nō em̄ ꝑmittim
sed sūcedim. Si aūt locus aut paupt̄as qūod sūcedi
mus negauerit. hys q̄ ēgio aut possessio mīstrauerit.
sine murmure uiant. Nemo igit̄ nīi ꝑpositi abhor
reat abstinētiā. q̄ de ōibus cibor grīb. solū carnis

obseruabat

excludit vsum, cetera vo secꝺ. ac benigne subnistrat.
In hys tribꝰ gñibꝰ. q̄ nāturali fr̄o lucta fore dirimꝫ, tria
sūt obseruāda, id ē modus. mēsura. z nūs. Modus ve
moderate vtam appositis. mēsura vt apposita sustēta
tāt. nō delectacioni sufficiāt. nūs vt ex aliquo appo
sitoꝝ ifiant. ne abstinēcia nimia caro afflicta de
ficiat. aut satūitate luxurietꝫ. In mēsura debz esse eq̄
litas. nō quātitatis. sed sufficiētie. Unde btūs augustin⁹
Nō equalit tāt ōibꝰ. q: nō equalit valetis ōes. Hec equa
litas ē nō quātitatis. sed sufficiētie. Cūm ēm res eq̄lit
diuidit⁹ cū ille qui diuidit p: out cuiq; opus ē. singulis
patur. In hoc multi multocies decipūt, cū delicatioꝝ
alcui vsum lauciois excessū viderit. Nō ē iquūt hec
equa i lucro. q̄ psonas i capit. Diuites honorat. et sic
itrgit ut aut augustin⁹ detestāda p̄sūmptas. vt i monas
terio vbi quātū pnt fūt diuites laborioſi. fiant pau
pes delicati. Hꝫ mēsurā q̄rūt voluptatis: nō nēcitatis.
Quattuor ꝑ silitudinē dicūtꝫ ee mēsure. id ē mēsura
auaricie. et voluptatis. mēsura dispēsacioīs z nēcitatis.
In hys ler q̄ int emētes z vendētes habet⁹ ꝑ silitudinē
pt assignari. Auaricie mēsura ē nimia parcitas. mē
sura vo voluptatis superfluitas. mēsura dispēsacioīs
benignitas. mēsura nēcitatis sufficiens equalitas.
Auaricia subtrahit nēcitati. voluptas excedit nēci
tatē. dispensaa nēcitati misericoꝝditer addit ne
cessitas debitū idigētie i quirit. Dolēt mercatores
duabꝰ q̄nz mēsuris vti. vna qua vēdētes sua dis
tribuūt. que mino: ē. altera vo emētes aliena re
cipiūt. sed hꝫ maio: ē. Maiorē sibi: minorē primo.
Dic quida ꝓlati. auaricie z voluptatis mēsura

utentes, minie parcitatis vasculo subiectas mīstrāt. ipi aūt pleno supfluitatis vtūd modo. Parcitatē pre dicāt subiectis: sed ipi voluptatē sequūt. Sūt et alij mercatores, qui rectas vtētes mēsuris, emēti munā ex sola benignitate misericordie ipēdūt, quib benignitas quorūdā platorū ꝓpat: qui ai subiectis nocīa puideant, addūt ecīā qnq minus ꝓfās aliq voluptuosa ne deficiāt. Itaq; ynt ī domo religiois mēsura discretōis, hec ē cū mēsura q̄ singulis sufficiēs est.

De numero ferculorū.

Cui nūo aūt ferculoū, ēta nob̄ ꝑsiderāda ē hō. ne si multis offeras vnū, alicui sit ingratū. aut si nūositatē ferculoz credas: vicīū supfluitatis incurras. In diebus ygit festiuoz duo fercula cocta sufficiāt, vt sicut aut vtus būdīs qui nō pōt ex vno, ex alio ꝓficiant. Terciū vō ex nascētibus terre, seu ex alio aliquo qđ crudū vesci possit. In cteris vero diebus propt causā q̄ sup̄ dixim, ī hora prādij duo fercula cocta, ī cena vō vnū crudū seu coctū, p velle disponētis hre liceat. Preter hec aūt sūt et alia pietatis fercula, q̄ ad platorū dispēsatiōez ptinēt. licet cū platis pter hec q̄ ꝑtessa sūt aut fēbus gnāliter. aut alicui de mēsa sua aliquid ex discretōis benignitate trānsmittē, nec tn eis tuscī videri debz, quos facit alia ꝓsuetudo fortiores, si minus pati valentibus, siue illis qui minie pacūt labore, aliquo cens pietas mgri ꝓmideat.

De habitu, et nud vestīū. v.

Cibus frēs dr. Nō sit notabilis hītus vr, nec affectetis vestibus placē sed moribus. Quat

tuo⁹ aũt sũt ī habitu ī religiõis notabilia. id ē vilitas. ⁊ superfluitas. paucitas et p̃ciositas. In vilitate vana gl̃ia et simulacio. ī p̃ciositate superbia ⁊ delcõcio. m paucitate ītolerãcia aut despacio. ī superfluitate ãõ⁹ scl̃i. nõ amo⁹ deũ. amo⁹ palatij nõ amo⁹ padisi notãt. Vtamũ igit⁹ mediocritate mẽsura. et audiam⁹ aplm dicentẽ. Nõ ī veste īquit p̃ciosa. Et hieronym⁹ itra iouinianũ mõchũ. Grandis īquit exultacio ē aĩe cũ puo ītẽtus fueris. mũdũ hr̃e sub pedib⁹. et omne ei⁹ potẽciã. equlas. lubidines. ꝑpter q diuicie ꝑpant⁹ vilibus mutare cibis. et grossiori tũica ꝑpensare. De diũsitate vestiũ a duũs diuisa dicũt⁹. Volũt em̃ quidã inter purpurã et sacũ. mꝫ seriũ et alicũ. linũ ẽe medũ. Nos aũt qui nõ sum⁹ de domo ī gia. sed de ecclia. ī medio lanã locam⁹. q nr̃ aspitate mia quẽq; p̃get. nr̃ multũ ꝓdit a suauitate linee vestis. Qui em̃ īduũt⁹ mollib⁹ ī domibus ī gũ sũt. ī deserto vo nõ vestis suauitas. sed aspitas q̃rit⁹. Vnde ⁊ btũs augustin⁹. Fateo⁹ īquit de veste p̃iosa erubesco. Et btũs hieronim⁹. Sactus īquit et ieiuniũ. arma sũt pemtẽcie. ⁊ ī media p̃toriũ. q⁹ iamis ventet. ⁊ habitus luctuosus. ãbitiosi⁹ dñm deꝑcant⁹. Suffiiãb igit⁹ vincula frm̃ nr̃oꝝ tunice hue. pellicea vna. superpelliceũ. pelles. siue palliũ. cappa femora lia. caligẽ. pedules. et ꝑpter labo⁹ẽ scapulare. lectua lia vo ihuiusmodi erũt. tultra de floctis linea. capitale lintheũ. auricularẽ. cũgulũ. cultellũ. pecten atum. De hys qui vagi et ociosi frm̃ laboratibus detrahũt scipm̃ sortiũ

Labores manuũ tuaꝝ q⁹ mãducab⁹. btus es.

et dñi tui erit. Quid aũt erit illi. q̃ i labore hoīm nõ sũt? Ipi nõ flagellabũt leuib⁹ penis. sed tormẽtis grauib⁹ cruciabũt. Quid aũt dicã de eis qui vagi et ociosi vacãtes fabut. et mũdãtes agrmie vbor fẽbus labore manuũ statuis hoīs istantib⁹. subsãnates detrahunt? Nũquid labor laboz vpoz operiet eos? De hijs iordinate et nõ secm formã aplicã ambulãtib⁹. ad thessalonicẽses scribit aplus dicẽs. Denũciam⁹ vob' frẽs i noĩe dñi. vt subtrahatis vos ab oi frẽ ambulãte iordinate. z nõ secm traditionẽ quã acceperũt a nob'. Ipi aũt scitis quẽadmodũ oporteat imitari nos. qm nõ iquieti fuim⁹ int vos. neq; gratis panẽ mãducauim⁹. sed i labore et fatigatiõe die ac nocte laborãtes. vt nõ inetipõs darem⁹ formã vob ad imittãdũ nos. Nã cũ essem⁹ apud vos. hoc denũciabam⁹ vob'. qd si quis nõ vult opari. nec mãducet. Audiuim⁹ em inter vos quosdã ambulare iquiete. nichil opantes. sed curiose agẽtes. Hijs aũt qui eusmodi sũt. denũciam⁹. vt cũ silencio opantes. suũ panẽ mãducẽt.

Vt platus sit sapiens nõ negligens. Capl's vij

Possũt hoc oiã que supi⁹ diximus ordinari. ordinata seruari. nisi negligẽcia platoz impediant. In em caput lãguidũ fuit: cetera quoq; mẽbra erũt debilia. Caput mẽbra sequũt: et discipuli mgrm. Tria sũt aũt capita. scz corpis. congregatiõis. et mẽtis. In singul' siquidẽ capitib⁹. aures sũt et oculi. Habz em platus oculos. quoslibz frẽs discretos. qui qd i subiectis videt innuent. Habz et cõ mẽtis oculos. actuũ scz et ite plationũ. Debz igit platus sapiẽs esse. nõ negligẽs. Oculi aũt sapiẽtis i capite ej. idest i xpõ. ut se talem

subiectis exhibeat. Quē se xps discipul̄ exhibuit imitādū, vt cū apl̄o dicē possit. Imitatores mei estote, sicut et ego xp̄i. In tribus marīe plata xp̄m imitari debent. q̄ in loco xp̄i sūt. id ē i dignitate, ptāte, officio. Fuit cīm xp̄us sacēdos rex et mīster. Sacēdos cū i ara crucis semp̄ hostiā daret. Rex cū a ligno regnaret. Ministet cū petri pedib⁹. aquā mīstraret. Sacēdoti ignit⁹ dignitas. i. gr̄a ptās. mīstro xpetit officiū. Dignitati debet⁹ reuerencia⁹ ptāte obia⁹. officio cura. Duo ex hijs debent⁹ plātis: scīl subiectis. Reuerēcia vō obia plātis exhibenda ē a subiectis, cura vero subiectis ipendēda est a plātis. Quid? Nonē hijs subiecti plātos imitari debent? Non. Sed cū viderīt plātos i dignitate hūiles. i ptāte mites. i administratiōe cure familiaris seruātes. sīt ipi hūiles, mites. iniūcta officia benigne suscipiētes. Cūt cīm quida qui plator⁹ occupationē accusant. ingressus et egress⁹ cor⁹ dāpnāt. causas ignorāt. et si ignouerīt, turbant. Consilijs se ingerunt. cur. quo. a q⁹ fām sit q̄rūt. Hec māria que i silencio debz ee. martye detrahit. et que vba dīmi audire assueuerat. vbositati seruit. Hec est falsa maria. Est cīm vera maria et fīa maria. vera martya et falsa martya. Vera maria tacet. audit. lacrimat⁹. falsa maria inquirit⁹. q̄d nō egrediat⁹. q̄d exteriora nō ordinat. q̄d sclarib⁹ nō admiscrat⁹. Vera maria emit vnguētū. frequētat sepulchrū. vt vngat mortuū. Emit p̄cio boni opis. frequētat desiderio deuocōis. vngit vbo solacōis. Falsa maria vēdit. frequētat. nō sepulchr⁹. sed forū. Timeo aūt ne cū vederit. cū fatuis vginū

bus clausā ꝙuenat ianuā. Vera martha ꝙrit ꝙ̄ sola mīstret. ꝙ̄ sollicitudīe rei familiaris turbet. ꝙ̄ aī sororē vba dñi nō audiat. Dic ꝙ̄ dicat ei dñs. Martha martha sollicita es. et turbaris erga plurīa. Porro vnū ē ñecēm. Docet xp̄s quid sit ñecēm. vnū ꝙrit. id ē. vt idē xp̄s sit aiāi. ne frangat aduersis. ne prosperis eleuet. Hic et de anima dr. Et vultus eī nō sūt amplius ī diuīsa mutati. Vultus ī diuīsa nō mutant. qn mēs p̄ virtutes ad vicia nō ꝙclinat. Sic et p̄ aque motū ī piscīnā multi descēdebāt. et sanabat vn̄. Et psalmista. Vnā petij a dño. Vnitas igit virtutē, sanitas ē aīe. Falsa vēo martha ꝙ̄ sola mīstret nō ꝙrit: sed solis exteriorib̄ delectat. Sed q̄ silis silem ꝙrit, vult tñ hīē socīā falsā marīā. Ambo ꝙ̄ vnū esset ñecēm. vnū tñ ē ītrariū. q̄ aī vnitatē seruare deberēt. detractiōi faueret. Tales p̄latōrū dignitatē nō ꝙmerēt. nec p̄tātē timēt sed abutēt lege claustra li. et claustri statuta turbant.

De duodecī abusiōibus claustri Capl̄z viij

Duodecī aūt sūt abusiōes claustri. quib̄ tota religiōis sūma turbat. id ē p̄latus negligēs. discipul̄ inobediēs. iuuenis ociosus. senex obstinatus. monachus curialis. monachus causidicus. habitus p̄ciosus. cibus exquisitus. rūmor ī claustro. lis in caplo. dissolutio in choro. irreuerētia iuxta altare. Immorem igit ī singulis. de singulis pauca disserentes.

De p̄latis.

Sūt quidā qui sciūt et possūt. et volūt p̄esse. quidā qui sciūt et p̄nt. sed nolūt. quidā qui nec sciūt nec p̄nt. sed volūt. quidā q̄ nec sciūt nec p̄nt. nec volūt.

Dare et posse z velle. caritatis vl' superbie. scire et posse et nolle humilitatis ē vl' ire. nc scire nc posse. sed velle, cupiditatis vl' stultitie. nc scire. nc posse. nc velle, discretionis et prudētie. Qui em scīt et pōt. et volīt pesse. si velit prodesse caritatis ē: alioquī superbie, Qui vero scīt et pōt. et nolīt. humilitatis ē qđ tenīt. ire vō cū sciant si ōmo desistāt. Qui aūt nc scīt nc pōt. sed volīt. cupiditatis videt ē qđ volīt. stultitie si velīt qđ nc scīt nc pōt. Illi siquidē qui nc scīt nc pōt. nc volīt. prudēt agīt. Summa ē em discretio. nolle qđ nō potes. prouidere qđ nescis. Quattuor ex hijs que p̄dixim. id ē stultitia et ira. cupiditas et superbia. negligētiā generāt: e contra vō q̄tuor. adest prudētia et discretio humilitas z caritas. si mutata fuerit eliminat. Ad prudētiā siquidē pt̄inz oculū. ad discretionē auditū. ad humilitatē custodia. ad caritatē diligētia. Consiliū prouidētie. sepat a bonis mala. z iudiciū discretionis eligit q̄ meliora sūt: humilitatis custodia vtutū euītat dāpnū. diligētia periculū. In hijs negligētia locū nō habz. Illos vēo qui prouidētie oculos. stultitie caligīe ēcoptos hīnt. qui ab exercitio boni operis ignes torpēt. qui p cupiditatē ad voluptuosa distrahūt. et p superbiā humilibus nō ꝺdescēdūt. illos duo negligētia possidet. et eoz dissoluit actiones. per stultitiā ītrauit negligētia. p ignorātiā manet. cupiditatis desiderio pasat. per superbiā ingnat. Audiat igit negligens pastor. qđ et diligenti pastori dicat. Bonus pastor iquit aiam suā posuit pro ouibus suis. mercenari vō fugit. Animā suā pro ouibus suis posuit. qui periculosū ingressus locum

clausō sileñ ostio claustralīū gregē ī pace custodit. Alīꝫ
pōt. qui ād sustinēda iurgia rei familiaris solus erit.
qui mīt adulāciū ⁊ detrahēciū liguas, medi⁹ icēdit. qui
pro īfirmis laborat. et laborātes pasat. Isolat⁹ pusilla
nimes. et cū supb' iacpādo itēdit. Talis pastor dicē
pt. Ignosco meas. ⁊ Ignosāt me mee. Cognoscunt
oues pastorē. quē sepe vidēt pñtē. quē familiaritas
notū. bñficiēcia reddit amicū. Oues vō pastor agnos
cit. dū subiectoꝝ mores ⁊ actus diligendo attendit.
Unde scriptū ē. Considera diligenē vultū pecoris tui.
Vultū pecoris Isiderat. qui q̄d singuli subditoꝝ possīt
nō ignorat. cui p̄ ifessionē corda. p̄ circūspectionē opa
p̄ experiencia q̄d possint. p̄ effectum quid velit. vō
manifestat. Et vocē iquit meā audiūt. Tres sūt
pastoris voces. suauis sc̄z dulcis ⁊ alta. Suauis ad
īfirmū. ad morientē dulcis. ad surdū ptinet alta.
Infirmat⁹ aūt qui tēptat⁹. mort⁹ qui desperat: surdus
ē qui nō audit. Audiūt aūt. qui obediūt. Audit
cū q̄q; īfirm⁹ vocē suauē Isolacionis. desperans
dulcedinē obsecracionis: surdus aspitatē increpacionis.
Et sequūt⁹ me mee. Oues pastorē sequūt⁹. Quē? Illū
qui p̄cedit. Quo? Ad vitā si diligēs: ad mortē si neg
ligens p̄cedat. Si cū cecis cecī ducit: ambo in
foueā cadūt. Quō p̄cedit? Vita ⁊ doctrīa. Duc cū
fiet vnū ouile. et vn⁹ pastor. Pastor vn⁹ debz ēe ī se:
et vnus cū grege. Unus ī se. ut q̄d docet vbis. īpleat
ope. ut p̄ tranquillā nō mutet⁹ a mansuetudīe. non
eleuetur prosperis. nō frangat⁹ aduersitate: sed idē
pmaneat. pacīcia pseuerante. Tenet aūt pastor
vnitatē cū grege. qñ nō diuidit⁹ a subiectis. p̄ p̄iosiorē

subiectoꝝ

habitū. ul'p delicacōē cibū. Dū fit vn⁹ p ipassionē
cū infirmis. per dispensacionē cū delicatis. ut cū apl⁹
dicē possit. oībus oia factus sum. vt oēs lucrifacerem.
Pastor vo negligēs fugit. Dat quida plati q̄ fugiūt
qđ p̄cipiūt. Cū onera grauia et iportabilia iponūt. et
ea digito mouere nolūt. fugiūt qđ p̄cipiūt. fugiūt
cū se subtrahūt. fugiūt. cū p alienas dom⁹ vagātes
discurrūt. fugiūt. qui q̄ sua sūt q̄rūt. fugiūt. licet
p̄ntes sint. qui cū negligētias videūt. se sub silencio
absc̄dūt. fugiūt qui i'moti a quietu sub ocio viuūt.
q: a cōi frē ostio i'redūt. qui p̄ua agūt. et i'pl⁹ edi
nolūt. Unde btūs gregor⁹. Licet iquit ut dū licenter
illicita faciūt. subditorū nēo ostradicat. Et i eodē
Cūctis se estimat platus amplius sape. quib⁹ se videt
amplius posse. Hec amant sc̄i videri sapientes. Hec
causa fuit angelice. et humane ruine. Ponā iquit
angelus sedē meā ad aquilonē. Et ho dixit. Cretis
sicut dij scientes bonū et malū. Timeat igit⁹ platus qđ
meruit homo et angelus. Angel⁹ cū tū velit ee potēcior
corruit; ho dū velit videri sapētior decepit. Dat et
tres spēs decipiēciū. Platos sc̄i quida qui bñ viuūt.
et subiectos male viuē p̄mittūt. Quida qui male vi
uūt. et subiectos bñ viuere cogūt. quida male viuūt.
et subiectos male viuē volūt. Qui bñ ctra: viuūt et
subiectos male viuē p̄mittūt. exēplo quippe p̄eūt.
sed dū corrigēdo nō murmurāt. errantes delinquūt.
Licet cū bñ viuāt. nocē tñ est. ut de grege sibi missō.
gregis dño racionē reddāt. Cur suscepit curā gregis.
et fugiūt pondus laboris? Dic nescīt. cur suscepit?
Dic scīt. et peccare p̄mittit. cū solū bñ viuē possent.

tur morte ītercūt. Tales plati nutrūt filios heli. qui cū mulieribꝫ q̄ obseruāt ad ostū tabnaculi dormiūt. qui uēientes i silo. sacrificiū nō ꝑmittūt. sed antequā ītendat adeps. carnē crudā rapiūt. Quasi filij sūt heli. qui sub platis bñ uiuētibꝫ. male uiuūt. Qui cū mulieribꝫ dormiūt. cū ul' ꝙ celuē agūt. ul' cū carnis desideriis se miscūt. Illos qui uenīt i silo ne sacrificēt impediūt. cū nouīt subditos ūbis et exēplis ab exercicio bone actionis auertūt. Attendi nō ꝑmittūt adipē. q̄ extincto cōtactu ignē. nō īfūdūt bone actioni cordis dilectionē. Carnē crudā. nō coctā q̄rūt. q̄ tribulatiōis ignē fugiētes. pauptati ⁊ laborī se subtrahūt. In animo etenī pauptatis decoqui solēt uicia carnis. Carnē crudā ideo desiderāt. ut q̄n et q̄o ⁊ quātum uelūt sibi coquāt. Tales sūt quidā qui morātur i claustro. q̄si i silo: qui nichil aliud facūt. nisi qđ ul' q̄o ut q̄tūlibet uolūt. Illi uō qui male uiuūt. et subiectos bñ uiuē cogūt. errātes reuocāt. sed fortes occidūt. Reuocāt ūbis: occidūt exēplis. Religiosi uideri studēt: q̄ religiosos sub se habent. Gloriant de cōꝝ pacīcia ut de sua. Quod opari nolūt impetrāt. optant ipsi qđ alijs opari licitū nō esse putāt. subiectos cogūt. et a nēmie cogūt.

De discipulo inobediēte. Abusio sēda.

Inobedientie morbꝫ ex superbie tumore prouenīs. sicut sanies ex uulnere. sic ex ulcere intrinsecus emanat. Morbus inobedīēcie. lāguor ē aīe. Qui cū opari nō uult. et pōt. uult. sed languet. Uiuit ptāte: lāguet uolūtate. Hoc modo primꝰ ille lāguit. qui cū uiueret ptāte. ⁊ sanus esset uolūtate: bestijs tīe prepositus ē.

fuit. p̄ ĩobediencie vo culpā. suppositus eāq̄ nūc musc̄s. z cubilibus. p̄ posteros seruit. Quādo ĩfirmitas cor/mis adunat p̄ tumorē. Tāgit q̄nz ut gnet lāguorē. uens cm carnal' p̄ tumorē supbie. ĩcurrit sepissime languorē ĩobedientie. Duc aūt sūt tumoris spēs. Duri videlicet et mollis. Duricia tumoris ĩ carne ē obstinacio carnaliū ĩ ĩsulacōe. Hec aūt tribꝫ modis mederi solz. emplastro sz unguēto. ferro. id est exēplo boni opis. cibo ĩmonicōis. disciplīe correp/tionis. Cū cm mens nō emittit samē p̄ ĩfessionē. ul' ex ĩmonicōe nō p̄mittit emēdacōez. restat ut ferri ēripiat ĩcisionem. id ē correpacionem disciplīe. Est aūt tumor mollis. cū mens ĩflata delcāt volup/tuosis. aū sectat ocūa. sompnolēcia torpescat. Et hūc ĩmt languor aīe nascat. q̄n duricia obstanacionis p̄ssa. ul' mollicie dissoluta. mēs supba melius opat. Assumit sibi ĩobīa q̄nz nomē ĩobīe. ut solo nōie glo/riet. Sed q̄ obīa multis modis dr. expedit ut sermo de ea ĩsitus alcūs ordiat. De obedīcia

Ponit cm nomē obīe. p̄cepto fō. et loco. ut desig/net qd̄ p̄cipit. mōstret qd̄ agit. nōmet locū ubi qs morat. De p̄cepto cm dr. nūgit ei obīaz de fō. Impleat cā. de loco. apd illā morat obedīcīā. cū aliquā i mota seruat turīa. Pria ē facil. seda grauis: tria ad utrūq; se habz. Neue cm ē pape: sed labor ē iplē. Locus vo alcui placet: alcui displicet. Placet quibusdā. nō q̄ habūdet fribus. sed piscibus. placet. q̄ famulis habūdet fabulis. placet. q̄ solās aīcta possidz. et sīc fit ut voret obīa. cū non sit. Hanc obedienciā multi desiderāt: ut extra obedīcīā

esse queant. Multas aūt modis hec obiā qrisolz: idest auxilio. filio. z ingenio. Auxilio videlicet pntiā. z filio fim: simulacois ingenio. ut qd min⁹ auxilio pntiā, ul' exhortacoibus fim pt obtineri. saltē simulacois ingenio. possit adipisci. Hec aūt obiā q̄ dr: alicui pntiā exactiōe seu fim seductoria exhortacōe, ul' etiā bōm opis simulatoria ostensione. obiē nomē habz: sed te caret. Ad hāc etiā obiaz. alijs modis ptingit: ut qd illis ebis p̄dētibus nō pt. p missiōe muneris obtineat. Dic adhuc ai petro. simō mag⁹ morat⁹ in ecclia: et saphira ai anania. Per pet⁹ boni plati. p symonē ananiā z saphirā. mali subiecti designant. Voluit emere sim̄on grām. ista obedientiā. Ananias et saphira absconderūt ptē substātie: ista uēo negotys meruit, acquirēde pe tunie. Hec ē obiā cū simonia. Est et alia spēs inobiē. q̄ tn obedientia vocat. de q̄ dr. Quia obe disti voci uxoris tue. plasq̄ mee. maledicta tra in ope tuo. Quattuor sūt aūt voces. sc. uxoris. mūdi. dyaboli et dei. Audiā igit⁹ quid loquat⁹ in me dñs deus. nō quid loquat⁹ dyabolus. nō qd loquat⁹ caro. aut mūdus. Vox uxoris: vox carnis. Vox aūt carnis. voluptas. vox mūdi, vānitas. vox dya boli iniquitas. vox dei bonitas. Voci uxoris obediūt. qui carnis suggestiōib⁹. nō ītradiūt. et plus voci uxoris obediunt. q̄ voci creatoris. Est aūt vox creatoris ad subiectos de p̄latis dicēs. Que dicūt facite. que aūt facūt facere nolite. Vt puersis obedias p̄latis inuit. qui etiā male op̄antibus obedire iussit. ut sic ingrediaris et egrediaris cū

Dauid sub saule, et cūdē honores licet ip:obū cū samuele.
Inobedientes igit̄ z superbos. scpōs cē testant̄. qui plat̄s licet pīsis nō obediūt. et eos nō venerā. Nec bonis tñ obedias i malū: nī pīsis ītradicas i bonū.

De tuncne otioso. Abusio iij

Ociū stultiā: labor sāctū gnāt. Est aūt labor et ociū itēiorus hoīs: ē labor et ociū exteiorus. Labor iterior⁹. labor sāc: labor exteriorīs. exercitiū opacōis. Hāc labor i tria dūd: id ē i labore discipline. exercicij. et doctrie. In puericia labor discipliē. i iuuē tute exercitaij: i senio doctrine. ut qui nescit. i pueri cia discat. q̄ didicit i iuuētute ad usū ducat. quod ad usum duxit. i senio doceat. Est et alius labor in terior. sc̄z cogitacōis. i meditacōis. ut ad i quem pueīat ītēplacōis. ut si quid p̄ obliuionē sub nube dubitacōis lateat obscurū. fiat cogitacōē liquidum. meditacōē liquidi⁹: ītēplacōē liquidissimū. Cum cīm aliq̄d de celestib⁹ offert mēoria nīeta. p̄ quasi ifusū i cogitacōē cernit̄. p̄cea vō meditacōē discer nit̄: ad vltimū vō ītēplacōē diuoscit̄. Accendit̄ ergo ifidēacōē cogitacio. iflāmat̄ discretōē medi tacio: illūmat̄ ignicōē ītemplacio. Est cīm cogita o i mēte. q̄si fum⁹ i igne. meditacio q̄si flāma cū fumo: ītēplacio ignis cū flāma sine fumo. Cū aūt mens ad siderāda celestia laborat. tūc cogitacio occupa cōē tpalū ipedit̄. meditacio ocio turbat̄: ītem placio curiositate īuocat̄. et sic fit q̄n; vt mēs ocio sa voluptate torpescat. Cum igit̄ homo ītēriorī iacet i lēcto voluptatis. dū sōpno torpescit ītrīc. z sōpnijs deludit̄ curiositat̄. Iuocat et hostat̄

exteriorē. ut ī clinet aurē rumoribꝫ. z loquat vanaꝫ.
mollibꝫ ī duat. mane ꝫmedat. gallus cene t̄minet
lōiē. Ītibꝫ dormitū. surgētes ad vigilias obuēt
fidēs. vigilantibꝫ ill' dormīat. i deūtibꝫ surgāt. Sed me
lius forsitan esset. si nichil diceret. quā si subtractis sa
lab'. aut dāombꝫ ostātādo psalmos decātaret. Hec est
tarditas otiosoꝝ. qui nichil opant. ad horā: sed semp
comitāt. morā. Hȳ sīt qui expectant cū asino. nec as
cēdūt cū ysaac ī mōtē. portātes paleas. et stimulū.
q ad asinū ptinēt. nō ignē z gladiū q ptinēt ad sac
ficiū. Ait enī abrahā ad pueros suos. Expectate hic
cū asino. ego et puer cū adorauerim reuertēm ad vos.
Pueri sūt puerilēs sensus animi. qui cū asino expectant.
q: tarditatē semp amāt. Duo dicit. ee pueri. otiosi
videlicet et tepidi. portātes stimulū carnis. paleā
leuitatis. Abrahā ueo qui ītētat. pr multaꝝ gen
tiū. ad ē animꝫ. gemitor multaꝝ cogitationū: as
cēdit cū puerō. id ē cū corde puro. portās ignē et
gladiū ī mānibꝫ. Pignē caritatē. q gladiū. pdi
cationis vbū ītelligimꝫ. Portat igit ignē et gladiū
ī mānibꝫ. q: qđ amat. et qđ pdicat. īplet opibus.
Ego inquit z puer reuertēm ad vos. Necesse ē ut
ambo ideant. id ē vite rōis. z puritas mētis. vt vel
tantē ad agendā carnis. nō ī desideriis. sed ī
nūcīs. Semp enī caro qrit affluēcia ubi: liber
tatē otij. Necessaria ueo īpēdenda sūt. nō subtra
hēda. Sed ne vacet otio dū īpedit cibꝫ. sequiant
q iuemūt asino: virga scz z onus. Virga correcti
onis. z onꝫ laboris. Inter vgā siquidē z onꝫ. nō
ē ocio locus. Laboret igit hō ītrior z exterior. ne

dicat eis. Quid hi statis tota die ociosi? Tota die
ociosi stant, qui omni tpe vite sue, cessantes a bono ope,
i foro vane glie torpētes pseuerāt. Audiāt tm plati
causā ocij. Nemo iquit nos conduxit. Nō epi nō pbi.
pplin. non abbates, nō pores Iuētū. Quo em adu
cevēt? Ad q̄rendū forsitan honorē. nō ad laborē: ad
aiarū. nō ad vineā. Vbi agit de pondē peccāe, nō de
quātitate culpe: de examinatiōe argēti, nō de purga
tiōe pēti. Sūt tm boni plati. qui operarios ad laborem
conducūt: ubo em docēt et exēplo pcedūt. Ad hūc laborē
diuersi veniūt. id ē pueri. iuuenes. et senes. et diuersis
tpib⁹: sc vespe. et mane. et meridie. Mane pueri.
meridie iuuenes: vespe senes. Mane mauri. meri
die pauli: vespe gētiani. Hic large accipim⁹ iuuētu
tē. nō nt tm adolescētiā. sed etiā maturā ip̄lectam
etatē. Hec ē etas labori ingrua. In hac etate paulus
volēs vedime tps. nō solū nsentabat tēptatiōi: sed
etiā labori. Sic etiā iacob cū lya et rachel iuertit
i p̄iam, sic marie et marthe. pcib⁹ adiuuat lazar⁹
ad vitā. Cū rachel et lya iacob iuertit: quādo
aliās desideio bn opandi gradiēs. actice et tēplatiue
vite sociat. Lazarus vo adiutus itp̄etat, qui
tūc irrisatat: qn aliās. hic boms opib⁹. hic lacrimis
a morte pēti liberat. Nemo igit a labōre excuset.
nō iuuenes, nō senes. sola tm iuētus portat pōd⁹
diei et estus. portat materialit pōdus laboris. et
estū solis. portat moraliter pōdus carnee fragilitat
sustinz estū libidis. Labore igit manuū adimplat
pōdus tēptatiōnū: otio multiplicat tēptatio. Labore
caro affligitur: otio nutritur. Iuuenis ait i otio.

quasi uuētus sme iugo. qm dū nō tenet⁹ obē vinculo.
ēqlitate fīne societatē. qsi bos lasciuiēs discurrit per
desideria ꝓne voluptatē.

De sene obstinato. Abusio iiij

Iter abusiones huj⁹ scli. sola maior ē senis obstinacio
qm morti primūs. mortē aduētū. nō abhorret. qm
qsi ad ostiū mūdi huj⁹ positus. foris spectat. nec tū
vite pītis attēdit egressum. nec ingressū futūe ꝑsidē
rat. Audit nūcios mortis: z credē nō vult eis. Tres
sūt em nūcij mortis. casus. infirmitas. senectus. Casus
dubiē: infirmitas grauia: senectus cta denūciat.
Casus mortē denūciat latentē: infirmitas apparentē:
senectus pītē. Ex incertitudīe mortis timor. ex infir-
mitatis grauitate dolor: ex certitudīe senectutis
nō obstinacio. sed humilitas sequi debēt. Sed forsitan
funiculus triplex quo ligat⁹ senex difficile rūpitur.
Triplex funiculus ē. prauе ꝑsuetudīis usus. qm
ex tribus ꝑficit⁹. qm meditacio sermōis. sermo op̄a-
tionis. ab ociosis ꝑplicat⁹. Dū em a puericia i mēte
senis p cogitacōes. semitā fecerit voluptas. i sermōe
vanitas. i op̄e puersitas. quid aliud agit⁹. nisi qđ
i ꝑsuetudinem. quasi i funē hec tria torqueāt⁹. Est
aūt laqus i fune dulcedo tpal' i ꝑsuetudīe. circūda-
cio fumis impedimēta sūt carnis. Dulcedīe igitur
decipim⁹: ꝑsuetudīe ligamur. Ille aūt laqueū eua-
serat. z funiculū ruperat: q dicebat. Anima mea
erepta ē de laqueo venantiū: laqueus contritus ē. z nos libe-
rati sum⁹. Absalon vo crinib⁹ ilicem quercum. Duri-
cia designat cplos obstinati. qm dū pīe exercitū
fugēt. stigit sit densa quercus crinib⁹ inhereret.

Absalon par ꝓ̃s mꝫ̃pretat̃. q: ꝑ: eũ licet ꝓsequẽte
patiebat̃. nõ pat̃ filij. qui ꝓcẽm nolebat pati. Quer
cus ẽ tres duriores. exteri⁹ uero fragiliores cẽ ꝛobat̃.
Cum absalon suspensus ꝫheret. q: iteri⁹ obstinacioꝝ
mẽtis. exteri⁹ uero fragilitatẽ carnis ꝯmitat̃.
Crinibus ꝫheres suspendit̃. q: superfluitatis amore
detinet̃. Equus autẽ cui ꝫsederat. ꝓterijt. sed ꝑ
quercum suspensus ꝫhesit: q: luxuria ⁊ dolus. cui
sp̃ studuerat ꝑijt. sed pena ꝑ̃ manſit. Tribus
lanceis. id ẽ auaricia. superbia. ⁊ luxuria. cor cui
ꝑforat̃. vñ et vsq; ꝫ hodiernũ diẽ aceruus lapidũ
magn⁹ sup eũ ꝓcat̃. q: ꝑ̃ oꝝ sue supplicioꝝ ũ
multatidie gratiat̃. Nec mirũ si magn⁹ acerꝰ
lapidũ sup eũ fuit. qui ꝑ obstinacionẽ usq; ꝫ finẽ
cor ꝫpentens gessit. Sunt eẽ tres sp̃es obstina
toꝝ. ꝓ̃a sc̃z eoꝝ qui ex correctiõe ꝓficiũt. ſda
eoꝝ qui ex ꝫmoniõe deteriores fiunt: tẽa eoꝝ
qui emẽdationẽ ꝓmittũt. sed nõ faciũt. Ex cor
rectione manasses fr̃s ẽ melior. nabal ex ꝫmina
cõe deterior: pharao ex afflictiõe duriorꝫ. manas
ses ꝫ carcere positus. catẽys et ꝛpedib⁹ astrictus
deũ ignouit. quẽ ꝓ⁹ liber ignoscẽ liber nolut. Tales
sũt quidã claustrales. qui quãdiu sub iuris fuit ꝓsẽ
uiuũt. dũ uẽ ꝫ claustro quasi ꝫ carcere tenẽt̃ astricti.
catẽys obediẽcie sc̃z ⁊ timoꝛis. dũ ꝛpedes eẽa ad
dũt̃. q: uagari ul' egredi foras nõ ꝓmittũt̃. sit qꝫ
ut deꝰ quẽ ꝓ⁹ desperauit. correcta dilgãt. et qui
fecerãt de ubitate seruitutẽ. faciãt de nãtate uiuẽ.
Quos ygit̃ ꝓsos ꝓ̃a facit uolũtas: deuotos reddt
per correpcionem aliena ꝓtãs. Nabal uẽ desiꝫt

subditoꝝ

quosdã doctores. qui ex ꝺmonicꝺe fiũt deteriores.
qui pueros ꝺauꝺ cibũ negãt. q; pure viuẽ volẽtibus
verbũ dei nõ ꝓpinãt. Consorꝺ9 ueꝛo suis inuidũ
parãt. q; vacantes ocio. adulãcõũ fabulacões amãt.
Accusat nabal ꝺauꝺ: et ꝺicit. Hodie iꝛeuerũt seruꝝ
qui fugiũt dños suos. Pusi siquidẽ ꝓbati. ꝺolẽt cũ
viꝺerit nũꝝ i ꝛugioꝝ multiplicari? timẽt dũ viꝺẽt
ꝺauꝺ. id est bonos subditos. ungi i ꝛgẽ. a saul deici:
id ẽ pusillos ꝓbatos de honoꝛe ꝓlacãꝝ deici. Dꝝ q̃re
timẽt? Ne et ipi ꝓuent9 honoꝛib9: ne loco coꝝ i statua9
aliq̃s melioꝝ. Et indicant abigail nabal oĩa iba
q̃ audiꝛat a ꝺauꝺ: et emoꝛtuũ ẽ coꝛ ei9 itꝛiscaus.
a fãis ẽ quasi lapis. Bonꝝ siquidẽ subditi pusillos
mgꝝos de negligẽtia monẽt. sed ex monicõe deteꝛi
oꝛes fieꝛi q̃nꝝ solẽt. Et emoꝛtuũ ẽ coꝛ nabal. et fãis
ẽ q̃si lapis. cũ aliq̃s moꝛte ꝑpetua ꝺuꝛat9 i ꝑnis.
Post moꝛtẽ nabal abigail ꝛgina statut9: qua qui
sub pusillo mgꝛo bñ viꝛeit9: cui9 ad ꝛgimẽ maꝝ subli
maꝛi ꝓmeꝛet9: ut cũ ꝺauꝺ obtineat ꝛgnũ. et cũ xpo
ꝛgnet ĩẽꝛnũ. Misit eĩ nũcios ꝺauꝺ ad abigail.
ipa aut secuta ẽ eos. Nũcios ꝺauꝺ abigail sequit9
dũ quilibꝝ fideli. ecclie doctoꝛes vita a moꝛib9 imitat9
Sed a q̃ꝺq; puelle pediſſeque ieꝛũt cũ illa. Quãq;
pediſſeque ei9 sũt q̃ꝺq; coꝛpis sensus. qui quasi
puelle pediſſeque. cũ abigail gꝛaꝺiũt9. ꝺũ p mul
ꝺaꝝ ꝛinẽciꝝ. cuilibꝝ iusto seruiẽtes obsequiũt9.
Pharao ueꝛo qui ꝓpl'm dei moysi ꝺimittere ꝓmisit.
et tñ ꝺimisit. illos ꝺesignat. qui vite meliꝛis emẽ
ꝺacõẽ ꝓmittũt. nec culpã ꝺimittũt. nec tñ i colũbino
spũ ꝛtinacionẽ. sed i voce coꝛuina ꝺilacõẽ q̃ꝛũt.

quoꝝ tra duīs plagis afflig̃t: nc emolliꝫ: sed ex
ſuetudē petrādi magis ac magis īdurat. Tunc
cm̃ dñs aquas ī sanguīez vrtit: cū de rerū causis
aliqs carnaliter sentit. Terra ranas pducit. cū ī
aliquo garriēte dñat vana lōquacitas. Cynomia
siquidē et scynipes. suīt īportuni mētis īpetus.
q canim mores. Mors pecoꝝ. morte designat co
gitationū. q pecorib⁹ assimilari solēt. qn rōnabili
itellcū caret. Vic cm̃ ꝓpatus ē tumētis īsipientib⁹.
q silis fatis ē illis. Sexta plaga ē cū tumēt vesice,
et corrūpūt viscera. qđ fit cū īteriora mētis.
tumēt odio, et exulcerat ira. Plaga ueō grādimꝫ
ī fructib⁹, iniquitatem manifestam designat ī opib⁹.
Plaga locuste ē īstabilitas aīe. q ore ledit. cū
detrahit: dat saltus. dū ad carnales se extendit
affectus. Plaga siquidē tenebraꝝ. cecitatē designat
aīaꝝ: q palpabiles ꝓbant: dū pūsa mens q
cogitat. ope perpetrāt: Hoc em palpabile ē: qđ
manu tangi pt. Nota qđ mt plagā grādimis.
q plagā tenebraꝝ: media ponit plaga locustaꝝ,
ab iniquitate em q designat p grādinē. fit quasi
saltus locustarū. ad etnc dāpnatiōis cecitatem.
Nouissima plaga ē mors ꝓmogenitoꝝ. Primogenita
siquidē mētis: suīt moralis voluntas et intentio cuiusl⁹
opationis. Dū em voluntas et īteno corrūpit: qsi
pmogenita egyptioꝝ morte pcussit. Hys igit pla
gis afflig̃t obstinatos sens. qui carnalib⁹ delect⁹,
lōgatate gaudet. ꝓportun⁹ et grauis ē sib⁹: more
pecoꝝ ꝓn⁹ ad vicia. ire cōcidia tumet. ad iniurias
manifestus. ad otia mobil. luct veritatis cautes. et deo

septim palpas. De monacho curiali. abusio quinta

Quinta de curiali monacho pauca dicenda sunt, quo tangendo fatebor: ut et canonico seu diuso curiali eode sentiam. Licet enim diuisus sit ritus, idem tn debz ee i religiosis affectus, ut no affectet vestib⁹ placere, sz moribꝰ. Cu go dz curial monachus, ex adiuncto designat aliquid leuitatis. Nam cm seculariu hoim vsoraa dilguit, qui se ipsius priapu libenter igerut, aut secretoz ipsi fiunt, z internunciꝰ: curiales pnt appellari. Ad filia principu puersa, si ea scias et mnuiaꝰ fias: timeo ne insenescas. Ordo claustri, et ordo curie: diuersus e valde. Ibi sedes i mediis cu diuitib⁹ i occultis, ut interficias innocentes: hic audis, no cu ipsis no sedebo. Ibi dextera tua repleta e muneribꝰ: hic lauas mi inocetes manꝰ tuas. Ibi pauper res violent auferut: hic pauperib⁹ sponte offerut. Ibi laudat pcor i desideriis aie sue, et iquus bndicit: hic aut bndicit iusto. Ibi vis igit monachꝰ ee curial, laudas qd no debes, defendis qd no expedit: oparis qd no licet, loqris qd no decet. Due sut in curie priapu sclaru: quoru da sz qui cellas instruut; et quoru da qui destruut. Ad vtraq; necnus e religiosoz accessus: curialiu ueo monachoz iuital et pcaliosus. Hec e curia dauid: illa veo absalon. In vtraq; necessariu est consilium chusi. Nego achitophel consiliariu dauid quodq; fuisse, sed tm recessisse ab eo: et cu absalon pmansisse. Notus e forsitan vt exquisitaꝰ, de adducto loquar testimonio. Due sunt cm curie: dauid sz z absalo. In vtraq; preualuit consiliu chusi: no consiliu achitophel. Chusi silentiu, achitophel ruina frus mepretatur.

Dñe cũ lĩguosus nõ dirigẽt in tra: virũ iniustũ mala capient i interitu. Di aũt diligis vidẽ dies bonos. phibe lĩguã tuã a malo, et labia tua ne loquãt dolũ. Hoc ẽ ysaiã ebusi: illud achitophel. Lingua cũ sedet i vñe et facile labit. In illa ruina fim, i silencio vo par nutrit: seruiat daud ne moriat. Erat aũt ebusi ut scriptũ ẽ: amicꝰ daud. Sed quo amauit eũ. Obmutui inquit daud et humiliatus sum: et silui a bonis. Sic cũ fructũ silẽcij uiuus amat: ut eciã a quibusdã bonis taceat. Sic amat ysaiã ebusi: ut ponat silẽciũ ori suo custodiã. Dñe nõ loqt nisi p licenciã. Cantat daud psalmũ pro ub ebusi. Verba ebusi: vba silẽcij. Verba silẽcij, velamẽ misterij Tria sũt tũ silẽcia. Silencia oris. trãquillitas mẽtis: velamẽ misterij. Verba pmi silencij discreta, sed secreta: tcij maifestacio misterij. Historiã nosti. nota misteriũ: assigna moralitatẽ. Psequbat absalon daud. vidas xpm. appetitus carnis animã. Estuabat absalon amore regnãdi. hꝰ ẽ radix oĩm malorꝫ cupiditas. ipa ẽ capt ex quo pẽdet viciorũ cesaries. Hec cesaries qꝫ nutriebat absalon. ꝫ grauabat eũ, ꝫ nõ nisi semel i ãno tondebat, et tunc crines suos ponderauit ducẽtis siclis ponderc publico Absalon par pris interptat. Ipẽ et vidas ẽ. Audi patẽ pris. Cum meciũ iquit itigit i paraplde. hic me traditur ẽ. Audi patẽ filij. Accediq; osculatus fuero, ipe ẽ: tenete eũ. Osculo patẽ pmittit. ꝫ affligit. Comã nutriebat. Sed quo? Iur erat et loculos habebat. Et semel i ãno tonsus ẽ, qñdo semel triginta argẽteos ẽtulit. et i tẽplo proiecit.

Crines ducētis siclis pōderauit. q̄ nūs ē īmūdor: q̄
pīna ductus aut. Peccaui tradēs sanguinē iustum.
Di sciēt pondēis iustitiā. idest. pēm sanguīs. nō ad la
queū curret. sed ad crucē dñi hūilis properaret. Pon
derauit aūt pondē publicū: nō pōdere sanctuarij. Po
sunt ēm talentū plūbi. sup q̄ sedit dyabol⁹: nō leue
pondus mie. cui dñs supposit manū suā. Posuit
pōdus despacōie: nō miserēdo: die. Hoc pondus ap̄
se habebat. illo carebat. et ideo forsitan q̄ miserēri
nolūit. mie venā q̄re dubitauit. Audi pōdus sanc
tuarij. Peccaui. delictū meū ignitū tibi feci: et iusti
tias meas nō abscōdi. Dixi confitebor: aduersū me ī
iustitiā meā dño: et tu remisisti īquitatē pēti mei.
Justū pondus habūdās mia. Delictū suū ignitū fit.
Confitet⁹ iustitiā: et quo plus pēm detegit⁹ ab eo: tā
to plus tegit⁹ a deo. Audi pondus publicāi: pondus
cum. Aut ēm. maior ē īquitas mea: q̄ ut venā
merear. plus suā malicīā. q̄ dei mīaz ponderauit.
Sed z appetitus carnis. cesariē nutrit: q̄ cogitacōiz
supfluitatē p̄ducat. Que cesaries grauat mētē.
dū deprimit terrena ihūitacio sensū multa cogitatē.
Cui tonsus semel ī āno. ducētis siclis crines pōde
rat. qm ī oī spacio vite sue cupiditatib⁹ scīs semel
īmūdat. z hō ī fine. Cui ēm tm ab hijs q̄ possidz
spoliatr: qui sicci sīe mortē vltīe a tremē sepatr: pon
derat aūt plus tīā q̄ celū. Plus ēm amat esse
ī domo lutea. q̄ ī nō manufcā. q̄ ē ī celis. ītrāsito
ria: q̄ in etna: z hō pondē publicū. nō pōdē sanctuarij.
Audi sanctuarij pōdus: pōdus pauli. Cupio dissolui
dissolui: z esse cū xpō. Audi pondus publicani.

De hitantib⁹ in tra. nō ill' qui corpe hītant. sz q̄ corde
amāt. Amet igit⁹ monachus Ihesū clusi: id ē sit⁹
āū claustri. Respuat aūt Ihesū achitophel. ut nō
amet Ihesua p̄ripū. nc̄ sclārū vagus q̄rat accessū.

De monacho causidico. abusio secta.

Quantigē ām; hōz. ut monachi qui curias frequē
tant. causas audiāt. iudicia p̄quirāt. etsi
aliqn̄ ppie cause necitates occurrāt: ad curiā secuti
ores ēant. Nec tm̄ suas: sed eā alienas defendāt
causas. Hoc amāt. hoc frequētāt. Amāt decreta Ihesu;
nō secreta misteriorū. Decreta. nō psalmos rimāt.
fiūt oratores i causis: ethoricis vtūt⁹ coloribꝫ. Lau
dari appetūt: q: pro multis loquūt⁹. Sed monachꝰ
multū loquēs: multis displicet. Cōiugia copulāt
illicita. licita quoq; dissoluūt: quoz nō noverūt
p̄res. attauos nōināt. Ihesāguinitatē ordinē nar̄at.
hūc ex illo descēdisse ihesirmāt⁹. de ītextis iudicāt:
testant⁹ sepissime qd̄ ignorāt. Et uēo aliquocīes illicita
inubia iūgūt⁹. coēz vtilitatē p̄tēdūt: ecclīaz que
tē p̄mittūt⁹. pacē ppli. p̄rie salutē. Si vō res sic
ad effectū p̄cēre nō valeat: nōchꝰ causidicus tūc
// ut parat⁹. qd̄ alibi fieri nō potuit. rome fiat. Pro p̄riape
igit⁹ sclari. alpūs frigus. vtalie calorē. libēt patit⁹.
qui p ingrō spūali. milto lenioza forsitan iuniq patēt⁹.
Onerat⁹ cartul'. auctoritatibꝫ fultus vtutit⁹. pomt
die cause. psonas ēducit. q si velis pate sūt iuraē qd̄
ē: et si velis iterz iurēt qd̄ nō ē. Hec sūt p̄riapi
negocia. Audi iudicū iohis baptiste. i ihesimili cā.
Nō licet tibi hāre vroē frīs tui. Quid igit⁹ dicā?
Nōne amat magis nōchus causidicus ēe. de sil'

discubētibus cū herode. qp̄ i vīcul' et carcē teneri cū
iohē. In quo iuuno luxū nō videat capt iohis i disco,
tñ videt. ā effuso sanguīe acquirū. vacā vidue.
y porū paupis. In carcē pncipis. paup mont: et
tñ de substācia paupis imedēs monachus pncipi
blandit. Sed et ego tpe tmīe. qnq; cū herode i iuuno
moralit discūbo. saltātē puellā video. capt iohis
trūcatū i disco aspico. Herodes siquidē. pelus glia
tēpretat. dūs em glia filia sron abmtus. gloria
uēo filia sceli defore ē. In iuuno vo cū herode sedeo,
cū i delcīacōe viaq; vane glie. fallor. ēro: saltātē
aspico filiā herodiadis. dū in placet vānitas curiositatl.
Hec sūt illa duo ā auferūt capt iohis. vānitas sc. et
curiositas. Johēs. grā dei tēptat. Hinc igit grē de
capt ē. Caput igit a corpe sepat. qn aliās nō deo.
sed sibi assentit bonū qd' optatur. Tales apd deū.
grām nō inueūnt. q: nc qrūt. Stulti em apd homēs:
apd deū humiles grām qrūt. Unde et paul. Gracia
dei sū id qd sū: et grā dei i me vacua nō fuit. Au
dit nūcius causidicus. aplm dicētē. ne ipetas:
audit et determinat. Ne ipetas iquit cū iudice. nō
cū molestia p:sequaris: et tñ si qd ei auferat.
subire iudicū nō recusat. periculū puri. cū ul' aliās
p:o scipo. ul' p alio iuret nō cuitat. Unde iqritur
aplus. qd frandē patī nolum. qd iudicē aīadūtēdam.
qd ira succensi nosmetipos vīdicam dicēs. Non
vosmetipos defendētes tmī: sed date locū ire.
Proh dolor. Ubi uera ī iudicio. ubi pfōms tēptas.
Ubi caritatis īuent fūdāmtū. Loquitur i claustra
libi. qui sapos iudicātes. cotidie accusat. Summi

iudicas ſmāz formīdāt. dicētes. Nō ītres i iudaā cū
ſeruo tuo. q̄r nō iuſtificabit ī ỹſpāt tuo oēs viuēs.
Scrutāt em̄ claustrales iudicia dn̄i vēa. nō ſcīaz
legē dn̄i custodiūt nūēdo. meditādo. amādo. Diuēdo
p̄ūtas ỹſcīē. meditādo pl̄ītudo ſcīe: amādo caūtat
pfēōnē ſolet adipiſci Habz em̄ lex claustraliū iudices et
testes. atz ỹſiliarios ſuos. In lege etēm̄ dn̄i duo teſtes
ſūt. vita z ỹſcīa. duo iudices. meditatio et ſcīa: duo
ỹſiliarij. amor p̄imi et amor dei. Bonus testis, bona
vita. Cor ā deo. testis ē ỹſcīa: cor ā hoīb⁹ vita. Con
cordāt aūt ī iudicio. ſcīa et meditatio. dū q̄ſit. aut
q̄ dicat: dilīgēti ỹſideratiōe p̄ūdet. Tota vō iuſta
p̄dicte legis. pendet ex duob⁹ ỹſiliariis. Ex ỹſis duo
bꝰ mādatis, tota lex pendet et ꝓphē. Et quid igit̄ ||p̄cedētib⁹
ī hoc ſclo pfēōnis ē ī claustralib⁹. i. pur p̄t. Nec tñ
ſeruari p̄t pfēōnis īt̄egritas: nſi dilīgat paup̄tas.
Cum em̄ diuicijs habūdāt, ſi cor apponāt. grauant
curis: īplicant negocijs. De hīm̄ p̄noſo Capō xi.
Nūēdo docet apl̄us. qual' eſſe debeat ī dignois hītus.
Aut em̄. nō ī veſte p̄ciosa. Cum mollicei mulierū
p̄ciosiorē veſtē negat. putaſne monachis p̄ciosiorē
hītū ꝺcedat? Plus amat ſpōſus ſponſe caſtitatem,
q̄ p̄ciosam veſtē: plus ſimplicitatem. q̄ tortū crinē.
Dic īmortalis ſponſus. plus amat īteriorē q̄ habitū.
q̄ exteriorē. Molles mollia q̄rūt. elati p̄ciosa: delicati
ſpeciosa. Exteriora ḡ ſuperfluitas: animi nūciat
vanitatē. Iuxta īgulā. q̄ vilis occurrit. nō q̄
charius fuerit emēdū ſtuto. ut ſit diuſitas inter
domēſtici palatij z monachi. Cum em̄ mollib⁹ veſti
untur. in domibus īgū ſunt. Loquor q̄ſdā canonicos

de monachis. sed q̄d dia debeat deq̄busdā mri ordis. canonicis. et mēs et facies velyemēter erubescāt.

Lectuli eōrū culcitris fulcāt plumeis. linteis et lodicibus accurate parāt. cattimis tegūt optoris. q̄d si forte videas. laīlū spōse q̄ sponsū desideret, estimares. forsitan

cappa canonici et cuculla mōchi. nō differt a pallio militis. sed ut aut quidā sapiēs. miles et monachus ex eodē pāno parāt cucullā et clamidē. Nō multū differt habitus canonici ēgularis et sclāris. sed si forte ēgulārē videas. archidyaconū ul' epm te vidisse itendas. Sed forsitan dices. Delicatis delicata nocent: ex ēgula testimoniū proferēs. Aut cm b̄ts aug. Di eis qui venerūt ex morib⁹ delicatis ad monasteriū. aliquid alimtoz vestimētoz optimētoz dat: q̄d aliis forensib⁹. et ideo felicioribus nō dat: cogitare debēt quib⁹ nōn dat: quātū de sua sclāri vita illi ad istā vitā descenderit. Consentim⁹ auctoritati ut det delicato quod sufficiat. ne deficiat. nō quo supbiat. Audi et tu elyarissie b̄tū augustinū. Nō stingat iquit detestāda pūsitas. ut i monasterio ubi quātū pōt fuit diuites laboriosi. fiat pauperes delicati. Phenas: si vidi quosdā quoz pauptas tlis erat. qm̄ foris erāt. q̄d nec ipā natiā poterant nocere. erigētes cerviē noluerūt sociari eis. ad quos foris accedere nō audebāt. sed egressi de paupe cellia circuierūt diciores. ut ibidē ēperēt: et qui sp̄ veteres pānos aut viles hīe sueuerāt. nūc sp̄ novos a preciosos hīe itendant: et qui cm̄ diversionē lectūli ppzium nusq̄ habebant: nūc si forte volūtas eis fuit cūdi alicubi, ornamētū lectuli secū portant. Timeo aūt.

nō

ne ī hui⁹ di lēulis īueniam⁹ sēpma vanitat. nec usdē
paciat⁹ anim⁹ illusionē carnis. Dicat ēm ī exteriori
lāulo caro molliē voluptat⁹: et ī voluptatis lāulo. aīa
spoliata vtutib⁹ enerviter deleāt⁹. In lāulo igitur
flore mētis. dū dilcāis qrit⁹: nō īuenit⁹. In ⁹o lāulo
latet p̄alutcis. oī xpāge mēb⁹or⁹ dissolutis: id ē
anim⁹ ī oī actiōe dissipatus. In lāulo iacob. ad capt
ponit⁹ lapis. nō pluma leuitatis. q vēto suppic. ad
aquilonē capit⁹: ēm dr. Ponā sedē meā ad aquilonē:
silis ero altissimo. Iacob ī itinere sub capite lapidē
posuit. et dormiuit: scalā vidit⁹: angelos ascēdētes
⁊ descēdētes: et dnm īnixū scale. In itinere dor
mit. qui trāsitu vite p̄ntis oculos quos ad lucē
dū aperuerat. ab appetatu sclariū claudit. Videt
angelos quāto desiderio sup se deo īhercāt. q̄to cautat
affectu nob ī firmis ꝺescēdant. Videt eciā dnm īnixū
scale. vt videat si ē ītelligēs aut ⁊quirēs deū. Nec
mirū si ⁹o videat. qui capt ī lapide posuit. id ē mē
tē ī xpo. Audistas de lāulo: audite de vestimēto. Et
ī duit īquit ēm mr̄ sua vestib⁹ esau valde bonis. quas
ap⁹ se habebat. Fortitan ām audis. qō ī duit ēm mr̄ sua
vestib⁹ valde bonis. silr̄ p̄aosis vestiri āris? Dū legi
tunicā ioseph fuisse talarē. comaris et tu hrē lōgorē.
An nescis. ut aut aplus q: oīa ītuebat illis ī figura?
An ignoras. q: ī iacob fragrātia vestimēt⁹or⁹ fama
designat vtutū: ī ioseph tunica talaris. pseuerāciā
lōganimitatē? Hec sunt igit⁷ vestes quas ap⁹ se
habebat rebecca. et quib⁹ ī duit iacob. ēm a p̄re bene
diceret⁹. q: pseuerans p̄rēcia custos ē vtutū. ut ī
fine quilibet benedictione p̄fruat⁹. Inter illos eciā

qui tunicas ī diē voluptas pdē posuit. nō qd camisijs
vtant. sed quodā delicato pāno. qui vulgo saia dicat.
In ostensiōe igit lanee vestis. asperitatē diūsiōis ondit.
sed ī delicatiōe delicati pānj. suauitatē molliciē q̄runt.
Vidi et ego nsi fallor. monachū camisia ī dutū. ioconte
et dicente. Caro. ē stamina q̄ camisia. tūica vō vestis
magna ē diffialtas. Sed forsitan dices. qr ista mala fuit
ymo? ymo sanus et petulās et pīguis ēsidens equo.
habūdans ībus. et curias frequētās. Qui tū am diūsiōis
habitū pedes ire assueuerat. nec sp lineis ūtebat. Et ideo
hec abusio nō tm claustri. sed ecīa abusio sēli pt appellari.

De cibo exquisito. Abusio viij

Quin negat religio. qd requirit necessitas nature. pro
hibet tm qd appetit superfluitas gule. Causari
etem solent quidā sc̄lares. qd tam diūsis et tam deli
catis vtūr cibis. qd tam magno labore cibus ofician.
et tam cito fluit. Nec mīm forsitan causari debent
quidā religiosi. qr delicatiores pīnt appellari. Qui em
delicatiora q̄runt: delicatiores dici pīnt. Cū em legas
deliquisse monachū ī gustu melius. esau ī edulio lentis.
sodomitas ī saturitate panis. putasne sine pcāto ēe
tot carnīū ferar. tot piscīū generū. tot fructuū diū
sitatū delectari? Nō sic differt palacium a refectorio.
sicut ēgptus a deserto. Di igit ī deserto sumi. mira
dū nō ē. si ollas carnīū suspirarūt. Ollas carnīū sus
pirat. quē carnis desiderīū temptat. Ista aūt quare
suspirēt. qui ollas carnīū sp habēt. Adhuc esce ī ore
coz erāt m orc ipoz: et ira dei ascēdit sup eos.
Desca em ventri. et venter escis. Dō aūt et hūc et illas
destruet. Crescit em pīgues coz. et elātos ut el

ipediunt. et quoꝝ dꝰ ventr ē. et gloria ī ifusione coꝝ.
¶ silitudinē sepe scriptura loquit. ut qd ī re aliqua
discerni nō pt. ī isili discernat. ¶ per silitudinē deo
venter ipatur cū dr. quoꝝ dꝰ venter ē. et glia coꝝ
ī ifusione. ¶ volent em̄ dīs templa istrui. altaria
erigi. mīstri ad seruiēdū ordinari. ī molari pecu-
des. thura incremari. Deo siquidē venter. tēplū ē
coquina. altare mēsa. mīstri coci. īmolate pecudes.
cocte carnes. fumꝰ incensoꝝ. odor saporū. hec ī ihl̄
nō istruūt. sed ī babilone. q quoꝝ dꝰ venter ē. et
glia coꝝ ī ifusione. ¶ pē ē em̄ princeps cocoꝝ. qui mu-
ros ihrlm destruxit. qui trīstant vasa dn̄i ī domū
regis babilonīs. et ferat vasa tēpli. vasa palatij: et ut
verꝰ dicā. vasa mēse dīne ferat vasa coquine. ¶ ut
em̄ aplūs. Templū em̄ dei sm̄ ē. qd estis vos. ¶ in
hoc templo vasa sunt corda. q tūc sūt vasa templi dn̄i.
cū plena virtutibꝰ. placet dīne volūtati: fuit aūt vasa
palatij. qm̄ platē desiderat. cuilibꝫ ymane ptāta.
¶ fuit ecīa vasa coquine. dū coꝝ qd prīꝰ sobrietati seruie
rat: postea seruit gule. ¶ in hieremias. ¶ dau nutrie-
bant ī purpuris: amplexati sūt stercora. ¶ crocus
ī oriente nascit. et colorat et saporat. ¶ in croceis
igit nutrīti. qui mala dīsciplīe fuc. ītrīꝰ sapore
virtutū ī ficiūt. exterꝰ uero bom opus exēplo colorāt.
¶ sed hīj qui sic nutrīti ī croceis. amplexant stercora.
dū post sobrietatē et instīcie vitā. reuocat cos ve-
teris cura. ¶ ut fit qm̄z ut q ī sua domo. am̄ ifusionē
sobrie uixerat: postmodū ī monasterio gulosꝰ fiat.
¶ placat dꝰ venter duīsoꝝ hoīm̄ feraloꝝ: ī clinat
aurē rumoribꝰ. exaltat saporū gmbꝰ: demulcet

ofabulacioē. nō orōē. ocio gratulat. sōpnolēcia delēa.
Per silitudiē; igit deo vēter assimilat. dū ei tāta de
nocōe. p oīa seruiat. Hab; itaq; mōchos. canōicos.
z xilos. qui ei obmiri seruiāt. eos videlicet. qui sub
ocio ī ecclia dei ēmisse viuūt. qui nō q̄rūt secretas
orōes. sed fabulosas ociosoz ɔsessiōes. ītet quos nō
audiū singultus et suspiria. ɔpūcte mētis. sed risus
et cachinnaciōes et ructus īgurgitati vētris. Misera
bilius: mī alias abusiōes hīc abusio. ut delicatus in
ecclia q̄ ī domo ꝓpria virisse jūctaris. et dicat dete.
Paut sterilē quē nō parit. et vidue bñ nō facit.
Sterilē q̄ nō parit caro ē. q̄ uē vbū dñi nō prodest
quicq̄. Vidua neō ē aīa. q̄ sp̄o viduata ē celesti.
Cui bñ nō facit. qui ītal' carnis ɔcupiscētijs deserit.
z aie curā ī exercendis vtutib nō attendit.

De rumore ī claustro. Abusio ix

Norūt aliqui qđ affluētiā cibor comitari solz
Vndacio vborū. Norūt etiā multi. qđ satie
tatē ventris. sequit lenitas opis: et vānitas mētis.
Scriptū ē em. Cedit ꝓplus mādūcare et bibē et
surrexerūt ludere. Ludere īquit. nō legē. Dūt em
quidā qui p delicati abi diuīa fercula. ai ī claustro
sedeant. nō lēoni et silēcio. sī rumorib z curiositati
vacāt. qui locī et tps loquēdi et tacēdi. musq̄ et
nūq̄ seruāt. sed ī stabules et ociosi mūt hos. nūc illos
ad colloqueū vocāt. Ponē īqt psalmista. custodiā
oz meo: et ostiū circūstātiae labijs meis. Qstiū dixit.
nō murū. Si em murū ponere: loquēdi licētia
ōino negare videre. Sed ostiū posuit. qđ tpe et loco
clauditur et apit. Est tps et locꝰ tacendi z loq̄di.

Apit ita3 ostū claustro hora statuta lāom. ī capl'o sessionī. ī cella ordi. Claudit iterū ī claustro fabulacōi. ī capl'o crucis. ī cella vane modulacōi. Hoc ostū claudit sepi frēs nouē dīsis. tepidis. et puersis. Aptur tū eisdē ꝓpter nāritatē opis. ul' ad doctrinā ordis. seu ad edificationē mētis. Pt hoc ostū appellari lucida loquēdi. ā apit aut claudit. cū datur aut negat. Pt hoc ostū sepe itroeūt: qn ostū mētis frāgit. Lascinacio cū nūgacitat seduct cor. Cauēdū ē tū ne hoc ostū pateat vento venēti a regiōe deserti. ne dom quattuor angul' domus subūtat. et filij iob oppressi moriant. Deserti regio ē demonū seu pūsorū frēm. adeo dire lucta multitudo. a quib vētus venit. id ē grus tēptacio rruit. q a trāquillitate sc3 subūtat. Dom hō mēt q quattuor angul'. id ē prudēcia tpancia fortitudine ī iustacia statuit. qñz vento tēptacōis seu turbine ūborū quassata turbat. Depe etem pignauīa prudēcia. p delectationē tpancia. fortitudo p timorē. iustacia p amorē frangit. quib quassatis vtutes animi sc3 sapia. intellect. dsiliū. scia. pietas. et timor moriūt. qn a sins ictuarys ferit. Obrut cecā sapia p stulticiā. intellect p ebitudinē. dsiliū p ꝓcipitacionē. fortitudo p timorē. scia p ignorāciā. pietas p duriciā. timor p superbiā. Sed ab hac ruina puer euadat. qui bēo iob nūciet. id ē discretio mēt. q cū aīo agit. ut qd pdē cepat. pmitēdo ꝓseruet. Hij sūt rumores claustra lium. ad quos nō ptinet bella principū sc'arū: sed pugne tēptacionū. Delectāre igit tūnie hūs rumorib. nō exteriorib. Venerat et alij nūcij ad bīm iob. qui dicit. Caldei fecerūt tres turbas. et irruerūt camelos.

fortitudo

et tulerūt eos. ut nō ꝙ pueros occiderūt gladio. et effugi
ego solus ut nūciarē ẽ. Caldei feroces. id ẽ demones. came
li bonas terrenarū rerū dispēsationes. pueri custodes.
solutas curāspectiones. nūcq̄ qui quadr. discretionē
designat animi. Camelus ptī mūdū āial. q: rūminat.
ptī īmūdū q: ungulā nō diuidit. bonas terrenorū
dispensationes dicat. q̄s dyabolus mō torquēti. modo
precipitā actiōe ferit. mō pigra. ul' īmoderata locutione
confundit. pene aūt sp minimis cogitationū molib⁹ p̄mit.
Hic igit caldei tribus turmis camelos rapuit. quādo
illicita cogitatiōe. superflua operatiōe. īordinata locutiōe.
animas dispensatorū confundunt. Cepe aūt quid sibi.
q̄d primis debeat attendit. nec p̄ īmoderationē sol
licitudīs aliorū se negligit. nec p [illegible] aliorū post posit: sed cū hec vtraq; solerter agit. aliqua subito
causa emergit. q̄ oēs curāspectiones obruit. et sic
sola discretio aīo dāpna nūciat. et q̄si dūm ad la
nēta vocat. Audi igit tūmic quid tibi nūciet puer.
qui euasit. id ẽ puritas discretiōis. q̄d nūciet nēti.
Audi dāpna camelorū: et casū puerorū. Hi rapti:
illi mortui. Auferūt enī curę dispēsationū: dū p negli
gentiā perit puritas circaspectionū. Gaudent
multi claustralium. cū de ergb⁹ fabulant. dū casus
militū narrāt: dū pro illis loquūt. a quib⁹ nō agnos
cūt. multorū ptes defendūt. pro multis reatib⁹. pro
multis litigant: ignorant tñ qd negāt. aut affirmāt.
Hi aūt de ergb⁹ sermo ē. docet lāo claustri. ergā
certamīa. casus et euētus bellorū. quō moriat saul.
quis eī morte nūciauerit dauid. Cū eīm euerte
dauid a rege amelech. et manet i sicelech. venit

sine curā

homo de castris saul ad dauid. Dixitq; ad eū dauid. Unde venis? De castris isrl' īquit fugi. Qđ ē vbi īquit qđ' fām ē. Qui ait. Saul et ionathas filius ei' interierūt. Undenis īquit qđ' mortuus fuit? Et ait adolescens. Casu veni ī mōtē gelboe. et saul īcūbebat sup hastā suā. Et ecce p' tergū suū. vidensq; me. vocauit. Quq; respōdissem assū. dixit. Quis nā es tu? Et ait ad eū, Amalechites ego sum. Dixa īquit sup me. et mēfite me: Angustiat enī me. Hij sunt rumores cōtinādi claustra libi. Qui cū inuenisset a rege amalech. venit ad eum homo de castris saul. q; dū' mortificatōnē viaiorū intra carnis appetitus. nō tm̄ ꝓpios lapsus nūciat. sed eā alioꝝ defās narrat. fit ut p exēpla maiorū ad voluptatē carnis īclinet mētes aliorū. Quos cū saul misi superbos ī cordia plātos significat. qui abhumero ⁊ sursum eminē sibi vident sup umilē ꝓximū. Qui ī monte gelboe. ab amalechita transfixus occūbit. dū ī mente superbie posita p diuisa carnis desideria mēs fluxa decurrit. Sup saul ut eū occidēt amalechites stetit. quia animi cui carnis delectatio inhat. cito perit. Sed tu tmie precipe vni de pueris tuis. id ē spūi. pure discretōis. ut interficiat ī te amalechitā istū. qui ausus ē manū mittē eā nūc cotidie ī xpm dñi. Hec cū multū nocet platis. amor sc ꝓprie excellētie. et voluptas carnis. Audire fortitan belles tūnc rumores pacis. nō belli: Concordie nō discordie. Regina saba audit rumores hui... q audita fama salomōis. ingressa iherlin locuta ē ei vniuersa q habebat ī corde suo. et ille docuit oia q ꝓpo fuerat. Vidensq; ciuitatē quā edificauerat. et cibos mē se sue. habitacula seruoꝝ. et ordinē ministrāciū. et

vestes eorū. et pīcernas. holocausta q̄ offerebat. in
domo dn̄i. verus ē iquit sermo quē audiui ī tra mea
sup sermonib⁹ tuis. z sapīa tua. Nō credebā narrātibus
m̄i. donec ipa veni. et vidi oculis meis: et pbaui q̄d
dimidia ps mi nūciata nō fuit. maior ē sapīa tua
z opa tua. quā rumor quē audiui. Saba. captiua.
nl'ut quidā volūt. ihūsio ul' itensio ierpetat. Dū enī
aliquis sub lege pīi adhuc ī selo positus. tenetur.
audita fama salomonis. p ubū pdicationis. ad dnm
uenit. ihūsus igne caritatis accendit. et ingressa ihrlm.
cū iepit diligere pacē. locuta ē ei mīa q̄ habebat
ī corde suo. p confessionē: et ille docet oīa iba que
ppositerat. si peniteat. hyrē emissionē. Videt regina
saba sapīaz veri salomonis. quā ondit nob⁹ p humi
tatē filii. videt domū ecclie. quā cotidie edificat p
grām spūs sci. Videt cibos mēse. et hitacula seruor̄ ei.
id ē itellectus diuinos scripture: et congregationes eccliastor̄.
Videt ordinē ministrantiū: id ē statuta ecclie uitaeum.
Considerat eaī vestes. mīz sc̄z et confessor̄ carnes.
has purpureas. rubore pprii sanguīs: illas vero
nigras exercitio laboris: seu pallidas mortificatione
carnis. Videt pīcernas. qui cū cibo pdicationis. pro
pinat vinū scripturis. Attendit eaī holocausta.
q̄ offerūt in ara cordis tribulati. Sed cū hc̄ videt
animaduertit ihūsus. dat de eo q̄d sequit: et nō
habebat vltra spm̄. Habebat et nō habebat. Habe
bat enī spm̄ humiliatis. nō elatū. spm̄ gre. nō requiei.
spm̄ dei. nō spm̄ mūdi. Verus ē iquit sermo quē
audiui. ī tra mea: et nō credebā narrātib⁹ mi.
donec ipa veni et vidi oculis meis. et pbaui q̄d media

ꝑ ñ nũciata nõ fuit. Parũ itaq; videt captiuo libe-
rato, iuso & accẽso, audire ꝓdicatiõẽ, nisi ueiat per
affm. uidẽ ꝑ ignatiõẽ, nisi probet ꝑ effm. Cũ eñ
uidet in domo iustois. bona ꝛẽplatiõis, et cogitat in
se ea q̃ audierat. adhuc in scło positus. de bonis actiõe
uite, opa scz nie, benignitat et mordie. ponde
laboris, afflictiõe carnis. uanitatẽ cibi, quietẽ silẽcii,
et iterũ attendit ꝑ ꝛẽplationẽ future uite ꝓmia.
ubi erit iustis etna uoitas, felix etnitas, gaudiũ sine
dolore, quies sine labore, eñ cũt ihc uidet. dicat.
Media ꝑ ñ nũciatiõis fuerat. An nescis q̃ maria
meliorẽ ptẽ elegit, q̃ nõ auferet ab ea? Cuitato me-
liorẽ tanto & longiorẽ. tanto maiorẽ. In actiua si
quidẽ uita, finis ẽ in labore, in ꝛẽplatiua uo. nec
defatis in bonis. uc enim in dctione.

De lite in caplo. .x.

Infirmitati mortaliũ oñps ds. benigne prouidens,
in ecclis instituit tria: scz inemios, loca, inmedia. Hec tria
designãt ꝑ samaritanũ, stabulũ, uinũ et oleum.
Media sũt platii, loca capla: modi pñe inmedia.
Attende igit in samaitano platii, in stabulo caplm:
in infusione uini et olei, fomẽti, solatiõis, aspitatẽ
correptiõis. In ihc caplo ẽ ciã piscina ꝓbatica.
in qua sanatus ẽ infirm ꝑ motionẽ uel confessiõis.
Nec ibi sanat nisi unus. Nisi eñ assit unitas: deest
sanitas. Cum igit aliat litẽ: destruit unitatem.
Intolerabilis igit ihc abusio, ut ibi lites, ubi tepm
actusare debes, ut augeat culpa. ubi delen ꝑt.
ut ibi ꝛẽpnas uictoriũ xpi. ꝛẽpnas xpm.
Aut eñ ipe de platis. Cum uos sprnit. me sperne.

Sed forsitan dicet aliqs. Religiosum pati possum mgr̃z;
sed ẽ negligẽtia plator̃ ysidoro: obedire ɔtempnis.
Cũ videò frẽs meos detriores: accusatiões cor̃ pati
nolo. Cũ dicis frẽs tuos detriores: deterior̃ fãs es.
Quare ɔtemnis magrm? An nescis xpm coram pilato
iudicatũ? An nescis i gẽte celi. a militib9 i tra flagel
latũ? Tulit xps crucẽ pro pctis tuis. nõ pro suis.
& tu ubi ẽ venuis? Flagellari nõ erubuit coram ipso.
et tu dedignaris spoliari coram magro? Accusat xps.
& tacet coram militib9, ut daret nob' exẽplũ patie?
accusaris et tu et litigas: ut sis exẽplũ frib9 pu
sillatꝫ et malicie? Quare go resistis spũi scõ? Spũi
scõ resistit. qui obdurata mẽte. penitere nolũt. qui
ueritati ɔtradicũt: et hũilitatẽ confessiõis spnũt. Ei i hy
pseuerat: i spm scm pctat. Sed qui pctat i spm scm:
nõ remittet ei neq; i hoc scło. neq; i futuro. Quare go
i loco remissiois i duas litem ɔtradictiõis? Hic ẽ locus
diabolo pcteris odiosus. hic amittit. qs alias acqui
siuit. Hic ẽ em locus spũs scõ ɔsecratus. Ubiq; pr. ubiq;
filius. ubiq; spus sc̃s. sed cũ ut dixim9. iste locus spũs
scõ. dr esse deputatus. Pnt em q̃dã de psona filii
dica. q nõ debent dici de psona spũs sc̃i. Incarnatio
siquidẽ ptinz ad filiũ: nec i carnatũ legim9 spm scm.
Hic etiã ad spm scm. ptinz remissio pcto:r̃. Diuerse
psone. idem dr. una cẽtia. et ideo sed in diuisitatẽ
psonar̃. diuisa singulis assignãt officia. Cõsiderat
etem i pre pietas miserationis. i filio affectus redẽp
tionis: i spũ scõ benignitas remissiõis: ut alioquis siqui
dẽ pr̃ pietate. misit filiũ ut redimẽt: premisit etiam
spm scm. i quo pcta dimittẽt. Videsne quo ptinz

ad pcm ptās amittētis. ad filiū hūilitas obedientē.
ad spm scm īmissio penitētē. Est igit' caplm officina
spūs sc̄i. ī qua filij dei congregant'. ut ei īcōsulentur.
Nolī esse ~ ~ sathan. iter filios dei. Int' filios dei sathā
dī. qui fr̄es suos īturbat'. qui fr̄ib' detrahit: et eisdē
malignus īsidiat'. Sathan adūsarij īterpretatur.
Et sathan ē qui nigro īcedit. et fr̄ibus adūsatur.
Ad quē dī. Unde venis? De eo āgit' unde veniat.
qui nūq' ē stabil: sed sp̄ī stabilitatē amat. Unde et
subdit. Circuiui terā. et pambulaui ea. Hoc cū
solent pūsi fr̄es fac̄e: officinas. pntū domos. vicinas
ecclias. vagando circuire. Sed cum sathanas a
facie dñi exiit. bt̄o iob. et substācie ei' molestus fuit.
p quida fr̄es pūsi. et ei' īmanēt ī claustris. et cum
exeunt bñ vīuētib' ītus et exteri' molesta fiūt. Dato
tñ q̄d q̄cquid ītus et exteri' deliquit'. ī caplo p̄ cōfes-
sionē īclarat'. Hec ē dom' vicina paradiso. De domo
etēm cōfessionis. fit trāsitus ad btūdinē cēle pacis.
Tres sunt itaq; dom'. ī quib' hospitatū egressi de car-
cere antiqui hostis. dom' sc̄e misericordie. dom' obedīē.
dom' īdulgēcie. In domo mīe apud pr̄em susapimur.
p pietatē visitati. ī domo obīe apud filiū p passionē
redempti: ī domo īdulgēcie apud spm scm. p grām
a pēn lugo liberati. Pria dom' īnūciatib' pcō. affli-
mis ē egpto. sed a dom' pficētib' ī bono. Pria ē deser-
to: tria delāmatib' ī dño: Nūcta ē paradiso. Esto igit'
hūilis. ut sis ī paradiso sublimis. Noli quēso ee ī caplo
sicut sathan ī celo: ul' sicut adam ī paradiso. Unus
em̄ desperat: alter excusat. Tanto aūt sathan dete-
rior: quāto desp̄atior. An nescis sathan expulsum

a caplo celi. adā a caplo paradysi. udā a caplo xpi.
Primū caplm fuit ī celo. scdm ī paradyso: tcīū ī orto.
In vnoquoq; tm̄ fuerat dē. In prīo pma culpa superbie.
m sedo ī obediēcie: ī tcio auaricie et īfidelitatē.
De prīo dr. ponā sedē meā ad aquilonē. et ero silis
altissimo. De sedo dr. de ligno scīe bom et malī ne
mnedas. De tcio dicit. et extulit triginta argēteos.
et proiecit ī templo. Pena culpe prīe casus. sedē
labor: tcie laqueus. De prīa dicit. vidi satlyanā
quasi fulgur de celo cadentē. De sedā. ī sudore vul//
tus tui vescēris pane tuo. De tcio. laqo se suspēdit.
et crepuit medius. Hijs tribus tres claustraliū assignāt
ordines. hīj scz qui sedē placonis āgūt. et illi qui
posse pnt. nec obedire volūt. alij qui familiares vēo
mgīs localos portāt. et ī occulto detralsētes mgīo.
cruciant. Quid Nocet ne dignitas. ptās. et fami//
liaritas? Creatus ī tanta dignitate angel9. ut lucifer
vocaret. nō attendēs dignitatē creationis. casurus
sedē aplmit elationis. Hic quidā claustraliū dū gnis
nobilitate pmineī. dū lrāz scīa pollent: dū voce mo//
dulationis placet. dū ī qualibz aream ceteros frēs pre//
cellūt. elationis sedē petīt: et qui ex dono tanti
muneris humiliores esse deberet. ītra debiliores illīa//
tos superbi. tumet. Postus ecīa ptātē pmi pris.
qui cū ī honore esset. nō ītellexit. sed dū suo creatori
obedire ītēpsit. creatie cui ppositus erat. subditus
fuit. Hic quidā ex data sibi ptāte. qñ; superbiit.
et licet eis alij obediant: ipe tm̄ obedire plātis nolūt.
Unde igit̄ processit dejectio ī dignitate? Nī subiectio
ī ptātē? Nī turbatio ī familiaritate? Unde iterū.

malū ī angelo. aū nō pcessisset. nō tūt esset. Unde pām
ī p̄ño hoīe. aū melꝰ debēt credē p̄cepto creatoris. ꝙ sug-
// antiq // gestiōibus hostis? Quō trāsgit ut uidas qui ī tīn fuerat
familiaris? ī malū cōsensisset uideris? Quare iterū
xp̄us ī tīn feat eū familiarē sibi? quē nouerat inter
discipulos detrioē? Quo digredior? Quo ascendo?
Maioris ē cīm opis. et subtilioris. Deus tīn qđ si uēnret
sathanas ad caplm cōfessiōis: ī petrū posset ī dulge
cād ī missiōis. Sed ne desperet hō aū audiret ange
lū tante dignitatis desperasse? hoiēz tante ptātis
peccasse. discipulū tante familiaritatis apostatasse.
ostendit nob̄ ds exēpla quorūdā qui peccauerūt nec
desperauerūt: sed amici dei fā sūt. An ignoras petri
negatiōēz? an nescis thome dubitatiōēz? Nōne post
culpā dixerit marīa? Amat xp̄s confitentiū humilitatem,
nō superborū obstinatiōnē. qui declinat cor suū ī uba
malicie ad excusandas excusatiōēs ī pcās. Sed tu
benigne dne ī clina cor meū ad faciēdas iustificā
tiōēs ī ōi tpe. ne declines cor meū ī uba malicie. sed
iustitie. Iustus cīm ī mitio accusator ē sui. Quid ē qđ
celare nos illi quē nichil latet. cui oē cor patet? qui
uidet ī abscōdito. qui nouit cogitatiōēs hoīm? Abscondit
se adam ī paradiso. p culpā. sed abscondi nō potuit
qui nudus fuit. Nichil cīm ōipotētis dei: nuda et
apta sūt ōia. Solent eiā ex nimia simplicitate
platorū. uel pusillitate subditorū. ī caplis ultes multipli
cari? qz ubi deest scientia dispēsatoris: ortū? inuidia.
crescit rixe. Loquit? de exteriorib̄ negocis ī domo
cōfessiōis. adducit oues et boues ī caplm. ut ubi
hīe debet? sermo de animabus. habeat? cura debilibus.

Lomouet inter ihus di uba ſiplicioꝝ fres, turbat diſ
creti, hñt uacādi locū, pūſi tps loquēdi. Loqueritur
martha, rñdet maria, q: nō ē qui rñdeat pro ea.
Ubi em̄ numa ſimplicitas ꝓlatoꝝ, nō ſeruat pacem
clauſtraliū, ul' nō tacepat culpas mīſtrantiū, ibi nc
martha ipeſcit, nc marie ſilentiū cuſtodit. Lego
queſtū marthe, ſed nō lego reſpōſionē marie. lego
tm̄ xpm̄ ꝓ hac ad illā reſpondiſſe. In reſponſione
ſiquidē xpi, doceri pūt ꝓlati. Hortat em̄ martham.
laudat mariā. Illā ne deſiſtat a bona opacōe: iſtā
ut ꝑſeueret i ītemplacōe. Pulcher ordo ē cte pūetiū,
ut i capło turbato fri nō rñdeat, niſi qui ſcit qd' debz.
et qd' decrat. In hys tribus pſonis. deſignari pūt
forma ꝑfē ēligonis In martha mīſtrantiū, i ma
ria clauſtraliū; i xpō ꝓlatoꝝ. In capło itaq; i
quo diſcreti ꝑualz auctoritas ꝓlati, nemo niſi
iuſſus loquat: niſi ul' clamet aliquē, ul' de ordine
grat. ul' culpā ſuā hūlit ꝓfitear. In hys siquidē ſer
uādis. ſumus ē mediaus. q ꝑfēa medicina: ſeuer
mgri non crudelis: et rōnabilis diſciplina. Si em̄
aliquis emēdatoriā ꝓdictā ferre rcuſauerit, nc tm̄
fres. ſed eaā mgrem clamoſus et ꝓuidens ītꝛſcrit.
eaā ſi nō abteſſerit. de uā ſocietate ꝓiciat. Non
em̄ ut ait btūs aug. ho fit crudelis ſed miſerꝝ diter,
ne ītagione peſtifera plurimos pdat.

De diſſolucōe i choro. xj

Olim nō ſolū i ceteris officinarū locis, uerū eaā i
ecclīs motꝫ mchil fiat. qđ aut q offendat
aſpectū. ꝛgruū m fore uidet: ut marie i ecclia. cū ad
opus dei uenīt fiūt. hūilitatis honestas. diligēa obſ

nuct: ut qui i eccliā aīm ꝑsonā dei audiāt, ne ibidē detrio
res sint. Sūt ēm quidā qui mēte vagi. attoniti oculis
habitu dissoluti. plana pietāi prospicētes plusquant,
aliud cantāt. et aliud cogitant. In choro sūt corpore,
sed in foro mēte. nūc intus sūt. nūc foras exeūt. nec tm
ītus dissoluti. sed ecīā cū exierīt foras curiosi. psalmo
de ỳba proferūt. sed psalmodie sensū nō attendunt.
Unde bīē gregoriꝰ. Dor īquit psalmodie. cū ꝓmte
asmē agit. ꝑ hanc ōipotentu dō ad cor iter parat:
ut ītente mēti. ul' ꝓphetie misteria. ul' grā xp̄i
ōib⁹ īfūdat. Tē in cordē. Dū īquit ꝑ psalmodiā cō
pūctus effūdit: vna nob' i corde fit. ꝑ quā ad ilym
i fine ꝓmēt. Sūt ecīā alij voce dissoluti. qui vocis
sue modulatiōe gloriāt: nec tm gaudēt de dono grē:
sed ecīā alios spmūt. tumētes elatiōe. aliud cantāt q̄
libri habeāt. et aliud forsitan iterū dictuī, ut sint
illud idem iterū cantaturi. Tanta ē lenitas vocis.
forsitan ꝙ mētis. Cantant forsitan ut placēt ꝓlo
magis. q̄ deo. Qui sic cantāt. nō cantāt cū maria
sorore mosi. sed i palatio. cū herodiade. ut placēt
dicāibus ul' herodi. Timeo aūt ne sint, altitudie
vocis: delectent ecīā elatione mētis. Nemo autē
alius cantat eo. quē dns exaudire ꝓsueuit. de mōte
scō suo: nemo dicat. q̄ tm dns īclinat aurē suā.
Voce mea īqt dauid ad dnm clamaui: et exaudiuit
me de mōte scō suo. Esto igit' i valle hūilitatis. ut
i monte scō. exaudiri merearis. Ci sic cantas. ut
ab alijs laudē ꝙras. vocē tuā vendis? et facis cā nō
tuā: sed suā. Cane ne monasteriū vtas. i theatrū.
Habes i ꝓtate tua vocē tuā. habeto et aīm: frangis

delectent

vocē ꝛ frangē ꝛ voluptatē: ꝛ cernas ꝛsonātiā vocū ꝛ cernā
ꝛ cordiā mortū: ut p exemplū ꝛcordes ꝓfīo: ꝛ per
voluptatē dō. p obiaz ingīo. hꝫ ē ꝛcordiā mortū. ⁊ Sūt
eāā tres spēs sonorū. ā fiūt pulsu flatu et cantu.
Ad cytharam ꝓtinz pulsus: ꝛ ad organū flatus: ad
vocē cantus. ⁊ Assignari ꝑt hꝫ ꝛsonātia sonorū ꝛcordie
mortū. si i ferat ꝛ ad pulsum cythare. manuū opacio: ꝛ
ad flatū organi. mentis deuocio. ad cantū vocis
sermōis exhortacio. ⁊ Caute igit ꝛ cordas cythare. ma
nu bone opacionis. ut ꝛcordes ꝓfīo p exemplū morti
ficate carnis: ꝛ iple organū cordis flatu. id ē spūi sā
inspiracionis: ut i ꝛdas dō dulce sonū pie deuocionis.
⁊ Ut utez ꝛcordes ingīo. cāta cantiā nouū. cātū
obīe: nō cantiā ꝛtradictionis et īobīe. ⁊ Quid ꝑdest
dulcedo vocis: ꝛ sine dulcedie cordis? ⁊ Siaut p ascēs ꝛ
descensus musice. frangis ꝛ eleuas vocē: sic per
ascēsus et descensus ꝛ tutū frāgas et eleues mentē.
Frangas descendēs ad ꝑpassionē primi: eleues ad „ascendēs
ꝛplacionē dei. ⁊ Non cantare cū lucifero īcelo. seu
cū prīo hoīe īparadyso: sed cātes ī tēplo cū xpo. ciues
vendētes et emētes ex eo: ciues vendētes data grāz.
ꝛ emētes vanā gliaz. ⁊ Cantus ꝛ diaboli aucupitas: ꝛ
cantus primi hoīs voluptas: sed cecitas. ⁊ In cantu
diaboli. sūt tres falsē voces: et ī cantu primi hoīs
tres dissone et discordes. ⁊ In cantu etēni ꝛ diaboli.
prīa vox ē elacionis: ꝛ sed a suggestionis: tercia des
pacionis. ⁊ Illi et ī cantu ꝑmi hoīs. prīa vox ē delec
cacionis: ꝛ sed a ꝛsensus: tcia exaltacio. ⁊ Et hijs ser vocab
ꝛstat discordie cantus. ⁊ Musica diaboli. ab alaori
voce cantari cepit. ⁊ Inchoauit ēm ī celo ātiphonā

claasmo dicẽs. Ponã sedẽ meã ad aquilonẽ. et ero
silis altissimo. Nag igit ichoauit. qꝫ debuit. Si em
nõ ceteꝺet i gulã sibiectaꝺis, cantaꝛz cũ alijs angel
cantiũ perpetue felicitatis. Descendẽs vo de celo
ichoauit antaphonã suggestaꝺis i paraꝺiso. Despacio
i inferno. Differt itaq; musica xpi. a musica dya
boli. Illa cm incipit a voce sublimiori: hec cauit ab hũ
liori. Audi igit doctorẽ de musica spuali. doctrinã
nobis facientem. Discite a me. q: mitis sum.
et hũilis corde. et inuenietis requiẽ aiabus. Videsne
quo spualis musica. incipit a voce hũilitatis. In mu
sica siquiꝺẽ xpi. ser sunt voces. inter se isone et icor
des. Prima icoꝛꝺie vox e. hũilitas coꝛꝺis. secꝺa mor
tificacio carnis: tercia xpassio: quarta isolacio. quin
ta oco. sexta deuocio. Nota q quo icoꝛꝺia mem
bꝛi sũt descensus et ascensus vtriusq;. Nota quo icoꝛꝺet
hũilitas mortificacioni. mortificacio xpassioni.
Isolacio oꝛꝺi. oracio deuocioni. Nota iteꝝ i descen
su. quo ptineat deuocio ad oracẽz: oco ad isolacio
nẽ: isolacio ad xpassionẽ. xpassio ad mortificacionẽz.
mortificacio ad hũilitatẽ. In hys ser vocibq cantat
cantica noua. cantica exultatis. In hys auditꝰ iubi
li vnitatis. isonꝰ melos deuocionis: iteplacionis
iubilꝰ. De vrzencrecia xxta altare Abusio xij

clausari Ultima de duodecim abusionibq habẽs i manibus.
ad eã diffinieꝺã p cuncta dicturꝰ accedo: qui
me solũ inter ceteros i hac pte negligentiorẽ reppericio.
Cum hr; ablutis manibq. lota facie. albis vestibus
indutus accedã ad altare: tm pũsus ope. ore pol
lutus. immundus corde. xpi corpꝰ meis nõ ptimesco

mamb⁹ tractare. Accedo adhūlē elatus. iratus
ad mītē. crudelis ad mīsēcor:dē: et tm patē hūilis
elatū. mītis ratū. crudelē mīsēcor:s. Accedo sem⁹
ad dnm. nō amore sed timore: nō devocōe. sz vsu.
Accedo ad dnm. cui⁹ pausi seruū: ad prēm accedo.
cui⁹ occidi filiū. Pausi vbi⁹ occidi exemplo: nec
tm ptimesco dnm. nc mercedē: prēm. Manes i tur-
ba sim. turbās aliquos. ab aliquo turbatus: qz
accedo ad pacificū. Appropīquo eciā his ad osculū
pacis. qui prius cōsiliatus accedē debuisse. ad oscu-
lū turbati fris. In altari illū cūdē vspicio. porro q̄
symeon susceptens i maib⁹. gras agens benedixit in
templo. Bonū ē saluatorē puerū portare i manibus.
z fructū salutis hre i opibus. Cui cm portat puerū
i maib⁹. id ē puritatē i opib⁹? cui orat exaudit? ut i
pace dimittat? Cū offerebant? i templo pueri. of-
ferri solebant i hac purificatōe. agnus. turtures. et
columbe. Ego aūt quid offerā? cū nullū istorū hre ḡam?
Offerā ne porci. de hijs quos tā diu pauit? Offerā ne
merulā libi vīdā? que totiens et tam importune mi
volitans oculis? Offerā struthionē. que nutrium post
fusionē? Offerā fortassis porcū immundiciē. pro agno
innocētie? merulā voluptatis. pro turture castitatis:
strucionē simulatiōis. pro columba simplicitatis. Quid
ē cm moralit⁹ porcus vertēs se i volutabro luti? nisi
pector inuertēs ad immundiciā pcti? Et quid ē merula
volitās? nisi voluptas p suggestionē temptās? Vel
q̄d strucio i deserto? nisi similacio i vsu? Adhuc me
cū hēs siliquas. cibū scz porcor: q̄ adhuc i ore meo
rsonāt sclāres fabule. q̄ sut q̄si cib⁹ spūm immundorū.

Siliqua sicut scriptū reperi. genꝰ ē legumīs. folijs
marinis. et sonoꝝ. sed granorū paucitate sterile.
et pene vacuū: ideoq; p siliquas designat fabule scla
res. sterili suauitate resonātes. Cū igit sclarig nar
ro. stultos egrego. et sicut porci siliquas sequi inīu
di nugas. Heu q̄ sepe occurrit in merula tēptacois.
et tam tardus curro ad vepres et vrticas correpcoīs
Cū aūt btīn bndām. ut aut btūs gregoꝝ. vrgeret tēp
tacio carnis. spūalēs vrticaꝝ et vepꝝ iurta desi
cuerese fructecta. nudū se in illi spinarū aculeis. et
vrticaꝝ ictibus proiecit: et p vulnera cutis eduxit
vulnꝰ mentis. q: voluptatem traxit in dolore. Gau
ad altare pt accedē: an cū occurreit merula volup
tatē. curzit hūlis ad asputatē correpcois. Ego aūt
qīo accedā qui porto plumā strucois. in habitu
religionis. ut nō platea morꝺꝰ. sed vestꝺꝰ. Qua
si em struco volatū simulo: sed tm pedibus trā
tango. Volito hītu: sed trā tango affati. Pēna
siquidē delēplacois. a terrenis nō eleuat. que cor
pulēcia carnee fragilitatē. ponderesuo grauat.
Vnde btūs iob. Pēna iquit struois: silis ē penni
herodij et accipitris. Dicit em silis pēna struois
pēne herodij et accipitris. cū aliās habitu similat
qd vitā alicuꝰ antiqu pris habeat. In pēnis igit
sil'es sut. sed corpe differūt. q: struco corpe maior
ē. et ideo a trā non pt eleuari. Cum em terrena
sapiūt. et terrenis inhiant: carnis desiderio solent
aggrauari. Vnde et veritas dicit. Hij sut qui veniūt
ad vos in vestimētis ouiū: intus aūt sunt lupi rapa
ces. Exterꝰ aūt egor ouis vellere: intus aūt fenio

cupiditate. ~ Ora dño ihesu ad altare, extensis manib⁹ quasi crucifixus: crucē simulās, et tñ nō portans, cuius crucē? Porsitan latronis, sed ptinā illius cui dictū ē, hodie mecū eris i paradiso. Tres sūt sigundē cruces. ptia latronis despantis, sed a orantis et dicētis, memēto mei dñe, cū veneris i regnū tuū: tertia aūt xpi. Primus meruit crucē, sed nō pfuit ei ad salutē. secūdus vō meruit, sed tñ ad salutē profuit: tertius non meruit, portauit tñ eā, sed nob' pfuit. Hys tribus assimilari pñt, tres spēs hoīm, quoꝝ hi primi sūt qui portant crucē, mortificādo carnē, et tñ nō prodest eis, qz nō penitent. Sunt aūt et alii qui mortificant carnē, et prodest eis ad salutē, orant et eram diūt: audiūt eā qd dr. hodie mecū eris i paradiso. Quādo aūt hoc audiūt? Cū euāgelium legentes dicūt, bti pauperes spū, qm ipsoꝝ ē regnū celoꝝ. Sunt eā alii liberi a pena pcti, nulli crimib⁹ implicati, subtrahēt̄ se a pūso ope, ab otioso sermōe, ab inmunda cogitatiōe, i quoꝝ maīb⁹ labor ē assiduus, oro i lingua. puritas i mēte: portātes aliena pcta quasi sua. Hi sūt qui portant crucē, nō prosūis, sed pcatis alienis. Prima igitur crux diaboli, sed a cui⁹libz iusti: tercia ueo xpi. Pria malicie, sed a pme: tertia iusti. In unaquaq; quattuor sūt dimēsiones. In cruce etenī diaboli ē altitudo qua extollit⁹ supra oēs qd colit, profūdū ē desperatio, de q pctor cū i pfundum venerit malorꝝ dspmt, latitudo i carnalib⁹, qui lata et spaciosam uiā sequūt: logitudo vō ptinacia. In cruce vō iusti profūdū ē humilitas, logitudo assiduitas laboris, altitudo dsplacio, latitudo oro, q nō

tñ latitudine sua xplectit aiam, sed caã timiã. Crux
aut xpi habz pfundũ timoris. altitudinẽ spei, latitudiẽ
caritatis: longitudinẽ pseueracie. In pria cruce cruciat,
ad sedam tendo: pro tia suspiro. Primã timeo, sedã
qro: tiã desidero. In prima pena tñ, i seda pena
cũ venia: 7 tercia gloria. Ad crucẽ malicie ptinz pea.
ad crucẽ pñie ptinz venia: ad crucẽ vo uisacie gloria.
Timeo igit penã, qro veniã: desidero gliaz. Sed
forsitan q̃ris. utrũ i ẽpore possis mẽsuras utrumq; cas
Dñice crucis pfundũ habz blãs iob. altitudinẽ dauid,
latitudinẽ paulꝰ: longitudinẽ naboth. De pfundo
timoris dr, erat vir rectus et timẽs deũ. De alti
tudiẽ spei dicit dauid. In te dñe speraui nõ confundar in
terñũ. Paulus vo ondit nob latitudinẽ caritatis,
dicẽs. Ante oĩa mutuã i vobis caritatẽ continuã habẽ
tes. qz caritas operit multitudinẽ peccatoꝝ. Hoc ẽ eiã
latiꝰ mãdatũ, ut qui diligit deũ, diligat et frem suũ.
De longitudie vo scriptũ ẽ. Cũ achab rex isrl vineã
naboth. vertẽ pellz i ortũ. qd ille moralit itelligẽs.
mori malunt. qz sentire, ut labor excolẽde carnẽ,
verteret i ortũ voluptatis, volunt ee i bono pseue
rãtie, mẽsurã longitudis, eminũ mortis. Supra
pfundũ igit timoris, altitudo spei locat: ne p tiorẽ
ad desperationẽ aiam ducat. Post spem caritas,
qꝫ caritatẽ pseuerãcia ponit: ut qui sperat amet,
qui amat. i hoc qd amet pseueret. Prime igit
7 sede crucis mẽsuras, diligẽs lẽor assignare pt
cui volunt. Nos aũt conuertam ad ea que cepimus.
ut sacrificiũ digniꝰ do offerre valeam. Tria sũt
aũt sacrificij gnã. Vnũ dñici corpis: alterũ spiritꝰ
Nudis latitudinẽ cui dicit, operit multitudinẽ peccatoꝝ

cordis: tam mortificate carnis. Oportet igit̄ p̄cedere
sacrificiū humilitatis in mente: afflictionis in carne: vt habeat
devotio in diuini cor̄pis ꝓsecratione. Cū obtulisset abrahā
sacrificiū deo post victoriā quinq; vitulū, vaccā trienē, et ca
p̄ā trienē, et arietē trienē. columbā quoq; et turturē;
animalium corpa diuisit. aues vo indiuisas dimisit.
Descendebant aūt volucres sup̄ cor̄pa diuisa: sed
abrahā abigebat eas. Aues sūt spūales; animalia cor̄da
carnalia. Indiuisus iuxtā animalia diuidū. Du puersa
desidcia distrahū. Porro aues indiuise manēt. q;
spūritales spūalitatis virtutū tenēt. Sup̄ corpa vero
diuisa volucres descendūt. q; in diuisione carnalium. de
mones desiderij sui pastū q̄runt. Sūt et alie volucres.
importune sc̄z cogitationes. q̄ in ipo mē orōis sacrificio q̄nq;
se ingerūt. et qd in nob dō immolam. hō rape ul' ima
culare volūt. Sed abrahā abigēte deficiūt volucres.
q; mag̃ sc̄e discretionis intus fugat in mūdos spūs. et
puersas cogitationes. Per vaccam ut quidā volūt.
qd grauc e animal sensualitas. q; capr̄a q altū petit. et
clarū habz visum. Intellectualitas. Per arietē q cerui
cornū e animal. carnal' y imaginatio signat; q cornibus
superbie. spūi eluctatur. Hec trū animū dicit ee. ut in
diuine vnitatis ihuanit amore. Ego aūt nō tm
grauo: accessu volucrū. sed ceā inquieto: importunitate
muscarū. q̄ venētes ex egypto. adhuc sequūt sacrifi
cātes in deserto. Nulli timeo rapinā: in ihū maculam.
Tres sūt aūt muscē egptie. id e vanitas. curiositas.
et voluptas. Musca vanitatis inquietat et maculat sac
rificiū humiliatis cordis: musca curiositatis. sacrificiū orōis.
musca voluptatis. sacrificiū mortificate carnis.

Accedo igit ad altare. vanus. curiosus. voluptati subditus.
Sunt etiã multi alij i sclo. qui nõ tñ vani. curiosi z voluptuosi. sed etiã cũ ambitiõe. nõ cũ deuotiõe accedũt ad mẽsã xpi. qui nõ accederẽt. nisi sepõs aliquid accepturos sperarẽt. Accessit ad dñm petr9. accessit et judas. accesserũt discipuli. accesserũt et milites crucifigẽtes. Accedũt cotidie ad corp9 xpi i ligniosi. accedũt et pũsi sacdotes. qui ea q offerũ7 ad mẽsã xpi. offerunt i mẽsa dyaboli. Ipa ẽ alea fati. In illa dm inuocant: i ista piurãt. Non ein orõi vacãt: sed lusib9 exultant. Legẽ dei nr9 scaũt. nr9 discaũt. vacãtes ocio cõnessationib9 z ebrietatib9 saudẽt. tremis ilyrant. trena sapiũt. assidui i plateis. i ecclia vari. tardi ad inestigãdã aiã pẽtoris. pan adiquirẽda vestigia leporis: velocores ad agregãdos canes. q ad inocãdos pauperes. Iubenalis porrigit panẽ cani q pauperi. plures seruiũt eis ad mẽsam. ad missã nullo. Famulas aut famulos hẽe secũ volũt. sed clericos hẽe nõ pñt. q: nolũt. Hij sunt quorũ thalamꝰ ornatio: ẽ ecclia. eq9 cyarios: ẽ missali: tappa casula pulchrior. camisia delicatior alba. Fere quo obscuratũ ẽ aurũ. mutatus ẽ color optimꝰ: dispsi sũt lapides sanctuarij. i capite oñm platearũ. Obscuratum ẽ aurũ fuligie pẽtoz: mutatus ẽ color decoris z sẽtatis. i feditatẽ vitiorũ. Quo sũt isti lapides sanctuarij. dispsi i capite oñm platearũ? nisi ut quidã sapiẽs dicit. sacerdotes xpi. z mñstri sancti altaris. et canonicorũ scã z dõ separata societas. nõ et ẽginũ z sãmonialiũ mnositas. qui sp apparẽ debẽt i secreto dei spectabus. qs nũq9 nãt ẽ foris aspici. nũq9 extraneis et scli actib9 occupari. Sed qd' grauius ẽ. ideo dispsi deplorant.

quasi lapides sanctuarij in capite omm platearū. q: dū p vitā
et oīem ītus ce in ꝺeplacōe dei sp debuerāt. p vitā
ip:obā foris passim vacāt. Nec iam pene nulla est
sclāris vite actio. quā sacdotes xpi nō adīmistret.
nulla mūdi negocia. in quib⁹ mīstri altaris. se nō occu
pent. nulla ẽt īprobitas. qua monachalis o:do se nō
ipliceꝫ pene nulla illecebris vite blandicies qua se
castitas sāmonialiū nō ꝺmaculet. Sanctuarij g⁹ lapides
dispsi sūt in plateis. cū religiosi quiq⁹ late mūdi itinera
secant⁹. Et nō solū in plateis. sed in capite oīm platea⁹
dispgūt⁹. dū p desideriū hui⁹ mūdi opa pagūt. et tm
de religioso habitu alīme honoris ul' laudis q̄rūt.
In capite g⁹ platearū dispsi sūt. q: et tacēt p mīsterii
opis. et honorari volūt de ymagie sctitatis. Quid ē igit⁹
cū tles ad altare accedūt. qui mḡl aliud msi tpalia
q̄rūt⁹? Et q̄ maio: aut grauio: abusio in claustro. ul'
in scl'o pt ee⁹? ꝯ qd ad sacrificiū dīnici co:pis accedas sine
reuerētia. ac sine deuocōe. Possūt ea q̄ dixim⁹. aīm
legētis īstruere. si caueāt⁹ q̄ noxia sūt si teneāt⁹ vtilia⁹
ut ꝑlati subditos diligāt⁹ custodiāt. subditi p:elatis
benigne obediāt⁹. deuoti sint senes: laborioſi iuuenes.
sit honestas in habitu⁹. mediocritas in victu. in claustro assi
duu. ad curiā rari. ut nō sint curiales sed claustrales⁹.
sint intenti psalmis. nō causis: in claustro nō sit rumor.
sed lāc⁹. in capl'o nō lites. sed confessio. sit in choro seuera
simplicitas. circa altare reuerētie honestas. Et hijs
igit⁹ obseruātie mādatis: pendet sūma religionis. Explicit
Explicat ps secda. Incipit prologus in tcia ptem

Incipiunt capitula libri tercij.

Prologus. Qd aīe claustr templacio dr.
De quattuor lateribꝫ claustri.
Qd er ortu sui diuoeā colūpnar ordo procedit.
Qd tres i scripturis basiū species ueniūt.
Qd mens sapiētis hospitalis debz ee. et hyabz īmistros qd seruiāt hospitibus.
Qd tres i capīo ueniunt. vt errata corrigāt. sic vacuo cogitationes iuocat.
Post capīm exeūt frēs ad laborē. sic et animꝫ egredit a templacōe celestiū ad meditacōnē scripturarꝫ.
Qd i refectorio spūali ponūt tres mēse. i quibus xpūs ministrat.
De dormitorio aīe mūde.
De oratorio anime.
De templo.
De artifabus templi trāsmittēdis.
De operarijs templi.
De hijs qui portant onera.
De prepositis operū.
Quādo factum sit templū.
Vbi fundatū e templum.
De equinoctio.
De fenestris templi obliquis.
De parietibus templi.
De celaturis variis i torno.
De cherubyn et palmis et uarijs picturis.
De pauimēto domus.
De atrio exteriori.
De atrio interiori.

De mari fusili.
De decem luteribus.
De altari eneo.
De altari aureo. et mesa aurea. et candelabris.

Incipit Prologus in tertiam partem.

Hasta clarissime qd ea que de ordinatione claustri material' dirimus non solu scripta. sed eam prolocu et tpe et psonis sunt ordinata: sed forsitan dubitas. An oes consenserint. seu in tetigerit aliqui. Nullus intigit. omnes consenserat. exceptis quibusda laicis. qui adhuc et portant et murmurant. et hes qui in seculo pauperiores viverant. q' nunc viuat. et nunc in monasterio querunt. q' ni fons lucre potuerunt. Hic cu dauid ad debellandu amalechitas quida abierut: quida in mansuerut ad sarcinas. Qui ad sarcinas vestes et cibi in manet incertes sut. et inermi: ad bellu neo expediti et fortes ire no timet. Qui igit vestes cibos et quiete carnis diligit. ad debellados amalechitas. id e ad destruendas carnis delectationes no preduc. Hoc em interpretat' amalech. ps lambes. Hic filij gad et filij ruben et dimidia tribus manasse. renuit cisire iordane ad bella cu fribus predere. sed magis amat. tra gessen. apta mutriedis animalib' obtinere. Qui tra gessen animalib' querit. hij sut qui motus animi irronabiles in desideriis carnis pasc. Nullus electorum tamie no discordat. sed unusquisq; pondus religiois benigne portat. et quib' in primis fiut grauior. tanc e gracior. Hi igit' laborauerut. ut cu ipis semp quiete viuat. et cu ipis in pace moriat: cu ipis et sub ipis fr' roseru'. Nunc ad ea q de claustro sut cie. dicenda transeam.

Incipit postilla. Dō aīe claustr̄ templario dī. Sa

Prime claustrū templario
dī. i cui⁹ sinu dī se re
capit anim⁹. sola celestia
meditat⁹. sepat⁹ a ter
renis. a turba cogitacō
nū carnaliū longe posit⁹.
dulces carmis i fugit
affatus. vagos sensuū
motus i strīgit. i dño
delect⁹. angelica fruit⁹
dulcedie. legit i libro vite. pro silēcio pacē tenet.
i choro vtutū. seruat concordiā morū. Hūmi prīs
bonitatē. angelice creature vtutudinē templatur.
attendit bōtatem cui nichil deest. vtutudinē que
nullo indiget. prīs potenciā. filij sapiam. spūs sā
benignitatē desiderat. Dū hec tria templat⁹: tbus
modis solat⁹; peccam⁹ cm tra prem. peccam⁹
tra filiū; peccam⁹ tra spm scm. Ex infirmitate
tra prem peccam⁹. ąsi tra potenciā; ex ignorāa
tra filiū. quasi tra sapiaz: ex malignitate tra
spm scm. ąsi tra benignitatem. Consolat⁹ igitur
nos potencia prīs. qua pcta punit⁹. ut fortitudie
capiam⁹ tra fragilitatē tarmis. solat⁹ sapia
filij. qui efiat qđ p ignorāciā defiat: solatur be
nignitas spūs sā. ne submitter⁹ desperacio. Hui⁹
claustri ambitus vtutū columpnis decorat⁹. sustētat⁹
pacēcie basib⁹. ad regulā iustīcie quadrat⁹ vtutū
coadunacōib⁹. officiis munit⁹. muro boni opis
claustra septa forinsecus ambūt. ą clauso silēcij

ostio vagr mētes gressū ꝓhibent. Ab hō claustro egressa
ē dyna filia iacob: ut vidēt mulieres ⁊gionis alīene.
Quā cū vidisset srchem. filius emor. adamauit et
rapuit et dormiuit cū illa: et ⁊glutinā ē aīa eius cū
ea: tristemq; blandicijs delinuit. Audi bīm gregoriū.
Dyna īquit vt mulieres videat ⁊gionis alīene egredit:
qñ vnaquaq; mēs sua studia negligēs. alienas actiones
curās. extra habitū atq; ordinē ꝓpriū vagat. Quā
srchem ꝑnceps tre opprimit. q: inuētā ī curis exteri
oribꝫ dyabolus corrūpit. Et ⁊glutinata ē aīa eius
cū ea. q: vnitā sibi ꝑ iniquitatem ꝛcipit. Sed q: cū
mēs a culpa ꝛsipiscat. atq; admissū flere conat:
corruptor cā spem et securitatē aīe oculos ꝛnocat.
ānꝫ vtilitatem tristicie subtrahat. ꝛcte illuc subdit:
Tristēq; blandicijs delinuit. Quodo em alioꝝ fcā
grauiora. modo mil cē qd' ꝑpetratū ē. mō mīordem
deū loquit: mō adhuc tps subsequēs ad pmā; pollicē:
vt dū ꝓlixe decepta mēs ducit: ab ītentione pēnitēcie
suspendat: Huc charissīe qñq; mēs egredit: et egres-
sa extra se ꝓximis ꝓlicata capit: Frēs aūt dyne soro-
ris suā ī aliena domo diu morari non ꝑmittūt. sed ī
ꝛfecto srchem cū ꝛliquis masculis. vrbe depopulata.
sororē suā tollūt. vxores vo eoꝝ captiuas ducūt.
Sororē suā filij iacob. cū ꝛliquis masculis ītersecto
srchem ꝛducūt. qñ virtutes aīe motus. ⁊tra vicia
luctant: expulso dyabolo. ⁊ maioribꝫ vicijs extirpatis.
mētē a carnali desiderio violatā. secū quasi vi ab
hostibꝫ ereptā manē cognit. Mulieres nēo captiue
ducūt: dū delectationes ānime. extra terrā carnis
exulare. a desideriis carnis ꝑmūt: Huc igit ingre-

carnalibꝫ

gati filij iacob. a finibus illi⁹ exeūt cū sorore. q: dum
mēs post lapsum ī spiritū. vtutū collās agūnibus.
ne iterū capiat⁹ a carnalib⁹ desideriis. lōgius ī cedit.
// ascēdit nᶜ tm longius ī cedit. sed eāā alcā⁹ Ascendit eū ī bethel.
Deq⁹ fit qū mens aspōnes vtutū ī se dispōit. Sic
igit ī bethel puenit⁹ qū cor cuiuslib⁹ dom⁹ dei qd ītre
ptat⁹ bethel efficit⁹. In hac domo altare dño erigit⁹.
ī hac domo claustri spiritalī ordo stabilit⁹.

De quattuor lateribus claustri. Capl̄z. ij.

Sicut er ātus: lateribus claustri materialī. struc
tura fieri solz. sic ī quattuor vtutib⁹ animi
quadratura claustri spiritalī p filitudinē assignari
pt. q sūt ītēptus sui. ītēptus mūdi. amor dei et
amor primi Ex his quattuor lateribus. vnū vtitur
ad occidentē. aliud ad septētrionē. tertiū ad orientem.
quartū ad meridiē. Dū em defectus carnis assiduos
cernim⁹. dū cotidianos occasus animi videm⁹. tunc
quasi ī latere claustri qd ad occasū respicit sedem⁹.
// nisi Quid em aliud ēt occasus cernim⁹. dū ī nob⁹ subtractis
radijs supni solis. die dūne ignorācijs defect sentim⁹?
Recedēte sole ac-cessit tenebre. minuit⁹ caritas. sic recedēte
sole iustīcie miserē mētis cecitas aduenit. Ille ueō qui pro
fūde noctis tenebras. id ē solariū difficiles asperas. et
cor corda frigida. gelu desperacionis secreta ī sidērat. quasi
ī latere claustri sedet. qd ad septētrionē spectat. Post
tenebras pfūde noctis. id ē post cupiditatis et odij cecita
tē. aurora iustīcie supni solis radios expādens. mētis
illūinat secretū. fugat nubes tēptacionū. torporē frigoris
expellit. dilēcionis caloīē nutrit. iuuat ad amoīē primi
Dic lucifer precēt solem: sic amor primi. amoīē dei.

Hoc igit latus clausari spuritat, ortu ⁊ spiat caritat. Luc
on incipit diligi de, ai incipit diligi prim. Et sicut sol oriē
ascendit ad australē plagā: sic p amorē primi fit ascē
sus ad caritatē. In latere nō clausari apt ad meridiē vel
picit sum. quādo ardēte caritat sole, diuie maiestat
lumē, p minia claritate. tenuiter videm. Licet ēm
radius ⁊ēplacionis recto tramite illūmet trā cordis,
licet mēs aut minimas, aut nullas habeat tēptacōis
vmbras, tm cū vidē ꝓlēitudinē volum. ꝓpedit ratio
ne possim. Nō ē igit quo duitat anim, qui iter hec
qtuor virtutū munimina man; statutus. Nō ēm ad
carnis voluptatē, nō ad mūdi vanitatē, nō ad odium
prim, nō ad ⁊ēptū dei.

De quattuor ordinib colūpnar. qđ ex ⁊ēptu sui
ry colūpnarū ordo p:ocedit. Caplm iiij

Hijs quattuor clausari latebris, quasi qttuor ordines
colūpnarū disponū. Ex ⁊ēptu etēm sui. duodēa co
lūpnarū ordo p:ocedit: sc; hūliatio cordis, et afflictio
carnis, sermo hūlis, abiectio vestis: cibus tenuis, pōdus
laboris, amor subiectionis, ⁊ēptus honoris, laudē fugere,
altis sētiū suo ꝓferre, subditis obedire, de se deficere.
Hę colūpne secant: scalpūt: et polūt. Secant qñ
seca discretionis virtutes a vicijs sepant. Scalpūt qñdo
ea q mens cogitat, man opantur. Hic salomon in
templo celaturas ꝓminentes fecisse legit. Ꝓmi
nēt celatie, dū mētis cogitationes exterī apparent.
Terempto et opatiōe. Sed quō polūt? Qñādo tri
bulationis ad ūsitate ferūt, ad polit, equale efficit.
Equate, nō elatū. lene nō asptm. Ꝓria igit colūpna
id ē hūliatio cordis, polit. Dinn equalitatē seruat.

dñi nō exasperat p̄ ira, nc̄ iequalitatē incipit superbie, que
sibi nullū estimat equalē, sed efficit eo: dō subditu,
primo amicū, ī se modestū. Equalitas mētis, limam
seruat ī lingonis. Dūt em̄ quida qui nūc afflictione car
nis macerant, nūc ad carnis voluptatē reuertūtur,
sepe vigilāt aliis dormiētib⁹: sed sepe dormiūt aliis
vigilantib⁹. Nūc iūlia, nūc sublimia, nūc blanda,
nūc aspa loquūt, nūc de frībus, nūc de pntib⁹ gloriā,
nūc mehil msi ordims statuta pscrīpūt, nūc mehil
msi fabulas rudures: nūc albas, nūc migras, nūc
medio colore colo:atas delcānt, hīe cappas, nūc vl'
placet hītus, nūc mediocris, nūc supflu⁹, nūc dāt
illis olera pastū, aqua potū, nūc uero exāsitis fer
culis, nūc diuisis poculis vtūt: nūc labo:āt, nūc labo:
displicet: amant subesse, ut possint pesse: honores
fugiūt, vt honoribus obuiet. Hec ē iequalitas colūp
narū: hc̄ est asperitas carī. Paulus apls equalita
tē et lenitatē docet, lenitatē cū dicit, Bi fieri pt,
qđ ex vobis ē, cū oībus hoībus pacē habētes. Et m
code. Nō vos vdicātes tmī: sed date locū ire.
Equalitatē vo vbi aut, Deo iūliari, seo: habūdare,
vbiq; īstatus fū, et ī oībus, et saciari et esurire, et
habūdare et penuriā pati. Quia possū ueo qui me
cfo:tat. Unde btūs gregor⁹. Qui iqut acceptis rb⁹
nō extollit: qui eas ad vsū vane glie nō ito:quet.
qui solus nō possidet qđ accepit. sed hō miserico:dit
cū indigētib⁹ diuidit: scit habūdare. Qui acceptas
alimēta, nō ad ingurgitatē vētris vtit: sed ad rpacē
vtūt, nc̄ plus carni tribuit. quā necitas petit. scit
saciari. Qui alimēto: copia, sine murmuratione

n Dicātes

tolerat. nō pro nūtate victus aliq̄d agit. vnde aīa pēti
laqum īcurrat: sat est viuere. Que go ī habūdācia su-
pbia nō elenat, nō ī nūtate cupiditas urit: nouit
habūdare, nouit penuriā pati. Cū aūt dicit oīa possū.
ne p elationis timore excedēt equalitatē. statī subiūgit:
ī eo qui me confortat. Cum enī q̄d facūt dō assarūt.
et similiter sentiētes de se defecūt: illis nō euanescat
fructus sui laboris: q: nō extollit ī auras uane glie
nō uento rapit elationis. De basib⁹ colūpnarū. q̄d
tres ī scripturis, basiū spēs inuenūt. Capl̄z uij

Sicut bases subponte colūpnis materialib⁹. por-
tant edifiū sui pōdus: sic pacētie ūtus edificiū
spūtal' sustinz onus. Tres enī ī scripturis basiū spēs
inuenūt: sz enea. argētea. z aurea. Enea fortitudinē.
argētea cū fortitudīe claritatē: aurea cū fortitudīe et
claritate. fulgorē tenet. Fortitudo ī opē: claritas ī ser-
mōe: fulgor ī mēte. Cum ī ipīs ūtibus pacētia seruat.
quasi basis aurea. ūtutū structurā. firmiter portat.
Ipīs ūtibus usus ē moyses ī ostensiōe tabnaculi: enea sz
argētea et aurea. Edificauit moyses tabnaculū. q̄d
moralit' designat claustrū aīe. Tria possum⁹ assignare
tabnacula: sz materiale. misticū. et morale: id ē
tabnaculū moysi. tabnaculū xpi. tabnaculū cuiuslibz
iusti. Tabnaculū moysi fuit ex diuisis ornamētoīū
quibus ingens structura: tabnaculū xpi est ecclia:
tabnaculū iusti. q̄libz fidel' aīa. Unū fit ex lignis
sethym ī putrebilib⁹: aliud ex pīs ī fatigabilibus:
tertiū ex ūtutib⁹. q moyses fuit ī yeremo erexit: xps
ī mūdo: iustus ī aīa. oēs tñ ī deserto edificauerunt.
Yeremus desertū vocat: q: ab hoībus nō habitatur.

Mūdus vō dr deserti. q; deseruerat xpm; sili et anim̄ deserti mutuat; qñ spūs sc̄ gr̄a nō fecundat. Posuit morses i tabnaculo suo archā; xps i suo carne ppriā: iustus ueō ysaaz. Archa morsi decorat auro mundissimo itus et exteri; caro xpi deaurat itus diuitate, foris miraculoz claritate: Nec iusti iteri fulget splēdore puritatis. exteri ueō opib; caritatis. Posuit morses tabulas p circuitū tabnaculi stātes. et bine cāstrature erant p singulas tabulas: ut altera alteri iungeret. Due bases sub una tabula ponebant, et utraq; pte angulo, ubi cāstrature laterū i angulis terminantur. Tabule q disponūt p circuitū: designāt moraliter ordinē uitē. Bine uō cāstrature. q erant i singulis tabul'. sūt affectiones, et exhibitio opis. Dū em̄ mens opi incordat, ne tabula tabulā exterat. cāstrature firmitas seruat. Due vō bases sub singul' sūt psenerātia et lōganimitas, i prosperis et aduersis. Sūt et alie basiū spēs. q nō i nris edifiāis i pūt. sc̄z lignea. lapidea. et picta. sed he fragiliores sunt p̄cedētib; quia em̄ deserui pnt. Igne em̄ lignea ardet, lapidea gelu frāgit: picta nichil portat. sc̄z ab alio sustētatur. Hec aūt i edificio nre mētis. oculo intelligibili q̄z discerni pnt. Dū em̄ facibus uanāde seu luxurie flāmis accendimur. quid aliud i nob' q̄ pariete basis, ul' abstinēcie fortitudo deserit? Dū caritas i nob' frigescit, et mēs ad dūsa desideria pātur, nōne lapidea basis frigore tēptationis i ptes diuidit? Basis ueō picta ē parietis picta. q̄ sublimitatē tenet. nō ueritatē: colorē nō fortitudinē. Simulatio etem̄ pcia i ostensione ē. nō i operatione. Erigam; igit i edificio nre mētis. bases pseuerātie parietis. erigam; bases q nequant gelu frangi.

aut igne iburi .q portet tabulas vtutū .q sustancat pō
dus tolūpnariū .id ē obediēcīā plato:ī. Caplm .v.

De hospitū dom̄. qđ mēs sapiēs hospital ee debz.

Dter coadiacētes spiritalī edificij officinas hospitū do
mꝰ prior ocupauit .q pegrinātibꝰ i regione longiquā
tū ad claustrū aīe redierīt . aptis mīe tanuis patet.
Hospitū siquidē domꝰ. mēs xpiānes appellari pt. Vnde
bīe ambrosij. mens inquit sapiētis: hospitalī ee debet.
Mens cīm hospitalitatis offīa fugit: cū deliquētū frīm
culpis benigne xpatur. Habz hꝫ domꝰ mīstros suos. qui
hospitibꝰ seruiant. Pulsanti etēm pegrino. tanta cūtas
apit: itrantē hylaritas suscipit. Recepto affabilitas de
tīt: esurietē. collacio pasat. fesso hūlitas seruit. Hec
hospitū debent: hꝫ reuertēti filio qui luxuriose viuēdo.
ptē substācie dissipauerat. pfamilias exsolūt. Alonge
cīm venētē. cū vidēt ocurrit. applectit: ocidit vitulū
saginatū: ordinat chorū . symphoniā tangit. Hic et spūa
lis pīm pietas. q ad si pīno affectū pfidet subiectis. deliquē
tē discipulū. cū p pīnaz redierit. longe veientē videt:
xpiānedo ocurrit īdulgendo: applectit familiarē sibi fa
ciēdo. ocidit vitulū. carnis mortificatiōē: pdicādo. chorꝫ
ordinat. symphoniā tangit. morū iocūdiā et vnitatem
docēdo. Inuitat igit pietas despantē. traīt cūtas i
itratū: tratū mīa pacificat. hylaritas secretū reddit:
affabilitas familiarē. familiaritas secretū apit: aptio
secretoꝫ amicicīā seruat. pdicatio īstruit. morū iocū
dia fīt amicis primo. hūlitas deo. Sed dū hꝫ fuit.
timeo ne fr̄ ille qui foris erat. supuēiat et dicat. Ecce
tot annis seruio tibi. et nūq̄ mādatū tuū pterui.
et nūq̄ dedisti mihi hedū. ut cū amicis meis epularer.

Sed posteq̄ ḡ filius tuꝰ qui deuorauit substãã suã ei me
retriabꝰ venit, occidisti ei vitulũ saginatũ. Reuera illud
ẽ ex̄ domũ xpassiõis, qui nesat bñficiũ ysolacõis. q̄ tm
nouit irecpare, nõ obsecrare. Sic tñ tpanda ẽ mia ire ꝯ
ne ipunita ꝛmaneat culpa deliquẽtis. Sic q̄nq; spiritales
pr̄es, quosdã deliquẽtes recipiũt, quos frẽs despiciũt;
qui domũ xpassionis ītrare dedignant; et sic extra mo
rant; et qui frẽbus xpi debuerũt, crudeliores platis
fuit. Quẽ pditum xpus ad caulas violenti manu nõ
duxit; sed humeris xpi ys ipositã reportauit. Sed
ꝛ angeli sup vno pẽore pñaz agente, gaudẽt. Quid
igit ḡtñi? Concordat angelus et creator; aĩ uertit
pẽd; et fr̄i dedignat xpi, dñi p̄: spiritaĺ mõrdi
gnosat filio deliquẽti? Descendit samuel de excelso
ĩ oppidũ, ut ĩ regẽ saul ungeret. Descensus samuelis,
exemplũ designat descensiõis. Per unctionẽ p̄ demia;
ut qui descendꝰ misereat; ut qui p̄bet effectũ xpassio
nis, ungat blandiẽs, oleo ysolacõis. Descendit supi
or ad ifeiorẽ, ut sublimet ad yonorẽ, ut qui seq̄batur
asinas, ligat aĩas, id ẽ qui carnis affectũ q̄rebat ira
tionabiles, eligat; ut cosdẽ ligat, et obtineat spiritua
les. Qui iacet nõ erigit, nisi qui iacẽtẽ erigit inclinet.
Unde bñs gregoriꝰ, Iacẽtem ĩquit nõ erigit, nisi qui
statũ sue rectitudiis, per xpassionẽ flectit. Tales q̄nq;
erigũ; p amorẽ; q̄nq; uco p timorẽ. Sed qui p timorẽ
discipline erigit, quasi p se surgẽ cogit; qui ueo per
amoris dilectionẽ traĺtur, quasi p xpassionẽ blan
dientis, adiuuat. Amor erigit, traĺt, et sustentat;
timor cogit, erigit, sed cruciat; id ḡ ppinq; q̄ p bñ
augustinũ ad prelatos, de subiectis dicitur. Plus

ĩquit a vob̃ amari a vob̃ appetãt: q̃ timeri. Nec tñ mi
nuũ parcat amor. nc̃ minuũ terreat timor: sed sic amor
timorẽ comitet̃. ut nc̃ timor odiũ pariat. nc̃ amor negli
gẽtiã pacat̃. Hic p̃ btm̃ iob dr. Cũ sedere quasi rex
circũiastante exercitu: ceã tñ mereãtiũ ysolator. Aste
timor ex auctoritate ẽgnit̃is. amor aũt ex dulcedine
ysolationis. Hic et vulneribus illi⁹ qui ĩcidit ĩ latrones
samaritan⁹ vinũ et oleũ ĩfudit. ĩ vino siq̃ designãs
seueritatẽ districtionis. ĩ oleo vo mollitiẽ pietatis. Unde
et p̃ btm̃ gregoriũ dicat̃. Faciẽdũ ẽ ĩquit quodã ex vtro
q; tpamẽtũ. ut neq; multa asperitate exulceret̃ subditi
neq; nimia benignitate soluant̃. Sed q̃ archa tab̃
nacli. vga sil' et mãna erãt: id ẽ vga districtionis
et mãna dulcedis. Hinc psalmista. Uirga tua et baculus
tuus⁹. ipa me ysolata sũt. Uirga eñ pastorũ: bacu
lo sustẽtamur. Hec ẽ vga directionis. p̃ correctionẽ: hic
ẽ baculus sustẽtationis p̃ ysolationẽ. Sed ut sicut
dixim⁹. plus amari a subiectis. q̃ timeri: ne seueritatis nimie vultus eliminet. quos
ypassionis benignitas p̃ ysolationẽ fouet. De caplo aie.
Dicit fr̃es ĩ caplo venit vt errata corrigant.
sic vicio cogitationes inocat. Caplin. vj.

Dicit frm̃ militarido ut errata corrigat. statutis
horis ad caplm̃ yfluit. sic mẽtis rõ. cogitationes
inutiles ad secretũ cordis q̃ritz inocat. ut ĩcorrigibiles
eiiãt. corripiat ĩquietas. negligẽtes emẽdet. ĩstruat
simplicores: mitiget iracũdas. voluptuosas ĩstigat.
pigras excitet. ysolet̃ pusillanimes. dotrat ĩ discretas.
In ho spiritali caplo. abbatis locũ. racio possidz: ysta
culpas accusat̃. puersitas excusat: superbia reatũ de

ferendā. ī noxēcia ꝺsitē. hūilitas ſcipām iudicat. arro
gantia nēo alienos. aſpe pūſoꝝ ſm. vicia ꝓceptis
ītradūt. more vō ſimplicium vtutes obeduīt. Scipas
tū q̄z vtutes īuīte accuſant. Accuſat ēm mīa uſtiā.
uſtiaa mīaz: honeſtas hūilitatē. hūilitas honeſtatē.
Accuſat mīa uſtiā. q̄ manꝰ vſq; ad cruꝺelitatem
extēꝺit. q̄ uīāaꝺic ẏba ꝓtulerit. q̄ mīſuetuꝺis
vultū mutauerit. Iuſtiaa vō mīaz accuſat. q̄ ſeue
ritatis vultū nō ꝑꝺuerit. q̄ ꝑtīm ꝓiūtū ꝺimiſerit.
q̄ ſaltē ꝺeliquētē ẏbis nō ꝓcepauerit. Accuſat hū
litas honeſtatē. q̄ excedat mediocritatē. q̄ ſeq̄ꝰ
ſupfluitatē: q̄ nō tm vtatꝰ honeſtis. ſed etiā volup
tuoſis. Honeſtas vō accuſat hūilitatē. q̄ inimīa dili
gat paupertatē. q̄ nō ꝙpēdat corpi nūitatē. ſed amet
inꝺitatem. pānoſitatē. et egeſtatē. Agit ēm q̄z
mīa ꝺimiſſus. uſtiaa cruꝺelis. hūilitas parcus.
honeſtas habūdans: nc tū ꝺeſimūt cē vtutes. licet
ipſe ſint. Dū ēm accuſant. q̄ſi ad ſuſcipiēdam
ꝺiſcipīnā ꝺenuꝺant. Sed q̄o ꝺenuꝺant? q̄ñ
p ꝓfeſſionē vicioz. occulta ꝺeclarāt. Que ſūt ſiqui
ꝺem ſpēs ꝺiſcipīe: ītrioꝝ ſz et exteioꝝ. Interioꝝ
ꝺiſcipīna ē. p ꝺiſtrictionē coꝝꝺis. correctio morū:
exteioꝝ vō p afflictionē ꝛrnis. coꝝrectio actionū.
Exteioꝝ quoq; gñāt ītrioꝝ. q; dū inēs nō ſpargit
ad exteiora. ꝛuertit ad queꝛis amoꝛē. Ad hoc ꝓtinz
q̄ lamech. noe ꝓcenuit. id ē ꝺiſcipīa ꝛquiē. Intꝛpre
tatꝰ ēm lamech ꝓcuſſio. q̄ ꝓpꝛiū ē ꝺiſcipīe: noe
vō ꝛeſ ītꝛpretatꝰ. qui tūc naſcit. q̄n mēs ab exte
oꝛibus p ꝺiſcipīnā ꝛpꝛimit. Hic ē noe q̄ ꝺſtruit
archā. id ē edificat aīaz. q̄ ꝛrenabilia aīalia tm

ferozib⁹ ordinat⁹. ꝟoīes ⁊ volatilia ī sūpiozē ꝑte locat⁹:
id ē motus carnales subiat⁹ spūales suppōit. ⁊ aūt
īundauēit diluuiū carnis. tūc ītrat arcā mētis. et
licet ēūfluāt toztētes uacātie. fluēta luxurie. uora
gines gule. licet ebulliant fontes delcācionū. abissus
cupiditatū. maria ꝑturbacionū. ītrat tū noe securus
arcā. id ē quietus animꝰ clauso aforis sēsuū ostio
ꝓsidet aīam. Sed et lamech ītfecisse caym legitur.
Caym aūt possessio ībūtat⁹. Cuiꝰ? Dyaboli. nō dei.
scīi. nō mgri. ꝑfij. nō cōis. Inter folia iaītes caym oc
cidit⁹. q; puersus ī leuitate cordis. et ī mltiplicitate
ꝑbozꝝ uolutat⁹. Sic igit⁹ ꝑ lamech caym occidit⁹. et ex
lamech noe gīat⁹. q; q̄z puersus ꝑ disciplīnā ciit⁹.
uel ꝑ disciplīnā nutritus. quiete mētis efficit⁹. Accusat⁹
caym de morte frīs. Cui em nulli obediūt. q; seipos
ꝓsident. qui exēplū prauē opacionis frībus ostendūt⁹.
q; aliud q̄ frīs aīaz ꝑtus mamb⁹. id ē ꝑuis actibus
occidūt⁹? Quid igit⁹ vīlꝰ disciplīnā⁹ quē quietē gīāt.
puersos nectat⁹? De ope spūali. Post caplm
creuit frēs ad laborē. sic et animꝰ egredī a ītē
placōe celestiū ad meditacoēz scripturaꝝ. vij

Post capl̄z ad laborē manuū frēs egredī solet⁹.
sic ꝑ quietē ītēplacōis egredī animꝰ. ad
ꝓuidēdū laborē corporee nīcitat⁹. Egredī a ītēpla
cōe. qui celesti fruebat⁹ delcācōe. Egredit⁹ et desēdit⁹.
Quo? Et quis? Egredī a ītēplacōe celestiū. ad medi
tacoēz scripturaꝝ. et ibidē morā faciēs. audit⁹ uite
ꝑnis miseriā. futūe uo bītudiēz⁹. ꝑsidērat ꝑmia iustoꝝ.
attēdit⁹ pēnā dāpnatoꝝ. Deinde ꝑmioꝝ amore
tractus. et penaꝝ fīore tactus. dūdit ad suoꝝ

memoriā delictoz. Nun dū culpā ꝓpriā ignosāt. aliene cā ignosāt. Ideo ꝑ memoriā delictoz. Dicit ad ypassionē ꝓximoꝝ: inde vō ꝓgred ad agēdā curā coz. Ꝑt et hꝫ ꝑ silitudinē demrari. cū aliquis egredit de thalamo i domū, a domo i portā, a porta i uiā, a uico i agrū. Egred siquidē a cōtemplacōe celestiū ad meditacōez scripturaz, ꝙsi a thalamo i domū, a meditacōe scripturaz. ad memoriā delictoz, quasi a domo i portā, a memoria delictoz ad ypassione ꝓximoz. ꝙsi a porta i uiā: a ypassiōe ꝓximoꝝ. ad agenda curā coz, quasi a uico i agrū. In item plancōe igit quies d: i cet labor. In meditacone scripturaz laboram, timētes ne ꝑmia ustoz amittam, i memoria delictoz laborātes gemim: ne cum dāpnatis sim. In ypassione vō ꝓximoz labor est cordis: i agēda cura coz, labor est opacōis. In uno monem. i alio docem: i tio mouem: i quarto mouemur. Monet scriptia ꝺ agē debeam: docet memoria delicti, ut peniteam: mouemur ypassione ut diligam. opus vō bonū meret: ut nob qui alys succurrim succurrat. Erit et anim i ortū ut videat ortulanū, videlicet xpm: qui plātat gramina virtutū, Erit et olera rigare. id ē fragilitatē carnis deplorāe lacrimis. Sed sicut sol post pluuiā clarior fulget. sic xps ꝑ ir:agacōnē lacrimaz benignior apparet, extendens radios sue ignicōis, illūnās corda ꝙ cō solacōis. Erat maria magdalene ad sepulchrū ꝙsi i ortū, ut plātaret z irrigaret. Iuenit eū qui dat incremētū, z ait, mulier ꝙ ploras: Quē queris. Erit ꝑ pluuiā ypūctōis, irradiat claritas solacōis.

Ut illa audito ad q̄rēt. estimās q; ortulan⁹ esset aut.
Dñe si tu sustulisti eū. dicto m̄ ubi posuisti eū, et ego
eū tollā. Despabat maria de fructu laboris. q; dubi
tabat de veritate ī surrectōis. Unde? Quia mersa
ē ītroitū. Cōuertit⁷ ītroitū. q; ī dm̄ facīē p dubitati
onē miserat dorsū. Plāxerat maria p amorē. sed
de fructu ī surrectōis dubitabat; ppt ī surrectōis dila
tionē. Cū aūt ignosc̄at xp̄m. colligit fructū. Quid em̄
pdesset senīē xrepatōis? quid flos nativitatis? quid
maturitas passiōis? nisi sēq̄ret fructus sperate ī sur
rectōis? Egredit⁷ iterū anim⁹ ut arēt̄ fodeat fraulneā?
ut q; sterilis erat. fructū ferat: ut copiosiū stercoris
mittat. id ē ut memoriā p̄ctī fetentē ī dat. Intrat
vī vineā. ut arēt̄ fodiat eā. ut succidat sarmēta. id
est. superfluitatis ī ea sēta. ut ad luxuriat ī palmi
tibus. q; abūdet ī fructib⁹. Unde ī cāticis cāticoz dr.
Veni dilē mi egrediamur ī agrū. moremur ī villis.
mane surgam⁹ ad vineas. videam⁹ si floruerit vi
nea: si flores fructus parturiūt. Egrediam⁹ ī agrū.
Egredit⁷ anim⁹ a ītemplatōe. ad sui arēt̄ spectādā?
egredr a aula sui. ad agēdā aliq̄ p̄rimi: ut ī soleant
pusillanimes? corripiat ī quietē: ut fiat ager ī vitū.
qui prius fuerat vepriū. ī spinaz. Cōmoremur
iquit ī villis. id ē ī illis qui sūt villani. id ē rudes.
ī tardi ad capiēda documēta aule xp̄i. Sūt em̄
q̄dā clausirales ī si curiales: quidā vō villani; id est
ī ordinati? qui nō q̄rūt edificatiōnē mētis. sz ī pletas
nē vētris. Crepent ilyant. Crena sapūt. In hys nāt
ē ut faciam⁹ morā. p doctrinā. p disciplinam.
q; mane surgam⁹ ad vineas. Qui em̄ volūt alios ut

surgāt ad opa coḡē. qui uolūt sucrēdē sarmēta vine
arū. id ē supfluitates aiāz. oportet ut surgāt ma
ne. id ē nō pigre. sed pcedāt ēxēplo et opacōe. Vide
am⁹ si floruerit vinea. si flores fructus ptulerūt:
id ē vidē faciam⁹. si bonis cogitacōib⁹ anim⁹ floreat.
si boni opis fructus gignat. Quid? Nōne mt opa
que sc̄edum? Dicat igt anim⁹. Erunt malus mē
ligna silue: sic dilāūs me⁹ inter filias. Sub umbra
illi⁹ quē desideraui sedi. Tria sūt ī malo ꝑsideranda:
videlicet umbra grata. fructy bon⁹. odor suauis. Dat
ēim xp̄s umbrā p̄tor. q̄ defend⁹ ab estu uitioz.
ut te p die nō urat sol. neq; luna p noctē. Habet
fructū mt folia. id ē bonū opus inter ūba. Scrip
tū ē ēim de eo. fcat qđ docuit. Odor uēo fructus illius
ē suauis. id ē fama bone opacōis. Sub umbra igt
quā desiderat sedet anim⁹. qui uult ēe quietus. Sed
q̄ñ; sedet sup fenū. q̄ñ; sup scabellū. q̄ñ; sup scāpnū.
q̄ndoq; sup cathedrā. Sup fenū sedet. qui carnē subi
at: sup scabellum. qui subiat mūdū. Vñ btūs ihero
m⁹. chagma iquit ē exultacio ē aīe. mūdū hr̄e sub
pede. Cū uēo sedet sup scāpnū. nouissimū eligat
locū. ut audiat. amice ascēde sup ius. ne ai rubore
descēdat q audiat. da ḡnt locū. Qui humilitate scāt
ad superiora uocat: qui uēo superba eligit. ad īferiora
descēdit. Sup cathedrā sedēt. nō iusticie. sed pestile
cie. de quib⁹ dr. Que dicūt facite. q aūt faciūt. facere
nolite. Post pausacōis quietē. iterz surgit anim⁹
ad laborē. ut colligat botros de vineis engaddi.
nō de vinea sodomoz. sed de vinea gomoree. ut int̄ ubera sua. Oportet

mirre fasciculos. ut in agro boos rapiat spicas. a messo-
manus effugerat. De vineis engaddi. et de vinea
soreth. animal botros colligit. cui fructus pentecen. uel
electi primia inquirit. Engaddi fons edi. soreth electa
ipsa tatur. In hoc fonte qui descendit hedi: ascendit
agni nouelli. In fonte etenim xpi ecclesiam. abluit sor-
des carnis. abluit fetor hedi. id e voluptas pec-
hedi petulancia. id e carnis luxuria. Ex vineis en-
gaddi. vinu bonu. et vineis soreth. vinu optimu.
illo iebriant chari. isto charissimi. Illud aqua mix-
tu. istud e puru. Istud adhuc turbat fece naturali.
id e voluptate carnali. istud vo no turbat. eua qua
libz ebulacione tpali. Istud veteru vasoru inest sa-
pore. id e memoria pcti. illud idoli mundicia. id e
dulcedine cordis purificati. Vinu igit de vineis engad-
di. et de vinea soreth. additur pigmentis. et melle. vinu de
vinea sodomor. et de suburbanis gomorre. venenis
et felle. Fel enim draconu vinu cor. et venenu aspidu
insanabile. Gomorra siccitas. sodoma sterilitas interpta.
Qui enim inmoti sunt a fonte xpi ecclesiis. qui no humectant
pluuia predicacionis. qui no suffunduntur celestis aspersione
roris. id e subtilitate inspiracionis. qd mirum si sint sicci
aut steriles: Humor enim gignit fecunditate: siccitas sterili
tate. Mirre ergo fasciculos mihi ubera sua portat. qui
corde xpo cum. et manuu labore impendens. primor-
dia tudines sustentat. Mirre fasciculos portat: qui carnis
voluptate. p afflictionem videlicet. ieiunando. vigilando
domat. Mirre fasciculos inter ubera sua portat. qui la
pidacionem stephani. igne lanceoj. crucem petri. crucem
xpi in corde. qd e inter ubera xpo cum locat. Unde in

cantiis. Quasi fasciculus myrre dilc̃us meus mihi. inter
ubera mea morabit. Inter ubera sponse. ꝙsi fasciculꝰ
mirre dilc̃us mihi morat. dū i corde cuiꝰlibz xpi passio
cū amaritudie p memoriā renouat. In agro illo booz
q messoꝝ manꝰ euaserāt spicas colligit, qui sentēciaꝝ
a magnis doctoribꝰ tractas. diligēter inquirit. hec ruth
moabitis. alia scz peccatrix. secuta uirū suū. uenit in
iudeā. ad confessionis terā. ibi in agro booz sequēs post
terga metentiū. et ne a doctrina aberret. coꝝ spicas.
id ē sentēcias colligit. ꝙs leuit in alba uidue. puerilis et
aduene i manē precepit. Deinde messem sua uirga
id ē subtili discretione discutiēs. tulit tres modios.
// sūt qui tres intellc̃tus. secm mēsurā donacionis xpi. ex
lyre igitꝰ sustētam tpe famis. ut uiuat aia mea.

De refectorio aie. qđ i refectorio spūali ponūtꝰ
tres mense. in quibus xpūs mistrat Caplm viij

Sicut homo exteriorꝰ in refectorio materiali. adhorā
cibo potui ꝙ inediat. sic hō interiorꝰ in refectorio
sce meditacionis. potatꝰ uino compunctionis. et diuersis
exemplorꝝ saginatꝰ ferculis. In hoc igitꝰ refectorio tres
ponūtꝰ mense. id ē tres intellc̃tus diuine scripture. videlicz
hystorialis. mistici. et moralis. Prima mensa simplicibus
scꝫ. secda doctoribꝰ. tercia cōis ē utriscz. In prima
cibus grossiorꝫ. in secda subtiliorꝫ. in tercia dulciorꝫ. Prima
sapore ceteroꝝ exemplorꝝ. secda uim misteriorꝝ. tercia
dilectionē morū. In una xpūs uinū ministrat. in secda
frāgit panē. in tercia docet. Pria pascit miraculis. secda
figuris. tercia uiis. Res miraculorꝝ corroborat fidem.
ipsarū figurarū spem. doctrina morū ueritatem.
Dū cū aquā uinū mutat. cū lazarꝰ suscitat. legis

mūdat, ceaus illūinat. tūc ſmplicor tba mirat. ſed
fides nde aeſat. q: fcalſe dē credit. Dū ūo diſcipulis
pānis frāgit, et cor̄p xp̄i ee phibet. Dū tēplū deſtrui
xp̄i triduū ſub figura i ſurrectōis ędificari pmittit.
āū hr cuemiſſe crēdit. nōne de glia dēbe ſurrectōis.
ſpēs iflamat? Dicebat ēm de templo corporis ſui.
Dū xp̄s i pabol loquit. dū ſemē ſeminātis quib terris
agruat aſſignat, quid aliud i mētib hoīm, niſi vbi
dei timor ordinat? Ponū trahi mēſe: ponit et panes.
affert moyſes ſperſum, apli ordeacēū: helyas ſubcine
riciū. Hordeū tenariſſima palea tegit, i quo vetus teſ
tamētū figurat: qđ legalibus obſeruātiis obumbrat.
Per ſperſū deſignat pānis lacmas, qui pplō dei i cibo
ędditur: dū de egipto egredit. Per panē vō ſubcineri
cū, notat vita pētor. qui tā dū ſupra ſe cinerē portat.
quā diu carnaliū voluptatū deſideriis fragrat. Vnde
ſcriptū ē. Effraym frēs ē ſubcineriā. qui nō i uerſat.
Panis ſub cinere. ptē ſubtus habz mūdioē: illā q ſupra
ē ſordidioē. Hic mēs tirena cogitās: ſupra ſe cinerē
portat. Si aūt i uerſet exuſſo cinere: totus ertat
mūdus. Hoc pane ſubcinericio. nōdū bñ a cinere exuſ
ſo. paſtus eſt helyas. dū fugiēs a facie mulieris fornica
rie. i berſabee iuda. vbi pueros ſuos dimittēs. pcrit
i deſertū uiā vn dieī. ſedens q ſubter vnā iuniperū
pcrit ſe et obdormiuit: et ecce ad capt ei ſubcinericī
pānis. et vas aq. Fugit igit q mūdo i mūdicia: fugit
mulierē fornicariā. q fugit luxuriā. Vēit i berſabee
iudā. tirā ſcſſiōis. et pueros ſuos ibi dimittit: qui
pueriles actus deſerēs. ad uiriles aſcēdit. Fugit i deſer
tū uiā vn dieī. qui ſeruata vnitate cōis vite. mūdās

i mūciam. spūalia q̄rit. Subter vñā iumperū sedet. qui nolens aculeos pēn sustinz. Unde apls. Condelector legi dei scdm interiorē hoiem. Video aūt aliā legē i mēbris meis. impugnātem legi mētis mee. Projectaq; se et obdormiuit. cū ab amore supni luis defices. i somite pēn. quasi sub vmbra iumperi requiescat. Ab angelo excitat? q̄n a sermone dei. qui media nocte a regalibus sedibus venit. excitat?. Et ecce ad capt ei? subcinericij panis. caput mētis ractio ē. Ibi subcinericij panis mem?. q: nondū nūcs a memoria pēn ex toto mūdat?. Surrexit et manducat. rursū obdormiuit. nō i vmbra iumperi ut pri?. sed i amore misterij. nō panē subcinerauū. sed forte ac solidū cibū. Aliquet q: forte. ambulauit eūs i fortitu// dine cibi illi? q̄dragīta diebs. et q̄dragīta noctibs. vsq; ad montē dei oreb. Fortis cibus ē caritas. Caritas eūs oīa suffert. oīa sustinet. et vsq; ad altitudinē diuīe rē// plationis aīm pducit. et sustollit. Surgētes aūt mīstri diuīa feralia apponūt vīm. stephanus vinū passum. ysaac aqua mixtū. Inebriant? aūt duo: noe ydiotes et loth. Noe i equus. loth uō declinatio i ēpretat?. Iste aūt i equus mētis: et ē i equus carnis. Cum q̄rit i equē carnis inebriante vino aqua mixto: qui uō i equē mē// tis. vino passo. Apponit paulus olera: tres pueri legu// mina mīstrant. Paulus i firmis p olera. tres pueri vō legumina: delicatis dant exēplū seruīade sobrietatis. Sequū? aūt tria ymalia feralia: sc; caro agnina. arie// tina. et vaccina. Abel agnū?. abraha arietē: iosue vaccā apponit. Agnus obmutescēs tōrā tondēte. ē xps humilis i passioe: nos pacētes i tribulatione. Aries ad// hereēs inter vepres cornibs?. xps i cruce manibus:

nos obediēie opibus. Aries p̄decēs gregē. xp̄s. vita
plebem. plati exemplo gregacēz. Vacca occisa extra
castra. xp̄m extra ihrlm: nos extra mūdi vanitatē
mortificari designat. In agno simplicitas cordis. i arie
te fortitudo opis: i vacca lac ꝓdicacōis. Nō sit aūt i
nob simplicitas sine discrecōe. nc discrecio sine lacte
doctrine: sed sint sicut columbe qui ut nubes volant. prudē
tes sicut serpētes. i simplices sicut colūbe. ne sit nubes sine
pluuia. serpēs sine prudētia. colūba sine simplicitate.
sed careat colūba felle. serpēs veneno. nubes siccitate.
Erit simplicitas uisti sine amaritudīe. prudētia sine ma
lignitate: doctrina sine vanitate. Post carnīū fercula.
tres piscū diuisitates apponīt: sc. pisces de mari. de fluīe.
de stagno. Pisces de mari. sc'ares. pisces de fluīe doc
tores: de stagno claustrales. Tales em apponēt qui
squamas et pēnulas habeant. id ē asperitatē recte uersa
cōis. et alas ꝓtēplacionis. Pisces de mari cornelij. de
fluīe paulus: de stagno maurus. Apponit igit petrus ad
mēsā cornelīū. squamas pauli: būdās mauri. Cū igit
legīt opa cornelij. iusio pauli. vita mauri? qd aliud
agit quā qd ex cōz exemplis animi saginat? Hui.
ergo pisces fuit imedēdi: id ē vita et moribi imitandi.
Imitādus ē em cornelij fide et ope sc'aribi. paul vita
et doctrina doctoribi: maur humilitate et obediēcia cla
straleb. Ad em aqua maurs se calcabilē ꝑbuit: vtus
obiē. et mgīi meritū fuit. Ad virtutē miraculi. mgīo
assurpsit: humilitatis officiū docuit. Afferūt et alij: alios
pisces. Afferūt em pisces de mari. iacobus et andreas.
de fluīe tobias: de mōte honoratus. Iacobus supplāta
tor. andreas virilis ītpretat. Adam em vicia supplan

trahẽrũt, qui viuũt agũt, exẽplo bone op̃acõis. pisces de mari. id ẽ selãres ad littus diuisiõis traxũt. Tobias vo qui dicit ad flumẽ. xp̃s ẽ descendẽs ad mũdũ: iustus ad lachrymas. Tobias ut lauaret pedes. xp̃s ut ablueret p̃cta: iustus ut carnales mũdaret affectus. Inuẽit tobias piscem. xp̃s diabolũ: iustus q̃libz diaboli mẽbrũ. Piscẽ tobias extraxit. diabolũ xp̃s eiecit. iustus ipũ iuenit. Frenterat tobias piscẽ. interiora piscendo. xp̃s diabolum. malignitatẽ ei⁹ aperiendo. iustus p confessionẽ occulta p̃cõrũ eiciẽdo. Nõ caret ista sale quo pisces suos aspergant. habz cũ tobias materiale. xp̃us misticũ: iustus moralẽ. Tobias igit nõ caret sale materiali. quo pisces dicit. xp̃s sale sapiẽtie. quo diabolus caueat: iustus sale doctrine quo nouitez iustus doceat. Affert et honoratus piscẽ de mõte. exemplũ scz sobrietatis et abstinẽcie. Affert et moyses diuersas fercũlorũ spẽs. mel scz de petra. oleũq; de saxo durissimo. butirũ de armẽto. et lac de oũb⁹ cũ adipe agnorũ et arietũ filiorũ basan, et hircos de medulla tritici, et sãguine vue meracissimũ. Audis petrã, et saxũ durissimũ. Petra erat xp̃s cũ passione. saxũ durissimũ post ẽ surrectionẽ. Petra p⁹ pt̃ patiẽdi firmitatẽ: saxũ vo durissimũ. p⁹ca pter̃ immortalitatẽ eternitatẽ. Petra cũ erat. frangi poterat. q: adhuc mortalis fuerat: nũc aũt saxũ durissimũ ẽ. q: ſtus immortalis. iterũ mori nõ pt̃. Per mel igit⁹ de petra. designat⁹ mellifica doctrina p̃dicatoris: p oleum vo de saxo durissimo. ab eode p̃decẽs spũs ysolaõis. Hec ẽ cũ effusio olei. i. missio p̃cor̃ p gram spũs scĩ. In habes igit⁹ trime ap⁹ te vas mũdũ. imo q: habes.

aaqpe mel de petra. Ait ēm. Discite a me q: mitis sū et
hūilis corde: et inuēietis requiē aīabus vris. Iste mel hūilita
tis, cū dulcedīe māsuetudis. Dicit mel ro: dat i affectiō
bus medicine. cū ōibus dulcitatib⁹ spēz: sic et hūilitatis
dulcedīe idē⁷, cīa gnā vtutū. Per butirū vo de armēto
signat⁷ i prīarchis et pphis. doctrīe spiritalī pīgnedo.
q: sicut pīgnedo lactis in vasis stipemine agnoscat⁷, sic
et i vbis pphetaīs sensus de dūitate et hūanitate spūi
salut⁷ suplabitdās i pte⁷. Sed hec pīgnedo butiri spēm nō
rapuit. nisi ā prius agitata fuisīb⁹ i duresat. Sic et dō
i hoīe nō agnoscēt⁷ nisi pri⁹ de homo flagellis cesus, cruci
affixus. p ptātē dūitatis a mo: tuus suscitaret⁷. Pos
ignē⁷ 7 butiro pasaī. dū i vbis pphetaīs. dēplacabe dūi
tatis delectamur. Plac uio de duob⁹: designat⁷ inocēcia
cordis. i simplicibus. Unde et i pphīa. Paut cos i inocē
cia cordis: et i intellectib⁹ manuū suar⁷ deduxit eos.
Ad co: ptinz inocēcia⁷. ad co:pus opm mūdaīa. ut ino
cēs habeatur i cēcio cordis⁷. et mūda sint opa carnis.
Hec sūt lac et lana. Hoc lacte debem⁹ pasci. hac lana
vestiri. Hec ignē⁷ ad simplicitatē claustraliū ptinēt. qui
milicia carnis vesti⁷. et nulli nocēt. In adipe uero
agnoz et arietū, designat⁷ i platie dilāo frem. Hij
ēm dicūt⁷ filij basan. r pīguedinis: i q⁹ demēat⁷ dul
cedo caritatis. Per hyrcos siquidē figurat⁷ vita penitē
tiū: qui sūt imitato:es xpi passionū. Hoc ē ēm q⁹ di
hyrcos cū medulla tritici. penitētes vidcuit mortificādo
carnē suā. et imitato:es passionū xpi. Sāguis vo uue
meracissim⁹. Sāguis ē xpi, nulla fere pcoz turbatus.
Nam ignē⁷ usq; ad effusionē sāguis pīsus i sistit. quē p
nob⁹ saluato: bibit. pro cuius caritē habētes, redunt.

Unde et ppha. Quid retribuā dño. p oīb q retribuit
mihi? Calicē salutaris accipiā: ⁊ nomē dñi invocabo.
Dicit et alij ābi exemplū sūmope vitādi. qz sepissime
gnant infirmitatē. et qnz mortem. Si qris qui sint
ut vitari possint. hij sunt ābi noxij. alia. videlicz
crepe et porra. Hec filij isrl in deserto cū ollis carnū
suspirabant: q tm inmesta grauit inflant. vento
sitatē gnant: cerebrū turbant. oculos grauant:
lacrimas prouocant. Egypcie carnes sūt mūdane
dilectiones. in quib infirmitates mie latēt. q postea
p effus et opacones exterī apparēt. Inflat em
clamo. ventositatē gnat abōz inundatiō: turbat ce
rebrū vanitia. cordis. oculos grauat ignia. Hec
igit prouocat pnie lacrimas. si cū mētis oculos i
manu discretois ponas Vt igit sanī vnas. no
xia deuites: salubria sumas.

De dormitorio anime. Capl'z ix.

Queste mētis tranquillitas. aie dormitoriū. p
salutarē nūcupari. in q pomt leūs ysaie.
substernit fenū carnis: carpit patis sopnus. In
hys siquidē dormit āia. dormit et requiescit. Cus
todi igit tmie. ne dormitorij tecti discooperiatur
turbine tēptacōnū. Apone lectū ysaie. ne mēs in eo
posita cesset a quiete. Substerne fenū carnis. ut
āialitas subiaceat rōi mētis: Apescet turbā vitioꝝ.
ne impediant quiescēti sopmū. Quodsiquidē dormi
torij tlis ee debz. ut clamstralū nullū aliqd ppm
ctat lem in positū seruet. Sic ⁊ ysaie lēis tlis sit. ut
si requiratur. ut michol in ea ppie voluntatis inueiat.
Oportet ecīa ne sub feno carnis abscondit lateat.

qđ oculos abbatis oīa ydētis offēdat. Ut aut ī pace
et ī idipm dormias et requiescas: ī qunre pāē et pse
qre cā. Ipā ēm sicut sōpm ab oīt: ita euanescat
ab ītuitu mētis. Quattuor igit sūt attēdenda que
solent ī quietare pacis sōpm: videlicz hostis. seruus
vxor: ɣ vicinus. Hostis ē dyabolus. seruus mūdus:
vxor caro. vicinus quilibz prim. Cū g dyabolus
eqt. mūdus subiat. caro affligit. prim diligit.
qđ aliud agit. nisi qđ pax ex oī pte stabilit. Intra
hoc igit nō habz animꝰ quo diutat: nō ēm ad odiū
frīs. nō ad amorē carnis. nō ad supbiā mūdi. nō
ad malīā dyaboli. Ecce quō salomō habz pāē.
ex oī pte p circuitū. In circuitu pāē habz. qui nō
turbat ī meōria pteitorū delictorū. nec ī quietat
desiderio futurorū: nō frāgit aduīsis. nec elevat pro
speris. Nec est vera pax. Est ēm vera pax. et falsa
pax. De falsa pace dicit: pax pax. et nō erat pax.
De vera pace dr ab abisay ad dauid. pax pax dauid
et pax adiutorib suis. False ueō pacis tres sūt spēs.
Est ēm pax estimata: pax simulata: pax impata.
Dū ēm mē sclārees pax grit. dū discordes ad xpm
dīa ruocam. estimāt sclāres qđ pāē mē nos habe
am. Dū ī vestimētis ouīū foris exim. et intus
ūsi lupi rapaces gregē simplicē frēm lacerādo dispā
gum: pāē similam. sed nō habem. Dū vō plāti
pāē subditis īparāt. et eos disciplīe legibus nō co
artant. solūmodo pāē docēt. sed nō tenēt. Nō ēm
sufficit. ut ait bēs gregoꝰ. vt pāē tm doceas vbis.
nisi adhibeas eā manū correctionis. Vides ne qđ
ei nō sit ī nob. estimēt pāē sclāres. simulēt puersi

claustrales, ipēret. et nō tenēat tepidi doctores?
Dic igit̄ estimat̄ a nesciētib⁹. simulat̄ a nō habitibus;
patur a nō tenētibus. Vere siquidē pacis. tres spēs
esse plybent̄. Est ēm pax probata. pax firmata;
pax certa. Pax ēm dei hoīb⁹ q̄nz datur. data pbat̄.
pbata firmat̄. firmata certificat̄ probat̄ tēp-
tacione. firmat̄ tribulacōe: certificatur cohītacōe.
Cohabitacione siquidē pax vēa agnosat̄. quā lingua
nō habitus exterius simulatorie loquīt̄. Dicūt ēm
q̄nz līgua et hītus. pax pax: sī aut ī quīat̄ aiam.
rīdet qđ nō sit pax. In vera ēm sit pax aimi. assi-
due cohabitatiōis spacīū demīat: ut sit pax ī ope.
nō ī ore. Lingua q̄nz pacē pdicat: sed sepius turbat.
Cū aūt habitus. cor. et līgua accordant: pacē serūat.
Vbi uēo lingua dissoluta discurrit. patem soluit.
Ad hoc ptinē moraliter videt̄. qđ cū tribus dan posses-
sionē sibi q̄rēt. ut ī ea hītarz. usq; ad illū ēm die.
iter ceteras tribus sortē nō acceptat. venerūt de filijs
dan. ad domū mych. et īuenerūt ibi ephod. et sculp-
tile. atq; conflatile. Dan ītpretat̄ iudicū. Justus
ēm ī iudicio accusatorē suū. Filij dan q̄rentes sibi sor-
tē hereditatis. designāt quosdam de scō pndētes
sibi ad hītandū domū querentes. Inuenīūt igitur
ibi q̄nz ephot. idest hītū religionis. et cū eo sculptile
puersi opis. et conflatile fabulationis. Nostis fres.
qđ cū fieri debeat conflatile. metallī spēs. cruīpositis
follibus. ponit̄ ī igne. Fit tumultus folliū. attracto
et emisso aere. Inouētur cineres: crescit flāma.
volant scintille. Sic ī quibusdā ecclijs cuēire solet.
Dū sil' ī aliquo inuenīūt ociosi fres. Ponūt igit̄ metal

lū: id ē materiā rumoꝝ. Hēc folles attrahūt, et
emittūt: cū rumores audiūt fīes et dicūt. Audit⁹ ibi
tumultus follozꝝ, id ē dissensio īpacēaū; monet⁹
cineres. q; cito turbāt⁹ leuiores, cessat flāma. dū suc//
cēdit⁹ ira: volat sātalle, id est iūba discordie. Hic aū
aaron fecisset vitulū conflatilē: a filys isr̄l̄ pcayt tau//
res. Inanes sūt rumores. q; sicut tauris īpōūtur
auri: sic rumor auditui. Ex hys igit⁹ pcedit vitul⁹
petulācie: qui si p̄dat. auferet a nobis rectitudinē
vie. Nō ēm grauiter ītedit; sed iudēdo dilauit. Cū
igit⁹ aliqu de sclō. ad domū i lignōis venīt. et hec
iuenīt: domū mundā. se īperīsse credit. Ezechias
ēm īterp⁹etat⁹ quis ē hic. Dum aūt iuenīt ephod.
id ē habitū i lignōis. et conflatile. id ē iūba detractōis.
credunt q̄n; et ītedūt. et admiratēs huiusmōi mer//
catōes. quis ē hic dicūt. q̄uis fiquidē istoꝝ societa//
te. peiores fuīt. multi tn ab eis discedētes. ad melio//
ra trāsītedūt. Hec sūt charissie. q̄ pace spiritalī dor//
mitoꝝ solicitant: q; trāquillitatē quiete mētis tur//
bant. Inapiēte etēm dormire. rumor iquietat.
curiōsitas excitat. et sic de vno latere i aliud latus
dormiēs vertit⁹. Dū aūt ēnūciat curiositatibus
mūdi. quietus dormit. De hys igit⁹ ezechiel pphā
dicat. Et tu dormies sup latus tuū sinistrū. Cū
hoc pphā dicat. psonā cuiuslibz noniter īdūi mōralit
īduat. Sup latus ēm sinistrū dormit. qui q̄libz
sibi aduersancia. sub se ēquanimit⁹ portat. Sed cū
iniquitates dom⁹ isr̄l̄ sup se portat. id ē merita sui
assecūbēs pcā q̄ fecerat. et claqone q̄ de ītempti
uiaꝝ nāsat⁹ ēmīt⁹. Dū anos iniquitatis subcerto

nūo dicit portat. lux diu pūo seruiēt. tū p labōē
pīne vemā sperat. Audiūt qđ sequit. Et cū xpc
ueris hȳe dormies sup latus tuū dextrū. Cū ēm viā
succubūt, dū vtutes abeūt. tūc de sinistro latere
dextrū se vtt. et tm vicia p̄ existebant, amāti
quietē vtutes obsequia pstāt. Felix aīa cui vicia
seruiūt. vtutes obediūt. q̄ i dormitorio tē aquilitat
ordinauit leūlū mētis. ut sōpno fruerēt pācis. q̄
nō egred̄ sub obscuritate noctis. i. nō recedit tpe tēp
tacōis. q̄ discurrit p plateas ciuitatis. nec īcrat lu
panar luxuriose voluptatis. q̄ capta nō trahit
ad obscuritatē carceris. Nec iacet i grabato dissō
lucōis. i voluptate videlicet dissolute carnis.
Homo siquidē interior īduitus vestib egred̄. q̄n p pla
teas auritatū sclārū meditādo delcāt. Ad hȳe forsi
tan ptinz qđ scripta sacra quosdā dormire dīat i pul
uere. quosdā i gremio mulieris. quosdā i grabato.
quosdā i carcere. Iob i puluere. Sampson i gremio
mulieris. Petrus i profūdo carceris. Paulus in
grabato iacuisse referūt. Aut ēm btūs Iob. Ecce nūc
i puluere dormio. Dormit i puluere. q̄ gaudet leui
tate. De sāpsone nō d̄. qđ i gremio dormiēs mulie
ris. amiserit effectū vtutis. Nichil ēm mētē ita
enervat. q̄n aliquis ad luxuriā. affectū cordis īclinat.
Petrus vero dormit i carcere. i. i oblīone sui. et
in ignorātie cecitate. Int duos quoq̄ milites dormit.
videlicet int vicia carnis. et vicia mētis. q̄ adiuuāt
quām semp militāt. q̄ vtra vtutes sp vicia pugnāt.
Paulus siquidē iacet i grabato. dissolutus o m
mēbrorū vsage. i. dissipatus i oī actu suo et cogitū...

nō

id ē ad oblionē
mentis

Vides ne fr̃ charissie. quo ad nr̃am doctrinã scripta
sut hystoria? Vides ne quod p pulueres designat leui
tas. p gremiũ mulieris voluptas. p pfundũ carcris
ignorãcie cecitas. p grabatũ pigritia. Turbatos frs
dissolui. Exurgere igit̃ time. de pulue. Surge de
gremio mulieris. solue vincla colli tui. tolle grabatũ
tuũ et ambula. Si aũt q̃ras quo pgere debeas. vide
Filio rebecce. Discede ab esau. vade cũ iacob. Fuge
ad domũ laban. ut ibidẽ lye et rachelis vtaris cõ
iugio. ut liberis et ouiũ gregib⁹ ditatus: reuertaris ad
prãm. Si uo reuteti tibi ostenderit esau. si applera
bit scringes collũ tuũ. et osculatus fleuerit: cane
ne deuipiaris. Si dixerit tibi. gradiam̃ sil' ne dis
cias: ipe eñ cũ ipetu gradit̃. Pnulos aũt tuos.
et ouiũ greges: suauit̃ oportet ire. Rebecca multa
pãa itelligebat̃. Consiliũ siquidẽ rebecce ẽ exhorta
patiẽcie: ut ab hys in quib⁹ aie periculũ times: cedẽs
declines. Duo eñ rebecca pcepit iacob. videlicet. ut
fugiẽt ab esau. et seruiret laban. Hoc idẽ pcepit
Dauid. Diuerte iquit a malo. et fac bonũ. p esau
igit̃ designat̃ carnalis affectus. Ab esau igit̃ discedit.
qui carnalib⁹ desideriis nõ dissentit. Cũ iacob uo gra
dit̃. qui tota vita luctãdo. ambulãs i via imaculã:
i lege dñi meditat̃ die ac nocte. Laban siquidẽ ser
uiuit: qui deo obediut. Hec eñ tria fecit iacob. ut
aut hys ambrosi⁹. obediuit mri: cessit fri: seruiuit
auũculo. Quã dulce ẽ demorari i domo laban.
etiã laborãti. Nichil ẽ amãti difficile. nichil ẽ q̃ue
desiderãti videre i amplexus rachelis? videntur
etiã pauci dies labores: p amoris magnitudine.

Recepit g⁹ iacob rachel et lyam. l' actuā vitā et ītē
platuā. Ditatur aūt liberis et gregib⁹ omīb. dī bonis
opibus habūdat: et multatudie simplicīa cogitacōis.
Sed hinc iuertēs ad p̄riaz. q̄e prius fugerat fr̄ occurit.
Nica i'e. et p̄fīs q̄nz blandit⁹ affāis carnis. Ecce
q̄o iacob ambulat cū esau. āplexat⁹ et strīgit: osculat⁹ et plorat. Ambulacio spiritalis iacob. et car-
nalis esau ē animi volūtas. āplexus voluptas. strictio cupiditas. osculū adulacio: fletus carnalis
affāo. Ambulāt itraq; pedibus. āplectat⁹ brachijs.
manibus strīgit, labijs osculat⁹: oculis plorat. Duo
pedes quib⁹ esau ambulat. l' carnal' affāis cū aīo
spūali: sūt lentas et vanitas volūtatis. Duo brachia.
delitie z diuitie voluptatis. Due man⁹ quib⁹ strīgit.
sūt rapacitas et tenacitas cupiditatis. Duo labia
sūt captacio beniuolēcie. z ostensio carnalis amicicie;
q̄ pt̄inēt ad adulacionē. Duo oculi sūt. societas et
sanguinitas: q̄ r̄spiciūt carnis affāonē. Ecce sūt q̄
blandiū⁹ nobis. ambulādo ī via dīi. Igit⁹ tamē si
occurrerit tibi esau. rogo ut discedat. Fuge p̄sūi frēm.
ut habeas pacē. vade cū iacob: cū eo em puri ābu-
lāt. Cum em vica supplātāt. humilitatis societatē sp
amant. Quere g⁹ lectū iacob. ipē em ī spiritali do-
mitorio lām suū posuit. Ibi dormit samuel. ibi do-
mit iacob: ioseph dormit ī domo. samuel ī tēplo.
iacob ī itinere. Videt ioseph angelū sibi ī somnis appa-
rentē. audit samuel dīm sibi colloquētē: iacob
nō nō tm videt angelos ascendētes et descēdētes. sed
eaā videt et audit dīm r̄spiciētē. Audit ioseph an-
gelū monētē. samuel dīm corripiētē: iacob dīm

pmittentē. Audit ioseph accipe puerū et fuge ī egyptū:
et esto ibi vsq; dū dicā tibi. Futurū ē ēim vt herodes
q̄rat puerū ad pdendū eū. Aud samuel. pdam heli
q̄ iudicaturꝰ ēem domū eiꝰ ī eternū. ꝓpter iniquitatē.
eo q̄ indigne agere filios suos nouerat: et nō corripiet
eos. Audit iacob. tra ī qua dormis tibi dabo. Vnit p
hos tres hoīes: tres hoīm spēs designari moraliter.
In ioseph iapiēū. ī samuel pfectū: ī iacob pfectū.
Monetur iapiēs ut fugiat. docet pfectus ut torpi
piat: iuuat pfectus ut capiat. Ioseph dr accessēs
ī iapiens. Tunc ēim iapiēs accessit: cū iuuo nīsiō
nouiter ihūs de vtute ī vtutē crescit. Accipit puer. pfiat
dū nouę vitę tēpꝰ ī statuit. In puero quidē habet
spes credēdi: ī nouitate ihū spes proficiēdi. Nec
tm̄ iubet accipe puerū. sed et mrem. r bonā volū
tatē. Mater ēim boni ꝓpositi: bona voluntas pt appel
lari. Fuge īquit ī egyptū. r attende mūdū. sīdea
tēpm. r duc ad mētē tenebras veterū delectoꝝ:
vt si vane glie stimulus ī cateris. qual ī mūdo fuisti.
humiliter meditaris. Et esto ibi vsq; dū dicam tibi.
Non ātas oculos mētis. ab ītuitu mūdani casus.
r defectus ꝓpe fragilitatis. donec de egypto ad thel
uiteris. r a cōsideratiōe veterū delectoꝝ. ad rēplan
dā hūmanitatē supne patrie. Futurū ē ēim. ut herodes
q̄rat puerū ad pdendū eū. Q̄rētes siquidē nouitei
ihūm. vana glia q̄ p herodem designat q̄rit: verā.
ut bona ītima p dat. Ho ēim tēptat herodes. pelle
gloria. Q̄s ēim glia filiaꝝ dei habitus: oīs glia filiaꝝ
hui⁹ seculi exteriꝰ eius apparet. Q̄rat ēim carō ānalem.
exteriꝰ pelle tegit: sic ānalis spēs appetitu vane

glie, ad exteriora se spargēs. Forsecus delcāt. Hic est herodes qui clam magos vocat: ut ab eis tps stelle diligent' inquirat. Clam vocat. qr i occulto vana glia metem verat. Vana siquidē glia. mētes qrēcū dnīm tēptāt. ut ab eis modū et itencionē visionis subtili[t] discat. q' scz intencionē mens habuit. qn sibi spēs applēde religionis apparuit. utrū sapiēs aliquis inversus visdat in pprio sensu. an gloriet[r] duces pro oblato sensu. utrū fortior de labore. an nobilior p gnīe gloriet[r]. vel tpalia an spūalia spūs attendat[t]. si i spūalē ituitus appetende religionis: modū bnīcij tpalis. In hys igit[r] ab herode rendie nob[is] a vana glia visū dātur. ut p eū transeāt singuli, et p eū iuvēcāt[r]. Defuncto herode monet[r] ioseph ut i[n]ducat puerū eū mīe. Puer eū mīe. pueritas e i volūtate. Cum i[n]vertit[r] eū herodes mort[r]. Qū eīm mūdus despicit[r]. qū caro affligit[r]. y milla istor[um] anim[a] glia laudis i[n]flat[r]. scīto qr tūc iamis glia prorsus ānichilat[r]. Ut igit[r] seruet[r] humilitas sapiēcū. fugiam[us] i egyptū. Si aūt sequi volum[us] altitudinē, profūdā. ascendam[us] i excelsū. y ascēdam[us] i spīo: ubi eīm morat[r] samuel i tēplo. Quattuor aūt modis proficiūt hoīes. videlicet i se. iuxta se. super se. sub se. In te est anim[a]. iuxta te prim[us]: sup te platus. sub te discipulus. In te igit[r] proficis p vonā vitā. i primo per doctrinā[m]. i ingro p admonicionē. in subditis p correctionē. Ecce quo samuel habitat i templo. ecce quo loquit[r] ad heli vba dīm: quo post eū pmit[r] milītiu dīni filior[um] isrl. Habitas i tēplo dū cor tuū scās meditacōibus exercet. Apis ostia tēpli. dū primū docet. Loquit ad heli verba dīm.

ñr de emēdacōe ſm̄ mḡm mones. Regis mḷtitu //
dīne filioz ſit. dū ſubditos tibi diſapline coherces.
Hec ē vita proficiēciū. In iacob aūt ut dixim⁹. figu //
rat⁹ vita pfectoꝝ. Nota vitam bī iacob. Filius fuit
yſaac et rebecce. t ysus et paciēte. gaudij videlz
ſpūalis. et pāe tpalis. ut ſit gaudiū ī ſtempla //
tione. et pāe vtus ī tribulacōe. Vñ dr Apc
gaudētes. ī tribulacōe pacientes. Hec ē hostia tū cāda.
candida ſiquidē hostie. ē mbonis actib⁹ ſūmacio per //
ſeuerācie. Hc est enea basis. Hec ē tunica talaris.
Hec ē longitudo dūice crucis. ī xp̄s afcēdēs. tūmina // qua
ut ſpaciū vite tpalis. In hac nob⁹ possessio aīe
promittat⁹. cū dr. In paciēcia vra possidebitis aīas
vras. Extēde igit⁹ tūmie mēbra tua ī lōgitudie cru //
cis. t ī pſeuerācia bone actionis. ut cū xp̄o ī pace dor //
miēs moriaris. In vmo. t ī yūilitate edifica locus
igit⁹ fūdamētū ī latitudie. ī caritate diſpōit⁹.
altū ūo bonoꝝ opm pīces erigit⁹. ſub ſpe diuine
ptemois tectū deſup locat⁹. ſed nōte ē ut ī lōgitudie
pāe pficiat⁹. Nūi igit⁹ ī pace pſeuerat. ī dormitorio
ſpūali. t ī trāquillitate mētis ſem ſuū locat. Dulce
ſatis aīe ſpūali. vmo mḷtū dulc⁹ ēst ei ip̄e ī dormi //
torio trāquille mētis inuenari⁹. ī tēplo mūde ysāie.
vehud ī albis linteis deleāri. nisi ſurgēdū nob⁹ esset
ad orandū.

De oratorio aīe. Caplm̄ x.

Ingrium nob⁹ tūmie videt⁹ ut de dormitorio
trāquille mētis: tūſire debeam⁹ ad oratoriū
pie deuotois. Surgā igit⁹ ad egrediar: ingrediar et
pſternar. Surgā de tēplo mūde ysāie. ut pſternar
in orōe. egrediar de domo ſalomonis: ut ingrediar

templū ſalvatoris. Cum ēm hītat ī domo pacis. fuisse
merebit ad bītitudinē eīne ſalutis. Attēdam igit hūa
nā fragilitatē: attēdam et diuinā pietatē. Hijs duob
pedibus ituri ad tēplū: hijs duob pedib calcat caput
et cauda serpētis antiqui. Caput serpētis antiqui ē
elatio: cauda desperatio. Per t̄rcordationē igit ppīe
fragilitatis calcam elationē: p spem vo diuine misera
cionis: calcamus caudā desperationis. Hijs pedibus ā
bulam sup mare. Est aut mare cor tumidū. et
carnale. In hoc aut mari surgūt vnde ipetus videlicet
ire. iactus luxurie. vorago gule: vētus turbinis. t
turbatio motus mētis. Profunditas huius maris ē vo
luntas cum lib: peccatis. Cum ps profunditatis finis vit ē pire
re: q: sp peccare: ho si liceret. Ambulo mare igit ambu
lam: dū carnē subicim. Cum aut orat. i spe orat.
Cū igit oram assistentes cor sūmi iudicis maiestate,
tria sūt attendēda. videlicet īsinuatio, captatio et
postulatio. Vt īsinuem miserā. captem benivolē
tiā, postulem venā. Hic ē ordo supplicandi: ut ī spi
ritu miseria īmisceat: benivolentia īdulgentia: vena
gratia. Sūt aut ādā ī ore cor meoria t̄rdocēda. t op
pressio. liberatio. et iustificatio. Ad īsinuationē mise
rie siquidē ptin; meoria oppressionis: ad captationē
benivolētie. ptin; meoria liberationis: ad postulatione;
venie meoria iustificationis. Insinuem igit similiter
misericordi iudici diuisas oppressiones. quib gravamur.
Spe ēm ī sperent ī orōne humilitatē. et nō spernent pcor.
Tria sūt aut quib opprimim videlicet carcer. captiui
tas. et infirmitas. Curat infirma debilitate et
dolore. ī carceratus cathenis et ipedib: captiuus

¶ caput

seruitute et labore. Hec iterū īsinuāda sūt pio iudi
ci. q; ipē de celo ī tā asperit. ut audiret gemitus
ꝓpeditorū. ut soluēt filios interēptorū. Quattuor aūt
sūt ī captiuitate. ātuor ī carcere: et ātuor ī infirmi
tate notāda. In captiuitate siquidē sūt locus et tps
pondus laboris. et crudelitas exactoris. locus dū
ī egypto sum⁹. tps āp dū male vixim⁹. pōdus laboris
quātitas opis. crudelitas exactoris. ptinacia phaonis
Tres sūt⁹ sub pharaone. et sub diabolo. ī hiis diis late
ribus. dū sub ꝑno sum⁹. tenemur ī mūdo. Quibus nō
que ad carcerē ptinēt dicat ꝓpha. Sedētes ī tenebris
et umbra mortis: vīctos ī mendicitate et ferro. Sedēt
ī tenebris. qui morāt⁹ ī ignorācia ꝓprie fragilitatis.
Umbra mortis. ipā ē imago futūe dāpnacionis. Umbra
corp⁹ sequit⁹ et imagine vite vicios. mors etīa comita⁹.
Mendicātio vocari pōt. qui p alienas domos discurre
tes. ostiatī victui necessa q̄rūt. Hic et nos mēdici sum⁹.
q; ꝓprioꝝ rēs ās ipē nō possum⁹. desideio et affec
animi mēdicātes dicipiem⁹. In hac aūt mēdicita
te ferro ligam⁹. q; duris et oppressionib⁹ culpis aggra
uamur. Ferrea etenī et ī dissolubilia vīcula sunt
crimina et īsuperabilia peccā. Ad īfirmitatē nō ptinēt
ātuor de quib⁹ ꝓpha dicat. Esurientes et sitientes. aīa
cor ī ipis defecit. et alibi. Dēm escā abhominata
ē aīa cor. Audis q; esurīt et sitīt. abhominat⁹ et
fastidit. Esurīt et sitīt īfirmitati suorum: abho
nāt⁹ et fastidit sālutati ꝓximorum. Esurīt em cu
riositatē: sitīt voluptatē. Abhominat⁹ et fastidit
vbū dei. q; ē robur aīe: et alimonia spūalis. In fame
imit⁹ et siti grauat⁹ desideriꝝ tormentū: ī fastidio no

nus esse defectū. In se ipse deficiāt. q̄ ipi p se sibi
nō sufficiāt. Ne igit̄ oīno i scipis i manētes deficiāt.
i deū p fiāt. De tribus em̄ ps̄a dicit. Clamauerūt
ad dñm cū tribularēt. et de necessitatibus eor eripuit
eos Insinuem igit̄ tm̄e ea q̄ pūet ad miseriā,
captemus āmodo benuolēciam Ipē e em̄ de q̄ dr.
Eduxit eos dñs de tenebris et umbra mortis. et uin-
cula eor diruptit. Sanauit aiam tam̄. et aiam esu-
riente sacauit bonis. Misit uerbū suū. et sanauit eos.
Misit uerbū ut sanaret infirmū. et ruinone de q̄ dr: Ac
uerbo et sanabit puer meus. Laudāda igit̄ potencia.
et annūciāda sūt bñficia liberacois: ut capiet benuolēciā
lib'tatis. Ipē em̄ eduxit eos. et duxit. dedit. et dimit.
de carcere ad pr̄iaz per uiā recta. i cuitate habitacois.
Eductos de carce redemit p̄cio sui sanguis. ut irent
i uiā recta. p̄cessit exemplo boni opis. comitatus eius
fas p̄ceps tribulacois. manētes i domo propria:
sanauit medicamine uerbi sui. Clamabo igit̄ ad deū
altissimū. deū qui bñfecit mi. Ipē em̄ eripuit me
de inimicis fortissimis. et ab hijs qui oderūt me.
Sūt aut fortes inimici. sūt fortiores: sūt fortissimi.
Fortes inimici sūt uicia carnis. Fortiores sūt uicia mē-
tis: fortissimi sūt dyaboli. Hij aut qui me oderūt sūt
falsi frēs. seu quilibz p̄xim. qui mi detrahūt. Sed
forsitan dicet aliquis. Nō te eripuit dñs ab hijs.
Eripuit siquidē dñs uolūtate. licet aliqn subiacea
et p̄cedēti usu peccādi et assiduitate. licet aliqn
detineat animi uānitate. licet aliqn succūbā p carnis
infirmitate: licz aliqn decipiat p dyaboli calliditate.
Sed iterū dicet. Nō te eripuit ab hijs qui te oderūt:

qm̃ ꝛfortati ſũt ſup[er] t[ur]rpuit ſi quãdo p̃ paciẽcia.
vincendo malicia. Qui em̃ p̃ pacias p̃ſos porto, licet
grauit afflictus, tm̃ exſuperãs vmto. Scriptũ e em̃
de ea. In pacia vra poſſidebitis aias vras. Poſſidet
igit[ur] qui ſuſtinet. Audiſti igit[ur] tmẽ quãta ſeat
de aie mee. Nõ amouit oraõez meã. A miaz ſuã a
me, ſed fac̃ e dñs protector meus. Inſpiciat igit[ur]
miseria nra p̃ emẽdacionẽ tribulacionũ. captata
benuolencia per recordacionẽ bñficiorũ. postulanda e
venia de perpetracõe pcorũ. De ſagijs igit[ur] pedũ
pij iudicis obſolutus, clamabo et dicam. opi manuũ
tuarũ porrige dextera. Dextera em̃ dñi exaltabit
me. nõ moriar ſed viuã. et narrabo opa dñi.
Oſculabor igit[ur] pedes dñi. ne moriar p̃ culpã. erigã
me ad oſculũ manuũ, ut bonis opib[us] viuã: inixus
pedũ ſũmitatib[us]. Amaĩb[us] ꝛceptas me extendã: ut
oſculũ oris ſumã. Oſculũ oris e reconciliatis gẽs hũanã,
facta p̃ incarnacionẽ mediatoris. Ad pedes igit[ur] ingros
cat[ur] miseria. ad manũ dat[ur] venia. ad os gratia.
In vno itaq; inuenit[ur] pius. i alio largus. i tco gratus.
Habes nũc vbi ſeruꝰ ſe deiiciat pro culpa. vbi pauꝑ
recipiat munꝰ a diuite. vbi amicus ab amico honore.
Circa pedes ꝓximi ardet, ipa te excruciet. ipa te
ſuſtẽtabit. ipa te trahet ad oſculũ oris. In primo
ſuſpiriũ dolorꝰ. i ſcdo exercitiũ laboris. i tcio ue
diciũ amoris. Hoc e marie ſuſpiriũ. iſte e labor
marthe. ille tõſis amor. Hic plorat maria. ibi
marthia iacet. illuc tõſes aquescit. In hijs tribus
pñt denotari tres animi affectꝰ. videlicet affectꝰ
ꝓfectũ ꝓpria miseria. affectꝰ ageẽtiũ pñiaz. affectus

q̄rencū gr̄am. affc̄us ignoscēs p effc̄us. Maria lauat
pedes dn̄i lacrimis suis. capillis tergit. labijs osculat.
Vides ne m affc̄u confessionis. effc̄m penitentis? Vides ne
quō crines sparsit ad tergēdū. quos prius ordinate
nouerat ad placēdū? Vides ne qualit osculū pedis
ip̄rimat. q̄ sine p̄cio p̄uloan ēuisare solebat?
Nō effudit aquā de vasculo. sed de oculo. nō pānō
tersit sed crine. i quib⁹ mūdo placuit. i hys deo
seruit. Tria possum⁹ sibi assignare i martha.
sollicitudinē. turbationē et ānū. Sollicita ē ne ep̄
agit fiat pigre. turbat ne fiat tepide: inquirit ut
adiuuet ne fiat tarde. Tales ēm debēt esse affc̄us
p̄nias agēdū. ut si qd eis p̄pinat. sollicite p̄ficiat.
Turbant ēnā si eis aliq̄ obstiterit. i quib⁹ aliqn
casu ut ip̄firmitate pectātes offenderit. Inquirit
ut adiuuēt q: ī ligioso⁹ p̄ces ⁊ suffragia sibi pro
piciari obnixi deprant. Nota igit i solūne
affc̄m ḡrēdū gr̄am. attende iterū effc̄m. ut ignos
cas affc̄m. Carnales ut aiūt nuptias deseruit.
supra pectus dn̄i i cena recubuit: pendēti cruce
cū maria mr̄e eius p̄sens affuit. Inquirit igit dom̄i
grē p effc̄m mūdicie. p exhibitionē p̄cie: p assi
duitatē frequētie. q̄ūdiana siquidē videt deū.
p̄cia tangit: frequentia ignoscat. Insequit ut
visis būtudiēs ⁊ tactus sanitatē: ignicio solacio
nē. De p̄mo igit. bti mūdo corde. qm ip̄m deū vi
debit. De secūdo. tetigit fimbriā. ⁊ cessauit san
guis fluxus. De tcio. frequētauit maria sepulchr
⁊ ignouit dn̄m volantē et dicētē sibi. mulier
qd ploras? Inquiēs? Presente igitur

mūdicia. frequētat pīcā: ut ꝛcipiat grām. Confidant
ī hys qui voluptates euaserūt carnis. qui ī pectore ecclie
requiescūt. qui dīne passiois cotidie deuoti assistunt.
Confidat eā ī hys sed aī alios iuuenū societas. qui
cū iohe blandiays misere carnis ꝛnūciauerūt. qui
cū iusto lothi declīātes ab ipīs sulphureas. et ideo
fetentes gomorreoꝝ euaserūt flāmias. qui ī pectore
ihū dormiūt. qui ī mīsterio scriptue sacre meditādo
mētē ponūt. qui vī aio tenēt meoriā dīne passiois.
et ī carne portant ꝛcutē mortificatiois. qui p oīa
placent mūdo. ⁊ mūdū fugiētes seruiūt deo. In hac
siquidē etate flaueſcūt crines. auro mixtus ebur nea.
oculoꝝ ⁊ gēmis facies rosea decorat. valido corpi
ures submīstrat. iuuenilis etas lōgioris vite spatiū
ꝛpromittit. Cuī cū vigeāt ōa: vigent eā corporis
sensus. Cuī eā visus acrioꝛ. auditus promptioꝛ.
ītessus ꝛnoꝛ: vultus iocūdioꝛ. Quin ⁊ī hac etate
se domāt. et dō se sociant: pīmiū vohis expectant.
Cum di Isapul' affām sue dilectis dns pbet. sic
affās scipm familiarē pre ceteis exhibet. et sicut
iohām vginem vginē dilexit; ita istoī mūdo cordi
sociat mūdā carnē. Tales offerūt hostiā vuētē. dō
placētē. īmaculatā; nō aure. nō oculo. nō pede. nō
ulla cauētē. Audiat hoc senū secta visio. quibus
ex defectū senectutis. aures obtūrāt. turbāt oculi.
⁊ ut cīcta breuit pstrīgā: ipi ī se p se deficiūt. Hūj
nō offerūt agnū īmaculatū; sed ut ita dicā pecudem
cruētatā. Sicut em portus ī immūdicijs. sic et senex
iacuit ī pigꝛ. ⁊ sicut portus siquis pasat. sic et
senex fabulis et rumoribus delectat. Inde aūt et

qnq; uitat⁹ et mort⁹. et ideo hō sacrificiū caute cauet
offiao. i hō pte spacio. nisi forte dicas qđ habuit i capi
te. i. principiū diuisois i fine. Amat hui⁹di senes here
des quos reliquerit qui carnalit⁹. amat īsipienter:
amant enerunter. Nimis em carnalit⁹ diligit.
quos adhuc secū spiritalit⁹ uiuere nolūt. Amant
īsipient: qñ hō qđ puise acquisierit. piisus relinquit.
Enerunter ire⁹ alios amat. quoru dāpna et tribu
lacões nō equanimit⁹ portat. Amauit ioh̄es dilat⁹
sed nō īsipient. Amauit ioh̄es dilatet. qñ siat
clau⁹ clauo expellit⁹. ita dilectiē dilectionē. spi
ritalē carnalē expulit. Amauit sapiēter. Nemo
em prudēcius diligit. q̄ qui ydolio sapie z ueritatis
scripm omittit. Nec tm dilexit sapiēter. sed eciā
fortiter amauit: qr pendente i cruce dño. dilacio
ni dilectō imorari nō dubitauit. Habz itaq; mūdiaā
dilectois affectionē. z pciaa sapie disceptionē: frem
tia pacē passionē. Caue igit⁹ ne. ysencias cū
Mandieti. ne credas mūdo decipieti: ne credas
diabolo psequieti: sed oppone uitā xpi uoluptatib⁹.
qr xpm īduisti. Extende ueritatē xpi falsis mūdi
passionib⁹. qr scripm īduisti. ppone uitutē xpi p
scemoibus. qr crucē xpi nō erubuisti. Delectaris
i pulchitudie mūdane. i retitudie iustacie: i fort
tudie pacē. Hic e lautus z replanetū. Hic requi
escis. hic dormies: hic greges grām et ruemes. Hic in
// pacēcie candidis mūdicie luxuriamib⁹. z qsi i molli⁹ emol
atra. i tēplo ysaie ue pacis capies sopmū. Tria
sut aūt q hui⁹ quietis pacē turbāt. uidelicet
pānoz īmūdicia. sopnia. lecti duricia pānoz

īmūdicia carnis spūalia. sōpnia. mūdana gau
dia: lā duricia īpacētia. In hys siquidē pāmis sūt
pprie carnis vermes. videlicet īmūde carnis affēus,
et mētis corrupte cogitacōes. Pūgit aliquis mor
stimul⁹ luxurie: mordet appetitus gule: sollicitat
ornatus superbie. Sōpnus uēo deludit dū fauoribus
gaudz. dū honoribus extollit: dū psonarū sublimi
um familiaritate gloriat. Trāseūt hec oīa. quasi
sōpna. velud aura ptransiēs. velud hospes unꝰ noctē
sumo mane iredens. In diuo siquidē leō tactes. dum
tribulacois asperitatē sustinē nō vales. Ad abluēdos
igit² hunc leūm pānos. maria magdalene pbuit aq̄.
cosdē extorsit martha manib⁹ ut siccarēt: accendit
tolles ignē. Illa scz aqua meroris. ista extorsioē labo
ris. tolles ignē amoris. Conuenit igit² hec tria ad
mūdicā faciēdā. videlicet aqua manat⁹ ignis. r me
ror labor. z amor. Aqua siquidē ablut sordes. manꝰ
expmit: ignis exsiccat. aer⁹ ablut fetorē. labor
extrahit humorē. calor pbet candorē. Prima aq̄ sor
dida. sēda turbida: tēia liquida. Sordida pro pēa
ppetracōe: turbida pro retributiōe: liquida pro depo
sicōe. Habz em sordes culpa: turbacōnē pena: hylla
ritatem vēnia. Prima lauat pedes. sēda manus:
tēia faciem. pedes sūt animi affēus. manꝰ opa pme.
facies itencio pura. Lauāt siquidē pedes. i. affēus
cōiquinati sordē pēe. lauāt manꝰ. i. opa pme. q̄
qnz sūt aspsa puluere. i. vanitate. Facies uēo quis
mūda lauat. dū itencio pura desiderio veniendi
ad deū iflāmata lacrimat. Isti sūt pedes amabz
fidelis āie. hec manꝰ. hec facies. Hyj sūt pedes quibꝰ

iacob quib⁹ egressus ē de mesopotamia syrie. r de alti-
tudine superbie. Hys manib⁹ luctabat⁹. Hac facie ītē-
debat ī facie dñi. Hys pedibus ītenuit ire iacob ai esau.
i. tñ carnali affti. Hec sūt manꝰ quib⁹ tenebat ygam
r bacilū; Virgā directionis p correctionē; r baculum
sustentacionis. p ysolationē. Hanc facie auerat a fa-
cie esau. Facie iacob ab esau auitat, cū nisus quilib;
carnalibus desideriis nō ysentat. Deh⁹ ecia pedib⁹
apl'sa dicit. Pedes ei⁹ pene moti sūt pedes. pene effusi
sūt gressus mei. Sed tu dñe tenuisti manū dextrā
meā. et ī voluntate tua deduxisti me. et cū gloria
suscepisti me. Que aūt maior glia pt ee homi? q̄
ipm hoiē; cū libo vinci? Que maior glia seruo? q̄
qđ vestīt⁹ seruꝰ et filius ex eodē pāno? Stte vidim⁹
filiū sedentē ad dextrā p̄ris. coopt⁹ pallio nre car-
nis. Stte sup angelicā naturā videm⁹ exaltari nrā.
Hec ē gloriatio mea. hc ē exaltatio mea captas mei.
Qđ g⁹ in ē ī celo. et a te quid voluī sup trā? Nichil
aliud. nisi adherē do r ponē ī dño do spem meam.
Hinc assiste timie cotidie p̄ns ī oratorio pure deuoci-
one. flere gemm pure obedīēcie. eleuatis bonoꝝ opm
manibus. hūliato vtice mētis, nō differas. s; acte
lera? discurre p altaria templi: ingredē ī scā scōr⁹.
Ibi ē cūm altare eneū, ibi ē altare aureū: ibi scā scōr⁹.
In altari eneo īmolant carnes. ī aureo thymiamā:
ī scā scōr⁹ sūt tabule legis. Immola igit carnes. si
apud te adhuc aliqs habeas. acte de thymiamatis:
ītende legi dei. In īmolatōe carnis. ītellige carnaliū
desideriorū mortificatio. In odore thymiamatis. ora.
In tabulis legis. diuine sapie stemplatio. Hic quidem

habes. quē et ubi et p:o quib⁹ ores, et p:o delictis misere carnis, ī ara tor:dis. mīaz dīne maiestatis. Sed qm̄ de templo mēcionē feci⁹. et nosipi ut aut aplus templū dei sum⁹. placet fo:sitan tibi time. ut de tēplo materiali assignarē ī mistico et mo:ali, possem⁹

De templo. Capm̄ xj.

Dtādū ē a quo. quib⁹ auxiliis. ubi. et qn̄. et quāltū quale fōm fuit hoc templū. ut breuē edisseram⁹. Fūdatū ē cm̄ a salomone. hyrā rege tyri auxiliāte. ī mōte moria. ī area ornā iebusei. q̄dragesimo et octogesimo āno egressionis filioz de tra egipti. spēcōsū valde marmoreū. cedrinis tabul' et auro purissimo decoratū. p̄t itaq; hoc templū referri ad ipm̄ xp̄m. mediatorē dei et hoīm. qui aut. Soluite tēplū hoc. et tribus diebus ædificabo illud. Dicebat cm̄ de templo corpis sui. Itaq; ecclīaz. uel mo:aliter ad quālibz fidelem aīaz. Vñ dicit aplus. Nescitis q: templū dei estis. et spūs dei habitat ī vob. Caro quo p assūptā carnē. factus ē nob templū: caro quo nos illu p ihabitātē spm̄. Est g⁹ unusquisq; nr̄z spirituale tēplū. Hoc aut tēplū salomon edificauit. qui int̄pretat⁹ pacifi⁹ anim⁹. uidelicz pacatus sibi liber a fo:ensi cura: sepm̄ possidens tranquillus et quietus. Refert hystoria q⁹ salomō edificatur⁹ templū dño. q̄sciit auxiliū ab hyrā rege tyri. qui erat amicus dauid ōi tpe. misitq; hyrā sibi artifices. ligna et aurū. Hyram int̄pretat⁹ excelse uacue. excelse unus qui remoti a plano uoluptatū. p artā et ardua uiā q ducit ad vitā. ad eminentiam uirtutū ascendit. Hic fuit qui ītās ī mo tibus iesu. vñ petiit auxiliū nobis. Qui ignit⁹ sic

uiuūt. ligna de libano cedrina. ubo p̄dicatōis sucri-
sa trāsmittūt. ligna de libano sūt hij. qui sublimes et
gloriosi fuerūt i mūdo. cū ēm vidēm eos q̄ fuerāt
i sēlo diuites. i monasterio fieri paupes. nobiles
seruire et esse humiles. potētes subditos. sapientes
victu y habitu despectos. nōne isti p exemplū bone
opationis ponūt in edificio templi spiritalis;
transferūt ligna de mōte superbie ad mōtē iustitie.
de silua tortuose secularitatis. ad rectitudinē vite.
ad habitaculū sanctitatis.

De artificibus templi. Caplm xij

Misit etiā hyrā artifices. q̄ de claustris excelse
uitatis. ad alia claustra mittūt q̄z religiosi
fres. qui arte ingendi et disciplīa discretōis. edifi-
cantes domū dīi. scripturarū ibidē formā vere
religionis. qui lapides de mōte celos. sed adhuc ine-
les y asperos. artificis vē sapie ordant equales et
politos. y tractabiles et incorrigibiles fres arte disci-
pline faciūt mansuetos et mites. cedrinas tabu-
las supponūt marmori nitentes equalitates.
dū coartant fres sub equalitate frne societatis.
sculpūt eas disciplina. pingūt doctrina. ornāt et
auri ut fulgore metalli et puritatē illā q̄ sup-
eminet ceteras vtutes decorā dīe caritatē. pro
quib⁹ salomō hyrā tritici plurimos et olei choros
i cibū domui sue. singulis āīs p̄bebat. Accipiūt
igit vnde viuāt. et vnde proficiāt. Accipiūt ēm
tritici. pacē videlicet fructū bone opationis. quos
i alios seminauerāt p exercitiū disciplīe. et p vbi
p̄dicatōis. Accipiūt et oleū. dum ēm alios pesse

cupiūt. ex hō p̄rouidēne et discretiōis lumē acq̄rūt.
Nec p̄teriēdū ē. q̄d ad hyrā salomon dicat. Dā pone iāt
ut p̄cidant mi cedros de libano: et serui mei sint cū
seruis tuis. Serui hyrā ut ligna p̄cidāt. serui salo-
monis ut mēsurā ponāt. Ligna cedere ē vicia in
ōibus resecare. mensuras ponere. i corrigēdo modū
tenē. Hoc eiā q̄d supius dixim⁹. ut qui sibi uolūt
spūale templū ędificē. ex illis qui exterius uiuūt.
aliquos sciā saltē p exemplū uelint hyrē. Nō ē i quit
i pplo meo qui nouerit cedros cedē. sicut sydonij.
Sydonij interp̄tant⁷ venatores. Hy sūt qui p̄sequūt⁷
nō tm i se. sed eiā i alijs motus animales. qui bestiarū
uestigia indagare nouūt. et actiones occultas hoīm:
p naturas et signa rerū p̄udēt discutiūt. Inimicitas uo
bestias peiciūt sapientie. q⁹ frā carnaliū antiquo⁹-
p̄m dampnāt auctoritatib⁹ et dīs. Tales dico cot-
die occidūt et cotidē abūdāt sumūt. q⁹ carnales quosq;
mūdo mortuos. i corpus ecclie p̄dicādo iuuāt. Vnde
petro dictū ē. macta et māducā.

De operarijs templi. Caplm xiij

Elegit aūt salomō operarios de oī isrl. et erat inditio
triginta milia uirorū. mittebat eos i libano decē
milia mēses. ita ut duob⁹ mēsibus essēt i domib⁹ suis. //p singulos
Numerus triginta. tinet i se ternariū atq; denariū.
Triginta enī ter decē sūt. Tria siquidē denūciant.
sce trinitatis i confessione ve fidei. ignitione. Decē enīq;
luci denarij i numeratione. Trin uo mēsiū q̄ singul⁹
ligno⁹ et cesionib⁹ erat attributa distinctio. sūt mistice
tres uirtutes euāgelice. videlicet elemosina ieiunium et
ord. Vnus autem mēsis i quo ad cedēda ligna ceptī

egredim̃: ē clemosina ī qua p opa mie ī cuna primu
laboram⁹. Duo vo ī iqui mēses quib⁹ ī domibus
suis morāt⁹ oparij. sūt ieiunij et oō ī quib⁹ quilibz
spūales castigando carnē ītus ad dm̃ vacāt
sibi. Fuit eā moralit isti tres mēses. tres vtutes de-
signare. i laōnē. meditacōnē z p̄dicacōnē. ī mēsis
vn⁹ quo ligna ecdim⁹ ē p̄dicatio: sēdo et ītus medita-
z lād. In vno itaq; foris laboram⁹, i duob⁹ ī iquis
domi sum⁹. quesam⁹ i ficimus ferramēta param⁹.
In tp mēsam cū scripture i ficim̃ ī laōne⁹ ferramēta
acuim⁹ ī meditacōe: secuī teneam⁹ laborātes ī p̄dica-
cōe. Hic ecdim⁹ vicia i ligna⁹. illu ferramēta acuim⁹.
i ingenia. illic cibū capim⁹. exepla gustādo moralia.
Hij sūt mēses morales. Hij p̄prie p̄tinēt ad clausura-
les. Hij sūt oparij templi. de quibus dr. Adompram
erat siphym⁹ cognomi ī dictione. Per adompram
qui dns meus excelsus ītp̄etat⁹: ille dns excelsus
qui humilia i spicit. veracit⁹ designat⁹. Ipe itaq; hui⁹
oparios p̄pont⁹, dū p eū qui laōni vacant. ā medita-
p̄dicationem et insiste debeant. ordināt⁹. Ex solo em̃ gre
sue dono dat⁹ nobis affectus: sequitur et effectus.

De hijs qui portant onera. Caplm xxiij

Fuerūt eā salomoni septuaginta milia cor-
qui portāt onera. z octo milia latomoū.
i monte absq; p̄positis qui p̄erāt singul⁹ opibus.
nūo trium milium trecentor⁹ p̄positū p̄plo. z hijs q̄
faciebant opus. Habuisti supi⁹ cesores lignorum:
habes z nūc cesores lignor⁹. latomi etēm cesores
lapidū solent appellari. Fuit et alij qui onera por-
tant: q; alios sustētāt. Portat em̃ humilitas ligna

lapidū

pcãa lapides. stabilitas sabulũ, mãsuetudo calcis. ñnecia aquã. portãt eñ de mõte sybie. ad edificiũ spirituale hũiles elatos. pacientes duros. stabiles leuitati deditos. mãsuetu igne tribulãdie dissolutos. ñnentes i lapsu positos. Audis p̃ocellãte ligniũ. duriciã lapidũ. leuitatẽ sabuli. ardorẽ calcis. effluẽciã aq̃. Cũ aũt aqua cũ calce & sabulo miscet. tã aliud q̃ p̃ius essent efficit. Fit eñ cemẽtũ unde lapides in edificio colligent. Nec ẽñ p̃ aq̃ leuia & dissoluta fuerãt. tã sũt i ip̃a ñuctõe aliqñtulũ solidata. Cũ aũt cemẽtũ int lapides ponit. magis ac magis idurat. et sic q̃ns fit. ut lapides velocius frangi possint. q̃ pcm cemẽtũ ẏteri. Hoc ꝑdem i ecclia cotidie solz fieri. ut i sclo qui fuerãt stabiles et dissoluti. i ẏgregnõe ecclã int p̃fectos fiẽs stabiles inueniant et firmi. Pt ecclã cemẽtũ moraliter itelligi ꝺcordia morũ. Hi aũt qui opus faciũt. lapides in cemẽtũ ponũt. Et sicut lapis sine cemẽto nõ pt i altũ erigi. sic & paries ꝺtutũ sine cemẽto ꝺcordie, nõ pt eleuari.

De p̃positis operũ. Capl'm xv.

Prepositi nõ opm sũt ꝺditores scripturarũ. qui docẽt qualit debeam onera portare mea. p̃pria. seu aliena: qualit insanos docẽ. ꝛemptores corrigẽ. De quib⁹ aplus dicit. Corripite inquietos. Consolamini pusillanimes. suscipite infirmos. pacientes estote ad oẽs. Precepit q̃ rex ut tolleret lapides grãdes pciosos: i fũdamẽtũ tẽpli. et quadrarent eos. In edificanda domo dñi. i p̃mis fũdamẽtũ ponit. q̃d nõ nisi eruersa et erecta terra

firmū i xpō: ne edificem sup tra. sed supra petram.
Petra aūt erat xpūs. In quo fidamēto lapides
pciosi et grandes tollūt ir vita grandes. 7 fama
suo ordori adherētes. Disponū. prius tñ debent
lapides quadrari. 7 sic i fūdamēto poni. Quadra
tura ergo lapidū. pt assimilari stabilitas electorū. Hā
siquidē quadrant: dū mīt ātuor vtutes. prudē
tia scz et tpancia fortitudine et ustitia ordinūt:
Hūc em quocūz vtat: electus firm manet. ne adignatiā
prudētia. ad delectacōnē tpancia. fortitudo ad timorē.
ustitia ad amorē se inclinet. Habēt etiā q̄drati lapides
ex superficies. iferius videlicet et supi. ante et retro.
dext 7 sinist. ir placonē et subiectionē. occulta et
aperta: prospera 7 aduersa. Hi igit quadratus lapis
fuerit: i quocūz latere tactus. firmit stabis. Quos
dolauerūt tementarij tyrij. 7 temētarij salomonis.
A temētarijs salomonis. et a temētarijs tyrij lapides
pciosi dolant. Nō em ab alijs nisi ab hijs qui pacē
tenēt. et mortificāt carnē: electorū vita quadrat. Si em
districte viuas. et pacē nō teneas. vel si pacē teneas et
dissolute viuas: nō bñ lapidē dolas. Hic canta in
tympano: ut cantes i choro. In tympano cātat. q̄ carnem
mortificat. In choro cantant: qui concordiā morū seruāt.
Porro biblij p̄parauerūt ligna et lapides. Biblos
ciuitas ē fenicis. pro q̄ i hebreo gobel siue geval scim.
qđ difficies siue determinans interpretat. Cum em mētes
homm fidelū ad spiritale edificiū volūt instruē. tales
debēt esse ut quid faciēdū sit q̄ vitandū sciāt. Ter
renis adherētes a mundo abstrahē: abstractos instruere.
Cum em opus templi spiritalis pficit. nate ē ut pro

uideant, qs vtutes i fūdamēto hūilitatis pr̄ ponāt.

Quando factū sit templū. Caplm xvj.

Actū ē igit̄ quadrigētesimo & octogesimo āno egressionis filiorū isrl̄ de tra egypti. i anno quarto. mēse Zio. ipe ē mēsis sedis r̄gis salomonis sup isrl̄: edificare cepit domū dño. Audis q: lōge post egressionē filioz isrl̄ de tra egypti: posuit salomon fūdamētū tēpli. Nō ēim ap̄ato mūdo r̄mūeras. edifiās spiritl̄ templi fūdamēta locas. Adhuc ēm stupest tūsitus maris rubri. habens i se colorem sanguinis: et īmoratōnē turbationis. Adhuc ēm turbaris. adhuc et glomeris. In pace aūt debz ēe et in hūilitate. In deserto aūt prius i peris aquā. sed amarissimā. Dū ēm pcta deseris. adhuc gemis. fit aūt aqua potabilis ip̄posito ligno crucis. Cū ēm ad mēoriā passio xp̄i i ducit̄. dulcescit anim̄. Dū ergō mortē dñi saluatoris p̄ceptī i missio p̄mittit̄. Adhuc bella sustines. et r̄traditiones ne transeas. Adhuc ollas carnū suspiras. Cū uō appīquas ad tēram p̄missiōis. bibe aquā fluūs. aq̄ iordanis. aquā dulcē. nō tñ cū silencio curr̄ētē. Dū aūt ex aquis sproc. q̄ cū silencio curr̄it. oculos tuos vt videas. tūc appīquas ad montē visiōis: i quo edi/ficij tui fūdamēta ponas. Nō igit̄ ly⁹ facis sub morse. sed sub salomone. Nō ēiā p̄mo i r̄gnī sui āno. sed i quarto. Anni mēses dies et noctes. hūane vite sūt distinctiones. Habz ēm q̄libz fidelis ād moralit̄ āños mēses dies & noctes. q̄ub⁹ desigt suas actiōes. Primꝰ igit̄ āuus r̄gis salomonis sup isrl̄. ē abiectio sua. Secūs abiectio mūdi.

Tertius exercio dyaboli. Quartus dilão primi
In prio iudiciat. diligit abiectus ce in domo dñi. magis
q̃ habitare in tabernaculis pctorũ. In sedo subiat sibi regnũ.
i. mundũ. In tco erat hostem. i. dyabolũ In qrto
acquirit pacẽ dũ diligit primũ. In tribus primis
materiã preparat: in quarto edificat. Ner eadã in
prio mense ãm, sed in sedo. primus mensis in mensibus
ãm apud hebreos erat aprilis: sedus vo maius.
In aprili siquide inouat tra. et in eode fiebat pascha.
i. phase. qd interpretat trãsitus. Dũ em de vicijs ad
vtutes nouiter transeas. dũ adhuc nouellus sis
in dilãone: nondũ potes fundamenta templi ponere.
Cũ aũt diligis inimicũ. tũc quasi in sedo mense po-
nis fundamentũ. Primus em mensis in dilãonis ano. est
diligere amicũ. Hoc eadã ethimi facũt. Sedus vo
diligere inimicũ: tertius diligere deũ. Dũ vo inimicũ di-
ligis fundamentũ templi in latũ dispones. Dũ diligis dm
edificas spiritale pietes erigis in altũ. In hys duobus mensibus
i mlys ãnis: dies et noctes pñt assignari. Habz em
aliq die tentationis lucẽ: nocte temptationũ cali-
ginẽ. Istũ illuiat sol in deficiens. illũ luna decrescens.
Hic vides deũ. ibi offendis primũ. In die rides: in
nocte ploras. Unde iheremias. plorans plorauit in
nocte. Mens em q tentationũ turbine quassa-
ta dolz. exhylarata radio contemplationis postmodũ
gaudet. Habes nunc tpus fundationis tpe. i. statu eadã
ut eusde templi determinet locus: de quo in palipo-
menon manifeste denũciat.

Capm xvij

Vbi fundari sit templum.

Cepit salomon edificare templũ in hierl in monte moria qui de

mūatus fuerat dauid ꝓ eꝯ. ī loco q̄ ꝓparauerat
dauid ī area ornā iebusei: ī mēte. ī ꝓparata mēte.
ædificāda ē ecc̄a. Domus dñi ī ierlm. ī eminētiori vide-
licet hoīs ꝑte. Qui mons moria. ut plurīs mūaꝑat.
q: ī mēte ꝓparata dñs habitat. et ī eadē oculo rēplacōis
videri desiderat. Qui demūatus fuerat dauid. et q̄
ꝓparauerat. Demūat⁹ em̄ manu fort. i. vī operātis ꝑ
spm̄: ꝓparat⁹ ab eode. ꝑ desiderīū. In area ornā iebu-
sei. que mūdanda ē ventilabro discretōis a palea vane
cogitatiōis. Ornā illūinatus. iebuseus dicebat⁹ ī ꝑpta⁹
Habz em̄ mens q̄z lumē discretōis. z lucē scīe. sed tm̄
adhuc dicebat⁹ a spiritib⁹ ī mūdis: et ꝓplicat⁹ sel'arib⁹
turis. Cū nō iebuseus locū aree sue dauid ig̃ vēdet.
ī qua tēplū dñi salomon edificaret: nō ia iebus. sed ierlz
mūaꝑat⁹. Mens em̄ q̄ renūciat oībus q̄ possidz. dail
care. diabolo supato. deū quē desideraverat ī patre
videt. Recipit ergo pro loco aree. ī grām felicitat⁹ ecc̄e.
Area nō secm̄ situ loci mēsurari solz quātitas edifi-
cīj. ideo ager vider⁹ subūgi de tribus dimēsiōib⁹ tēpli.
Habebat em̄ sexāgīta cubitos ī longitudīe: vigīti in
latitudīe. Longitudo dom⁹ ē longanimitas bōi opis:
ī exilio hui⁹ pegrinacōis. Latitudo ē cāritas q̄ nō
tm̄ de prosp̄itate gaudz: amica. sed eciā dāpno
ꝓximū amici. Celsitudo altitudīis ē spes de p̄mio
ecc̄e retributōis. Dic fit ut moralit̄ sis ī bona op̄a-
tione longus⁹ ī misericordia largus. m desideio altus
ita: ut ꝑseverancia duret usq: ad ultimū vite finē⁹.
mā dilatet man⁹ usq: ad paupēe. altitudo vero
desiderij. gustet ecc̄itatis dulcedinē. In hac igit⁹
longitudine latitudīe altitudīe parietū. disponī⁹

Diuersi ordines lapidū. In mistico siquidē dispōm hōes. ī moralī vtutes. Tria ēm assignauim⁹ templa. videlicē materiale mistīcū et morale. primū ī monte. sedīm ī mēte. tertiū ī congregatōe. Vnū de lignis et lapidib⁹. alind de vtutib⁹: tertiū de vtrisq; hōibus. Habes nūc vtriusq; templi locū et materiā: artificē et mensurā. Dcd qm de morali templo ꝙ spirituali loqui suscepim⁹. dcto ad edificatōnē claustraliū ītrponētes aliquid de mistico. q restant alīquātulū latius exponēdo. moralē tñ sacrā⁹ cam⁹. Edificem⁹ igit⁹ spirituale templū. ī eo: nrīm ad deū diuersum. Habem⁹ ēm ut supius dixim⁹. mōtē ī vbi lān rōnabilē singula discernētē. Habem⁹ ēt artificē. ītellān rōnabilē singula discernētē. Habem⁹ eā mēsurā⁹ longitudīs latitudīs et altitudīs. ī pseuerātiā boni op⁹ ī pegrinatiōe hui⁹ exilij. largitatem ul' latitudīnē benefic⁹ spem desiderij. Ordo siquidē lapidū ē pressus vtutum. Aut ī altū dirigit⁹. dū mens de vtute ī vtutē ad pfectionis culmē sublenat⁹. Et hijs erigit⁹ templi parietes: ī ete pdelicet opationes. In edificatōe mistici templi. pim⁹ lapis abel ī ordine ponit⁹. a quo usq; ad vltimū iustū. linea iustitie p⁹otendit⁹. Abel mīp⁹etat⁹ luctū sine vanitas. ul' vapo:. seu miserabilis. Attendamus igit⁹ ītrptatiōnē nōīs ad quid ī spiciat. ut ipius moralitatis diuisitas. ad bñ opandū mētē cogat. Vanitas ēm ī spiciat ad mundū. luctus ad petīm. vapo: ad tempm: miserabilis ad deū. Fuge igit⁹ luge. attende ꝙ deplorare. Fuge mundū q: vanitas ē: luge petīm q: iniquitas est. Attende carnē tuā. q: fragilis. et quasi vapo: ad modicū parens ē. Deplora deū. q:

miserabilis es tu. A ipe mors et demes e. Hic lapis
pm⁹ pont⁹ in porta templi. Prior em existat inter
pres veteris testamenti: pont⁹ etiā lapis iste in morali,
portalis em templi designat moraliter renunciatione
mūdi. Vi hāc igit⁹ portā edificas. Igrim e ut ad
significationē nōis scripta dā accedas. et sic in primis
tibi placeat vanitatē mūdi fugere, iniquitatē pēm deflere,
fragilitatē misere carnis attendere. et q: sic miserabil'
e. ad ipm misericordē dei questū dirigere. Hec igit⁹
ponēda sūt sup fūdamētū humilitatis, disponēda
in latitudine caritatis: ut oīa in caritate fiāt. Habes nūc
moralē portā. q e am templū. renunciationē mūdi:
mistice nō pres veteris testamēti. Cor aūt ad dei
mersum e morale templū: ecclia mistici. In hoc
templo quasi pm⁹ btus stephanus pont⁹: ut ab
tpō regule mistice dirigant⁹. Stephanus em interpretat⁹
norma, sed norma nra e regula mistice, in qua dirigit⁹ equalitas lapidū. i. ordo btitu. Sed in retitu
mentis hui⁹ regule. in edificio cordis tui vtutes dispone.
Hoc aūt facis. dū tribulationes libenter pateris.
dū inimicū diligis. dū pro psequentib⁹ fundis pces.
et inde cū stephano oculo templacionis tā proxim⁹
oraculo. filiū pris ad dexterā stantē vides. Vides em
stantē nō quasi sedentē. sed velut edificata auxiliū
pbere volentē. Vi em oraculū intrabis. quietū vi
debis. Oraculū moraliter e templacionis secretū.
mistice nō significat celeste regnū. In quo seraphyn
pont⁹ quasi lapis pm⁹. q: in fūdamēto diuine maies-
tatis. p amorē hereat proximis. Seraphin incendē-
tia sue incensa dicunt⁹: incensa ab illo igne de q⁹ dict⁹.

Dñs approximat in: approximat ignis. Hic ignis accendit in aqua. ardet i turbie: lucet in occulto.
Hic ignis ē ardor dilōis. accendit in aqua ppūcōis: ardet inter turbines tribulacōis: lucet i occulto tremplacōis. Vides ne quo lapis iste. i ordie suo ardet sed lapidi. et primo Abel cū designat moraliter pme luctū. stephani patiētia tribulacōis: seraphim amoris ferendū. Hic ē incipiētiū dolor. profectuū labor: pfectorū amor. Leat eā salomon ostiū i portali. i templo. i oraculo. Ostiū portalis mystice ut ait beda. sermo ē ppheticus. Ostiū templi xpūs. ostiū oraculi. pmie celestis itroitus. Inportici vo i nūciacōis. moralit ē ostiū ignis mūdi. i templo diuisōis ignis sūt: i oraculo xēplacōis ignis dei. Dū em casū mūdi attēdis. videres qđ sis positus i incerto diuiciarū. i lapsu voluptatū. i periculo dignitatū. tūc ad ostiū portalis attendis Dū vo ppie carnis attendis defectū. ortū pueritie. iuuētutis momētū. vesperā senectutis: dū hūc aspiceras. p ostiū templi transire festinas. Cū aūt bonitatē dei attendis. et bōitatē eius michil deest. bītudinē q nullo i digit. et attēdis ad videndū i bonitate electorū suoz. ad letandū i leticia gentis sue. dū hūc facis: p ostiū mtr are paras oraculi spūtal'.

De equinoctio. Caplm xviij

Dicta quoq ut legim qđ sol equinoctial' directis radiorū suoz lineis. p vtta tria ostia. videlicet portalis templi. et oraculi. archā testamēti illūinare solebat. A sole em itelligēte directus radius ratiōis. nubes cogitatiōnū penetras. q disperdit p

acrem meditacois . p̄ supradcā tria ostia. illuīnat archā. i. ysaac. Hoc aūt fit quocīs equinoctiū tū dies noctib⁹. 7 noctes diebus equales fiūt. Hab; anim noctes et dies morales. p:ospa sc; et adūsa. dāpna ploctus. tristia et leta. mētis puritatē 7 pturbacōes. luce 7 tēplacois et caligine tēptacois. Dū ver anim⁹ delibrat. quasi sub equali mēsura dies et noctes libr:at. Duo sūt aūt equinocia. vernale sc; 7 autūpnale. Sūt ecā ām quattuo: tpa. ver. estas. autūpn⁹ et hyemps. In vere itelligē tpania mēt. i estate feruo: caritatis. i autūpno tēpo:. i hyeme tempo: i mēte et ope. Ab autūpnali equinoctio ita pūt crescē noctes: a vernali dies. In hyeme cūm tem: poris. crescūt caligines tēptacois. i estate uō feruo: ris. multiplicāt illūiacones 7 templacois. In qua rūdā aūt mēte fit equinoctiū autūpnale. Sūt aūt multi quālis tepidi qui attendūt miseriā mūdi. defām carnis. brūitudinē et initatis. et sic sol iusti tiae et itelligēcie diectis p̄ supradcā ostia radius ysideracois. illūiat archam ysaac. Ab hoc equinoctio minuūt dies et noctes crescūt. q: tepidi licet hoc oīa ysideret. tū tpe tēptacois credūt. Comitat⁹ ecā longas noctes frigus hyemis. i. desidcia mētis et cor: pis. Crescūt noctes. Dū multiplicāt tēptaciones. Has noctes pauxit luna negligēcie. coopta oblui: oīs nubē: obtenebrata nubilo ignorācie. Sūt aūt alq frigor:e hyemis egressi. quasi i equinoctio ver: nali ystauti. i quibus ver orit⁹. i quib⁹ estas scāt⁹. de quib⁹ ecīā dr. Estatē et ver tu plasmasti ea. In vere cūm oīa inouāt⁹; i estate neō maturāt⁹.

In vere ornat⁹ tra floribꝫ. xī nouit ꝺulso vita moꝛbus.
Ab equinoctio itaq; vernali creſcit dies. vſq; ad ꝓfm
die etne bītudīs. Ab autūpnali uō creſcit noctes.
vſq; ad ximā noctē etne ꝺāpnationis. Hanc diem
nulla nox intꝑpolat. illā noctem nullꝫ lucis ſplen
doꝛ illūnat. De fenestris templi. Capꝫ xix.
Scrīt. etiā ſalomon obliquas feneſtras i tēplo.
Obliquē feneſtre ſūt doctoꝛes ecclie. qui ꝺū
fideles i ecclia ubo ꝓdicationis docēt. quaſi ſuſcepto
ſolis lūine. templi penetralia claritate replēt. Hy ſi
quidē obliquē feneſtre ꝺicū⁹ eſſe. q; ſmūi mētis di
latant i ꝺilectionē. ꝺilatant ad ꝓximū primo.
extendūt i ꝺemplando ꝺeū. Būt etiā i templo aut
ubꝫ fidelis aīe ſeptē alie feneſtre. ſeptē videlicet ꝺona
ſpūs ſci. q ſūt ſpūs ſapie et intellectus. ſpūs ꝺiliꝫ et
fortitudis. ſpūs ſcie et pietatis. ſpūs timoꝛis ꝺñi.
P feneſtrā ſiquidē timoꝛis. intrat lumē ꝺefluōis.
Per feneſtrā pietatis. lumē ꝺeſcenſionis. P feneſ
trā ſcie. lumē caꝛūſpectionis. P feneſtrā fortitudis.
exemplū bone operationis. Per feneſtrā ꝺiliꝫ. radius
liberationis. Per feneſtrā intellectus. lumē ꝺiſcretionis.
Per feneſtrā ſapie. lux edificationis. Sapia em ꝺū
edificat illūnat. p ipam ſiquidē orit⁹ i mente ſol
uſtie xp̄us ꝺs nr̄. Doctrina em et exemplo iuſ
tationis. xp̄s replet lute ſapie ſecretū coꝛdis noſtri.
Aliqui feneſtraꝝ obliquitatē. alii ꝺiffuſā lūis cla
ritatē. Nichil em latet occultū i abſconſo mētis.
qd nō appareat i lute vere confeſſionis.
Edificauit Deparietibus templi. Capꝫ xx.
ſalomon p̄etes templi intꝛiſecus tabulis

cedrinis. a pauimēto dom⁹ vsq; ad sūmitatē pietū,
z sup tabulas cedrinas i durit aurū. ⁊ sicut templi
pietes sut ppli fideles. qui ad sblitudinē pietū per
successionē tpis sese iuicē subsequētes: quasi ordie
lapidū dirigūt⁹ ad altū. Sut aūt ex marmore.
decorant⁹ tabulis cedrinis. auro sup uestū⁹. In fo//
titudie siquidē marmoris fides. i altitudie cedri
spes. i pmositate auri. q̄ virtutes supemin; ceteras.
itelligi pt caritas. Substernit⁹ itaq; firmitas fidei.⁹
ut vestiat⁹ sublimitate spei: ut decoret⁹ auri pmo//
sitate. ⁊ caritate. Legit⁹ aūt pietes templi cedro
a pauimēto usq; ad sūmitatē pietū. q⁹ spei pseue//
rancia nullū debz ymē finē i hac vita. sed a pmo
iusto usq; ad vltimū iustū sub tutela spei i sudare
debz cetera. bonis opibus et sancto virtutū. ⁊ honeste
autem i spūali templo structura pietū est pfect⁹
virtutū. Sit igit⁹ de marmore pario⁹ vestat⁹ cedro.
decorat⁹ auro. ⁊ marmor pariū cādidū cē dinoscit⁹//
cedrus odore suo serpētes fugat: auri puritate sua
metallorū oēs exsuperat spēs. In marmore itaq;
pario candorē. i cedro ipm⁹ odorē. i auro splen//
dorem. Candorē videlicet mūdiae⁹ odorē bone
fame: splendorē bone vite. Candor igit⁹ i marmo//
re. ē quasi mūditia i mēte.⁹ odor i cedro suauitas
fame. pcedens ex bone operatōis exemplo: splendor
ueō i auro. ē quasi puritas vite in aīs.

De celaturis variis i tornio capitulū xxi

Sed et oēs pietes templi p circuitū: sculpsit
celaturis ⁊ torno. ⁊ sicut pietes templi va// varijs
ryis celaturis sculpū⁹. dū diuisis fidelibus p spm

diuise donacões attribuũ⁹. ita ut det⁹ alij sermo sae. alij sermo sapie. alij grã curacionũ. alij int̃pꝛtacio sermonũ. Sculpũt⁹ eciã pꝛetes ãi torno. ãi oĩbus q̃ diuĩa scꝛiptuꝛa pꝛecepit. nullus fideliũ ꝛtradiat⁹ sed ex aĩo clamat ãi psalmista. Patus sũ et nõ sũ turbatus. ut custodiã mãdata tua. Et alius ꝓpheta. Ecce ego mitte me. In torno igit⁹ sũt qui mãdatis diuinis obediũt. Moralit̃ ueꝛo uaꝛijs celaturis sculpũt⁹ templi pꝛetes. dũ p diuisa loca diuisaꝛũ veꝛtutũ ꝛprimũt⁹ ymagines. ut habeant singule vtutes iter moꝛalitatẽ vitiũ. formas sibi iuenientes. Attende igit⁹ i quolibꝛ loco itelligibilis templi. bouis pmagnẽ. i. mãsuetudinẽ. Imprime et aliũ figurã leonis. rigoꝛẽ videlicet seuere distꝛictionis Imprime columbã. simplicitatis formã. Adde et turturẽ. i. castitatem. Adiunge aꝛietẽ omniũ sc̃z ducẽ. i. magisteꝛio vbo et exemplo. pcedentẽ turbã discipulo⁹. Interpone mũdiciã lilij. seu rosã mꝛtyꝛ. Habes igit⁹ i templo spiritali diuersas celaturas. dũ itueꝛis ãi aĩo vꝛtutũ diuisitates locas. Sculpũt⁹ eciã moralis torno. dũ i volubilitate obediẽcie vtutes animi disponũt⁹. sub pdicacionis foꝛo Doctꝛina cũ vboꝛũ pt appellaꝛi tornatoꝛis feꝛũ. Tornatoꝛ ẽ i mẽte discꝛecionis vigoꝛ. qui ante se dꝛ hrẽ tornũ. i. ꝛonabilẽ itellam. In torno aũt quiaꝛ ꝛsidet⁹. feꝛũ. vga. coꝛrigia lignũ sub pede p qd̃ instrumẽtũ mouet⁹. In feꝛro igit⁹ doctꝛina. in vga disciplina. i coꝛrigia aĩalis mortui. mortificatio carnis itelligit⁹. i qua anim⁹ spiritalis tiuolutus detinet⁹. Per lignũ vo qd̃ mouet⁹ sub pede. designat pt velocitas obediẽcie.

¶ Vita em̄ debz ee obiā. et quasi sub pedibus posita: ut fiat cū humilitate et sine tarditate. Unde i cantico ¶ Manus eius tornatiles, auree plene iacinctis. Fuit manus tornatiles. dū affectus animi facile diuertūt ad quaslibz operationes. Fuit auree. dum affectiones animi ab omni appetitu carnali desiderii reddūt pure. plene fuit iacinctis. dū estuāt amore z desiderio celestis p̄rie. Duo vō animalia fert i quibz pomt ¶ deitas i torno volūtur. fuit timor z amor. timor pene. et amor bēatitudinis eine. Inter hec igitur animū habem fixū. nō tm qui teneat volubilitatis fine cursū. Nota quoq; qd' doctrie vbo velut tornatoris ferro superflua docendo i secā. Virga vō desup inclinās se et cleuās. puerilis more disciplinā minat. Lorrigia aūt ligat in summitate virge et ligno. qd' tenetur sub pede. Hec em̄ carnē mortificant et mētē domāt. labor videlicet obiē: et correctis disciplinē. Lignū sub pede pomt. virga desup minat. q: ad obedientiā cogim. dū disciplinē legibus coartam. Ad duob animalibus ferē animi p̄cipue. inter q: duo pomt. vnū ne ad sclin recedas. aliud ut ad ēquū trāseas. Timor em̄ appellat. amor vō vocat. Inter hec vtraq; volunt. qui i torno spiritali ponitur. et dicat. Paratū cor meū dē. paratū cor meū. bis dicit paratū. i iteri i mente. et exteri i operatōe. ītus ad cogitādū recta. fons ad faciēdū vtilia.

¶ De cherubyn et palmis et variis picturis. xxij

Et fecit in eis cherubyn et palmas et picturas varias quasi prominētes. de pariete progredientes. Fecit salomon cherubyn i pariet

templi mistici. Ñ quoslibz fideles scripture sacre ꝓcepta. i qua ē sāc multatido docet imitari. Cherubin frāt, dñi fieri docet i tēs qđ angeli tenēt i cēlis, dñi docet humanā creaturā angelicā possidē vitā. dñi cām ceteros i mūdo multitudine ꝓcellūt, qui deū ꝓ ceteris diligūt. Nōne et mīt vides aliquos a sclo longe i motos, tanta scā ꝑditos ut scā secularis subdatur eis, ut nō tm̄ vocent ad ossia ꝓcapū. sed cām interstnt negocijs ēgū. ut qui teneāt dnāri ꝓprijs moribꝫ. dnēnt etiam alienis. et honorā a pſonis sublimioribus. Hȳ sūt qui loquūt inter philosophos sapiam, quorū rethores mirant eloquēciam. Quos em nullis seu pāucis artibus ībutos i sclo viderūt. nūc de singulis loquētes audīt. et ad tantā scē multitudinem eos ꝓuenisse ignorāt. ut sapiētibus hui⁹ mūdi dīne scripture ꝓfūditatē. et secreta celestia vbis pandāt. Palmas ferat dñi spem z meōrā i tribulacōms cēne post agonem legittime certantib⁹ sine dubitacōe habitaturos rēpromittit. Caat picturas prominētes de piete egredientes. cū ad hoc elā ex bona ꝓpietate pueniūt. ut quid dicendū, uł ad facēdū. nō ab alijs sed a seipis ꝓferētes grūt, Horaliter ueō cherubin frāt i piete. dñi p spm̄ scē qui nouit oīa prudenter disponere. vtutes ordinat i mēte. dñi duabus alis a terrenis se alienat. et duabus alis ne oculo vane glie videat corpus velat. Zelū quoq; sdm̄ scām habeat. ut modū teneat. ut scīat pati penuriā et habūdare. famari et esurire. ut sit i eo multiplex sup̄adā angeli scā. intus videlicet i ordinādis

vtutibus: ertei ī multiplicādis bonis opib⁹. Palmas
fāt. dū ī afflictu viaor̄ de dyabolo triūphās. victo-
ēristat. In palma siquidē notat victoria. palma
victorie finē. ordinatus manuū iuxtagē. Cotidie
etēm pugnam⁹. ⁊ cotidie vincim⁹. q⁹ cotidie nobis
iucta ē cū dyabolo: et cotidie dyabolū superamus.
Tenem⁹ itaq; cotidie palmā ī manu. ⁊ victoriā de
afflictu. habem⁹ eā difficilē pugnā aduersus carnē et
sanguinem: ut q nolim⁹ aliqn ea faciam⁹. Sed cū
deo āmēte vincim⁹ palmā ī manu tenem⁹. et p tēp⁹
m⁹ ad victoriā pacis. Scriptū ē enī. In patiā vr̄a
possidebitis aiās vr̄as. Sciat quoq; picturas varias
piminētes. de piete egredientes. p⁹ominēt picture
varie de piete et egrediūt⁹: dū ea q cogitat⁹ m aio.
ut luceat lux vr̄a coram hoibus ope pficiū⁹. Hoc aūt
fit cū appar⁹ mia ī effū. benignitas ī vultu. humilitas
ī habitu. modestia ī cohitacōe: pacia ī tribulacōe. Si
aūt velis agnoscē effum mie. ipa ē q spatit⁹ miseris.
succurrit egenis. et dulcedine sue benignitatis effi-
cit⁹ mansueta. pacis et mitis. Si aūt fuerit animꝰ
humilis. sit et habitus exterior: eidē aio subis. panosus sit
abiectus ⁊ mitis. Gestus siquidē modestie. demōstratur
et habitu exterior. ut talis appareat exteri⁹. qualis existit
intus. Effatus aūt vere pacis. p⁹ominet⁹ egredit⁹:
dū p⁹ospera et aduersa tolerat cū hylaritate.

De pauimento capitulum xxiii

Sed et pauimētū dom⁹ terit auro ītus⁹ et
exterius. ī oraculo et templo. et ī templatōe
coram deo. et ī actōe coram pximo. Est aūt mistum pau-
imētū. huius accordia finis. qm ī spiritali fīmitate

sub magisterij regula humiliter se ipsos prosternunt, calcã/
dos eciã psequentibus ordi societate. ne i dispositõe
pauimẽti. scãa que iflat inter frẽs ẽqualitatis of/
fendiculũ ponat, ne i aliquo nobilitas gñis scru/
pulũ faciat elatiõis. ne is qui de sclo ad monas/
terio aliquid de ppio attulit, ẽmissio i labore,
paratio i hñi. delicatio i victu, honoratio pre
ceteris esse velit, sed ordinatas frãbus i pauimẽto
benuole subiectiõis. dei vmcuq; sicut opus vm/
cuiq; fuit; iuxta statutũ aplice dispositiõis. Terit
itaq; pauimẽtũ auro, prius ti marmoreos lapides
sup tiã sternẽs. deinde vo marmori tabulas super
ponẽs abiegnas. i marmore videlicet fortitudinẽ
fidei. i abiete altitudinẽ spei. i auro pfũ caritatis
designãs. In hys igit ẽ ambulãdũ: desideranti
puenire ad regnũ celeste. Sed et morale pauimẽtũ
domus itrinsecus et extrinsecus auro tegit; ita scz ut
prius marmor, ac deinde tabule abiegne suppo
nant. Intelligit itaq; i marmore ppositi firmitas,
i abiete, desiderij proceritas; i auro itemciõis puri/
tas. Habes nũc abietẽ i medio, cũ marmore z auro,
ut si quid desideres. i puritate vite firmit obserues.
Est aũt morale pauimẽtũ, hũius ordinis mõi.
Intrinsecus et extrinsecus vestiunt auro, iterum sci
itemciõis puritate: exterius bonorũ exẽploꝝ splẽ/
didissima claritate. Hoc ẽm auriũ fulget i pauimẽ/
to templi. et i oraculo dedicatiõis. et pcessiõis.
Sup hoc pauimẽtũ calcas. dũ i ppõito et i puritate
sup desiderij firmiter ambulas. Studẽ trinie
oratorũ aĩe. In hoc oratorio si pronus ores. auriũ

nō trā vides. Ubi ē cū puretas mētis: nō apparet
pulus ī rene cupiditatis. Nichil cū erat ī īteriorib⁹
templi, qđ nō tegeret ut aut scriptia puritate auri.
Si cū ispicias tectū, vides aurū. q: dū exteplaris
celestia, pure diligis deū. Dū ispicis pietes, aurū
vides. q: dū diligis p̄rimū. vt pure diligas tm.
diligis ꝓpter deū. Nichil erat ī templo. qđ nō tegeret
aurū. q: ī pfc̄to mēte michil ē qđ nō vestiat supa
eminētis dilcōis puritatē. Sed q: nemo ḡto fit
sūm⁹ et ustus ī initio accusato: ē sui. et itrā ad
edificiū qđ ē ī nōbe oportet p ḡdus ascendē. ideo
si ad pulchritudinē tante sublimitatis ascendere
festinas. nōbe ē ut p ḡdus vtutū pedē tempti ascē
das. Attende igit⁹ dispositionē edificij materialis.
ut ī te dispone possis. materiā et o:dinē spiritalis.
Erat cū ī materiali edificio templi atriū exterius.
qđ ī palippomenon vocat⁹ basilica grādis: ī qua
ingrediebat vulgus. In ea siquidē adducebā⁹ pecudes:
vt de manu ꝓpli susaperēt eas sacdotes. Erat aūt
y aliud atriū qđ vocat⁹ sacdotū: ī quo erat mare
eneū posītū. ad ablūēdas man⁹ et pedes sacdotū.
Ibidē erāt luteres ad ablūēdas hostias. ibi altare
eneū ad īmolādū eas. Sequit⁹. Et portaas tēpli
ī quo salomō duas tolūptuas arcas fecit. inde et
templū ī quo mēse aurēe. et candelabra. ī quo altare aurea
aureū. aīe ostiū oraculi posītū. Erat ciā ī interio:i
domo oraculū. ī quo erat archa federis. ī qua erāt
tabule legis. Immo:em itaq; ī hijs ā plubauim⁹.
ut ex ipis aliquid ad edificationē clausturalīū ex
to:quere valeamus.

De atrio exteriori. Caplm xxiiij

Erat salomon fabricā prādē. exteriꝰ atriū: i quo designāt ꝯorda carnaliū. q̄m pho qđ i fide et simplici fide manēt. ad edificiū templi ptinent. Non tñ tales sūt ut p se hostiā īmolent: sed ī manu sacdotū eas offerūt. ut pro eis orent. Hostias eās offerūt. dū er habūdanaq; rez quas possidēt. egētes quosq; sue mīstros ecclie offerēdo pascūt. De īfimis ad dñm clamāt. dū de profūdo triste hītacois ceu. toto desiderio mētis exoptant. longe a templo īmoti sūt. et tñ ī templū ītuitū dirigūt. Auri fulgorē et pulchritudinē opis admirant. dū virorꝫ sublimiū vitā q̄ attīgē nequeūt. effāū pie devocois veneraꝫ affāū. Sed exterius atriū moraliꝫ designat ꝯordationē prelatorū. Admāꝫ ibidē ut sacdotibus offeraꝫ pecudes. dū ad meoriā ꝯordacois īduāꝫ motus ānales. Hoc aūt fit. cū animꝰ ad meoriā īduat vitulā petulātē. hedū lasciue. taurū superbe. Sepissime cū gāudꝫ animꝰ vānitate. carnis desiderio delectaꝫ: īflāꝫ sēā. honorib⁹ sublimari desiderat. Offert aūt hꝰ oīa animꝰ sūmo sacdoti ī manu mīe: ut ī holocaustū ponāt supꝫ thymiāmatis altare. Intuetꝫ eās oculo discretois licet longe positus dū apitꝫ templū. tpiꝰ tēpli pulchritudinē. dū ī quersis quibuslibꝫ p exemplū bonī opis. foris apparētē. attendit morum venustatē. Ad dñm clamat. dū pro hijs ī quib⁹ iacet ad dñm suspiras anhelat.

De atrio interiori. Caplm xxv.

Edificauit quoq; salomon atrium interius tribus ordinib; lapidū politorū. et uno ligno rum cedri. Interius atrium uirtutē designat illorū. qnō tm hostias offerunt: sed eas immolant et occidūt. Affli gūt em caro ne sua in laboribus et ieiuniis. et extenduūt igne tribulationis. Tres aūt ordines politorū lapidū sūt tres diuersitates hoīm. uidelicet credentiū spantiū amantiū. Unus uo ordo ligniorū cedri. bn operantibus per solutudinē pt assignari. Fides em sine operib; mortua ē. Et iste politor dicat. ut quo credē. qd speret. uel di ligere debeat. unusquisq; dinoscere possit. ne habeat in fide scrupulus erroris. in spe defectus terroris. in cari tate offendicula simulationis. Sed poliat fides boni operis exercitio. spes et mitatis desiderio: caritas erga proximos obsequio. Iunge igit lignū lapidi. cedrū mar mori. fidē operi. ne sit fides ficta. spes cassa. caritas infructuosa. Dū h igit attendis. lapidē polis: cedrū mar mori iungis. Edificauit igit salomō moraliter atrium interius tribus ordinib; lapidū politorū: et uno ordine cedri. Interius atrium ē moraliter confessio electorū. Unus ordo cedri ē i prima longanimitas perseuerādi. Huic em cedrus iungit marmori. dū prime perseuerantia ostinat uere confessioni. Tres uo ordines lapidū politorū in atrio confessionis: sūt tres qualitates in edificio mētis. timor. dolor. pudor. Hys igit lapides in equalitate sui sepi exasperat: et ideo nitit ē ut diligēt et ad unitatē ponant. exasperat em timor per magnitudinē. dolor per multitudinē: pudor per turpitudinē. Dū em animi attendit turpia q gessit. dū eas corde in secreto ipse nullo uidēte

ꝓhoꝛret ꝛcoꝛdari. nō ē mirū si alteri ih̄ eadē pudoꝛ
sit ꝟsiteri. Cū aūt ꝟsideꝛat qđ' q̄ꝫ turpia ꝑpetra-
uit multa, nō ē mirū si multū doleat aīm⁹, multo
ꝑiuꝛ ꝛ:ectus neruis. Cū itez nō tm̄ ī:cogitat
multitudinē turpiū delictoꝛ q̄ gessit, sed eciā mag-
nitudinē eoꝛ ante oculos mētis ponit: si timeat
z abhoꝛreat nō ē mirādū. sed sūmope ne desꝑet
ē cuitādū. Poluendi sut igit² lapides. ne exaspeꝛē²
ꝑ desꝑationem fiducū mētes. Poliēdus ē siquidē
ā:mo: benignitate mīe, doloꝛ assiduitate ꝑnīe:
pudoꝛ puritate ysaē. In poliēdis eī lapidibus
tria sūt assignāda, sc̄z oleū lapis et manꝰ. Infū-
dit² eī desup oleū: lapis duꝛioꝛ ī supfiae volut;
manꝰ vō lapidē ꝑmit, et ꝑmēdo trahit. Benig-
nitas itaq; mīe ꝗsi oleū aspiratē lapidū lenit:
assiduitas ꝑnīe ꝙdud lapis pēdoꝛ scrupulos terit:
puritas vō ysaē. ꝗsi manꝰ ad vltimū pēi soꝛdes
tergit. Istud ē oleū spūs. hꝫ ē lapis angularis: her
ē dextera dei p:is. ꝑmū lenit. sc̄dꝫ ꝑmb: tāu
trahit. Rogo gꝰ benignissime p:r ut doloꝛē meū
lenias. animi mei timoꝛē ꝑmas: opi manuū tuaꝝ
dexterā poꝛrigas. iacētē erigas: erectū trahas.
Dū eī sā spūs oleū ī fūdis: coꝛdis duriciē mollī-
do dissoluis. Dū hūilitatē et pacīaꝝ filij ꝑtendis:
ī nob' tumoꝛē superbie ipius exemplo ꝑmis. Et sic
ad dexterā q̄ dū ꝑ expectationē poꝛrexisti acte
dimꝰ: ut eī elās ad dexterā p:is simꝰ. Hec igit²
ysiderāda sūt ī atrio ysessionis. oꝛdinata sub ꝛgla
iustiae, et sub fumiculo ꝑdicationis. Quat² eciam
hꝰ atriū itemꝰ, vocat² et atriū sac'dotū. Et ecce

dat⁹ iterus. q⁹ q'cquid p ꝓfessionē manifestat⁹
occultū debz ēe sicut p⁹us erat. Sed et atrū dz ēe // sacdotū
q⁹ spūalit' ī atrio ꝓfessionis sacdotib⁹ licet mīstrare.

De mari fusili. Caplm xxvj

Erat quoq; mare fusile decē cubitoz a labio
usq; ad labiū: rotūdū ī cautu. Sicut supi⁹
p atrū sacdotū moralit' designat⁹ ꝓfessio: ita pēr
mare eneū designari pt cotidis xpianis. Sicut ēm
ī mari eneo lauari solebāt sacdotes: ita ī amaritu //
die xpianis lauāt⁹ cotidie fideliū mētes. Hoc aūt
vas maris noīe meruit appellari: q⁹ ppt' amaritu //
dinē delictoz spat⁹ mari. Appellatur eaā eneū.
Es ēm sup ceteras spēs metalli ē valde sonorum,
Es siquidem qn ab aliq⁹ tangit⁹. stridet. ac velut
plangētis more ꝛāritur. Du ēm vas xpianis tā //
git⁹ manu ppie ī p⁹chēsios: reddit tīnitū dum
emittit āstum. Erat aūt vas illud fusile. qđ fit
dū materia metalli ponit⁹ ī igne. defluēs p ductū
canalis ad pfcionē forme. Ignis ē ardor tribulacionū.
metalli materies ē pēs spēs. q.d. p ī cordiacois trac //
tū. āsiq; canalis ductū ī formā vasis trahat⁹: cū
mēs emolluta p ardorē sā spūs. ad efficiendū vas
xpianis eliquat⁹. Erat eaā decē cubitoz a labio
usq; ad labiū. In denario siquidē nūo spēs ī tribu //
cionis itelligit⁹: q labozātibus ꝓmissa dat⁹. A
labio igit⁹ ī. ab īcio ppie iusiois usq; ad labiū pfcte
p mortē sepacois. uemā spat. quoniz vas xpianis
infra mētis ambitū sue formar. lauat ēm lauacrā
sordes ēmis. ita ito si ponat⁹ infra atrū vē ꝓfessi //
ois. Et erat rotūdū ī cautu. q⁹ nō tm ꝓtexta et fu //

tura. sed p:ospera et adulsa. debz irrigare fletu.
Rotūditas siquidē maris. designat ambitū discrete
xp̄ianōis. q̄i ea q̄ et intro. a dextris et a sinistris sūt
i:spiāt. et nichil absq; xp̄ianōis amaritudie tā sure
p̄mittat. quid aliud agit. nisi q̄ mari eneo rotū
ditas aquē specīōis ip̄onit. Et altitudo ei⁹ erat
q̄si cubitorum. Ipā ē sublimitas quīq; sensuū co:
poreoꝝ. Sed q: vanitas sensuū p diuisa mūdi ob
lectamēta defluit: nūcient auctoritas subūgit.
Et i:staula triḡita cubitoꝝ cingebat illud p circuitū.
Restaula ē p̄ceptoꝝ disciplīa. qua flura i:strīgim⁹:
quocīs a nr̄is voluptatib⁹ opa et cogitacōes i:ligam⁹.
Huc nimirū i:staula triḡita dicit ee cubitoꝝ. q:
cū ad triḡita ānoꝝ tēpus pueneris. tu qui ante
i āmis iuuenilib⁹ i:missio: fueras. saltē cū ad p̄fatā
etatē pueneris. flura voluptatis i:strīgas.

De luteribus. Caplm xxvij

Erat quoq; salomon i introitu atrii dece lutere.
ad abluēdas hostiarū carnes. Sicut em sac
dotes lauabant i mari eneo. sic i luteribus hostiarū
caro: ut q offerebant. et qui offerēt mūdi essent.
In mari eneo man⁹ et pedes sacdotū mūdabant
a puluere. i luteribus vo hostiarū carnes exprimebat
a sanguīe voluptatis. In mari igit eneo et i lutēb⁹
duas xp̄ianōis spēs itelligē debem⁹. timoris vide
licet et amoris. In uno siquidē lauant opacōes
manuū: i altero uēo carnes delicacōes. Dic hos
tie lote i lutere xp̄ianōis. et exp̄sse manu rectē opa
cōes defert a sacdote ut accedant sup xpianōis
altare. De altari eneo. Caplm xxvij

Epulchre altare eneū ītrīōi cordis file esse
dīat? qđ ī ītrīōe cordis desideria carnis flā
ma tribulacīōis accendū? Hoc aūt altare eneū mag
nitudīe sui spē metalli · posīōe loci aliquid designat.
Erat eīm amplū · q: plures sūt qui carnis concupiscē
cias deflent: q; qui puritate celestis desiderij gaudēt
Erat eīm eneū · q: multa sūt que dicūt. mēte seruimꝰ
legi dei: carne aūt legi pēti. Erat aū fores templi
portaus. q: pauci sūt qui renūcēt oībus q̄ possident.
ut ad ostū portaus appinquēt. Portaus siquidē tri
plex ē. ut supius dixim⁹. renūciatio mūdi. In hac
portau erigunt² colūpne. una castitatis? altera
sobrietatis. ut qui mūdo renūciant. sobrie et caste
viuant.

De altari aureo. et mēsa aurea et candelabris. xxix

Post portaū renūciatōis sequit templū rectē
diuisatōis. In hō templo ē altare aureū. est
mēsa ꝓpositōis aurea; sūt et candelabra de auro
purissimo facta. In altari accendebāt² thymiamata.
in mēsa panes ponebāt²: ī cādelabris luceme.
Altare vō sūt corda electōꝝ. thymiamata bona opera:
odor thymiamatū. boni operis exemplū. Cum⁹ qui
ascendit supi⁹. ē itentio oris: q̄ ex affectu cordis
ad desiderāda celestia tendit. Mensa uō aurea.
ē diuina scriptura. panes sūt appli. siue eoꝝ successo
res. ex quoꝝ actibus tanq̄ ex pānib⁹ refici² fide
les mētes. Cum panes ꝓpositōis dicunt⁹ prīt ap
pellari. q: ad mīstādū ꝓpōi² vmūso orbi. Decē
candelabra sūt decē legis ꝑcepta: lucēne lume doc
trīe. Possūt et hō aliter dici. Dicut igit² altare

dilāõ: mēsa lāõ: candelabra meditacio. Puritas auri ī altari. ē anim⁹ pfectus ī dilāone. Puritas auri .sanctitellaūs ī lāone. In cādelabris pur⁹ affec ī meditacõe. vt nichil cārnale ḡrat dilāõ: nichil heretīcū docat lāõ: nichil terrenū optet meditacio. In altari accēdū⁹ thymiamata: ī mēsa ponū⁹ panes: ī candelabris lucne. Thymiamata oraõis⁹ panes ifectionis: lucne ignicionis. Per oraões ergo grit⁹ dē⁹ pficionē gustat⁹: videt⁹ ī lūne ignicionis Quē ēdo desiderat⁹: gustatus dulcescit: ignitus amat⁹. Habent thymiamata odorē: panes sapo rē: ignicio amorem. Oracio siquidē idolū deū: panes sapiūt: ignicio diligit. Infudit autē deus odori suauitatē: sapori dulcedinē: amori dilāonē. Vt sit odor suauis, gustus dulcis, amor delectabilis. Hec oīa debent esse ī ecclesia. Hec ministrant⁹ a sacerdotib⁹ et leuitis ī templo diuersa cionis. Si aūt oraculū itrare desideras. itra sanctū dei: ut itelligas ī nouissimis eor, eor videlicet q̄ pierēt ꝓpter iniquitatē eor: et eor quor mors pciosa est ī ospectu dñi. Ibi em itelligis cām prima iustor: et penas dāpnator. In hoc oraculo posuit salomon archā federis: et tabulas legis. Est aūt oraculū diuine reuelacionis secretū. Ibi salomō posuit archā. et ibidē qui pacem desiderat mentē ponit. In ea sūt tabule legis. sām videlicet diuīe dilectionis. Hic solus pontifex intrat. Cui em pauci quib⁹ reuelatur ostiū diuini secretū. Hic solus oras. si solitari esse desideras: si suauitatē quietis amas. Attēde

ugit ut ōro tua sit discreta et secreta : dulas et humilis.
Discreta ꝑ̄ ydiotas : secreta ꝑ̄ ypocritas. Dul-
cis affū. humilis appetitus mehil altū humilis capiſ-
cat. Sit pura ⁊ trāquilla. nō q̄ꝝ immōdi tpalis ōro
postulet : nō trāquillitatē ōrōis curiositas turbet.
Dirigit tuis ēē desideras. ad illud claustrū nō manu
fām q̄d ē celis pueire festinas. vt q3 appetit dili-
gat:

Explicat liber tercius. Incipit capla lib qrti
Prologus

De cāutate magne ihrlm. Caplm j
Qđ ihrlm sit ī iudea. ij
De eadē moralitas. iij
Qđ multi fuit q̄ ihrlz et iudeā destruūt. iiij
De hys qui defendūt iudeā et ihrlm. v.
De ihrlm allegoria vj
De ihrlm moralitas. vij
Titulus de muro ihrlm viij
De seris et portis ihrlm. ix
Item bba neemie de portis. x
Item de seris portarū ihrlm. xj
De vectibus portarū ihrlm. xij
De vijs ihrlm. xiij
De plateis ihrlm. xiiij
De quattuor plateis ihrlm moralitas. xv
Itē de quattuor plateis ihrlm moralitas. xvj
De hys qui tēplū destruūt. et de hys qui templa
mūdant et renouant. xvij

Quod ursas ordinauit unos ut punirent aduersos eos qui erat in arce donec sua mutarent. xxxm
De matathya et filijs ei⁹. xix
De celesti ihrlm. xx
Item de celesti ihrlm. xxj
Qd ihrlm celestis sit in ydea. xxij
Qd murj celestis ihrlm sit ex lapide iaspide. xxiij
De portis ihrlm. xxiiij
De seris portarum. xxv.
De muris. xxvj De plateis. xxvij
De longitudie latitudie et altitudie celestis ihrlz. xxviij
De claustro et dispositione. xxix
De columpnis claustri xxx
De quadratura claustri. xxxj
De pfectione claustri. xxxij
De libro vite et de assiduis leonibus in eo. xxxiij
De patrello qd est in medio claustri. xxxiiij
De ligno vite qd est in medio celestis claustri. xxxv
De silencio claustri. xxxvj
Quo angeli et aie sanctorum loquant ad deum. xxxvij
Quo deus ad sanctos animas loquit⁹. xxxviij
Quo post resurrectionem hominibus loquit⁹ de. xxxix
Qualia sunt humana corpa p⁹ resurrectionem. xl
In quibus locis sit aie sanctorum an resurrectionem. xlj
De summo abbate videlicz de ordinatione. xlij
De priore qui nos presidit ad laborem. et ducit ad requiem. xliij

Explicant capitula. Incipit prologus libri quarti.

explicunt capla incipit prolog lib 4i

Rogas charissime rogas. & obmirari deprecaris. ut solito festinantius & creatiꝰ q̄ p̄misi. libelli siquidē q̄ claustrū aīe vocas. vltima. & quarta & quinis p̄tē: ut quasi integrū de manu mea rapias panē. cuius tui ē q̄ de manu paupis panē requiris. nisi forte q̄ panis grossior quibusdā solz ē salubrior. Nō em̄ habeo panē alium. nisi p̄ ostia medicatū. & per ora docentiū. nobis aliqñ p̄dicatū. aut despicias in alieno agro collās. de sētenaijs videlicz in campo diuine scripture congregatis. Huc em̄ venit & in tribus vitā spūs mei. Hec recordatus sū & effudi aiam meā. Nō ē n̄ panis de similā igenij subtilitate discussus. sed simplicitate eloquētie pauperū grossioris sensus exaīatus. Nō em̄ grecas aut barbaras aut inusitatas q̄ turbāt simplices interposui dictiones. sed eaā ca q̄ ab aliis obscura dicta reperi: simplicori stilo et vobis planioribus dilucidare curaui. Simplicibus itaq; placere desidero. et ideo quibus eis placere valeā vobis ḡro. Huc xp̄s inter duo animalia positus. vitulus ē panis inuolutus. Potuit dei sapia mtē bouē et asinū. ut erudiret rudē. moneret tardū sensu. tardū intellectu: eruditet simplicitatē p̄ humilitatē. Quia igit̄ inuolui se p̄misit. in vitulus panis. p̄mittat fortitan de celo ut loquax simplicibus vobis. Similiter qui magis p̄ stellā oriētē p̄ angelū pastoribus denūciatē. qui sapiētibus loqbat p̄ signū. simplicioribus innotescere p̄ simplex verbum. Huc aut de hijs q̄ ad claustrū nō manifestū. q̄d est celis p̄tinet pro modulo tue salutatis mee aliquid duce vltra nō differā. ut ex ipo ordiē et dispone

ultus ſūmi abbatis. ⁊ ipoꝛ ſpūm ſuꝑnoꝛ doceri
et ſtrui poſſit ꝓlatoꝛ ⁊ diligencia et humilitas ſbitoꝛ.
Dequar igit' p̄ tergꝰ metētū. ne aberraē videar
a doctrīa priorū.

Explicat ꝓlogus.

Incipit liber Quartus. De cūitate magne thelē.

Capūm primū.

Uitatis magne thelm
q̄dā ps adhuc ī terris pe-
regrina duāt: q̄dā uero ps
ī celis fīmit' locata ſtā-
bulat: Hec aūt thelm ad
illā celeſtē q̄z trāſiet.
ī qua nemo moꝛiet: ſed
ī ētna felicitate ſine fine
uiuet. Nemo ēī ad illā felicitatis ētnitatē trāſire
merebit: niſi qui ſe cāūb illi ꝓxīe bñ uiuēdo mi-
ſcō hō moꝛibus ꝛformabit. Sed qui ī hō ſcō pīta
celibē uitā ducē cupiūt: ī futūa uita ſuꝑne cāūb
ꝛformes erūt. Quattuoꝛ ſignāt cūitates ī diūa
ſcriptūa fuiſſe ꝓphētē: quaꝛ vnaquēq; thelm
nūcupat: i. materiale. et miſtica. moꝛale et anago-
gica. Materialis thelm ē q̄dā cūitas ī. iudea poſita.
miſtica uō ē eccliā. moꝛalis q̄libꝫ fidelis aīa: anago-
gica celeſtis p̄ria. Prima ꝛſtat ex lapidibꝰ ⁊ lignis.
ſecūda ex iuſtis. tēa ex uūtutibus. quarta ex angelis
⁊ hōibus. Materialis aliq̄n deſtruet: miſtica trāſ-
feret: moꝛalis edificabit: anagogica uō ētnū
nō mouebit: Prima res geſtas. ſecūa miſteꝛioꝝ

Stinet

Incipit lib' 4tus de cūitate magne thelē 1

figuras. tria exempla mor̄. qrta duū sitates ce/
lestiū mās̄ionū. Restat igit̄ ut de hīs q̄ p̄missim⁹
ad edificationē claustraliū aliq̄ disseram⁹.

¶ De Jherusalem sit̄ in Judea. Septim⁹

Sciant diuina scriptura testat⁹ in regione unde ihc
fudata fuisse meorat⁹. Decuit aūt hanc ciuitatē
habuisse muros et portas⁹. vectes et seras: vicos et
plateas. Judea confessio. Jherusalem pacis visio interpretat⁹.
In Judea g⁹ Jherusalem ponit̄. q̄ in confessiōe vē fidei pax
ecclie solidat⁹. Quia cū xp̄m confitet⁹ ee deū. pacē ecclie
p̄dicat. et in edificāda Jherusalem misace laborat. Quia uēo
in confessione vē fidei etne trinitatis gloriā agnoscit.
et in potētia maiestatis adorat unitatē. eiusdē fidei
firmitate ab oībus adūsitatibus ecclias munit. pul/
cher ordo, ut prius agnoscat⁹ postmodū adoret. ad
ultimū vō signo crucis se munire festinz. Licet cū
agnoscat trinitatē. et adoret unitatē⁹ nisi xp̄m dm̄
et hoiem ee. et post mortē a mortuis resurrexisse
credideit. ecclias destruit. nō munit. Nō agnoscit
iudeus trinitatē. nec gētilis unitatē: et in abrahā tres
vidit. et unū adorauit. Confitebimur tibi de confiteb/
mur et inuocabim⁹ nomē tuū. Confitebimur psonā
patris. confitemur psonā spūs sc̄i. sed familiarius
inuocādo confitemur psonā filij. videlicet ihū xp̄i.
Jesus em̄ sicut dr saluator interpretat⁹. Sub hoc noīe
credim⁹ xp̄ianos ee saluādos. Si igit̄ aliq̄n homo
deliquit. miādū nō e si ad hoiez deū. ho delinquēs
secum recurrit. Ipe e em̄ dei et hoim̄ mediator ho
xp̄s iesus. Ad hūc igit̄ xp̄ianus recurrit. q̄ p ipm
deo se reconciliari posse credit.

Item de eadem moralitas. Explin Tertul.

Moraliter iudea confessione pctor designat. q̄ fidelis anim̄ septim iudicas humilit accusat. In hac siquidē iudea hierlm fūdata ee dr. q̄ confessione pcā. pctor penites deo reconciliat. Confitebim̄ tibi dñe. confitebim̄ et invocabim̄ nomē tuū. p ho qd dr confitebimur. confessio nrā purgabit. Sed aut confitebimur replicat. nrāz dnīe pietatis demeat. Ne desperes inquit. qui iterz pectā si penitear nō expellit. Cum iterz aut dīs in iudeā. In iudeā iterz dns ire discipulos hortat. ut si quis pectaueit penitear: et iterz pctm humilit confiteatur In quacūq; em hora pctm confitendo pctor ingemuerit. scriptura testante prandubio salus erit. Attende qualit diligit. qui toties et tam benigne pectā recipit. In hac attendis. dñi misericordias. Notus in iudea dr. In iudea dr. cognoscat. q̄ in confessione pcā mia dei manifeste demeatur. P pietatē siquidē pectā invocat: p patientiā sustinens exspectat. In bethlehem iude xpūs nasat. sed in nazareth nutrit. et in nō bethleemites. sed nazareus appellat. In bethlehem iude xpm natū scriptura fuisse meminit: q̄ p confessionē spiritualiter ad hoiem dr descendit. Nazareth flos siue mūdicia interpretat. In nazareth igit nutrit et habitat. qui in flore mūdicie delect. et ea sp amat.

Sed multi sūt qui iudeā et hierlz deseruūt. iiij

Multa sūt q̄ confessionē impedit. Nulla siquidē hostes iudeā inuadit: nec hierlz quieta mane permittunt. In libro siquidē machabeorz scriptum repperi. qd rex demetri nychanorē ꝓposuit

14 de eade moralitas iij qd multi sūt qui iudeā et hierlz deseruūt iiij

elephantoꝝ ducē misit i iudeā. Datis mādatis
vt ipm iudā machabeū capet; et eos qui cū eo
erāt dispgēt. Nychanor aūt audiēs virtutē comitū
iude. sanguīe iudaū fusū metuebat. Quāobrem
misit nūcios ut daret dexteras z acciperēt, et cū
diu de ipis silū ageret, et ipe dux ad multitudiē
itulisset. oīm vna fuit sīa amicicias āmuere.
z igniū silū fecerūt. Morabā aūt nychanor
ierosolimis. et nichil iique agebat, gregesq; t bazz
que congregate fuerāt dimisit. Exasperatus itaq;
demetri. scripsit nychanori dicēs. grauit quidem
se ferre de amicicie federe. iubere tñ ut machā-
beū cū vinctū mitteret anthiochiā. Venit igit
nychanor ad sācissimū templū. et a sacerdotib⁹ iussit
sibi tradi iudā. Et extendens manū ad tēplū iurauit.
Nisi mihi victū iudā tradideritis. istud phanū i pfidā
tiem deducā. et altare effodiā. Comperit aūtē
nychanor iudā ee i locis samarie. et cogitabat die
sabbati cū oī impetu bellū inferre; tñ nō obtinuit
silū ut pficiscerēt. Cū sūma aūt superbia erectus
cogitauerat cōe trophēū statuē de iuda machabe⁹
aūt sidebat cū oī spē sua auxiliū sibi a deo assu-
turū; et hortabat⁹ suos ne formidarēt. Hostes
aūt illoꝝ cū mouit nō timuit z hastē mouicōe.
sz sermonib⁹ et hortacionib⁹. Nychanor aūt et qui
cū eo erāt. cū tubis et cantibus admouebant.
Iudas vo et qui cū eo erāt. inuocato do p oracōes cō-
gressi sūt. manu quidē pugnātes; sed corde dm
orātes. Prostrauerūt aūt triginta quīq; milia.
pnīa dei magnifice delectati. Et cognouerūt

nychanore cuisse cū armis suis. Precepit aūt iudas
capiut nychanoris. z cū humero manū abcisam
ihēosolimis pferri. linguā eiā ipius nychanoris
pcisam: ussit pcaulati aūbus dari. Patet moral
sensus. Demetrius siquidē nimiū psequēs. ny//
chanor luctna. iudea ofessio. iuda ofitens ītpretat.
Quē igit p demetriū psequētē nimiū possumus
ītelligē. nisi dyabolum? Et quē p nychanorem
luctnam stantē. nisi mētis elationē? Nychanor
itaq; elephantoru turmis ppōit. quoiens ter//
rigibiliū mētibus superbia dnat? Ossa siquidē
elephantoru uicturis carēt. unde superbis assimilat.
qui a suo ppōsito flecti nequaq; valent. Mittitur
itaq; nychanor a demetrio. r spūs elationis a dyabolo.
Mittitur i iudeā. ut destruat ofessionis tēa. ut iuda
capiat. et eos qui in eo sūt dispdat. ut eos sz qui
pcā sua ofitent? curiositate teneat. et pūsa osue//
tudīe luget. et eos qui ofitētes osolant? impediat:
ordēz et cogitationē turbet. Audies tn nychanor
ututes comitū iude et animi magnitudinē: sanc//
uine iudicū facē metuebat. Habz iudas comites.
diuīsas videlicz corpis et aīe ututes. habz em co//
mitē cordis. gemitū et ostrictionē. Habz socū eiā
laborē et ieuniū. Habz et alios comites inuabi//
les. opa sz pmē. et ihūluate mētis cogitationes.
Contra comites g iude nychanor sanguine iudaū
facē metuit. qm superbie spūs hui modi uirib no
r'sistat. Hec em sūt que carnē et sanguinē ostendiat.
Quāobrem nychanor tres nūcios misit. qui der//
tras darēt et acciperēt. Tres nūcios mittit q̄ciens

ptō: ī aliquo bono cogitacōis locucōis et op̄acionis
ꝺfessionī ꝺsentit. Dextras dant et acceptāt. qñ iuſtē
bonis op̄ib⁹ ſe ꝺſentire p̄mittāt. Et cū diu de hys ꝺſiliū
agerēt: et ipē diu ad mīāndinē ꝺtulisset. oīm fuit vna
ſīa. amicicys āmuere. Diu ꝺſiliū agit: ut inde nychano:
rebellet: Hoc em aut nūq̄ cuēit. ut ſup̄bꝰ ꝺfeſſi-
oni humiliter ſociari poſſit. Sed cū res adhꝰ p̄duit:
ut amicicys ānuat: tūc de ꝺſtituerūt quo ſecreto it̄
ſe agerēt. Inter iudā et nychano:ē dies ꝺſtituit: qñ
cui⁹libz animꝰ ꝺfitēdi p̄cta deſidelio īflāmat: Dies
ꝺſtituit: Diu ad luce ꝺfeſſiōis p̄cō: inuitat: Et tūc
ſecreto mīt ſe res agit: qñ aliquis penitēs humiliter
ptām ꝺfitet: Et ingruū colloquiū fecerūt. iudas et
nychano:. Diu p̄cō: qꝺ male geſſerat detegit: et ille
au ꝺfitet: p̄cām. Diuſos pīne modos īponit. Diu iſte
ſe humiliter iudicat. et ille ne deſperet ꝺfortat. Diu
alter malus q̄ geſſit enūciat: alter vo bonus q̄ facē
debeat pentētē īformat. Morabat: aut nychano:
theoſolimis. et nichil iuque agebat. gregeſq; turba-
que ingregate fuerāt dimiſit. In theoſolimis nycha-
no: manz. qñ poſt p̄mas pacē p̄cō: tenet. et nichil
iuque agit. q: ab hys q̄ male facē ꝺſueuerat. i pace
quieſcit. Gregeſ q: turbarū q̄ ingregate fuerāt di-
mittit. q: de p̄teritis turbari nequit. ſed ea q̄ p:ius
egre tulerat: poſt ꝺfeſſionē equanimiter portat.
Habebat aut iudā ſp̄ charū: et ex ānio erat vro in-
dignatus. Nychano: iudā diligit. Diu p̄cō: ea que
īcolit. de hys que male geſſerat. diligēt attendit.
Et ex ānō inclinat: vro. De hys em q̄ p:ius erecta
temere ſe fecīſſe īcolit. humiliato mētis vertice. i

ꝺfessione se p̄ea substmit. Et exasperatus ꝑ deme
trij scripsit nychanor ꝺuc̄s. grauit̄ se ferre de ami
cicie nr̄ie ꝺse, iubē tñ ut machabeū victū cicj mittēt
anthyochiā. Du nychanor cū uda i bonū pacis ꝺdu
at. tūc demetrij rex exasperat. q; du pōr ad pac̄
ꝺfessiōis redit. ꝺrabolus grauit̄ surgit. Iubz ut iu
das victus anthyochiā cciūs mittat. ut p̄ hoc
absq; mora bonū ꝺfessiōis ip̄ediat. Ligari udā
posulat. ut opus p̄me. qđ ꝺfessione sequt̄ debi
litare q̄at. Dolent em̄ qui alios captos tenēt hoc
ꝓ̄e ꝺsuetudis. ut tñ uersis p̄ tergū manib⁹ eos
ligent. Per man⁹ bonas opaciōes itelligē solem⁹.
Unde scriptū ē. Plaudite manib⁹. i. opib⁹. Post ter
gū igit̄ man⁹ ligatas gerit. qui bonū opus qđ ān
oculos ꝓ̄e ꝺsueuerat obliuiōi tradit. Hoc em̄ deme
trius agē nō cessat. q̄m p̄cōr fumib⁹ ligatū udā
i aliquē p̄ta sua ꝺsitentē: boms opib⁹ si possit
ꝺdat. Uenit nychanor ad sanctissimū templū i hierl̄z.
nō ut ꝺseruet. sed ut destruat pac̄. et a sac̄dotib⁹
uncū sibi tradi p̄cepit. ut eor ad quos ꝺfessio p̄ti
net. ꝺfessiōis uires eneruare possit. q̄nū ira
templū uratus extēdit. q; supbus ea q̄ sūt i lignis
i strata. facē nō omittit. Nisi inquit tradideritis
m victū udā. istud dei p̄fanū i plamicē deduc̄.
Immo si udā traderet nychanori. nō i manet
lapis sup lapidē i ꝺstructione templi. Templum
inquit dei scm̄ ē. qđ estis vos. Si em̄ destrueret eo
fessiōis ut⁹. destrueret q̄libz fidelis anim⁹.
Nec i maneret lapis sup lapidē. q; supbie spūs.
subuerteret confessiōis humilitatem.

Et altare effodiã. t deuocõne cordis. iq; oronũ tymi
amata cremãt? omo subiũgã. Coperit aũt nychanor
iudã ee i locis samarie. et cogitabat i die sabbati
tu oi ipetu mittere bellũ. Sabbatũ i quies. sama
ria custodia iterptat? Loca igit samarie. sunt
loca custodie. sabbatu tor quetu. Cu em aliquis i
bono ope quiescit. et scpm sollerti circũspectione
custodit. tũc nychanor. i spus supbie. obtinet ne
isilũ pficiat. né cu iuda die sabbati i locis sor
samarie. plũ mittat. Erectus aũt nychanor tu
sũma supbia. cõe trophetũ cogitauerat statuere.
de iuda. Coe trophetũ de iuda nychanor statuit.
qaes nõ pnatã gliaz. sed cõez supbus de subiũsiõe
ifessiois querit. Du em pctor culpã suã defendit
et excusat. tũc de iuda nychanor omo triumphat.
Sed dñs scpm iudicat et afflugit. tũc iudas de nycha
nore triumphans hũiliter vincit. Machabeus aũt ifide
bat tu oi spe. auxiliũ sibi a dõ affuturũ. Nõ solum
udas i pntib; spem ponit. sed eã de futuris deo
amiliate ifidit. Et illũ secreq; iuocat: quẽ futurũ
sibi pticũ p; morte patienter exspcat. Nec tantũ
munitione clipei et hastę socios armat. sed sermoib;
optimis et hortacõib; cõsidẽ aios iformat. Nycha
nor aũt et qui cu eo erat: cu tubis et cãticis admo
uebãt. Tuba itus ẽ vasa. et fit ex ere metallo.
videlz valde sonor: signat aũt sęli vanitatem.
Sed ut tuba sonũ i dõe valeat. nõte ẽ ut aliqs ea
ori suo iungat. vẽtũ attrahat et emittat. Ori suo
tubã ut i sonet apponit. qui p sęlaris eloquẽtie
dulcedinẽ. aliorz fauorẽ ãrit. Ventũ attrahit: q

vane glie desideio iflatus superbit. Ventū emittit, qui tuba ꝛsonet, quocies auves audierūt iactācie verbis superbis iflat. Cū tubis igit' et cātibus nychanor et qui cū eo erāt admouet. Dū vane seu iactācie mētes audiēciū delectacione demulcent. Judas cū et qui cū eo erāt. inuocato dō p orōes igressi sunt. manu quidē pugnātes. sed corde dīm orātes. hec tria sunt ofessioni nctia. lingua videlicet et cor. et manus. vt i corde ꝺtricio. i lingua sit oro. i manu opatio. In aūt ꝺtricōe cordis delcat pctor culpā. i oīe petat venā. i opacōne agat pmiaz. Et ignouerūt nychanorē ruisse cū armis suis. In hoc bello nychanor moritur. Dū i corde culpa ignoscit. Dū lingua venā deprecat. Dū qđ p pmiaz iūgit. manus humilit opat. Cū g' agitur nychanor morit. qr tūc superbus ad hūilitatē ꝛuocat. Precepit aūt judas capt nychanoris. et manū cū humero abcisam ihēosolimis pferri. lingua etiam nychanoris pcisam. iussit ptculatī auibus dari. Caput nychanoris ē itencio pīse opacois. manus pīsum opus. lingua detractois verba. Caput nychanoris amputat. qui itencioēz pīse opacoīs dāpnat. Manū abscidit. qui puersum op' iudicat. et ꝛprehendit. Lingua pcidit. Dū otiosus sermo per silencū amputat. Lingua nychanoris amb' ptculatī dari precipit. cum a pēnitēte p hys que male gesserat. scōz suffragia quīr. Sed et aues sūt quilibz uiri spūales. Aues ēm sūt. qr ꝛmoti a terrenis. sublimiter viuūt. Hm' ꝺi amb' lingua dijudit. qui p diuīs pctis. diuīsas orōes fundit. Hec aūt judas ihēosolimis pferri iussit. Nichil

cñ prodeit msi pace tencat. q̄ pcā p̄cedit.

De hys qui defendūt iudeā et yhrl̄z. Capl̄z v.

Lange supdigressi sum ut aliq̄d de ꝓfessione ad edificacionē clausture dicerē: sed nc̄ ad hyc differā qui de ꝓfessione sub breuitate aliquid dicā. Ipā ē cñ iteū et finis humane ꝓuisionis nc̄ ad yhrlin misticā. uł morālē. uł eā celestē ꝑuenire poterūt. qui ꝓfessione fidei. uł ꝓfessiōe pcā dū vixerit. et ī mortis articulo cucurrerit. Exercitibus aūt de sclo. exercitib⁹ de corpe. nte ē ut exeant unda ducte. i. ꝓfessiōe p̄decēte. Prim⁹ iudas machabeus ītes fres ducatū tenuit. Prima tribus iuda ꝑ tribus exercitus sui. ad oriētē tabnaculi federis tētoria fixit. Prim⁹ iuxta ipeū dñi ꝑ turmas suas castra mouit. Primo die naason filius amina dap de tribu iuda oblacionē suā obtulit. Prim⁹ int fres iudas machabeus ducatū tenuit. q̄ int cēteras vtutes ꝓfessio ꝑmatū tenet. et ducat ad salutē. Exiit ī quit iudas et fres ei⁹. et expugnabāt filios esau. ī tra q̄ ad austrū ē. Iudas exit. dū q̄ ī corde latet. ꝓfitēdo ꝑ os procedit. Et expugnat filios esau q̄ carnales affectus exturpat bone operacionis manu. Marie aūt eos. qui sūt ī tra q̄ ē ad austrū destruit. q̄ eos qui carnis desideio feruet cicius extīguit. Sed et fres ei⁹ cū eo exeūt. et pugnāt. quoscūq; vtutes ꝓfessioni affines: opus ꝓfessionis iuuāt. At machabeus congregata īquit multitudie. ītolerabilis gēti⁹ efficiebāt. et supueniens castellis et ciuitatib⁹ ꝑpulsus succendebat eas. et optima loca occupās: nō paucos hostiū stragis dabat. Iudas multitudinē congregat. q̄ ꝓfessio multas vtutes sibi sociat. Et fit gēs ītolerabil'. i. uitijs cūe

i detrēcūd iudeā et yhrl̄z

et affribus carnis. Supuenies castellis et ciuitatibus ipsius succedit eas. Castella sut corda rebellione plena. ciuitates sut mundane voluptates plene vi// cijs: q: habundant diuicijs. In hys aut supuemens iudas. ipsius intrat. qñ precedente spūs scī grā. cor// da sublimiū voluptati dedita. ad fessio ad humilitatem inclinat. Intrat et succedit. q: quos spūs scī grā replet, ardentes facit. Optima loca occupat. ut ex optūitate loci. hostib⁹ sine prelio superior fiat. Loca optima iudas occupat. dū loca q religiosi inuenūt. penite// tib⁹ assignat. Nō paucas hostiū strages facit. qndo confessione viciorū mlitudo succubit. Primꝰ exit. et vltimꝰ a bello reuertit. q: nō tm voluntarios. sed et eā ad confessionē tardos exspectat. et eis i fine sociat. Erat ut refert hystoria iudas congregās extremos. et hortabat⁹ ppl'm p totā viā donec veniret i trā iuda. Cū reuerteret⁹ iudas de prio qd ostra thymo// theū gessērat. extremos congregare nō cessat. Thymo// theus iterpretat⁹ beneficus. Habz em diabolꝰ quos// dā mīstros. quos dicit ee būficos. qui subiectos sibi i ocio et voluptate nutrīūt. et eos dē puerse viuē pmittūt. et q: hoc agnt⁹ a quibusdā būfici vocant⁹. Cū aut thymotheus trāstorrētē castra ponet. et iudas ad torrentē aq venies appropia// ret: aut thymotheus principib⁹ exercitus sui. Ci// udas ad nos prior trāsire. nō potem⁹ sustinere eū. si vo timuerit trāsire trāsfretem⁹ ad eos: et potem⁹ aditū illū. Et trāsfretauit ad eos iudas prior: et statim sut gentes. Torrentē aque iudas prior trāsire nō timuit: qñ aliquis peta sua finies

ad ꝯfessionē cū lacrimis accedit. Sed vtinā thymothe⁹ ag̃ torrentē tm̃ fleret vt q̃ voluptuose vitē ꝯfuenerat, cū lacrimis penitēt. ꝑm⁹ igit⁹ iudas nō tm̃ tm̃ fluuiū. z cū iuit⁹. extremꝫ sequt⁹ exercitū. Dispꝫ sos ꝯgregat. q: dūlos animi motus ad vnitatē mētꝫ uocat. Fessos erigit: dū ꝯsolatur eos, quos itineris ꝓtensi labor frangit. Tardos increpat. et eoꝝ pigritiā ne ab hostibus capiāt⁹: accusat. Vulneratos ne desꝫperēt ꝯstituit: sed ad spem salutis reuocat et accēdit. Oneratos subleuat. et ne succūbāt oneri. ꝑbis et exemplis iuuat. Dispsi sūt qui dissolute viuūt. fessi quib⁹ tedio vita xpi. Tardi sūt, qui ad bn̄ opād̄ a nemie cogi ꝓnt. Vulneratos illos diam⁹ quos ee diaboli sp̃iculis ꝓtrusos ee videm⁹. Onerati sūt. qui sub onere longe ꝙsacois dilgēa⁹ gemūt. Sequnt⁹. Hortabat⁹ aūt ꝑplm ꝙ totā uiā, donec ueniret i trā iuda, ꝙ totā uiā ꝑplm iudas hortari nō desīnt. q: ꝓtō: pentes ꝙ totā uiā orōnū suffragijs iuabūt. Donec ad trā iuda ꝓueiat. i. donec i firmitate boni op⁹ ꝙ ꝯfessionē stabilis exīstat. In ꝑmis tribus iuda stat sup⁹ dirim⁹. exiens de egypto ꝙ turmas exercitus sui ad orētē tabnacli federis tentoria fixit. In ꝑmis castra mouit. ꝓmo die naason filius aminadab ꝓceps de tbu iuda oblatiões obtulit. Tribus iuda i ꝑmis tentoria figit: q: qui ꝯfitet⁹ ꝓcta sua i nīa dei spem pōit. Nō em̄ hic habz manētē ciuitatē. sed futurā inquirit. Ad orētē tentoria figit dr: q: iuo ꝯfessois radio ignicois illūinat⁹. Cō gnoscit et iudicat qd male gesserat. ꝓfitet et dis cernit qd i futuro sine culpa fieri possit. In ꝑmis

castra mouē festinat; ut ad tr̄ā p̄ gr̄dus vtutū p̄ueniāt. Primo die nasson filius aminadap princeps de tribu iuda. oblatione obtulit. q̄ qui sponte seipm offerre desiderat: ad offerēdū ea q̄ accedat. Naasson serpētum q̄ interpretat. aminadap p̄ me q̄ sponte offerens interp̄tat. Serpens vt dr̄ p angustū foramē mē tūsure intrat. vt pelle veterē spoliet. Sic pctor p angustū foramē confessionis egredit. ut veterem exuat hoīem. et induat nouū qui de die in die renouat p confessionē. In hoc siquidē foramine districte confessionis. remanet pellis. et glia mundane cōuersationis. Ibi em serpētis pellis remanz. vbi per humilitatē confessionis superbia eiecta iacet. et ibi pellis eliquit. vbi pctor a puersa consuetudine p districtionē disciplīe separat. Vides ne quō hic qui ad iudā pertinet. in omni negocio primatū tenet? Audis ne qualē in libro iudicū p̄ mortē iosue iudas obtinuit principatū? Ait em scriptura. Post mortē iosue consuluerūt filii isr̄l dn̄z dicētes. Quis ascēdet ad nos ad chananeū et erit dux belli? Dixit dn̄s. Iudas ascēdet. ecce tradidi tr̄ā in manu eius. Iosue saluator interp̄tat. Hoc est iosue ē p̄uncio spiritalis vite. Filii isr̄l confitentium confitent. qn̄ hic qui deū vide desiderāt. ducē bonōr ad tr̄ā promissionis q̄runt. Quis ascēdet ante nos aduersus ad chananeū et erit dux belli? Ascendit qui de vtute in vtutē p̄ficit. Contra chananeum ascēdē mitt̄. qui ad mundana negocia totis viribus p̄ficit. In mundanis siquidē negocijs cotidie bellū gerit. q̄ de hijs q̄ mens cogitat. aut manus agit. multotiēs animus gloriat. Sed ad hoc expugnāda

udas eligit: ut qđ ī mūdanis negocijs deliquit: m
ītate cōfessionis deleat. Judas īquit dñs ascendet.
q: qui peccā sua hūliat cōfitet: ꝑplīm ītuitū ad terrā
ꝓmissionis deducet. Ecce ī manu ei⁹ tyra traditur,
cū terrenis desideriis ītus cōfessionis dñat. Chananeꝰ
negociator sine hūilis ītꝑtat: q: animꝰ multociēs
crīā de hūilitate gloriat, et efficat longo tpe hūilis
ut postea possit fieri sublimis: mutata hūilitate ꝙ
sublimitate. Et ait udas symoni frī suo. Ascende
mecū ī sortē meā. Judas cōfessio. symeon exaudicio
ītꝑtat: Cuiē peccā cōfitet: nēce ē ut a dño exau
diri mereat: ut ītuitione vere cōfessionis sequatur
devocio fīne devocionis. et qui se ī cōfessione cōrā deo
hūliat, suffragia scōrū et orōes frīm sine cessatione qrat.
Ecce qualit udas cū symeone. i. cōfessio cū fīna orōne
ītra chananeū pugnāt ut deleant: et trā ꝓmissionis
obtinere qant. Oppugnates igit filij uda ihrl̄ reperīt
eā: et prauerūt eā ī ore gladij: tradētes cūcta īcen
dio cinitatē. Ihrl̄ visio pacis ītꝑtat. Est aut vera
par. et falsa pax. Oppugnāt igit filij uda ihrlm.
dum hy qui peccā sua cōfitent: habuisse cū frīb⁹ sepōs
accusant falsam pacē. Oppugnāt et cepīt. dū qui
falsā pacē tenuerāt: vere pacē nō retinebāt. In ore
gladij eā percussit. qñ gladio doctrīe vbi dei vita suc
cidit. Tradētes īquit īcendio cūctā cinitatē. Incen
dio ihrl̄ a filijs uda tradit: cū post cōfessionē cor
ruptis; diuersi grā spūs sc̄i īflāmat: Dic igit filij
uda ihrl̄ possident, edificāt pacificā mētē morb⁹.
i vere pacis concordiā tenēt. et qui ficta pacē cū frībus
hrē cōsueuerāt. totis animi medullis frēs veraciter

amāt. Ex hijs que dixim⁹ satis apte iuncim⁹. qđ qñ
filij isrl exierūt de egipto: fcā ē iudea sācticatio ei⁹.
"siquidē In exitu isrl de egipto. fcā ē iudea sācticatio ei⁹ isrl
ptās ei⁹. Narrat ppha nob exitū israheliticū ppli
de egipto. ut p hystoriale ītelligim⁹ misticū et mo-
ralem. Mysticus israhelitica ppli exitus: ē exitus
tot⁹ ecclie de ptāte dyaboli. Exitus vō moralis
fit quotiēs p pnāz a pcīis exuit⁹ q̄libz aīa fidel'.
Iudis q: iacob et isrl de egipto exeūt. Sūt em q̄
dā qui adhuc ytra vicia luctant⁹ nō desinūt⁹. sūt et
alij qui sabactis vicijs: deū vidē ostendūt. Dom⁹
īquit iacob de pplō barbaro. Barbarus a barba
et rure dīcīs ē. Unde cassiodorus. A barba et rure
dz. qui nūq̄ ī vrbe vixerit. sed sp ut fera ỹitasse nosc⁹.
De pplō barbaro igit⁹ dom⁹ iacob exire mitt⁹. q̄ ab
īanis moribus et a feritate cordis anim⁹ sepat⁹.
Facta ē iudea sācticatio ei⁹. Ne timeat qui ytra vicia
luctat⁹. q̄n de egipto egredz. q: iudea confessio sā-
ctificat illū: qui luctādo vicia supplātat. In exitu isrl
de egipto. confessio iustū fāt de ipio. Cū vō ab egipto
discessent. ī via gradiētē p desertū ab hostib⁹ defend⁹.
Cū vō ad trām promissionis puenit: ītolumē custod⁹.
Adhuc plura libenter de confessiōe dicerē: nisi deli-
cato lectōi tediū īferre timuissē. Deo tñ annuente
q̄ dū vixero. ī iudea manēs. īsepabil' inde eōnes
ero. De ihrusalem allegoria. Capm vj.
Mystice ihrl ē ecclia p orbē tract⁹ vbiq̄ diffu-
sa. Ipa em ihrl designat ecclie patē.
Sub ītrptatiōe siquidē hui⁹ nōis: ītellige solem⁹
visionē pacis. Habz aūt cuncta ista plures timos

multos sz diuisi gñis hereticos, qui nō tm ecclie pacē
suis incursibus turbāt: sed eciā totis viribꝫ conant,
vt eā a statu suo in ecclasticis subuertāt. Sūt et hui⁹
ciuitatis ciues et amici quilibz viri catholici, qui
nō solū hereticis ꝓtradicāt vbo, sed eciā vsq; ad sangui
nē certātes. eis ꝛesistere nō desistūt multis modis.
Arrius, hebyon. et cherintus. et alij heretici. pacem
ecclie suis assercionibus subuertere sunt conati. Sed
contra vtūs aug⁹ ilꝛeo⁹ et ābrosi⁹, et ceteri viri ca
tholici, sācti spūs gra roborati obtinuerūt eis ī facie,
ut defenderent ecclie pacē. Vsq; ad sanguinē, stephā⁹
certasse legit⁹, qui norma nra interpꝫtat⁹. Norma
siquidē iusticie stephan⁹ nob⁹ ꝓposuit: qui pm⁹
mori pro dño nō dubitauit. Sorte em quia saluato⁹
pro oibus dignatus ē pati. hanc ille pm⁹ reddidit sal
uatori lapidat⁹ stephan⁹. crucifigit⁹ petr⁹: et plet⁹
qđ dr sequere me. Imitat⁹ em petr⁹ xpm p mortē ofilēz:
et p crucis passionē. Symon nō tm petr⁹: sed etiam
cephas appellat⁹. Cephas ut quidā volūt, caput ītꝛ
pꝫtat⁹. Vnde acephali, sine capite solent appellari.
Sr mō vo obediens ītꝛpꝛetatur. Sicut em mēbra
subiacent capiti: sic et plātis debent obedire subiecti.
Petrus vo ītꝛpꝫtat⁹ agnoscens. Dissolutionē petri
agnoscim⁹: sed ei⁹ trinā negacionē diligēti⁹ attēdam⁹.
Sr nō attendim⁹ petri ꝛecordationē: sine poterim⁹
negacois agnitionē. Recordatus em petrus vbi
qđ dixerat dns. priusq; gallus cantet. ter me negab.
exiuit foras et flenit amare. Ter petrus xpm
negasse dr⁹: et ne despet tm vtūi diligat xpm: a
xpo petrus ītꝛogat⁹. Amas, amas. amas?

Amo. amo. amo. Pasce. pasce. pasce. Amas pcm. amas filiū. amas spm scm? Amo. amo amo. Corde. mēte. et ope. Pasce. pasce. pasce. Vita doctria et exemplo. Exte quo idurt petr. vt ei grex dnicus pascendus tribuat? Exte qui ad voce ancille pr xpm negauerat. nūc frēs confirmat? et qui mulieris vba tolerare nō potuit? pro dño crucē portare nō renuit. Dūt igit ciues ihrlz: qui defendūt ecclie pacē. In hac ciuitate dauid vere fuisse legit? q tūc tpis mīe cetēas vrbes sublimior habebat? Dauid manu fortis ītpretat? In hac igit ciuitate ille manu fortis pmatū tenuit: qui mortē morte mortēs strauit.

De ihrusalē moralitas. Caplm vij.

Deilz fidelis aīa ihrlz dr q septis scīaribus muris. meditādo celestia ītemplat? Hec aūt ciuitas habūdat mltitudīe ciuiū. r simplicīū cogitationū: copia et habūdācia vtutū. Dūt eāā i hac ciuitate viri robustissimi: virtutes sc affectus animi. Principatū hui ciuitatis obtinuisse dr dauid manu fortis. Virtutē siquidē bom opis. imitari solz mltorum habūdancia vere patis. Inde e q post dauid salomon i ihrlz ītrū optinuit. q animi qui bonis opibus habūdat. i pace manē solet. Vuēte aūt dauid salomōi ī ītē vngit? q vigēte bom opis affectu animi quieti mētis dnatur. Inxerūt iquit salomon sadoch sacdos. et nathan pphā ītrem i gyon. Sadoch iustus. nathan pphā donatus. salomon pacificus. gyon luctū ītrpretat? In gyon salomon i ītē vngit? q cū magna difficultate agit? ut animi sibipi cētā i pace dnet? ut ītrat i pace silentiū pclm. r diuīos

motus carnis: et turbas mlāpliciū cogitatiōz. Salomō
nō vngit, nisi qñ ad aīmē placiōis sublimat. Hono
res iquit mutāt mores. Huc ēm salomō. i. pacificus aī
vnctōe ī̄diget, qz locus placiōis aut vir aut nūq̄
elationis tumore caret. Nōtē ē igit ut sālomō vngatur.
ne pellis sicca rūpatur. i. ne ppls a ī̄ge separet.
sz ī̄gētis animꝰ humilitatē oleo molliat. Salomō in
regē vngit. qñ pacificus animꝰ gra spūs sc̄i fecundat.
Est aūt locus spūs sc̄i. animꝰ humilis et quietus. Pellis
puncta absq; lesiōe patitur. ut ī longū ul' ī altū
sepius extēdat. Sic pacificus animꝰ ad alios opa
mie trahit. si oleo vere humilitatis aliquotiēs per
vngat. Unxerūt iquit salomō sadoch sac'dos et na
than pphā. Sadoch et nathan salomōnē ī ī̄gē vngūt.
qñ iusticia et mia aīm cuilibz potētis modestiā i̇ndūt.
ut extendi valeat p dispensationē. ne ipe ul' p iram
rūpat. ul' alios a seipo separet. p nimiā crudelitatē
oppressionē. Et iposuerūt eū sup mulā ī̄gis. Mula ex
equo et asino nascit. Unde hō aīal ex velocitate equi
et tarditate asini nāliter pat. et ideo p mulā intelli
gēm tpancā. Sup mulam sedēs salomō ī gyon du
cit. qz nōtē ē ut qui luctā ī̄ginis trahit. p tpancā
moderet. Utinā tles essent. qui ī ecclia pmatū tenēt.
ut ī gyon luctātes xtra vicia laborarēt. ad passiōez
vō frēm uncti oleo sc̄i spūs extēdi possent. ut inter
sadoch et nathan medi incederēt. et sic ex una pte
iustiā. ex alia vō mīaz ḡrent. sedentesq; sup mulā
ī̄gis. ut in oībus tenerent modū tpancie et discretiōis.
Roboam filiꝰ salomōis pter mortē pris pplm nō di
uidit. si sup mulā salomōis q̄ eliquit humilis sedisset

Tri cū tenēt modū: nō diuidēt i regnū. Veit aūt roboā
i sychem. Illuc ēm congregatus fuerat oīs isrl' ad statuē
dū eū i regē. Veit q' oīs multitudo isrl'. et locuti sūt ad
roboam dicētes. Pr tu' durissimū iugū iposuit nob',
nunc Tu itaq; imminue paululū de ipio pris tui durissiō
et de iugo grussiō qd iposuit nobis relena: et seruiem'
tibi. Qui ait eis. Ite usq; ad tertiū diē. et reuertimi'
ad me. Iuit itaq; ysaias ut semiorib'. Que dixerūt
eis ad eos Si obedieris hodie pulō huic. locutusq; fueris ba
lemā: erūt tibi serui cūctis diebus. Qui dereliquit
ysaias sem. et adit iuuenes qui cū eo nutriti fuerāt.
et dixerūt ei iuuenes. Hec loqueris pulō huic. pater
me' aggrauauit iugū vm: ego aūt addā iugo
vro. Videns aūt pulus q; noluisset eos audire ver:
rūdit ei dicēs. Que nob' ps i dauid. aut q hereditas
i filio ysai? Reuertere i tabnacula tua isrl' Cū mort'
salomō roboam filius ei', ad regnū promouet'. Cō
gregatur etiā oīs isrl' i sychem. ut statuāt eū regē.
Salomon pacificus. roboam latitudo pli. ul' ipetus
pli ītemptatur. Hunc ēm salomon. i. pax i animo
cuiuslib; hoīs morit'. dū i qualib; mēte ipetus ira
cundie. aut regnare debeat radicit'. Cōgregat' etiā
oīs isrl' i sychem. ut relinet humeriū ad laborē.
Cōquerūtur qd ei grauissimū iugū iponit'. Sed
roboam usq; ad tertiū diē dilacias postulat: ut iteri
de pdas ysaiū sumat. Sed ipetus ire qui nūquā
maturos ysaie nouit sentire. iuuenile ysaiū sequit':
q; iuuenilis ipetus leuitatē p oīa comitat'. Ter
tia die pulus ad roboam redijt: sed pulō roboam
dura rndit. Pr me' iquit cecidit vos flagellis:

et ego redā vos sorꝓnomib⁹. Audit ꝑplūs qđ antea me
tuebat. sed ne ī petus ira ūdie usq; ad crudelitatem
predat. ideo fugiēs qđ timuit ꝑplūs ad roboā. i. ab
ī petu ne videret dm̄ simplicitas ī credit. Audis qđ
p⁹ mortē salomōis roboā ī gnauit ī ihrl̄: q; ī petus
ira ūdie illā que pacē diu tenuerat. ī ſtat mentē.
In āno quīto ī gm roboā. ascēdt sesac rex egipti ī
ihrl̄. et tulit thesauros dom⁹ dm̄. et thesauros r̄gios
z omnia diripuit. et scuta aurea ā fecerat salomon:
pro quib⁹ fecit rex roboā scuta erea. Sesac ī ꝑtat
byssus caluic. Cilicii ē vestis pīcii. Hac veste ēm
se ī duūt: qui petra plangē nouerūt. Byssus vo est
gen⁹ pāni subtilitate et mollicie delicati. Dum ēm
ī domib⁹ r̄gū sūt mollib⁹ vestīt⁹: et voluptuosa q̄rit.
De caluo vo byssū faciūt: q; asputatē vite ī voluptate
vtūt. Tulit ergā sesac thesauros de domo dm̄. i. sctm
diuini cultū. Sed et thesauros r̄gios abstulit: q; dis
cretas dispensatiōes voluptas dissoluit. Thesauros
qđ salomō. i. patrimonia animi fortitan congregauerat.
ignāte roboam. sesac rex egipti. i. voluptas seli dis
sipare nō cessat. Scuta ne aurea sūt. sacre scripture
vba. Scuta sūt. q; vere fidei firmitatē defendunt.
Aurea. q; ex puritate procedūt. Que scuta īquit salo
mō fecerat. q; quietis animi ad hereticos. ī pace vba
defensiōis parat. Pro quib⁹ rex roboā scuta erea fecit.
Scuta erea sūt vba sclaria. Scuta sūt q; multotiēs
veritatē ī sistūt. Fūt ex ere. i. ex sonora materia sclaris
eloquētie. Es ēm qñ tangit⁹ paul audit⁹. q; ī petuosi
animi cū manu ī plensiōis tangit⁹. ad lites et iur
gia ꝓuocat⁹. Aurū vo cū tāgit⁹ nō clamosa vocis

sonoritate sanctet: sed ea fortiter passiu silet. Sic amin̄ pacific⁹. et iniuria tactus. iniuriā patient̄ tacitus. Et vniuersa iniquit diripuit. Vniuersa sesac rex egipti diripuit. q: voluptas carnis. quicq̄d alij egregiū. i vsus ꝓprios assumit.

De muro ihelz. mistice. et moraliter. Capl̄z viij

Hierusalem mistica. i. ecclia d: hic diuine scripture murū. p quē i pellat subtiles insidias. et aptos insultus hereticor̄. Sup muros tuos ihelz. statui custodes. nō cessabūt die ac nocte laudare nomē dn̄i. Custodes murorū sūt doctores scripturar̄. Qui muros custodiūt. q: diuine legi vigilates intendūt. Die ac nocte laudare nomē dn̄i nō cessant. qm̄ i prosp̄is et i adiuersis ad deū clamāt. Hoc nomē q̄ inuocatur ihūs. Ihūs aūt saluator interpretat̄. Qui eī nomē saluatoris inuocāt. hij sūt qui desiderāt ut oēs hoīes salui fiant. Moralit aūt muri aie fidelis. ē structura bone op̄acionis. Custodes muror̄ sūt. custodie circūspectionis. Que i nocte negligētie p pudēcia vigilant. i die vō discretionis munimēta parant. Nomē dn̄i laudare nō cessant. q: pro salute aie assiduis desiderijs ad deū clamāt. Clamāt ciues. clamāt et hostes. longe tn̄ diuisus ē clamor hostiū. a clamore ciuiū. Clamāt eī catholici. clamant et heretici. Clamauit enim ihēmias cor eoꝝ ad dn̄m. Sup muros filie syon. Clamauit cor eor̄. Auror̄ū? Hereticor̄. Auius vō filie syon sunt. qui veritatem fidei defendūt Sup muros heretici clamāt. qui se die pociora gloriāt. q: catholice fidei doctores dicāt. Sup muros q: superiores i

ꝑflictu disputacionū doctorꝫ ecclie se esse putant.
clamāt ad dñm nō strictoē cordis: sed crudelitate
iniquitatis. Hinc muros bētia sūt. dū ꝓualēt et des-
truūt. Cor eorū ad dñm clamat. qñ ꝑ elacōnē cor-
dis diuīe potēcie derogāt. Moraliter aūt ꝑ hostes
aīe carnales affectus possum⁹ intelligē. ꝑ cor hostiū
delectacionē carnaliū. ꝑ murū ordinē virtutū. Cor
ignit⁹ eoꝝ ad dñz clamat. qz delectacōes carnis ad hoc
laborat: ut ordinē vtutū interrūpat. Huic murū pro
culpa ciuiū dñs dissipare ꝑmittit. dū ecclia here-
ticas. ul' quelibz aīa fidelis. vicios nō resistat. Vnde
ihēmias. Cogitauit iquit dñs dissipare murū filie
syon. murū filie syon dñs dissipare cogitat: qꝝ
dū peccatoꝝ culpas ꝑ patiēcia portat. Cogitat
et destruit. dū eos quos paciēt exspectauerat. punie-
dos hostibus relinquit. Nec tm muros ciuitatū destruit.
sed eaā muros turriū i manꝫ inimicoꝝ tradit. Vn
ꝓphās ꝓpha. Tradidit iquit dñs i manꝫ inimici
muros turriū eiꝫ. murus sūt hij qui sublimitate
vite. alios ꝓtegūt. Sūt eaā muri turriū. q supe-
reminēt alias vtutes. discrete circūspectiones vtutū.
In manꝫ gl' inimici muri turriū tradūt⁹. cū ul' doc-
tores ecclie hēticas. ul' sume vtutes aie vicios subiciū⁹.
Cū hoc agit⁹. absq; muro ihrlz habitat⁹. Vnde dicit⁹.
Absq; muro habitabit⁹ ihrlm. murus aūt ihrlm.
circumdis stare dr. dū diuīe scripture vbis. nullo ꝛt
dicēte munit⁹. Stat eaā muri turriū. dū vita et
moribꝫ imēdat⁹ doctrīa ꝓphetaꝝ.

Habet eaā Deportus ihrlm. Caplm ix
ihrlz portas. exhortacioēs videlicet. scoꝝ ꝓm

distrctas. p qs ingredim̃ ī ecclīa: et egredim̃ ad etnā vitā
Attollite īquit portas pncipes vras. et eleuam̃i porte
etnales. et introibit rex glie. pncipes sūt bom ul' mali
doctores. malor porte sūt puerse suggestiões: bonor
vo sēt exhortatiões. Per istas itur ad celū: p illas
descendit ad īfernū. Iste grauant: ille eleuant.
Iste etnales sūt. qr ad etnitatē ppetue felicitatis ducūt.
ille sūt porte mortis. qr ponūt ad abissū. perpetue
dāpnatiōis. Per istas introibit rex glie: p illas diabo-
lus rex superbie. Desire sūt ī terra īquit ihemias por-
te eius. Desire m terra porte ihrlz esse referūtur.
quotiēs amore terrena rex pfati ecclie delectantur.
et erecte sūt. quotiēs celestia querūt. Vñ p ezechie-
lē pphām dr. porta īquit ispiciebat viā aquilonis.
Viā aquilonis porta ispicit. qñ quilibz doctor spūal'
desiderat et ipprehendit vitia peccatoris. porta eñ doctor
esse dr. qr p ipm ad etnā vitā recto tramite puenit.
Sed q portas aie designare possum⁹ diuisos corpis
sensus. Porte eñ sūt. qr p eas itrant et exeunt.
qui ciuitatē subūtūt. Exeunt et itrāt. qui ciues
eiusdē ciuitatis qnq; munit et seruāt. Hec si-
quidē porte tūc ī tra desire sūt. quotiēs corporis
sensus tremis desideriis delectant⁹ tūc ī tra iacet.
qñ sensus corpis desideriis penitus ihesū. In
vectibus vo erecte pendēt. quotiēs corpis sensus.
diuine ītemplatiōi patet.

De portis ihrusalem. Caplm̃ x.

Rbis neemie filij ezechie de portis ihrlz legisse
me introlo. qd huic opi ad edificatiōez clāustralis
iserere volo. Expressius sñ īquit p portas vallis

nocte. et ad fontē draconis. a portā stercoris. et cōsiderabā
murū dissipatū: et portas eius ambustas igni. Et tendunt
ad portā pontis. a ad aque ductū regis. et non erat locus
ubi asinus cui sedebā ut trāsiret. et ascendi p torrētē cedron
et cōsiderabā murū. et reuersus veni ad portā vallis
et redij. Porta vallis. ē virtus humilitatis. p portam
vallis ingredi. cū aliquis corde humilis ad patē
redīes. mente deo cōsiliat. Per portā vallis egredi
ut destructiōez ciuitatis videat. qui ruinas cuiusq;
ul'lapsus ante humiliat reparare festinat. Et ante fontē
draconis. fons origo fluuius. et diabolus ciuitatis angelice
a humane defluxionis. Per fontē diabolus intelligit.
unde diabolus deorsū fluēs intētat. Deorsum
fluit. q a deo corde et ope recedit. Est aut diabolus
fons draconis. i trāsitus declinationis. Ab ipo enī diabolo
culpa superbie sūpsit exordiū. Dū post declinationis tran-
sationē. ruine meruit lapsū. Draco ceteris serpē-
tibus maior ee dr. q caput superbie ceteris cōtigisse
memorat. Ad fontē igit draconis trāsit. qui
ruinā angeli et lapsū hoīs ad mēoriā reduxit.
Et ad portā stercoris. Porta stercoris. vita confessionis.
Quant enī p portā fimus extra ciuitatē vehit. sic
per confessionē pctā. foetor a mēte nostre ē ut eiciatur.
Et cōsiderabā murū iherl dissipatū. et portas eius
igni exustas. murū iherl dissipatū cōsiderat a
cauit. qui lapsus carnis et scissuras mētis diligēt
attēdit. Considerat portas igni exustas. sensus
indelicet corporis. igne luxurie et flāmis iracundie
cōsumptos. Et tendunt ad portā fontis. Fons ibi cōsurgit
ubi de uno ad alū trāsit. pontē faciam cū primas

agrim. In ponte lignia pomi. dū tñseūt aīo carnē
subiaīn. Ponte trāsim. qñ de vicijs ad vtutes
tñsmigram. Vel uīo fontis porta legit. sicut ī ābus
vā codicibus, ēpit. nō ē miru si porta stercoris seqt
porta fontis ut feto: ūmis mūdet lacmis. Et ad
aqueductū regis. Aqueductus ē desideriū. Item
plandi dēū. Aqua grā. Aqueductus d: esse regis
.i. rōis suo uirtus cūcta regentis. Et erat īquit loc
umēto qui sedebā. ut trāsirz. Cū ad aqueductū
regis pueriz nō erat umēto locus ut trāsire possz.
Jumētū ē ebitudo mētis sue sensualitas carnis.
Vel igit aqueductus regis ē amor: ītēplacois. si
aqueductus grā sācti. si umētū ebitudo mētis.
uel sensualitas carnis. nō ē miru si sensualitas car
nis tā aīo nō tñseat ad grāz ītēplacois. Et ascēdi
īquit p torrētē cedron. Cedron īterpatr tristis. uel
meror. Aīa de captiuitate reducta. et nouit addēū
ira. i tanto rixois merēs et tristis. ascēdit per
torrētē xpi tricois. Hic ē em ordo iuenēs. ut prius
defleat qđ male gesserat. et pus ad gaudiū dūne
ītēplacois ascēdat. Et īsiderabā murū. Iterū
īsiderat murū. Murū destructū iterū īsiderat.
qui lapsus corpis et aīe ruinas ī mēte p recorda
cioēz sepius retractat. Et īuersus uem ad portā
vallis et vidi. Ad portā vallis p quā exierat
īuerat: p hoc em īnuit ut ad qđ agit: humi
tatis bñficia īdiatur.

De seris portarū tūr: mistice et moraliť. xi

Habet tūr: in portis seras. auctoritates videlz
scripture firmas. q qđ dicat. firmit asserit.

Lauda ihelʒ dñm. lauda deū tuū ſion. Quīm ſortauit
ſeras portarū tuaʒ. Seras portaʒ ſortat, qui qđ
decet auctoritate ſirmat. Laudet igit ihelm
dñm laudet deū ſuū ſion. qm ſortauit ſeras portaʒ
ſuaʒ. Quocđ cm de eccłia p̄dicabat, auctoritas
euāgelij fm̄ ſuasſe dēmr̄at. Habēt ecīa ſeve por-
taʒ clauē et peſſulū. Nam clauē custodiūt, hȳ ſūt
qui ecclie curā gerūt. Clauis ē ptās ꝛgentis, ſer
peſſulū acute poſſum obīe p̄ceptū, Clauis peſſulū
ꝛpellit et ꝛtrahit. qz ptās p̄latoʒ quosdā intrare
phibz exclusos. et quosdā ītrare ꝛpellit. Clauos
ne ėrent phibz exclusos. ne ītrent ab ingreſſu po-
tenter arcet. Hoc aliter aūt aīa ī portis seras habz.
qz sensus corpis ne pateāt hostib⁹ et uicis clausos
tenet. Apīt quocīes uenīēti dilō cordis secretū pā-
dit. Vnde ī cantīcis dr. peſſulū ostij mei aperui
dilō meo. Habz ostiū hoc clauē et peſſulū. Clauē
ſz discretionē. peſſulū discretiōis modū. Ratio po-
tat clauē. ut qđ nocet ab ingreſſu mētis arceat. qđ
aūt decet. p clauē discretiōis ītrare pmittat.
Sed qnq; sēpe ītemū obſcurate, ut si dilcīs adue-
nerit. nequaq; ītrare possit. et si rō q clauē gerat
accedat. ītrare nō valeat. Hoc aūt fit. quocīes aīm
discretiōis modū excedit. Sed tā diu rō foris expectat.
donec si fieri possit. peſſulū ēptādo ētrahat.
Clauē discretiōis apposit. monēdo dīt. nc tū am
ittit. Cū aūt ītrare nō valz. qui clauē portat.
necē ē ut peſſulū obstinatiōis. disciplīe ſecuris
frangat. ut qđ moniciōib⁹ fieri nō poterat. uirib⁹
disciplīe pondus fiat. Cōtigit ecīa qnq; ut q clauē

portare debuit. clauē pdē sepus sicut. Oportet igit ut hijs qui clauē discretionis sepus amittūt. q: curā sui grē nesaūt. aliquis discretus pudeat. qui discretionē cor tūc tps aduenit curā gerat.

De vectibus portarū ihrusalē. Caplm xij

Sicut supiꝰ diximꝰ. porte sūt exhortationes scōr p:m discrete. Vectes portarū. statuta eōrū. Vectes sūt. q: portas velūt. In vectibus porte pendēt. nē sit tūc qđ nō moueri possint. vectibꝰ ihereāt. In vectibꝰ porte monēt. ut clause teneant: sic ut apertā. Sic statuta p:m aliqn stricte sustētant: aliquotiēs p dispensationē tpate laxant. Nota eiā qđ sere ip portis ihereāt. porte vō certa vectes mobiliter tenēt. Sic auctoritates scōr p:m immobiles esse debent. statuta vō p tpe et loco: psona aliquotiēs imutari solēt. possumꝰ eiā p vectes portar intelligē ysaiā vidēor. De quibꝰ p ppham dr. Pdidit et striuit vectes eiꝰ. Vectes eiꝰ pdidit et striuit qn ysaia cor ad effectū venire nō p:misit. Erat cor ysaiū. ut occideret xp̄m. Cōsiliū cor pdidit et cōtriuit: q: qđ facē cogitauerāt ad nichilū redegit. Ad nichilū redegit. q: xp̄us a morte surrexit. Consiliū cor pdidit. cū eos a tra p:otul iecit. Cōsiliū cor striuit. dū diuisis gētibꝰ subiectos p diuersas regiones dispsit. moraliter. Et striuit vectes eiꝰ. Vectes sūt quedā aīe virtutes q portas sustinēt: ne sensus corpis a sua stabilitate vacillēt. Vectes pdidit et striuit. qn virtutes mūs. sublato robore mētis. diuīa remissiōe subiecit. Sed et de vectibus alibi dr. Luna striuit portas ereas et vectes

ferreos ifregit. Unde cassiodor⁹ sup psalteriū. Porte
iquit ereę sūt hom̄ sine studiōes vitiose. Vectes vō
ferreos spūs īmūdos. nō improbe videm̄ accipe. Het
ēm metalla pro fortitudīe delictorū videt⁹ adhibita.
Sed ista viribus hom̄ despata. vtus diuīa ifregit.
qn̄ pietatēs adiūctus sui luīe miserata īspexit.
Vectes eāā ī diuīa scriptūa pīt accipi. quib⁹ archa
nt p hēmū a filys isrl' solebat deportari. Facies
iquit vectes de lignis setthim. et opies auro. īducesq;
p cāulos qui sūt ī latenib⁹ archę. ut portet⁹ ī eis. qui
sp erūt ī circuit' nc vnq' abstrahēt⁹ ab hijs. Archa
est ecclia: vectes ecclie doctores. De lignis setthim
vectes fuīt. qd' gen⁹ ligni albe spine silē cē dicit.
De lignis igit⁹ īputribilib⁹ vectes fuīt. i de viris q
correptōi nō sucūbūt. Auro vectes opit. qui vitutē
bonis operib⁹ p exemplū primis ostēdit. Vectes p
cāulos īducit. qr̄ quor⁹ cuīagelioz⁹ vbis mētem
attēcius apponit. Ket ab eis vnq' extrahit⁹. sed ī
lege dn̄i die ac nocte meditat⁹.

De vicis iherusalem. Capīm xvij

Hret⁹ hrē pōcā ciuitas vicos et plateas. Vici
sūt ī ecclia stantes et iugati. Sicut ēm
ī materiali vico duo sūt ordines domoꝝ: sic ī vico
ecclie duo sūt ordines. stantiū et iugatoꝝ. In
libro esdre scriptū repperi. qd' melchias filius hyerem
edificauit ī dyeb⁹ dimidiā ptē viti. In dyebus di
midiā ptē edificat. qui iugatoꝝ legittime vita
seruat. Alterā vō ptē eusdē via ille edificare
dr̄, a quo mūdicia stantiū p oīa custodit⁹. Inter
hos ordines domoꝝ ē quasi via media actiua

vita. per hanc igit̄ ambulāt. q̄ ad celestē ihrl̄z per-
uenire festināt. Sūt aūt ī ihrl̄z maiores et minores
vie. Maiores vie sūt actiū et ītēplatiui. Mino-
res vō ad illos ptinēt. qui ex illis deriuā. ut ipis
ihercēt. Sūt et ī aīa quēdā vie morales: duīse
videlicet vtutū spēs. Sicut em̄ ī materiali vico
sūt duīsi ordines hoīm: sic ī viciis aīe sūt duīsitates
morū. Habz aūt aīa viā timoris. et viā amoris.
Via timoris descēdit ad portā vallis. l' humilitat̄
Via amoris tendit ad portā pontis. l' ad ītēplacōis
fruīe ī tribuacōis. In vico timoris hītant serui et
mercēnarii. In vico vō dilāc̄onis hītant qui prīm
hereditates exspectant. Seruus pro timore pene ser-
uiūt. Mercēnarij pro labore mercedē q̄rūt. Filij p
sola dilāc̄one labōrāt. nō ut solū hēditatē possideant.
sed ut cū p̄re smefine viuāt. Sed et ī ihrl̄z morali
alij vie pūt assignari. l' vicus sacdotū. et vicus
sciēta vēdentiū. Vicus sacdotū. ē vicus sce exhorta-
cōis. qui tendit ad portā sterquilinij. l' ad portā ofes-
sionis. sicut em̄ fimꝰ eicit̄ p portā sterquilinij. sic
etiā p portā ofessionis. eicit̄ fetor pcti. Est etiā vicus
sciēta vendēciū. Sūt em̄ quēdā qui sciēta emūt et
sciēta gerūt: q: ī nēcitate fidēs defendūt. Sūt et alij
qui sciēta fraūt et sciēta vendūt. q: licet īgenij et
ptātē inuādi alios habeāt. nō tm̄ absq; peccūa fidēs
in nēcitate iuuāt. Sciēta sūt defensionis verba.
Scutū manu tenet. qui ad' ore loquit̄. opib⁹ implet.
Scutū ītra hostes elevat. qui ī defensiōe pauperū
auxiliū pro posse p̄stat. Sciēta mīres emerūt. q:
pro defensiōe diuīe legis. corpa sua ad supplicium

tradiderūt. Scuta uidas machabeus et frēs eius
emerūt. qñ possessiones suas p̄o defensione fīm de //
populādas hostib⁹ inquirūt Emerūt aūt machabei
scuta aurea. In hystoria siquidē legim⁹ machabeos
habuisse clipeos aureos. Refulsit iquit sol i clipeos
aureos. et resplēduerūt mōtes ab eis. Sūt aūt clipei
aurei auxilia defensionū. q̄ sūt absq; omi rtione
tpalis lucri. In hys igit⁹ clipeis sol refulget. q: i puri //
tate cordis p exēplū bone operationis iustitia clarior
appareat. Et resplenduerūt mōtes ab eis. Montes
sūt hoīes. uita et moribus sublimes. A clipeis ergo
aureis mōtes splendorē rapūt. q: cū aliquis iustus
bñ operat⁹ reteri uiri sublimes p famā bone opinionis
clariores fiūt. Sed et i creatu regis antiochi nulli
fuerāt; qui clipeos aureos scuū habebāt. Sūt aūt
sicut supius dixim⁹. aurei clipei. uba q̄ defensione
primi proferūt; absq; omi rtione tpalis lucri. Sed
istorū clipei ideo aurei sūt. q: cū primis uba defen //
sionis proferūt. nō p pcia. sed p̄o iustitia se loqui
dicūt. Cū aūt sol iustitie i hīs clipeis resplendet.
tūc ueritas appar⁹. Et sic mōtes ab eis splendorē
rapūt. q: ista cōz falsitatē mōtes. i iusti lucre
ueritatis clariores fiūt. Nota etiā qd i theclin dom⁹
scuta vendētiū esse dr; ne aliqn qd dixim⁹ miru
videat⁹ Aut cm scriptura. Edificauit melchias
filius aurificis usq; ad domū natinēoz et scuta
vendētiū. Ista porta iudicialē. Scuta vendūt
qui p̄o iustitia munera libēter accipūt. Sed
domū scuta vendētiū ista portā iudicialē esse scrip //
tura dicit. Illos em qui iustitia vendūt Isaia

rplendit. et it porta iudiciale dom cor posite sut:
quor mens et ysaa ueritati ostendit. Hoc aut tocu
mistice ul' moraliter agit. quoties aliquis uir ecclias-
ticus. cupiditate uicit. ul' quoties aim adulatoris
laude immutat. Nec mirū si in ihrlz. et in ecclia ul'
in aia istud agit. et cū ecōtrario in damasco ul in scō
ul' in sclārij aio uicius ictus et dom inde reperiat.
Dixit em ad ananiā in ysu dns. Surge et uade in uiā
qu uocat rectus. et qre in domo iude saulū noie thar-
sensē: ecce em orat. Ananias em gra dni, iudas
confessio. saulus temptatio i spiritu. thar sensis explo-
ratio gaudij interpretat. ad saulū ananias mittit.
qn ad eū qm penā sustinet: gra penitendi tribuit.
et emptacōez sustinet et inspicit. qui tps et locū de-
lationē et sensū temptacois attendit. Talis in
domo iude qrit et inuenit: qr in domo confessiois adhuc
manēs in scō de morat. Ponit aut hic dom in uico qui
uocat rectus. Qui em in domo confessiois manet: peculio
bio metā recte uiuēdi tenz. Sed qui thar sensis e, uitā
celestē in bris tolerat. ut postmodū celestis gaudij ex-
plorator fiat. De plateis ihrlē. Capl xxiij

In ihrlm platee dicunt esse. In p ihēmiā dr. cū in lame-
tationibus suis de ciuib ihrlz loquet. Cū defecerūt
inquit quasi uulnerati in plateis ciuitatis. Habet igit
ihrlz ciues bonos et malos. habz plateas et areas.
habz in horreis grana cū paleis. In plateis ihrlm
bonū fuit et nō defecūt: qr uanitatibus seli dedit nō
succubūt. malū nō in plateis fuit et defecūt. qr uagi
et instabiles. uoluptatib carnis nō resistūt. Platee
sut uie late. que p eas gradientes ducūt ad morte

Sñ deficerēt iquit quasi vulnerata ī plateis ciuitatis. Ꝑcā sūt quasi vulnerā. Quasi vulnerati ī plateis deficiūt: qui deficiētes ī bono a delcātiōe pcī nō ces-
sant. Ad hoc etiā ꝑtinē videt. qđ ī codē scripturā ī-
quit. Cū deficerēt iquit pusillus et lactās ī plateis oppidi. Pusillus ē simplex et rudis ꝑplus. Lactans ē doctor carnalia ꝑdicās. Platee oppidi sūt delcātiones hu-
ius mūdi. In plateis hui⁹ oppidi pusillus et lactās defi-
ciūt. qñ ꝑlati eī subiectis cessantes a bonis opibus. passim carnalia qrūt. Huiusmōi platee quāq; lutū hūt. qñq; puluē et siccitate scatēt. Dñ psalmista. Et imminuā iquit eos ut puluerē añ facie venti. ut lutū plateaq; delebo eos. Pulus ē dissolutio hūane fragilitatis. Ventus superbie spūs. Ventus suo ī-
petu puluerē sublenat. quotiēs aliquis vitā cuiuslibz disso-
luti ꝑbis adulatorijs laudat. In puluere vo turbinē gnāt. dū dissolutas actiōes ī petus elatiōis turbat. Ut puluerē g̃ inimicos suos dauid imminuit. qñ ille manu fortis actiōes ꝑuisorū dissolutas ī manē nō ꝑmittit. Unde lutū plateaꝝ delebo eos. Lutū in plateis. ī mūdicia carnis. Habz iquit dauid inimicos i luxurijātes et lubricos. Et delebo iquit eos. Unde Jositan de libro vite.

De quartus plateis yhelim moralitas. Ca. xv.

Quattuor platee ī ciuitate yhelz dicūt esse. scz̃ platea lacor et platea domus dei. Est etiā platea añ portā aquaz: et alia platea añ portā effraim De platea lacor dr. Et dimisserūt yhelim vsq; ad murū platee lacorū. De platea domꝰ dei dr. Vedit ois ꝑplus ī platea domꝰ dei. tremētes

pro pctō et pluuijs Et surrexit esdras sacēdos. et dixit
ad eos. Vos trāsgressi estis. et uxores duxistis alienige
nas. De platea q̄ ē añ portā aquaz dr. Congregatus
ē oīs pplus q̄ vir vn⁹ ad platēā q̄ ē añ portā aq̄z
& dixerūt esdre scribe. ut afferret librū legis moysi
quē p̄cepit dñs israhel. De platea siquidē porte ef
fraym dicit. Egressus ē pplus et attulerūt frondes de
arborib⁹. feceruntq; sibi tabernacula vnusquisq; ī domīte
suis. & ī atrijs suis. et ī atrijs dom⁹ dei. et ī platea porte
aquaz. et ī platea porte effraym. Muri ihrlm a
filijs isrl' edificati dimittūt: q̄n ad murū platee
lateris appīquat. Latus platea ē vite sc̄larijs.
mur⁹ platee adiacentis vite. Inde ē q̄d discipuli q̄ erāt
damasci p murū submittētes ī sporta dimiserūt
paulū. Vñ beda sup actus apl̄oz. Murus ig̃t damas
ci qm sāguinē bibens īterp̄tat. ē adiacentis secuti
ker aretha qui defensio īt̄p̄tat. Diabol⁹ intelligitur.
Sporta que iūcis palmisq; solz. fici. fidei speiq;
mūctiōēz designat. Junctus ēm virtutē fidei.
palma vite etne spem significat. Si quis igit̄ se
muro adiacentis sanctū videat: sporta vtutis qua
cuadat festin⁹ astēdat. Vidit oīs pplus ī platea
dom⁹ dei meres pro pctō et pluuijs. Dom⁹ dei ē dom⁹
visionis. Que platea hīe plybet. quoties sc̄larib⁹
negocijs exteris implicat. Sed qui diu p platea leti
discurrē consueuerūt. qñq; ī eade platea sedentes.
p pctō gemūt. qz qui ī domo dei sc̄laritati studuerāt:
postmodū ad se ē uersi quiete mētis esse desiderāt.
Nec tñ p pctō. sed p pluuijs foris stare nequūt: sed
totis desideriis animi iterum esse aquīt. Ips ig̃t

pluuie ꝛ. et nō sustinem⁹ stare foris. Pluuia ē catho-
lica doctrīa. foris ēm stare nō sustinet. quē doctrine
spūtal' pluuia purget. Surrexit ēm esdras sac-
dos et dixit. Vos trāsgressi estis et uxores duxistis
alienigenas. Et nūc date cōfessionē dño deo pr̄m nr̄oz.
et sepaām a pplis terre. et ab uxorib⁹ alienigenis.
Ecce pluuia ē correptionū doctrina. uxores vero
alienigene. sūt scl'aues culpe. Et hūs cōfessio dat⁹. dū
culpa ignosc⁹. Ap̄plo tre et ab uxorib⁹ alienigenis
sepat⁹. qui venena neglegit. nō curę scl'aues odio habet⁹
Sequit⁹ de platea q̄ ē ān portā aquaz. i q̄ pplus
ingregatus q̄ uir unus. dixerūt esdre scribe. ut
afferret librū legis moysi. Porta aquarū ē āmo-
nitio scripturaz. platea pcōz. mēoria. Ante
portā igit⁹ aquaz. platea cē dr. q: p āmonitiōez
scripturaz. ad pcm ad mēoriā i uocat⁹. In qua pplus
quasi uir un⁹ colligit⁹. dū i unitate pseuerās. per
ditiōnē ingr̄is et fr̄ibus uinit⁹. Et sic librū legis
moysi afferri poscit. ut p legē corrigat. q̄ xra legis
p̄cepta gessit. Platea que ē ān portā effraym ultīa
pomit⁹. Nichil ēm prodest laborāti: nisi fructus opis
i fine colligant⁹. Effraym ēm frugifer interpretat⁹.
Iniām igit⁹ bonī opis est porta penitētie. Possum⁹
aūt hanc plateā uocare pīmaz. Platea ē q̄n adh⁹
i ea plāgim⁹ q̄ deligim⁹. sed i ea lutū delem⁹: dū
p pīmām laboram⁹. De platea egredim̄. et ad eā
q̄q: i ultimī. De platea egredim̄. cū a scl'ari vita
recedim⁹. Ad plateā uo reuertim̄. cū ad ea q̄ male
gesta sūt a nob. mēte reuocam⁹. Egredim̄ iquit
i mōtē. et afferte frondes olīue. et frondes mirti

et ramos palmaꝝ. ut fiant tabnacula. In mōte egredim̄. qñ ad mōtē mie ꝓfectus subleuamur. Ipē ē forsitan mons oliueti. Afferte iquit fondes oliue. i opa mie. Oleos em̄ grece. mia dr latine. Murtus virtutis tpaliue dr esse. Palma vō i altū crescit. Per oliuā igit opus mie. p mirtū virtus tpalis. p palmā spes vite. Hijs itaq; frondib; et ramis in platea porte effraym̄ tabnacula fūt. qñ ꝑfectē vtutes a pruina torporis. et calore delectationis vndiq; defendūt. In platea igit q̄ est ante portā effraym tabernacula ponim; qñ qd male gessim; p opa mie ad spem victorie ꝓuenire desideramus.

Itē de quattuor plateis ihelꝫ moralitas. Ca. xvj.

Moraliter p platea lationē possum; intelligere mētis vagationē. Platee siquidē ciuitatis, sūt delectationes vage mētis. Platea grece. latitudo dr latine. Que lata ē i opē. latio i sermōe: latissima i cogitatiōe. Cū em̄ qd male agim;. vbis defendim;, tūc platee latio: applicam;. Graue ē em̄ peccare. et grui; pcm̄ defendere: gruissimū p delectationē ꝓfici sentire. Cū culpa g defendit: tūc platea dilatur. Dū aūt edificat ihelm. et applicat ad platea latiōē, edificari ciuitas dimittit. Et hō fit dū culpa verbis excusat. Nemo em̄ edificare pt aliquē. reatus sui culpā defendētē. Sed cū culpa agnoscit: tūc ciuitatis mur; i bonū opus. edificari ꝑmittit. In platea latiōis sicut ꝓtrim; culpa defendit: sed i platea dom; dei accusat et corrigit. Dom; dei ē mens i qua habitat grā spūs sc̄i. Platea dom; dei ē ꝛconsi

luacio pcti. Hui aũt p hãc plateã discurrẽ sueuerũt. nũc ea p pcto tremẽtes secẽt: et qđ ĩcepte letale diu studuerãt pctm luget. In hac platea ẽ duas sacdos qui carnes ĩmolat. i. aũm qui desidela carnis ĩ se mactat. pplm ĩcepat: qr pceptũ dñi trãsgress fuerat. Sepami ĩquit a pplo tuo. et ab uxorib aliemigenis. Pplus tue sũt trenaz rex scripsẽrie: uxores aliemigene carnis blãdiae. Ab hijs uo mẽtẽ sepant. qui mũdi scripturas negligũt. et blandimẽtis misere carnis. mẽte straderũt. Sequut de platea q ẽ añ portã aquarũ. Porta aquaz. ẽ gra lacrimaz. platea uo q ẽ añ portã aqz. ẽ strictio animi. p delictione pcti. In hac platea pplus congregat quasi unus. pplus cogitacionũ qui se p diusa sparserat. tũ p strictionẽ ĩ unũ colligit. secretũ mẽtis ĩtrat. libꝝ legis audire desiderat. ut trãsgressionis culpã emẽdare ualeat. et ĩ meditacõe diuine legis attẽtus fiat. Ad platea uo q ẽ añ portã efframm aũm ducit. qñ p fructũ bonis ops ad spem uenie reuocat. In platea igit lacrimis michil agimꝰ. sed ecclã ĩ uelz edificare dimittimꝰ. In platea uo dom dei trã excertimꝰ et seminamus. In platea q ẽ añ portã aquarũ semẽtẽ rigamꝰ. In platea que est añ portã efframm. fructũ colligimꝰ. Ibi tabnacula figimꝰ. ĩ quibꝰ p spem uie fructũ recõdimꝰ. In hijs ecclã plateis ponebãt infirmi lectulis. ut uenẽte petro. saltẽ umbra illi obumbraret quicq illoz. et liberarẽt ab infirmitatibꝰ Infirmi sũt qui laborãt morbo pcti. Qui ĩ plateis ponũt qñ pctoz suoz delectacõe recordant. ut uenẽte petro i. agnito p recordacõez pcto. petrus eis agnoscẽs

iterp̄tat⁹: saltē umbra illi⁹ obūbraret q̄cq̄ illor⁹: ut
iteressio ei⁹ i̊fingeret aīmū eius libr⁹ ab estu uiti⁹.
Nec ē cū umbra q̄ ifirmū i̊fingerat: ut ab ifirmita
tibus liberū sanitati reddat. mūdat. ℂ q. xvij
De his qui tēplū destruūt. et de his q tēplū
In p̄cedenti libro de edificatiōe templi diximus plura.
nūc aūt de destructiōe ei⁹ quid historia dicat breuiter
audiam⁹. Dicit uerídica i̊fert historia. antiochus
illustris. filius antiochi i̊gis qui fuerat rome obsēs.
ascēdit hierosolimā i multitudiē grauī. et itraūt
i sācificatiōē cū supbia. et accepit altare aureū.
et candelabrū lūis. et umūsa uasa ei⁹. et accepit
thesauros occultos quos inuēit: et sublatis oībus
abyt in tēa sua. Post duos aūt ānos. misit rex p̄ci
pē tributor⁹ ā ciuitates iuda. et uēit ihrlē. et uenit
sup ciuitatē i pēte. et pdidit ppl⁹ multū ex isrl'. et
accepit spolia ciuitatis. et succēdit eā igni. et destruxit
domos ei⁹. et muros i circuitu. et captiuas duxit mu
lieres et natos. et pecora possiderūt. et edificauerūt
ciuitatē dauid muro magno et forti. et turribus
firmis: et fcā ē illis i artē. et posuerūt illic gētē
pcōr. et uiros iniquos: et posuerūt illic arma et
escas. Ascēdit i ihrlē rex antiochus. qn in ecclia dnāt
dyabolus. uel i aīa carnal' appetitus. Ascendit aūt
i multitudiē grauī. ci habūdancia deliciar⁹: et ci gra
uitate cuiusl⁹ cmūalis pcti. Intrat i sācificatiōē cū
supbia. qn sācificata p̄ confessiōē elatiōis spūs capit
silu corda. Accepit altare aureū et cādelabrū lūis. et
puritatē oriōis. et luce diuine ꝺtēplatiōis. Accepit
umūsa sācificatiōis uasa: diuisa uidelicz ututū gnā

Et cōa iminuit. qñ vtutū spēs diuīsas. ad mchīlū rede
git. Et accepit thesauros occultos quos tenēt et sublat
ōibus abijt ī tīrā suā. Thesaurꝰ ē sapiē ītellīs. occul
tus dyabolo. sed notus deo. Quē tūc dyabolus tenēt.
qñ p iactātie viaū ceteis mānifestū ī dit. Sublatis
ōibus. ī tīrā suā antiochus abijt. quocīes dyabolꝰ sub
latis vtutibꝰ. ad terrena desideria mētes fidelū ī ducit
Post duos aūt ānos. misit prīcipē tributorꝝ. ī ciuitates
iuda. Cupiditas tributa ī rapit. qr et ī ecclia et m
q̄libz aīa exactiones q̄ plures agit. Cū magna turba
vēit ierlz: ut turbet simplicū p actē trīp tinitatē
tenuit. et pplīm simplicū cogitatiōnū ex isrl' perdit.
Et accepit spolia ciuitatis. qñ mētē vtutū spoliat m
dumētis. Et cā igne succēdit. dū dampnacōis flāmis
aīm iburit. Interꝰ destruit domos. et ī circuitu ei
muros. ī tūs ierūs. et ī circuitu opacōes pfectas.
Et captiuas duxerūt mulieres. ipsārū sz mētis af
fēctiones. et natos. ī actus earz ipsārū. Pecora eorū
possidet. dū dyabolus ul' carnis appetitus ī ptāte
sua irrōnabiles āi motus retinēt. Et q̄ filij isrl' cul
tores iuenerāt: antiochenī mactāt et mādūcāt.
Ciuitatē dauid edificāt. dū mētē tuꝰ libz manu
fortis. ī bñ opantis ī ierarchīā ptē mutāt. auro
magno et turribꝰ firmis munīt. dū pulsa opa
rez defensiōes ī circuitu ponīt. Et fēā ē illus ī
arcē. ī puerse mētis elacōez. Et posuerūt illic
gentē pessimā. et viros iniquos. ī aūa sz gentē vicioz.
ī ecclia uo hēticos: xpiane fidei graues īimicos.
Et posuerūt illic arma z escas. Arma sūt defensiōis
uba. esce delectacōes terrene. Hmōi cibis arcē

mumit: q̃ t⁹ems delcãcombus mentẽ pasc̃it. Ho
rex antiochus ire volẽs ī psidẽ .i. liquit yoiez lysiam
nobilẽ de gñe ⁊gali. sup negocia ⁊gna. et mãdauit
ei de oĩbus que volebat. et de hĩtantib⁹ iudeã ⁊ ihrl̃.
vt mitteret ad eos exercitũ. ad ⁊terãdã vtutẽ isl̃;
⁊ reliquias ihrl̃. Et congregauit lysias elect⁹ virorũ
ſexagĩta milia. et equitũ q̃nq; milia: et venerũt
ī iudeã. et castra posuerũt ī bethoron. Et occurrit
illis iudas cũ decẽ milibus viris. et ꝛmiſerũt. et ce//
ciderũt de exercitu lyſie quinq; milia virorũ. Videns
aũt lysias fugã suoꝝ. et audaciã eorũ audaciã: abiit anthio//
chiã. Lysias ab anthiochia qd destruẽdã iudeã ⁊ ihrl̃m
mittit⁹. q̃ spũs turbãe ad subuertendã ꝛfessiõis patrem
a diabolo destinat⁹. Lysias em gnãs ĩterp̃tat⁹. Turbu//
ria siquidẽ plures filios gnãt. q; diuisos motus animus
ex se cotidie creat. Et venerũt ī iudeã et castra posuer
ī bethoro. Venit ī iudeã dũ ĩgrediũ⁹ ꝛfessiõis terã:
et in bethoron castra ponũt. q; p ira trã ꝛfessionis
ĩuadũt. Bethoron em dom⁹ ire ĩterp̃tat⁹. Est aũt
bethoron superior ira p̃latoꝝ: et bethoron ĩferior ira
subditoꝝ. Quãcũq; istarũ alienigene optineãt; terã
ꝛfessiõis turbãt. Et occurrit illis iudas. cũ decẽ milib⁹
viris. Iudas exercitus lysie cũ decẽ milib⁹ virꝭ occurrit.
q̃ ꝛfessio fulta decẽ p̃ceptis legis. diuisi furiãe motib⁹
virtutẽ ꝛsistit. Et ꝛmiserũt et ceciderũt de exercitu
lysie q̃nq; milia virorũ. Iudas cũ exercitu lysie ꝛmit
tit. cui mens totis viribus furiãe ⁊treadiat. Et sic de
exercitu lysie q̃nq; milia occũbũt. dũ q̃nq; sensus
corpis ī ore gladij ꝛfessiõi succũbũt. Videns aũt lysias
suoꝝ fugã. et audaciã eorũ audaciã: abiit antiochyam.

Antiochꝝ lrsias abijt. qꝝ diuicias & luxuria habūdā
cā ārit. Antiochia ēm pauptatis silēciū itrēptat.
Ibi pauptas silere dr: vbi diuitie dnant. Postq̄
udas missū ab antiocho fugauit lrsiā, et ille victo
abijt antiochiā. dixit iudas ad frēs suos, Ecce ostri
ta sūt ītimica nr̄i, ascendam⁹ nūc mūdare et renō
uare scā. Et ascenderūt ī montē syon, et viderūt
sāficatiōnē desertā, et altare ꝓphanatū, & portas
exustas, ītrijs ūgulta nata, sicut ī saltu ul' ī mōtib⁹,
et pastofoia dirupta, et scidērūt vestīmta sua: et
planxerūt planctu magno, Iudas fugato lrsia
l. destructa luxuria, et ostritis hostib⁹. luxurie scz opib⁹,
ī mōtē syon ascendit. dū vera Messio p gradus vtu
tū. sublimia qrit. Ascendit mūdare scā et renouare.
Cor mūdū crea ī me ds. et spīm rectū īnoua ī visceib⁹
meis. & vias mūda, vtutib⁹ īnoua. Et viderūt scā
ficatiōez desertā. Cāficatiōnē desertā ostat. q̄ sātatē
mētis a deo derelictā esse ostat. Templū ēm sicut
ī eodē libro dr. luxuria et ōmessatiōibus erat plenū.
& scortanaū cū meretricib⁹. sacratisq; edib⁹ mulieres
se vltro īgerebant. Templū luxuria plenū esse dr.
dū luxurie cogitatiōibus voluptuosis animꝰ delcat.
Cōmessatiōes vō ī eo fūb. dū vicia carnis ūuce dū
sis delcatiōnū ferculis mētē pascūt. Scortantes
cū meretricib⁹ ī eo ljtant. dū vicia carnis cogitati
onib⁹ animꝰ ocordat. Sacratas edib⁹ vltro se mulie
res ingerūt. dū molliacs & blandimēta carnis ī se
creto mētis sese lucnt absconduṫ. Altare ꝓphanatū
& plenū illuatis esse legit. dū mēs ea desiderat que
ni lege diuina prohibent. Porte obuste tacēt. dum

sensuū aditus ardenti desideio sucessi. Ceutab⁹ virgis ius
ōino patent. Virgulta v'o ī arvis nata. sūt illicita
desideria. q̄ sicut virgulta nullo colente crescūt. sic
ī āio sponte surgē nō desinūt. Pastoforia dirupta
sūt mentis secreta ab alienigenis. l' a spiritib⁹ ī
mūdis destructa. Pastoforia quidē sūt cellule m
//udas itimis gasophilaciorū facte. Hec igit⁷ // a p̄dictis
īmūdicijs purgat. et cotidiē ī nouare nō cessat.
Ord udas ordinauit vivos. vt pugnaret adūsꝰ
eos qui erāt ī arce. donec mūdarent scā. xviij.
Ordinauit udas vivos vt pugnarēt adūsus
eos qui erāt ī arce donec scā emūdarent.
P arcē possum⁹ itelligē mētis rōez. q̄ totiēs alie//
nigene possident. quotiēs vicia mēti dnāntˀ
vt eā vtutib⁹ alienēt. Ayrū ē qđ filij isrl ybrlm
optinēt. Alienigene v'o dnāntˀ m arce. et ī eadē
p̄catē lynt. et nisi aplūs q̄stionis nodū soluet. du//
bitarēt forsitan aliquis quatin⁹ fieri posset.
Video inquit aplūs aliā legē ī mēbris meis. l' pug//
nātē legi mētis mee. ⁊ captiuātē me ī lege p̄cti.
Ecce alia ē lex ī mēbris: et alia ē lex mentis. Qđ
ēm dixerat adūsus spm. sps aūt adūsus carne.
Fit aliqn alienigene dnāntˀ m arce. et mlti eiā
de pplo qui adūsantˀ inde manēt ī ciuitate. Multa
ēm ī ipa ꝛfessione ī mēte sūt que nocēt. et tn expel//
li nō p̄nt. Multa eiā ex mala ꝛsuetudie p̄dūt.
q̄ roi nō obēdiūt. sed quadā assiduitate rōnē vincūt.
Sulē effrem chananēu qui hītat ī gazer nō ex//
pulit. usq⁹q⁹ pharao rex egipti gazer cepit. et
eā filie sue in dotē dedit. Effraym fructificans

pharao dissipās. chananeus motus gazer structis
īterptat. Cū hys igit qui fructū bonī opis colligūt
motus carnis hītare nō finūt. sed eis sub tributo
seruiūt. q dū effrem ciuitati dnant et psunt.
Sed cū pharao rex egypti gazer. i aīaz vtutibus
structā capit. et dissipat. ōes qui ī ea hītant.
i vtutes aīe trucidare nō cessat. Et dedit eā filie
sue ī dotem. filia pharaōis ī egis egypti. ē lex pēti.
Gazer igit rex egypti ī dotē filie sue tribuit. qm
lex pēti aīaz carnaliter viuētē ī dotē sibi sterb.
Et sic gazer filie pharaonis ī dotem tribuit. qm
structio corpis et aīe legi pēti subiugat. Sed ei
i ihrlz vason fr onie gymasiū et ephebiā edificā
uit sub arce. Cū eī suscepisset antiochus ī egm.
qui nobil appellabat. ambiebat vason fr onie
sūmū sacdociū. Aditoq; ī ge antiocho. promisit ei
argēti talēta trecēta sexagīta. sup hc promittebat
et alia tētū quīquagīta. si ptāti ei dedēt gymasiū
et ephebiā sterē. et eos qui ī ihēsolimis erant
antiochenos scribē. Ad cū rex annuisset vason pri
patū. statū ad gētilē ritū strubules suos trāsferri
pcepit. et ausus ē sub ipā arce gymasiū sterere.
et optimos ephebōrū ī lupanaīb ponē. Ambiebat
iquit vason fr onie sūmū sacdociū. Ex tūc ira
tua dnē. ex tūc venale sacdociū. ex tūc et mut.
Adhuc em vason ē ī eccīa cū onia. adhc pcibus
xpi. quorūdā celebrat. et cū hōc ordine
i eccīa mgri fiūt. gymasiū et ephebiā ī ihrlz. i.
ī eccīa qīqz sterūt. Gymnasiū ē dom ī qua
fieri solebāt ludi gentilū. Gymnasiū ī isrl pīati

edificant. qui iter frēs sclāria narrāt. qui ausus exhortacōibus auditores ad fletū mouē debeāt: ad risū mouēt. Ephebiā vō i ysl' statuit. qui scām psonas suspcās & notabiles hīre nō erubescant. Eos qui i theōsolimis sūt antiochenos uolūt scribi: q; duntes esse atpūt et uideri. Qm an visionē scli cū paucis ire soleuerāt. nūc i mltitudiē mag. & apparatu copioso curias frequētāt. et p hō simpliab' dāt itelligi: q' pauptas nō mediāt placāi. Moralit' aūt vason desiderās itpretat. Gymnasiū vō i locus vbi gētiliū ludi ātiquitus solebāt fieri. Ephebiā. i. lupanar. vbi ephebi solebāt poni. Ephebi sūt uiriles affectus animi. qō vason assensu regis antiochi i lupanaribj ponē statuit: q; carnales desidiosmu affectus instinctu diaboli lubidinē q̄q; substerm̄t. Gymnasiū vō ihēosolimis edificāt. qui leues et instabiles aiōs curiositatē lusib' exaltāt. Antiochem' scribi desiderāt. qm diuciarū copiā habūdant. Fere et i arte et sub arte sūt qui utrō. i. ofessiōi itradicūt. Ordinaunt uidas sicut supi' dixim' uiros qui pugnarēt aduīsū eos qui erāt i arte donec scā mūdarēt. Uiri sūt uiriles affectus animi. qui aduīsū eos qui sūt i arte pugnāt. q̄n ututes uicijs uirilit' ēpugnāt. Judas igit' ad pugnādū uiros ordinat. dū vēā ofessio sua i locas ututes ordinate locat. Ponit igit' i prīo loco tiōrē. pene. i scdo dolorē culpe. i tcio laborē pīne: i q̄rto fructū elemosine. Dz ne desperet aduīgit spem bene tiōis. solaciōēz doloris. ētributiōēz laboris. elemosine fructū visitaciōis pauprm. Aduīgit

eaā ieiumū ꝑpūcioī. vigilias ordi: lōnē medita
aōi. Et sic i ciuitu udas arcē obsidet: donec ab imū
dnys mētē ꝑfessio purgeb.

De mathathia et filijs eius. Capm xix

Postq̄ udas missū ab antiocho ꝙ scā fugauit.
dixit udas ad frēs ei⁹. Ecce inimici sūt congregati
nri. ascendam⁹ nūc mūdare scā et renouare. Frēs
iude qttuor dicū² esse. i. symō et ionathas. iohānā.
et eleazarus. Hij quīq; sunt filij mathathie. Mathathias interptat² domū dei. Judas confitens. Symon
obediēs. Jonathas colūba dans. Joannā gratia.
Eleazarus dei auxiliū interptatur. Hij aūt filij
mathatie sūt. qz ex dono dei hoīa procedūt. Judas
igit² mūdat. symon edificat. ionathas renouat.
ioannā ornat. eleazarus protegit et ꝺseruat.
Judas templū mūdat. qz ꝺfessio mētē a uicijs purgat.
Symō edificat. qz ad hoīa obia laborat. ut edificiū bom
ops in altū crescat. Jonathas scā renouare nō desinit.
qz colūbina simplicitas edificat. q̄ calliditas antiq̄
hostis cotidie destruit. et in prio hoīe destruxit. Joannā
facie tēpli torqms aureis ornat. qz noticiā victoriose
metis. grā moribus ꝺmēdat. Sed hoīa melius ꝓficiūt
nisi ꝑ eleasarū. i. auxiliāte ꝺo. et ordinate fiant.
Di em̄ qd agis nō ꝺo. sed tibi assaribis: nō edificas.
sed subuertis. Et elegit udas sacdotes sine macula.
uolūtatē habētes in lege dei. et mūdauerūt scā.
et edificauerūt domū interiorem et edem. et atria
sanctificauerūt. et fecerūt uasa scā noua. et intulerūt
candelabrū. et altare incensoriū. et mesā in templū.
Et obtulerūt sacrificiū sup altare holocaustoz et nouū.

Sacerdotes sme macula mdas elegit. qui virtutes q̄ m
ara cordis mīstrāt. īmaculatas ī ecclīa. Nun ī lege
dei volūtatē hītis. q̄ alīs medullatū sacrificiū nō offe
rēt. Et mūdauerūt scā. i. devotiōez mētis. ab oi
malicie culpa. Et edificauerūt īter sertis domū ppaz
videlicet ysaiaz. diūsis qualitatib⁹ moīū. Et scīfi
cauerūt eden. et atria. ītus mētē. et exteri⁹ opa.
Et fecerūt vasa nova scā. Vasa nova scā faciunt,
qui ī novitate diūsioīs uīx p̄cepti novi hoīs de xpi.
corda sua ꝓponūt. Et ītulerūt candelabrū. et altare
īcensoꝝ. et mēsam ī tēplū. p candelabrū possum⁹
ītelligē dei vbū. p lumē candelabri. doctrīā verbi.
p altare īcensoꝝ devotionē orōnū. nō suauē fumū
adulationū. p mēsam. diūne scripture meōriā. Siq⁹
cū aliqui ī hys q̄ ponūt mēsa vīcinū. sic dīm⁹ hys
q̄ ad meōriam vīdūcit. quasi diūsis feriis sagīnat⁹.
Et obtulerūt sacrificiū sup altare holocaustoꝝ novū.
Sup altare holocaustoꝝ novū sacrificat. dū ī strictāe
cordis carnis desideria mactat. Hec igit⁹ mētē ī no
vat. et ab īmūdicijs polluta purgat. Nun igit⁹ m
hac civitate ihrlē. i. in pace manent. qui vidā. i. cō
fessioēz ducē p̄e ceteris hītis. qui templū. i. aīam
a vicijs mūdāt. et ea q̄ destructa sūt cotidie ī stau
rāt. Sī credo si nō deficiant. q̄ ex hac ihrlē ad celestē
sme mora trāsibūt.

De celesti iherusalē. Capm xx.

Illa supna civitas q̄ ihrlē dr. iexpugnabili muro
pfectē securitatis undiq; munit. In hac civitate
duodecī porte sūt. p q̄s btoꝝ aīe ad illud claustrū
nō manufactū q̄d ē ī celis. festinant introire.

Hx singul' margaritis singule porte fiūt. qm̄ per
umtatē fidei et pūtatē mētis. ad celestē pātz usti
pcientes īrabūt. Platee ei⁹ auro mūdo. z lapidib⁹
pciosis sternūt. qm̄ mchil ī ea misi puritas īuenit.
Hoēs uicos ei⁹ alla cantat. qz ubiqz p ea diūne laudis glia pdicat. In hac ciuitate ihrlē q tēptat
uisio pacis: fūdat claustrū pfectē bītudinis. Hoc
claustrū hre dr firmitatē stabilitatis. q dratūram
equitatē. pseuerātie bases. colūpnas ututū; diūe
pfectōis capitella In hō claustro angelor. iūctus
isidz: et ī eo pfectē caritatis ordinē tenet. Ibi diūs
angelorū spiritib⁹. diūsa imēdant officia: singul'
singula. Hūt cm̄ ibi angeli archāgeli. thromi et
dnationes. pncipatus et ptates. ututes cherubm z
seraphm. Hunt angelorū iūctui. dē pr onips
abbatis more pponit. Hic iūctus p sapiaz filij
qui minor ē pr̄e scdm humanitatē. moxe priorē ī git:
z spūs scā gra moderat. Ad hō claustrū usta ī luctē
ōibus q possidet pcūere properāt. ut ī eo pfectē ī lugiōis
habitū. ī īmortalitatis z īnocētie uestē sumāt. Ad hoc
tū ī loas ad hō deputatas expectāt. donec ad illud
magni iudicij caplm pcūere queāt. ut ibi ī cepturi
uestē pfectē ī lugiōis audiāt. uenite bndī patris mei pti
pite ēgnū qd uob' patū ē ab origine mūdi.

Item de celesti ihrlm. xxj.

Sicut supius miltoiens dixim⁹. ihrlē uisio pacis
tēptatur. pacē tū multi uidēt. qui ad eā per
uenire nō ualēt. Inquire pacē iqut. z psequere eam.
Amissā qre fugiētē sequere. Habere eā ī scło. sequere
eā ī futuro. Et misi eā ī pnti aplieris: ī futuro pail

dubio nō habeb'. Si ḡras quō patē sequi debeas, audi
eū qui ad telū astēdēs: patē dsapul' ei ꝗt dicens,
Patē meā do vob', patē meū relinquo vob'. Nō quō mūdus
dat, ego do vob'. Audis si attēdis, esse duo gnā pacis.
Una quā xps dat, altera q' dat mūdus. Pax mūdi
ē ut a dō credas, et diabolo sencias. Pax uō xpi
ē ut expellas diabolū: et diligas dm. Pax mūdi
est ut mūdus tibi, z tu mūdo placeas: ut sic sacia-
tus tremis voluptatib9: ifelix anxiatib9 letū
fructūbas. Pax xpi ē ut aduersa mūdi usq; ad mortē
patient tolerēs. ut sic p9 mortē futūe vite felicitatē
securi9 exspectes. Hic in patē i idipm dormies et
requiescēs. In patē i idipm dormit. Requiescat. qui
nūq; a quiete mētis recedit. Dz qz i hoc sēlo nō pt hoc
fieri, hoc quo i celesti ihrlē manēt. poteit assignari.
Ibi em est pax etna ab etno pre. hoc ē ihrlm q visio
pacis interpretat: z unitas eius participacio ei9 indipm.
Quare debem9 qd ista q nūc agit z ihrlē stanet idistare
tos pcōs: illa recipit sine dubitacōe pfectos. Ista
turbulentatibus quatit: illa iugi securitate letatur.
Ista plena ē lacrimis pentētū: illa nesaa lacrimaz.
Utriusq ei9 i idipm ēe dz. qz q illa pfectā beatitudie
participant, nūq; sue recedendis statū mutāt, et qui dō
qui idē ipe ē, et āni ei9 nō deficiēt. icō mutabili
stabilitate sp manēt. Nec spūs ibi i malo desciet.
nec i bono caro spūi repugnabit. Nec ibi est diminucio
vl' augmētū corpis, seu finis etatis. Puer ibi in
iuuenē nō crescet. nec aliqs iuuenis senescet. Nō ibi
senectus: nec senectutis defectus. Nemo ibi
ibi tūc pallorē, ul' ira rubore. nec labor sudorem,

nr infirmitas dolore. Nec mirū si hij qui cū ieco // mūdi ruitore pmanēt. formā i corrupte pfōis sempiternit. Q̄d ihrlm celestis sit i iudea. xxij

Est aūt ihrlm celestis sicut mistica uł moralis // i iudea ee dr. q̄ iudea nō tm confessio. sed eiā laudās mtpłat. Laudās inuocabo dnm. et ab inimicis meis saluus ero. Laudans dnm inuocat. qui cū pro suis excessibus humilit rogat. qui oib⁹ laudē deo tribuit. nr aliq̄d suis meritis asscribit. q̄ humilitas illic afuit. unde superbia nolēs recedit. Laudabo igitur nomē dei cū cātico. et magnificabo eū i laude. Et placebit deo sup vitulū nouellū. cornua pducētē et ungulas. Laudabo nomē dei cū cātico. et cū dilāomis modulo. et magnificabo eū i laude. In laude deum magnificat. qui opa potētie et mie eius mēte diligit. et ea cetris ad laudē creatoris narrat. Vitulus aūt nouellus ē quilibz nouit⁹ iustus. qui do sepz immolat. q̄n carnis suę lasciuiā ieuniis et orōibus mactat. Cornua pducat. dū intra uitia defensionis uires sumit. Producat ungulas. dū pcessibus bonis opis. adūgit et circūspectiones discretas. Vitulus ē aīal mūdū. ruminat. et ungulā diuidit. et sic nouit⁹ iustus prius mēte cogitat. et tractat. et q̄d faciēdū. et q̄d nō faciēdū sit. postea dicit. Immolā sacrificiū aūt vituli nouelli. cornua et ungulas producētis. placz dño sacrificiū laudis. Sacrificiū inquit laudis honorificabit me. et illic iter quo ostēdā illi salutare dei. Est aūt sacrificiū peccatis. ē et sacrificiū laudis. Sacrificiū peccatis ē affluens mortificate carnis. Sacrificiū laudis ē affectus humiliati cordis.

q̄ ihrlm celestis sit i iudea xxij

Quu cñ dñm laudat, sepm hñiliat. et dm yono-
rat. Et illuc iter ad dm. qz p hñilitatē itur ad ce-
lestē ihrlz. Cuius oñdā illi saliñre deu. p hñilitatē
eterñ uitā: ē ritiñ ad celestē pziaz. hō itinē gdiebat
iacob. cñ de mesopotamia syrie rēdiret. ut ad trā
chanaan puenire posset. Dū cñ ēuerteret iacob
de mesopotamia syrie ad trā chanaā. fugiēs labā
auñculū suū. z timēs esau frēm suū: trāsiuit
iaboch. Et trāsductisqz oībus q ad se ptinebāt, ē mā-
sit solus. Et ecce vir luctabat cñ eo usqz mane.
Cum cñ uidēt qđ eū supare nō posset. dixit ad eū.
Dimitte me iā cm ascendt aurora. Ondit. Nō dimit-
tā te. nisi bñdixeris mi. Ait illi. Quod ē nomē tuū. Ondt.
Jacob. Ait ille. Nequaq iqut iacob appellabit nomē
tuū. sed isrl. Et bñdixit ei ī eodē loco. Vocauitqz ia-
cob nomē loci illi phanuel dicēs. Vidi dñm facie ad
faciē. et salua fca ē aīa mea. Jacob ītrpīat luctato.
isrl vidēs deū. mesopotamia celeuata victor. la-
ban candidus. esau rubeus siue vanꝰ. chanaā hñi-
lias siue negociator. Jacob de mesopotamia syrie
ēdit. dū cuꝰ libz animꝰ xra vitia luctās. ab ela-
cōe ēcedit. Ad trā nō chanaā ptinerat. dū ad pagēd
ve hñilitatē negocū festinat. laban nō auñculum
suū fugit. dū dealbatōi vane glie nō ssentit. esau
aūt frī suo occurrē formidat. ne carnal affūs
statui mētis vanis delectatōibꝰ subūtat. Vadū trā-
sit. qñ labēcia cūcta ītrpmit. Trāsactisqz oībus q
ad se ptinēt. solus ēmanz. ut collās scām virib mēt.
ēmotus a selō. dñm secuꝰ loꝛet. Ad hō ptinz qđ seqt.
Et ecce vir luctabat cñ eo usqz mane. Jacob cñ

viro luctat⁹: dū cuⁱlibz iusta aīmⁱ dīs obmixⁱ soluto
depcat⁹: Et dr ad eū Dimitte me iā cm ascēdit
aurora. r cessa ab oīe et pⁱabⁱ modo. q: lux lībtatis
i fulget ī mēte tua. Quā diu cm cū sūmis fletibus
ad dm iclamabat, nō poterat ab illo i trede. Et
bndixit eū ī eode loco. In eode loco bndiat⁹. q: ab
ideīptitate boni pposīti. nequaq; pmutat⁹. Vocauitq;
nomē loc illⁱ phanuel dicēs. Vidi dm facie ad fa
ciē. r salua fca est aīa mea. phanuel facies dei ītel
ptat⁹. Tūc igit⁹ iacob bndiat⁹: cū dns ab eo videt⁹:
q: dei visio ē sūma bndcō. Tūc ex iacob fit isrl'.
q: post sudores bone opacois. pcumt⁹ ad lucē dē
placois. Ibi igit⁹ exultabit iacob. et letabit⁹ isrl'
Ibi exultabit aīa mea ī dño. et delectabit⁹ sup salu
tari suo. Tūc ihrlē celestis ī judea pōita erit. qm
angelica r hūana creatura. dm hīc ī pace laudab.

q:d' murus celestis ihrlē sit ex lapide iaspide. xxiij

Erat structura muri ciuitat' supradē ex
lapide iaspide. Structura muri ciuitatis
sut diūsa opa. cuⁱlibz bñ opantis. Bona siqui
dē opa. cuⁱlibet muri sut. q: nō tm dyabolo. sz
etiā virtus ī sistit. Sūt de lapide iaspide. r de quo
libz hoīe. i bono pposito pseuerāte. Tūc em lapis ī
muro bom opis firmiter iacet: cū aliq; linea i rte
diūsacois tenet. Est aūt iaspid viridis color'. quasi
pposita nīi vigor'. Dicit em arbor' dū viret. natural'
vegetacois vigorē tenet, sic viror' iaspidis desīgt
vigorē cuⁱlibz ī bono pposito pseuerātis. Viridis
color' aliqn ī pictura ē. aliqn ī tinctura. Nascit⁹ m
herbis. creat⁹ ī gēnis. In pictura viridi colore

lapis ul' lignū limū ; ſz cito color ī pictura deletur.

In tinctura colore viridi pān ibuit. ſed pluuijs aut nimis calore multotiēs decolorat. cū ībis vīo: nasa. ſz hyemis gelu marcesc. ul' estatis sole siccat. In quibusdā gēmis creat color viridis. nc tū mutatur longitudīe tpis. nc fuscat nube tuj ibz obscuritatis. P hos qtuo: duos affectus colorū. pnt assignari qtuor diuersitates homī. Sicut cīm qd' pingit leuiter delet. sic mlti sūt qui qd' pponūt cicj iliquūt. Sūt aūt alij qui ī tictura viriditatis aliq'd pse uerāt. aliqua tū occasiōe suborta. qi amisso colore fame bone opinatiōis mutāt. Sed alios ee nouimj. quos ībe viriditati p silitudīez ypamj. qui cū in puericia z iuuētute ī lugrose uiuāt. cū senectuti approximāt. gelu tptatiōis mētē dissipāt. et acesi nimio calore libidis ī semo flagrāt. et sic martialo mortis amisso vivore ppōitu. moriū cū herbis. Viriditatē iūs gēmaz q creat ī ipis. Ai ipis pmanz. dz hre iustus. qui ppōitu sui rigorē sme defā tenet. Cui igit ī viriditate homi ppōita pmanēt. quasi iaspis ī structura muri pdēe ciuitatis pom debēt.

De portis celestis ihrlm. xxmj

Abz pōta aūtas ī muro duodecī portas. Fuit aūt porte ciuitatis de duodecī margaritis. eta qd' vnaqueq; porta fiat tīm ex vna margarita. Hoc aūt genj lapidis nuēit m quibusdā pisabj marinis. De conchis marinis legit. qd' m caz carne qi calculus cādidus nasat. De celesti siquidē rore calculj gignit. qui ētus ām tpibus. a rocleis hauritu. Meliores aūt cādidas margaritas

esse dicit. q̄ eas q̄ flauescūt. Illas em̄ a matutinis aut matutinis roris decepas i ordie cādidas. has senectus seu vesp̄tinus aer grigmit obscuras. Margarita vero mistice significat euāgelicā doctrinā. seu dulcedinē celestis vite. vnde legit̄ i euāgelica parabola de hoīe q̄rēte bonas margaritas. q̄ abiecit et vēdidērit oīa q̄ habuēit. et emerit agrū illū. Inde gregor. Cum celestis iquit vite dulcedinē iquātū possibilitas admittit. p̄fēt ignorat. ea q̄ i terris amauerat libēt cūcta dereliquit. In spāōe ei⁹ vulesc̄it oīa. Desēit hīta. congregata dispsit. Inardescit āim⁹ i celestib⁹. nil i terris libet. Deformē despiat̄. quicq̄ i terra placebat spē. q̄ sola p̄ decore margarite elaritas fulget i mēte. Habes nūc p margaritā dulcedinē celestis vite et euāgelicā doctrinā. Hec sūt margarite ex quib⁹ fiūt duodecī porte. Ex rore sicut supius dixim⁹. margarite fiūt. q̄ cētus āni tribus roclee hauriūt. q̄ iusta qui i mari huius seli habitat. q̄q̄ dulcedinē diuine cōplacēis quāius tenuit gustat. Unde b̄tus gr̄egor. Ros desup et subtiliter cadit. Et totiēs de rore celi accipim⁹. quotiēs p̄ infusionē diuine clemēcie. Item plaēis ītime. de supius aliq̄d tenuiter videm⁹. Ex rore igit̄ creari dr̄. qui i dulcedīe diuine. Item plaēis nutrit̄. Nota q̄ structura p̄dē ciuitatis. habeat colorē p̄cue viriditatis. Nota etiā q̄ margarite dicunt̄ ee candide. Attende igit̄ eādorē. attende et viroē. Candor i portis e mūdicia castitat̄. viror i muro. p̄ seueracia i p̄posito.

De seris portarū celestis ihrl̄ xxv.

Os seris portarū celestis ihrl̄ diuina scriptura loquit̄.

qđ ad eãdē ihelim ꝑphā dixisse meōrat. Cōfortauit
ĩquit seras portaꝝ tuaꝝ. bñdixit filijs tuis in te.
Seras ꝺfortat. qui eas ne ãplꝰ aptiantᶻ firmat. Cū
seras ꝺfortatas ẽe dicat. clausas ianuas btē ciuitatꝭ
oñdit. Sera ī porta ponit. ut ītrandi licētia deneget.
qđ illo tpe accidet. qñ sponsus itrabit. sicut ī euāº de
ūgimbꝰ dicit. Et que pate erāt. itrauerūt cū eo ad
nupcias. et clausa ẽ ianua. Clausa ẽ ianua ut
quidā sapiēs dicat. nō ad custodie penā. sed ad bti-
tudinē sempiternā. qr nᶜ inde quisq; scōꝝ vltrꝰ exibit:
nᶜ aliquis postea alienꝰ itrabit. Tūc em erit btūdo
custoꝝ secura. q tli lege probatᶻ susceptꝰ. ut nūquā
possit amitti. qñ ciuitas illa ꝺtūbilē deū ītus ha-
bebit. Et ideo nemo inde desiderat egredi. qr ꝓter
ipm simile ml valz ītueri. Bñdixit filijs tuis ī te.
Ad ihelim dr. bñdixit filijs tuis ī te. i. ī patre. Ipe em
patē fines eiꝰ posuit. qr ī futūa ihelꝫ discordie tur-
bacio nullā erit. Huiꝰ aūt patis nō erit finis. Et
adipe frumēti saciat te. Audi qđ sequit. qr iusta er
adipe frumēti ī illa ciuitate saciant. Adeps frumēti
ẽ ꝓns ītēplatio vultus dī. vnde sic custoꝝ sensus re-
fiat. ut oēm saietatē sitire videat. Vt nos hic
corpis sui ꝑticipatiōe refiat. quēadmodū ibi saciabt
quos toto tpe deitatis ẽpleuerit. Iustus ẽ hic mi-
chelil. qui ꝓcedt de pfectu ad ꝑfectū. ꝺuitatis.

De pacis celestis ihelim. xxvi.

Stat ī domo dei ꝓns mānsiones mlte. sic qui
diuinas scripturas spiritualit ītelligit. celesti
ihelꝫ anagogice ꝺuisos ritus assignat ꝓnt. ꝺuisitatē
siquidē ritorū distinguit ꝺuisitas meritoꝝ. ꝺuisa

etem meita. sequn̄t duisa i tribulacionū dona. In ma
teriali uico alij alios interficiūt. i mystica xpianos hetici
seduāit: i morali uitia ututes expellūt. In celestibus
uo mentis. nc aliq aliū itficiat. nc xpianū hereticus se
duat. nc uitiū ututes expellit. Et cū horū nichil agit.
pax tm quillitas indiq; tuitodit. Hic quasi hospites
cesuales censu soluim. et tributū reddim. illic libtati
donam. nc aliq exactōe ab aliquo angariati guam.
Hic fures effodiūt et fuā: ibi nc fures effodiūt. nc
tinea demolit. In celestis uicis angeli supni caues
habitant. qui nullo indiget: sed diuicijs idefectibus
habūdāt. Ad illos uicos aīe uisorū trāseūt. qi ab hac
valle lacrimarū p mortē ascendūt. Ibi sūt nouē uicor
diuisitates. q: nouē sūt angelor ordines. i angeli
archāgeli. ututes ptates. principatus dnationes. throni
cherubyn et seraphyn. Sed aut istos ut aut bte ggorij
angelor choros enūando pterimim. si nō illor queq;
ministeria subtulit exprimam. Qui igit mima nūciat.
angelus. qui uo suma nūciat archangelus uocat. Qui
cū angeli ad nos aliq ministraturi uemūt. apd nos
cuā noia a misteriis trahūt. Michael nāq; qs ut dr.
gabriel aūt fortitudo dei. raphael aūt medicina dei
interpat. Quociēs g mire ututis aliquid agitur
michael mitti phibet: ut ex ipo actu et noie dr
intelligi. q: nulli pt facē qd facē pualz dr. Unde fm
e silenaū i celo. dū mittet bellū draconi cū michaele.
archāgelo. ut qui se ad dei similitudiez supbus extule
rat. p michaelē peemptus discat: q: ad dei silitu
dinē p supbiā nullus ersurgat. Ad mariā quoq;
gabriel mittit: qui dei fortitudo noiat. Illū qppe

vemebat nūciare. qui ad debellādas aereas ptātes
hūlis apparebat. Raphael uo vt dixim⁹. iterptat⁹
meditia dei. qz dū thobie oculos quasi p offiaī aura
cōis tetigit. cecitatē ei⁹ tenebras terſit. Quis g⁹ ad au
rādū mittit⁹? dignū fuit vt dei meditā vocaret⁹. Et
qz illa ſupna ciuitas vt ait btūs gregor⁹. ex angelis
et hōib⁹ ſtat. ideo debem⁹ et nos aliquid ex ill' diſtīa
ōibus ſupnorū ciuiū ad vſū nre ꝛnſactōis trahe. nos
qz ipōs ad ītemeta vtutū bonis studijs īflāmare.
Quia eī illuc tāta aſcēſiua acceſſit⁹ multitudo hom.
ꝙta multitudo īmāſit angelor⁹? ſupē ut ipī hōies qui
ad celestē pīaz redeūt: ex hijs agnīb⁹ aliquid illuc
īuertētes imitent⁹? Nā ſūt plerīqz qui pua tapūt.
ſed tñ h⁹ eadē pua pie ānūciare frībus nō deſiſtūt. Iſti
itaqz ī angelor⁹ nūz trāſeūt. Et ſūt nōnulli qui diuie
largitatis munere ītenti. ſecretorū celeſtiū ſūma. et
tape pualēt et nūciare. Quo g⁹ iſti⁹? nſi īter archan
gelorū nūz deputā⁹. Et ſūt alij qui mira faciūt.
ſigna valenter opant⁹? Quo g⁹ iſti. nſi ad ſupnarū
vtutū ſortē et nūm ꝛgreūt⁹? Et ſūt nōnulli qui eā
de obſeſſis corpib⁹. malignos ſpūs fugāt. eoſq; vtute
ordis. Vni acceptę ptātis eiciūt. Quo itaqz iſti⁹? mīm
ſuū. nſi mī ptātes celeſtiū ſortiū⁹? Et ſūt nōnulli
qui acceptis vtutib⁹. eīā eloꝝ hoīm merita tranſcēdūt.
Quīqz et bonis meliores ſūt. eīās quoqz frīb⁹ prīcipā⁹.
Quo g⁹ iſti ſortē ſuā. nſi mī prīcipatuū numerū
acceperūt⁹? Et ſūt nōnulli qui ſic ī ſemetipſis cūctis
vtijs et ōibus deſiderijs dnant⁹. vt ipſo iure mīi
dicīe dij inter hōies vocent⁹? Quo g⁹ iſti⁹? nſi ī nūo
dnantū trāſeūt⁹? Et ſūt nōnulli qui ſibimetipſis

dnant⁹ dū

ināt. Dūq; se ſolucta ītentiōe diſcauit. ꝺ iuuo
tiōi ſp̄ thereres. hȳo ī mūne ūtatis accepiūt. ut iudicaē
ꝛcte et alios pn̄t. Quoꝝ ꝓfcō mētib⁹ dū diuia item
placio p̄ſto ē. ī hȳs uelut ī throno ſuo dns p̄ſidēs alioꝝ
fcā examīat. et tūcta mirabilit de ſua ſede diſpē-
ſat. Quid igit iſti miſi thronī ſui ꝺitoris ſut. ut
quo. miſi ad ſupnar̄ ſediū nūos aſſcribū? p̄ qs
dū ſcā eccl̄ia ꝛgit? pleriq; de ſuis ī firmis actibus quibuſda
eciā elā iudicā. Et ſut nōnulli qui tāta dei ꝛ primi
dilcōne pleni ſut. ut cherubm uire noient? Quia
em ut p̄fata ſum⁹. cherubm pleitudo ſāe ꝺr̄, et
paulo ꝛcēte ꝺicim⁹. q; pleitudo legis ē caritas. oēs
qui dei et primi caitate ceteris ampli⁹ pleni ſut.
meāoꝝ ſuoꝝ ſorte mīt cherubym nūos p̄cepiūt.
Et ſiūt nōnulli qui ſupne ꝛeplacōis fauib⁹ attenſi.
ī ſolo ꝺitoris ſui deſideris anhelāt. nil iā ī hȳo mūdo
capiūt. ſolo eternitatis amore paſci. Terrena q;
abiciūt. aūcta tpalia mēte tēnuāſcendūt. Amāt et ar-
dēt. atq; ī ipo ardore ſuo requieſcūt. Amādo ardēt.
loquēdo et alios accēdūt. Et quos ūbo tangūt. ardē
protin⁹ ī dei amore faciūt. Quid g̃ iſtos? miſi ſe-
raphin dicerī? Quoꝝ cor ī igne ſuerſū lucet et
ūrit. q; et mētem oculos ad ſupna illūnāt. et cō-
pūgendo ī fletibus. uiaoꝝ rubiginē purgāt. Qui
g̃ ita ad amorē ſui ꝺitoris īflāmati ſut. quo iſti
miſi ītes ſeraphin nūc. ſortē ſue uocacōis acceperiūt.
Ad hos igit ūcos ut ī eis ſine fine pmaneāt pue-
nient. qui modū quē p̄ dixim⁹. ī hȳo ſēlo pro poſſe
ſuo tenēt. De platēis ecl̄estis hyrlm. Capl̄z xxvij

Platee hyrlz ſternēt auro mūdo. et lapidibus

p̄ciosis. Platea supne ciuitatis ē latitudo pfē ciuitat.
Lapides p̄ciosi sūt iusti. empti p̄cioso sanguīe xp̄i. Auro
ciuitas illa stermt̄. q: puritate oīum̄ undiq; vestit̄.
Nec auro tm̄ ut ait b̄tus iohēs i apocalipsi. sed auro
mūdo. sili vitro mūdo. Unde b̄tus gregor⁹ i moralib⁹.
Appellando ē iquit auri i sacro eloquio. aliq̄ splendo:
supne ciuitatis accipit̄. Aurū nāq; ex quo ciuitas illa
ostat. sile vitro dr̄. ut p aurū clara. p vitrū p̄spicua
designet̄. Auri quippe metallū nouim⁹ pcioris me-
tallis oībus claritate fulgē. Vitri quoq; natūa ē. ut
extrīsecus visu pura. itrīsecus p̄spicuitate luceat.
In alio metallo quicq̄d itrīsecus ostinet̄ abscōdit̄. in
vitro vō quilibz liquor: qualis ostinet̄ interi⁹. talis
extei⁹ demōrat̄. Quid ḡ aliud i auro. ul' vitro ut ait
b̄tus gregor⁹ accipim⁹. nisi illā supnā p̄riam. illā b̄tō-
rum̄ societatē. quor̄ corda sibi īuicē et claritate fulgēt.
// puritate q̄ tīnlucēt̄? Quia cū oēs sc̄i i etna b̄itudie sūma
claritate fulgebūt. istructa auro dr̄. Cū vō ipa eor̄
claritate sibi īuicē i alt⁹ cordib⁹ patet. et cū vn⁹q;q;
vultus attendit̄. sil' et ostā penetrat̄. Hoc ipm̄
auri sile vitro mūdo esse mēorat̄. Ibi quippe vn⁹
cuiq; mētē alt⁹ ocul' mēbror̄q; corpulēta nō abscon-
dēt. sed patebit. Animꝰ patebit corpalib⁹ ocul' ipa
cā armonia corpis. Hic vn⁹quisq; tūc erit ostica-
bilis alteri. sicut nūc nō pt̄ esse osticabilis sibi.
Sc̄a corda nra quādiu i hac vita sum⁹. q: ab altero
i alterū videri nō pnt̄. nō itra vitrea. sed intra lutea
vasa la clausa dr̄. Ciuitas igit̄ illa. i qua oēs sc̄i tanta
claritate fulgēt. tanta p̄spicuitate tīnlucēt. q; sua
singul' corda māifestat. ex auro scīm dr̄. sili vitro

mūdo. ut designet aurea diuina. uitreo pspicua. h estat ut ī illa celesti ihrl̄ alia alteri ostia pateat. nc ī occulto aliquid occultū fiat. In plateis igit celestis ihrl̄ nō erit luti terrene uoluptas. nc pulus mundane uanitatis. sed sternet aurea pfectē claritatis: sili uitro ī pturbate puritatis. De lōgitudīe et latitudīe celestis ihrl̄. xxviij

Longitudinē latitudinē et altitudinē supradicte ciuitatis nouimꝰ esse sicut scriptura refert eius dē equalitatis. Unde ioh̄es ī apocalypsi. longitudo latitudo et altitudo ciuitatis equalia sūt. Unde bēs gregoriꝰ sup̄ ezechielē. Quia ciuitas sca ihrl̄ quā ihsus deus. et angelica sil' et hūana natūa pficiet. ꝓpter hoc qd angelica creatūa sursū ē. et hūana deorsū. ꝓtest p altitudinē et latitudinē ciuitatis hec utraq; creatūa signari. quāadhuc ista ī ymis degit. illa uō ī sublimibus ymanz. Sed latitudo et altitudo equalia sūt. qm̄ humilitas hoīm quiq; ad equalitatē ꝓducat angelorū. Unde scriptū ē. Nō nubēt neq; nubent: sed erūt sicut angeli dei ī celo. Unde caā p ioh̄em dr. mensura hoīs que ē angeli. qr usq; ad altitudinē glie hō ꝓducat: in qua se solidatos angeli letant. Latitudo g ciuitatis tanta quāta et altitudo. qm̄ eā quiq; qui mō laborat ī ymis. quiq; nō erūt īequales ipis spūalib⁹ sūmis.

De dispōe celestis ihrl̄m. Capl̄; xxix

Ip celesta ihrl̄ clausūi pfectē beatitudīs ponit: qd qttuor generū ofticimis undiq; munit. In uno siquidē late ponit oratoriū. ī alio cellariū. ī tcio refectoriū. ī qrto dormitoriū. Ut ores. ut habūdes. ut ē ficiaris. ut quiescē possis. par etna p silitudīez quasi oratoriū dicit: qr qui uitula seu tauros huj mūdi euaserūt. ad

illud ꝺfugiũt ut ſaluẽt. Hunc oratorio ꝑfẽ pacis
iugit⁊ cellariũ habũdancie diũie ſuauitatis. Cellariũ
vo habũdãre diũie ſuauitatẽ. ſequit⁊ refectoriũ ſacie-
tatis etne. Sed licet i pace ſis. licet habũdes diuicijs.
licet fruaris ad libitũ poſſeſſis. nichil tñ proderit.
niſi queſcas i dormitorio tranquille mẽtis. Nota qꝺ
huiſmõi officine nõ diſcooperiũ⁊ vetoriũ turbine.
nõ admiſcẽt⁊ vetuſtate. ſed columnes et integre ꝑ-
manẽt abſq; fme. ut ſit pax ſme ꝑturbacõe. habũ-
dãcia ſme diminucõe⁊ ſacietas ſme faſtidio: quies
ſme tedio. Vides ne qualit pax ꝑtineat ad oratoriũ⁊
habũdãcia ad cellariũ: ſacietas ad refectoriũ. quies
ad dormitoriũ. Attende etiã qꝺ⁊ oratorio. i etne
paci. adiacet ſecuritas, ãſi latus clauſtri. Cellario
nõ habũdãre. quaſi latus clauſtri adiacet vtus ſuf-
ficiẽtie. Sacietatis refectorio. adiacet delectacio. Dor-
mitorio quietis. vtus gratitudis. Vt ſit pax ſecura.
habũdãcia ſufficiẽs. ſacietas delectabilis: quies gratꝫ.
Excludit igit⁊ quies labore. ſacietas fame. habũdã-
cia pauptate: pax capacitate. Quis igit ad illud
clauſtrũ ꝑfẽ vtutibus pueire deſiderat. nate ẽ ut
adhuc i domo probacionis manẽs. ordiñe ꝑdicti claſtri
diligẽt addiſcat. Dom⁹ ſiquiꝺẽ pbacionis: ẽ vita re-
gularis. In hac domo diſcam⁹. quiꝺ i futura facere
debeam⁹. Hic probam⁹. ut ibi ꝑficiam⁹. In hac domo
habem⁹ xpm mgrꝫ nouicioꝝ. Xpꝰ ẽim docet nos
ordiñe celeſtia dicẽm. Quis igit⁊ patẽ diligit, cuiꝰ
habꝫ ſufficẽ. qꝺ ſaciari celeſti deſideio mitit⁊ et i eo
totis medullis cordis delat⁊ qui ãi grãꝫ actione
etiã aduſa ſuſtinꝫ. Hic dico adhuc i domo pba-

cōis pōitus. ordinē pfē bītudīs ex pte tenet. Hz
cū ad illud claustrū puenerit, nō ex pte, sed ex integro
ēgulā pfēionis obtinebit.

De colūpnis claustri celestis ihrlm. xxx.

In claustro pfē bītudīs sūt qttuor ordies colūp-
nar, distincti quattuor diuisis pprietatib⁹ colorū,
Est em pim⁹ ordo croceus, secūs rubeū, tci⁹ niueū,
qrtus ceruleū. Prim⁹ ē filis croco, sed rose, tcius
lilio, qrtus viole. Hec qttuor diuisitates colorū,
designāt quattuor ordines electorū. Habz em crocus
similitudinē maturi fructus. Unde antiqui pres ma-
ture uiuētes, cū de hoc seclo ad celestē ihrlz trāseūt,
qi de uiuis lapidibus i claustro pfē bītudinis
croce colūpne fiūt. Et qui diu ecclie fabricā por-
tare assueuerāt, claustrū pfē bītudīs suo decore
qi croce colūpne decenter ornāt. Secūs ordo colūp-
narū roseo colore pingit⁹ p quē cor mūz nō iconuenienter
designat⁹. Harū colūpnar angeli micant⁹ colorē,
micāt⁹ et fortitudinē. Micant⁹ rubeum colorē stephani:
micāt⁹ colorē laureati. Micā⁹ fortitudinē q lapidib⁹
frangi nō potuit. micā⁹ fortitudinē q i medio ignis
i colūnis ēmansit. Tertius ordo colūpnar ē mixti coloris,
y designāt mūdicīā cōfessionis. Cōfessorū siquidē vita
ieunijs et vigilijs y assiduis oratib⁹ ē undiq; polita,
et qui mūdiciā mētis et corpis tenē assueuerāt, i clau-
stro fruūie bītudīs. candorē mūdicie sine fine seruāt.
Quartus ordo colūpnar colorē celi cū serenū ē hyre
dr. q; color viole aeris similitudinē cū floret imitāt⁹.
Nec mirū si integritas virginū i celo celi similitudinē tenet.
q i tris integra et absq; carnee fragilitatis corruptōe

manet. In fermētis olei dolio volūes missus exiuit Ie-
lesus: et qui ūginitatis ītegritatē secū socīā habuit:
a corruptiōe carnis īmunis fuit. Nec calor ī tormēto
carnī nocuit. q̄ calor luxurie aliquotiēs nō accendit.
In p̄mo igit̄ ordiē fuīt antiqui p̄res. ī scdo mītes. ī tcīs
confessores: ī q̄rto ūgines.

De quadratura claustri. Capl̄; xxxj.

Claustrū pfectē būtudis ī quadro ponit̄ ut ex oī
pte furmitas equalitatē ī eo teneat̄. ne ēleuet̄
prosperis. ne frangat̄ adūsis. ne de p̄teritis doleat.
ne de futuris aliquid sinistrū posse ōtigē ptimescat.
Mensura quadri nō rēte stat, si vnū latus min̄. et
aliud maī fiat. Oportet igit̄ ut mēsura vnīcuiq; la-
teris: subiaceat linee pfectē prosperitatis. Habeat aūt
hȳc linea longitudinē pfectē felicitatis ētitatē. Erit
igit̄ ī hac longitudīe. mēsura longitudīs sine fine. In
ezechielis libro scriptū legit̄. de edificio qd̄ ī monte a
ppha visū fuisse phibet̄. qd̄ illud edificiū habz atriū.
qd̄ equis lateribus vndiq; disponat̄. Disp̄sicionī
siquidē atrij assimilat̄ quadratura supradicti claust̄
Est aūt ut aūt bt̄us gregor̄ij. hoc atriū amplitudo ppl̄oz
fideliū. qui dū prudētiā fortitudinē iusticiā atq; tpantiā
tenēt. mēsurā spūalis edificij p quadrū tȳnt. longitu-
do v equalitas quattuor laterū. ē ī quolibet iusto pse-
uerāda usq; ad mortē. q̄ttuor p̄tedēciū vtutū. Sed
forsitan aliquis dubitat. an ī p̄sēti fideliū aliqs pfectus
existat. cū bt̄us gr̄egor̄ij ī libro sup ezechielē āret. vtrū
essent aliqui qui tuērent̄ ī mādatis dei vnē pfam.
rndit. Sūt ōmo. Vnde ī ezechiele dr̄. Et mēsus est
atriū. longitudinē centū cubitoz. per quadrum.

Nus centenarij p quadrū qui assignat atrio. ē mē
sura pfionis ī quolibz uisto. Pfā igit sūt. qī quadra
tura huj atrij ymanēt. qz ēcedētes ab hoc sēlo. ad
illud clausturū pfectē bītudis pueniēt. ī quo sine
aliquo defectū pdurēt. Ibi ēm nec prudēcia poterit
decipi. nec fortitudo frangi. nec iustitia subuerti.
nec tpancia minui. ut augeri. et erit hec pfectio
finis sine fine.

De pfectione clausturi celestis. xxxij.

In clausturo pfectē bītudis. angelus residet. ut ī eode
ctne felicitatis ordine deseruiēt. Nullo idigēt. et ideo
nō ē eis ncē ut laborēt. Nō esurīūt neq; sitiūt. qz
celesti pane saciā. et torrētē voluptatis bibūt. fonē
pris sp vidēt. qz p ceteris rōnabilib creaturis. pfectius
de deo ygmacōez hūt. Amāt deū et desiderāt. nō tū
desideio anxiā. nec fastidio laborāt. Bili ī materiali
clausturo mlti sūt. qui futue felicitatis ordine diligūt.
Paucis idigēt. qm ī pprios usus pt victū z vestitū
metal hūt. Ea caā q carnis mortalitati necessa sūt. carni
subtrahūt. Natura vicūt. qm celestē vitā ī terris du
cūt. Contēplacōi vacāt. deū vidē desiderāt. Et
qāūs ītrī itīgāt. aduētū tū iudicis pacīēt ex
pectāt. In hac vita q̄libz aduersa tolerāt. ut equa
les angelis p̄ resurrectiōez fiāt. Vñ bīus gregorius.
Is iquit qui ppt nos minor angelis exīstit: equales
nos angelis bītate sue miseracōis facit. Vñ et morie
do dicit mortē nō metui. ī surgēdo de vita gaudi.
ascēdendo de celestis pātie hēditate gloriari. ut q̄
caput pīisse aspicit. illuc subsequi et membra gītulā.
Omnes ēm nos qui ex fide nati sum. ex paldubio

corpus exīstim⁹. Ne ergo fragilitas hūana se despet. vmgeīt sanguīez .sideret. z ī pīo suo vidz: q̄ magī ē que tanti valz. Pendat sollicite quo capt pcessit. z qm ad vuēdū pceptis astrīgit⁹: ad sperandū exemplo roboret⁹. Confidat celos. et spet supnā prīaz. atq; ī suo capite plātā se angel' gaudeat. Nati g⁹ ī hō scō claustri redū. seu labores ad tps sustinent, ī claustro nō manifestō qđ ē ī celis. cum angel' sine fine vuīet.

De libro vite. Capm xxxiij

Qui m claustro pfēe bītudīs ī sidēt, paucdubio dūne sapie lāom studeut. Nec ī trahit eos aliqua nātis corpis: nc aliqđ impedimētū laboris, q̄m em ī claustro pfēe bītudīs manēt, nullo mō digent. si postpositis ōibus actis: attente legūt ī libro vite. Quattuor sūt libri vite. vnus scriptus fuit ī padyso. alius ī deserto. tertius ī templo. q̄rtus scriptus ab etno, adhuc habet⁹ ī celesti claustro. Primus scriptus⁹ a deo. ī corde hoīs. sedis a moyse ī tabul' lapideis. tertius a xpō ī tīa. q̄rtus a pscīa dūna. primus ē liber q̄ōnis hoīs. sedis correctionis. tertius gr̄e. q̄rtus dūne sapie. liber qui ī padiso ē scriptus ibidē ē corruptus. nc emēdatus. liber a moyse ī deserto scriptus ē multocies corruptus et multocies emēdatus. liber ī templo scriptus ē a nullis accusatus. nō ē tm a deo ī probatus. liber vō dūne sapie qui ē ab etno scriptus. a dō. nūq̄ ē corruptus. sed idē pmanz. nc ulli mēdacij macula ī se habet. Cū aliquis quid agē debeat. z hō rōnabilē disponit: q̄ ī libro vōis legit. Cū vō peccat. z correptus pēnit.

quasi ī libro correctōis legendo studet. Si aūt accu-
satus ab aliquo audit a mgro. ubi sūt qui te accusa
bāt? Vade et noli ampli⁹ peccare. Legit ī libro grē.
Jhūs aūt īclinās se deorsum, digito scribebat in terra.
Habes nūc scriptorē libri et tytulū, habes pēnā et
calamū, habes eīā pgamenū. Inclinacio ē misericōis
dei ꝺ descensio. Scriptor ē ihūs. i. saluator. Cōcurrūt
hȳ oīa. ut qui se hūiliat saluet. quatin⁹ qui ꝺes-
cendit salutē p̄stet. Tytulus ī hȳ opē. īcipit liber
grē. Nō em̄ p̄fessērāt merita vt dimitterēt⁹ pcā,
sed dimittūt⁹ p̄decēte grā. Pēna ul' calam⁹ ē di
gitus. i. benignitas spūs sī. Hȳ calamo scribū⁹
tabule morsi. De cōde dixerūt magi ī egypto. Hic
ē digitus dei. Pgamenū ē tra. i. corda terrens
desideryis plenā, desiccata a sanguīe et pilis. i. a
supfluitate et carnalib⁹ desideryis. Libri materia
ē pmia, sīa dei mia. Intēcio circa causā vsat⁹.
Ad hȳ itēdit ut pctor misereat⁹. Si aūt cui pti
phie supponat⁹ qrit⁹. ethice supponit⁹. Ethica est
moralis scīa. In hȳ em̄ libro agit⁹, vt destrūā⁹ prauī
mores. i. bonis supedificēt⁹. Reddit lōrē benivolū
docilē et attentū. Benivolū i. ꝺd⁹. dū pctm̄ dimit
tat. Reddit attentū. dū pmittit futrie ī tribuēdis
pmiis. Reddit docilē. dū celestib⁹ doctrīs istruit
legētis mētē. Ubi sūt īquit qui te accusabāt? Vade,
et amplius noli peccare. Forsitan qui te accusabāt
sicut tu peccasti. sili⁹ et ipi peccant. Qcēs em̄
peccauerūt, et egent grā dei. Et exiuit vn⁹ post
alīm, ut seqrent⁹ p̄decētē drabolū. De eo em̄ dr,
Egressus ē satyan a facie dn̄i. Egressus ē aūt. nō

vt bñm iob ſanaret, ſed affligeret. Chriſtāo adh̄o
venerāt vt mulierē ī adulterio dēpheñsā liberarent:
ſed ut lapidarēt. Nō ē em uſtana legis vt aliquē iuſ-
tificet, quē ꝓpriꝰ delā ſcā īmordet. Vade ī iam et
amplꝰ noli pecrare. Vade poſt xpm, nō pꝰ ydabo-
lū. vade ī via mādatorū dei. Vade p ſemitā uſtiae.
Noli pecrare. Etſi qnq; ꝓpellat aīm carnis fragilitas:
ꝓpugnet voluntas. Hij tres libri ꝛ liber vōis. correctiꝰ,
ꝙ gre. ſcribūt ī vno codice. Hic codex ē diuīa ſcriptura,
de quo p iohēm ī apocalupſi dr, Et vidi angelū deſce-
dentē de celo, et habebat ī manu ſua librū aptū. Et ac-
cepi librū de manu angeli et deuoraui illū, et erat m
ore meo dulcis tamq; mel. Et cū deuoraſſē librū ama-
ricatus ē uenter meus. Vñ btus gregoriꝰ. Librū deuo-
ramꝰ aī verba vite cū auditate ſumimꝰ. In quo
deuoratiōis verbo, quid aliud q; corpoꝛ pigritie nre
ꝓphendit? qz vba dñi atq; miſteria p nos metipos
nō ꝛquirimꝰ, et tm̄ dicta ab aliis audimꝰ. Librū
q; deuoramꝰ et īmedimꝰ. dū vba dei legimꝰ. Multi
em legūt, et ab ipa lōne ieiuni ſūt. Multa vocē pdi-
catiōis audiūt, ſed pꝰ vocē vacui et ieiuni ꝛcedūt.
Anima etſi mēte ītellem ſacri eloquij ꝓpiūt, oblui-
ſcēdo ꝙ nō ſeruādo que audierīt. ſm corde uiſceribꝰ
nō ꝛponūt. Legūt aūt et ieiuni a lōne nō ſūt, qui
ītelligūt et ſeruāt ea ī quibꝰ laborāt. Hij ſem librū
deuorāt, et īmedūt et ieiuni nō ſūt, qz ꝓcepta vite
que ſenſus capē potunt, meōria nō amiſit. Et ſit
qnq;, vt tles quiq; ex dono gre celeſtis, erā verbū
doctine ꝓpiāt, atq; de veritatis pabulo qd ipi aul-
cāter ītriſcens rūminat, et p ꝓximos ſuos ſuauit paſcāt.

Et deuoraui illū. et erat ī ore meo dulcis tamq̄ mel.
liber qui deuorat̄ z ꝯmedit̄. dulcis ī ore sic̄ mel efficit̄.
In eiꝰ ore sacra scriptura dulcis ee dr. cuiꝰ uite uiscera
mādatis illiꝰ ꝯplent̄. qm̄ ei suauis ē ad loquēdū.
cui terius expressa fuit ad ꝯuiciendū. Nā sermonē
dei nō habz. quē uita ꝯproba et ysaīa ꝯmordet. Et
cū deuorassem librū. amaricatus ē uenter meus.
Unde btūs gregoriꝰ sup ezechielē. In sacro īquit
eloquio nōnūq̄ uenter pro mēte pponi sueuit.
Unde ihemias dicit. Uenter meus dolet. Uenter q̄ppe
dolent. qui mētis afflictionē sensit. Oz sciendū est.
qz cū sermo dei ī ore cordis dulcis ee tenuit. huiꝰ ꝯ
cui dubio ultra semetipm animꝰ amarescit. Sunt
z alij libri de quibꝰ iohēs dicit ī apocalipsi. Et
libri īquit apti sūt. et alius liber apt̄us ē qui ē uite.
Et iudicati sūt mortui ex hijs q̄ scripta erāt ī libris
sc̄dm opa illoꝝ. Libri apti ꝯferūt̄ ī quibꝰ mādata
celestia ope sua expressa teneūt̄. Et iudicati sūt
mortui ex hijs q̄ scripta erāt ī libris. qm̄ ostensa uita
iustoꝝ quasi expāsiōe librorū legit iusta bonū
qd̄ noluerūt facē. atq; dāpnāt̄ ex coꝝ ꝯpatiōe qui
fecerūt. Et alius lib apt̄us ē qui ē uite. Unde btūs
gregorius. Liber uite ē ipa uisio iudicis aduciētis.
ī quo quasi scriptū ē omē mādatū; qz quisq̄s cū
uiderit. mox teste ysaīa quicq̄d nō facit ītelligit.
liber esse dr. qz iustus in libro diuīe sapie scribens.
a uicijs liberat̄. Dicit̄ eciā liber uite. qz iustū li-
berat ab etna morte. et ī futuro ꝯmunerat ꝑpetua
libertate. Et quos ī pnti liberat a culpa. ī futuro
reddet ī munes a pena. Un btūs iacobꝰ. Sapia

que de sursum ē. p̄mū quidē pudica ē: deinde pacifica. Pudica sicut ī pastorali legit. q̄ caste intelligit. Pacifica vō q̄ p̄ electionē mūne se a p̄rimi sui societate disiūgit. Cum igit̄ sapiāz que de sursū venit diligit. quasi ī libro vite legit. Cū aūt ad p̄fectam būtudinē claustri puenerit. ī eo assidue legens. ī scā diuīe legis p̄fectus erit. De hō libro quidā sapiens dixit. q̄d eius origo sit etēna īcorruptibilis essenciā. īgmāis vita. scriptura delectabil'. īspīus desiderabil'. doctrīa salutalis. scā dulcas. profūditas īscrutabil'. vba īmūtabilia: et īn vnū verbū oīa. Hui⁹ libri lre ī claustro hūanitatis xp̄i sūt scripte: sed auro diuīt̄ illuīnate. Cum igit̄ ad īspectionē illius libri pueniet. eruditus scā diuīe legis ī etnū vivet.

De pratello q̄d ē ī medio claustri materialis.

Viriditas pratelli ¶ Caplm xxxmj

Q̄d ē ī medio materiāl' claustri. oculos claustra lium ī fiat: et eos alacriores ad legendū ī dot. Est em̄ natura coloris viridis. ut oculos foueat obtētu sue visiōis. Sīlr viriditas pratelli. q̄d ē ī medio celestis claustri. oculos supnoz ciuiū ī creat. et eos semp sua nouitate ꝺfortat. Amenitas siquidē future vite. quasi viriditas pratelli mētes supnoz ciuiū ī fiat sua nouitate. Nichil em̄ ibi vetustū ul' tīsitoriū erit. sed semp ī nouitate sue viriditat̄ absq; dubio p̄manebit. Nec ī vere arescet. nec ī autūpno defluet. nec calore siccabit̄ estatis. nec marcescet frigoribus hyemis. Ibi em̄ nō erit vanitas tpis. vbi sē est p̄demptitas etnitatis. Vñ iohēs ī apocalipsi dicit. q̄z tps iā nō erit. Hyrū ē tñ q̄d dixim⁹. q̄d post

rsurrectionē nō eit tps. et msi hō auctoritas diceret
aīos simplicīū forsitan ipediēt. Et leuauit iquit
ioseēs angelus manū i celū et iurauit p viuētē īsclā,
qr tps iam nō erit. Unde bīūs gregorius moraliū lib° 2°.
Tps nrē mortalitatis iquit qnqz trāsitiuū ē. ut pēnitis
nō sit. angelo hō i sacro eloquio attestāte. qui ait. p
viuētē īsclā. qr tps iā nō erit. Nā et si ppha dicat. erit
tps eoz ī eternū. qr p mōēta tps defiat. nōīe tpis
eoz dēm vocauit. oīdēs qd sine fine ōino defū
defiāet. hij qui a visiōis itime solacīe sepant. Intel
ligit igit p tps mutabilitas hūane vanitis defūs.
Non īfūdetur p dēa viriditas habūdācie pluuie. sed
mfusiōe roris. qr nō eget pdicacīe. sed rore diuine
ītemplacīois. Ubi em vnusquisq; oīa scīēt scīet. ubi
nemo doctrīa pdicacīois egebit.

De ligno vite qd ē ī medio celestis claustri xxxv.

In medio celestis pratelli. qd future ꝓcuim amentati
pomt lignū vite. vt vita sit ī amentate. Nō ē em
felix amentas. cui vita artat mtra mortis metas.
Sed cui vita sine morte fluit. tūc amentas vite cui vita
felix erit. ita ut audiat hō qd p ppham dr a dño.
longitudīe dierū īplebo eū. et ostendā illi salutare
meū. Longitudo tpis. ē spacii etnitatis. Ostēsio
salutaris. ē visio saluatoris. Hō aūt salutare. est
lignū vite. Diuersa sūt ligna vite. Est em lignū
vite arbor quedā materialis. q a pncipio fuit ī medio
paradisi. Est et lignū vite quasi arbor qdā iustitia
in medio materialis claustri. Est eciā arbor vite
xpūs ī medio ecclie. Dz et ī medio claustri future
bītudis. ē quasi lignū vite. sapīa dei patris.

De pmi ligni fructū homo tangēt pḡ pcām. antēq̄
ejectus esset a paradiso. audiuit a dño. videne sūmā
de ligno vite. Arbor vō iustōrūq̄ ē lignū vite. i
claustro aūt pomt̄: vt animi virtutes i eo delectēt̄
Et ē aūt claustrū. i templacōis secretū. plantat̄
aūt arbor iustōrū i tr̄a bone volūtatis: radicat̄
i profūdo hūilitatis. tr̄esat p desideriū. expādit
ramos p exemplū. dat fructū bonī opis. tibat
esurientē dulcedīe i templacōis. De hō ligno p
btūm iob dr̄. Lignū habz spem. Si p̄cīsum fuerit
rursū viresat: et rami ei⁹ pullulant. Unde btūs
gregor⁹ i moralib⁹. Lignū nōie aliqn arbr. aliqn
vir iustus. aliqn vō incarnati dei sapia figurat.
In ligno siquidē crucis habem⁹ spem salutis. Qd vō
hic de ligno dr̄. iustōrū claustrīs hoīs assignat̄: lign⁹
eīm habz spem. q̄ fut̄ie bītūdīs iustus exp̄ctat re-
tribuacōnē. Si p̄cīsū fuit rursū viresat. Dñs bēs gr̄.
Cū i morte passōis pro veitate iustus affligit̄: mi
cēne vite viriditate carpat̄. Et qui i⁹ virebat p fidē.
illuc viresat p spēm. Et rami eius pullulāt. q̄ ple-
rūq; ex passōe iusti. fideles quiq; ad amorē celestis
p̄tie multiplicā̄t̄. et viriditatē vite spūalis acquīt.
dū hī pro deo fortiter egisse gratulant̄. Ex fructu
igit̄ lignī vite qd i medio moralis claustri ponit̄:
aīa cī sius vtutib⁹ saciat̄. Est et lignū vite secdm
formā humanitatis xpi i medio ecclie. Hoc aūt lignū
habz spem. Sicut eīm supius dr̄. incarnata dei sapia
p illud figurat̄. Hoc igit̄ lignū habz spem. q̄ si
p̄cīsū fuit. rursū viresat. qm̄ et si xp̄s p passionē
occidi potuit. p i surrectōis gliaz. rursus ad vite

uriditatē vēit. Huj rami pullulāt. vt ex i surrec-
gōe illj mltiplicati. lōge lateq; fideles cæscant.
Fructus huj arboris è carō xpi et sanguis. Qui ex
hō fructu refecti bibant. etne vite salutē absq; scru-
pulo dubitacōis expectāt. Lignū vō vite qd̄ è ī me-
dio clausti fuit ē bītudis. i. sapīa dei pris fuit ab
ītio creature cibus angelorū. Incarnata vō dei sapīa
fcā è redempcio pcorū. salus ustorū. Sub ramis hj
arboris. i. sub tutela diuīe protecciōis iusta ī sident.
aspcū eius delectāt. et amenitate gaudēt. saciant
fructus dulcedīe. i. otemplacōe. Fructus ei salutē
oservat. et vitā pstat. Hoc è igit lignū vite. qua vitā
custodit ī columē sine fine.

De silencio celestis clausti. Capm xxxvj.

Hquibusdā qrit. vtrū ī celesti clausto silenciū
ad horā vl̄ otinuū teneat. Sed michil nos pro-
hib; aliqd̄ de silencio pmittē. qd̄ nec sācte auctoritas
docet. Ait em iohēs ī apocalipsi. Fm̄ è silēciū ī celo
quasi dimidia hora. Dñ btūs gr̄gorj. Nichil prodest
solutus corpis. si solutus defuerit cordis. Qui em corpore
imotus viuit. sed tumultuosis hūane terrenorū
desideriorū se inserit: nō è ī solutudīe. Si vō aliquis
corpalit̄ pclaribus turmis pmat. et tñ nullos cara-
celariū tumultus ī corde paciat. nō è vobe. De hoc se
creto cordis dm̄ est. Factū è silenciū ī celo qñ media
hora. Celū quippe est aīa iusta. Hīa magis iusta. dū
ad etna y sublimia p sublevacōne otemplacōis ītēdit.
surgētes ab humis cogitacionū tumultus pmit. et intra
se dō quoddā silenciū frāt. Sed qr hō silenciū otēpla-
cōis. et hō quies mētis ī hac vita nō pt esse pfecta.

nequaq̃ hora integra fm̃ in celo dr silentiū. sed qi media
vt nec media plena sentiat. cū p̃mittit quasi q:
mox vt se aīm sublevari cepit. et quietis time
luce p̃fundi. redeūte motu cogitacōis stupidus de
semetipo effundit. et effusus cecat. Vñ ergo fm
hoc silentiū nō integra. sed dimidia hora describit.
qm̃ hec templacio nequaq̃ p̃fici. quamus ardēter
inchoet. Vt et hec auctōitas aliter exponi. vt
angelis in celo silentiū obedīe fm̃ ante ruinā dra
possit assignari. Multitudo siquidē angelor cū
casū siluit. quā diu voluntati sui creatoris vniuersi
obedīut. Sed dyabolus silentiū rupit. locutus e
superbia. et in hec verba prorupit. Ponā sedē meā ad
aquilonē. et ero similis altissimo. Hoc aūt silentiū in
celo quasi media hora p̃nīasse dr. q: nō diu post
creacionē suā illud dyabolus tenuisse phibetur.
Vili. sicut lucifer in celo. sic quidā frēs se in̄ in mate
riali claustro. Obediencie siquidē silentiū nō tenēt.
sed sicut lucifer nobilitate gn̄is et scie claritate lucet.
q̄ qui ceteros frēs bōitate p̃cedē debuissent. simpli
oribus frībus exēplū puersitatis p̃bent. equis
equales videri volūt. simpliciores frēs sibi ūbis se
ductoris alliciūt. Et sicut lucifer quasi fulgur de
celo cecidit. sic a sublimitate sui ordis vnusquisq;
superbe cadit. Ira succēsi. tonātes verb. choruscacio
nem p̃mittētes minas. a claustro quasi a celo re
dūt. et alios secū trahūt. Cū solaribus lustrant.
septos exulsant. ad hoc eā laborāt vt sicut dyabo
lus hoīes seducit. sic et eos cū quibus morant. sua
psuasiōe puersos reddat. Obediēcā q̄ dyabolus

prō hoī p̄cepit ſeruāt. a laude dei et a p̄ceptis eī. ī
obedientes vacāt. Sub ſilencio igit̄ ī obiē quiete de-
gūt. q̄ neminē ip̄lendūt: et ipi a neīe ip̄lēdi
volūt. De hoc quieto ſilēcio ī libro ſapie dr. Cum
ſilencii teneret oīa. ⁊ nox ī ſuo curſu mediū iter
hēret, omīps ſermo tuꝰ exiliens de celo a regalibus
ſedibus. durus debellator: ī mediā exterminij tirā
proſiluit. Tria ſūt ſilencia. Pmū ſilēciū fuit
angelis ī celis añ drabolī caſū. Scdm fuit ī tra hoīb
poſt pmi ꝑntis lapſū. Tercīū erit ī celo poſt ī ſurrec-
cionē qđ nūq̄ habebit finē. Pmū fuit ſolis angelis. ⁊
ſcdm ſolis hoībus: tciū erit angelis et hoībus. Scđ
ſilēciū fuit ab adam vſq̄ ad xp̄m. Interī tñ lex
ſubtrauit. q̄ dā promiſit. ſed ī promiſſionē tādem
deferit. Ideo homo conſiderās p legē nēinē iuſtificari
poſſe ſiluit. Cū gꝰ quietū ſilencii teneret oīa. Vere
oīa. q̄ et ea q̄ añ legē fuerāt. et que lege erāt. Illa
cm̄ ī peccatōe deſpabāt. iſta ī promiſſione deferebant.
Mirū ē tñ. qđ hoc ſilencii quietū fuiſſe dr. cū ſub dīno
drabolī teneret? ⁊ nſi forſitan qđ aliquis dicet. ille
rē aliquā quiete poſſidet: qui abſq̄ itradicōe eā
tenet. Quietū ſiquidē ſilēciū ēe dr. qđ nullo ꝓhi-
bente poſſidet? Et nox ī ſuo curſu mediū iter hēret.
Nox. i. pcm̄ a drabolo cepit. et deſcendēs ad pmū
hoīez. p ſingulos actualit̄ cucurrit. Mediū iquit
iter hēret. Est cm̄ iter ſurſū. et ī iter deorſū. Sur-
ſū ad celos: deorſū ad ifros. Iter vō mediū ī pñtis
vite ſpaciū. Tūc vō nox ī ſuo curſu mediū iter
tenebat. q̄ ſuū erat. et neō ad celos aſcendē poterāt:
ſed oēs tam iuſtos q̄ ī iuſtos. mors ſeū trahebat ad

ifernū. Cū g⁹ mors oēs scōs ad īferos rapēt. ⁊ pēm
oī spe īmota ad sūmū pueīret. tūc oīnps sermo
exiliens de celo a regalib⁹ sedib⁹ vēit. filēcū rupit.
oīdit īcuertendi viā. p quā ipe venerat. sc⁹ p̄ris
obediēcīā. A via veritatis exorbitauerat. p viā
obīe xp̄m sequēs. salutē ḡrat. Fecit qđ docuit.
q⁹ durus rebellato⁹ ī mediā exīminij tīā p̄siluit.
Durus īquā. q⁹ ꝓpt̄ v̄ba labio⁹ū tuo⁹ ego custodiui
vias duras. Per afflictiōc⁹ siquidē. p effusionē
sanguīs rebellauit dyabolū. ⁊ eripuit gen⁹ hūanū;
hoc y ī medio exīminij tīā. Terra exīminij dicit⁹
q⁹ p passionē xp̄i. dyabolus electus a fidelib⁹ cor-
dibus exīminat. Rex em nr̄ opatus ē salutē m me
tre. Rex erat. et a regalibus sedib⁹ venerat. ⁊ cū ad
celos rediit. quos a seruitute dyaboli liberauerat: ad
regnādū secū ī celestibus sedere fecit. Cū g⁹ ihc ad
illud btūn silēciū futūe bītudīs puenerit: qđ petat
vlter⁹ nō habebit. Tūc em silebit īiquitas. habū
dabit caritas. nc⁹ quicq̄ ibi deficiet: vbi vnusquisq⁹
oīa habēte ī se hab⁹. Tūc em erit d⁹ oīa ī oībus
Qđ angelꝰ et aīe scōrū loquāt⁹ ad deū. xxxvij.
Cū ī claustro future bītudīs aliqđ loqui
libeat. placet forsitan tibi fr̄ audire quid auc-
toritas mdc dicat. In moraliū libro scdo. Deitas
ē qm̄ īcorporea natura cū loqui dr. et locutio neq̄
vna cadēq⁹ qualitate format⁹. Aliter em loquit⁹
d⁹ ad angelos. aliter angelꝰ ad dm. aliꝰ d⁹ ad scōs
aīas. aliꝰ scōrū aīe ad deū. Nā q⁹ nāe spūalis ex
corporea oppositōe mil obstat. loquit⁹ d⁹ ad ange-
los scdo. eo ipo quo cordib⁹ eoū occulta sua etiā

sibilia ondit. vt quecq̃ agẽ debeãt i ipã ꝺtẽplacõe
veitatis legant. et velud q̃dã p̃cepta sint vocis.
ipã gaudia ꝺtẽplacõis. Quasi cñ audiẽtib⁹ dr.
qd̃ videntib⁹ ispirat? Vñ ãi coꝝ cordib⁹ ꝺtra hũa
nã supbiã aãduersionẽ vlacõis dõs ifundẽt. dr.
Veite descendam⁹ et ifũdam⁹ ligũas coꝝ. Dicit
eis qui adherent. Vemte. q̃ mimirũ h⁹ ipm nũq̃
a diuĩa ꝺtemplacõe decrescẽ. i diuĩa ꝺtẽplacõe
sp accrescẽ ẽ. et nũq̃ corde recedẽ. qñ quoda stabili
motu sp veite. Nubib⁹ eãã dicit. Descendam⁹ et
ifũdam⁹ ligũas coꝝ. Ascendũt angeli i eo qd̃ creã
tore ispiciũt. Descẽdũt angeli i eo. qd̃ creatura sese
i illicitis erigẽtẽ examĩe districtõis p̃mittt. Dicẽ
igit⁹ deꝰ ẽ. Descẽdam⁹ 4 ifũdam⁹ ligũas coꝝ. m
sepõ eis hoc qd̃ recte agit⁹ ostendẽ. et p vim itime
visõis coꝝ mẽtibus exhibẽda iudicia motib⁹ occult
ispirare. Dr et ãgeli ad deũ loquũ⁹. sicut p iohẽm
i apocalipsi dr. Dign⁹ ẽ agnus qui occisus ẽ accipe
vtutẽ et ꝺuitatẽ ẽc. Vor cñ angelor i laude
ꝺditoris. ẽ ipã admiracõ itime ꝺtẽplacõis. admira
cula ꝺuine virtutis obstupuisse. dr. qm̃ exacta
tus ẽ ãi i ꝺcepta motus cordis. magn⁹ ẽ ad aures
ꝺcrũ scripti spũs clamor vocis. Hinc vor se quasi
p distincta verba explicat. dũ se p ĩnũos modos ad
miracõis fo⁹t. Deus igit⁹ angel⁹ loquit⁹. dũ eis
volũtas ĩtima videndo mãifestat⁹. Angeli vo loquũ⁹
dño. cũ p h⁹ qd̃ sup semetipos i spiciũt. i motũ ad
miracõis surgunt. Qd̃ dr ad scõrũ aias loqt⁹?

Capl̃m. xxxviij

Ofus ad scõrũ aias loquit⁹. et scor anime ad deũ loquit⁹

Unde ī iohānis apocalipsi dr. Vidi sub altare dei aīas
īterfectōrū ꝓpter vbū dei. et clamabāt voce magna
dicētes. Usq; quo dñe nō iudicas & vindicas sanguēz
nrm de hys qui hītant ī tra? Unde bēus gregorius,
Quid ē aīme vndē petitionē dicē. nisi diē extremi
iudicij. et ī surrectionē erūctorū corpm desiderare.
Magnus quippe clamor ea. magnū ē desiderū.
Tanto em quisq; min9 clamat. quāto min9 desidēat.
Et tanto maiorē vocē ī aures īcircūscripti spūs exp
mit. quāto sē ī ei9 desiderū plen9 fundit. Aia igit2
vba. ipa sūt desidēia. Nā si desiderū sermo nō esset,
ꝓlixa nō diceret. Desiderū cordis eoz audiuit auris tua.
Sed quō dicū2 petē. quas et voluntatē dei certū ē.
et ea que futura sūt nō ignorare? Deipō g9 bibūt. qđ
ab ipo sitiūt. Discordaret igit2 a voluntate dei idito
tis. si que ēi vident velle nō peteret. eiq; min9 ihe
reret. si eo nolēte dare. desidelo pīgnor pulsaret.
Sed et ds ad scōrū aīas loquit? sitit eis ī surrectiōz
corpm suoꝝ desiderātib9. p respōsū diuinū dicit?
Requiescite ꝓs adhuc modicū. donec impleat? nūs
seruorū et frm frōrū. Desiderātib9 aīab9 ī quiēs
cte adhuc modicū dicē est. inter ardorē desideri
ī exptā ꝑsentia solacīū solacīs accipe. vt et aīarū vor
sit hoc qđ amātes desiderāt. et vidētis dei sermo
sit. hoc qđ eas ī tribulacōis certitudiē īter desidia
confirmat. Respondē g9 ei9 ē. vt collōnē frm exspec
tare debeāt. corū mētibus libēter exspctandi mora
īfundē? ut cū carnis ī surrectiōez appetit: ex col
lgendoꝝ frm augmēto gratulētur.
Qđ post ī surrectionē hoībus loquit? ds. xxx

Auctoritate p̄hibēte ꝑueri. qualit̄ ad angelos
et ad aīās sc̄oꝝ dē ꝺ sicut loqui. Adhuc vō
scire desidero quō p̄ ī surrectiōēz hōibus loquī debeat.
vt qđ ꝓpositū sacrē auctoritati nō ꝺtradicat. Unde
bēs gregor⁹. Cū nobis post ī surrectiōēz ostendet
dñs p̄ spēm. tūc semetipm quōꝺ oībus creaturis
p̄sit nobis īsinuat. tūc detersa mētis caligine.
clara se visiōē mānifestat. et tūc īplebit qđ ī euā
veritas ꝺixit. Nēc iam in p̄uerbijs loquar
vobis. sed palā de p̄re ānūciabo vobis. Filius em̄
de p̄re palam ānūciat. qꝛ p̄ hoc qđ verbū est.
ex natura dīuitatis illustrat. Palā itaq; de p̄re
ānūciare se asserit. qꝛ p̄ patefactā tūc maiestatis
sue spēm. a quō ipe gignēdo nō īparatur. et quō
utrorūq; spūs utriq; coetern⁹ procedat ondit. Apte
nāq; tūc videbim⁹. quō hō qđ oriēdo ē. de quo orit
subsequēs nō ē. quō is qui processiōe p̄ceꝺit. a
posterioribus nō p̄cedit. Apte tūc videbim⁹. quō
et vnū dīuisibiliter tria sint. et īdīuisibiliter tria
vnū. Appārēte igit̄ ī iudicio ī tributore opm. cā
verba cessabūt exhortationū. et nos angustias vite
p̄sēs euadētes. ī illa quoq; suscepta sēp̄ plaude
gaudioꝝ cā nullatenꝰ īdigebim⁹ audire verba
doctorū.

Qualia sint corpa hūana post ī surrectiōēz. xl

Qđm de qualitate corpm̄ qlia p̄ ī surrectionē
sint quīt. nō ego. sī bēs gregor⁹ audiat. Re
ceptor nr̄ ī quit ī surrectiōēz quā ī se ondit nobis
p̄misit. et qꝛ mēbra sui sequū gliaz cepitis. cā in
fine mūdi facturus ē nob. Sed ecce ī surrectiōēz

qlia sint corpa hūana

audio. essem in eisdē i surrectiōis exquiro. Credo
nāq; qr i surrectur⁹ sū. sed volo vt scīā qualē. Sāē
dū quippe in est. vtrū i quodā alio subtili fortitan
vl' aereo. an i eo quo moriar corpe i surgā. Ceo
si aereo corpe surrexero. iā ego nō ero qui i surgo.
Nā quo vēa ē i surrectio? si vera nō potuit ēe caro?
Aptā igit⁹ rō suggerit. qr si vera caro nō fuerit.
p nūl dubio i surrectio vera nō erit. Hec em i tete i sur-
rectio nō pt dici. vbi nō i surgit qd cecid⁹. Credē
dū ē igit⁹. qr neq; corpus mr̄z in illa i surrectiōis
glia erit palpabile p veitatē nāe. In illa ergo
celestis igni gloria. caro sdm naturā erit. et
sdm passiōis desideria nō erit. qr deiecto mor-
aculeo. tetra icorruptiōe ignabit⁹. Credim⁹ igit⁹
et fatemur carnē nrāz p i surrectionē futurā.
et eādē. et dūsā. Eandē p naturā. dūsā p glīaz.
Eandē p veritatē. dūsā p potēciā. Erit itaq;
subtilis. qr icorruptibilis. erit palpabil'. qr nō
amittet essenciā nature veritatis.

In quib⁹ locis sint aīe iustor⁹ an i surrectiōez. xlj

Quīquidē simplicores frēs de aīabus an i sur-
rectionē quib⁹ī locis sit dubitāt: ideo volum⁹
vt de eis diuīe scripture verb' cercatores fiāt. Aut em
btūs g̃gor⁹ moralīū l⁹ viij. Cū sanis seu malignus
spūs aliq̄ morīēte egredīēte aīaz a claustris carnis
accepit. tetrū secū sme vlla mutatiōe ptinebit.
vt n⁹ exaltata ad supplicū p̄mat. n⁹ tetrus mer-
sa supplicīs vltra ad remediū erepciōis aspēdat.
Sequaq; em mia i dēpciōis p⁹ morte liberat⁹ q;
ante mortē grā ad venīā nō i formatⁿ. Item

moraliū libro viij. Clā dei et pfī viri post̄q̄ de cor-
pib⁹ tñ exeūt. neq̄q̄ p̄ moraz ſpacia ſic⁹ antiq̄ p̄ces. a
p̄ie celestis p̄paōe differū. ayor quippe vt a colli-
gacōe carnis exeūt; i celesti ſede i·queſcūt. hō aūt
qđ i viij⁰ libro dyalogi dr. qđ aīa i·ſtatiōez cor⁹pm. i
celo i·ſtituāt⁹ aīe iuſtoz. hō neq; de ōib⁹ iuſtis fateri
poſſim⁹. neq; de ōib⁹ negare. Nā ſūt quoīdā aīe
iuſtoz. q̄ quibuſdā adhuc māſiōib⁹ a celeſti ⁊gno
differū⁹. In quo dilacōnis dāpno quid aliud īnuit⁹.
niſi qđ de p̄fīa iuſtoz aliq̄ min⁹ habuerūt. Et
tñ luce clarī⁹ ſtat. q; p̄fīoz iuſtoz aīe. mox ut hui⁹
claustra carnis exeūt. i celeſtib⁹ ſedib⁹ i·capiū⁹. hō in
ip̄is iuſtis p̄ro i·tribucōe ſue iuſtīe creſcet i die iudīj.
qđ nūc aīaz ſola. p⁹ modū vō eāī cor⁹pm beātudine
p̄fruēt⁹. vt i ip̄a quoq; carne gaudeant. i qua do-
lores cruciatuſq; p̄ dño p̄tulerūt. Hinc ſcām ecclām ⁊ſi baptizatos ōes īfantes. atq; i cade īfancia morī-
tes. īgredi i·gnū celeſte credēdū ē. ōes tñ p̄uulos. qui
ſcīā loqui p̄nt. ⁊gna celeſtia īgredi credendū nō ē.
q; nōnullis p̄uulis cuſdē ⁊gn celeſtē aditus a p̄n-
tib⁹ claudī. ſi male nutriāt⁹.

De ſūmo abbate. id est deo ōipotēte. xlij

Creato: omī dō p̄: omps i quo clamam⁹ abba p̄:.
qui oīa opat⁹ quetus. n⁹ tñ angustat⁹ inquetus.
ſic exteīora circūdat. vt īteīora ip̄leat. ſic īteīora
ip̄let: vt exteīora cōtīdet. Hic ſūma i·git vt vma
nō deſerat. ſic vmis p̄ns ē: vt a ſuppīonib⁹ nō i·cedat.
Hic latet i ſua ſp̄e. vt tñ ⁊gnoſcat⁹ in opacōe. ſic i
ſuis ⁊gnoſcat⁹ ope. vt tñ ſp̄hēdi nō valeat ⁊gnoſcēt
eſtimacōe. ſic videt⁹ vt videri neq̄at. ſic videri

nō valz. vt tñ ei⁹ pñaā. ipā sua uidaā testent; Dic
se ītelligēdū p̄bz. vt tñ ipm nob' radiū su ītellās ob
nubilet. et rursū nos caligīe ignorāaē sic ī'pmit. vt
tñ mē mēti radys sue claritatis ītermicet. qtenꝰ
ꝫ subleuata quippiā videat. et ī'uerberata itre
miscat. et q: cū sciaū ē videri nō p̄t: aliq⁹ mō vidē
do ignoscat. Dūt aūt ī ecclīs quidā p̄lati. q̄ licet
diuīsis opibus sint ītēti: tñ opant⁹ quieti. Interio:a
dom⁹ sue ip̄lēt doctrīa. exteio:a vo ctūdant p:o
tidencaā? nc tñ sic doctrine studēt. vt a puidēcia
cessent: nc sic curis exteioꝝ ꝯfluant. ut a spūali
doctrīa ī'frigescant. Cūma ī'gūt. et tñ vna deseꝛt.
Illa cū ptāte: ista cū hūilitate. Nō em a sapiētibus
ī'crēdūt: sed tñ simplicioꝝ fēbus ꝺescrēdūt. Sic la
tent frēb⁹ ī sua volūtate. vt tñ aliqñ ignoscā? ī opa
cōe. Dic ignoscā? ī suo ope. vt vīx ī'phēdi possint
ignoscētis estimaaōe. Sic assūt qñz vt uideri neāt.
q: quāuis ī'moti sit corpe. assūt tñ solluata ctūspāōe.
Dic se ītelligēdos p̄bent ceteris. vt vīx ītelligi vale
ant. ecīā a discretis. Nec tñ sic secretū mētis obnubi
lat. quī p tpe et loco quib⁹ ꝺgruū viderit. illud dicat.
Et q: sūmo abbati toto affāi mēti ꝺlxerēt. adhuc ītis
pōita. formā sūmi abbatis tenēt. Appōito suo flecti
neḡūt. et eos qui sub ipis sūt. ꝓposita sua tenē cogūt.
Alios ī'phēdūt: et ab aliis ī'phēdi volūt. Nichilem
ī se hīe desiderāt. qđ oculꝰ hoīz. et oculꝰ dīne maiestat
nō oīdāt. Et q: scriptū ī'ceperūt. bī mūdo corde.
qm ipi deū videbūt. ideo vt deū ī futuro videāt. ocu
lū cordis a puluere terrene vāitatis mūdāt. In fu
tura siquidē vita ds videbit?. ab hīs quoꝝ oculi

mētas a vicijs purgāt? In btūs ḡgor. Videbim⁹ ī quit
dēū qm̄. qu erit nr̄i laborꝭ p̄mi. vt p⁹ hui⁹ tenebr⁹as
mōrtal⁹ gaudeam⁹ luce diuīe ī tēplacōis. Que mi
nim̄ visio fide nūc īchoat? sed tūc ī spē pficit? qñ co
etnā dei sapiāz. quā mō p ora p̄dicātium q̄ p decur
rēcia fluīa fluminū. ī ipō fonte bibem⁹. In libro
eiā dyalogi scriptū reppi. qō sicut mali malos ī sup
plicijs. sic bom bonos ignoscēt ī regnis. In q̄ videlicet
ignicisē vtriusq; ptis. cumul⁹ excrescit ī tribulacōis.
vt et bom amplius gaudeāt. qm̄ secū eos letari spi
rāūt. quos amauerūt: et mali dū cū eis torquētur.
q̄s ī hoc sēlo dilexerūt. despcto deo. eos nō solū sua. sed
eiā eorū sumat pena. Fit aūt quodā mirabili⁹
ī elās. qz nō solū eos q̄s ī hoc ignouerūt reūdo agnoscāt.
sed velud visos ac ignitos ignoscāt: bonos quos nūq̄
viderūt. Nulla em̄ illic ōcēs qm̄ cōi claritate dēū spi
rāūt. nō ē qō ibi nescāt. vbi sācte oīa sciūt. Fuit em̄
ī clastro pfrē btūdis. angel' et hōib⁹ dō p̄cept. q̄b⁹
mihil deesse poterit. qm̄ abbatis more dei sapiā
oiā ōibus pndebit. Ibi nullus ī suo ordīe deficiet.
qz libro diuīe sapie ī quo scriptus ē ordo nature.
vnusquisq; leget. ad requiē. xliij

De priore qui p̄cessit nos ad labore. et deducat

Sicut sapiēs verbis ī notesat paucis. et iterū.
sicut sapiēti qm̄ aliquis ei loquit? pauca de
multis ī sinū. sic qm̄ alīq⁹ simplicib⁹ loquit? oport⁹
eis ut diffusius et vbis planioribꝰ loquat? Ideo
tractatū logi⁹ extēdi: qm̄ simpliciorib⁹ fr̄ibus
itēdebā loqui. Priusq; tū huic opi finē ipona. de
tuēdore nr̄i ordis simplicioribꝰ fr̄ibus aliquid in

transitu dicā. Inuētor siquidē ordis nri. missus fuit a
clausto sīmi abbatis: a sinu videlicet dei pris. Venit
Ihūc mūdū: induit humanitatis hītū. Induit vestē car-
nis. vocauit pctōres ad clausturū pfectē religiōis. Ēmisit
gram. ꝓposuit nūaz: ꝓmisit vemā. Collegit discipulos.
Instituit numerū. duodecā scz aplos: et discipulos ꝙ
plures. quasi diuisos. Costituit ecclias p totū orbē tra-
diffusā. ꝓposuit eoēm vitā: scdm regulā sub qua aplis
Institutā. Sicut prior ad laborē ceteros ꝓuocat. et eos
ꝙ laborē ad quietē claustri reducat: sic xpūs ꝙ huiꝙ
mūdi laborē. suos deducit ad requiē: ꝙ labores scz
mūdane tribulacōis. ad requiē diuine contemplacōis.
Vellē facere quā fuerūt illi duodecā apli. vt posse eos
facilē ī aliquo sequi. Hij sūt. petrus. andreas. iacobus.
iohēs thomas. iacobus. philippus. bartholomeꝰ. ma-
theus. symō. et iudas scariothes. Petrus agnoscēs.
andreas virilis. iacobus luctator. iohēs grā. thomas
gemin⁹. iacobus supplātator. philippus os lāpadis.
bartholomeus filius suspēdētis aquas. matheus
donatus. symō obediens. iudas laudās vl' ifitens
itercptat: Qui igit bōitatē dei sicut petrus ag-
noscūt. sicut andreas viriliter agut. sicut iacobus
luctant ītra vicia. admuāte iohīs grā. sicut thomas
etsi aliqñ dubitāt. postea mī meritū vt credāt. sicut
iacobus vicia supplantant. sicut philippus apto ore
deū ꝓdicāt. sicut bartholomeus aquas suspendūt.
q: pplos ī lapsu mūdi positos. a terrenis sustollūt.
sicut matheus ōibus q̄ possidēt ī nūciant. et sepōs
donāt. sicut symō ꝺō obediūt. et sicut iudas ifitent
pcā sua. et diuinis laudib⁹ tribut. nc sicut iudas

scariothes loculos portat. et locū mutat. oculo
mgrm tradūt. dū illi īsidiātes detrahūt. Qui ta
les sub a deo ī credūt. Qui aūt ī tbulacōib⁹ cū xpo
pmāserīt. ī futuro celestis glorie ptrāpes erūt. Et q
secuta fuerīt eū ad laborē. sequūt⁷ ad ī quiē. cū xpo
erūt ī claustro pfēt bītudīs: et fruēt⁷ dulcedīe diuīe
ītēplacōis. In libro vite legūt. floribꝰ amenitatē pe
tue delcāti. Sub vmbra ligni vite. qi sub vmbra di
uīe ptectōis quiescūt. Hec ī quies mea ī scl̄z scli. hic
hītabo qm elegi eā. Ibi videbo deū saluatorē meū.
Scio em qd ī dēptor meus vivit. et ī nouissiō die de
tra surrecturꝰ sū. et rursū circūdabor pelle mea: et ī
carne mea videbo deū saluatorē meū. Nō dixt cātorē.
sed ī dēptorē. Qui em oīa cauit. de captiuitate nra
sua nos passiōe ī demit. Et qui iter ī ptoꝝ manus
occubuit. ī celo viuit. In nouissiō igit⁷ die ī surgā.
vt ī carne mea vertus hō. deū hoīez deū videam.
Repōita ē hec spes mea ī sinu meo. Unde btūs gḡoriꝰ.
Nichil certius nos hīē credimꝰ. q̄ qd ī sinu tenemꝰ.
In sinu gō spem ī pōitā tenuit. qui vēa certitudīe
de spe ī surrectiōis p̄sūpsit. Laudabo igit⁷ deū in
vita mea: vt possim eū laudare ī futūa vita. Lauda
bo deū ī ope hūane creatiōis. et pꝰ lapsū hūanū gnīs
laudo eū de mīa ī patiōis: laudo etiā p bonos futūe
ī surrectiōis. Seo adhuc adiciā sup oēm laudē istā.
Post pmā em creatiōez et peccare et mori hō potuit.
pꝰ ī patiōez peccare silī et mori nō desiit: sed post
ī surrectionē y mori et peccare cessabt. Et hec laus est
sup oēz laudē. qr nō ipediet⁷ aliquo casu. nec habebt
fmē. Mirabilis gō deus ī scīs suis. de ī scīs ipē dabit

virtutē et fortitudinē plebi suę. bñdcūs deus. Jmpūta
mirabilis ī sāc suis ī miraculī facīedis: ī futuris admi-
rabilis ī bonis ī muneradis. Jpē dat ī pūta plebi suę
adiuc ī fide firmā virtutē, pacīe fortitudinē: ī futuris
cūit dabit virtutē ī correptōis. fortitudinē ī mortā-
litatis. bñdcūs deus. Amen.

Explicat ps quarta. Incipiūt capla libri quīti.

Quod ypocrita ī congregacōe fructu societatis
prīuat? Capm primū
Ad' p exēplū ypocrite primi subiūgit. ij
Ad' ypocrite cui sāa multa polleāt. ipāz ad volū-
tatis suę prauitatē īflectunt. iij
Ad' dō qui ꝓceptū dat. adiumētū q; sin spūs ipēdit. iiij
Ad' deus ypocrite adiutoriū nō īpendit. v.
De eo qd' iustus bonorū societate faciat? vj.

Incipit liber quīt⁹. Ad' ypocrita ī congrega-
cione fructu societatis prīuet? Capm primū.

Quia ergo vidim⁹ qliter xp̄us ī
casu fulcimētū īuenerit. videa-
mus qualiē postmodū ī sopno
calefactus fuit. Dormiunt igit̄
xp̄us. et fuit qui calefaceret. q;
etsi secūm hoīes tpaliter mortē
carnis sustinuit. ex diuinitate

tñi ad i surgēdū caro caleſtā fuit. Unde ait psalmista.
Arguit tamq̄ testa virtus mea. Virtus ēm xpi tāq̄
testa arguit. q̄ caro ei⁹ ā pcā mūdi abstulit. mortē
deleuit. ac sēz ĩimici ptātē ꝺtriuit. ām passionē ve-
lud molle luteū pro nature corruptibil' ꝺditōe fra-
gilis fuerat. sed cā crucis passio velud ignis ad soli-
ditatē ĩcorrupcōis exercuit. et pualuit adūsus vīū
quispiā. et duo restiterūt ei. q̄ etsi sathanas eius
carnē cruci ꝺfixit. aaules tñi dīuitatis sucubuit
tīrānus. Unde btūs iob. Nūquid capies leuiathan
hamo? Pualuit etiā pcm. qñ hō pcōr cū qui rapinā
nō fecit. tamq̄ raptorē et soluē fecit qđ nō rapuit. sed
iudicatus viat. dū ī hoc ipō iudicio verbū dei ĩpletū
fuit. qđ pacīēdo iudiciū sē deleret. sicut scriptū est.
Et vincas cū iudicaris. Uicit quidē iudicatus. q̄
dū morte crucis pacīēt sustinuit. verax dō ee dīuit.
quīdo futurū ee ꝓdixit. idē filiū suū moriturū pro
ĩdēpcōe hoīs. et hō mēdax ee ondit. qui ai puriū
hoiez estimās. dīuitati ei⁹ ĩ fraudat. Quos ergo aiam
ītra xpm pualuit. qñ aiaz ipi⁹ a corpe sed im sua
volūtatē sepauit. sed pualens absorpta ē. q̄ dīui-
tas aiaz a tenebris liberat. et corpus a corrupcōe.
Fructus igit̄ societatis xps singularit̄ habuit. q̄
dīuitas hūanitati socīata. ipi⁹ volūtatē ad ītegrū
p oīa custoꝺiuit. Hinc g̃ quisquis ei⁹ mēbrū ē. ī pnti
vita societatis q̄rit solacīū. ī futura vō percipiet
emolimētū dilcōis. Qui vō ei⁹ mēbrū nō ē. illicito
singularitatē appetit. vnde et hī solacio. ī futuro vō
cōi gaudio puat. In hac ī pnti ecclia. ꝺuisiones
elēōz et ĩpborū terminj. dū quidā singulares ee

appetūt. ſocietatis fructū nō aſſequūt. alij vō q; oīa ī
cōe deducē mitū. amice ſocietatis. et ſoce dilōis
fructū rapiūt. Unde quidā cadūt. ⁊ fulametū nō
tueūnt. dormiūt et nō caleſiūt: pugnāt et nōē
qui adiuuet. alij vō cadūt et ī ſurgūt. dormiūt
et caleſiūt. pugnā et victoriā meret. Cadūt quidā
⁊ fulametū nō īuenīūt. q; ypocrite dū īaurūt lapſū
arimis. q; diuīe voluītati nō obediūt. ſociā veitatis
mīaz nūq; īuenīūt. Diſcedia ī quit et veitas p̄cedet
facē tuā. Nūq; eīm ī dei opibus veitas mīaz. ul'
mīa veitatē deſeruit. q; quiſquis vnā tenet ſme altēa
ad dexterā vel ad ſmſtrā. a ī gia qua iſrl' gradit
declinat via. Itē cadūt oēs filij ade p̄ originale
pcm. ſed fidē alys ī ſurgētib;. alij ī terra p̄ infideli-
tatē p̄ſtrati iacēt. Itē cadit oīs fidelis poſt bap-
tiſma p̄ ſarpiſcētā. ſed ſolos electos ī leuat d's per
caritatē ſuā. Dormiūt eīm ypocrite. ſed nūq; cale-
fiūt. q; etſi a negocijs exterioribj quieſcūt. dū ſar-
piſcētā nō exuūt. diuīe caritatis ſuauit' ardētis
flāmā nō ſentūt. Qui eīm vitā dei. et mētē mūdi
geruūt. et ſcīpm ſit q' oīdūt. et mūdi q' ābulāt.
ī tpā ſua diuiſiōe. vtroq; gladio p̄uati. neq; cali-
di. neq; frigidi. torpidi fiūt. Quib; p̄ ioh'em dicit.
Quia neq; calidus. neq; frigidus es. īcipiā te eu-
mere ex ore meo. Aperte d's ad ypocritā dicat.
Quia aliud vita cordā mūdo p̄fitet. aliud mens
cordā mētīriſcens loquit. dū ita diuiſū ī ſpicis.
ab vnitate caritatis. te īuiſibilit' ſeparo. et ī ſeſſi-
oē veitatis mee. te ſtare nō p̄mitto. Ypocrita quip-
pe hoīes p̄t fallere. ſed nō deū. Nō eīm ſeſſo-

veritatis ad poterit. cuius mentē ipius veritatis caritas nō habitat. Paulus etiā q̄ ab amore huius mūdi mentes illorū erauit. q̄s venerabil' hūius sacre religiōis corā hoībus munit. adiecat dicēs. Si in hac vita tm̄ spantes sumus in xpō: miserabiliores sumus oīb̄us hoīb̄us. Acsi apte ad eos qui vitā sanctitatis exteri⁹ profitent: ad dā interi⁹ caritatē Tuitās dicat. Si vt huius mūdi amatores existimāt. ideo mūdū detēptim⁹. vt sub eius detēptu mūdū lucrem̄. miserabiliores sumus oīb̄us hoīb̄; q: in pīta vita nō p̄ticipam⁹ pīntib⁹ bonis. in futura vo p̄uamur eternis. Caplm̄ ij

Qđ p exemplū ypocritarū plurimi subuertūt

QVi em̄ in vita religiosa huius mūdi mentē gerit. quasi in vase aureo melle limito. venenū abscōdit: et hoc ē q̄d ipsa dicit. Calix aureus babilon. vt qui videt aurū. nō timeat venenū. Babilō quippe calicē habz aureū. qm̄ hy qui religiosā vitā duāt. diu sola ambitio ē in intentiōe. de nūs ipborū fuit. Et q: talium exēplū maxīe quilibz infirm⁹ subuertit: recte p̄t dici. vt qui videt aurū. nō timeat venenū. Aurū videt. et venenū nō timet quilibz infirm⁹. q̄ diu ypocrita ambire ispicit. ipe religiōis exēplo āmonitus. apto sue mētis ore. toto desiderio mūdanā gliaz sitit. Et manifeste magne ruine in scā eccliā causā ypocrita. qui cū locū sanctitatis. vl' ordis teneat. q̄rq̄ ei⁹ in vita ispicat: ab infirmis mētib⁹. in lucrāda pecūnia. pro auctoritate tenet. Vnde colligi p̄t. q: id genus hoīm. q occulte mala. manifeste bona facūt. tplex mandatū. primū malor q̄ agit: scām glie q̄ tollūt. tm̄ primi quē nō solū corripūt. verū etiā in

p̄ p exēl ypocritā plurimi subuertūt ij

equitate. auctoritate sua munit. ¶ Dormit itaq; ypocrita. et nō ē qui caleſcat. q; eā exteriorib; curis si quiescat. ad amorē tī mūdi totis sensib; aptis vigilat. ¶ Et q; ab appetitu exteriorū sensus mortificando nō claudit. igne diuine caritatis suauiter ardētē nō sentit. ¶ Una em ad mūdū facie. ad deū vō vertit sue mētis dorsū. ab ītimo lūe diuisus. neq; flāma illi⁹ tāgit. neq; splendore illustrat. ¶ Pugnat eā ypocrita et nō ē q̄ adiuuet. q; etsi scīatis viā arripit. dū suo spū. et sensu regit. nudus a protectiōe diuine gre. a demonibus leuit vulneratus defiat. cui tot vulnera demones figit. q̄t o cupiscētie. ul' vicia ypocrita corrūpit. Unde quida vulneratus a demōib; postmodū ad medicinā inuersus. dicit. positus sum q̄ signū ad sagittā. Ac si itrogāti medico. cur tot vulnera habeat. silitudie ppōita dicat. Ideo tot vulnera porto. q; factus sū quasi signū cui pueri sagittas iacīūt. Ac si apte dicat. Ideo vita mea a demōi// bus multiplicit' corrupta ē. q; sine custodia discipline capta. Unde dns sub spē israhel'. fideli aie iugi discipline abstīēti: minat dicens. Auferā sepē ei⁹. vt sit in deprædē. Diruā macerīā ei⁹. et sit in conculca// tionē. ¶ Una em duob; modis. id ē timore ul' amore fiūt bona. et vitat mala. aie ā rigore ītra disci// plinā exhib;. q̄ ea sit expositur demōib;. et pra// uis desideriis ꝑdicat. dū malicioſe mēti occulto iudicio tollit. vt nō sit quē timeat. nc sit quē uereat. De quib; talit' expositis. pphā dicit. Nō ē timor dī ante oculos eoz. ¶ Et ite. Dimisi eos secd; desideria

cordis cor̄l. Job quoq; qual' pena sectatura sit. loquit̄
dicēs. In cui⁹ collo morat̄ fortitudo. facie ei⁹ p̄cedet
egestas. id ē qui ꝑfecte voluntatis amator ē. et diuine
voluntati collū sue mētis nō subicit. ei⁹ mētē ignoran-
cia veritatis p̄cedet. atq; vitā iopiā virtutū des-
truet. Sola em̄ obediēcia diuicias spirituales. id
ē. sapiam et sciam promeret. Qui em̄ verbo dei
ex hiz obediēciā. a deo profecto ipm̄ habz. cui obed̄t.
Hypocrita g⁹ signū ē ad sagittā pōtis. q; dū eius
vita sub custodia timoris nō p̄mit̄. i eū demones
tot sagittas iaciūt: qt̄ sagittas incendias imittūt. Quia
em̄ sine spiritalib⁹ armis. quib⁹ aplus paulus suos
auditores ꝑmunit. ad bellū otra hūt mūdū egredit̄.
velud iermis leuiter sauciatus i medio certamīe
pondere tēptacionis grauatus. ex ip̄o risu succūbit.
De talibus i euāgelio sub spē stulti edificatoris dicit̄.
q; hic homo cepit edificare. et nō potuit cōsūmare. Qui
em̄ sine spū dei. spū superbie. ul' ꝓprio ductus. bone
vite edificiū iēpit. hō tm̄ fuit. q; qui spū dei habet̄
nō hō tm̄. sed eciā ē et deus: sicut scriptū est. Qui
adheret dño vnus spūs ē. Quod igit̄ mirū si bone
vite edificiū ille cōsūmare nō potuit. qui hō tm̄ fuit?
Unde vir sctūs bīdictus diuersū spūs probare iubz. si ex
deo sint. Solus em̄ spūs qui ex deo ē. et audet iape.
et nouit p̄seuerare. Cui⁹ rei discretionē. ioānes decla-
rat dicēs. Omnis spūs qui soluit ihm̄. ex deo nō est.
Ihm̄ quidē soluere ē. diuinitatē ab hoīe. ul' hūa-
nitatē a deo separare. id ē ul' purū hoiē sine deo.
ul' purū deū sine hoīe p̄dicare. Cū quidē alius
lingua p̄dicat. alius vita. Vita em̄ ille soluit ihm̄

qui ī fide xpi positus. purū hoiez ꝓcreat. qr̄ ꝑ solū hui⁹ carnali vite sit deditus. dat testimoniū qđ spē habz eterne. Itē si supra modū humane nāe. et mēsurā vōis ab his que sūt carni nāta. ꝛsoleter se abstrahit. solu⁹ ihīm. id ē diuīitatē ab humanitate sepat. Sū vm⁹ nāe immemor ē. id ē humane. qr̄ alicui⁹ diuīne gre fāis ē pticeps. Inde salomon. Noli ee nimis iustus. cui⁹ igit⁹ vita modū excedit. diu ul' ad sinistrā carnalū voluptatū. ul' ad dexterā īmoderatarū vtutū dedi⁹ nat: quātū ī ipō ē. ihīm soluit. Itaq; colligit ex sūa appli. qr̄ ille spū dei nō agit⁹. qui soli sue dedit⁹ ē carni. neq; ille qui humanitatē īmedz. i spūalib⁹ statꝰ modū excedit. Nō tū ē dar quim⁹. si qs ducātu gre. modū humanitatis exced⁹. sed singulare ꝓuilegiū. cōtra legē nō facit. sue prauitatē iflectit ni⁹ ꝛd vpocrē cū sca mlta polleāt. ipāz ad volūtatē

Dia vō vpocrē aliqn sāe nditudie ꝓmouet. q̄ et corrigit alios. et mlta vtra hostes. ul' vtra vitia fortiter disserit. ꝛ sed in qua tū sāz ī tptacio⁹ nibus ꝓpria vita nequaq̄ regit: ī rete de vpocrita p psalmistā dr. Auertisti aduersariū gladiū ei⁹. Aduersa riū gladiū dns auertit. qn̄ de ei⁹ mēte memoria veritatē tollit⁹. quia se ī tptacionē tueri debuisse. qui veritatē sciāz nō ad humilitatē. sed ad elationē accepit. Vn̄ ieb. Hamis ei⁹ vertet⁹ ī fel aspidū ītrinsecus. In fel aspidū pamis vtut⁹. qn̄ de sāa veritatis. ī q̄ aīa viuē debuit. arrogāt⁹ superbit. et vnde debuit dei caritas tristē. inde amor sui cepit emanare. Ad hoc em̄ de bet hīi sāa veritatē. vt ipā sola diligat⁹. et oīa vanitas. Qui uō habet⁹ et nō diligit⁹. inde orit⁹

qr̄ vpocrē cū sca mlta polleāt. ipāz ad uolutatē sue ꝓuitatē iflectit ni⁹

mors carnal' scripturē. qđ accepit causa vite. Et
itē. Diuicias q̄s deuorauit euomet. Diuicias q̄q;
deuorat. dū assidua lāone. et itenta meditacōe
sāā; egregat scripturaz. In q° deuoracōis verbo
vehemēter tangat nr̄a desidia. qui ad audiēdū pigri
7 ad meditādū de auditis torpidi sum. Dz ypocta
diuicias q̄s deuorauit euomit. qñ p prauitatē vite
extinguit lumē accepte itelligētie. Vnde aplus Epm
nolite extinguere. Quasi em diuicias euomē t. scāā;
multo labore et studio acquisitā. Ita arie vuedo
ineptibilē reddere. Vñ subūgit. Et de ventre illius
extrahet illas dō. De ventre quippe ypocte dō diui
cias extrahit. dū q̄q̄d sane itellexerat. Arrete do
cuerat. dū sola itentio solis terrenis iuuat. de-
mōria q̄ abū accepte itelligētie digerit. totū clabit.
Sed quid ē qđ dr. dō extrahit. ac si dō auctor male
sit. Sed scīendū qđ dū ea que huj mūdi sūt. ypocta
intuitat. de domibus sui cordis excludit deū. Si q̄s
em amicus huj mūdi ē voluerit. inimicus dei sti
tuet. Vnde sublato lūne diurno. mes cecā remanet.
nō qđ rōe puet. sed occidēte sole. operit tenebris.
actuq; rōis. id ē verū iudicū pdit de singul. et iam
rit maledictū qđ scriptū ē. Ve qui dicit malū bo
nū. et bonū malū. ponētes lucē tenebras. 7 tene
bras lucē. dicētes amarū dulce. 7 dulce amarū.
Bonū quidē dicit malū. et malū bonū. q; celestia
despicit. et terrena sectat. Lucē quidē tenebras
ponit. qui sapiaz crucis xpi p humilitate sequi fu
gientes. p quā ad verā lucē. i. ad agnitionē dei venit.
qi medacū ineptiit. Tenebras lucē huj mūdi

sapiam. to ē sensū carnis sequi elegit. Amarū quidē
dulce dicit. qui voluptatib⁹ vacat. q̄z appetitus semp
amicitatē habz. sanctas vō plena est p̄ma. Dulce
quidē amarū dicit. qui vitia sue carnis mortificare
noluit. cui⁹ etsi sit aliquātulū tactū asperū. habet
tn̄ īse absq̄ dubio īestimabile gaudiū. Per straṫ
cīm virtutis videt vias. In vitijs vō locū⁹ īcautus
videt⁹. sed experiēcia ip̄let amaritudiē. In virtute
vō asper estimat⁹ ingressus. sed ad modicū probato
rio. solacia ineffabil' occurrit. sicut scriptū ē. Obsedia
me veritas obuiauerūt mihi. Quisquis cīm ip̄tor vā⁹
tatis ee probat⁹. du nō corrūpi prosperis. nō adūsis
frāgi metuit. Hunc quasi amico veritatis. ne i via
deficiat. vt de mutatiōe nō pemiteat. i solacijs di⁹
uina ima occurrit. Et item. Quu fingis laborē
i p̄cepto. Preceptū dn̄i vnicū et singulare. caritatē
nouim⁹. Quod quidē nemo vnq̄ ip̄lere potuit.
qui nō solū mūdū. verū etiā semetipm pro xpo nō
ip̄mt. sicut ipe dicit. Quu nō renūciauerit oībus q̄
possidet: nō pt meus ee discipulus. Et ite. Quu nō odit
p̄em et mrem. adhuc aūt et aiam suā: nō pt meus ee
discipul⁹. Ad quidē i se ip̄letū ee ip̄sperat: q̄ dicebat.
Via mea i manibus meis sp. Viam quippe i manibus
tnē ē qp veritatis amore et iustitia. cū opus ē. mori pati
esse. Sed q: ho⁹ i firmis metib⁹ asperū videt⁹ licte ad
prouocatiōē caritatis dulce dicat⁹. Quu fingis labo⁹
rē i p̄cepto. Ad fictū ē. aliud videt⁹ i iudicio: et aliud
i exprimēto ignorat⁹. Cora aspicīete quidē ptendit
ymaginē. sed cū tangit⁹: nullā exhibet soliditatē.
Aspicīeti figura ē. tāgēti vō nichil ē i materia. Ad

ripiat. Victus igit dolor i pcepto dñi ē. q: quisq; auditor
vbi est. et nō factor. quasi cora aspiciēte magne as-
peritatis ymaginē reddit. Sed si quis auditor est
verbi quasi aī tangit. nullus i veritate dolor inuenit.
Unde psalmista. Gustate et videte. qm suauis est
dns. Ac si dicat. Si auditores verbi estis tm. et nō
vultis facere. asperū valde videt. qd cernit. Sed
si manū ad opandū apponitis. tactu ipō probabit.
qd nō asperū. sed cōtrario dulcedine plenū sit.
verbū au obedistis. Et ite ypl'ia. Quā magna mlti-
tudo dulcedis tue dne. quā abscōdisti timētibus te.
Dulcedo quidē timētib⁹ abscōdit. q: si quis audire
tm voluerit dei volūtatē. et nō fecerit. ille suauitatē
diuine gr̄e nō sentiet. Sed si quis timuerit deū. q: q'
timet mltū negligit. id ē quē timor ad volūtatē dei
faciēdā p̄duxerit. ei mltitudinē sue dulcedis i abscō-
dito apit. p: cuius fide sua ppria volūtatē postpo-
suit. Victus igit dolor vpcepto dñi ē. q: qd auditori
videt asperū. tangēti. id ē facienti. dolore vacuū.
q̄nimo suauissimū inuenit. Si em dei filius solū
pceptū daret caritatis sue. et ad ipl'ēdū nullū p̄bet
auxiliū. ita lāgueret mēs humana sub pcepto cui-
q̄libz. sicut prius faciebat sub testamēto veteri.
Qd dns qui pceptū dat. adiumētū q̄ sui spūs ipēdit. xiij
Sed mlti est. q: deus i veteri lege volūtatem
suā ostēdit. et nō adiuuit homines. i nouo quidē
testamēto. et pceptū tribuit. et adiumētū sui spūs
ipēdit. Unū ipe dicit. Jugū meū suaue ē. et onus meū
leue. Valde em suaue ē illi se p obediētiā iugere.
qui i se fideliter credēti. nouit quicq̄d ab eo exigit

ipleta demīcare. sicut aut ꝓpha. Pacē tm da nobis.
Dia em opa mea opatus es nobis. Et psalmista. Quā
opa eius i fide. Dia quippe opa i fide fit. q; cū sola iusti-
tiā dō ab hoīe exigat. eā fides vēa i corde ipsius et
ōsūmat. Dia quippe opa i fide fit. q; q̄q̄ opis dō
ab hoīe exigit. et mercedis promisit. totū diligēti
aīe i fide sua positū ꝛuelat. Fides em q̄ p dilectionē
opat xpm meret. qui hōis iustitia sed; humanitatē.
ꝛ eiusdē ꝑmixtū sed'm naturā diuinā. sicut aut ꝓpha.
Ecce merces eius cū eo. et opus illi' corā illo. Acsi apte
ꝛmēdans gratiā xpi dicat. Nemo se subtrahat ab obā
// qui fidei. q; i xpm credēdit. mercedē i xpo ꝛpositā inueniet
quā promisit. et opus q̄ exigit. Ipe em pro ōibus
mortuus. et ꝛsurgēdo vitā ōibus ꝓparauit. Xpm
em iustitiā dei esse testat' apl's dicēs. Finis legis
xpus. ad iustitiā oi credēti. Et ite i eū. Qui credit
i me habz vitā etnā. Fides em fāt obiam. obedientia
iustitia: iustitia vō vitā etnā donat. Merces igit' ei'
ē cū eo. et opus illi' corā ipo. q; qui credit i xpm.
ex humanitate ei' habz iustitiā: ex diuinitate coronā.
Qd admirabile sacramētū diuine gre. ysaias ituēs
ait. Secretū meū mihi. secretū meū mihi. Dis gemiando
posuit secretū. q; sicut latet ꝛ probos. qd diuinitatis
pleitudo occulte fuit i xpo: ita eis absconditū ē. qd
hō assūptus fuit dō. Unde ꝛcte ostensa ꝛphorū igno-
rātia. subiūgit. meū. Acsi apte dicat. Aduētus
xpi ōes latet ꝛphos. q; sacramētū fuit incarnatōis
nemo nisi spū ꝓphetie illūinatus agnouit. sic' scrip-
tū ē. Testimoniū ihu. ē spūs ꝓphetie. Et item.
Ego dixi i excessu meo. omnis hoīes mendax.

Item cñ fidei xpiane testis verax ē. qui hō tñ est.
qz qui spm habz. nō hō tñ. sed et dñs ē. Videndū ē eiā
qđ subūgit m. Quasi dicat. Nō solū secretū hui⁹
sacramēti meū ē. p̄ ꝓphetiā scāz: sed et m ē. id ē
ad meā vtilitatē. Multi em hñt veritatis scāz. alios
ad mīsteriū salutis. sibi aūt ad testiōniū dāpnacō
ois. sicut scriptū ē. Si tūtus ho facio: dispēsacō m
credita ē. Ac si apte dicat. Si accepto mīsterio eccle.
opus mīsterij. nō ex dilāone salutis illoz qbꝫ ipēdit⁹.
sed pro meis īmodis exhibeo. grāz mīsterij accepi.
fructu vō laboris. id ē salute ꝓximi quā alios saluādo
m mereri debuit. meito priuabor. Et notādū qđ
bis posuit secretū ꝓpha. bis posuit meū. bis mihi.
Bis posuit secretū. qz deus sāt abscondita ī xpō ad
uētu. sz qđ deus erat ille hō. qui mortē crucis sus-
tinuit. et hō ille qui pro ōibus passus ē. verꝫ dñs fuit.
Meū idcirco bis pomt⁹. qz scāz ꝓphetica que ex fide ē.
prīo de ipō capite. quasi fūdamētū fidei. veritatē p
oīa tenet hystorie. et ī spū qui ex fide ē. quid passio
xpi ad salutē sīguloꝝ operet⁹. oculo videt itelligē.
Unde recte ezechiel videt librū scriptū ītus et foris.
Intus quippe et foris liber scribit⁹. qz quisq; spū sc̄o
edoctus. veram fidei habz itelligēciā. p̄fecte credit. qcqd
ī sacra scriptura de ipō capite tertius narrat hystorie.
et qđ ī singul' mēbris eiusdē spūs grā opet⁹. i reuelacōe
allegorie ignorat. Ergo meū recte bis pomt⁹. qz ī
ꝓphetica scāz. pro exteriori litā sensus mīsticus no
deperit. nec p subtilitate īteriorīs itelligēcie. exte-
riorī itelligenciā tradit. Quisquis em vnū pro al-
tero itelligit. ybrē librū ītus et foris scriptū nescit.

Multa eaā ī ꝓphetico secreto geminata ē. q: vtilitas nisi ī gemina pariat? nō ē plena. Dicat gā. Secretum meū mihi. id ē salūm veritatis quā ex fide hēō. p dilāōē; ad salutē in veritate dō. et iterū in. q: quisq; ex eadē fide salutē sequit? ei⁹ gaudiū in cōe p caritatē ꝓpat?

Qđ dē ꝓpcārte adiutoriū nō ꝓpendit. Ca. v.

Ait psalmista. Et nō es auxiliatus ei ī bello. In bello quippe ꝓpcārte deus auxiliū nō exhibz. q: tū tēptacōēs īsurgūt. ⁊ tētūa vrgent vitiorū. neq; ī tribus dubijs ysilūū. neq; ītercisus carnis. celestis roris ī refrigeriū ꝓpere meret? De quo auxilio. ꝓphā gloriat? dicens. Nos aūt surrexim⁹. et erecti sum⁹. Nostrū ē volūtatē diuīa grā exāitatū offerre. dei ē ad expleōnē opis. sue grē auxiliū adhibere. Unde dicit. surrexim⁹. id ē. volūtatē nrī cordis obtulim⁹. et erecti sum⁹. id ē mor subleuātē. ⁊ adiuuātē suscepim⁹ grām. Hic sponsa ī cāticis. auxiliū i bello desiderans ait. Trahe me p⁹ te. curremꝰ ī odore vnguētorū tuorū. Valā quidē ē. qđ qui alterū p⁹ se curredo trahit. ipe curredo ꝓcedit. et manū sequēti manui īserens. ipe ad ysilēm cursū sequatē suū exāitat et adiuuat? exāitat motu. adiuuat tractu. Duris ē igit? qui p ꝓcurrit. qui rogat vt se trahat? nisi qui exultauit ut gigas ad curredā viā. a summo celo egressio ei⁹. et occursus ei⁹ usq; ad summū eius? Viā quippe velud gigas exultās cucurrit. q: hanc mōrlē vitā duplici natiua solidatus multa alacritate trānsiuit. q: qcqđ secm carnē vilitatis īho mūdo sustinuit. dū ī sua hūilitate lucrū nre salutis attenderet. et ad victoriā eū diuīe vtutis potēcia roboraret.

nō solū oīa scandala ꝺtēpsit. verū eaī exultādo
susceptit. Et tītē de hoc aut sore ꝺr. De torrēte ī via bibt.
Torrens qđ oīa sua ī vndacōe oput. mortē significat.
Que cū oēs p se trāseūtes absorbut. vnus solus
p cā trāsiuit. qui nō solū post trāsitū illesus iūctus
ē. verū eaī torrētē ebibēdo viā planā sequacibꝫ suis
ꝓparauit. Vnde paulus. Absorpta ē iquit mors ī victo-
ria. id ē mors que oēs solebat absorbere. a xpō morē
te absorpta ē. Et petrus. deglutiēs mortē vt nos etne
vite heredes efficeret. Et dauid. Venite et videte opa
dei. terribilis ī ꝺsiliis sup filios hoīm. Qui iūxit mare
ī aridā. ī fluīe ptrāsibut pede. ibi letabimur ī xpō.
Terribilis ī ꝺsiliis sup filios hoīm ds ē. qz vnde ꝺsilia
ab hoībus ī probata sūt. inde ad victoriā puenerūt.
Vnde cūm dei filius ds. hūius filius virgis hō factus est.
inde ab hoīe ē ꝺceptus. et vnde ꝺceptus inde ē occisus.
z vnde occisus. inde ad gliaz puenit. ī surrectois.
Terribilis est ergo ī ꝺsiliis sup filios hoīm deus. qz vn
hō ꝺsilia dei adnullare volut. inde ds ꝺsiliū hoīs
puemēs. ad sue glie manifestacoēz puenit. Quod
cūm terribilis ē. quā moriēdo mortē euadē. et oīa
sustinēdo hostes oēs superare? Vnde ī ete subiūgitur.
Qui iuertit mare ī aridā. Quare quidē ī aridā iūxit.
qz nrē corruptois amaritudinē. ī solidtatē ī corrup-
tionis iuertit. In fluīe ptrāsibut pede. Fluīē ior-
danis. mortē xpi significat. p qđ pede trāsim. qz
p fidē aquas xpi. mortē carnis nō timem. et qz ī vtri
usqz nāe salute. id ē aīe et corpis plenū ē hoīs gau-
diū. ideo ī ete subiūgit. ibi letabim ī xpō. hoc ē aī
mare ī aridā. fluīē ī sicitatē vti videbim. leta

bimur ī ipō. Si ad īmēdacōēz dicat. Tu caro mā
corruptibil' īduet īcorruptelā. et aīa mā mortalis
īduet īmortalitatē. tūc letabim ī ipō r̄muneratore.
qui ī nobilīmetipis couſq; triſticiā habuim. Quis ē
qui hūc curſorē ſequat. niſi ille q̄ dicit. ecce nos reli-
quim oīa. et ſecuti ſumꝰ te. et itē qui ait. ego ſic cr̄o
nō q̄aſi ī incertū. Quu habuit curſorē. Et itē ad
quoſdā curſores ī via deficētes ait. Currebatis bñ.
quis vos īpediuit. nō obedire veritati. Sz qui p̄cat
ſcdm ordinē melchiſedech. pōtifex frūs. penetrās
īteriora velamis. apparēs vultui dei. īterpellans
pro nobis. manū ſuā ſequaīs ſui mēbris īſerit.
q: quid facē debeamꝰ. uel q̄lē vuē. exēplo ſue
paſſiōis īſtruxit. q manū īſerit manui. q: ſcdm
magnitudinē brāchij ſui. poſſidet filios mortifica-
tōrū. Quos manu īſerta. ad ſilitudinē curſus ex-
citat. q: ad celeſtē p̄riaz ſuſpirātes. ne ī carnis de-
lectāōē deū obliuiſcēdo aliq̄n obdormīāt. q̄ūdā
adūſitate motuū. ſtatū terrene quietis p̄bat. vt
turbata quiete. dū ī ſua deliciaīa mēs deſiat.
ſpē celeſtiū ſibi p̄poſitā ad mēoriā frequēcaꝰ r̄du-
cat. r̄ducēdo lumē veritatis īluciat. illūnata m̄-
agnitōē et amore veritatis ſuccreſcat. Quaſi em
quidā motus g̃ie dei. ēta mētē hūanā ē. alienare
ſe a ſcīs. p̄icere ī deo. Trahit et adunat. q: dū
ſui amoris ītimā ſuauitatē īſpirat. tātā virtute
hūane īfirmitati p̄ vnionē ſui ſp̄ūs tribuit. vt
ulteriꝰ exteriores ſenſus ficto ſcīi nō decipiat. nec
mētis ītelligēciā malicia ſubūtat. Vnde ſubūgit.
Curremꝰ ī odore vnguētorū tuorū. In odore quidē

ynguētorū curzim. dū īfusa dulcedīe spūaliū gra-
ta sensus nr̄ īdeflexo huj⁹ vite itinē. spe sibi celestiū
ꝓmissa. ita totus ī deū ītendit. vt ī ej⁹ hac colleus
ꝓ thesauro ī xpō ihū. voluptarie sine doctria hoīs.
z imitacōe cūcta huj⁹ ꝓspera respuat. nulla
aduersa formidet.

De eo qđ iustus bonoz̄ societate saciat⁹. Ca. vj

Videam⁹ quō ypocta fructu societatis priuat⁹.
videam⁹ per grām dei quō iustus societate
saciet⁹. Justus cadit et sulaīētū īuēit. qz iustus
septies cadit ī die. et septies ꝛsurget. P septenariū
nūz vnūsitas diurne offensiōis figura⁹at⁹. qz septe-
nariꝰ ad vnūsitatē ī sacro eloquio multis locis
solet ꝛferri. Vel septies iustus cadit ī die. qz septies
mē spūs. ī quo mens ej⁹ illūinata ē. ul' cogitacōe.
ul' vbo. ul' actōe offend⁹. Sed qđ ē qđ dicat iustꝰ cad⁹.
Di iustus⁹ quō cadit⁹ Si cadit⁹ quō iustus⁹ Sed
sacēdū qđ iusticia sola voluptas fuit. Tribus em̄ mo-
dis perpetrat⁹ pctm̄: ignorācia. īfirmitate. voluptate.
Ignorācia pectat. qui nō ītēdōe. sed ī iudicio errat.
vt saulus ꝑsequēs ecclīaz dei. Infirmitate pectat.
qui videt quid agēdū sit. sed timore coactus. nō
ꝑficit. vt petrus qui negauit xpm̄. ad vocē ancille
hostiarie. Voluptate pectat. qui ignorācia nō ꝑmitt⁹
vl' īfirmitate nō gratiat⁹. sed videt et ꝑpt. et vltro
declinat. vt sathanas qui plenꝰ sapiā et plenus ꝑfec⁹
decore. vā veritatis ꝑ superbiā deseruit. Humili ecia
culpa ostrīgit⁹ qui ex amore iquitatē operat⁹.
Frigo quidē habz bonā voluptatē. etsi ignorācia.
qnḡ vl' īfirmitate cogēte pectat. iustus tn̄ ce nō

desimt. dñs ex recto corde pro delicto vē penitet. sicut scriptū est. Cum sit iustꝰ illā. Cōes qui recto sūt corde. Unde iustus cadit. et tñ iustus ē. Cadit ipediēte ignorācia. vl' ipellēte infirmitate i pctm. sed stat iterū p voluntatē bonā. dñs ipa voluntas bona opi exteriori nō concordat. sed et itencōe et iudicio et tota emēdacōe. malū qđ agit ēprobat et dāpnat. Cadit itaq; iustus ad visū hoīm: stat i oculis dei. Unde bñ dicit. et septies i surgit. qz tanto celeriꝰ auxiliante grā spūs septiformis. redit ad venā. quāto veriꝰ testimoniū cōscīe habz dicēs qđ iuitus peccauit. Unde verus doctor iustitie. ad mulierē deprehensā in adulterio. memor p oīa humane fragilitatis. tpantissime primaz iungens. q̄ sola ad iustificā plene sufficiat. ait. Vade iqūt et amplius noli peccare. Non ait. ampliꝰ ne pecces. Quis em̄ hanc primaz portare posset. Non em̄ ē hō qui nō pecet. i multis em̄ offendimꝰ oēs. nc si sit ifans cuius vita vniꝰ diei sit sup tra. Idcō ait. noli peccare. id ē ne habeas voluntatē peccādi. Acsi apte dicat. Et si ignorācia aliqñ te peccare fciāt. et si videas quid faciēdū sit. et extra tue vōis iudiciū ad delictū infirmitas te apellat. noli te aliena a iustificā estimare. tñ illa pcā declines. q̄ amore peccādi et spōtanea pcīāt voluntate. Et hoc ē qđ aplus loquit. Tēptatio vos nō apprehendat. nisi humana. Humanū quippe ē ex ignorācia vel infirmitate peccare: diabolicū vō ex deliberacōe et amore iniquitatis ad culpā declinare. De quo per ysaiam dr. Nolunt intelligē vt bñ ageret. Hic ē ille ignorās de quo dicit aplus. Ignorās ignorabit

credidit

Nō em̄ quilibz simplex qui aīaz suā ecclesiasticis doctoribus et īnocenter ambulat. et si neq̄at dīna ītelligē. a visiōe fraudabit² sui ī dēptoris. cū non habeam⁹ talē pontificē qui nō possit nobi. qui fragilitatis cōpati
est pticeps īfirmitatis nīe. nō ignorātie. Debuit em̄ p oīa assimilari frībus. vt fidelis pōtifex fieret. Is igit² nō qui nō pt. sed qui nō vult. veritatē ītelligē. reus ignorātie tenet². Dolose egit īquit ī spū eius. Unde īuent² īquitas ei⁹ ad odiū. Dolose quidē ī spū dm̄ agit. qui simulat se nescire q̄d videt. et nō posse facē q̄d pt et debet. Que īquitas cū tali simulatiōe ppetrat² īuēit² usq; ad odiū. q; ex testimō ppie īsīe cōrā deo odisse veritatē dīcat². qui hāc nō exīfirmitate ul' ignorātia deseruit. sed sme omnī nequitate. solo peccādi amore ad culpā declinat. Sed q; nemo cū apud se verū iudiciū de ī bus teneat. sme quodā excusatiōis tegmine ī deterius declinat. dū difficultatē ī bono faciēdo sibi obiat. vl' vtilitatē ī malo faciēdo ppont. ī cte dr. dolose egit ī spū dm̄. sicut qui caritatē cōrā ḡbus simulat. et ī corde cupiditatem portat. Vel q̄d verius dr. q; dr cōrā ḡbus. sed nō cōrā deo. cōrā deo dolose agit qui videt quid agēdū sit. sed iter ipm̄ lumē veritatis q̄d cernit². et suā mētē. velū vilis excusatiōis īterpōit. sicut qui vocatus a dō. ut ad pfectiōnē tendat. p viā plene ḡmilitatis. dolose ī corde suo vīdicat. Timeo ī lugiōis arduū iter arripere. ne cū forte supra vires meas aliq̄d īcipio. sub grauiore onere turpius succūbā. Vana em̄ et fraudulēta ista excusatio e. Ad quē em̄ fīā e diuina vocatio. ul' p exemplū q̄d puocat. vl' p ubū q̄d

illūmat. vl' p spm qui vbi vult spirat. pro certo
itelligē potuit. q: qui volut vocare. potēt ꝺsūmare.
Cum g⁹ ira hō sanctū excusatiōes opponit. i ꝺspū di
cū dolose egisse. fides ꝑpria nūcīat. Unde ꝑph'a
cyēdates filij hom i stateris. In stateris solēt pōn
dera. quoꝝ equ libratio. i medio ligne stagāe
ꝺgnosat. P stateras igit iudicia hūana signat.
Per statera singularit' pōtū. iudiciū diuinū inci
enter accepit. Unde iob. Utinā appenderēt pēa
mea quib⁹ irā meam. et calamitas q̄ pacio: in
statera. P statera quippe iudiciū diuinū rēte
signat. et p stateras hom. q: iudiciū dei semp
unū ē. et iudicia hūana diuersa. Iob g⁹ quā
iudiciū dei pcyt. nō stateras. sed staterā āsiuit. Dauid
q: hom reprobare voluit. ea nō p staterā. sed stateras
signauit. Mendates sūt g⁹ filij hom i stateris. q: qui
nō i statera. sed i stateris pōderāt. ipi semp ab eq
tate discordāt. Nesi apte dicat. Cum i spū dei de trā
siturus nō iudicāt. vl' qualit' mde a sēis pribus
iudicatū ē. qui nō cū di dilīgēcia obseruāt. sed
sēm hūanū sensū estimāt tpalia. q: stateram
euāgelicā respuūt. i stateris suis. mēdates sūt.
Et rēte filij hom mēdates i stateris dicū. Hom
quippe nō hic natura. sed amore mūdi significat.
q: qui filij dei sūt. nō i stateris. sed i statera librare
ꝺsuescūt. Videam⁹ quo abraha nō stateris. sed sta
tera vtit. cū cū ꝺus diuina alloquit. dicēs. Egredē
de terra tua. et ꝺgnatiōe tua. et de domo pris tui.
P stateras igit aplius abiciēs. et staterā vnā arripiēs
egressus exit. nesciēs quo iret. Et cū cētenario pro:

sterilis et nonagenaria. ia ꝑmortua corpe. ꝓtinus
ꝑmitteret. humane nãe et roīs et ysuetudis stateras
abiecit. et statera vna assumẽs. diuine grece humilit
substrauit. sicut scriptū ẽ. Credidit abraha deo. et
reputatū ẽ illi ad iustiã. plemssie scies q: quicqd
ꝑmittit. potẽs ẽ et facẽ. Non em ysideraut quid
nã ꝓferat. quid ysuetudo habeat. quid sensus hoīs
uidere ysuescat. sed diuina potẽtia ẽsperit. q nãe.
qroī. ac sensui dnat ac ꝓperat. Et petrus du iter
rogat discipuli. que dicit hoies ee filiu hois. humã
ne opiniois stateras multiplices ac varias abiecit.
vna statera arripuit. i qua diuine et humane nãe
ꝓfessionẽ. ꝑm omi mortiu. iustissio ponderet libra
uit. dicẽs. Tu es xps filius dei viui. Vnde ad
eũ dr. qui statera bn vsus fuerat. Beatus es symon
barona. q: caro et sanguis nõ reuelauit tibi. sed
p: meus qui ẽ i celis. Nesi apte diceret. Quia car
nis et sanguis stateras respuis. id ẽ homi varias
et multiplices opiniões. ac varia iudicia ꝛtẽpnis
dignꝫ iusta. aut dꝰ ꝑ: suã statera credet. i qua
pondus i me diuine ac humane nãe examinãdo
agnoscis. Quid a stateris multis ad vna state
ra aiam humanã vocas. dicat. Audi filia et vide.
et inclina aurẽ tuã. Nesi dicet. Ne credas humane
iudicijs. q sũt multiplicia. Que quãtomagis
diuisas opiniones multiplicat. tãtomagis a ve
tate discordat. sed audi vbũ dei. scz qꝰ vnũ. qꝰ
nulla multiplicitate diuisũ. et vide. id ẽ secm
auditũ vbi veritatẽ itellige. et inclina aurẽ tuã.
id ẽ subserue iudiciũ tuũ. illi qui i tẽpo tibi loqt

et decipiet te per decorē tuū, ideō dabit tibi suā stateram in
mānibus. qz qđ tibi bonū videt, p sua voluntate posponis
Unde et suū iudiciū tuū faciet, et ps̄piciū cōtra te, tāq;
meridiē ducet. Hanc stateram abraha ī mānib⁹ habuit.
cū ad radicē mambre stās ī meridie, tres pueros per
viā descendētes. angelos esse ignouit. Nō enī oculo
carnis credidit, qui humanā figurā vidit, sed ex fidei
intelligentia sub carnis velamīe diuinā nāz deprehendit,
Unde et occurrēs adorauit. et quasi tres vnus essent,
singulare sermonē cū eis habuit, Adorādo deū p̄dicat.
p singulare sermonē. vnū deū ī tribus p̄sonis deitatē.
Sed quid ē qđ abraha dū angelos p viā meridianā
descēdētes ispicit. ī ostio tabernaculi sedit. Tabernacu
lū cuiuslibz electi. ē caro. ī qua ad tps pegrinat, que cū
p cotidianos p̄iectus vitiū. de corruptiōe ad corrup
tionē trahitur, quasi tabernaculi more. de loco ad locū
p fidē portat. In hui⁹ ostio sedere ē. ecclīā hui⁹ vite
diligenter obseruare. In ostio sedere ē. de morte sol
licite cogitare. In ostio sedere est. cūctis huius mūdi
oblectamētis. quasi a tergo positis. districtū diē iu
dicij. solū ante oculos ponē. Unde recte dr. q respiciēs
ad viā que ducit ad meridiē. Oculi quippe sapiētis
ī capite eius. Via nāq; q ducit ad meridiē. ille ē q ait.
ego sū via. xp̄us scz. qui ducit ad plenā dei agnitionē.
P hāc viā tres pueri descēdūt. qz pleitudo diuitat
fuit ī xp̄o corporaliter. Ad hāc viā igit respicere ē.
z tres pueros p ea descēdētes vidē. diuinā suā xp̄o
formare. et ī eo diuitat pleitudinē deprehendere.
Unde surgēs abraha occurrit adorat et suscipit.
Surgē quidē ē. cūcta q fuit huius mūdi iquietū natura

patit. pro spe etnitatis etēpne. Unde ad illū que de
vult statuē dr. surge et sta supp pedes tuos. et audi
verba mea q̄ ego loquor ad te. Qui cū spīm pplecie
habē voluerit. nāte ē ut cūcta hui⁹ mūdi despiciat.
nulla aduersa ptimescat. Et tūc demū dignus esse
poterit. qui et iustū videat. et vba audiat ex ore ei⁹.
vt ioh̄es. amicus sponsi. qui stat et audit eū. Qui
cū ītēr aduersa hui⁹ mūdi stare noluerit. amicus
sponsi nullatenus erit. Hīc de quibusdā qui vl per
aliorū exēpla. vl ppria superbia. mīt aduersa deficiūt.
a iusq; ad ipacieciā erūpūt. scriptū ē. Expulsi sut.
nec potuerūt stare. Et ītē. Imigrē deicies eos. i mise
riys nō subsistet. Sed q; quisquis pro xpo cūcta de
serit. restat ut toto corde deū desideret. i cte subūgat.
Occurrit. Occurrē quidē ē p pniaz et confessionē
mētis mūdare. De quo occursu scriptū ē. Ayscedia
et veritas obuiauerūt sibi. Ayscedia et veritas obuiat
sibi. qm̄ p veritate confessionis. datur gra remissionis. Et q;
dū peccm remittit. occulta vtus diuine purgacionis
sentit. i cte subūgit. adorat. Adorare quidē ē. ei
meritā cultus impendē. ex quo deprehendit secreta
vtus sanctificacionis emanare. Et q; quātomagis gra
afflut. tātomagis ymta dulcescat. i cte subdit. susci
pit. Suscipē quippe est. ymita vtute diuine gre. vo
luptatē ex delectacione in ipa requescē. Surgit igit
abraha de ostio tabnaculi. occurrit. adorat deū. et
suscipit. q; quisquis ad pfectionē venire nitit. prio
cūcta hui⁹ mūdi deserit. postmodū ecm vetustate
penitēdo exuit. deinde vtute gre deprehendit. postea
i spū dei suauit requescat. Sed quid suscepto hospite

abrahã apparatus exhibeat. audiam⁹. Accelera
iquit. accipe tria sata similæ. et fac panes subci-
nericios. Ad armentum autem curre et adduc inde
de grege vitulum optimum. et tenerrimum. Quem cum
cocisset. posuit eis cum eo. et panes subcinericios. buty-
rum quoq; et lac. Ipse vero stabat iuxta eos sub arbore.
Postquam gustatis caritatis exemit⁹. quam mira pro-
miserit. maxima exhibitione demerat. cum econtra
viam arrogantiæ soleat magis promittere. et minora
effectui opere exhibere. Tria sata similæ accipe ē. trini-
tatem profecto in unitate credere. Ex hijs tribus panes
subcinericios facim⁹. cum ex psonis. vnam tm. id est
verbum pris incarnatum credendo predicam⁹. Quasi
cum panis sub cinere ē. verbum sub carne. Quasi
cum panis subcinericius ē. deus homo factus. Quem et
sub cinere recte coquit⁹. q; sacramentum humane redep-
cionis. sub velamine carnis totum adimplet⁹. Nec ante
panis sublevat⁹ a cinere. q; bene coctus et solidus
manifestat⁹ i resurrectione. Panes igit⁹ subcinericios
hospitibus offerim⁹. quia fide incarnationis deitatem ad
humanitate putam⁹. Sed q; michil prodest incarnatum cre-
dere. nisi eadem fidelit credam⁹ passionem pro salute
mundi. cum tollerasse. q; michil nobis nasci profuit.
nisi redimi profuisset. recte subiungit⁹. adduc vitu-
lum de grege optimum. et tenerrimum. Per vitulum caro
xpi figurat⁹. Hoc enim animal iumenti no portat. et se-
lege mundum ē. q; xps secm carnem. nec peccm fecit.
nec inuentus ē dolus in ore ei⁹. De grege quidem adducit⁹.
q; de humano genere. sua caro propagat⁹. Deus ē ei iquit
ex semine dauid secm carnem. Et recte. Quoniam pres

et er quib⁹ xps sed⁹ carnē ¶ De grege ign⁹ q: nūc nāe
ptic̄ps, vere mortal', vere passibil' ap:obat. Vitul⁹
iste optim⁹ et tenerrim⁹. gustu quidē optim⁹: tactu
vo tenerrim⁹. ¶ Optē quidē dicī carnes. q̄ marie
placēt gustu: tenerrime vo q̄ sub tactu suauissimē
imnuui. ¶ Sed pscrutādū nobis ē. qđ sit qđ nō sim
plicē bon⁹. sed et optim⁹ exp̄mit. ¶ Bon⁹ quidē vi
tulus eleūs quilibz fuit. qui vitā suā sub carnis mor
tificatiōe ab hō mūdo sepauit. ¶ De quib⁹ p iob dicit.
¶ Cōcepti nō viderūt lucē. ¶ Hī quippe ām aduētū xp̄i.
cepti quidē sūt. sed lucē nūme viderūt. q: p fidē dm
i carne vētur̄ pfectē ignouerūt. sed cū tū oculi car
nis mūne pūtē viderūt. ¶ De quib⁹ ite iob dicit. ¶ Gau
dent q: velemēter. cū inuenerūt sepulchrū. In sepulchro
corpa solent poni mortuor. ¶ Cum hō mūdo mortui
sūt. sepulchrū inuēiunt. q: quilibz eleūs. sub carnis
mortificatiōe absc̄diti. i q̄que diuīe ip̄platois.
mēte sua sepeliūt. Unde scriptū ē. ¶ Gaudēt q: ve
hemēter. ¶ Magnū em gaudiū mēte celebrat. qui
p:o terrenis celestia. p:o tpalib⁹ etna. p:o caducis
imo:lia. dona capiūt. ¶ Hoc ē sepulchrū qđ abraha
emit a filijs emor. et pcūm ei⁹ publico pondē appē
sū est. ¶ Hec ē spelūca duplex. i q̄ sā p̄triarche. ab
raha. ysaac et iacob sepulti sūt. In hac em spe
lūca quosdā i q̄uescēte paul⁹ ap̄lus aspexit. cū di
cebat. ¶ Mortui em estis. et vita vra absc̄dita est
cū xp̄o in deo. ¶ Quasi em spelūca duplex ē. xp̄s
deus et hō. ¶ Cui⁹ humilitatis exēpla sectātes. cū
diuītatis ei⁹ gēam appetēdim⁹. dū i ei⁹ ip̄platiōe
delectam⁹ spūs. quasi i sepulchro pōti. posp̄osit⁹

mūdi actib⁹, suauit⁹ iacentē⁹. Vitul⁹ igit⁹ bon⁹ ē quilibet
clāis, qui cū vicia et cupiscēcias sue carnis mortificat,
q̄ sit hostia viua scā dō placēs et pfcā nob⁹ i sua dilōe
demōrāt. Sed sūt nōnulli i scā ecclia, qui nō solū p̄ xp̄o
mēbra sua mortificāt, verū etiā exteri⁹ vbo sce p̄dica-
cionis et miracul' chorusc̄at. Hij nō solū exēpla vite osten-
dūt p̄ria, sed et laboris nri fructū p̄dicādo ē serāt, qui
ē ī positus ī deo. Hij igit⁹ minimi vituli sūt, q⁹ de semetipis
hostiā deo ē ferūt, et meliores q̄ hij qui ī simplicitate seu
sus, semetip̄os mūdo mortificant, q⁹ nō solū ad vitā ex-
emplo sce p̄dicacionis fideles prouocāt, verū etiā viam
veritat⁹ vbo demōrant. Inter quos quāta sit distācia,
daniel ī medū deductus dicat, Qui docti fuerūt ful-
gebūt sicut splēdor firmamēti, et qui ad iusticiā erudiūt
multos, q̄si stelle ī p̄petuas ēternitates. Quāta g⁹ differē-
cia ē inter stellas et firmamētū, tanta ē meritor⁹ diuersitas
inter iustū et doctū. Optim⁹ vō ille vitulus ē, qui nō solū
ī semetip̄o, cunctis p̄fectionis exēpla tribuit, et vbo vite
īstruit, verū etiā ad ip̄lendū q̄d p̄cep̄t⁹ fuit grē
creditū⁹ ī pendit. Optim⁹ igit⁹ vitulus ē, qui sua pi-
guedīe, oēs gustātes saginat. Vnde saginatus fuerat,
qui dicebat, Hec bñdicā te ī vita mea, et ī nōie tuo
leuabo man⁹ meas. Sicut adipe et pīguedīe ip̄leat⁹
aīa mea. Ppūs em̄ vitul⁹ ē, cui qui maledicat maledic⁹,
vōis bñdictōs bñdictōe ip̄let. Sed qualit⁹ ip̄sa bñdicē
se ip̄mittat videam⁹. In vita mea iquit, exulta em̄
lingua bñdicit, et cor⁹ eor⁹ mlēdictōe plenū ē. De quib⁹
scriptū ē, Confitet⁹ se nosse deū, factis aūt negat. Ille
g⁹ ī vita sua xp̄m bñdicit, qui nō solū p̄rimū ad bñ-
dicēdū prouocat, verū etiā de laudabile īsatōe sua

deū glorificare fat. Videat igit opa vra bona. & glori-
ficet p̄em vr̄m qui i celis e. Sed q; sut nonulli q̄ bona
opa exhibet. et tm̄ p̄ iteacoēz i i finis tacet. ideo ḋcte
subdit: In nōie tuo leuabo manꝰ meas. Manꝰ quidē
leuare est. p spe vite etne bona opa exhibere. Quo
vra de hys qui bona opa nō br̄facut. dictū e. Defe-
rebāt victimas i pfūdū. Victimas i pfūdū deferre e.
bona opa p̄o gl̄ia huiꝰ mūdi agē. Cū em̄ bonū opus
agit. et itenco i tei:ēmo v̄satur. victia quidē e. qđ
cernit: sed nō supꝫ altare. ymo i pfūdū ambitoīs
defert. Nullus em̄ fructus sequit. cū ex vita d̄s br̄dicit.
& in nōie eiꝰ manꝰ leuāt. oīdit cū dicat. Tanquā adipe
et pīguedīe i:pleat aīa mea. Adeps ad vētre. pīgue-
do ad totū corpus ptinz. p adipē ergo dilcō dei. per
pīguedinē dilcō primi. siue p adipē sapīa. p pīgue
dinē exteioꝝ scīa pt accipi. Quisq; igit deū vita
br̄dicat. et hꝰ ex sola dilcōne fat. aīa eiꝰ repleb adipe
& pīguedīe. q; ditavi merebit gemina dilcōne.
Vel adipe et pīguedīe i:pleb aīa. q; quisq; sacfciū
bone uersacoīs ex dilcōne obtuleit. spūtali grā di-
tatus. sublimia & diuīs sacm̄etis itelliget. et i exteioꝝ
am̄istracioē oēs suos actus. mūa et studia disponet.
Quasi em̄ pīguedo e opa caritatis. q̄ pīguedo i:pe
opus mūe. Quasi vo adeps i vētre. e sapīa i mēte; q̄
adeps vētris e. sensus spūtalis. Et q; cū aīa spūtali
vnctioē pīgueſcit. de aīe i:quie & br̄itudie caro hylareſcit.
sicut em̄ ex pcō aīe caro morbos ītralit. ita ex scīfi-
cacoē eiꝰ. et ipa inouata dualeſcit. i:cte subūgit:
Et labijs exultacoīs laudabt os meū. Aliꝰ em̄ laudat
labijs murmuracoīs. aliꝰ labijs exultacionē.

Qui cm̄ iustus psalmū vl' ynū do iubilat. quasi labys murmuratiōis laudat.

Explat liber Hugonis de claustro Anime.
Incipit liber eiusdē. de costructiōe tabnaculi scom̄ ylam̄.

Tabernaculū moysi iuxta lr̄e scrē. dom̄ erat q̄drāgula. i lōgitudie xxx. i altitudie x. i latitudie mchi lomin̄ x cubitos habēs. nō erecto sed plano tectumie. sicut dom̄ ste i ptib̄ syrie et palestine. Ciu⁹ opumētū pmū de cortinis. scōm de sagis caprinis. tcū de pellibus arietū rubricatis. q̄rtū et vltimū de pellibus tachinis. Que qualit' i edificio domus dñi ordinata fuerit. sequēs tractatus xp̄o optulāte declarabit. Precipiēs dñs sibi tabnaculū fieri. vl' fabricari. pmū decē cortinas. ex q̄tuor pānis colorib⁹ fieri iussit. q̄rū vnaq̄q; xxviij cubitos i lōgitudie. et quattuor cent i latitudie. quarū cētā quinq; sibi mutuo necterēt. et alie quinq; nexu ansili sibi cohererēt. ne ōes sibi iunctē copulate. de loco ad locū deferētes. pōdere suo grauarēt. Posito vō tabnaculo. ita sibi ōes cohērebāt. vt vnū quodā putaret. Habebat cm̄ vnaquaq; l ansas in

vno. et totidē ī altero latere. p quas altēa ad alterā
copulabat. Sic aūt ponebat. Juctis ōib⁹ cortinis.
latitudo earū xl^a cubitorū. vtpote vnāq; latitu // erat
dīs quattuor cubitoz. latū itaq; cortinarū ī lon //
gū dom⁹ tendebat. et longū ī latū. et sic latitu //
do cortīnarū. lōgitudinē tabernaculi operiēs.
quīq; hīc et quīq; inde cubitos ī orientali. et occi //
dētali latere ī optos relīquebat. Cū eīn ī lōgitudīē
tectī tabernaculi xxx hīēt cubitos. pietes vō ī altitu //
dīe dēē. nīsi toto tecto opto. quīq; hīc. et quīq;
inde cubiti. ī pietes depēdebāt. et totidē ex vtraq;
pte ī opti remanebāt. longitudo vō cortinarū. totā
latitudinē tabernaculi. q erat dēē cubitorū operiēs.
vno hīc et vno inde cubito vsq; ad terrā nō defēdē //
bat. Verū qđ latitudīs cortinarū ī pietib⁹ remanebat.
ad iuicē reductū. ī optas tam orientalis q occidētalis
ptes opiebat. vno ut dixim⁹ excepto cubito. qđ
ex oī pte uerta terrā ī optū remanebat. Et notādū
qđ hec cortinarū tectio. pprie tabernaculū dicebat.
cū sic extense p totū essent. vt nichil īterī⁹ ī egressis
pter cortinas appareat Ansule quippe. l. ī vno latere.
vtra alias ansas depōite eadē aureis nectebant.
quib⁹ cortine iuicē oēs erecto tabernaculo iūgebant.
Duę has vō aliud opimētū erat. qđ cortinarū dece //
rē ab aeris īteperie defēdebat. Caga vō siluana
q ab alijs vocat. capitellia nūo undecī. vnūq;q;
longitudīs cubitorū xxx. latitudīs q̄tuor. ex vna
pte quīq;. ex alia vō ser iuicē copulabāt. Quoz
vt de cortinis dixim⁹. lōgitudo latitudinē. latitudo
vō tabernaculi longitudinē operiēs. vsq; ad terrā totū

cōtegebat. ita vt sextū sagū i sūmo tecti i pte orientali
vbi tabule nulle erāt. sed vn⁹ vectis. ab angulo i an-
gulū tēdebat: vt supius dixim⁹ ad repellēda vētoꝝ
rabiē duplicabat. Supponebat sagis aliqūs qui
ia dixim⁹ de pilis capraꝝ fcā. vsq; ad tra descē-
debant. pelles arietū rubricate. id ē rubeo colore
tincte. Itēq; sup has pelles iacīne. id ē colore
habētes iacīnū. qui sereni celi spēm gerit. que
cūa pelles .i. tā iacīne quā rubricate. ex nulla
pte ad opiēda latera descēdētes. s; tm tecti pla-
nitiē operiētes. sagis aliqūs icūbebāt. Vt aūs
nulla vis vētoꝝ ea q̄ dixim⁹ posset rauere. tabu-
le q̄ oia sustinērēt fieri iusse sūt. quarū vigīti i
latere australi. totidēq; i latere septētrionali erāt.
vnaqueq; earū cubitū et semissem i latitudie.
dece vō cubitos q̄d erat altitudo tabnaculi i lōgitu-
dīe habēs. Hys parilli ifixi funes tenebāt. sup
quos cortīne tēdebāt. ne vlla fieret ruga. Quīde-
bat⁹ vō paries. sex tm tabulas eusdē latitudis
z lōgitudis hīs. et p̄ter has duas alias i angulis
stantes. q̄ ex tabula vn⁹ cubiti p medīū secte.
sed tabule sex eusdē parietis tenērēt. et tā austra-
lē q̄ septētrionalē pietē i se recipērēt. vna que in
latitudīe semissē habens. In ōibus vō i castratura
qua sibi iuicē nectebant. tali artificio fcā erat. vt
erecto tabnaculo. opus i castratura nullatenus
appāret. Singulis tabulis hīne bases suppo-
nisse sūt argētee. quarū vt ait iosephus. altitudo
q̄tuor digitoꝝ erat. In pte vō orientali vbi et ītro-
itus i tabnaculū erāt. tabule nulle erāt. sed

vectis vnus ab angulo australi ī angulū septētriona //
lē porrectus. tota sup se oprimētorū tabnaculi
molē ī pte sustētabat. vnde et ī ea pte sertū sagi
duplicari ī fronte tecti iussū est. que tabul' carebat,
ne vis tēpestatū lucnas iterus extingueret. Pro //
inde ne ventorū violētia turbulēta cōcutēt. vectes
fieri iubēt. de lignis sethym deaurati et circuli
aurei ī tabulis. p quos vectes mittebāt. De hiis
vectibus scribit iosephus. qd vnusquisq; cubitorū
quīq; erat. Sed cū m vnoquoq; latere quīq; fieri
iubeant. monē alīquē pt quo ab angulo m an //
gulū protendi poterāt. cū latus australe triginta
cubitos. totidēq; septētrionale habuit. quīq; vo
vectes xxv. expleuerīt. Si cīm dicat de vectibus "tātū
occidētalis lateris. qd vnus mutuabat. rursū
quere potest. quid vni vectis supfluus optatus
sit. cū duo vectes dece cubitos facerēt. qd ē latitudo
occidētalis lateris. Duobus cīm hīt et inde mutuat
vt vtrobiq; xxx cubiti de vectibus ipleret. tres
adhuc restabant. Sed forsitan dici pt. qd propter
fortitudinē tabnaculi ita vectes sibi mutuo iungerēt.
ut vnus vectis caput alteri ītraret. rursūq; al //
terius vectis caput ī se rapet. et ī hac iunctura.
vni vectis mēsura leuiter assumi poterat. Vnde
et quīda duos vectes ī cuneos fuisse dicūt. tabule
aūt tabnaculi oēs deaurate erāt. Ne aūt cor q
i sanario ī pcta erāt. vidēdi quibusdā facultas
esset. ī introitu tabnaculi tēctorū ex quattuor spe
dēs pānos coloribus ī textū. quīq; columpnis de
lignis sethym fās. et deauratis erigebat. quar

erant capita aurea. et bases ence. Cuj aūt magnitudis hō tentoriū erat nō dr. Ante hō aūt tentoriū erat altare de lignis sethym ī lōgitudīe quīq. et totidē ī latitudīe cubitoriū. trīū vō ī altitudīe. ere cooptū. quattuor cornua habēs p angulos ex altari procedēcia. Sed cū tante esset altitudis. quāta pene ē mēsura hōis. ḡrit q quō poterat sacdos sacficare. cū gradus ibi prohibiti essent fieri. dicēte dño. nō ascēdetis p gradus altaē meū. Sed pt dici. q: etsi gradus ibi nō essent. tabula tn aliqua sacrificij tpe qua sacdos sacrificās ascēderat ponebat. q mox xpleto sacficio rursū auferebat. Erat aūt ut ait beda teste ioseph. hoc altare xtauū. habēs ī medio craticulā ī modū vethis distictā. sup quā sacrificior carnes xburēde ponebāt. et subter cā arula. ī qua pōitis lignis ardēt ignis. Erat ī eo eaā ostiū ī latere orīētali. p qd ligna ad xburēda holocausta imittebāt. uel carbones et cineres egerebāt. P quattuor angulos ḡtuor encos habebat āmulos. duos q: vectes de lignis sethym. ere cooptos. et p eosdē circulos īductos. p quos portabat. Inter hoc altare et velū erat labrū eneū. de speculis mulierū. q excubabant ad fores tabnaculi. cū basi sua fem. ī quo ingredientes et egredientes sacdotes tabnaculū manus lauare debebāt et pedes. Erat aūt ītra tabnaculū velū ex ḡtuor purpuris colorib; intertū. qd sciarū et sca scōr diuidebat. ita ut exteri tabnaculū vigīti cubitos. exteri vō xcē optinēt. Hoc quattuor columpnis appendebat. q de lignis sethym fre. et deaurate.

capita aurea habebāt. bases argētras. habēs īsūmo
circulos quib⁹ appēdebat⁹. Hui⁹ aūt velū magnitudo
q̄uis sileat⁹. ex magnitudīe tabnaculi fortasse ꝓpēd⁹.
Q̄ū cū p latū tabnaculi ī altū extēdebat⁹. necessarios
dēc ī longitudīe. totidēq; ī latitudīe cubitos habuisse
vidēt⁹. Interi⁹ itaq; tabnaculū quadratū equilateri⁹.
exterius nō quadratū ꝑte altera. longi⁹ vtpote dēc
ī altitudīnē. vigīti duos cubitos ī longitudīe habēs.
Erat eā int̄ tabnaculū altare. ī lōgitudīe et latitu
dīe quadratū. equilaterū vnū vtrobiq; habēs cubitū.
ī altitudīe v̄o duos cubitos habēs. et quattuor cor
nua p singulos angulos ex ip̄o procedēcia. Hoc v̄o
auro purissīo vestitū erat. habēs ī medio crāticulā
ꝙdam deauratā. et ī sūmo coronā aureolā. sub
corona v̄o duos anulos aureos. p singula latera.
p quos de lignis sethym fā et aurati mittebant⁹. // uectes
quib⁹ altare ferebat⁹. In hoc altari offerebant⁹
sacrificia. ī eo solū iuxta dīm ꝓceptū ip̄ositū adole
bant tymiama. cor̄ bōibus de altari holocausti
trāslatis. post cremacōez sacrificiorū. Inde altare
tymiamatis siue īcensi appellatū ē.

Restat breuiter ꝑaure que ex bys q̄ supius enūa
rauim⁹ ī interiori. q̄ ī exteriori tabnaculo posita
fuerūt. In exterioris tabnaculi p̄no ingressu. sagū
ī fōre tecti duplicabat⁹. Infra aūt erat cādela
brū aureū. ut ī dixim⁹ ī ꝑte australi. p trāsuer
sū collocatū. In ꝑte septētrionali. mēsa ꝓpositōis
cū cādelabro. Altare v̄o aureū q̄ tymiamatis
siue īcensi d⁹. iuxta quos dā ex velū. quo taber
naculū dūdebat⁹. iuxta alios v̄o thra velum

fuisse scribit. Qđ velū intra tabnaculū fuit, testat
beda sup exodū hjus vbis. Dicit archa intra velū. ita
altare, sed ppe itroitū ei⁹ positū. Qđ aūt extra velū tes-
tat augustin⁹ sup leuiticū. Vt dicat tabnaculū testiō
nij illud de sem sanctuarij. qđ tm velo sepabat a sco. vbi
sc̄s erat archa testamēti. et altare icensi. etiā illuc
erat nēse sacdotē itrare cotidie. pter icensi dtinua
cōē; vbi vō positū fuerit i tra non inuit. In iteriori
aūt tabnaculo erat aurea archa. i qua vt dixim⁹
tabule testamēti. virga aaron que fronduit. et urna
aurea habēs mānā. Sed iteri⁹ tabnaculū solus
sum⁹ pontifex. semel i anno cū sanguīe itrouit.
quāuis de hoc diuisi diuersa dicāt. Quidā dicit ei
sanguīe semel itroisse. sme sanguīe vō cotidie. qđ
tm i anno semel et tūc cū sanguīe.

Nunc tā de gressib⁹ q ad tori⁹ tabnaculi xpos-
itōnē nēria fuerāt ōnsis. etiā diligēter q uel
i exteriori vl' iteriori tabnaculo ipōita erāt. restat
dicē de aris xpositōe. qđ era tabernaculi erat.
ifra qđ atrij erat. altare holocausti sub dio.
ante ostiū tabernaculi ex pte aquilonis positi
ita tm vt tabnaculi igressū nō impediret. Illuc
sacrificia offerāt. ibi vota soluebāt. ibi pplus
orabat. ibi sacdos cremabat hostias. q p modū
sacrificiorū officia assumatur⁹ tabnaculū intrabat.
tymiama i altari icensi obolitur⁹. Tabnaculi
quippe quoūs tpe ingrediēdi facultatē. nec viros
nec mulieres. pter solos sacdotes habuisse testat⁹
bēs augustin⁹ sup leuiticū. sup illū locū de sem non
tangat. hjus vbis. Quid nisi sanctuarij vult intelligi.

Tabnaculū nō mſi ſacdotes ſolēt īgredi. vſq; ad velū
ſaiarij. vltra velū vō ſūm⁹ ſacdos. Hepe aūt ſais
locus appellabat⁷ eiā atriū. Illuc fo:ſitan ītrabāt
mulieres. dona ſua offerētes. Sed'm h⁹ eiā dictū
reo: de hoſtijs. ī loco ſcō eōēt ſacdotes eas. ī atrio
tabnaculi. Hoc atriū cētū cubitoz ī lōgitudīe. ī pte
auſtrali. totidēq; ī ſeptētrionali fuiſſe dr. cortinis
ex biſſo ītortis fris. vigīti colūpnas ī latere vno. to
tidēq; ī alio. cū basibus eneis. et argēteis capitibus.
Altitudo atrij quīq; cubitoz. ī occidēte laté quīquāgīta
cubita. ī lōgitudīe dcē colūpne cū basib⁹ eneis. et
argēteis capitib⁹. In oriētali latere quīquagīta cu
bita ī lōgitudīe. ita tñ vt ī vno latere tentoriū xv
cubitoꝝ. cū tribus colūpnis. et basib⁹ totidē. ī
alia quoq; pte tētoria quīdecī cubitoz. cū colūpnis
trib⁹. et totidē basibus locarēt. In ipo vō atrij in
troitu. tētoriū erat vigīti cubitoz. ex pciosis qt
tuor fārī coloribus. colūnas quib⁹ ſuſtētabatur
habēs qtuor. cū basibus totidē. Hēs colūpne ar
gēteis laminis erāt coopte. Longitudo itaq; atrij.
tentū. latitudo quīquagīta. altitudo quīq; cubi
toꝝ erat. In h⁹ atrio ſacdotib⁹ tabnaculū īgre
dientibus ꝓpius occurrēs vota ſua dño ꝓſoluebat.
Hec eſt ut vidēt nobis lra de tabnaculi ꝓpoſitōe.

Explicit Ipo die Aromſij mr
F Fr̄cm hſmanū duysthoep.
de Colonia Aº dñi 1493º

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Incipit prologus in dydascalicon
magri hugonis

De papue res sūt quibus quisq; ad scām īstruit. videlicet lectio
& meditacio. e quibus lām priorē
i doctrīnā optīnz locū. Et de hac
tractat liber iste. dando p̄cepta
legendi. Tria sūt aūt p̄cepta magis lām nām
primū ut sciat quisq; q̄d legē debeat. Secdm q̄
ordiē legē debeat. & ē q̄d primus q̄d postea. Ter-
cīū quo legē debeat. De hīs tribus p̄singula
agitur i hō libro. Instruit aūt tam sclārū quā
diuīaz scripturārū lectōrē. Unde i duas ptes dūi
ditur. q̄rū vnaq; tres habet distinctiones. In
ma pte docet lectōrē artīū. i secda pte diuīne
lectōrē. Docet aūt hō mō ostendēdo primū q̄d
legendū sit. deinde quo ordiē. & quo legendū
sit. Ut aūt sciri possit q̄d legendū sit. aut quid
papue i ma pte primū emulat originē om̄
artīū. deinde descripcionē & ptic̄ipationē
earū. id ē quo vnaq; attineat alia. vl attineat
ab alia. secans phias a sūmo usq; ad vltima
mēbra. Deinde enūat auctores artīū. et
postea oīndit. que ex hīs videlicet artibus.
p̄papue legende sint. Deinde eārū quo ordine
& quo legēde sint aptit. Postrēo legentibus
vite siue disciplinā p̄scribit. & sic finit. Prima
pas. In secda pte determinat que scripture dine

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

appellande sint. Deinde num & ordine diui-
norū librorū & auctores eor. & tēptationes
nostre pleraq; agit de quibusdā ppriet̄atibus
diuine scripture. q̄ magis sit necessarie De-
inde docet qualit̄ legere debeat sacrā scriptu-
rā is qui ī ea correctionē morū suoz & formā
viuēdi q̄rit. Postremo docet illū qui propter
amorē scie eā legit. & sic sēdā quosq; ps finē
accipit

Incipit dyalogus Hugonis de studio le-
gendi primus liber De origine artiū

OMniū expetendorū p̄ma est sapie-
a
a qua pfecti homines existūt & sapie-
a
illuminat hoīes ut seipm agnoscat.
qui ceteris silis fuit. cāse p̄ceteris
fāmē nō intellexit Immortalis quippe anim
sapia illustratus. respiciat principiū suū. et
quā sit ideorū agnoscat. ut extra se quicquā
q̄rat. aut q̄d ipe ē satis ēe non poterat Scrip-
tū legit in tripode apollinis ΓΝΩΘΙ
ΣΕΑΥΤΟΝ id ē agnosce teipm Quia
nimirū hoīs si nō origis sue imēor eēt. oēq;
mutabilitatis obnoxiū ē quā sit nichil agnos-
cēt Probata apd philosophos sūa. aiam ex
tribus nāe ptibus asserit ēe ꝓpactā Et trinumeris
platonis ex diuidua & idiuidua mixtaq;
sūa. itēq; eadē & diuisa et ex utroq; mixta
nā quo vniūsitas designatur ΨΥΧΗ
ΨΥΧΗΝ ait fōxuit Ipā nāq; vitia

aī sequīt capit. qz ī uisibiles p̄ intelligenciam
rēū causas ipl̄sendt. z uisibiles p̄ actualiū fōrs
p̄ sensuū passiōs colligit secta qī orbes geminos
motūū glomerat. qī siue p̄ sensus ad sensibilia
exeat. siue p̄ intelligenciā ad iuisibilia ascen-
dat. z ad septēm irrū silitudies trahēs regirat.
z hoc ē qđ eadē mens q̄ omniū capax ē. ex
oī sb̄a atq; natura quo silitudiē ipsentet
figurā coaptat. Pictagoriaī nāq; dogma erat
silia similib⁹ ipl̄ēdi ut sa aīa rōnal' nisi ex
oībus ipōita foret. nullatenꝰ ioīa ipl̄endere
posset. sed in qđ dicit quida Lerzā treno
ipl̄ēdim. etherea flāmis. hūorē liquido.
irō. spirabile flatu Nec tñ existimāe debem⁹
viros tm̄ oīm irrū nā pītissiōs hoc de simplia
cenaa sensisse qđ ulla se paī quātitate disten-
dēt. sed ut apa⁹ et⁹ mirabilē ei⁹ demōstraret
potēciā. dicebāt ex oīb⁹ naturis ystare nō sed'm
ipositiōes sed sed'm ipositiōis rōez Neq; em
ī rrū oīm silitudo aliūde aut extrīseaus are
aduēire aq; edēda ē. sed ipā poa⁹ ea īse z ex se
natiua q̄dā potēcaa z ppria vtute capit
Nam sic varro ī pfessione dicit. nō oīs vale-
tas extrīseaus ebus accidit. ut nēce sit q̄qđ
valeatur aut amittē aliquid qđ habuit. aut
aliquid aliud z duūsū extrīseaus. qđ nō habuit
assimē Videm⁹ aī pīes extrīseaq; aduēiente
fōr̄ ymagies cui libet silitudiēz accipit. aī vō
ipressor metallo figurā ipmit. ipz quidē nō

extrinseca. sed exprua virtute ⁊ nali habilitate
aliud ia aquid ipitare icipit. Sic nimiru mes
irri oim silitudine ignita oia ee dr atq ex
oibus xpositaoez su sape. no integralr sed vtua
lr atq; potencia aliter stine. Et hec illa nature
mre dignitas. qua oes eque naturaliter hnt.
sed no oes eque nouerut. Amim em corpeis
passionibus sopitas ⁊ p sensibiles foras extra
semetipz abductas obliuis e quid sint. ⁊ quia
nil aliud fuisse se meminit nil pt q' videtur ee
credit. Reparamur quit p doctrina ut mam
aguscam natura et ut discam extra no
quere qd' i nob possim inuenire. Summu igit
i vita solame e studiu sapie. qz q inuent felix
e ⁊ qui possidet beatus

Quod studiu sapiecie philosophia sit

Primus oim pytagoras studiu sapie
philiaz nucupauit. malutq; philoso
phos dici dicta na antea sophi id e sapientes
dicebant philchre quide inquisitores veritat
no sapietes. sed amatores sapie vdt. quia
nimiru adeo latet oe veru ut ei vr amore
quatulibz mes ardeat. quatulibz ad ei inquisi
cioez assurgat. difficile oi vt ei veritate xp
yende queat philosophia aut eam reru
q vr eent simq; immutabile bam sortiunt
disciplina estimet. Est aut philia amor ⁊
studiu ⁊ amicicia quodam sapie. sapie
vr no hui q i ferramete ghida ⁊ i aliqua

fabulis ſāa notiāq; vſatur. ſed illi ſapiēcie
q̄ milliis īdigēs viuax mēs z ſola trz pmeua
rōē Eſt aūt amor ſ ſapie ītelligēs aī ab illa
pura ſapīa illūnacō z quo dām ad ſeipam
vtracto. atq; aduocato. vt videat ſapīe ſtudiū
dīnitatis z pure mētis illius amiāā Hec
igit ſapīa ducto animor gm meritū ſue dīni
tatis īpōit. z ad pn̄a nature vīm puritateq;
iduāt Hic nasat ſpeculacōm cogitacōmq;
veitas. z ſcā pura q; actiu caſtimonia Quo
vero ſpiāns aīs ſ excellētiſſimū bonū plſte
z patū ē. ut vie filo quodā pcedat ozo ab ipis
aīe efficacijs ordiendū ē

De explicā vi aīe z ſolū yoiez racone predicti

Triplex ōino aīe vis ī vegetādis corpib⁹q
deplsendit Quaz vna quidē vitam
ſolū corpi ſubmīstrat. ut nascendo
crescat. alendo q; ſubſistat Alia vēo ſenaendi
iudiciū pbet Terca vi mētis z rōe ſubmīra ē
Quaz quidē pme id offriūt ē. ut creandis
nutriendis alendiſq; corpib⁹ pſto ſit. nullum
vēo pſtet rōis ſensus vē iudiciū Hec aūt eſt
herbarū atq; arboꝝ z quātā tre radicitus
affixū tenetur Cordā vero ypōita atq; iūcta
ē ac pmā ſibi ſimiles z ī pte ſtatūes. variū de
quibus pt cape ut multiforme iudiciū capit
Omne em̄ aiat q̄ ſenſu viget id ē q̄ et
nasat z nutrit et alit Sensus vēo diuerſi
ſūt z vſq; ad quinariū nūz aresaūt Ita q̄q

explicā vi aīe z ſolū yoiez rōe p̄dicti

tm aliter nō eaā sentat. Quintꝰ vēo sentire pt
z alit' ei ꝓma quoꝙ vis aīe nascendi sēz atꝙ nutri
edi ꝓbat' ee subiecta. Quib' vēo sensus adest nō
tm eas i ꝑū capitis fōis quib' sensibili corpe fruī
ptes sed absentē qꝫ sensu sensibilib' sepositis
ymaginatarū sensuformarū ymagines tenet. mēoriā
qꝫ ſiāt. Et put qdꝙ uāl valet. logus breuisqꝫ
austo. Sed eas ymaginacões ifusas atꝙ ieuidē
tes simul ut michi ex earū sūm cāde ac sposicāde
efficē possint. atꝙ ideo meminisse quidē ait eā oīa
amissā vēo obliuionē recolligē ac reuocāe nō pnt
futuri vēo hīs nulla ymago. Sed vis aie tēa
que seāt pores alendi ac senāedi tanꝫ it. hīsqꝫ velut
famul' atꝙ obedientibus vitā tadē tota i rōe est
ꝙstituta. Cuꝫ ꝑ vī i rūpnāt fit missiā ꝙclusiōe
vel i absenāt diligēa intelligēcia ꝛ i ymaginatiū
iquisicāde usat. hīs tm hūano gn ꝓsto. Que
nō solū sensus ymaginacāde sēz ꝓsentē z nō ia redi
tas capit. sed eaā pleō actu intelligēcie qd ymagi
nacō suggessit explicat atꝙ ſirmat. Itaqꝫ ut
dām ē hūc dicē iāe nō ea tm i ymaginācāde suffi
cient q subiecta sensib' ꝓpli sedit. verū eaā ex
sensibilib' ymaginacāde ꝙcepta z absentibus
ꝛ bus nota vidē pt z qd intelligēcie rōe ꝓplend'
vocabulorū qꝫ posicāib' apit. Aliud qꝫ natare ei
ꝑtin ē ut p ea q sibi nota sit. ignota vestiget
Et nō solum vnūqdqꝫ an sit. sed quid sit. eaā
qle sit. nr nō z aīe sit optat agnosce. Quā tri
plicē aīe vī solam dām ē hoīm nā sortita est

Cum aīe vis ītelligēdi motab⁹ nō careat qua ī hīs
quattuor vī rois exercet dubitēm
aliq̄d an sit īquirit. aut si ē sciret q̄d sit
adiudicat q̄d si eā vtiq̄ saāz rōe possidet.
q̄le sit vnūq̄dq; vestigat. atq; ī eo certa acide
cui q̄onēta p̄quirit. Nunq̄ ignāus cui ita sit
q̄rit. rōe nichilomin vestigat. Cui igit hīc
actus sit hūam aī ut sp̄ī pñaī stēplatione
sphēsiōe. aut ī absenaī ītelligēdā. aut ī ig
notaī ī quisiōe. ī ī uēdē versēt. duo sūt
q̄ubus oēm opam vis aīe rōnātis impedit
Vnū quidē ut ī ymās ī quisiōis rōem ignoscat.
alterū vēo ut ad saāz prius veniat. q̄d p̄ gram
tas moral exerceat

Que res ad philosophiam ptineant

Sed video ī extricabilē iā ipō loquēdi
ordiē laboriū iādim vbi nobis nō
plegrus sermo sed res obscura dif
cultatē pariat. Quia ēm de studio sapie
loq̄ suscepim id q̄ sol hoib⁹ quodā nature
pūilegio ī petere attestati sum⁹. ī sequēt nūc
om hūanoū actuū moderatrīce quādā sapiaz
posuisse videmur. Si ēm brutoī aīaliū natura
q̄ nullo ī egit rōis iudicio motus suos sed im
solas sensuū passiōes diffud⁹ ī appetendo seu
fugiēdo aliq̄d nō ītelligēdi vtit discreaē. sed
cecō quodā carnis affāī ipellit. restat ut ro
nal aīe actus cecā cupiditas nō vapiat. sed
moderatrix sp̄ sapīa p̄dat. Quod si verū ē

ee ꝺstaterit. ia nō solū ea studia iqbꝫ vl'dei3 na ut
disciplia agit' morū. nec eaā oīm hūanoꝝ actuū.
seu studioꝝ rōes nō ingue ad plsiaz ptinē dicemus
Sedm quā accepacoez sic plsiam diffinire possumꝫ
Plsiosophia e disciplia oīm rerū hūanaz atq
diuinaz rōes plene inuestigās Nec mouē debet qd
sep dixim plsiaz ee amorē z studiū sapie. nōlum
q istrumētis explicat ut e architectura agricul
tura. z cetera hmoi. sedet sapie q sola i pmeua
rō e pt naq de actus z ad plsiaz ptinē sedm
rōez fiia. z ab ea excludi sedm aministracionem
Verbi gīa ut de pīma loquim agricultura ro plsi
e aministracio rustica Cetera opa artificiū z si
na nō sint. imitat tm natura. z sui explaris
form q na e imitat rōe exprimūt Vides ia qua
rōe cogim plsiam i oēs actus hoīm diffidere
ut ia nāe sit tor ee plsie ptes qt sūt diuisiues
rerū ad quas qz ptinē ꝺstaterit De ortu.
Hyeronīe practice mechanice.

Omnīū aut hūanaz actionū seu studioꝝ
q sapia moderat' finez z itēcio ad hoc
spectare debz. ut vl' nāe nre i pfect' itegri
tas. vl' defectuū quib ꝑns subiacet vita tpet
nitas Dicā apa qd dixi Duo sūt i hoīe. boīm
z malū. na z vicū Bonū qz na e. qz corruptū
e. qz mim e. exercicio expandū e salū qz vicū
e. qz corrupcio e. qz na nō e excludendū e Quod
si fidelis extimari nō pt saltē adhibito remedio
expandū est Hec oīno qd agendū e ut na ꝑparet

Jercludat vrai. Integras vẽ nãe xpiane duob⁹ ꝑfiat. scã z vbiute. q̃ nob aĩ simꝑ mis z diuino sub stãaĳs filiando sola ẽ. nã hõ aĩa simꝑ nã nõ sit. sed gemina xpactus sba. sed in vna ꝑtẽ sua que poior ẽ z ut apaus id qd oportet dicã q̃ ipe ĩmõrl ẽ. sed in altera vẽ ꝑtẽ que caduca ẽ. q̃ sola hys q̃ misi sensibꝫ fidẽ ꝑstaẽ nesaũt xgnta ẽ mõrlitati z mutabilitati obnoxius ẽ. vbi tocaes mori nãe ẽ. quocaes amittẽ id. qd ẽ z hs ẽ vltia ps rerũ q̃ priapũ z finẽ habet

De tribus rerũ mansionĳs

Sunt nãq; ĩ rbus alia q̃ nec priapũ hnt. nec finẽ z hs etna nõant. Alia q̃ priapũ quidẽ hnt. sed nullo fine claudũt z dicã gretia. Alia q̃ z priapũ hnt z finẽ. hs sut tpalia. In pmo ordie id statuim⁹ cau nõ ealiud ẽe z id qd ẽ. id ẽ cau⁹ cã z effectus duisa nõ sũt qd nõ aliũde sed a semetipo subsistẽ habet. ut est solus nãe genitor z artifex. Illud vẽ aĩ aliud ẽ ẽe z id qd ẽ. id ẽ qd aliũde ad ẽe venit. z ex cã pcedẽte ĩ actũ pfluxit ut ẽe incaperet. natura ẽ q̃ mũdũ ĩtuĳ oĩmẽ. Idq; ĩ gemina secat. z est quidda qd a causis suis pmordialibꝫ ut ẽe incipiat nullo mouẽte ad actũ pdit. solo dine voluntatis arbitrio ibiq; ĩmutabile ois finis atq; quassitudis expes z sistat. Eiusmodi sũt ĩ substãae q̃s grea vsias dicit z ãcta septuinaris mũdi corpa q̃ eãa ideo qd nõ mutẽtur dina appellata sũt. Terra ps rer

ē q̄ prīapiū ꝫ sīmē ḣsūt ꝫ ꝑ se ad ēē nō venūt
Sed sūt nāe opa q̄oū ꝫ supt̄a sublunari glo
bo mouēte ignē artifice, qui vi quadā descendit
ī res sensibiles ꝓcreandas De illis g̈ dām ē mdsl
ī mūdo moritur eo qd̄ nulla ēīaa ꝑeat Non
em̄ ēīae īrū trāseūt sed forme Cū vero fōr
trāsire dr̄ nō sic intelligendū ē, ut aliq̄ res existēs
pire ōmo ꝫ ēē suū amittē credat sed variari
poa ꝫ Vel sic fortassis ut q̄ ūneta fuerāt abūnce
separent̄ vl̄ q̄ sepata erāt ūiungant, vl̄ q̄ hic
erāt illuc trāseant. vel q̄ nūc erāt tūc subsistāt
ī quib ꝫ ōibus ēē īrū mdsl detrīm̄ patūr De
hijs dām ē. oīa orta occidūt ꝫ aucta senescūt senescūt
eo qd̄ ūneta nāe opa sint prīapiū ḣsūt. ita eāt
sīme aliena nō sūnt De illis dām ē de mdslo
mdsl ī mdslū nl posse īuerti eo qd̄ oīs natura
ꝫ pmordialē habz causā ꝫ subsistēnā ꝑpetuam
De hijs dām ē ꝫ redit ad mdslū qd̄ fuit ān mdsl
eo qd̄ oē opus nature sic tpaliṫ ex occulta causa
ī actū pfluit ita eōdē actu tpaliter destructo
eo vnde venerat īrūsurū sit

De mūdo supplumari ꝫ sublumari

Hinc ē qd̄ mathematici mūdū ī duas ptes
diuiserūt In eā videlicet ptē que est
a caulo lūne sursū. ꝫ ī eā q̄ deorsū ē
et supplumarē mūdū eo qd̄ ibi oīa pmordiali
lege subsistāt nāz appellabāt Sublumarē opus
nāe id ē supioris q̄ oīa gīa animāū que ī eo
vitalis spūs ī fusione vegetū ꝫ a supioribꝫ ad

ꝓmutabiles motus ipsum nutrimentū acquirit nō
solū nascēdo ut arescat. sed eāā ut alēdo subsistant
Unde eāā supiorē mūdū ꝓpe vocabāt ꝓpē cursum
z motū sydeꝝ quin ꝫ eo sunt In feriorē tpalē qua
sēm motus sūt priores agitat Ite supluna ē ꝓpe
ꝓpetuā lucis z quietis tēq̄ nullatenꝰ eclipsiū Huc
aūt ꝓpe ꝫ stellā z ꝫfusionē ꝛꝛ fluctuū aūt ꝫfernū
nūq̄ patebāt Nec paulo latius ꝓscripta sum ꝙ ut
ostēdam ꝙ hoīes quāꝫ ꝑte mutabilitatis ꝓcepse
ē ꝫ ea quasi necessitati ē obnoxiū In ea vero
qua īmortalis ē diuinitatis ē ꝫgnatū Ex quo
colligi ꝑt id qđ supra dictū ē quod videlicet oīm
hūanarū actionū ad hūc finē Laurit ītenao.
ut vl dīne ymaginis similitudo ī nob restauret.
vl hūane vite necessitudini ꝫsulat. ꝙ quo facili ꝙ
ledi ꝑt adūsis eo magis foueri z ꝫseruari dīget

In quo homo similis sit deo

Duo vēò sūt q dīnā ī hoīe similitudīnē re
parāt. id ē speculatio veritatis. z virtus
creatōis. qz ī hō deo silis est. quod
sapiēs z iustus ē. sed iste immutabiliter ille īmuta
biliter z sapiēs z iustus ē Illarū vēò actionū q
hūane vite necessitati deseruiūt trimodū genꝰ est
ꝓmū qđ nāe nutrimētū āmīstrat Scdz qđ ītra
molestia q hunc extrinsecus accidē ꝑnt munit
Terciū qđ ītra iā illata ꝑstat ī medio Cū igit
ad ꝛpandā nāz nāz ītēdim ꝙ dīna actio ē Cū
vēò illi qđ ī finē ī nob ē. nātia quidem ꝙ hūana
dīc igit actio vl dīna ē. vl hūana possum ꝙ

aut nō dgue illā ī eo qđ de supioribꝫ habeat
ītelligēcā appellare Hāc vero qī supioribus
habet & quasi quodā filio īdiget sciaz vocare
Dr igit sapiam ut supꝰ dōm ē actas qrōe fiūt
moderatiue actiones sequēs ē ia ut sapiēcā has
duas ptes dne id ē ītelligēcā & scām dicam Rursꝫ
qm ītelligēcā qm ī inuestigacōe veitatꝭ et m
morū sidēcōne laborat eā ī duas spēs diuidi
mus In tḥeoricā id ē speculatiuā & practicā id
ē actiuā q eā ethica id ē moralis appellatur
Eā vēo qr opa hūana psequit dgue mechanica
id ē adulterina vocatur

ptes dne

De tribus operibus

etēm

Unt em tria opa. id ē opus dei. opus
nāe. opꝫ artifiae imitātis naz Opus
dei ē qđ nō erat creare Un illud In pri
creauit deus ex Opus nāe qđ latuit ad actum
pducē Un illud pducat tra herbā vrētē ex
Opus artifiae ē. disgregata iūgē. vl iuncta
segregare Un illud Cōsuerūt sibi pzomata
Nep em potuit vl tra celū creare. vl hō herbā
pducē. qui n palmū ad staturā suā addē pt
In hijs tribꝰ opibus iuenīt opus hūanarū
qđ natura id ē. sed imitat naz mechanicī
id ē adulterinū nōiat. quēad modū & danis
sibīntroducta mechanica dr Qualit aut opus
artifiae inuitet naturā lōgū ē. Voneroſū est
pſequi p ſigula Possimꝰ tñ exēplificā ī pauꝰ
id demōare Qui statuā fingit hoiez ītuitus ē

Qui domū fecit montē respexit q̄ emittit aut
ppha Qui emittis fontes i uallibus inter mediū
montiū pertransibunt aque Eminentia montiū aquas
nō bibunt ita dom̄i altū quodda caumē leuiāda
fuit ut imbriū tēpestatū molestias tuto irrepe
posset Cum usū uestimētorū p̄mi adiuuerit ostendera
uit quod singula quecq; nascētiū ppria queda
habeāt munimēta quib⁹ naturā suā ab incōmodis
defendūt Cortex ambit arborē. pēna tegit volu
crē piscē squama opit. lana ouē iduit. pilus
animēta et feras uestit. concha testudinē exa
pit. ebur elephantē iaculā nō tunicā fert Nec tñ
sine causa fm̄ē q̄d tñ singula aiantiū nature
sue arma scīm natura habeāt. solus hō inermis nasc⁹
et nudus Oportuit em̄ ut illū q̄ sibi prudēs esset.
nā insuleret Hoī aut ex hoc etiā maior expiendi
occasio p̄staretur. cui illa q̄ ceteris nāliter data sunt.
ppria rōe sibi inuēiret Multo em̄ nūc magis
emitet rō hoīs hoc exercēdo quā habēdo
clarusset Nec sine causa puerbiū sonat. quod
ingeniosa fames oēs extuderit artes Hec
equidē rōe illa q̄ nūc excellētissima i studijs
hoīm̄ uidem⁹ inperta sunt Hac equidē pigēdi
tegendi sculpēdi fingēdi insimta grā exorta
sunt. ut iā aīa nā ipm̄ mirem̄ artifice

Quid sit natura

Quia uēr iā tociēs natura nōiauim⁹.
uidetur aut tullius. nāz diffinire dif
ficile sit. nō tñ huius uocabuli signi

ficacõe ōmo silẽcio ꝓtereūda videt. Negi nō
oīa q̄ volum dicẽ possum. id q̄ possum facẽ debe
plura veteres de nīa dixisse īueniūt. sed nichil
ita aut nō aliquid adhuc restaẽ videat. Quātū
tī ego ex eorū dīs cōicẽ possim. ꝑbus maxīe
modis hūm vocabuli significacõe vti solebant
singuli suā diffinicõez assignādo. ꝓmo nō ꝙ hoc
nomẽ significaẽ voluerūt illud archetypum
exēplar rez oīm q̄ īmēte dīna ē aut roē oīa
formata sunt. Et dicebāt nīaz ēe vnīcuiq; rei
ꝓmordialē causā suā a qua nō solū ēe sed
eā talis ēe habebat. Huic significacõi talis
diffinicõ assignat. Natura ē q̄ vnīcuiq; rei
suū ēe attribuit. Secundō nō naturā esse dice
bāt ꝓprīū ēe vnīcuiq; rei. Cui significacõni
talis diffinicõ assignat. Natura vnīcuiq;
rē iformās ꝓpria differēcia dr. Secm quā signi
ficacõez dicẽ solem. Natura ē oīa ponderā
ad trā vergere. leuia alta petẽ. ignē vrere.
aquā humectare. Terrea diffinicõ talis est.
Natura ē ignis artifex ex quadā vi procedens
ī res sensibiles. pcreādas. Physici nāq; dicūt
oīa ex calore et humore procreari. Unde et virgilius
oceanū patrem appellat. et valerius soranus ī
quodā versu de ioue ī significacõe ignis ethereī
dicit. Jupiter omnipotens rerū ignīq; ipitor ꝓgenitorq;
gentisq; deūq; verū vnus et vide. De ortu Iovis

Postquā ignis ethereus et scīēcie
practice et mechanice ortū demōstrauī

supē loycæ quoq; origiē ñuestigare Quā ideo
ultimā ānumero qz p̄teremo ñuēta ē Cetere prius
ñuēte erāt. sed nōe sunt loycā quoq; ñuēri Cñ
uēo de rebus q̄uēiēt disseruere pt. nisi prius recte
z veraater loquēdi vaaonē agnouerit Qā sicut
diat boeaius aī p̄mitus ātiq; circa nās rerū et
morū q̄litates ñuestigādas operā ipēderet. nōe
sunt sepe falli eos. qz uocāi z itellectuum disce
onē nō habebāt. ut ī multas euēiāt eppairo q
atiqmis mūdū sisse putat. z honestū volup
tatē mētē Hoc aūt ideo huic atq; alijs acci
disse mānifestū ē. qñ p̄ ipciā disputādi qcqd
rōnaaōe apprehendērat hoc ī res ipas qz euēire
arbitrabāt Hic uēo magn̄ ē error Neqz
em sese res ut ī nūis ita eāā ī rōnaaōibus
habēt In nūis em qcqd ī digitis recte sputatis
euenerit id sine dubio z res qz ipas euēire
nōe ē Ut si ex calculo centū stigerit. centū qz
res illa nūo subiectas ēe nōe ē Hoc uēo nō
eque ī disputaaōe seruat Neqz em qcqd ser
monū decursus ñuenerit. id ī nā fixū tenetur
Qua re nōe erat eos falli qui abiecta scīa
disputādi de ēt natura p̄ qrebāt Nisi em prius
ad scīam uenerit. qd rōnaao veram teneat
semitā disputādi q̄ verisilēm nō qm̄ agnoscē
que fida q̄ possit ēe suspecta rerū ī corrupta
ueritas ex rōnaaōe nō p̄t ñuēri Cū igitur
veteres multa sepe lapsi erroib⁹ falsa queda
sibi z ītracta ī disputaaōe colligerēt atq; id

fieri ꝑ possibile videret ut de eadē re straria ꝙ
sione fīā vtraq; ceñt vera q̄ sibi dissentaēs rō
cinaō ꝙ duxisset. cui ve rōcinaōi credi opor
teret cēt ambiguū. visū ē pri ꝙ disputaōis qđ
verā atq; integrā ꝙsiderare nāz. qua ignita tñ illud
qđ ꝙ disputaōez fuerit an vē ꝙ ipse sum foret
posset itelligi ¶ Hinc igit ꝑfecta loyce pricia dis
plīe q̄ disputādi modos. atq; ꝑas rōcinaōes
mira noscendi vias parat. ut q̄ rōcinaō nūc
quidē vēa nūc aūt falsa. q̄ vēo sp falsa. q̄ nūq̄a
falsa posset agnosca ¶ Nec tpe quidē postremaē
sed ordiē pma ¶ Nec em̄ i dyoantibus philosophia
pma legenda ē. propterea qđ i ea docet vocū
z itellectuū natura ꝙ me quib; nullus plīe
tractatus rōnabiliter explicaī pt loyca dī
a gr̄co logos qđ nomē gemināā habet itpretaa
oñē Dicit em̄ logos sermo siue rō. z inde loyca
sermocinal' siue rōnalis saā dia pt loyca rō
nalis q̄ disertiua dr. ꝙtinet dyaleticā et itlgon.
cam loyca sermocinal' gen; ē ad gr̄amaticā
dyaleticā z itlgonicā. et ꝙtinet sub se diserciua.
Vlf ē loyca sermocinal' qua q̄ritā p; itlgoniam
practicā mechanicā āmineram; Nec putādū
ē ideo loycā id ē sermocinalē dici qđ an eius
inuēcōnē nulli fuerit sermōes. z quasi loyces
mutuas locucioēs prius nō habuerit Erāt pri;
z sermōes scēs z lre sed nōdū rō sermonū et
lrāz i artē redacta fuerāt Nulla adhuc recte
loquēdi vl' disputādi ꝑcepta data erant. des

em sāe prus erāt i vsu. quā arte ¶ Cōsiderātes
deinde hoīes vsum i artē posse cucurrit. z qđ vagū
fuerat z lūcēs sum prius certis regul' z ꝓceptis
posse restrīgi. ceperūt ut dām ē ꝑ sucessū mē que
pē casu ꝑ ñ natura exorta fuerat ad artē reducere
¶ Id qđ prius vsus hꝫ habebat ē mēdātes. qđ mīm hꝫ
hꝫ habebat supplētes. qđ superfluū hꝫ habebat rese cā
tes. z de ceteros singulis certas regulas z ꝓcepta
ꝓscribentes ¶ Hui⁹mōi sunt origo oīm artiū hꝫ
ꝓsingula curiētes veriū inuēm⁹ ¶ Prius quā
cēt grāmatica z scribebāt z loquebāt hoīes
Prius quā cēt dyalectica rōcinādo veriū a falso
discernebāt Prius q̄ cēt ethyonica iura ciuia
tractabāt Prius q̄ cēt arismetrica scīaz nūan
di hꝫ habebant Prius quā cēt musica canebant
prius q̄ cēt geometrica agros mēsurabāt Prius
quā cēt astronomia p cursus stellarū discreta
ones tpm capiebāt ¶ Sed venerūt artes que
licet ab vsu primāpiū simpserūt. vsu tñ meliores
sunt ¶ Nec locus esset exponere qm fuerāt sīn
gularū artiū īuētores. q̄ extiterūt. aut ubi.
ant quōp eos discipliē studiū exordiū sumpse
rint ¶ Sed volo quadā prius philosophie
diuisione singulas a se īuicē discernere

Recapitulacio superiorum ¶

Oportet g̃ breuiter recapitulare q̄ supra
dicta sunt. ut facilior fiat trāsitus ad se
quēcia Quattuor tñ dixim⁹ de sciās
q̄ ꝑ quas oēs attingēt ¶ Id ē theoricam q̄ ī speculacōe

veritatis laborat. ⁊ practicā que morū disciplinā
desiderat. ⁊ mechanicā q̄ hui⁹ vite actiōes dispen-
sat. loycā quoq; q̄ recte loquēdi ⁊ acute disputandi
sciam prestat. Hic itaq; nō absurde illequat'
narius aīe intelligi pt̄ quē obreuerētiā sui ātiq̄
ritus urbādū asseuerat. Unde ⁊ illud dictū est
Per quē aīe nūm dedit illequatīū. Hec aūt
sub philosophia ponunt. ⁊ vicissim quas sub
se ponūt repetita breuit̄ difficultate pl̄ie ostendemus.

Incipit liber sēdus de descriptione artium.

Philosophia ⁊ amor sapie q̄
nullus īdigēs vnquā mens
⁊ solā veritatē p̄mea ratio est
Hec difficilius magis ad etymo-
logiā nois spectat. philos
em̄ gre amor dr̄ latīe sophia
sapia. ⁊ unde philosophia
tractū ē. id ē amor sapie. Quod aūt additur q̄
nullus īdigēs vnquā nūes ⁊ sola veritatē p̄mea
id ē. dīna sapia significat. Quem nulli appetenda
īdigē dr̄ q̄ nichil nūm distinct. sed simul ⁊ semel
oīa intuetur. p̄terita p̄nia ⁊ futura. Unūes mens
dēcō appellat̄ q̄ quod semel fuerit dīuina noīe
nulla unquā obliuione aboletur. p̄mea ratio
veritatē q̄ ad eius similitudinē cūcta formata sunt

Dicit quidā qd illud vnde agit artes sp mancat
Hoc g oēs artes agit hō ita tendit ut diuina similitudo
in nobis reparet² que nobis forma ē. deo natura
Eo quātomagis ei formamur tātomagis sapim⁹
Lux em in nobis accepit a luce qd ei coēs sp fuit
qd aliq in nob transit apud illū in mutabile ⁊ sistat
Alit philosophia ē ars artiū ⁊ disciplīa disciplinarū. id ē ad quā oēs artes ⁊ disciplīe spectant Ars dicit pt scām q artes preceptis regulisq sistat. ut ē in scriptura. Disciplīa que dr plena ut ē in doctina Vel ars dicit pt qm aliqd verisile atq opinabile tractat² Disciplīa qm de ipo q aliter se ipse nō pōt veris disputationibus aliquid differit² Quā differētiā plato ⁊ aristoteles ee voluerūt int artē ⁊ disciplīnā Vel ars dicit pt quod fit in subiecta materia ⁊ explicat² p operatiōnē ut architectura Disciplīa vero q in speculatiōne sistat. ⁊ p sola explicat² rōcinatiōnē; ut logica Alit philosophia ē meditatio mortis q magis incūbit xpianis qui seli ambitiōne calcata inuersatiōne disciplinali silitudine future pātrie vīnūt Alit philosophia ē disciplīa omi rerū diuinar atq humanar rōes probabiliter inuestigās Hic omi studiorū rō ad philosophiā spectat Amministratio nō dr philosophica ē. ⁊ ideo philia aliquomō ad oēs res pertinē dicat²

De quadripta diuisione philosophie

Philosophia diuidit² in theoricā practicā mechanicā ⁊ logicā Hec quattuor

ōēnstituent scām ¶ Theorica ī tpretat speculatiā.
practica actiua. quā alio nōie ethicā id ē morale
dicūt. eo q̄ mores ī bona actiōe sistāt. Mechā
nica id ē adulterina q̄ circa ylliana opa versat.
Copica sermocinal' q̄ de vocibus tractat ¶ Theorica
diuiditur ī theologiā. mathematicā z physicam
Hanc diuisionē boecius fat' alijs vbis. theoricen
secans ī itellectibilē z itelligibilē. z naturalem
p̄ter itellectibilē significās theologiā. p̄ itelligi
bilem mathematicā. p̄ naturalē physicam
Demū itellectibile ita diffinit

De theologia

Itellectibile ē quod vnū atq; idē p se
ī mpria semp diuinitate sistens.
millis vnq; sensibus sed sola tm mēte
itellectuq; capitur ¶ Queres ad speculaciōnē dei
atq; ad aī ī corpalitatē sideraciōēz q̄ vere philo
sophie ī dagaciōne sponit. quā ī quit ga theo
logiā nōiant Dicta aūt theologia q̄si sermo
nitus de diuinis ¶ Theos em deus. logos sermo
vel rō ī tpt' ¶ Theologia ē aūt rgitur ē q̄n aut
ī effabilē naturā dei aut spēales ēcturas ex
aliqua p̄te p̄fundissimā q̄litate disserim'

De mechanica mathematica

Mathematica doctinal' scā dī mathesis
ēm. q̄n t habet fmē aspiraciōē ī tpre
tat' vanitas. z significat superstitionē illoꝝ qui
fatu hōmi ī stellaciōibus ponūt Vnde hmōi
matematici appellati sūt ¶ Mā aūt thy habet

de theologia de mathematica

aspiratu doctrinā sonat Nec aut ē q̄ abstracta ysi
derat quātitatem Abstracta em quātitas dicat
quā itellectū a materia sepantes. t' ab alijs accidē
tibus. ut ē par ipar Figura. Ysi cemodi sola cōsiderat
tractatum q̄ quod doctrina fāt nō natura Quam
boetius itelligibilē appellat. q̄ pma pte itellec
tibilem cogitatiōe atq; itelligētia xplendit.
que sibi oīm celestiū corpm simpne diuinitatis
Vquicq̄d subluñari globo beatore aīo atq;
priore substātia valet. Postremo humanaz
aiarū q̄ oīa ai pōis illi itellectibil substāe
fuissent corpm tactu ab itellectibilibus ad
itelligibilia degenerauit. ut nō magis ipa
itelligant quā itelligāt. Vitelligētie puritate
tūr beatora sint. quoaēs sese itellectibilibus
applicauit Spiritū naq; Vaiarū natura.
q̄ corpea Vsimplex ē. itellectibilis substantie
pceps est Sed q̄ p instrumēta sensuū nō uniformi
ter ad sensibilia xplendenda descendit corpq;
silitudīnē per ymaginatiōem ad se traxit in eo
quodammodo suā simplicitatem deserit quo
xpositionis rōem admittat Neq; em oīmodo
simplex dicā pt quod xpositio silē est Eadem
igitur res diuisis respectibus itellectibil' simul
Vitelligibilis ē Intellectibilis eo quod incorpea
sit nīa Vnullo sensu xplendi possit Intelligi
bilis vero ideo q̄ silitudo quidē ē sensibiliū
nīū sensibilis Intellectibile est em quod nec
sensibile est nec silitudo sensibilis Intelligibile

ait quod ipm quidē solo papiat intellectu sed nō solo
intellectu papit. qz ymaginacōne vel sensum
habet quo ea q̄ sensibus subiacent ꝓpendit
Tangendo em̄ corpa degnat. qz diu visibiles
corpm formas p sensuū passiones pcurrit. easq;
attractas p ymaginacionē in se tralyit. tocies
a sua simplicitate scindit. quocies aliquibus
ytrarie passionib⁹ qualitatibus īformat Cum
vō ab hac distractōe ad puram intelligēcām ascen
dens in unū se colligit fit beator intellectibilis
substancie ptinacione

De quaternario anime

Duus quoq; pgressiōis egressionisq; rōem
hic ea nūs docet Dic ter unū fiunt
tria. dic ter tria fiunt nouē. dic ter
nouē fiunt viginti septē. dic ter viginti septē fiunt
octogintaunū Ecce ter in quarto gradu unitas
prima octinet. ideoq; cuēire videbis si usq;
ad infinitū dixeris multiplicationē. ut semp
in quarto gradu unitas emineat Rectissime
quit simplex aie ecclesiastica unitate exprimit. que
ipsa quoq; incorpea e Ternarius quoq; ppt
indissolubile medie unitatis vinculū ignee ad
animam refert siquidē quaternarius qz duo media
habet. ideoq; indissolubil e ppie ad corpus
ptinz prima igit progressio aie e qua de sim
plici ecclesiastica sua que monade figurat in vir
tuale ternariū se extendit ut iam p simplicē
ecclesiastica aliud appetat. aliud pua attemnat.

per rōem int̄ vtrūq; discernat. Et recte a mo-
nade ī triadem profluere dr̄. qr̄ ois eēnaa
naturalit̄ prior ē potētia sua. Rursū qd̄ eadem
vnitas ī ternario multiplicata ter ineūtur. hoc signi-
ficat qm̄ aīa nō p ptes sed totaī singulos suos
potenciaīs sistat. Nec em̄ vl' rōnī sola. vl' irā sola
vl' sapiētiaam sola trāā p tē aīe dicere possum.
aī nō aliud nō minꝰ sit ī substāīa eō quā aīa.
nō aliud nō minꝰ ira quā aīa. nō aliud nō minꝰ
sapiētia quā aīa. sed vna eadē qr̄ substāīa
sedm̄ diūsas potētias suas. diūsa sortit̄ vocabula.
Deinde a vitali ternario sedā pgressiōe ad regē-
dam hūanī corpis musicā descendit̄ que no-
uenario ꝯponitur. qr̄ nouē sunt foramīa ī humano
corpe. quibus sedm̄ nāle ꝯpanāā īfluit et
effluit de quo idē corpus vegetat̄ et regitur.
Hicq; p eādē ordinē qr̄ prius naturalit̄ potentiaīs
suas hūanā corpi ꝯmiscet̄ postea aūt ī tertia
pgressiōe p sensus ia extra sepīsa ad visibilia
hūana p septē qui solidus nūs ē. et trina
dimensiōe ad similitudinē corpis extendit̄ figurat̄
dissipanda p īfimtas actiones dissipat̄. In qrta
aūt pgressione soluta a corpe ad puritatē sim-
plicitatis sue ineūt̄. ideoq; ī quarta multipli-
catione vbi ter xxviij octogīta vnū excreuit
monas ī sūmo apparet. ut euidenter declarēat.
qd̄ aīa post hūanā vite ciminū qui p octogīta
designat̄ ad vnitatē sue simplicitatis redeat.
a qua prius discesserat. cū adhūanū corpus

regendum descendebat. Quod aut octogita
meta humane vite naturaliter sistat ppha declarat
Si iqui in altitudine octogita ami et amplius cor
labor et dolor. Nam quadrupla p gressionem illu
quatnariu aie de quo sup locuti sumus. quidam
intelligendu putant. eiusq ad distinctionem quatnarij
corpis quatnariu aie appellatu

De quaternario corporis

Qdam corpi quoq finu assignat quatna
riu. Dicut monas aie ita dias corpi
agnuit. Dic bis duo sunt quattuor.
Dic bis quattuor octo. Dic bis octo sedecim. Dic
bis sedecim sunt triginta duo. Hic in quarto
loco similiter idem numerus. id est binarius a quo
multiplicatio initiu sumpsit tibi occurrit. idemq
si in infinitu processeris. indubitat' occurret. ut
quarto semp gradu binarius semp emineat
Et hic est quatnarius corpis in quo intelligi datur
est quod a solubilibus exceptionem accipit. ipm
quoq est dissolubile. Video nunc satis apte ut
puto quo aie de intellectibilibus ad intelligibilia
degenerat. qui a puritate simplicis intelligentie
in mixta corpm fuscat ymagine ad visibiliu
ymaginationem descendit. rursum q beatores
sunt qui se abstractione ad simplicem matem suam
fonte colligentes quasi quoda optime figure
signo impresse apponunt. Est igit ut apparuis dica
intellectibile in nob. id quod est intelligentia. intel
ligibile vero id quod est ymaginatio. intelligentia

de quatuor corpl

vero est de sol

vero est de solis vero principijs. id ē deo ydeis et
yle et de ī corporeis substanciis pura certaq; ymi
cio Imaginacio ē media sensuū ex corporum
vliquijs ī herentibus acio priapū ymacionis p
se. nichil certū habens Sensus ē passio aīe m
corpe ex qualitatibus extra accidentibus

De quadriuio

Quadriuium mathematicam

Quū igitur ut supra dictū ē ad mechani
cū ppriē ptineat abstracta attendere
quātitatem ī ptibus quātitatis spēs
eius q̄rē oportet Quātitas abstracta nichil ē
aliud nisi forma visibil' secūm limianētem
dimēsionē acio ipressa q̄ ī ymaginacione sistit.
aut ī gemine sūt ptes. una ītinua ut arbor
lapis. q̄ magnitudo dr. alia discreta ut grex
populus q̄ multitudo appellat Rursus multitu
dinis alia sūt p se. ut tres quattuor vl' quili
bet alt' nūs. alia ad aliquid ut duplū dimidiū
sexq̄altēr sexq̄tertiū vl' quodlibet tale Magni
tudinis vero alia sunt mobilia ut spera mūdi.
alia īmobilia ut tra Multitudinē q̄ que p se
arithmetica speculat illā aūt q̄ ad aliquid
ē musica Immobilis magnitudis geometria
pollicetur notiā Mobilis vēo sāz astrono
mice discipliē pcia vēdicat Mathematica
igit̄ dividit ī arithmeticā musicā geometriā
et astronomiā De arithmetica

Ares gce vtus ī tpe latē. rithmus
nūs inde arithmetica vtus nūl dr

Virtus aūt mūi ē quod ad eius silitudīe cūcta
formata sunt De musica

Musica ab aqua vocabulū sumpsit eo qđ
nulla eufonia id ē sonoritas sine bona
humore fieri possit De geometria

Geometria mēsura tre ītēptat eo qđ ly
discīplia pmū ab egyptijs ītpta sit
quoꝝ tēmōs aī nilus īundacōe sua
limo obducēt ꝛ sfinderet limites ptias et
flumbus trā mēsurare ceperūt Deinde a
sapientibus eaā ad spacia maris ꝛ celi ꝛ aeris
ꝛ quorūlibet corpm mēsurāda deducta sunt
et extensa De differēcia astronomie et.

Astronomia ꝛ astrologia astrologie
ꝛ ly differre videnť quod astronomia
de lege astrorū nomē sumpsit Astrolo
gia aūt dīa est quasi sermo de astris disserēs
Nomia em gre lex Alogos sermo ītpretatur
Ista astronomia videtur ee q de lege astrorū
ꝛ mundi sīe celi disserit. regiones tractus aiaꝝ
ortus ꝛ occasus siderū ꝛ aīaliū quodaꝝ nata
vocēť inuestigās Astrologia aūt q astra si
derat. secūm nativitates ꝛ mortes ꝛ quorūlibet
euētuū obseruāciā. q ptī ītalis ē. ptī supsti
ciosa Naturalis ī sptlcibus corpm que
sedēt supiorū ītēperāciā variant ut sanitas
egritudo tēpestas serenitas. fertilitas et ste
rilitas Superstitiosa ī augurijs ꝛ alijs que
libero arbitrio subiacēt quā ptē mathematicā

tractatus De arithmetica

Arithmetica materiā habet parē ⁊ iparē
numm parēs alios ē piter par. alios
piter impar. alios iparē par. Impar quoq;
nūs tres habet spēs p̄ma ē p̄mus et ispōtiuſ
sēdā sēdis ⁊ ispōitus Cetera p̄se sēdis et
spōitus ad alios spatios p̄mq; ⁊ icōpositus

De musica

Res sūt musice assūdana hūana īstrumē
talis assūdana alia ī elemētis. alia ī
planetis. alia ī tpibus In elemētis alia m
pondē alia ī nūo. alia ī mēsura In planetis.
alia ī situ alia ī motu alia ī natura In tpibuſ
alia ī diebus viassitudie lucis ⁊ noctis. alia
ī mēsibus ⁊ emētis Et emētisq; lunaribus.
alia ī ānis mutatōe veris estatis autūpni ⁊
hyemis Hūana musica alia ī corpe. alia n
aīa alia ī nexu vtriusq; In corpe alia ē
ī vegetatōe sēdm q̄ ⁊ esāt que ōibus nascen
tibus suēit Alia ē ī humoribus ⁊ quoꝝ ī sple
niē hūanū corpꝰ subsistat. q̄ sensibilibꝰ ī mus
est Alia ī opatōibꝰ q̄ spēaliē ronalibus
ignit quibus mechāica pest Que si modū
nō ⁊ cesserit bone sūt ut inde nō nutriat
cupiditas. unde ī firmitas fouēri debet. sicut
lucanꝰ ī laude catōis refert Huic epule
vicisse fame magnq; penates submouisse
hyemē tecto. p̄aosa vestis hyrta mēbra sup
romani nox q̄rtis mduxisse toga Musica

de arithmetica De musica

ī alia alia ēm ētatibus. ut ē iustica pietas et
tēperancia. alia ī potencijs ut ē ira z audacia
Musica tē corpus z alam ē illa naturalē amī
cicia qua aīa corpi nō corpeis vīal' sed affec
tibus quibusdā colligat ad motiēdū z sensi
ficandū ipm corpus sed in quā amicicia nēo
carnē suā odio hī abuit Musica hī ē ut amet
caro sed plus spūs. ut foueat spūs, corpus nō
Primatū vtus Musica īstrumētalis alia m
pulsu ut fit in tympanis z cordis. alia ī
flatu ut ī tybijs z organis. alia voce ut in
carmibus et cantelenis Tria quoq; sunt
gria musicoꝝ Unū quod carmia fingit.
aliud qđ īstrumētis agit. tertiū qđ īstrumētoꝝ
opus carmēq; diiudicat De gometria.

Gometria tres hī abet pres planime
triā altimetriā cosmimetriā pla
nimetria planū metit id ē longū z latum
z extendit añ z retro dextrorsū z sinistrorsū
Altimetria altū metit et extendit sursum
z deorsū Nā z mare altū dī id ē pfundū.
z arbor alta id ē sublimis Cosmos mūdus
tēpat z inde dicta ē cosmimetria id est
mēsura mūdi Nec merit sperica id ē globo
sa ut rotūda sicut ē pila z ouū unde eadē a
spera mūdi ppt excellenciā dicā ē cosmimetra
nō qr tū de mēsura agit agat. sed qr mūdi
spera inter omnia sperica dignior sit

De astronomia . .

Scrarū ē quod supius ī mobilē mag
nitudīnē geometrie atrib[uit]m ſ. z mo
bilē astronomie. qr ly ſcdm pmā īuen
cionē dām ē ſcdm quā ecīā geometria mēſura
terre dr Vel possum dicē qđ id qđ geometria
z ſpera mūdi ſiderat. id ē dmēſio ſ[pa]gionū et
ſtelloꝝ celestiū ī mobile sit ſcdm ly oc quod ad
geometr[ā]m ſideracionē ptinz Geometria em
nō ſiderat motū ſed ſpacū Quod aūt astro
nomia ſpeulat[ur] mobile sit id ē cursus astroꝝ
z reuolucia tr tpm Dicēdz v mūsalit[er] dicem ſ
ī mobilē magnitudinē geometrie ēe subiectā.
mobilē astronomie Quia licet ambe de eadē
re agāt. vna tn ſtēplat[ur] id qđ pmanz. altera
id qđ transit ſpeulat[ur] Diffinicio quadriuij

Aritymetica ē igit[ur] nūor ſcā musica ē
vocū ſonoꝝ dr ſio et vocū varietas
Alit musica sue armonia ē plurū dissimiliū
z vnīū redactorū ī cordia Geometria ē disciplīa
magnitudīs ī mobil fōrūq descripcō item
platia p quā vn[iu]sq[ue]q ēm declarari solent
Alit Geometria ē fons sensuū z origo dāoꝝ
Astronomia ē disciplīa ī uestigās spacia. motus et
reditus celestiū corpm certis tpibus

Physica causas ēr[um] De physica
ī effectibus suis z effectis ī causis suis
ī uestigādo ſiderat Unde tremor ēr[um].
qua vi maria alta tumescāt. vnres yerbarūq.
aiōs irasci ferarū Omne gen[us] fruticū lapidū

quoq; repelluq; plysice nã ĩtptat' vnde eã ĩ supiori diuisione plysice theorice plysicã nãlẽ boecius nõiauit. Heo eciã plysiologia dr id ẽ sermo de naturis differens qđ ad eandem causã spectat plysica aliqñ large accepit' equi pollens theorice sedm quã acceptionẽ philoso plysiã quidã ĩ tres ptes diuidũt q ẽ plysicam ethycã logicã. In qua diuisione mathematica nõ ponit', sed restringit' plysica ĩ plysicã ethycã logicã.

Quid sit ppriũ vnĩ cuiusq; artis

Quũ igit' oẽs artes ad vnũ philosophie tendãt finẽ. nõ vna tñ via oẽs currũt. sed singule suas ppias quasdã ĩsideraciões habent quibus ab inuicẽ differũt logica ĩsideratas ẽ ĩ rebus attendẽs ĩtellectus rerũ siue p ĩtelligẽciã ut neq; sũt hĩ neq; horũ similitudines. siue p roẽm ut nõ sũt hĩ sed horũ tñ similitudines. Considerat g' logica spẽs & gña rerũ. Mathematice aũt ppriũ ẽ actus ĩspicere ĩ ipsis per roẽm attendere. Verbi grã. In actu rerũ nõ iuẽit' linea sine superficie & solidũte. Nullũ em corpus sic solũmõ longũ ẽ vt latitudiẽ vl' altitudiẽ careat. sed ĩ oĩ corpe yẽtia simul sũt. Racio tñ attẽdẽs sine superficie & crassitudiẽ lineã pure p se qđ ẽ mathematicũ. Nõ q ĩre ita vel sit vl' possit ẽe. sed q; rõ sepe actus rerũ ĩsiderat nõ ut sũt sed siant ẽe possũt nõ ĩ se sed quatũ ad qđam roẽm. id ẽ ut rõ pateat' ẽe. Secdm quã ĩsideracẽm

dictū ē ītinuā quātitatē ī infinita decrescere.
z disceta crescē ī infinitū Talis ē ēm vnaq;
tas vōis ut dē longū ī longa diuidat latū ī
lata ē utq; ipi vōi medij cuēs ītervallo
ītervallū generet plīce aūt ēppiū actus
rerū punctos ī punctē sideratē attendere
Actus ēm corpm mūdi nō sūt puri sed
xpōīn ab actibus puroū Quos plīca
ai p se nō tuētant. pure tn et p se sideratē
Purū tn sed in actū ignis. siue tre. siue aeris.
siue aq; z ex natura vnīcuiusq; p se sideratā
de creatōne et efficacia tractat Logica
ēā ptereūdū nō ē q3 sola plīca pprie de rebus
agit. cetere ōēs de ītellectibus verū Logica
tractat de ipis ītellectibus sēdm pdicamētalē
īstitutōnē Mathematica vero sēdm ītegralē
xpositōnē. et ideo logica q̄iq; utilis para ītelligē
cia. mathematica aūt nīlq̄ā sine ymagina
tōe ē. ideoq; medij vē simplex habet Cuna
ēm logica z mathematica priores sūt ordine
discendi q̄ plīca. et ad ea quodāmō īstrume
ti vice fungūt. quib; vnūquēq; pmū ī for
mari oportet. aliquā plīce speculatōi operā
det. nēte fiunt vt nō ī actibus verū ubi fallax
exprimētū z. sed ī sola vōe ubi tōtalissa veritas
manet. sua sideratōnē poneret. deinde ipa
vōe pua ad experiēta rerū descenderet Post
quā ggt demōstrauim q̄ quo dubio tlgeorice
quā pōit boetius scipiōi suētiat. breuit nūt

ꝛ trahsp ꝛpetim ꝙ ut ſm̃gula vtriuſq; v̈ba diuiſionis
iuxt̃ ꝛferam ꝙ Collacio ſuprad̃ictor̃ũ

Theorica diuidit ꝛ thseologiã mathema-
ticã ꝛ phſicã Vel aliꝫ Thseorica diuidit
ꝛ intellectibilẽ intelligibilẽ ꝛ mãlẽ Vel
thseorica diuidit ꝛ diuinalem. ꝛ doctrinalẽ et phi-
lologiã Eadẽ ẽ igit̃ thseologia intellectibil' et di-
uinal' Eadẽ mathematica intelligibil' ꝛ doctri-
nal' Eadẽq; phſica phſilologia et natural' Dic-
qui ſic hos tres thseorice ptes miſtice quo dã palladis
nom̃ie q̃ dea ſapie fingit ꝛ et ſignificari putat
Dicitur em̃ tricona quaſi tritona id ẽ tria
agnita videlicet dei quã intellectabilẽ nom̃au ꝙ
ꝛ aiam quã intelligibilem dixim ꝙ. ꝛ corpm
quã naturalẽ appellauim ꝙ Et merito ab hijs
tribus tm̃ ſapia vocabulũ ſumit. q̃ licet tres
v̈liquas id ẽ ethsicã mechanicã logicã agnue
ad ſapiam referre poſſem ꝙ. expreſſius tm̃
logicã ꝓpt̃ vocis eloq̃ntiã mechanicã ꝛ ethsicã
ꝓpter circũſpectionẽ morũ ꝛ opm̃ prudẽtiã
ſiue ſapiam appellam ꝙ Sola aũt thseorica ꝓpt̃
ſpeculacionẽ ꝛ veritatis rerũ ſapiam nom̃iam ꝙ Item

Practica diuidit ꝛ ſolitariã ꝓuatã et
publicã Vel aliꝫ In ethsicã eq̃nomicã
et politicã Vel aliꝫ In moralẽ et
diſpẽſatiuã ꝛ ciuilẽ Vna eſt ſolitaria ethsica
ꝛ moralis Vna rurſũ ꝓuata eq̃nomica et
diſpẽſatiua Eadẽ q̃ publica politica atq; ciuil'
Eq̃nom' ꝛ ꝓpt̃ diſpenſator. inde eq̃nomica

dicta ē dispēsatiā polis ḡre latīe cuitas dr. inde
politica dcī ē id ē cuitas Cui ethicā ptē statu
mus. practice stricte acquienda ē ethica ī morib ꝫ
vm iaī ꝫ ꝑsone. z ē cadē que solitaria Soli
taria igit ē q̄ sui aīā ḡcīēs actis sese erigit
ꝯmat augetq; vtutib ꝫ mchil ī vita admittes
quo nō gaudeat. mchil facīēs pemtēdū priuā
ē q̄ familiaris officiū medicari ꝑponēs dispo
siadē distribuit Publica ē q̄ rei publice aīā
suscapiēs. actorū saluti sue prudēāe solleraā
z iustiāe libra. z fortitudīs stabilitate z tpātie
pāā medet Solitaria igit suēt singularib ꝫ.
puata prīb familias. politica rectorib ꝫ urbiū
practica actual dr eo quod res ꝑpōitas opa
cōibus suis explicet Moralis dicat ꝙ quam
mos vuēdi honestus appetit. z istituta ad
vtutē tendēāa ꝑparat Dispēsatiā dr ci
domestica rerū sapiēter ordo dispōit Ciuil
dr ꝙ quā toīus cuitatis vtilitas āministrat

Diuisio mechanice in septem

Mechanica Sygtē scīās sūt Lanificiū.
armaturā. nauigacōnē. agriculturā.
venacōnē. medicinā. theatricam
Ex quibus tres ad extrīseaus vestimētū nature
ptinēt quo ipa natura ab īcōmodis se ptegit
Quattuor ab ītrīseaus quo se alendo vl fouēdo
nutrit ad silitudinē quidē trium z quadruum
Quia trium de vocab q̄ extrīseaus sut et
quadruuiū de ītellectibus qui ītrīseaus

ceptis sūt ptractant. Hec sūt septē ancille quas
merauius a philologia i dotē accepit. Quia
rimiriū eloquēcie cū iūcta fuerit sapiā oīo ipsa
actio seruit. Sicut tuli i lib⁹ rhtoricoū de studio
eloquēcie dicit. Ifa tuta. Ifa honesta. Ifa illustris.
Ifa eodem vita tocāda fuit. Nā sic ad rē publicam
pluriā i moda venīt si moderatrix oīm ptō
ē sapiā. Hinc ad eos qui ipam adepti sint.
laus honos dignitas. Influit. Hinc amicas q̄
eoū certissimū z tutissimū pīdiū ē. Hec me-
chanice appellant. id ē adulterie q̄ de opere
artificis agūt q̄ a natura formā mutuat. sicut
alie septē liberales appellate sūt. vl q̄ liberos
id ē expeditos z exercitatos aīos i quirūt. q̄
subtilē de rez causis disputāt. Vel q̄ liberi
tīn ātiquitus id ē nobiles i eis studē i sueuerat
plebei veō z ignobiliū filij i mechanicas ppter
pīcia opandi. In quo magna priscoū apparet
diligēcia que mil itēptatū liquere voluerūt.
sed oīa sub ētis i gulis z ptēptis strīgere. Mechā-
nica ē scia ad quā fabricā oīm rerū i currere
dicit. Prima lanificiū

Lanificiū strictoria texendi i suēdi et
i torquēdi gīa q̄ fiūt manu aut fus
subula girgillo pectine alabro calami
stro chalamdro siue alijs quibuslibz i strumentis
ex quacūz lāmi vl lane materia. et oī gne
pelliū erasarū. vl pilos habētiū canabis q̄
vl subtilis iūcoū pilorz floccorz aut alia

qualibet re huiusmodi q̄ in usū vestimētoꝝ opimē
torū lutheoꝝ. sagoꝝ. saginatū. substratoriꝝ.
cortinarū. matulariū. filtroꝝ. cordarū. cassium.
siniū. redigi pt̄ stramia q̄ ex quib⁹ galeros
z sportulas texere solēt hoīes. hꝰ oīa studia ad
lanificiū ptinēt ¶ de armatura

Scūda ē armatura. Armatura aliq̄
q̄libet īstrumēta dicā². sicut diam⁹
arma belli. arma nauis id ē īstrumē
ta belli z nauis. Ceteꝝ ꝓprie arma sūt quibus
tegim̄ ut scutū thorax galea. Vel quib⁹ pcutim⁹
ut gladius bipēnis sarisa. Tela aūt sūt quib⁹
iaculari possum⁹ ut hasta sagitta. Dicta aūt
arma ab armo id ē brachio q² brachiū muniūt.
quod ictibus opponē solem⁹. Tela aūt dicūt a
greco telon id ē longū eo q̄ longa sint hꝰ modi
Unde z ꝓtelare id ē plōgare diam⁹. Armatura
igit² quasi īstrumental' scīa dr̄. nō tm̄ ideo q̄
īstrumēta opando utat². quātū q̄ de ꝓiacēti
alian⁹ masse materia aliq̄ ut ita dicā īstru
mētū effiāt. Ad hanc oīs materia lapidum
lignoꝝ metallorū hꝰ arenarū argillaꝝ ptinz
Hec duas habet spēs. Architectonicā z fabrile.
Architectonica dūdit² i cemētariā q̄ ad latho
mos z cemētarios z i carpētariā q̄ ad carpen
tarios z tignarios ptinz alios q̄ hꝰ modi utriusq̄
artifices. In dolabris. z scauris. lima. z ascaula.
serra. z terebro. rucamis. artauis. trulla.
xyrami. Si polietes. dolates. scalpetes. limates.

fculpentes ꝙ fingētes limētes. ī qualibz materia.
luto. latere. lapide. ligno. osse. sabulo. calce.
gipso. ⁊ si q̄ sūt silia opanaīt Fabrīe diuidit in
malleatoriā q̄ feriēdo massam ī formā extēdit.
⁊ ī excluſoriā q̄ fūdendo massā ī forīm ēdigit
Unde excluſores dā sūt qui de ifusione masse
nouerunt forīm vasis exp̄mē Terra nauigādo

Nauigādo itur oēm ī emēdis. vendēdis.
mutādis domesticis siue peregrinis
mercibus negociatione ⁊ hec tractatiē
quasi q̄dā sm gīs ī tyrrhenā ē. eo q̄d hmōi p̄fes-
sioni eloquētia maxīe sit necessaria Unde vsq;
qn fandi die p̄esse dicat² merator¹ quasi merca-
torū tūrius id ē dns appellat² Hec secreta
mūdi penetrat. littora īuisa adit. deserta
horrida lustrat. ⁊ ad barbaris nacōibus. et
lignis īcognitis mercia hūanitat exercet
Hui⁹ studiū gentes cōciliat. bella sedat. pacē
firmat. ⁊ priuā bona ad dēz vsū oīa īmut

Agricultura q̄tuor Terra agricultia
spēs habet Arui. agrū qui sacrōi
deputat². ⁊ situ q̄d arboribꝫ vacat.
ut vineti pomeria. nemora. pascuū ut prata
tempe. tesqua. floridū. ut ortū ⁊ rosaria
Cinario diuidit² Aquā venādo

ī ferīā aucupiū ⁊ piscatuq̄ ferina
multis modis exercet² Retibꝫ. pedicis.
laqueis. pāpicijs. arū. iaculis. cuspide.
ītagine. pēnarū odore. canibꝫ. aquatilibus

Aucupiū fit laqueus. pedica. i tesibus. auce.
visco. hamo. pscatura fit sagena. i tesibus.
gurgustijs. hamis. tacalis. Ad hāc diſaplinā
ptinz omi aborū. saporū. et potū. apparatus
Nomē tū accepit ab vna pte sua qr ātiquitus
plus venacōe vesa solebant. sicut adhuc i
quibusdā egrōibus vbi rarissimi vsus panis
ē carnē p alvo. z mulsū vl aquā pro potu habēt
Cibus ī duo dividit in panē z obsoniū. panis
dās ē vb quasi ponis qr ōibus mēsis apponit
Vel a gro pan qđ ē ōe qr nullū iuuuū bonū
sine pane ducāt z panis multa sūt gra Azim q.
fermētatus. subacerida q. rubigus. spongia.
placēta. dibanicus. dulcia. siligineus. amolū.
simila z cetera multa Obsoniū dr quasi ad
nūctū pani qđ nos abarū dicē possim z hui q
multa sūt gra Carnes. pulmēta. mulsa.
olera. fructus Carnes alie sūt asse. alie frixe.
alie elixe. alie crude. alie salse. alie dicūtur
sucrdia Lardū qđ sūc taxea. pna. vl petasū
culus. anxugia. aruina. adeps pulmēti
dē multa sunt gra lucanie. farāmē. —
minutal. astotū. mortisie. galacie. z cetera
q̄z p̄cepe cocorū ex cogitare potuit ajulsa
habent lac. colustrū. babdusta. butirum.
caseū. serū Oleū z fructuū nōia enūet qui
pt Sapores alij calidi sūt. alij frigidi. alij
amari. alij dulces. alij sicci alij humidi
Potus alij tm sūt potus. i. q̄ humectat tm

nō nutriūt ut aqua. alīj potus z cibus ꝫ ē id ē
qui humectāt z nutriūt ut vīnū Rursū qui
cibus sūt alīj naturalit sūt cibus ut vīnū et
sicera. qlibet alīj accidētalit ut seruisia medo-
nes Venacio igit stinzoia pistorū carnificū
cocorū cauponū officia Diuisio mediāa Sexta

Mediāa diuidit i duas ptes octasiōes
z opacōes Octasiōes ex sūt sicer.
motus z quies. iamnāo. z ipleno.
cibus z potus somn z vigilie z accidēaa
aie Que ideo octasiōes dicū q fiaūt et
seruāt sanitatē. si tpata fuerīt. si itemperā
fuerīt īfirmitatē Accidenāa aie ideo dicū octasio
sanitatis vel īfirmitatis. q aliqñ vel mouēt
calorem ipetuose ut ira. vel lenter ut delecta-
cōes. vel attrahūt z celāt aut ipetuose ut
terror z timor. aut lenīt ut angustia Et sūt
q mouēt naturalē vtutē itus z egressus ut ē
tristīāa Dīs opacio mediāe aut itus fit à ex
tus ut ea q ore naribus auribus siue ano
Et mittū ut pociones vomitacōes pulueres
ē q bibēdo vl masticādo vl attralsēdo sumū
Vel ut epitēmata, cathaplasmata, emplastra.
Cirurgia. que duplex ē. i cauīe ut mādere
siue vrere. i osse ut solidare z ūnare reddē
Nec moueat quēquā q abū z potū it attri-
buta mediāe nīo ānio q sicut venacōni
attribuūt. q secūm Diuisos respectus ly fastū ē
Vīnū nāqi i boto agricultuce ē. i pcio cellarij

ī gustu medici Emulē alioꝝ apparatus ad
prīstinū. macellū. coquinā ptinz ꝫtus saporis
ad mediānā De theatrica septīmi

Theatrica dī scā ludoꝝ ā theatro ludo
rū ꝑ plus ad ludendū uenire solebat
Nō q̄ī theatro tm̄ ludus fiēt. sed quia
celebrior locus fuerat ceteris. fiebāt aūt ludi
alij ī theatris. alij ī gabulis. alij ī gīnasijs.
alij ī amphiteatris. alij ī tharemis. alij ī iuuenijs.
alij ī famis In theatro gesta recitabant. uel
carminibus. ul' psonis. ul' iactibus. ul' oscillis.
In gabulis chorreas ducebāt. ⁊ saltabāt In gīna
sijs luctabant In amphiteatris cursu certabāt.
uel pedū uel equoꝝ ul' curruū In arenis
pugiles certabant In iuuenijs rithmis et
musicis īstrumētis ⁊ odis psallebant ⁊ alea
ludebāt In famis tpe solēpni deoꝝ laudes cane
bāt Ludos uero idcirco inter legitimas actiones
numerabāt q̄ tpato motu naturalē calor nutrit
ī corpe ⁊ letitia animī ꝑpat Uel q̄ magis uide
q̄ necesse fuit ꝑplm aliq̄ ad ludū uenire. uolue
runt determinata ee loca ludendi. ne diuersorijs
uētacula facientes pbrosa aliq̄ aut flagitiosa
ꝑpetrarēt

De logica q̄ ē quarta ꝑs philosophie

Logica diuidit ī grāmaticā ⁊ rōem
disserēdi Grāma gr̄ce dr̄a ītpat latīe
inde dca ē grāmatica id ē literalis scā.
Littera ꝑprie ē figura q̄ scribit Elemētū sonus

qm̃ pn̄ciat. Cetez̄ uł large accipiēda ē lr̄a
ut ꝫ scripturā ꝫ uocē intelligam. Utrūq; em̄ ad
grām̃aticā ptinz. Quidā dicūt grām̃aticā nō ee
ptē philosophie. sed quasi quoddā appendēciū
ꝫ istrumētū ad philosophiā. De uōe aūt disse-
rēdi boecius dicit. qd ꝫ ꝑs ee possit ꝫ istrume-
tū ad philosophiā sicut pes manꝰ ligula oculus
ee ꝑtes sunt corpis ꝫ istrumēta. Grām̃atica
simplicit agit de uocabus id ē sc̄dm se iuēciōez
ꝫ formaciōez. ꝓpositionē iflexionē placiōez
ee ad pn̄ciacionē tm̄ ptinēcia ptractās nō
dissērendi agit de uocabus sc̄dm intellectum.

Grām̃atica diuidit de grām̃atica
in lr̄am sillabā dictionē ꝫ oroēz. Uel alit
Grām̃atica diuidit in lr̄as id ē id qd
scribit. ꝫ uoces id quod pn̄ciat. Uel aliter
Grām̃atica diuidit in nomē. pronomē. uerbū. adi-
bū. ptcipiū. ꝓpositionē. iuctionē. interiectionē.
uocē articulatā. lr̄am. sillabā. pedes accentus.
posituras. notas. orthographiā. analogiā.
etymologiā. glosas. differēcias. barbarismū.
soleocissimū. uicia. methaplasmia. schemata.
tropos. ꝑsas. metra. fabulas. hystorias.
Quorū idcirco expositionez trāseo qz̄ z plixior
ee. quā credide breuitas expetit. Et qz̄ ecia in hō
opusculo diuisiōes tm̄ rez̄ ꝫ uocū inuestigare
ꝓposui. ut trimo quoddā pncipiū doctrine lōri
dāret. Cui aūt ipm̄ scire desiderat legat
donatū. seruiū. prisciānū de accentib. ꝫ prisciā.

i huiꝰ

amī de diocesā v̄sibus v̄gilij. z barbarismū
z ysidorū ethimologiaz De ratione dissertādi

Sciāo dissertādi integrales ptes habet.
Rnōnē z iudicīū Diuisiuas vero
demōstrationēz Probabilē sophisticā
Demōstratiuo ē ī necessarijs argumētis. z ptīnz
ad philosophos Probabilē ptīnz ad dyaleticos.
z ad rethores Sophistica ad sophistas z cauil-
latores Probabilis diuidē ī dyaletica et
ethoricā quarū integrales ptes vtraq; habet.
ūnōnē z iudicīū Quia em ipm genus id ē
disertiuā integralē ꝫstituit. nec ē tut ī ꝓpositōe
oīm spēzeus simul ūneiant Inuētio ē q docet
ūnēre argumēta. Istituē argumētationēs Ars
iudicandi que de vtroq; iudicāe pt et docet
Quer pt si ūnōnē z iudicīū sub plria ꝫtinēā
Videnē em neq; sub ethoricā. neq; sub practicā.
neq; sub mechanicā. neq; sub logicā. de q magis
videret ꝫtinēi Sub logicā nō ꝫtinēt qz neq; p
grāmaticā neq; p disertiuā Per disertiuā non
ꝫtinēt qī integralē ꝫstituāt Nulla aūt res esse
possit simul integralis z diuisiua ps eiusdem
gnis Neq; philosophia id dēm scīam ꝫtinē
videt Sed sciendū qd scīa duobus modis accipi
solet. id ē pro aliqua disciplinaz sicut am
dico dyaleticā ē scīam id ē artē vl disciplinā
Vel qualibet ꝫgnicōe sicut cū dico scīam lyre
cū qui sāt aliquid Verbi grā Si sāo dyaleticā
scīam habeo. z si sāo nature scīam habeo.

z fi sáo socratē ēe sophronīcī filiū saam habeo
Et vniſalē oīo qui aliqd sāt pt dicī saam
ysē Sed tñ aliud ē aī dico dyaletica ē saā id ē
ars vel disciplīa. atq; aliud aī dico sāre qd
socrates ē sophronīcī filius ē saā id ē ignāo
De oī saā que ē ars vel disciplīa verū ē dicē
qd sit ps philosophie diuisiua Nō aūt vniu-
salē dica pt qd oīo saā q ē ignāo. ps sit phie
diuisiue Est aūt prorsus oīo saā siue disciplīa
vel siue q̄libet ignāo ps philosophie diuisiua
vel integralis Disciplīa aūt ē saā q absolutū
finē habet. i quo ꝓpōitū artis ꝑfrē explicatur.
qd scīē inuēiendi vel iudicādi inuēit. qr neutra
p se absoluta ē. z ideo disciplīa dica nō p̄t.
Rō ptes disciplīe id ē diserture Rursum
q̄ritur. si inuenias z iudicāū eedē sint ptes
dyalectice z rethorice. qd inuenies videtur.
ut duo oppōita gīa eisdē prorsus ascribāt
ptibus Dicā g̃ pt has duas voces equoce
esse ad ptes dyalectice z rethorice Vel qd
fortassis melius ē. dicam inuēcionē z iudicāū
ꝓprie ēe ptes diserture. z sublatis vocabus
vnioctui. In tñ seriorib⁹ tñ hui⁹ gr̄is
quibusd ā ꝓprietatibus a se inuicē differre.
q tñ differentie p has voces nō discernūt. qr
p eas nō sādm hoc qd spēs apponit. sd sādm
hoc qd ptes sūt gr̄is significāt Grāmatica
ē saā loquēdi sine vicio Dyaletica disputa-
cio acuta. vera a falso distīguēs Rethorica

ē disciplīa ad psuadendū quēq; ydonea

Incipit liber tercius de ordine et modo legēdi et discipline

Philosophia diuidit in theoricā practicā mechanicam logicā. Theorica diuidit in theologiam physicā mathematicam. Mathematica diuidit in aritmeticā musicā geometriā astronomiā. Practica diuidit in solitariā priuatā. publicam. Mechanica diuidit in lanificiū, armaturā, naugacionē, agriculturā, venacionē. medicinā. theatricā. Logica diuidit in grāmaticā dialecticā. Dialecticā diuidit in demōstracionē; probabilē sophisticā. Probabilis vēo diuidit in dyaleticā et in thopicā. In hac diuisione solūmodo diuisiue ptes philosophie stetēt. Sūt alie adhuc subdiuisiones istarū partiū. sed iste nūc sufficere possūt. In hijs igit si solū nūm respicias. tueries vigilā via. si gradus inputare volueris vigintiocto reperies. Auctores istarū scīarū diuisi legūt. Alij iapiēdo. alij augēdo alij pficiēdo artes inuenerūt. Quicq; eiusdē artis plures sepe referūt auctores. Ex hijs paucorū nōia subt annumerabo. De auctoribus artium

Theologus apud grecos latinos varro. et nr̄i tpis rolbes scotus

de decem cathegoriis in deū physicā naturalē
apd̄ grecos thales. mille suis vnd̄ de septē sapiē
tibus repperit. apd̄ latinos plinī scripsit
Aritlymeticā sami. pytagoras inuēit. nichō
machus scripsit. apud latinos pmd̄ apulius.
deinde boecius transtulit Hic eaā pytagorad̄
matentetradē fecat. id ē librū de doctrina ād̄uiij
Et y ad silitudinē vite ymane inuēit Moyses
repertorē musice dicat fuisse tubal qui sumpsit de
stirpe cain Grecā pytagorā. alij mercurii
qui pmd̄ tetracordū inuēit Alij linū vl' zetū
vl' amphyonē Geometriā apud egiptum
dicūt ee i-pertā cui pd̄ auctor apd̄ ḡlecos optimd̄
euclides fuit Hui pd̄ artē boecius trāstulit
Heratostenes ꝑ sagacissimd̄ i geometria. ā
ambitū orbis repperit Dicūt quidā qd̄ cum
filiis noe astronomiā pmd̄ inuenerit Chaldei
pmū astrologiā docuerūt sedm natiuitates
obseruātiā Iosephus aūt asseuerat abrahā
pmū istituisse egipcios astrologiā Astronomiā
ptholomeus rex egipti iparauit Hic etiam
canones istituit quibus cursus astrorū inuē
Aiūt quidā nerotij gigantē fuisse astro
logū. sub cui die etiam astronomia inuenta
Grecī aūt dicūt hanc artē ab atlante prius
excogitatā ꝑ qd̄ eaā celū sustinuisse fert̄ Diat
Ethne inuentor socrates fuit. de qua virgiliꝰ ītulit
libros sedm positionē rusticā scripsit Deinde
plato discipulus et libros multos de re publica

sedm̃ utramq; institutã naturalẽ sc̃z & positiuã
scripsit Deinde tuli⁹ i latiõ sermõe. libros de
re publica ordinauit Frontõ q̃; philosophus
scripsit libr̃ strategemeton id ẽ militaris
suauitatis Hyginus fabulas & astronomica duos habuit auctores
Hesiodus ascreus p̃m⁹ apd̃ grecos i describẽdis
rebus rusticis studuit Deinde democritus mag-
nus q̃; carthaginẽsis i uirgilii octo uoluminibus
studiũ agriculture scripsit Apud romanos
p̃m⁹ cathõ de agricultura instituit qd̃ deinde
varrus terẽtius expoliuit Virgilius quoq;
georgica fecit Deinde cornelius & iulius attic⁹
emilianus siue colomella insignis orator qui
totũ corpus disciplinẽ hui⁹ explerunt Vitruuius
q̃; de architectura p alladius de agricultura
lamfridius usũ apd̃ grecos p̃mã minerua mõstrasse
se ferũt Hanc eã primã telã ordinasse.
lanas colorasse Dicunt q̃; fabrice industriam
fuisse ferũt Ab ipã dedalus scripsit & didicit
& ipẽ postea fabricã fecisse creditur Apud
egyptũ autẽ ysis filia inachi usum seredi hui⁹
repperit. & qualit̃ de uestimẽta fierent
monstrauit Similit̃ lane usum ibidẽ ipa
repperit In libia p̃mũ usus lane exortus
ẽ a templo hãmonis Nilus rex assiriorũ p̃mũ
bella mouit Vulcanũ p̃mũ fabrũ fuisse aiunt
Diuina autẽ hystoria tubal p̃rim⁹ p̃metheus
ferreo calo lapidẽ i primẽs usũ cultri inuẽit
Nauigij usũ p̃mũ pelagij p̃mi inuenerunt

Ceres ꝑmꝰ ḡra ap̄d eleusim vsū frumēti īuēit
vsis īegpto ꝓlium īytalia vsū frumēti z
fauis z vtū molēdi z pīsendi Tagus īyspania
vtū serendi Osiris apud egptū cultū vineaꝝ
repperit Liber ap̄ indos dedalus ꝑmꝰ īmesā
z sellā fecit Apicius quidā ꝑmꝰ ꝓposuit appa
ratū coquine qui tādē m ea ꝑsūptis bonis mor
te voluntaria periit Medicine auctor apud
gr̄cos appollo fuit Hanc filius eiꝰ esculapius
laude z ope ampliauit. qui postquā fulmine
periit. diu medendi cura īmissa ē Latuitq;
ꝑ ānos pene quīgentos vsq; ad tpa artaxerx
regis tunc cā īuocauit īuēt vocatus asle
piꝰ ꝑ genitus īmsula coo Ludi alidis
ritū sumpsisse credūt. qui ex asia venientes
īetruria ꝑsederūt sub tirreno duce ibiq; mē
ceteros superstitionū suarū vitus spectacula
īstituerunt. quē morē romani imitati sunt.
actersitus inde artifabus inde q; ludi a lidis
uocati sunt Ire hebreorū a moyse ꝓ legem
ritū sumpsisse credunt. Caldeorū z syriorū
ꝑ abrahaꝫ Cyprioꝝ ysis īuēit Grecorū
plyemees quas cathym a femice īgreca attul
Carmētis mr̄ euādri ap̄pio nōie nīcostrata
vocabat. latinas lr̄as repperit Diuinā
ystoriā ꝑmꝰ moyses scripsit Apud gentiles
ꝑmꝰ dares frigius troianā ystoriā edidit.
quā foliis palmarū ab eo scriptā esse ferut
Post dauid īgreca evodocus ystorias ꝑmꝰ

i lras

habitus est postquã fericides qui de tpibus da
vit. quib⁹ esdras legẽ scripsit. Fabulas pmꝰ
inuẽisse creditꝰ alcmõ crotoniẽsis Egiptus mi
õ arauꝫ. mde i greciã. deinde i ytaliã venerunt
In ea primꝰ grãmatica orta est ꝛ i egipto. tpe
osiris marit⁹ ysidis In ea qꝫ dyaletica primꝰ
inuẽta ꝛ a primende qui ciuitates ꝛ cetus hoim
fugiẽs i rupes sedit. nõ modico tpe. sicqꝫ
dyaleticã exercitauit Unde ꝛ rupes primendis
appellata est Plato auꝫ post mortem socra
tis migri sui. amore sapie egiptũ demigrauit.
ibiqꝫ peritis liberalibus studijs. athenas rediit.
ꝛ apud athademiã villã suã coadunatis di sci
pul⁹ suis studijs operam dedit Hic primꝰ loycã
vocalẽ greas instituit. quã postea aristoteles
discipulus ei⁹ ampliauit pfecit ꝛ i artem
redegit Varrais tarena ꝛ varro primꝰ dyale
ticã de greco i latinũ trãstulit postea cicero
topicã inuẽit Demostenes fabri filius apud
grecos oratorie ẽptor creditꝰ Tisias apud
latinos Corax apud siracusas Hec ab aris
totile ꝛ gorgia ꝛ ermagora i gr̃co scripta ꝛ
trãslata ãt latinũ a tullio quintiliano et
ticiano Que artes ꝓpue legende sunt

Elyjus auꝫ dibus scientijs supẽ emulatus
septẽ spãlit decreuerãt antiqui.
i studijs suis adoptus eruditorũ In quib⁹
tanta vtilitatẽ se ꝓ ceteris dibus ꝓspexerũt.
utquisquis primũ ipsarũ disciplinã fr̃mit̃er propesser

Quartes ꝓpue legẽde sunt

ad aliarū notarū nostra iquirēdo magis ꝛ exercēdo
quā audiēdo pueniret. Fuit em quasi optā quedā
īstrumēta ꝛ rudimēta quib⁹ via pat⁹ aīo ad ple-
nā philosophice veritatis notiā. Hinc trium
ꝛ quadriuiū nomē accepit. eo qđ hijs quasi qui-
busdā viis tuta⁊ animꝰ ad secreta sophie itroeat
Nemo tūc tpis noīe ingrī dignꝰ videbat⁹. qui
nō ysarū septē scām ꝓficere posset. Pytagoras
q̄ hanc ī studijs suis assiduitatē seruasse
qui nō ysarū ꝛc. ut usq; ad septimū sēm num
videlicet septē liberaliū arciū. nullus discipu-
lorū suoꝝ de hijs q̄ ab tpo dicebā⁹ roēm posceret
audiret. sed fidē dare ꝑbis mgrī quousq; oīa
audiuisset. sicq; ita ꝓ semetipm roēm eoꝝ
posset inuenire. Has septē tanto studio quidā
didicisse legū⁹. ut plane oēs itri ī memoria teneret.
ut quasdā scripturas deinde ad manū sump-
sissent quasdā q̄stiōes soluēdas aut ꝓbā-
das ꝓposuissent ex hijs singulas ꝛ roēs ad dif-
finiendū id de quo ambigere⁹ solia librorū re-
uoluēdo nō q̄reret. sed statī singula corde ꝓpta
haberent. Hinc ꝓforte actū⁊ tot eo tpe fuisse
sapientes. ut plura nō scriberet q̄ nos legere
possum⁹ Scholares nri aut nolut à nesciē
modū ingruū ī discēdo seruare. ꝛ ideo
multos studentes paucos sapientes inuenim⁹
Michi uō uideꝰ nō minorem animi ꝓfectū ee
lectōi ne ī studijs inutilib⁹ opam⁹ sēa expēdat.
quā ne ī bono ꝛ utili ꝓpōito repidi⁊ remaneat

uelo

ꝓrata ē bo

Malū ē bonū negligent agere. peius ē ī vanū
labores multos expendere. Sed qz nō oēs hanc
disceptationē hrē pūt ut ītelligāt quid sibi expediat.
idarco ā scripture nr utilieres videant. lectorib⁹ breuit
demōstrabo. ac demde de mō eāz discendi pauca
admectam. De duobus gñibus scripturaz

Duo sūt gña scripturarū primū genꝰ
earū q̄ppie artes appellant. Sedm ē
eaz q̄ sūt appendicia arcū. Artes sunt
q̄ philosophie supponūt. id ē q̄liquā certā z de
mātā ptē philosophie materiā hnt. ut ē grāma-
tica dyaletica rē hmōi. Appendicia arcū sunt
q̄ tm ad philosophiā ꝑtinent. spectāt. id ē q̄
aliq̄ extra philoz materia vsant. Aliq̄ tm q̄dā
ab artibus discerpta. sparsim z confusa attīgunt.
Vel si simplex narratio ē. viā ad philosophiā ꝑpa-
rant. Huiusmōi sūt oīa poetaz carmīa. ut sunt tra-
gedie. comedie. satire. heroica q̄z lirica z fabulā-
re. et dialectica. quedā fabule quoq̄z hystorie. Illoz
eā scripta quos nūc philosophos appellāt solem⁹.
qui z breuē materiā longis verborū ambagibus
extendere z sueuerūt. et facilē sensū ꝑplexis
sermōibus obscurare. vbi eā diuisa simul ꝑti-
lantes quasi de multis coloribus z formis vnā
picturā facē. Notā q̄ tribus distingui duo sūt artes
z appēdicia arcū. sed mīe hꝫ tanta in distantia
cē videtur. ut ille arb. lentū salix quātū palleāt
cedit oliue. puniceus hyacinct⁹ quātū salūca roseus.
tm ut quātūz ad sciam ꝑtīgē aspe. si ī electa vētrate

artiū reliquos se implicare voluerit. materia labo-
ris ut nō dicā infinita. plurimū inueniat. z fructu
exiguū. Demq; artes sine appēdicijs sinis pfectū
facē lectōē pnt. illa sine artib⁹ michil pfectionis
afferre valent. maxīe ai michil i se expetendū
habeant. vnde lectorē inuitēt vnde nisi traductū
ab artibus z accōmodatū neq; quisquā i eis
grat nisi qd' artū ē Quapter michil videtur
pnū opam dandā artibus ut fūdamēta sint
omi z pura simplex q; veritas apt⁹. maxīe
hijs septē quas pdixi q tote philosophie istru-
mēta sint Deinde cetera q; si vacat legā
q; aliqn plus delectare solēt. seriis admixta
ludicra. z ravitas pfosum fit bonū Nec
i medio fabule cursu tuēta s maz auidus aliqn
retinem Verūptn i septē liberalibus artibus
fūdamētū ē oīs doctrie. q̄ p̄ ceteris oībus ad
manū sp habende sint. utpote sine quibus
michil solet aut pt disciplina philosophica
explicare z diffinire De cohērencia libera-
lium artium
Ne quidē ita sibi liū artiū z
cohērent z alterius vicissim ceteris
roībus indigent. ut si vel vna defue-
rit. philosophū facere nō pnt Unde m errare
videnē qui nō attendētes i artib⁹ tēm cohērēciā
quasdā sibi ex pris eligūt z ceteris intactis i
hijs se posse non pfectos putāt
Vnicuiq; arti qd' suū ē tribuendū esse
Et vicissim alius nō mīor isto qui error

de cohērē liū artiū z vicissim qd' suū ē tribuendū

sūmope vitare oportet. Vūt em̄ quilibet ex
ijjs q̄ legēda sunt mihi ꝓmittant. nulli
m̄ arti q̄s suū ē tribuē noūit. sed ī singul' legūt
oēs. In grām̄atica de silogismoū rōe disputāt
In dyaletica ī flexiones casuales īquirūt. Et
o q̄d magis irrisiōe dignū ē. ī tytulo totū legūt
pene librū. z ī ꝓpūt tera ad vir lām̄ expediūt
Non alios docent hūmodi sed suā ostentant
scām. sed vtinā quales m̄. tales oīb⁹ appar̄et
Attende quā puersa sit hȳ solicitudo. cū profecto
quāto magis superflua aggregaueris. tanto min⁹
ea que vtilia sunt capere possis vl' retinē. In qua
libet igit̄ arte duo nob⁹ maxīe discernēda sunt z
distīguēda primū qualiter oporteat de ipa arte
agere. sed in qualit̄ oporteat ipi artis rōes
quibusūbz alijs rebus accomodare. Duo sunt
agere de arte. z agē ꝑ artē. Verbi grā. Agere
de arte. ut ē agere de grām̄atica. Agere per
artē. ut ē agē grām̄atice. Distīgue hȳ duo agē
de grām̄atica. z agē grām̄atice. De grāma
tica agit. qui ē gulas de vocab⁹ datas z ꝓcēs
ad hȳc artē ꝓtinēa tractat. Grām̄atice
agit rō ēs qui ē gulariter loquit̄ z scribit. Agere
igit̄ de grām̄atica quibus dā tm̄o scriptur⁹
ut prisciano donato seruio dicūt. Agere vo
grām̄atice ōibus. Cū igit̄ de qualibz arte
agim⁹ maxīe ī docendo ubi oīa adspendū
ī strīgenda sūt. z ad facilē ītelligēdā euoca
da. sufficē debz id de quo agit̄ quātū breuit⁹

z aperaus pt explanare. nesi alienas mmu
rões multiplicaueim. magis turbem quã
edificem lare. Nõ oia dicenda sunt q dicé possum.
ne min utiliter dicant. ea q dicé debemus
Jd tandé i vnaquaq; arte qras qđ ad eã spẽ
tẽ ptiné sciterit Deinde cã legeris artes et
quid vnicuiq; sit ptiu agnoueris disputãdo z
sciendo. tũc demũ rões singulariũ tuicé scire
licebit. z ex alterna sideracõe vicissim q min
pri intellexeras tuctagare Nolo multiplicare
diuersaula quoad usq; senilitas dicerio. seaur
disaires aĩ errare nõ tamueriõ Quid sit
Tria sũt necessaria necessariũ studio
studentib. natura. exercitiũ. displĩa
In nãz sideratũ ut scale audita pripiat.
z precepta firmiter i teneat In exercitio sit labore
et sedulitate naturalẽ sensũ grolat In disa
plina ut laudabiliẽ vitẽ mores cũ scia
iponat De ipso tribus p singula nio introduc
cionis pauca pstringemus Hoc ad nãz de ingenio
Qui doctine opam dat. ingenio simul
z memoria pollere debet. Queduo
oĩ studio z disciplĩa in se sibi cohereant.
ut si desit alterũ neneq; alterq; ad pfectũ ducé
possit. sicut nulla pdesse possunt lucra vbi
de est custodia. Ai cassum i ceptacula mittit.
qui qđ recondat nõ habuerit Ingenii iuuet.
z memoria custodit sapiãz Ingenium e vis queda
naturaliẽ aio insita p se valens Ingenii a

natura pasatur. vsu imiat. īmoderato labore
retūditur. ⁊ temperato acuit exercitio Unde
satis elegāter a quodā dictū ē Volo tandē tibi
pcas. labor ē ī cartis. currere p aera Duo sūt
q̄ ingeniū exercēt. lectio ⁊ meditatio Lectio ē qī ex
ipso q̄ scripta sunt ī gul' ⁊ pceptis īformamur
Trimodū ē genus lectionis. docentis. discentis.
vl' p se ipsum legentis Dicam ego cēm lego librū illu.
⁊ lego librū ab illo. ⁊ lego librū ⁊ In lectione de
materie cōsiderāda sūt ordo ⁊ modus ordie legēdi

ORdo cōsideratē alī ī disciplīs ut si dicat
ī grāmatica dyaletica antiquorē.
vl' arithmetica priorē musica Alius
libris ut si dicat catilinariū vigratano
priorē Alius ī narratiōe q̄ ē ī tenua series Alius
ī expositiōe Ordo ī disciplinis cōsideratē scdm
naturā In libris scdm psonā auctoris. vel
subiectam materiā In narratiōe scdm dispo
sitiōnē q̄ duplex ē. natural' videl' ut q̄ res
eo referatur ordīe quo gesta ē. ⁊ artificial' id
ē q̄ id q̄ postea gestū ē. prius narrat'. et
q̄ prius postmodū dī In expositiōe cōsideratē
ordo scdm q̄ntitatē expositio tria tenet
tra sensū suū tra ē ingrua ordinatio dictionū.
q̄ cōtra īstructionē vocum ⁊ sensūs ē facta
quedā ⁊ aptā significatio quā tra prima frōte
profert Sententiaa ēt profundior ītelligentia
q̄nsi expositiōe vel interpretatiōe nō īuenit
In ipso ordo ē ut p̄mū tra deinde sensus

de ordīe legendi

deinde sm̃a inquirat q̃ quo facto pfc̃a ē exposic̃o

Modus legendi ī De modo legendi

Dividendo ista. Qđ diuisio incipit a simℓ
z ad īfinita usq; pgredit. Dm̃ē aut simℓ est
magis notū z sc̃ā ipsi sensibile Doctna aut
ab ijs q̃ magis nota sunt incipit. z per eorū
notic̃ā ad sc̃iam eorū que latent pting pt̃ica
rē ī uestigam ad quā ppie pt̃inet diuidere.
q̃ ab vnīs alibus ad pticularia descēdēs
Dividendo z singulorū naturas ī uestigando
Dm̃ē nāq; vnīsale magis ē determinatū suis
pticularibus Q̃ g̃ dic̃am ab ijs incipe de
bem q̃ nota sūt magis z determinata et ipfec
ta. Sicq; descendēdo paulatī z p diuisionē
singula distinguēdo eorū q̃ natura
ī uestigare De meditatione

Meditatio ē cogitatio frequens cū studio
ri que causā z originē. modū z utilitatē.
vnīuscuiusq; rei prudent ī uestigat.
Meditatio pr̃icipuū sumit a lc̃ione. nullus ī
strugit ī gul' aut p̃ceptis lc̃ionis Delectat
em̃ quodā apto decurrere spacio aut liberā
ī templandi ueritatē aīe affigat. Vnde ihs
nūc illas rerū causas pstrugē. nūc aut
ꝑfunda queq; penetrare. nichil ancipe. nichil
obscurū ī imquere pr̃icipuū g̃ doctne ē m
lc̃ione. Ista matio ī meditatōe Quā si quis
familiarius amare didicerit. eiq; sepius
vacare voluerit. iocūdā valde reddit vitā

ymaginē tribulacione pstat ꝫ solacionē ¶ Cū em̄ ē
marie q̄ aiam a terrenorū actuū strepitu segre-
gat. ꝫ ihū vita eā ceū quietis dulcedinē
quodāmō pgustare fāt ¶ Unq̄ ia p ea q̄ fā sunt
ēu qui scat oīa querē dilexerit ꝫ intelligere.
tūc am̄ pie ꝫ sēā erudit ꝫ letīa pfundit
Undefit ut maximū i meditacōe sit oblecta-
mētū ¶ Ista fiūt gīa meditacōis Unū ē stat
i cūtspectōe morū. aliud i scrutacōe mādator.
tiū i inuestgacōe diuinorū opū. ¶ Mores siūt
i vitijs ꝫ virtutibus. ¶ Mādatū diuinū aliud pa-
ries. aliud promittes. aliud terrēs ¶ Opus dei ē
q̄ creat potētia. ꝫ q̄ moderat sapīa. ꝫ q̄
coopat grā ¶ Que oīa quāta sint admiracōe
digna. tantomagis quisq̄ nouit. quāto attētius
ea mirabilia meditari ꝫsueuit ¶ De memoria

¶ Memoria ē marie i pūta pmittēdū nō
ee existīo q̄ sicut ingenīū diuidendo.
inuestigat ꝫ inuenit. ita memoria colligendo
custodit ¶ Oportet g̃ ut q̄ discendo diuinā.
meditando memorie colligam ¶ Colligē ē ea de
quib⁹ pligrinus vl̄ scriptū vl̄ disputatū ē ad
breuē quādā ꝫ speciosā sūmā redigere. q̄
a maioribus epylogus id ē breuis recapitulacō
supdictorū appellata ē ¶ Habet nāq̄ oīs tractatus
q̄d principiū. cui tota rei veritas ꝫ vis sinē intēt.
ꝫ ad ipm̄ cūcta alia referūt. ¶ Ihc querē ꝫ sideracē
colligē ē ¶ Unus fons ē. ꝫ multa riuoli. quid am
fractus fluminū segnis. terne fontē ꝫ totū habe

Hoc idcirco dico qm̃ meoria hȳdis hebes ẽ et brevitate gaudet. Asi multa diuidit fit mihi memoria singul' Debem' igr̃ i oi doctrina breue aliqd et certu colligẽ. qđ i arcula meorie recondat' vnde pr̃ modu cũ res exigit reliqua deprom̃ Hoc etiã sepe ẽplicate et de ventre meorie ad palatũ reuocare nr̃ cẽ. ne lõga ẽmissio obsoleat Vnde vogo te oldo ne mimiũ leteris si multa legeris. si multa ĩtellexeris. nr̃ tm̃ ĩtellexeris. sed vtiné potueris aliqñ nr̃ legẽ pdest multũ nr̃ ĩtelligere Qua re supi' me dixisse recolo. eos qui doctrine opam dant. igemo et meoria ĩdigẽ De disciplina

vlo

vlo

Capiẽs quidã cũ de mõ et for discendi ĩrogaret Ihesus inquit hũilis. stu dũ qrendi. vita quieta. scrutiniũ tacitũ. parcitas. ĩra aliena. Hȳ oberare solet. multos obscura legendi. Audierat puto qđ dam de. mores ornãt sciam. et ideo ẽcepit legendi. ẽcepta q̃ vnẽdi adiũgit. ut et modũ vite sue et studij sui roem lector agnoscat. Laudabilis ẽ sacã quã vita maculat ĩpudica. Ideo sumo ope cauẽdũ ei qui qrit sciam ut nõ negligat disciplinã De hũilitate

Primacpiũ aut discipl hũilitas ẽ Cui cũ multa sint docunieta. Hȳ tria papue ad lectorẽ pmit primiũ ut nullã sacã. nullã scripturã. vilẽ teneat Secdm ut a nelle discere erubescat. Tertiũ ut ai sciaz adeptus fuerit ceteros nõ ĩtẽpnat. Multos Hȳ decipit

de disciplina de hũilitate

qd' aīi tpe sapientes videri voluīt Hinc natꝰ i
quēdā elatiois tūorē p̄cipuīt. ut iā et similare
iapiat qd nō sūt. Vqd' sūt erubescere Cogr lōgius
a sapiā recedūt. quo nō ee. sed putari cupiūt
Cuīsmōi multos noui q̄ aī p̄mis adh̄ elemētis
idigeant. nō nisi sūmis mīee dignā². Et exsolū
modo se magnos fieri putāt. si magnoīū et
sapiēaū. vl' scripta legerīt. vl' audierīt vba
Nos īquīūt vidimꝰ illos. nos ab ill' legimꝰ. sepe
nobis illi loqui solebāt Illi famosi. illi sūmi
ignouerūt nos Sed vtīnā me nēo agnoscat.
et ego cūcta nouerī. p̄latonē vidisse. nō itellegis
se gloriam̄ puto īdignū ē vob' dēcipo ut me
audiatis. nō ego sum plato. nec platonē videre
merui Suffiat vob' ipm philosophie fontē
potastis. sed vtīnā adhuc sitīretis Rex p̄laurea
poala. de vase bibit testeo Quid erubescatis?
Platonē audistis. audiatis et epicurū Impubio
dē Quod tu nō nosti. fortassis nolūt ofellus
Neō ē an oīa scire datū sit. necq̄ quisquā vnquā
ean aliq̄d speāle a nā acceptisse nō negarit
Prudēs igit lēt oēs libenē audit. oīa legit.
nō scripturā. nō psonā. nō doctrīā anuspiā
spnit Indifferent² ab oībus quod sibi abesse
videt. qrit. nec quātū scīat. sed quātū ignoret
ꝑsiderat. Hīc illud plōmicū aiūt Malo aliena
verecūde discē. quā mea īpudent² ignare Cur
ein discē erubescas. Vnescire nō verecūdaris?
Pudor iste maior ē illo. Aut quid sīma affectꝰ

cū tu iacteas m ymo? Cōsidera po á ḷq̄d vires
tue valeant. Aptissiē īcidit. qm̄ īcedit ordinate
Nudā dū magnū saltū facē volūt. papiam̄
īcidit. Noli g nimis festinare Hor mō cāus
ad sapiāz p̄tinges Ab ōibus libenē disce. qd̄ tu
nescis. qz humilitas tibi facē pt. qd̄ natura
cuiq; ꝑnū sciat Sapiēcior ōibus eris. si ab
ōibus discē volueris Nu ab ōibus accipiūt
ōibus discores sūt Nullā demiq; scām vilem
teneas. qz oīe scā bona ē Nullā si vacat
scripturā vl' saltē legē strempnas Si meḥil
lucraris. nō pdis aliquid. maḡrie cū nulla
scriptura sit scdm̄ meā estimacionē q̄ aliquid
expetendū nō ꝓponat. si sueīenti loco & ordie
tractet. q̄ nō aliq̄d ecīa spēale habeat qd̄
diligēs vbi scrutator alibi nō īuenīt quāto
rarī & tāto charius carpat Nichil tū bonū
ē. qd̄ meli ḷtollt Si oīa nō potes legē. q̄ sūt
vtiliora lege. Vsi oīa legē potueris. nō tū
idē ōibus labor ꝑpendēdus ē. sed q̄dā ita legē
da sūt. ne sint ignota. q̄dā vēo ne sint īau
dita. qz aliq̄n plurīs ēe arbitr & qd̄ nō au
diuim⁹. & facilius estimam⁹ recta au & fructus
agnoscāt Vidē nūc potes quā necessaria
tibi sit hr humilitas. ut nullā scīaz vilipēdas.
& ab ōibus libenē discas Similit tibi quoq;
expedit. ut cū tu aliq̄d scīpe cepis. ceteros
nō strēpnas. hō aut timoris vicii hr quib⁹
dā accidit qd̄ suā scīaz min & diligēt ispiāt

ꝛ cũsibi aliq̃d ee visi fuerit alios quos nõ nouit tles u ee n potuisse fieri putat Sic enim cã dixit quod nugigeruli nũc quidẽ ne scio unde gloriãtes ꝛ priores prẽs simpliciatis arguit. ꝛ scĩi natã. scĩi morieturã credit sapiaz in diuino eloquio ita simplicẽ loq̃di modũ ee aiũt ut ĩ eis mgrõs audiẽ nõ oporteat. posse satis quẽq; pprio ĩgenio ueritatis archana uelita penetrare Corrugãt nasũ. ꝛ ualgiũ torquent. ĩ lẽras diuinitꝰ. ꝛ nõ ĩtelligũt q̃d deo ĩuriã fẽrit. aut ba pulchroquidẽ uocabulo simplicia. sed sensu prauo ĩsipida pdicãt Nõ ẽ mei ysilij ꝟbi moi imitari Bonꝰ em lẽtor ꝟbi ee debet. ꝛ mãsuetus. a curis iambus ꝛ uoluptatũ illecebris pꝓsus alienꝰ. diligẽs ꝛ sedulus in ab oĩbus libenẽ discat. nũq̃ã de scã sua psumat. pisi dogmatis auctores q̃ uenena fugiat. diu ĩ ẽ ptractare aliquã iudicet discat. nõ uideri doctus sed ee q̃rat. dcã sapiẽtiã ĩtellectu diligat. ꝛ ea q̃ rõã oculꝰ q̃ speculũ uultus sin tenẽ studeat. ꝛ siq̃ forte obscuriora ĩtellectu ei nõ admiserit. nõ scãm ĩ ꝟtuperiũ pꝛipiat. ut melꝰ homi ee credat. nisi q̃d ipe ĩtelligẽ potuit Sic ẽ ꝟbũ ds in sapiẽ legẽdũ

De studio

Studiũ q̃rendi querendi.

ad exercitiũ ptinz. ĩ q̃ exhortatiõe magis q̃ doctrina lẽtor ĩdiget Quẽ em diligẽt ĩspiẽ uoluerit. q̃d aliquippe

amore sapie ptulerit. quia meorandą virtutis
suc mominięta i liqrit. qualibz suą diligęą
i seriore ee videbrt. Alij calcabāt honores. alij
precerūt diuicias. alij acceptis iniurijs gaude
bant. alij penas sprcuerūt. alij tribuā hom
deserētes. vltiōs i tessus z secreta heremi pene
trātes. solu se philosophie dedicabāt. ut eo t
stęplacōi vacarēt liberi. q nullū q virtutis
iter ipedire solent cupiditatib z aīm subiect
sent. Hermēides philosophus quidā aīs
i ripe egipcia sedisse legit. z prometheus
ob īmodicā meditādi curā i monte caucaso
vulturi expōitus meorat. Quia cū sciebāt
verū bonū nō i estimacōe hom. sed ipsa
sciā ee absconditū. z eos iā nō homes ee qui
rebus peritiores ihērētes bonū suū nō agnos
cerent. ideo quātū mēte z itelligęa a ce
teris differrent. ipā locorū distātia demō
strabant. ne vana teneret hītacio quos nō
cadē sociebat itencio. Amdā philosopho re
serebat dicens. Aliquid nō vides q te deridēt
homes. Et ille. Ipi iquit me deridēt. z eos
asimi cogita si potes quātu estimauerit
laudari ab hijs. a quib nō vituperari ti
muit. De alio rursū legit. qđ post oia disa
plinarū studia. z artiū oia ad opus
figuli descēderit. z alterius cui vā disapuli
cū laudib suū nigrū efferēt. nt cetera.
nō sutorie ptia eū cauē gloriari sunt

Hanc g̃ diligẽciã ĩ uiris ĉoꝛibus ĉe uellẽ ut
ꝯiũquã ĩ eis ſeneſceret ſapĩa ſola abſag
ſimamtiꝫ ſenẽdam caleſcat. q̃ amoꝛ ſa
pĩe eãꝫ marceſcente coꝛpe dilectoꝛẽ ſuũ nõ
deſeꝛit omnes pene ũtutes coꝛpis mutãt.
ſolã ĩſenibus. ⁊ creſcente ſapĩa decreſcũt ceteꝛa
Senectus em̃ illoꝛũ qui adoleſcentiã ſuã ho
neſtis actibus ĩſtꝛuxeꝛũt. etate fit doctoꝛ.
uſu triſtioꝛ. pꝛeſſũ ꝙs ſapĩẽcioꝛ. ⁊ ueteꝛũ
ſtudioꝛũ dulciſſimos fꝛuctus meꝛit Vnde et
ſapiẽs uiꝛ ille gꝛecie themiſtocles cũ expletis
centũ ſeptẽ ãnis ſe moꝛi cꝛnẽt. dixiſſe feꝛtuꝛ.
ſe dolere q̃d egꝛederet de uita qñ ſapẽ eꝛuiſſet
plato octuageſimo pꝛimo ãno ſcribens mꝛtuꝰ ⁊
Socrates nonagĩta nouẽ ãnos ĩ docendi ſcri
bendiq; dolore laboꝛeq; ſpleuit Taceo ceteꝛos
philoſophos. pitagoꝛam. democꝛitũ. ſenocꝛatẽ.
Zenonẽ. ⁊ cleanthẽ. qui iã etate longeua ĩ ſapie
ſtudijs floꝛuerũt. Ad poetas ueꝛo homeꝛum;
heſiodũ. ſymonidẽ ⁊ ſicoꝛũ. qui gꝛãdes natu
ꝛigneũ neſcio quid ⁊ ſoluto dulci ⁊ uiãa moꝛte
oꝛnauerũt Sophocles cũ pꝛimmã ſenectute
⁊ rei familiaris negligẽciã a filijs actuſaꝛet
amẽtie. edippi fabulã quã nup ſcripſeꝛat
reiecit iudici. ⁊ tñi ſapie iã fꝛacta etate
ſpecimẽ dedit. ut ſenectatẽ tꝛibunalium ĩ fauoꝛẽ
theatri conuerteret. Hec miꝛũ cũ eãꝫ catho
cenſoꝛiũ ⁊ romani gñis diſſeꝛtiſſimi ⁊ iam
ſenẽ g̃cas lr̃as diſcẽ nõ eꝛubuit nõ deſpauit

Certe homerus infert qđ de lingua nestoris iam
senili ⁊ pene decrepita. dulcior melle oño fluxerit
Quadritte igit quãtũ amauerit sapiam quos n
decrepita etas. ab ea q̃ iquisicõe potuit reuocare
Ste igit tantus amor sapie. tãta i senib⁹ pruđ
habũdancia. igrue eã ex ip⁹ supđã noĩs
itpõne collige. Interpet cũ abisag. pri
meue supfluus. vel prio mei cugitus. Exq̃
ostendit habũdatissimũ ⁊ ultra humanã uocẽ
i senib⁹ dim sermõis tonitruũ imorari. Ubi
nãq; supfluũ i hoc loco plenitudinẽ. nõ i diđã
eã significat. Porro sunamitis i lĩgua nra
coctinea dr. qđ satis sufficiẽt feruorẽ sapie
significare pt

De quattuor iliquis ꝓpõe

Quattuor q̃ sequũ sic alemã dispo
ta sũt. ut alterũ semp ad disciplinã
alterũ ad exercitiũ ꝓueniat

De quiete.

Ite quies sue interior ut mẽs per
illicita desideria nõ discurrat.
Sue exterior ut otiũ ⁊ opportunitas
honeste ⁊ utilibus studijs suppetat. utraq;
ad disciplinã ꝓfectus

De scrutinio

Scrutiniũ aũt id ẽ meditatio ad exer
citiũ exspectat Videt aũt scrutiniũ
sub studio q̃rendi stuere. qđ si verũ ẽ supf
fluo repetit. ai i sup̃ioꝛ pte ãnotatũ sit
Sed sciendũ ẽ hanc mẽ hyc duo ee differẽtia.
qđ studiũ q̃rendi istam ã significat opus.

de ꝓpõe de quiete de scrutinio

scriptuꝝ uero diligẽcia ꝫ meditacõis ꝫ pus
pagunt labor ⁊ amor ꝫ similiꝫ pariũt cura ⁊
vigilia In labore ẽ ut agas. ⁊ amore ut proficias
In cura ẽ ut prudeas. ⁊ vigilia ut attendas
Isti sũt quattuor pedissequi qui portãt lecticã
philologie. qui mẽtẽ exercẽt. aũ sapiã p̃sidet
Cathedra quippe philologie ẽ sedes sapie.
Philosophi supp̃ositas gestari dr. quoniã in ipsis se
exercendo p̃mouet ⁊ Unde pulchre iuuenes
ppẽ robur a fronte lecticã tenẽ diã. videz
philos ⁊ tropheos id ẽ amor ⁊ labor. qz fortis
opus pagũt. a posteriori puelle videlicet
philemia ⁊ agrimia qd̃ itẽp̃tat cura et
vigilia qz ĩtus ĩ secreto similiꝫ pariũt Sũt
quidã qui putãt p cathedrã philologie.
huiusmõi corp̃ significari. aũ aiã rõnal'
p̃sidet. qd̃ mistri quattuor portãt. id ẽ q̃ttuor
demẽta ꝫponũt. e quib⁹ duo superiora id ẽ
ignis ⁊ aer actu ⁊ nõie sũt masculiã. duo
veꝰ iferiora id ẽ tra ⁊ aq̃ fẽiã De paritate
Declaratẽ quoq; lẽtib⁹ suadẽ uolui
id ẽ superflua nõ secturi qd̃ maxiẽ ad
disciplinã ptinẽ p̃mgũis em̃ ventꝫ
nt dr tenuẽ nõ gignit sensũ Sed quid ad hꝰ
scholares nr̃i tpis rñdẽ poterũt. qui nõ soliꝫ
in studijs suis frugalitatẽ seq̃ strẽpuꝫ. sed
eaã supra id qd̃ sũt. diuites videri laborãt
Nec iã quid didicerit quisq; iactitat. sed quid
expenderit Sed fortissis qz migrõs suos

de paritate

tritatari voluit. de quib⁹ quid sanctus dicat dignum dictu non iudico. De exilio

Postremo tria alienata ponta et quinta qui hoiem exercet dicit mundus philosophantibus exilium et quamuis ut aut quida. nescio qua natalis solum dulcedine inducos. duas vel tres non simit esse sinu magnum utilius principium est ut discat paulatim exercitatus animus visibilia isse et transitoria primum immutare. ut postmodum eadem possit relinquere Delicatus ille et adhuc cum prima dulcis et portus autem iam cui de solum prima et pfectus autem cui mundus totus exilium est Ille mundo amore fixit. iste sparsit. hic extinxit Ego a puero exulaui. et sic ut merore animi vel aliqui paupis tugurii fundum deserat. qua libentius postea marmo reos lares. et tecta laqueata despiciat

Incipit liber quartus de studio diuinarum scripturarum

Scripture quib⁹ de deo siue de bonis diuisibilibus loquim⁹. nec dices nec sole diuine appellande sunt In libris gentilium multa de eternitate dei. et animi immortalitate. de virtutibus premiis semper timendis. periculis malorum satis plausibiliter scripta

de quibus scripturis et de studio diuinarum scripturarum

ñeñ ꝙ quos tñ vocabulo nẽo ꝺignos ee ꝺubitat
Rursus veteris testamẽti ⁊ noui serie pauẽtes.
totã pene de pñtio vite statu. ⁊ ꝛbus ĩ tpe gestis.
⁊ aĩã vl' ĩtrã cernim ꝙ Karo aliq̃ de ꝺulce
die etnorũ bonoꝝ. ⁊ celestis vite gauꝺijs mãi
feste ꝺeprmi Tamẽ has scripturas ꝺiuas ap
pellare fides catholica soler philosophoꝝ
scripture q̃ luteus paries. ꝺealbatus nitore
eloquij foris pollent. q̃ si q̃ veritatis spem
ptenꝺũt. flã admiscendo quasi quoꝺã colore
supducto lutũ erroꝛis opuit Cont̃ ꝺiuina
eloquia aptissime fauꝺ ꝙant q̃ ⁊ ꝙ simpli
citatẽ sermõis arꝛida appaꝛet. ⁊ mtis ꝺulce
ꝺine plena sũt Unde ꝙstat qꝛ meito tale voca
bulũ sortita sũt. q̃ sola sit a falsitatis ⁊ fragiõe
aliena ĩcõmutabilit. ut melꝛ veritatis ⁊ ꝛarij
ĩmẽ probent Scripture ꝺine sũt quas a
catholice fiꝺei auctoꝛibus editas. auctoritas
vniũsal' ecclie ad eaꝝ ꝺẽ fiꝺei corꝛoboracõẽ
ĩnũio ꝺiuoꝝ libꝛoꝝ ⁊ putãdas ꝛcepit. et le
genꝺas ꝛdꝺit Sũt pꝛeterea alia quã plurima
alia opuscula a ꝛligiosis viꝛis ⁊ sapiẽtibus.
ꝺiuisis tpib ꝙscripta q̃ licet auctoꝛitate vni
ũsalis ecclie ꝓbata nõ sint. tñ qꝛ a fiꝺe catho
lica nõ ꝺiscꝛepãt. ⁊ nõ nulla eaã utilia ꝺoctꝛ.
mtva ꝺiuina ꝙsuasiõe eloquia Que fortasse
ennmerãꝺo melꝛ ⁊ quã ꝺiffiniẽꝺo ostenꝺim ꝙ

OMnio ꝺiuina scꝛiptura De ordine et
ĩ ꝺuob⁹ testamentis nũo librorum

de ordi ⁊ nũo libꝛoꝝ

Itur⁹ ī veteri ⁊ nouo Utrūq; testamēti
tribus ordinibus distīguit⁹ Uetus testamēti
Iuxta legē ꝓphās agiographos Nouū aūt euā-
geliū aplōs prēs Primi ordo veteris testa-
mēti id ē lex quā hebrei thorat uocant. pen-
thateucū habet. id ē quīq; libros moysi In hor
ordiē p̄m ē breschith qui ē genesis Secūs
elleseloth qui ē exodus Tertius ⁊ vaecdra q̄
ē leuiticus Quartus vaiedabar q̄ ē nūi
Quīt⁹ adabarim qui ē deutim Sedēs ē
ordo ꝓphār qui iuxta octo uolumīa primū
iosue bē nun id ē filiū nū qui ⁊ iosue ⁊
ihesus ⁊ iesu naue uocat⁹ Sed in sothim
qui ē lib⁹ iudicū Tertiū samuel qui ē p̄m⁹
⁊ sed⁹ lib⁹ regū Quartū malachī qui ē ter⁹
et quartus lib⁹ regū Quīt⁹ ysaias Sextum
hieremias Septimū ezechiel Octauum
duodecim qui ē apud hebr⁹ Dendetar⁹
ordo nouē libros habet primus ē iob Sed⁹
dauid Tertius ē masloth q̄ ꝯtinet parabole.
latiē plūbia sonat. uidelicet salomonis Quīt⁹
ecclesiastes Quīt⁹ sirasyrī
id ē cantica canticorū Sextus danel Sep-
timus dabreiamyn qui ē ꝓaluppomenon
Octauus esdras Nonus hester Decimus iob qui sunt
uno xvii Sūt ꝓtēa alii quidā libri. ut
sapiā salomonis. liber iesu filii sirach. ⁊ liber
iudith. ⁊ tobias. ⁊ liber machabeorū. qui
legūt⁹ quidē sed nō scribūt⁹ i canone primi

ordo noui testamēti quattuor habet volumina
matthei marci lucæ iohis & edidit simul quatuor
epistolas pauli nūo quattuordecim sub uno volu-
mine stextas. & canonicas epistolas apocalypsim
actus apostolorū In tuo ordine primū uocauit hanc
decretalia quas canones uel regulares appel-
lamus. Deinde scripturā primū doctorū ecclie
scripta Ieronimi Augustini Gregorij Ambro-
sij origenis Bede Ysidori & aliorū multo-
rthodoxorū. quam infinita sint. ut numeri
nō possint & ex quo profecto appareat. quanta
in fide xpiana feruorē habuerint. ꝑ cui ad-
seruatione tot & tanta opa memorāda pos-
teris reliquerit Unde mira & pigritia aliqui
qui legere nō sufficiāt in q̄ alii dictare potuerit
Cum hys autē ordinib⁹ materie appareat utrum sit
de testamēto ueteri. q̄ sicut ꝓ legē ꝓphe
& q̄ post ꝓphās agiographi. ita ꝓ euangeli-
um apli. et ꝓ apl̄os doctores ordine successerunt
& mira quada dīne dispensatiōis rōe actū
est. ut cū in singl̄is plena & perfecta ueritas subsistat
nulla tm̄ superflua sint Hec breuiter de ordine
& numero diuinorū librorū pscripsimus ut a sibi sit
pscripta materia lector agnoscat

De auctoribus diuinorū librorum

Quinq; libros moyses scripsit liber
iosue. idem iosue cui moīe inscribit
auctor fuisse creditur liber iudicū
a samuele editū dicit prima pte

samuelis lib' ipe samuel scripsit. seqa ad
usq; ad calce dauid achalacsi ihemias p'm
volumē i unū collegit. nā antea sparsus erat
p singulorū i gr historias Ysaias Ihemias
Ezechiel singuli suos libros scripserūt. qui
iscripti sunt noibus eorū Lib' eaā duodeā
aplianū auctorū suorū nōibus p'notatur
Minorū sūt nōa Ozee Johel. Amos Ab-
dias. Jonas Michias Naum. Habacuc.
Sophonias Aggeus Zacharias z Mala-
chias Mun p'terea mīores dicūt qr sermōes
eorū breues sūt. unde z uno voluīe p'hēdūt
Ysaias aūt z Ihemias z Ezechiel. z Daniel.
hij quattuor maiores sūt. singul' suis volū-
nibus distincti Libū Job alij moysen. alij
unū ex p'phis. nō nulli p'm Job scripsisse cre-
dūt Librum psalmorū dauid edidit Hesdras
aūt postea psalmos ita ut nūc sūt ōrdina-
uit. Atq; titulos addidit Parabolas aūt et
ecclesiasten z cāticā cānticorū salomō spo-
suit Daniel sui libri auctor fuit. Lib' esdras
auctoris sui titulo p'notat. i cui textu eiusde
esdre nechemieq; sermōes p'ter ultimū
Libū Hester esdras creditur scripsisse. Liber
sapiē apud hebreos nusq; ē. unde ipe titu-
lus gr'cā magis eloquētiā redolet. Hunc
quidā iudei philonis ee affirmāt librum
ecclesiasticū ee certissime cuius filij Sirach nepos
Solomonta nepos huū sacerdotis magni qui

mem̃it zacharias ꝓposuit. Hic ap̃d hebreos
nu̇ẽit. sed mḃ apocrifos habetur. Iudith ꝙq
z tobias z lib̃ machabeorũ quoꝝ ut testat
ieronim⁹ usus magis gr̃cus ẽe ꝓbat. quib⁹
auctorib⁹ scripta sũt nũme istat

Bibliotheca a greco nom̃e acc̃pt. eo qd
libri ꝺbi ꝛecondant. Nã biblio libroꝝ.
theca ꝛpositio ĩterꝓtat. Bibliotheca
veteris testam̃ti hesdras p⁹ icensã lege a scriba
chaldeis dñi inde ingressi sũt. z ihrlm̃ dmo
afflatus spũ ꝛpauit. cuncta q legis ac ꝓphaꝝ
volũia q fuerant a gẽtib⁹ corrupta correxit.
totũq; veteris testam̃ti xxij libros istituit.
ut tot libri ẽent i lege. quot habebant. z lr̃e
porro quinq; lr̃e duplices sũt ap̃d hebreos
caph finem Num. z ade alit̃ em̃ phas
scribit principia medietatesq; ꝺbor. alit̃ finem
Unde et quinq; libri a plerisq; duplices estim̃ant
Samuel malachi. Dabreiamym Hesdras
Hieremias cũ cynoth id̃ lam̃tacionibus sun

Interpretes veteris
testam̃ti primũ lxx ĩterꝓtes quos tholomeus
Ptolemeo philadelphus rex egipti. omẽs
scripturę sagacissimi cũ pisistrato athenie
sium tyranno. qui primus apud gr̃cos bibliothe
cã instituit. z celeuco nycanore z alexandro
z ceteros ꝓres qui sapie opam dederant.
i studio bibliothecarũ emularet. nõ solũ
genuũ scripturas. sed eaã dmas lr̃as.

ī sua bibliotheca reconderet. ita ut lxx milia librorum
ī tpe eius alexandrie inuenirent. ab eleazaro pon-
tifice petens scripturā veteris testamēti ī greca
uocem ex hebrea lingua ītpetari posset. Sed singuli
ī singulis cellis separati. ita oīa p spīm scīm ītp-
tati sūt. ut nichil ī alium codicē (corr) uarietatis esset. q̄d
ī ceteris vel ī uborum ordine discreparet. ppter q̄d una
ē eorum ītptatio Sed ieronimus dicat ipsum ne ne
adhibenda fidē Ced'am a tertiā a quartā fecit
aquila symachus theodocion Quorum pmus ē
aquila iudeus fuit Symachus ebio a theodocion
hebiomte hereticā Obtinuit tm usus ut plxx
ītptes ecclie grecorum eorum inperent exemplaria
legerēt Quinta ē vulgaris an nr̄i auctor ignorat unde
editionē sibi uendicauit ut quinta appellet Septima
a sexta ē origenis. an nr̄i codices eusebius a philo nr̄i
uulgauerūt Octaua ē ieronymi q̄ meito ceteris
auferē Hāc a uborum tenacior et pspicuitate sme
clarior.

Cetera de apocrifa. Et quid sit apocrifa

Quia quidam euāgelia scripserūt. sed quidā sme
spīm scō magis casu quam fidei ordinatē nar-
ratione. qua historie texere veritatem
Unde sācti pres p spīm scīm docti quattuor tm ī au-
thoritate ī ecclesia receperūt. ceteris ī probatis Jō ē matheus
marcus lucas iohis. ad similitudinē quattuor flu-
minū paradisi a quattuor ventis arcse. a q̄ttuor
animalibus ī ezechiele primum matheus euāgeliū
suū scripsit hebraice Sed dis marcus grece scrip-
sit Cerinthus lucas mē oēs euāgelistas q̄i

De auctoribus noui testamēti

sermõis eruditissim⁹. quippe ut medias⁹
ysaia euãgeliũ scripsit ihesum⁹ ꝓa. ad quem
eã actus aplorũ idẽ scripsit Quartus z ul⁹
timus iohes euãgeliũ scripsit Paulus xiii⁹
epl̃as scripsit. deẽ ad eccl̃ias quattuor ad psoãs
Ultimã aũt ad hebreos plerq; ea dicãt ee nõ
ẽ pauli. eandẽ q; alij barnabã scripsisse. alij
clementẽ suspicant Canonice epl̃ẽ septẽ sunt
Una iacobi. Due petri Tres iohis Una iude
Apocalypsim scripsit iohes aplus i patmos
insula i exilio deligatus Cetera esse apocrypha.

Qui fuerint scriptores et quid sit apocryphũ
scoꝝ librorũ qui ꝙ spm scim loquentes.
ad erudiacõnẽ nrãz ꝓcepta vinedi i gre⁹
cã⁹ scripserũt ꝓter ysaiã alia volumina apocrypha
nũcupant Apocrypha aũt dicã id ẽ secreta q;
dubiũ veniunt Est em eoꝝ occulta origo n⁹
patet pribus a quib⁹ suscep ad nos auctoritas
veraciũ scripturaꝝ certissima z notissima suarũ⁹
sionẽ puerit In hijs apocryphis et si inuenit⁹ aliq̃
veritas tñ ꝓpt⁹ multa falsa nulla ẽ ibi⁹ canoni⁹
ca auctoritas. q; recte iudicãt nõ ẽ eoꝝ ap⁹
benda quib⁹ asscribũt Nã multa sub nõibus
aplorũ z precessoꝝ sub nõibus aplorũ ab
hereticis ꝓferũt. q; ora sub nõie aplorũ apocryphorũ
auctoritate canonica diligẽti examinacõe
inuota sunt

Ratio vocabulorũ diuinorũ librorum z
Pentateuchus a volumib⁹ q̃nq; dr penta

em g̃ce lr̃e quiq. ceteris volumẽ vocat. Geneſ
eo dr̃ qđ gr̃aoo ſeculi ī eo ſtimet. Exodus ab exitu
filiorũ iſrl̃ de egypto leuiticus eo qđ leuita
miſteria z victimarũ diuiſitatẽ exequitur
Numeroꝝ lib̃ vocat eo qđ ī eo egreſſe tribus
ex egypto nũant z xl̃ p̃ ieremiã maſiones
Deutro ẽ lib̃ greci diſſillabũ z ep̃tatur
ſedis. norma ep̃tatur lex. inde deutrono
mi. Iacis ẽ quaſi ſeda lex. qr ī eo iplicit
q ī p̃cedẽtibus tribus dcã ſũt diffuſus
In libro ioſue quẽ hebrei ioſue bẽnun dicit
ſra q̃miſſionis duxit. Lib iudicũ dicis ẽ
a pr̃incipibus qui iudicabãt pplm in iſrl̃ unde
reges cepit ī eode pplo Vnde quida ſpiritus
hyſtoriã ruth ſub uno uolue. Lib samuel dicis
ẽ qr natiuitate eius. z ſacerdocii z geſta deſcrib.
qui licet hyſtoriã ſaul z dauid ſtineat utriq;
tñ ad samuel referri. qr uixit utriq; Malachi
hebraice lr̃e ī grũ ep̃tatur inde Iacis ẽ mala
chim. p eo qđ reges iudee z iſrl̃itaꝝ gentis
geſta qꝝ eorũ p ordinẽ digerat Ysaias euã
gelista pocius qđ pplm edidit libꝝ ſuũ. cuius
oẽm textũ eloquẽtie proſa tradit Cantica uẽ
exametro z pentametro uſu diſcurrit
Ieremias ſili. edidit libꝝ ſuũ cũ cinothi que
nos lamẽta uocam. eo qđ ī tristoribꝰ rebus
funeribusq; adhibent. ī quib. q̃ duplicẽ
diuiſo metro apposuit alfabetũ. quoꝝ duo
p̃ma quaſi ſaphico metro ſcripta ſũt. qua

tres ſi ſia

tres vsq; ad eos qui scribi nequiuit. Et ab vna trā capitū. Ieremyā cum alphabeti trimetro scripsit. Et alteri liris. id est cum vsq; capitū. Quarti alphabeti sile primo et secundo habetur. Ezechiel principiū et finē obscurora habet. Vnū e volumē duodecim prophetarū principia et fines libri iob apud hebreos prosa oīno scripta sunt media aūt ipi ab ipso loco quo ait. Pereat dies in qua natus sū. usq; ad eū locū. idcirco nec in psalmis endo et ago primas. oīa heroyco metro dispersit psalmorū liber. psalterium gre. hebraice nabla. latine organū dr ideo aūt organū dr psalterium qd vno psallā ad psalterium canēte chorus sonādo respondet. Hunc librū quinq; diuisionibus et vno psalmorū volumine explendit psalmos dauid exposuit sed esdras postea ordinauit. Omnes aūt psalmi alternatim odes ihēnie et oīa ferme scripturarū cantica. apud hebreos metro exposita sūt. ut testatur. Hieronim. Origenes Josephus et Eusebius cesariēsis. Nam in morē romani flacci et greci pindari nunc alii iambo aut nunc saphico nunc trimetro. vel tetrametro incidentes. Tribus nobis salomonis de vocabulo sapientia manifestissime docet. Iedida id est dilectus dni. quia cū dilexit dns et ecclesiasten. Ecclesiastes aūt greco sermone appellat qui cetū id est ecclesiā congregat. Si non nunquam pares possimus adonatorie quia loca non ad vnū speciē sed ad totā oīonē pli

ꝓpterea pacific⁹ appellat⁹ ē. eo qđ i regno ei⁹
pax fuerit. Is itaq; mystic⁹ vocabulor⁹
tria edidit volumina. primū qđ hebraice mas-
loth. gr̃ce parabole. latine pūbia īscribit eo qđ
in ipo sub ꝓpatula sit⁹ditę figuras ūborū et
ymagines veritatis ostendat. Secundū dicit pa-
bole īsme ab eo loco quo ait. mulierē fortē
quis inueniet alphabeto terminat⁹ sicut lamentationes
ihēmie et cetera quedā scripture cantica
Secūdm qđ hebraice celeth. gr̃ce ecclesiastes.
latine ꝯcionator dr eo qđ sermo ei⁹ nō spēaliter ad
vnū sicut ꝑ pūbia. sed ad omnes generaliter. ꝑti-
ad totam ꝯcionē et ecclīam dirigat. Tertium
sic asciri id ē cantica canticorū qđ ē quasi epitha-
lamiū id ē carmē nuptiale xp̃i et ecclie
In pūbiis paulū docet. et quasi de officiis ꝑ
semitas erudit. Unde et ad filiū eius crebro
sermo ꝓpenit. In ecclesiaste vero maturē
viri etatis īstituit ne quicq̃ ī mundi rebus
putet ee ꝓfectū. sed caduca et breuia oīa q̃
cernimus. Ad extremū rā ꝑfectū virū
et calcato sęlo ꝑparatū i cantibus canticorū sponsi
ingit amplexibus. Sanct⁹ paul ab hoc ordine
doctrinaz. et philosophi suos erudiūt sectato-
res. ut primū ethica doceat. deinde physica
ꝓponant. et que ī hijs ꝓficere ꝓspexerit
ad theologia usq; ꝓducat. Damel inter
pūbia apud hebreos nō habet. sed inter
agiographos. Hec sēm lxx ītp̃es catholica.

a sententias

ecclia nō legit. eo qđ multū a veritate discor
det Danel maxīe z Ihesdras ppha. z una
ps Ieremie hebraicis quidē lris sed chaldaico
quidē fmoē scriptus fuit Job quoq; ad arabicā
ligūā plurimū habz affinitatē Danel apud
hebreos nec suspecte habz hystoria. nec puerū
puerorū nec belis draconisq; fabulas Paralip
pomenon grece dr qđ nos prētermissorū vel
reliquorū dicē possumꝰ. qz q̄ legē vel regum
libris vel omissa. vel nō plene relata sunt.
ī isto breuī z ꝯ sūmatī explicat Hic hebraice
dr dabreiamyn qđ īterpretatur uba dierū. qđ
significatius cronicon tocā ꝙ dine scripture
possumꝰ appellare Liber esdre vnus ē ī quo
eiusdē esdre neemie q; sermones sub uno volu
mine ordinat Sedulius Scotꝰ ac Quartus apo
crifus fuit Liber qui sapia salomōis īscribit.
ideo sapia vocatur. qz ī eo xpi aduentus. qui
ē sapia pnūciat z passio eius euidenter exprimit
Liber ihū filij sirach ideo ecclesiasticus dicit
qđ de totius ecclie disciplina religiosis usus
noīs magna cura et doctrīe ē editus Deinde
duobus dicit Ieronimus Liber parametos
ihū filij sirach lib' z alius spudographus
qui sapia salomōis īscribitur Quorū porro
hebraice reperi nō ecclesiasticū ut apud latinos.
sed parabolas pnotatū Qui iuncte erant eccle
siastes z cantica canticorū ut similitudinē sālo
monis nō solū librorū numero. sed eāa materia z

gnē ꝺequaret Ꝺoctus apud hebreos nullus
ē. qz ꝙē stilus grecā eloquēcā i ꝺolet. a nō
nulli scriptorū veterū hūc ee iudeū philonē
affirmāt Gaut gd iudith z tobie et machabeoz
libros legit quidē ecclia. sed mt canonicas
scripturas nō recipit. sic z hi duo volūa legat
ad edificatiōne plebis. nō ad auctoritatē ec-
clesiasticoꝝ ꝺogmatū cōfirmāda Nouīt
xpi elemēta fuit ꝙ ā hebraice scribim oē qd
loquūr z eoꝝ lingue vox humana sꝑsit. Ita
xpi volūa supputāt quibꝫ qlibet z
exordijs i ꝺei doctrīa. teneris adhuc z lacte
viri iusti erudiat infancia Nunda hystoria
ruth z lamentatiōes ihēmie seorsū ꝑse inter
agiographa sputātes. z hos duos ꝑcedentibꝫ
ex duobus addātes xpi veteris legis libros
mutant sub figura z nūo xpi seculoꝝ qui
i apocalipsi agnū adorāt De nouo testa.

Gaut oīs scriptura veteris mento
testamēti large lex appellari pt.
Specialr tri quinq; libri morsi lex dicit.
ita gnaliter nouū testamētū totū euāgeliū
dici pt. sed tm illa quattuoꝝ volūa quatuor
Marce luce Johis i quibus fm et dām salua-
tionis plane explicant euāgeliū nūquā pari
meruerūt euāgeliū i ꝑpetuū bonū nūciat.
qz etna bona promittit. nō terrenā felicitatē
ut vetus testamētū sed in xpm

De canonibus euāgeliorū

Canones euāgeliorū canon Jalexā
drie ꝑmꝰ exogitauit quē postea eu
sebius cesariēsis secutus plenꝰ expo
suit Qui ideo hꝰ fuit ut ꝓ eos inuenire z scire
possim Jqui i liquorū euāgelistarū similia
aut ꝓpria dixerint Cū aūt nūo decē quorū
ꝑmꝰ Jsti nuōs . i quib Jquattuor eadē dixe
rint Mathēus Marcus lucas Johēs Secūs
i quibus tres Mathēus lucas Marcus .
Tertius i quibus tres Mathēus lucas Johēs
Quartus i qb Jtres Mathēus Marcus
Johēs Quītus i quibus duo Mathēus lucas
Sextus i quibus duo Mathēus Marcus
Septimꝰ i quib Jduo Mathēus Johānes
Octauus i quibus duo lucas Marcus Non Ji
quibus duo lucas Johēs Decim Ji qmb J
singuli eorū ꝓpria quedā dixerūt Quorū
exposicio hꝰ est ꝑ singulos eiꝰ euāgelis
tas nūs quida capitalis assignus adiacet
quibus nūs subdita ē area quedā i ymo no
tata . q idicat i quoto canone pōitus sit nūs
sau subiecta ē area Verbi grā Si area i
ꝑmo canone pa In sedā i secō Si tria i tercio
Sic p ordinē usq ad decimū quēlibet Intgit
apto quolibet euāgelio placuerit scire qui
liquor euāgelistarū silia dixerit . assumes
adiacentē nūz capli z i quires ꝑmum nūm
i suo canone quē idicat ibiq inuēies qui et
quid dixerit . Sic tu demū i corpe inquisita loca

q̄ ex ꝓpīs nūīs ī dicam⁹ ꝑ singula euāgelia de eis dixisse īueīes ¶ De canonibus ysiorū

Q Canon aūt ḡce līe ī gula vocat̄ Regula aūt dīc̄a q̄ recte ducat nō aliorsum vagat. Ubi dixerūt dictā ī gulā vel q̄ regat. vl' q̄ normā recte viuēdi ꝓbeat. l' q̄ ysiorū prauūq; quid corrigat ¶ Canones aūt gñalit̄ ysiorū a ꝓpīb ysdē tm̄ cepert̄ In ꝓcedētibus nāq; dīs ꝑsecu-
cōe ferūēte. Doīāīū plebū mīme dubitāte de xp̄īanīt̄as ī diūsis hereſibus fassa est. q; nō erat licēcia epīs ī unū ꝛferre mēre. nisi ī tpe supdā ymp̄atoris Ipē em dedit facultatē xp̄īanis libere ꝛgregari ¶ Sub hō eāq; sī prēo ī ysilio nicēno de oī orbe trax sue-
entes ut̄ta fidē euāgelicā z aplicā sedīm post aplos symbalū tradiderūt

¶ Quattuor ee ꝓncipales synodos

Ceter cetera aūt ysilia quattuor ee venera-
biles synodos q̄ totā ꝓncipalit̄ fidē ꝓplectā z ꝗsi quattuor euāgelia velut totidē quadrifluā ꝓsarū ꝓma nycena synodus ee xp̄iāī epōrū ysdē magno augusto ī pante facta est In qua arriane pfidie ydēpnata blasphemia. quā de īequalitate sce t̄nitatis idē arrius asserebat. ysubstāciale deo p̄ filiū deū eadē synodus ꝑ symbalū diffiniuit ¶ Scdā synodus centū quīquagīta p̄rm fuit tēpe theodo-
sio semore ystātinopolī ꝛgregata est Que

macedonii scm spm negante deu ee. 3 dempnas
3 substaiale pri 7 filio spm scm demostrauit.
das symbalu forim qd tota gr̃cor 7 latinorũ
3fessio. i ecclesijs pdicat Tercia synodus
ephesina pma ducentor epor. sub iumore
theodosio augusta edita e Huic nestoriũ
duas psonas asserẽte iusto anathemate
3dempnauit. ondes 7 duas nas 7 una dm
ihũ xpi psonã Quarta synodus calcedonẽ
sis. sexcentorũ triginta sacedotũ sub marcia
no principe ista e In q eutichen 3stantino
politanũ abbatẽ. vbi dei 7 eterne una
natura pnũciatẽ 7 et defensorẽ dyoscorũ
quẽdã alexadrinũ epm. 7 epm rursu nesto
riũ ãũ aliquis hereticã una pma psonã
nauit. pdictis eadẽ synodus xpm deũ ue
natũ de vgine. uere i eo substãcia et diuine 7
humane 3stitisse nãe Hec quatuor principales
synodi sũt. fidei doctrinã plenissime pdicantes
Hec si q sũt 3silia q scã pres spũ dei plenis
sanxerũt p istarũ quatuor auctoritate. si
manet stabilita vigore. quoru gesta 7 hoc
opus iuste 3dita Synodũ aũt ex gr̃co ĩtpte
diant conuentũ vl cetũ Cosily veb nomẽ
tractũ ex more romano Ipse eni quo cause
agebant. 3uebat oes i unũ. 3 mutuo ĩte
noe tractabãt Unde 3silium a 3mutuo ĩtendo
dm quasi 3silium Nã alia oculor sũt. vnde
7 3silium. 3silium Vil lra tra3ferente Cetuo

vero iuenus ē. vl' congregacio a coēndo id ē
iuciendo i vnū Vnde Iuuenus q̄ ibi omēs
iuēiunt. siue cetus vl' silū a societate
multorū i vnū Eccl̄a grece missa ēpt̄atur
latine Eccl̄e canonice id ē regulares q̄ eccl̄am
diuine catholice id ē vt missales. q̄ nō vni
ppl̄o trī vl' ciuitati sed omnibus gētibus gr̄ia
liter scripte sunt De actibus apostolorum

Actus apl̄oz p̄mordia
fidei xp̄iane i gentibus z nascentis
ecclie hystoriam digessit. z apl̄oz gesta
narrant. vnde z actus apl̄oz vocantur

Apocalipsis ex De apocalipsi
greco i latinū i relatio ēpt̄atur
Iuxta q̄d q̄ē volyes dicit Apocalipsis ihū
xp̄i. quā dedit illi deus palam facere
Qui bibliothecam fecerunt

Apud nos pamphilus mr̄ an q
a vna eusebius cesariēsis scrip
sit. prisistractū i sacre bibliothece
studio adequare intendit Hic em i biblio
theca sua ppe xxx miliū voluminū ha
buit Ieronim⁹ quoq; atq; genadius
eccl̄esiasticos scriptores toto orbe q̄rentes
ordie p̄sentes sunt. eoz q̄ studia i vno
voluīs idiomate splenderūt De mr̄ibus or
gones apud grecos i scriptura atq; labore
tam grecos quā latinos opm suoz
mō signauit Denique ihesonim ex milia

librorū eius se legisse fatet. Horū tñ oēm studia augustin ingenio uel saltem uitā tanta scripsit ut diebus ac noctibus non solū scribere libros eū quisquā sed nō legēdo occupatum scripserit. Et alij catholici uiri multa et insignia opa Athanasius alexandrin epūs Hylari pictauen sis epūs Basilij capodocen epūs Gregorij theologus Gregorij nazianzen Ambrosius mediolanēsis epūs Theophilus alexandrie epūs Iohēs cōstantinopolitan epūs Cyrillus alexā drin Leo papa Prosperus Isidorus hispalēsis Beda Cyprianus mart. et carthaginēsis epūs Hieronimus presbit Prosper. Origenes cui scripta nō oīno i furtat. nec pōt oīa i apte catholica Orosius Sedulius Prudēs Iuuencus Victor et Rufin multos libros edidit. Tertullianus equalē scripturas Sed quō breuis Hieronimus in aliquib eū de arbitrij libertate notauit. illa sentire debem iq Hiero Gelasius caā scat libros quīq aduersus nestoriū et eutychen et tract tatus i modū ambrosij Item duos libros contra arrianos Scat caā sacramētorū p̄facōes. et orōes. et epl̄as fidei Dyonisius areopa gita epūs ordinatus et hierotheorū multa ingeni sui volumina reliquit Item eusebij cesariēsis ecclesiastice. atq; eiusdē historie ecclesiastice libros. quattuor in primo narratoris sue libro texuerit. et tri laudibus atq; exaltatoris sue origenis scismatici unū scripserit librū. quē in tri

singulare notaa que ad īstructione ptīz nō
vsq; quaq; īfutat ecclia Cassiodorus q; qm
explanacōe psalmoz, satis vtile opus scripsit
Erit adhuc alij quor nō ataco Que sūt

Lib nōie petri apli apocrisa.
q; appellat sā elemētis. libri viij apoc.
Actus nōie andree apo. Actus nōie
thome apoc. Ewāgelia nōie thadei apoc.
Ewāgelia nōie barnaba apoc. Ewāgelia
nōie thome apoc. Ewā. nōie andree apli
apoc. Ewā. q falsauit lucianj apo. Ewā.
q falsauit ciprianj apoc. Lib de īfācia saluatoris
apoc. Lib de nātate saluatoris apoc. Lib de
scā maria vl de obstetrice saluatoris apocryfj
Lib q vōt pastoris apo. Libr oēs qō scīt
lemā dyaboli disputj apoc. Lib q appellat
fūdamētū apoc. Lib q vōt thesaurj apoc.
Lib q de filiab hade vl genesis apoc. Ethime
trū de decē vgiliarū spagindrū vsibus apo.
Lib q appellat actus tecle z paulj apoc. Liber
q appellat nepotis apo. Lib pubior ab hereti
cis scriptus. z sā sixti nōie figuratus apoc.
Reuelacio q appellat pauli apo. Reuelacio
vōt q appellat thome apoc. Reuelacio q vocat
stephani apoc. Lib q vocat trīstis scē marie
apoc. Lib q appellat pīna adā apoc. Liber
dragōis nōie figūtis qui pīm hp dilunij ai
dracone ab hereticis pugnasse plhibet apoc.
Lib q appellat testamētū iob apoc. Lib qm

ā scd apocrifa

pma orgeis apoc. Lib q appellat pma ypam apo.
Lib q appellat rānie z mābre apo. Lib q appellat
sors aplor apo. Lib lusan apo. Lib canonū aplor
apo. Liber physiolog apoc. q ab hereticis scri
ptus z bn ambrosij noie pfigurat fuit Historia
eusebij paphili apo. Opuscula strillim siue
affricani apoc. Opuscula postulamiani et
gallu apo. Opscula mōtani prisille z maxi
mille apo. Opscula frustim manichei apoc.
Opscula alu q clemēt alexādrini apo. Opscula
cassiam pbn galliaz apo. Opscula pyctauēs
apo. Opscula fausti reniēsis galliarū apoc.
Opscula frumētij apoc. Spla ihu ad agabarū
apo. passio cirici z iulite apo. passio georgij
apo. Sarepta q appellat salomōis z traditio apo.
Philacteria oia q nō ab āgelo ut illi fingūt
sed magis a demone scripta sūt apo. Ysis z hyc
silia q Symō magus Nicolaus Hereticus
Marcion Basilides Zelon Paul eaq samosa
ten Plotin Sonosus q sili errore defecerūt
Mōtan q qi ai suis obscenissimis seqab Appol
linaris Valetin Sue maidens Faustus
Sabelli Arri Macedon Eunomi Nouat
Sabaci Alexius Donatus Eustachi Nibian
pelagius Julian Caelestis Maximian prisc
allian ab hyspania Capedus Dyoscorus
Eutyci Petr z alu Petr e qb vn Alexā
dria alu Anthiochia maalauit Achaius
Stastinopo. ai scribt sue. n nō eaq oēs

hereses quas qui cotra qd discipuli fuere sathanica docuerũt l' scripserunt. quor noia mime retinem⁹. nõ solũ repudiata vero eccã ab ãi catholica & romana eccl'ia eliminata atq; ãi suis auctoribus auctorq; seqẽtib⁹ sub anathemate ãdissolubili vinculo eternũ fatemur ee damnata.

Ethymologia quedã ad tãnẽ pertineãm

Quoniam multor librorũ e libr⁹ volumẽ & dictus codex p trãslationẽ a codicib⁹ arborũ. seu viteis qui candex qd'ise multitudinẽ librorũ ãsi ramorũ iteneat Volumẽ dr a voluendo Liber e interior cortex arboris qd antiq ãn usũ carte vel membranaz scribere solebãt. vnde eccã scriptores librarios vocabãt Inde dctus e lib⁹ volumẽ Pagina q diminutiuũ e scedula q ãi nomẽ e. & dr scheda pprie qd adhe cmedat. qr necdũ libri redactũ e Cartarũ usus primũ apd inclytã ciuitatẽ egypti tuetus e Dcã aũt carta qd carptis papiriis teginis decerptis glutinat & sic carta efficit Cuius gria pla fuit pgamenũ dr a pgamis vbi tuetis e Dicit eccã membrana qr ex membris pecudũ detrahit Fiebãt eccã membrana primũ lutei coloris. postea candida membrana rome repta fuit Omelia dr qsi sermo popularis sicut vbi vbũ fit ad plm Tractatus aũt e vnius rei multiplex expositio Dyalogus e collatio duor vel plurimor qs latini sermonẽ dicunt Sermo aũt dctus est qr seritur it utriusq

ethymologie qdã ad tãnẽ pertinẽtes

Cometa aut dea q̃si a ymetor vl'a ymisceor
Sut em̃ ĩterpretacões ut ymetaria iuuis vl'
euãgelij Vel sc̃m quosd̃a ymeta appellãda sut
gentiliũ librorũ expositiões aut diuinorũ
Glosa greca est z ĩterpretat̃ ligua. q̃ quodãmo
loquim̃ significatione subiecte dãome Hanc
adũbiũ dicit philosophi q̃ uocẽ dicit ue
rũ̃t̃ uno z singulari ũbo designat Verbi
grã ut stare è tacere

Incipit liber quintus de quibusd̃a scripture pro
prietatibus z modo legendi

Lector
Vn debet studios⁹ q̃ee onerosũ
q̃ tam varie multiplicatq̃ mũ
z ordine uocabulaq̃ diuinorũ
librorũ tractatum. q̃ sepe accid̃t.
ut sĩ mĩma ignorata magnaq̃
ĩ̃z z utiliũ notiã̃ obscuret
Quappẽ semel se expediat lẽr ut sĩsse q̃si
quibusd̃a clausul' pnia frõte ĩ seratus libero
gressu possit deinde ꝓpositũ iter curr̃e. nec ĩ
singulis libris nouã q̃rẽ rudimẽta oporteat
Hisse igit̃ expeditis deinceps cetera q̃ ad ꝓpositũ
opus videre valẽ videbũ̃ tractabimꝰ

De triplia intelligenãa

Primo oĩm scr̃edũ è q̃ dna scriptura
tripliciter habet modũ intelligẽdi. id è
hystoriã. allegoriã tropologiam
Hanc nõ oia q̃ ĩ dino ẽpliũ̃ eloquio ad hãc

tor quēda sut ī ptacoez. ut singula hystoriā al-
legoriā tropologiā sil' simē credant. qđ si ī
multis assignari possit igne. ubiq; tñ obseruāe
aut difficile ē aut ī possibile. Quart cū ī arpharis
z lyrmoi organis musicis nō qđā oriā q; tangū
aliqđ i sonāt canorū sed tñ corde. cetera tñ i
toto arpharo corpe ideo fcā sut. ut cet ubi mec-
teret z quo tenderē illa q; ad cantilene sua
uitatē modulatur. ē artifex. ita ī diuinis elo
quijs qđā pōita sut q; tñ spiritalit' itelligi vo
lut. qđā vō moriū gratia deseruiut. qđā
cria sēm simplicē sensū hystorie dcā sunt. nō
nulla aut que z hystorice z allegorice z tropo
lice sucient' exponi pnt. Unde nō āmirabili
ors diuina sarptura ita p dei sapiam sucient'
suis ptibus aptata ē atq; dispōita ut q;q;
ī ea stinet aut ubi cordarū spual' itelligētie
suauitatē i sonet. aut p hystorie seriē z litē sole
ditatē misteriorū dcā sparsim pōita stinens
z asi ī unū innectēs ad modū ligni scauī sup
extensas cordas simul copulet cuiq; sonū ita
pies ī se dulcorē auribus i serat. que nō solū
corda edidit sed z ligniū modulo corpis sui
formauit. Nec z mel ī fauo grauius z quicq
maiori exercitio q;rit. maiori cura desiderio
inuēit. q; oportet g; sic diuina tractari scriptura.
ut n; ubiq; hystoriā n; ubiq; allegoriā n; ubi
q; grammaticā tropologiā. sed singula ī locis p ut rō
postulat sperent' assignare. Nepe tñ una

eadēq̄ trā oīa simul īueīr pnt. sicut hīstorie
ueītas z mīstrāī aliq̄d p allegoriā īsmuet. et
quid agendū sit pūt p tropologiā demōstret.
¶ Quodres eaā sīgnificent ī diuina scīptūa

Sciēdū eaā q̄ ī dīno eloquio nō tm ūba
sed res eaā sīgnificacōes hīnt. q̄ modus
nō adeo ī alīs scīpturis īueīr solet
plīlosoplus solā vōcū nouit sīgnificacōne
sed excellēnor ē valde ītr sīgnificacō quāuocal.
q̄ hanc usus īstituit alīam natura dictauit
¶ Nec hoīm vox ē. illa dei ad hoīes nec plata
p ert. illa creata subsistit. vox tenuis ē nota
sensuū. res dine vocis ē sīmuladīu ¶ Quod
g̃ sonu vocis qui sit subsistē īcipit z desīnit
ad rem. ad rem mētis ē. hꝰ oē spaciū ad
tus ad etīmtatē Racō mēto ītrīseca ubi est
quod sono vocis ꝛd ē ūbo extrīseco mafestat.
z dīna sapīa quā de corde suo pr eructauit
sē uīsībīl. p creaturas z ī creaturis agnos
cāt ¶ equo nīmīrū colligit quā pfuda in
dīuīno eloquio requirēda sit ītelligēaā.
ubi p uocē ad ītellam. p ītellam ad rē. p rē
ad rem. p rem pueīt ad ueītatē ¶ Quod
dū quida mīn ꝑdocti nō īsiderāt. nullā in
eis ee subtilitatē estīmāt ubi exerceri
possīt īgenia z ob hꝰ ad plīos scīpturas
se trāsferūt. q̄ pfecto nīl aliud ibi īapiūt
nīsi solā lr̄ē scīptūe. utute ueītatis ignoza
¶ Quod aut rez sīgnificacōes sāt requīrat

eloquia breui quoda ⁊ manifesto exemplo demonstrabim. Dicit scriptura Vigilate qr aduersarius vr dyabol⁹ tanquā leo rugiens circuit. Hic si dixerim leonē significare dyabolū nō uocē. sed ēe intelligere debem⁹. Si enī hec due uoces id ē dyabolus ⁊ leo unā ⁊ eādē rē significant ideo petes ē similitudo eius dē rē ad sepā. Restat g⁹ ut hec uox leo aliā xpm significet. aliā uero xpm dyabolū. ⁊ cetera oīa ad hūc modū accipienda sūt. ut cū dicim⁹ ouē uitulū lapidē serpentē ⁊ alia huiusmodi xpm significare

De septem regulis

Aliud quoq; diligēter attendendū quod septē ēe dīt ceteras regulas locutionū scē scripturarū. q̄dā sapientes dixerūt. Prima regula de uno et eodē corpe q̄ de uno aut ad unū loq̄r. atq; i una psona nō capt nō corpt onat. sicut ysaias dicit. Induit me dñs uestimēto salutari. et q̄si sponsū decoratū corona ⁊ q̄si sponsā ornatū monilib⁹ suis. In una eñ psona duplicia uocabula notatur. ⁊ capt id ē sponsā manifestauit. Unde nonnūq; in scripturis qñ specialiter capt scribit. qñ ⁊ capt ⁊ corpt. aut qñ ex utroq; tractat ad utrūq;. aut ab altero ad alterū. sicq; q̄ capiti q̄ corpori ueniat prudens lector inueniat. Secunda regula de corpe dñi uero ⁊ permixto. nā uide q̄dā uenire uni psone. q̄ tū nō ē uni. Puer meus es tu israel. ecce deleui ut nubē iniquitatē tuā. ⁊ sicut nebulā

pcā tua. Iuertere ad me z ē dīmā te hō ad vnū
nō sgruit Nā altera pō ē aū pcā deleuit. et
aū dīat me Ego tu. z altera aū dīrit Iuertē
ad me z ē dīmā te hō ad vnū nō sgruit qui
si iuertant z pcā eoz delent z per hāc em
ē gulā sic ad oēs loquit scriptūa ut z bonū
ē dargua z aī malē. z malū laudē z p bono
Sed quid ad quē ptīneat. q prudēt legent dis
cet Quarta ē gula ē de lrā z spīm id ē de lege
z gīa lege p quā pcepta facēda amonet
Gīa p quā ut opemur iuuam Vel qd lex
nō tm hystorialit sed eaā spīualit ītelligēda
sit Nam z hystorialit oportet fidē tenere.
et spīualit legē ītelligere Quarta ē gula ē
de spē z de gīe p quā p toto pō z totū pro
pte accipiē. veluti si vnī pplō vel cuitati
loq deus. z tm ītelligatur deus omne
dīgē mūdū Nā licet adisus vnā ciuitatē
babilonā p vsaīa pphām dīs inimicē tm
dī stra eā loquē trāsit ad genus despē. et
iuertit stra totū mūdī sermonē Certe si nō
dicēt adisus orbē vmīsum. nō addēt mīa
gīalit z dispergā oēm trā z vsitatbo super orbem
mala z cetera q sequūt ad ītercnēonē mūdī
ptīnēcia Vñ z adiecit Hoc ē silū qd cogi
tauī sup oēm trā z hec ē man extensa sup
omēs gentes Item postquā sub psona babi
lōis arguit vmīsum mūdū. reuersus ad
eandē quasi de gīe ad spēm iuertit dicēs.

que eide ciuitati spialit ingerit Ecce ego sus-
citabo sup eos medos. Ita regnante balthasar
a medis obtenta e babilonia Sic ex psona
vm ∫ egipti totu vult itelligi mudu dicendo
∫ dauid rece facia egptios adiutus egptios
regnu adiutus regnu. ai egptius no multa
regna. sed vnu habuisse describit Tabula e
regula de tribus p quas aut pe maxia tpis
p minore ptem tonat aut pe mma tpis pe-
maiore ptem itelligit Sic e de tduo dnice sepul-
ture. du n tribus diebus pleis ac noctibus
iacuerit i sepulchro. sed tri a pte totis triduu
itelligit Vel sicut illud qd quadrigentis annis
predixit deus filios isrl i egipto seruituros ∫
sic inde egressuros Quu tri dicante ioseph
egipto diuisi sut Nec stetit p quadrigentos
annos egressi sut. ut fuit repmissi sed qdri-
gentis triginta annis postea ab egipto trasie-
runt reppererut Est ∫ alia de tribus figura per
quas qda q futura sut quasi ia gesta narrat
ut e illud fodederut manus meas ∫ pedes
meos. ∫ dinumauerut oia ossa mea. et diui-
serut sibi vestimenta mea. ∫ hys silia i quib
futura quasi ia fca dicat Sed aut q adiut
facienda sunt. tam qua fca narrat Tanta
ea que nob futura sut apud deu eternitate
ia fca sunt Quappe qui aliquid faciendu
pnuciat sed in nos dicat. qui veo q futura
sut ia fca dicat sed in deu eternitate accipied

sunt. apud quē ia oia fca sūt q futura sunt
Sexta regula ē de recapitulacōe Recapitulatio
est dū scripta redit ad illud cui narracio ia
trāsierat. sicut ai filios filioz noe dixit
dixit illos fuisse in linguis et gentibus suis et in
postea quasi hoc eāa in hoc ordine tpm requirit
erat iquit oīs tra labij vnus et vox oībus
una erat Dño go sedim suas gentes et sedim
linguas erant. si una lingua ōibus erat. nisi
q ad illud qđ ia trāsierat recapitulacio ē
inuersa narracio Septīa regula ē de dyabolo
et corpe ei q sepe dicūt ipi capitis. q suo
magis q membrō corpi Sepe vident ei dca
membroz. et nō nisi capiti ingruit Ex noīe quippe
corpis intelligit caput ē illud in ewā de tra
nsgressione admissa dicente dño Adam ubi es
homo hoc fecisti. hoīem ipm dyabolū vocans.
a noīe corpis capt designans Item ex noīe ca
pitis significat corpi sicut in ewā dicit Ducdecim
vos elegi et unus ex vob dyabolus ē. iuda unīq
idicās qui dyaboli corpi fuit Apostata quippe
angelus ē caput oīm iniquoz et hui capitis
corpi sūt oēs iniqui Sicut ai membris suis unus
ē ut sepe qđ corpi ei dicat ad eū poa referat.
rursū qđ illi ad membra ut ipi deriuent
Sicut in ysaia ubi ai tra babilonia hoc ē ad
sionē id ē tra dyaboli corpi milita dixisset.
sermo applicatq rursus ad corpis capt id ē ad
dyabolū ozando simul derivat dicens.

Quo credidisti de celo lucifer. qui mane oriebaris Quid studiū inquiebat

Postquā certā materiā lōgi demonstrauimꝰ descripsimꝰ. et eas scripturas q̄ ad diuinā papie ptinēt lāonē suis nōibus assignādo determinauimꝰ sequēs ēe videt ut de mō ordiē legēdi aliquid dicam. quatinꝰ ex hijs q̄ dicā sunt. agnoscat. cui rei studiū impendē debeat. ex hijs vēo q̄ dicēda sūt eius studij sui modū et ordēm accipiat Quia vēo facultates ad agendū sit intelligimꝰ si prius quid nō sit facēdū ignouerimꝰ. instruēdus ēt mū q̄d cauere debeat. ac demde informādus qualiē ea q̄ agēda sūt pficiat. dicēdū q̄ quid sit q̄d ex turba discentiū quoz multa et ingenio pollet. et viget exercitio. tam pauca et mirabiles inuēiant q̄ quib⁹ ad sapiam puenire possint. et ut de illis taceā qui naturē sūt obtusi et tardi ad intelligēdū hijs maxie mouet et dignū q̄stiōe videt unde hoc accidat. q̄d duo pariter ingenio et equali studio unus lāom intendat. nec tñ sibi effectu eius intelligēcia sequatur. Alter ato penetrat ato q̄d audit apprehendit. alter diu laborat et parū pficit Sed sciēdū q̄d in quolibet negocio duo sunt necessaria. quibus deficiat et circa opus. q̄ ita sibi aduersa sunt. ut alterū sine altero aut inutile sit aut minus efficax Scriptūs melior ut dicta prudēcia

j tanta

q̄d studiū impediat

ẽ fortuidie. qz ꝑ ꝑdera aliqñ ꝙ viribꝫ mouẽ nõ
possum ℣. arte leuam ℟ Sic mimꝰ ẽ i oĩ studio q̃
sine disceñde opat̃. laborat quidẽ sed nõ ꝓfiat.
z ꝙsi aerẽ verberãs ures i vẽtũ fundit aspice
duos pr̃ siluã trãseũtes. z hinc quidẽ p densa
laborantẽ. illũ veò recta itineris legẽte ꝑdia
pari mõ aursũ tendut sed nõ eque ꝓcedunt
Quid aũt scripturã dixeim ℣. nisi siluã. cui
smãs quasi fructus quosdã dulassiõs legendo
carpim ℣. tractãdo ruminam ℣ Quũ gr̃ i tãta
multitu die librorꝫ legẽdi modũ z ordinẽ nõ
custodit quasi i densitate saltus oberrãs tra
mitẽ recta itineris ꝑdit. Aut dũ sp discentes
nũquã ad sapiã ꝓcientes q̃ tantũ em valet
discretio ut sine tpã z oẽ actũ turpe sit z labor
ĩutil. Ut aũt vnũ salte ꝑplectamur tria sũt
q̃ ꝓcipue studijs legẽtiũ sunt nãta obesse
solent. Negligẽtia ĩprudẽtia fortuna. Negli
gẽtia ẽ qñ ea q̃ discenda sũt. vl̃ prorsus
pr̃mittim ℣. vl̃ mĩm ℣ studiose discim ℣ Impru
dẽtia ẽ qñ ordinẽ z modũ i ilijs que
discim ℣ nõ seruam ℣ Fortuna ẽ i euẽtu sine
casu nãliter ingẽte. qñ p raptũ vl̃ ĩfir
mitatẽ vl̃ nãli tarditatẽ. sine eã doctorũ
raritate Quia ai aũt nõ iueniũt̃ qui doceat.
aut q̃ bñ doceant. a ꝓposito nõ ĩtralijmur.
Ilijs aũt tribus de pmo quidẽ id ẽ negligẽ
tia lor admonẽdus ẽ De sad vẽ id ẽ i prudẽ
tia instruẽdus ẽ De trio aũt id ẽ fortuĩa adiuuãdus ẽ

Quis sit fructus diuine lectionis

Quisquis ad diuinā lāonē erudiēdus accesserit. p̄mū qual' sit fructus eius agnoscat. Quisquis em̄ sine cā appetendi. nō desideria tralsit qđ vtilitatē nō p̄mittat. Hēmin̄ē diuine lāonis fructꝰ. qz mentē vl' scīam erudit. vl' moribus ornat. docet qđ scīe delcāt. z quod imitari expediat. Quorū alterū ad ē scīa magis ad hystoriā z allegoriā. alterū ad ē istructio morū ad tropologiā magis respicit. Dīa diuina scriptura i ferē ad hunc fin̄ē. Sane quāuis magis expediat ee iustū qđ sapiētē. scio tm̄ plures istudio saare eloquij scīam appetē qđ vtilitē. Ego aūt puto qm̄ mentē ipbo z vtilē nām z laudabile ee sencē. quid cuiq; itēcōi spectat paucis absolua z p̄mū de eo qđ moralitatis gram̄ amplectit expediam.

Quo legenda sit scriptura ad correctionē morum z

Vi vtilē notīā z form̄ viuēdi i sacō qrit eloquio hos libros magis legē debz. qui hui⁹ mūdi stēptū suadētē z amm ad amorē editoris sui accendit. ⁊ ctēq; viuēdi tramitē docet. qlit vtiles acqri z viaa declinari p̄nt ondit. Primū em̄ qrite regnū dei z iustiaā eius. Et ālsi dicēt. Et celestis p̄mū gaudia desiderate. z quib⁹ iustiae meitis ad ea puenīat solerē iquirite. Vtilē bonū vtilq; netīm amate z qrite. Et amorē. oāosus ee

nō pt ꝓficere desideratis vt discat quo ꝓficiat
quo tendit. Hec vō scīa duobꝰ mōstrō pat.
videlicet exēplo z doctrīa. qui eam dīcā ad disci
plinā nrāz ꝓtinēcia diſcam. Inter q̄ būſſimi
ggorij ſcripta ſingulaīt amplexāda eſtimo
Que q̄ p ceteris mi dulcia z cēle vite amore
plena ſūt viſa ſilēdo nolui ꝓterire.

Oportet aūt ut qui hanc ingreſſus fuerit viā
i libris quos legit nō ſolū colore dictaminis.
ſed vtilitatī emulacōe diſcat ꝓuocari vt eū nō
tam vbertī pompoſitas. aut ſūauio. quā
veritas pulcritudo delectet. Cōat ecīa adꝓpo
ſitū ſuū nō decere ut tam raptus deſiderio ſac
obſcuras z ꝓfunde itelligēdas ſcripturas exā
rat. i quibus magis occupet aīm quā edifice.
ne ſic eī ſola lāo teneat. ut a bono ope vacare
ꝓpellat. Quāuis plō lāo exhortādo deberē
nō occupādo z bona deſideria paſcere nō
necare. Relatū m aliqī memīm de quodā
ſatis ꝓbabilis vite viro. q̄ tanto ſcārū ſcrip
turarū amore flagrabat ut eis i tēmīs ipen
deret ſtudiū. Cuiꝰ i dies creſcente ſcīa creſcēt
z deſiderīū ei. accepit tandē ſcīa ſapīa relatus.
iprudēs ſcriptis ſimplicādo rbꝰ ſcripturis.
ꝓfunda quēq; z obſcura rimari. alijs enigma
tibus ꝓpoſitā enodādis z miſtīis ſacmentoꝝ
itellectibꝰ vehemēt iſiſtē. Sed mēs humana
nō tm ſuſtinēs pondus. cepit mox z rei mag
nitudīe z itērioris aſſiduitate deficē. tūmq;

hui⁹ ꝙportune occupacõis anxia ꝛfidi. ut nõ
solũ iã ab vtilibus sed eã necessarijs actibus
cessaret Uerso siqm de ꝓsecutu eũ q̃ legẽ
ad edificacõẽ vite fuc̃ erpat. qz discreacõis
moderamine vti noluit eas dẽ nũc occasione
erroꝛis habebat Sed miseracõe dñna
tandẽ p̃ reuelacõnẽ ãmõitus ẽ ne amplius
hijs sarũ scripturaꝝ studijs intẽderet. sed scoꝝ
ꝓm vitã ꝙ mirũ triũphos aliasq̃ tales
simplici stilo dictatus sequẽtur ꝛsueuerat.
Ecqz i breui ad pristinũ statũ reductus tantũ
iterne quietis gr̃am adepte meruit ut vere ī
eo illã dñi uocẽ ipletã dicẽs qua q̃ nr̃m
laborẽ ꝙ dolorẽ ꝛsiderãs pie nos ꝛsolari voluit
dicẽs Uenite ad me oẽs qui laboratis ꝙ onerati
estis. ꝙ ego reficiã vos. ꝙ demcps tuẽtis
equẽ animabus vris Hoc exemplũ ideo apposui
ut ostenderẽ eis qui ī disciplina nõ lr̃atura
sed vitiũ posita sũt nõ oportẽ lãonẽ esse
fastidio sed oblectamẽto ꝓ. Nam ꝙ ipsa nõ
nouũ iquit lr̃aturã siue negociacionẽ. Introi
bo ī potenciã dñi. dñe meozabor iustiãe tue
solius deus docuisti me ex iuuẽtute mea
Nuꝝ em ad occupacionẽ scripturaꝝ ut ita
dicã ad affluẽtionẽ spũs legit. nõ philosophiã.
sed negociat. qz vix tam velocẽs ītencio.
vicio simplicie carẽ pt Quid aũt de lãone sim
plicis pauli dicã qui aĩ iplẽ legẽ voluit.
quã diserẽ qui nob exemplo p̃fecto sanctẽ

ꝑt nō audtores neq; lōres legis. sed factores
poā ꝯ iustos ee apud deū ꝯsiderādū ꝓterea
qd lāo nob mōis aīo fastidiū ingere solet. ⁊
affligē spm. ⁊ qualitate videbat si obscurior
fuerit. ⁊ quātitate si plixior extiterit. in quo
vtraq; magno ꝫ moderamie oportet. ne qd
ad ē fectionē q̄sitū ē. fumat ad sufforatione
Sūt qui dīa legē volūt. noli stendē. sufficiat
tibi. mihi tua īterē an nō oēs libros legeris
Infinitus ē nūs librox. tu noli seq; infinita
Ubi sine nō ē. ee ēques nō ꝑt Ubi ēques
nō ē. pax nulla ē. Ubi pax nō ē. deus hītare
nō ꝑt In pace īquit ꝑpha facies ē loaus eius.
ē visio hītatio eius In syon. sed i pace syon ee //
oportet. sed nō pace amittē Contemplare
⁊ occupari noli Noli auarus ee ne forte sp
egeas Audi salomonē. audi sapiētē ⁊ disce
prudēcia Fili mi īquit amplius hijs ne ēquas
Faciēdi plures libros nullus ē finis freques
em meditatio carnis ē afflictio Ubi ē ergo
finis ⁊ mē loquēdi oēs ꝓpt audiam ⁊
Deū time ⁊ mādata ei⁹ observa hoc ē oīs
homo lectionem esse maximam opus
Nemo ꝓhijs q̄ supra ⁊ perfectorum ⁊
meorum estimet me lectox dilige //
tia ꝑhendē. cū ego poaus diligētes
lōres ad ꝓpositū hortari itendā. ⁊ eos qui
libēt dicāt laude dignos ōndē Sed ibi loantur
sū eruditis. nūc aūt eruditēdis. ⁊ doctrīa

lōres ee iaudandi qui vtrū

q̄ principiū ē disciplīe īchoandū. illud studiū
vtilitatī. iste mō iteri exercitiū lāōis ꝓpositū
ē Sic tñ ut ne his vtilitē carcant. nō illi prorsus
lāōe omittāt Nā sicut min⁹ ꝓficiū ē opus
qđ nō ꝓficit lāō. q doctrina nimi⁹ vtilē quā nō
sequit bona opatio Oportet aūt sūmoue
re illos cauē ne forte ad ea q̄ vtro sūt aspera.
et tristes ꝛsolari si vbi illi sūt q̄q̄ pueriliter de
siderant. Vtrosq; g⁹ exerceri q vtrosq; ꝓmo
ueri iuuat Nemo retro abeat. ascendē liat.
sed nō descendē Si vēo vidū ascendē potes.
sta i loco tuo Liber a culpa nō ē, q alienū usur
pat officiū Si monachus es qđ facis i turba?
Si amas silētiū nre te damnatib⁹ assidue itrē
libet. Tu semp̄ ieiunia q fletib⁹ visitē debes.
q philosophari āeris. Simplicitas monachi.
philosophia ei⁹ ē Sed docē iquis alios volo
Nō ē tuū docē sed plangē Si tñ doctor esse
desideras. audi quid facias Vilitas habitus
tui. q simplicitas vultus. i nocēcia vite.
q sānctus ꝛsatio tue. docē debēt Hoc ēs q deus
fugiendo mūdū docere quā sequēdo Sed adh⁹
forte ꝓficere q aliquē iquies. i me saltem
si vole discē licet Cupio dici tibi legere
occupari nōli Exercitiū tibi pt̄ ē lāō sed nō
ꝓfectū. doctrina bona ē sed īsipientib⁹ ē Si vero
te ꝓfectū fore ꝓmiseras. q ideo ē nō sufficiat si
sapientib⁹ equaris. plus āquid te facē oportet
Cōsidera g⁹ vbi sis q quid agē debeas fuale

agnoscas De quattuor gradibus

Quattuor sunt in quibus niti exercetur quisq; in studio. et quasi per quosdam gradus ad futuram perfectionem sublevatur Videlicet lectio sive doctrina. meditatio. oratio et operatio Quibus tribus reliquis sequitur contemplatio in qua velut quodammodo perfectionis fructus in hac vita percipitur qui sit bonus operis merces perpenditur Unde psalmista ait de iudiciis dei legitur. Inebriabo eos quia sitiunt subiungit In auditionibus illius retributio multa De his quinque gradibus primus id est lectio iam explicatus est. Sequitur id est meditatio proxima Et de medio quidem quanto plures quis ascenderit tanto perfectior erit Ubi gratia prima lectio intelligitur ad dat. secunda meditatio dat. Si filium. tertia oratio petit. quarta operatio querit. quinta contemplatio invenit Et si lectio et intelligentia tibi abes. et nosti quid in actione sit. quam bonum est. sed adhuc tibi immineat sufficiat modus proximus Quamdiu enim arcta silij et meditare quod et qualiter implere valeas quod factum te didicisti Multum enim multa scias. nisi. sed parum sit quod noverit qualiter fare oportuerit Rursus qui si filium horis infirmum et inefficax sine divino auxilio ad orationem erigere. et eius adiutorium petere. sine quo nullum potest fructum bonum. ut videlicet ei gratia que precedendo te illuminavit. subsequendo eadem pedes tuos dirigat. in via pacis. et quod adhuc in sola voluntate est. ad effectum bone productat operationis Deinde restat intrat ad bonum opus agitare

de quattuor gradibus

ut qd orando petis. quando merearis audire
Deū opari uult dicī. nō cogeris sed inuitaris
Tu solus tu mihi pfīs. si solus deus opat tu
nil mereris. Quid ergo deus ut possis. operis
Tu ut aliqd merearis Uia ē quasi bona qua
itur ad uitā Quid uitā dicit. pfectū uitā aurat
Cōfortare et uiriliter age Habet ista uia pnnū
cium. quo acies ei laboribus fatigata. supni
gra respectu illustratā gustātes et uidentes
quā suauis ē dns. sicq; fit qd scīp dāt ē. qz
qd oro q̄rit et replacio iuuat Unde ps. quo p
hos gradus ascensionū pfectū ostendit. ut qui
ista inuasert. pfectus ee nō possit. Appetitū ergo
nobi debet ee semp ascendē. sed qm tanta et
mutabilitas uite nre. ut in eodē statu nō possimꝰ.
cogim̄ sepe ad trāsacta respicē. et ne amittam
illud illud in quo sumꝰ. in petim̄ quiz illud qd
trāsiuimꝰ Uerbi gra Quis in ope strenuus ē.
orat ne deficiat. qui pabꝰ insistit. ne orando
offendat. meditat quid oratiōi sit. et q̄ aliqn
Appetitu subito silio minꝰ subsidit. rotem subsulit. et sic
euenit ut cū ascendē semp sit nob uolūtas.
descendē. tm aliqn nos cogat necessitas. ut tu
ut in uolūtate nō in necessitate appetitū nr subsistat
Quod ascēdim̄ Appetitū ē. qd descēdimꝰ petu
appetitū Nōnꝰ gradus sed illud pncipale ee debet

De tribus gradibus lectoris

Quos ut puto apte demōstratū ē puer
et amplius aliquid de septē mēsibus

nō idē ēcepōitū nī īcipientibus. sed sicut dr̄ latr̄
aquas scēdr̄. qđ ista sme culpa immne agē pñt.
ita ecīā ab istis aliquid requirr̄ quo illi nūdi
obligati sunt

Nunc igit̄ ad p̄missa soluēda redeo ut vi
delicet ostendā qualit̄ eis diuina scriptura
legenda sit qui adhuc ea q̄uis solā saltz cupiūt
nōnulli qui diuine scripture scīaz appetūt. ut vel
diuicias congregēt. vel honores obtineāt. vel
famā acquirāt. quoz ītēcio quātū puersa.
mī ēmiserāda Sunt rursus alij quos audiē
uba dei z opa eius delectāt dicē. nō q salutifera
sed q mirabilia sūt. Sacrarū archana z
iaudita ignoscē volūt. multa scīē z nil facē
Inuenīu inuidr̄ potestā. qui nō amāt scīaz
maz Hos q̄ quid aliud agē dicā. quā poēmata
diuina fabulas cōmūre Hic theatralib ludis.
sic scenicis carminib intendē solem. ut sz audi
tū pascam nō animū Huiusmodi tñ nō tam
confundi quā admonēri eos oportē. quoz
uolūtas utiq nō maligna sed īpuida Alij
vero idcīo sacrā scripturā legunt. ut sēm
pli pacē pauī smt oī poscēti reddē vocz de
ea fide īqua pōiti sūt Videlicet ut īimicos
veritatis fortit̄ destruāt. mīi seruidus do
cēat. ipi pfectus uīa veritatis agnoscāt. et
alta dei secreta ītelligētes arā amēt. quoz
inimīr deuocio laudāda ē. z imitatōe digna
Tria q̄ sūt quia homi sacrā scripturā legenti

quoꝝ quide ꝑmi miserādi. sēd iuuādi. tāq
laudandi Nos veō qr ōibus ſulē itendim⁹
qd bonū ē i ōibus augē aplūm⁹. z qd ꝑſū
mmutare ōes itelligē volum⁹ qd dicā⁹.
oesfacē qd hortamur.

Incipit liber. segrus quo legenda sit sacra
scriptura. quie rebus scaz in ea

Duo tibi laōr ordinē scz z modum
apono. q̄s diligēt ispexeris
facile tibi uter legēdi patebit
Un horū veō ſideracōe n ōia
tuo igemo reliquia. nēq; per
meā diligētiā satisfēeri tibi
ꝓmitto sed sic breuit q̄dā plibādo tibi aurā
ut z pōita aliq̄ quib⁹ erudiaris. z ꝑmissa
aliq̄ ꝗb⁹ exercearis ineriāt. Ordinē legendi
sup̄ quadrifariā ce3 meōrauī. aliū i diſcaplis.
aliū i libris. aliū i narracōe. atq; aliū i
expoſicōe. Que qualit i diuina scriptura
assignāda sit nor dū ordi. De ordine quē
Primū g̃ hui⁹ in diſcaplinē
ordinē qui ſcit i diſcaplis iter
Hyſtoriā allegoriā tropologiā diuū
lōrē ſideracē oportet. q̄ horū alia legendi
ordinē ꝓcedant. i quo illud ad meōriā reuocē

ubi⁹ q̄s legēda sit sac̄ scriptūa q̄ rebus scaz i ea / de ordine q̄ di diſcap

nō ītule qd ī edifiaȝ fieri ꝛspiat. Vbi quide
pmū fūdamētū ponit. deinde fabrica superedi
ficat. ad vltimū sūmato ope. dom decore
supducto vestit. De hystoria.

Qui mmiȝ ī doctrina fieri oportet. ut
videlicȝ pius hystoriā discat. ī rez
gestaȝ veritatē a prīcipio repetens
vsq ad finē quid gestū. ī qn gestū sit. et a qbus
gestum sit. diligenter meōrie mādes. Hec em
quattuor pāpue ī hystoria requirēda sunt
Psona negocii. Locus. Tempus. Neq; ego
te pfecte subtilē fieri posse puto ī allegoria.
nisi prius fūdatus fueris ī hystoria. Noli
ītēpnere mima hȳ plautū deflunt q̄ mima
ītēpnit. Ei pmū alfabetū discē ītēpsisses.
nūc it grāmaticos tm nomie nō hȳrēs. Sed
quosdā ēe qui statī philosophari voluit. fa
bulas pseudo aplis vlīq̄ edas aiūt. quoȝ
saā forme asim silis ē. Noli hȳmodi imitari
puis ibutus temptabis gr̄adia tutus.
Ego t affirmaē audeo nichil me vnq̄ qd
ad eruditaoēȝ ptinet ītēpsisse. sed multa
sepe didicisse. q̄ alys loco aut deliramēto
ēe silia videnē. Nemi me dū adh scolaris
essem elaborasse. ut omn rez oaī subiectaȝ
aut ī vsū vētaī vocabula sciē. ꝓpendēs
libere verū naturā illū nō posse ꝛsequi q̄
earūdē noīa adh ignoraret. Nouaēs sophis
matū meoȝ q̄ grā brevitatis vna vl duabꝫ

me

ī pagina dīcomb⁹ signauerā a metipō cotidi-
anū exegī debitū ut īsmaz. qstionū. oppositio-
nū sim⁹ fere quas didicerā. ꝛ solutiones meo
riter tenerē ꝛ nūz causas sepe ipōni et
dispōne ad unūquē ptroversyē. qđ ī rethorīs qđ
oratorīs qđ sophīste officiū cēt diligenter
distinxi. calculos ī nūz posui ꝛ negris pau-
lūm deprīxi carbonib⁹. ꝛ ipō exemplo
oīm subiecto. q aplygonij. q artogonij. q
exogonij cēt differēcia patēt demōstraui
Utrū ne quadratū equilatū duob⁹ lateribꝫ
ī se multiplicatis embadū īplere posset vtro
bꝫ disiunctē podismo didicā. sepe noctur-
nū horoscopus ad hybernā ꝓ vigilia grauaui
sepe ad nūz ꝓtensū ī lignō magalyam pro
dinē solebam. ut vbo ad differēcia aure
pateret. ꝛ animꝰ ꝓ melius dulcedīe oblec-
tarē. Hec quidem puerilia fuerāt sed tñ
nō īutilia. nec ea sane nūc stomachū onerat.
Hoc aūt tibi nō īplico ut mea sacz ā vel
nulla ul'pua ē ractitē. sed ut ostendā tibi
illū īcedere apūssiē qui iacēt ordinate. neqꝫ
ut quidē dū magnū fuā salutē volut.
ꝓpriā cadit. Sicut ī vtrūbꝫ ita ī cēteris
quidā gradus sūt. Sed dias aliqua inuenīt
ī hystoriis q milliꝫ videnē utilitatis. Quae
ī hūmodi occupabor. Tñ dias. Multa
siquidē sūt ī scripturis q ī se ydonea michi
expetēdū hre videnē. Nec tñ si alys quibꝫ

cohærent ꝑ aucteris ⁊ i toto suo tenuauerit
nãm puter ⁊ spectãa ee videb̃. Alia ꝑ se
sãcta sũt. alia aũt quãuis ꝑ se nõ videant
nisi labore digna. qr tñ sine ipis illa enucleate
sciri nõ ꝑnt. nullatenꝰ debẽt negligi ꝓter ea
quia disce videb̃ postea michil ee supflua.
Coartata sãcta nõ ẽ vocanda Deliberauit ꝙ
ad hãc lãonẽ magis vtiles sũt. si qõ in videa
quis. hos magis requirẽtibꝰ esto. Deneq̃
Exodi Josue liber iudicũ ⁊ Regũ ⁊ Paralipo
menon. Noui testamẽti ꝓmũ quatuor euã
gelia de hinc
dicens apl̃oꝝ hꝫ vndecim magis ad
hystoriã ꝓtinẽ videntꝰ in. exceptis hijs quos
hystoriographos ꝑ excellentiã appellam⁹ ⁊ si tñ hui⁹
vocabuli significatiõe largi⁹ vtam. nullũ
tñ ibi ꝓphetiens aut sꝙ hystoriã esse dicam⁹. nõ tñ
rerũ gestarũ narratione. sed illã ꝓmã significa
tiõe aut libet narratiõis. ꝙ secũm ꝑceptã
tẽporũ exprimit. secũm quã acceptiõnẽ dece
ut⁹ sꝙ testamẽti libros eo ordine quo supra
memorati sũt. ad hãc lãonẽ secũm vtilẽ sensũ
ꝓtinẽ puto ⁊ fortasse mihi ꝓficiat videre
in hoc loco. aliq̃ de mõstruosi ꝑceptis ꝓponere
re. qr noui diuinã scripturã magis ceteris
ꝺubus i textu suo ee ꝓfitẽtur. Nubꝫ tñ ideo
supsedẽ volo ne nimia ꝑsonis ꝓponẽ exten
dã. ⁊ ut q̃dã loci dim̃a pagina. ꝙ sꝙ tam
legi nõ ꝑnt. ꝙ magna discretiõe discerni
oporteat. ne vl̃ ꝑ negligẽtiã aliq̃ ꝓtereat⁹

aut p̄portuna dilig̃ēa ad id ad qđ p̄scripta
nō fuit dilig̃et nimme. sed violent' iterq̃amus
Hoc ē g̃o lect̃or qđ t̃ppomim. Ih̃c capus tui labor̃.
vomē bñ sulcatus multiplicē tibi fructū
i fert. Ordiē cūcta gesta sūt. ordiē icede ler
vmbrā pucit ad corp' figurā disce. ī ueies
veritatē Nec hic nūc dico ut pri' veteris testa
mēti figuras labores euoluē. ī mistica eius
dā scripturis. q̃ ad emāgelij fluēta potanda
accedas Ged sicut vides qđ dis edifica' fida
mēto carēs stabil' ē nō pt. sic ē ecā i doctrina
fidamēti. ī aut ī p̄cipuā sacre scripture
ystoriae De q̃ ās de fauo mel ueritas colle
gorie exp̃mit Edificaturus g̃ p̄mū fidame
tū ystoriā pone. deinde p̄ significatōnē
tupicā i arcē fidei fabricā mentis erige. ad
extremū uēo p moralitatis gr̃az quasi pulcher
rio superducto colore domū pinge. Habes
ystoriā qđ dei fīa mireris. i allegoriā q̃
ei sacmēta credas. i moralē q̃ pfectōnē ipi
miteris Lege g̃ z discē q̃ i p̄cipio feat deꝰ
celū z terrā Lege i p̄rīo plātauit deꝰ paradisum
voluptatis. i q̃ posuit hoīez quē fecat. pecca
tē expulit. Ti erūpnas hui' seli deleat
Lege quo ab uno hoīe vnius substantie gēs effluxit
descend' Qualit' deinde peccātes unde
obruit Qualit' noe iustū cū filijs suis in
medijs aquis diuina clemēcia saluauit Qua
lit' deinde abrahā signaculū fidei suscepit

p̄cipuā

post veò isrl' i egiptū descendt. Nūo deīde deus
filios isrl' de egipto ī manu moysi & aaron
creāt. p mare rubrū eduxit. i deserto pauit
legē dedit. i tra p̄missionis locauit. Qualiter
sepe peccātes ī manus inimicorū suoꝝ tradidit.
& rursus penitentes liberauit. Nūo p̄mū pe-
rudices deīde p̄ reges ꝑplm regit. Dauid de
posteritate accepit. Salomonē sapia illust-
rat. Ecclie fletū quidā annos addidit.
Deīde p̄uaicāte ꝑplm captiuū i babilone
p manū nabugodonosor misit. p lxx annos
p̄ egrū adqrit. Ad extremū veò nūtate sālo
saluū i carne ea misit. Vita etnā penitentib⁹
missis i mundū unigenitū apls p̄misit. Venturꝝ
sc̄i finē sālo ad iudicāndū p̄dixit. reddere
unicuiq; secm opa sua. p̄cōrib⁹ uidelicet
ignē etnū. iustis aut vitā etnā & regnū aui
nō erit finis. Vide qz ex quo mūdus cepit.
usq; ī finē sālo nō defuit miseratio dī

Post lectionē De allegoria.

Q Uā hystorie sepe allegorie misteria
inuestigare. tibi mea exhortatione
opus ē nō puto. cui pares satis p se digna
appareat posse. Tē volo o lector hoc studiū nō
tardos & hebetes sensus sed matura expetē
gemma. q sic inuestigādo subtilitate teneant.
ut i discretione prudētia nō amittat. Solidus
cibus ē iste. & nisi mastice nō pt̄ trāsglutiri
Tali q̄ modo anne uti te oportet. ut dum

iquitedo subtilis fuerit. ipsumedo temera
rius no inueniaris Recolēs qđ ps̄a art̄ficiū
suū tetendit ad paucilla. Sic paut vasa
mortis. Hieronimus ait esti ō sīp me dīna scrip
tura edificio silem dixisse. ut p̄mū fūdame
to pōito. structura in altū leuat ad planū edi
ficio silem Nā ad ipa structura habet. Nō g̃
pigeat si mat̄ assiduitate paulo diligentius
p̄sequam Respice opus cementarij. Collocato
fundamēto. linea extēdit in directū. p̄dura
lū dimittit. ac deinde lapides diligēt polie
tos. in ordine disponit Alios ad alios adiuuāt de
quirit. Si forte aliquos p̄me dispositioi res
pōdētes nō inuenerit. accipit limā. p̄minuit a
p̄dit. aspa planat. ad formā ad formā
ducit. Sic demū iliquos in ordie disponēs
adiūgit. Si vēo aliquos tales inuenerit qui nō
imminui valet. nec grue coaptari eos no
assumit. de forte dū silicē frangē laborat.
limā frangat. Intēde Rem ēppositā inue
abs reprehensibilē. sed intelligēta ymitatiōe
digna. fundamētū intra ē. ne semp politos
habet lapides. fabrica suprā. et equale
querit structura. Hec dīna pagina multa
sēm literalē sensū tenet. q̄ sibi repugnare
videnē. Nō nūquā absurditatē aut impos
sibilitatē aliq̄ asserre. qđ aut intelli
gēta nullā admittit repugnātiā in q̄ diuisa
multa. adiuua ee nulla p̄nt. Quod etiam

prīmā seriē lapidū sup fūdamētū collocādor
adptem sā linea dispōi vides qm̄ ꝯ totū
corpus ilīquū emīnē ⁊ eapt̄ signficacoe
nō caret. Nā hō quasi aliqō fūdamētū ē atoꝛi ⁊
fabrice basis. hō fūdamēti ⁊ portat sup
pōita ⁊ a pōr fūdamēto portat̄ primo fūda
mēto ī sidēt oīa. sed nō eapt̄ oīmodo
Q̄uīr ⁊ ī sident ⁊ eapt̄ ⁊ itiq̄ primm fabrica
pōr ⁊ ē sub fabrica hō ē pōr fabrica ⁊ nō ē
solū sub fabrica sed ī fabrica. Ad̄ sub tria ē
fūdamētū signare dixim⁹ hystoriā. fabricā
q̄ supedificat̄ allegoriā ī simare Vnde et
ꝑa basis fabrice hui⁹ lad allegoriā ꝑtinē debz
ūsulas ordinib⁹ assurgit fabrica. ⁊ quisq̄ suā
basim habet ⁊ et muder sacmēta ī diua pagīa
ītuīē. q̄ singula sua hīnt p̄cipia Vis scire
q̄ sint ordies isti p̄m⁹ ordo ē sacmētū ēnitat
Q̄uia ⁊ hō sarptura ītuīz q̄d am̄ ōz creatura
trīn⁹ ⁊ vn⁹ fuerit de⁹ Hic de medio fiat oēm
creatura visibilē sq̄ ūisibilē. ecce scdus ordo
Rōnali ēature dedit libeq̄ arbitriū ⁊ grām
ꝑauit. ut mereꝛi posset ētna bīdine
Deinde spōr labētes pmīsit. ⁊ ps istes ne
ap⁹ labi possent ifirmauit Q̄uc ergo peti.
quid petīn. q̄ pena pēti sit ī dicauit Ecce ēaus
ordo Q̄uc sacmēta sub nali p̄mi lege. ad ipa
cōez hoiez īstituerit. ecce quartꝰ ordo Q̄uc sub
sarptā lege ecce quīt⁹ ordo Q̄ sacmēti ꝛeue
nacōis verbi. ecce sextꝰ ordo Q̄ sacmēta nouī

testamēta. ecce septimꝰ ordo. ꝑpꝫ denigꝫ ī surrectiōe ecce octauꝰ ordo. Sic ē tō diuinꝰ hec illa spūal' fabrica q̄ tot ordinꝫ sacm̄ēta. q̄ tā ordibꝰ structa ī altū extollit. Vide eaꝫ quas bases agnoscē. Bases ordinū sacm̄ētoꝝ principia sūt. Ecce ad lōgū dēista. spūale edificatiuꝫ edificiū. Ia hystorie fūdamētū ī te locatū sūt. Restat ē nūc ꝑpꝫ fabrice bases figaē. Omnū tendis pois examinatē. quadroḡ ordinē collocas. Ac tū gradꝰ q̄dā futuroꝝ murorū vestigia figis. Linea ꝓtensa recte fidei trames ē. ēpa spūal' opis bases. q̄dā principia fidei sūt. q̄b̄ ꝑficiaris. Debꝫ siquidē prudēs lāz aurē. ut aīaꝫ spaciosa volūia sc̄ōꝝ librorꝫ sic de singul' q̄ magis ad ꝓpōitū sūū ꝑ ꝓfessionē suē fidei ꝑtinet ī structq̄ sit. ut q̄tūz ꝑ modū tuenerit. tuto superedificāe possit. Vix ēm nr̄ō libroꝝ pelago ac multiplicabꝫ sm̄ōꝝ anfractibꝫ. q̄ nūc vobiscū tute aīm lēctōis sēpe ifudit. aliq̄d unū colligē nō poterit. q̄ nō ꝑ ī summatū ī unoq̄q; tuta dicā gie aliq̄d ētū ꝑ ī capūt firma fide subnixū ad q̄d tuta ī feraꝝ agnouit. Vide ut docta te qualit fieri debꝫ bases ī sta. Respice ad ea q̄ paulo ante ēnūciata sūt sacm̄ēta ēuitatis. Multa iā de illo libro fā sūt. multe date sūt dispales ad ītelligēdū ac ꝓficere ad solūēdū longū tē ac onerosū ē. Ades adhuc ꝑsequi. ne multa forte tassis ītueāris ī quibꝫ magis turberis quā

cōfiteris. Vol ī stare sic nūq̄ ad fine ueies
Dise p̄ Paulū. Et deuitande q̄ teneđ nō sit de
fide trinitatis. q̄d sane ī sciteri. q̄ sane debeas
credē. Cū aūt p̄ca legē aplōs libros. Et multa
obscura. multa apte ābigue scripē inueneris
q̄ apta ī ueneris adūgē basi sue si forte
ueūnt. Que ābigua sūt ita ītpretare ut nō
discordet. Que ueō obscura ī cera si potes
quod si ītellectū eoz penetrare nō potes.
trāsi. ne dū p̄sumē damnare q̄d nō suffras pe
rītelligas errores. Vol ea ītepmē sed pon
ueneraē. q̄ audisti q̄d scriptū ē. posuit terre
bras latabulū suū. Nō si ea ī ueneris ā q̄d
ītrariū illi q̄d tu ī firmissimā fide teneđ ē dicisti
nōtū cotidie expectē ī mētē sm̄az nisi p̄ doc
ores ī stituēris. Et magis q̄d ī mūsal' q̄ nūq̄d
plā cēpit mde habeat sentiri agnoueris. Sic
de sacmēto altaris. sic de sacmēto baptismi.
confirmacōis. ordinis. Et ceteris q̄ tibi ānūciata sūt
semp fidē debes. Vides multos scripturas legē.
q̄ fūdamētū ueritatis nō tenent. Et errores suos
labi. Et oēs fere mūre sm̄as. q̄t laōēs legē
rēt. Ecce tu alios uides qui sedīn illā ueritatis
agnitōne. q̄ ītus firmatus ē. quasi libri scrip
turas ad ingenias ītpretacōes flectē noluerit.
Et quid a sana fide discordet. aut q̄d ueniat
dicare. Tu ex decretis legis q̄d rote ānulus seq̄
quīt. nō ānulus rotas. Cū ābularet iquit
ānulus ābulabat nec rote iuxta ea.

multa

Et ai eleuare² aialia de tra. eleuabā² sil'z rote
Dox q̄ppe mētes quātū vtuntur l. l' saā ppficiūt.
tm scripturaz scāz ardua ppfūda cē Spi
cūt. ut q̄ simplicib⁹ z adhuc stātib⁹ i terra
cāe videā². erecte sublimes appareant.
Nā sequit² Aperiebat spūs. illuc cute spūs.
z rote pē leuabant² sequētes eū Spūs em
vite erat i rotis Video q rote hec sequū²
aialia z sequū² spm Rursū alibi dicit²
Ira ocidit spūs aūt viuificat Quia nimiz²
oportet diuina lōrē spūal' itelligāe veitate
cē solidatū. ut eū z lras quas q̄z pīse nō
nūquā itelligi pnt. ad q̄lib⁹ diuersa nō
idōnēt Quare ātq; ille ppūs qui legē vite
accepat z pbatus ē. nisi q̄z hec sola lrām
ocidēte sectur Et ut spm viuificāte nō
hīet Vnde ideo nō dicit ut quibusl̄bet
ad voluntate sua īterpīādi scripturas pbēa
occasionē sed ut ostēdā eū q̄ sola sequit lras
diu sine errore nō posse iacē Oportet g⁹
ut z sic seqm̄ lrām ne sensū rem dīne
auctoritatib⁹ pferam⁹. z sic nō sequamur
ut i ea totū veritatis iudiciū pendē credam⁹
Nō trāctus sed spūal' iudicat ota Vbi scare
possit lras diuidicāe nō de uno sensu pīsumere.
sed eruditi pdī z īformi oportet. z quasi qua
dā idoneitate veitatis basem. cui tota fabrica
initat² fidare Neq; a tepo eruditi pīsumas.
ne forte dū tu introducē te putas magis seductas

Q doctorib⁹ z sapiẽtib⁹ ihs introductio q̃rẽda ē.
q̃z auctoritatib⁹ sacr̃ prim̃ z testiõiis scrip
turar̃ ea ē q̃ut opus ē. z facē z apte possit
Cui ia introductis fuerit testiõijs scripturar̃.
legẽdo singula q̃ docuerit ⁊ firmaē Sic mihi
videt Cui me i hoc mittat placuerit hbẽs accipio
Cui uisũ fuerit nõ ita oportẽ fieri. faãt q̃
placuerit nõ ꝛndã Sao em plures hui⁹
modũ i legẽdo ul' disẽdo nõ seruaē. sed quõ
quidã pfaãt uersus nõ ignoro Si q̃ris d
libri magis ad hãc lãoẽz ptineãt Ego
puto pr̃iapũ genesis de opib⁹ sex dieru
Tres ultõs libros moysi de legalib⁹ sacrãm⁹
Ysaia pr̃iapũ z finẽ ezechiel' Job psalte
riũ Cãtica cãticor̃ Duo papie euãgelia
matthei z Johis Epl̃as pauli Canõicas
epl̃as Apostolor̃ Septem papie in epl̃as pauli
q̃ eã põ nõio designat ut sex testamẽti
pfiõnẽ se iunẽ De tropologia melius aliud
i pnti dicã qua q̃ suppdem ē. exceptis q̃ ad
ea magis intẽdũ qua uocẽ significat ptinẽa
In illa em̃ malo rusticã ē q̃ dr̃ia
mea mortis ꝛ ē posita rusticã nasatur
Contẽplãdo q̃ fecit dñs. q̃ mihi fructuosi sit
agnoscam⁹ Q̃ia nã deũ loq̃r Q̃ia nã hoẽz
docet Q̃ia nã roẽz patit z melius i unũquẽq;
sẽtit dñs ē.

Q Ordẽ ergo librorũ i hystoriis uallego
rijs lãone seruadus ē Hystoria tres

ordinē sequē. Ad allegoriā magis gtinz ordo
ignōbis. Quia sicut pdm ē doctrina semp no
ab obscuris sed apīis z ab hijs q magis nota
sūt exordiū sumē debz. vnde sequēs ē ut nouū
testamēti in quo maifesta pdicat veritas. ilyac
lōnē veteri ponat in qua adhuc veritas figuris
adūbrata occulte pnūciat. Hadē utroluq; veitas
sed ibi occulta hic manifestius. Ibi promissa hic exhi-
bita. Audisti cū legeret in apocalipsi qz signatus
erat liber z neo dicēbat potuerat q̄ soluēt signacu-
la eius. ni leo de tribu iuda. Signata erat lex.
signata erat pphecia. qz occulte tpa venture ihu
pdicabāt. Nūc ē liber iste signatus
ce videt qui dicit. Ecce ego sapiet z pariet
filiū z vocabis nomē eius emanuel. Et alibi. Et
tu bethleem effrata pusila es in milib; iuda.
ex te mihi orietur q̄ sit dux in isrl. Egressus eius ab
initio a diebus eternitatis. Et pīs. Unūq̄ sro dicat
hoc. Ihc natus ē in ea z ipe fundauit eā altissimus
Et ipse. Dñs dixit ad me. Filius meus es tu. ego hodie
genui te. Et iterū
Dixit dñs dño meo sede a dextris meis donec ponam
inimicos tuos scabellū pedū tuorū. Et
Et daniel aspiciebā in visione noctis. z ecce cū
nubib; celi quasi filius hoīs veniebat z usq; ad antiquū dierū
pcessit. z dedit ei potestatē z honorē z regnū
et omnes pplī tribus z lingue seruient ei. potestas ei⁹
potestas eterna quę nō auferet. Quos putas amīcos
hic ipleri. intelligē poterat. Signata erat. z
neo poterat signacula solui. ni leo de tribu iuda

Deus filius dei z idem natura nra passus e
re vgie crucifixus sepultus i surrexit ascen
ad celos. i ipleda q promissa fuit erat. a quib
q latebat lego. ¶ i ewa q dr angel gabriel ad
mariā vgine mittit z p aurtura pnūciat
Rector ppheie q dicit Ecce vgo concipiet lego q dr
cū esset ioseph i bethleem cū maria vxore sua
pregnāte. venit tps ei p quo edi z peperit filiū
suū pmogenitū. quē angel p dixerat regnatu z
domo dauid pris sui Rector ppheie Bethl
leem effrata parula es i milib iuda ex te
mi exiet qui sit dux i israel lego ut sup dr
principio erat verbū. z verbū erat ap deum.
z deus erat verbū Rector ppheie q dicit
Egressus ei a patre et meatus ei lego verbū
caro factū e. z habitauit in nob Rector ppheie
q dicit Vocabit nomē ei Emanuel id e
nobiscū deus Et ne forte singula psequēdo
fastidiū tibi faciā. nisi prī natiuitate xpi.
predicatoez. passione. i surrectionez ac ascensione
z cetera q i carne z p carne negessit agnoscere.
veteris figuraz misteria penetrare no valeb

Hordie De ordine narracois

Narracois illud maxie is locus is
dertādus e. q dñe pagie textus nec
nale sp nr stilum loquēdi ordine seruet
cuncta z sepe p posteriora p ordine posit. sic ut cū
aliq enarauerit. subito ad superiora assidue
quecūq narratus sermo i ordinat sepe cuncta

de ordine narracois

ca q̄ logo itruallo distat. q̄si mor succedēa
quietat. ut videat nullū spacium tpis diuxisse
q̄ do dicit ullū itruallū sermonis. De ordine

Expositio tripartita. expositoris
literam sensum sintaxim. In oī narratione
litera. Nā que voces ornatū lectionis sunt.
Res sensum sintaxim. nō in oī narratione simul
inueniunt. Quedā habet literam sensum tm. qdā
literam sintaxim tm. qdā aūt hec oīa tria. Oīs
aūt narratio ad minus duo hre debet. Illa
narratio literam sensum tm habet ubi per
plam prolationē sic apte aliquid significat
ut nichil aliud intelligatur. Illa uo literam sintaxim tm habet. ubi ex sola
pronūciatione nichil sape pt auditor nisi
addat expositio. Illa sensum sintaxim habet.
ubi apte aliquid significat. ita q̄ aliud
subintelligendū intelligat q̄ expositione apte

Nā aliqua plixa e. De littera
q̄n ad significandū id q̄ dicat nichil
pt ea q̄ posita sunt. ut adde vel
minue oportet. Ut die sapia a diuodeo e
aliqn in minuta. qn subaudiendū aliq̄d intelligat. Ut senior ecclie dne aliqn superflua.
qn ppt inculcatione ut longa repositione
de repetit. ut aliud no nichil adiungit. Ut
paul si fune eplē ad rōnos dicat. Si aūt.
et plica multus itpositus infert. Cui e honor
et gla. Aliud h̄ superfluū ee videt. id e nō

de dicc exposicoe de litra

ncm adeñmaaone facta aliqñ lra tlise.
ut nsi i alia i soluat nichil significaé vl' ingra
ce videat Ut illud dns i celo sedeo ei i dest
dm celo Et filij hom dtes cor arma z sagitte.
i dt filioz hom dtes Et hoc sciat fem dtes ei.
idt dies hoie. nñ tatu sq nois. z gtis gnois
p vno gño nois positi sut. z multa sili adhiaz
mmigaco vl' stinctio ptiz De sensu.

Ensus alis Ysaie. alis ironie. alius
ipssibl'. alis incredibl' alis absurd.
alis falsus. Multa hmoi inuenies i scrip
tura Ut illud Imedet tacob Et illud Subq
arma q portat orbe Et illud Elegit suspendiu
alia mea Et multa alia Cui qda loca i diuina
scriptura ubi licet vbor apta sit significatio.
nulli tñ sensus ce videt. vl' ppt insitutu modu
loquendi. siue ppt alia aliqua causam que
legenti intelligenda ipedit Ut ubi gra illud qd
dicit ysaias Applhebunt septem mulieres uiru
unu illa die dicentes Panem nrm comedem
z vestimenta nra operiem tñmodo inuocet nomen
tuum sup nos Aufer obprium nrm plana sut z
aspera uba Intelligis satis applhebunt septem
mulieres uiru unu Intelligis panem nrm
comedem Intelligis tñmodo inuocet nomen
tuum sup nos Intelligis auferr obprium nrm
sed fortasse quidsm totum simul significare uelit.
intelligi nõ potest qd dici uoluit applia Domi
ne si peccauit an malum meum aut fuerit ignorans

de sens

Unde euenit ut spualē tm̄ intelligēdi aredas.
q̄ quo ad ītaz dem̄ sit nō vides Duas igit̄
septē mulieres septē ē donas spūs Que vnū
virū appetūt id ē xp̄m i q̄ oēs plēitudinē
gre placant ihesu re Quia ip̄e solus sine
mēsura spm̄ accepit Cui soli obprīū eaz
auferr. ut ūeniat i q̄ requiescat. nullo alio
rta mūere ut spūs sā dona poscebāt Que
spualit̄ ītpratus es. Et q̄d sit dicē ad ītam
nō ītelligi potuit tm̄ ppha p ysaiā ea cā ad
ītam ā quid significaē Quia em̄ sup de mūr
dē ppli p̄uaricatoz is locutꝰ fuerat. subiūgit
nūc trīa i eode dē futura. Vnusq; adeo
gen̄ virorū delēdū. ut vix septē mulieres
vnū virū inueniant. ut nō ma vnū ux̄e soleat
nuc Et ut mulieres a viris rogari soleat. tūc
mulieres iuso more viros rogabūt Et ne
forte vn̄ vir septē mulieres sil dicē formi
daret. ut vnde eas pasceret & vestiret nō ux̄et
dicūt ei Panē nr̄z comedem̄. & vestimēto
nr̄o operiem̄. nō te de nob̄ oportet ē sollīcū.
tm̄ vocēt̄ nr̄o nomē tuū sup nos ut deau
et sic vr ī. ne ī pudiate dedecus. Aperiles
& sine sēdne moriam̄ q̄ eo q̄ magnū op
brīū sint Et hoc ē q̄d dicē auser. obprīū nr̄z
ablatū ysr̄l dicūt ueteres scripturas & magnē
ueteri testamēto sēdm̄ ydioma illius ligue
dēm̄. q̄ ut ibi apte sint nichil apud nos sign
ficāt unde Et De sentencia

de sinia

Sentēcia dīna nīq̄ absurda. nīq̄ qua flā
cēpt. sed ai sensu nr dām ē. multa i
uēiant z straiasma illaz admittut
pugnacia. sp ygrua ē sp vera. Aliq̄n vn
enūciatoīe plures sīne sūt Aliq̄n vn enū
ciatoīe vna ē sīna Aliq̄n pluriū enūciacionū
plures sīne sūt Cuiusq̄ dīnoe libroe legim
tanta multitudē veroz intellectuū. q̄ de pauā
ceruū z vbis. z sanitate catholice fidei munim
d potissimū deligam q̄d ētū apparuerit ēi
sēsisse quē legim Si aūt ip̄e later id ēte q̄d
cāstica lr nō ipedit z ai sana fide teordat
Si aūt z scripture cāstica a pīncipali z disci
nō pt salte id solū q̄d sana fides pscīb. Aliud
ē em q̄d potissimū scriptor sēserit nō dinosce.
aliud a regula veitatis erraē Si veraz vitet
pfā scīlabet fructus legētis Si vēo veraq̄z
vitauī nō possit. z si voluīmus scriptoīs ī certi
sit. sane fidei ygruā. nō inutile ē eruisse mēz
te ī ibus obscuris z a nīis occultissimis
si q̄ de scripta ecā dīna legim q̄ pñt salua
fide aliss atq̄ aliss patere sēētijs. ī nulla
eaz nos pīcipiū affirmare ē itr pniam
nr si forte diuina veitas ea labefactauerit.
corruam. nō pīna dīnaz scripturaz.
sed pter ea nra dīmicātes. ut ea uelim scrip
turaz ee q̄ nra ē. ei po a q ea q scripturaz ē
nraz ee affirmaē De modo legendi

Quidue legēdi ī diuīdēdo stat Diuisio

de quel [illegible] di

fit ꝛ ptiõne ꝛ inuestigãde ꝓcendo diuidam
q̃ ea q̃ sfusa sũt distinguam ꝛ inuestigãdo di-
uidam ꝛ q̃ ea q̃ occulta sũt i-seram ꝛ ea q̃
ad lãonẽ ptinẽt quãto lucidi ꝛ sp̃edioꝰ
potuim ꝰ explicata sũt

De meditacõe hic esse pr̃etermittẽdã

Ad ea q̃ vero ꝑ doctrinã ꝺ meditãde
aq̃nd i pñti dicẽ omitto Nam res
tãta sp̃ialẽ tractatũ ꝺigeret. ꝛ ꝺigna
magis ẽ. ꝺmo silẽ i ly ꝺi. q̃ã ãq̃ ipſa ꝺicẽ
Res em valde subtil ꝛ sil'oãda. q̃ ꝛ ꝑcipiẽ
erudit. ꝛ exercitat ꝰsumatos ĩcepta adhuc
stilo ideoq; ãplius ꝓsequẽda Rogam ly git mihi
sapiaz ut cadiare digne ĩ cor dib ꝛ illumẽ
mẽb i semitis suis ut introducat nos ad puram
ꝛ sine cãlib ꝓcẽã Amen ꝛ De meditãde

Edita ẽ hactẽꝰ one ...
cognitõ. modũ ꝛ cãm ꝛ rõez
omn hanc ꝙ rei inuestigãs
ꝺ modũ q̃ sit. ꝛ causã q̃re sit.
Rõem quo sit. Erga sit gñalis
meditãdom Vnũ i cãueis. Vnũ i scripturis.
Vnũ i moribꝫ ꝑmũ sit gñ ex ãmiracõe. scdm
ex lãone. tãũ ex circũspectõe In ꝓmo ãmiracõ
quãez gñat. ꝙsto inuestigacionez. inuestigacõ
ĩuẽcõẽ ãmmiraõ ẽ disp̃ãs. ꝙsto cause.
inuestigãe rõis Dispõsitio ẽ tãto. cũcta eq̃lia
i tra alta ꝛ depssa. ꝓ hoc ãmiraõ causã. ꝓpter
vtã i tra/tra. ꝓpter vtã celestẽ celũ. ꝓ hoc ꝙsto

ꝯ Qual' tra. dic̃ vita trena Quale actiꝰ
dic̃ mtu celestis. pl̃ inuestigaꝰ. i laõe sic̃ si
dandu pꝰ lão ad iguiscẽdã ueritatẽ materia
mstrat. meditaꝰ corptat. oꝛõ sublcuat. opaꝰ
ꝛponit. explacãõ i qpã exoꝛtat. In scripturis
meditaꝰ ẽ quõ scire oporteat. Scriptũ ẽ. De
clia a malo ⁊ fac bonũ. Iteꝝ meditaꝰ laõm
Quare dixit pꝛ declia a malo ⁊ fac bonũ.
Causa qꝛ nisi pꝛ mala i cadat. nõ aduenĩunt
bona. Rõ sicut pꝛ mala ꝑma eradicãꝫ postea
plãtantꝫ bona Jeremi. Quae dixit declina
a malo Quia i tunc occurrũt Iteꝝ Declina.
qꝛ ubi fortẽ i sistẽ nõ possum ꝑ silio ⁊ rõe
declinãdo euadim ꝑ Iteꝝ Declinam ꝑ mala.
mtãdo mag pcti. ut ꝑ superbia diuicias. ꝑ stu
nctia habundancia. ꝑ desperacia spẽm car-
ꝑ inuidia ⁊ vtcõe vltada. amorẽ possessiõis.
hꝰ e declinae Iteꝝ si qs ad modũ dc malũ
declinadũ ꝑcipit. sic dc bonũ faciedũ ubet.
Et sicut qs dc malũ declinat. sic q nõ dc bonũ
fit reus ẽ. Sed si sic ẽ. quis nõ ẽ reus. Ergo
ab oi malo declinare ubem Bona dnt qda
sũt necessitatis. qda uolũtatis Necessitatis sũt
q sũt ꝑcepto ⁊ uoto De cetero si qꝺ supeꝛogat
reddit. Si mchil nõ ꝑputat Iteꝝ meditacõ
i lõe ẽ quõ sint q saũ ꝗ sũt. ⁊ quõ faciẽda
sũt. q saũ ꝗ faciẽda sũt. Est em̃ meditaꝰ ⁊
cogitaꝰ ꝑ silis. qm̃ ipleã q saũ Anima nutrit
saũ nisi ipleant. Iteꝝ meditaꝰ i lõe est

rplūs ysideracōe ℓ cōm hystoriā allego
riā tropologiā ℓ cōm hystoriā ē aī cozā fra
sūt rocm tl' grum ℓ tl' āmuram suis quibus q.
locis ℓ mō gruo ꝑfcam Jn hac ysideracio
diuinoz iudiozℓ meditāe exerceat. q nūll'
tpīb recta defuerūt. ℓ iusta quib ℓ fm ē
qđ oportuit ℓ redoctū qđ iustū fuit ℓ cōm
allegoriā ī medītō opat ℓ dispōe ꝑcedēnū.
futuroz sīgnificacōez attēdēs. mīa roe et
quid ēcā coaptatū sicut oportuit ad itelligē
cā ℓ fidei formā fabricādā Jn tropologia
medītō ℓ opat ℓ quē fructū dcā afferat. exq
rēs quid facēdū ī mouet. tl' qđ docēat ēe vi
tād ū Quid ad erudicōnē. qđ ad exhortacōez.
qđ ad ꝓsolacōnē. qđ ad terrorē sarptīe lāc
ꝓponat Quid ad itelligēcā vtutis īluet.
qđ affectionē ēnutrīat. qđ fōrm vuēdi ad
uter vtutes edocēat Medītō ī moīb ℓ cōm
affūs ℓ cogitacōes ℓ opa Jn affectib ysīde
rādū ē. ut fmt recta. ſmuētī. hō ē ad id ad qđ
debēt ēe ℓ quō debēt ēe Diligē ēm qđ nō opor
tet malū ē Et silē qđ diligē oportet. diligē
quō nō oportet malū ē Jtaq bonℓ affūs ē
ad id ad qđ debet ℓ quō debet Amon sororē
dilexīt. ℓ erat affūs ad qđ debuit. sed quia
male dilexīt nō erat quō debuit Jgit affūs
ē ꝑt ad id ad qđ debet. ℓ nō quō debet.
Nūqua aūt ē ꝑt quō debet. nsi ad id ad qđ
debet Jn eo ad qđ debz. rectus ℓ quō debet

Ismaerus In cogitacõibus ꝟsideradū ut sint mūde
ꝛordinate vñ dicit qñ neq; de malis actibus.
vl affectibus gñant. neq; malas gñant affõ
nes Ordinate sūt qñ rõnabilit hō ē tpe suo ad
uēiunt Tpe enī nō suo erīā bona cogitatōes nec
vtāo nō ē. ut ī lāe de ore. vī ore de lāe
In opibus ꝟsideradū ē primū ut bona ītētio fiat
Bona ītētio ē q̄ simplex ē ⁊ recta Simplex
sine malicia. recta sine ignorācia Que enī
sine malicia ē. zelū habet. sed q̄ ignorācia
ē. sēm sciaz nō habet Itaq; ītētione oportet
ē ⁊ recta p discretionē. ⁊ simplicē p benigni
tatē Gradiendo ī opib ꝟsideradū ē ut ex recta
ītētione ī dies ad cū pseueratia feruore ad finē
vsq; ꝛ. ut nō pseueratia torpeat. nec amor
tepescat Item medita ī moribꝰ duplici
ꝟsideratione discurrit. ītus ⁊ fortis Fortis ad
fama. ītus ad sciaz Fortis q̄d expediat. ⁊
quid deceat Decorat ad exēplū. expediat
ad meritū Nob ad meritū. pxis ad exemplū
Inutus ad sciam. ut sit muda sciā. nec actu
sationē paciat. vl ꝑ torpore bom. vl pro
ꝑsiderone mali aīma aut sciā ē. q̄ nec de
ītērito iuste actusat nec de pnti iuste deliberat
Ite ī moribꝰ medita ꝟsideratione sua exercet.
Ut oēs motus q̄ oriū ī corde deꝑdat. vñ
veniat ⁊ quo tendat Unde veniant sēm ori
gīnē. quo tendat sēm finē Ubi enī motus
dealiquo ē ⁊ ad aliq̄ a quo ut corde.

aliqñ maĩfestã hñt orgñe aliqñ occultã
& q maĩfestã ẽ. aliqñ maĩfeste bona ẽ. aliqñ
maĩfeste mala. Que maĩfeste bona ẽ. a deo ẽ
Que aũt maĩfeste mala ẽ. siue a dyabolo ẽ.
siue a carne. Isti em tres auctores sũt oĩm sug-
gestionũ. vocẽs aspiracões q ĩuisibĩr cordi
aducunt. ab istis pcedũt ĩre q occulta sunt.
abq bona sũt & occulta. aliqñ mala & dubia
& q bona sũt a deo sũt. q aũt mala sũt vel
a dyabolo vl' a carne sũt. Que rgr maĩfesta
sũt siue bona siue mala. a pma sua orgie
iudicã. Que aũt dubia sũt ĩ orgie pbã. a
sine scripturis em maĩfestat. qd a pñcipio cela-
bat. & ppterea q motus suos a pri' iudicãe
no pt. siue ĩuestiget & sic maĩfestet. Que em
dubia sũt vl' ĩcta sũt bona vel mala occulta
& q mala sũt sicut dam ẽ vl' a dyabolo vl' a
carne sũt. & sũt mala vtraq; nr differũt
ĩ eo qd mala sũt. sed differũt. qm q a carne
sũt frequẽa & surgũt ppt' necitatẽ. q vo a
dyabolo sũt sepius oriũ ppt' rem. Ad' em
a dyabolo suggerit. sicut alienũ ẽ ab hoie.
ntra frequẽt' ẽ ab hmana voe Ubi gra Nep
scaatus fame pcaa. paulo aũ iebriatus
sitiẽ stuit. p' longũ dormitionẽ & surgens
sepius pgrauat. In hi' g' opa dyaboli disẽ-
nũ. qz extranea sũt ab hoie. & aliena ab
hmana voe. Opa aũt carnis & suggestiões
ei &. sepi' hpcedẽt hñt causã necessitatẽ. sed

alienũ

qr modū z mēsurā trāseūt exercēt z sing
fluitate Ne vbi gra cū p fame ab sumed q
imoderate appent. z p abstinēcā i sumedo
edulio mēsurā nō tenuer Ite medicā morū
plia iudicio exeuret primo qō iudicat nitev
noctē z die Secō qō iudicat ite die z die cio
qō iudicat oēz die Int noctē z die iudicate ē.
mala a bois diuidē Int die z die iudicate ē.
it bonū z melius discretionē ligē Dem die
iudicate ē. sīgula bona p meritū suo estimate
Ite medicā morū finē z directioēz i oi iusticie
sideratū finis ad qō tendit. directio q facilius
puenit Dic em qui ad aliq tendit sēm aliquā
cursū suū dirigit. z q directi pgit. cicī puenit
Vult em q bona i quib ē multū mouēri.
parū ē punctū. alia pēdioso labore fructū
magnū adducāt Et hoc g discernēda sūt z de
genda magis. q magis pfūt Quecūq em mag
pfūt meliora sūt. z oē opus sēm fructū suū
iudicāt oportet Multi vsū discretionē
nō habētes. plurimū laborauerūt z parū
profecerūt. qm oculū habuerūt forīs tm ad
spēm opis. z nō intus ad fructū studiū
gaudebant em mag se facē. magis quā vtilia
exercē Et dilexerūt pocā illa i quib videri
possent. quā emēdari Ite medicā i moribus
primū sideratū q debitū sūt. siue ex precepto.
siue ex voto. z ea primū agendū iudicat. q sic
facta sūt meritū. ut nō sua generēt reatū

Nec g̃ p̃mu faacda fuit q̃ sme culpa dimittuno
pñt post hoc si qd̃ voluntaria exercitacõe sup
additur. sic faciẽdũ ẽ. ut debitũ nõ impediatur
Alij voluit qd̃ nõ debet qui nõ valent id qd̃ debẽt
Alij si valẽt qd̃ debẽt. voluntaria ip̃ed̃imenta
adducit volendo qd̃ nõ debet Ite meditacõ
morũ duo mala i bona actiõe papue cauẽda
ꝑsiderat Hoc ẽ afflictionẽ z occupacõnẽ afflic
cõ ẽ ad amaitudinẽ. occupacõ ad dissipacõnẽ
P afflictionẽ dicendo melius amaicat z̃ occu
pacionẽ tranquillitas dissipat z̃ afflictio ẽ qñ
ꝑ hoc q̃ nõ valet p̃ ip̃acaaz uult z̃ occupacõ ẽ qñ
i hoc q̃ valet agẽdis p̃ ip̃acaaz agitat Ne
igit z̃ male amaicet z̃ animꝰ sua impossibilitate
pacẽt sustineat Ne aut male occupet z̃ possibi
litatẽ sua extra mẽsurã sua nõ extendat.
Ite meditacõ mor alia ꝑsideracõe formã
uiuẽdi diiudicat bac nõ bonũ ẽ ea q̃ nõ fiut
ip̃acẽt appetẽ. nõ bonũ ẽ ea q̃ fiut ip̃pient
fastidire Quu em̃ sp̃ qd̃ nõ sat appetit z̃ qd̃ sat
fastidit. nõ p̃ntib̃ ꝑfruit z̃ nõ futuris saciat z̃ In
choata em̃ aĩ ip̃acõez deserit. z̃ id̃ oanda
aĩ tps applsẽdit Ip̃ea bonũ ẽ. bonũ suo ẽ
ip̃ueniẽ z̃ p̃ria a bona sequẽtib̃ bonis augẽ
nõ ꝑ futuris abiẽ Ieiunatus em̃ ẽ bonorũ
immutõ. exercitõ aut uitiis cultuq̃ aucrit
diuisa ma q̃ p̃ nouis uetꝰa abiaut. z̃ q̃ ab
ip̃eriorib̃ ad sup̃iora ascendit Quu em̃ mu
tacõez q̃rit. fastidiosus ẽ. sicut q̃ ꝑfecit appetit
profectu

studiosus ē Rectissime ḡ̃ dicit qui sic ē feruēs
ad meliꝰ ut ī bono fastidiosus nō sit. sed sus
tineat pri⁹ donec posteri⁹ tpe suo applicedat

Explicat ydascalicon Ugonis

Hugo de sancto victore. de perpetua beate marie.
virginitate. Prologus incipit.

Sancto pontifici & Ihesu
prē bītudīs Narrastis m̄ de
bt̄e marie v̄ginitate questio
nē vobis a quodā factā fuisse
m qua quidē eiusdē reuerē
cia admodū displicuisset p
eo q̄ nō vt oportuit ita pudice de re sacro
sancta locuti⁹ sit Ego igit⁹ sicut placitum
fuerat que sup̄ hoc dicenda videbantur
stilo signans vobis legenda transmisi
Valete Incipit tractatus.

Et incorrupta v̄ginitate matris
dn̄i hoc fides pie et pietas fide
liter confitetur q̄ eiꝰ p̄fectionem
nullomodo ī minuit cōiugalis
consensus Quēadmodū nō violauit co
ceptus nec ītegritatē abstulit ptus ipsa
namq; eadē virgo ꝑpetua et cū despon
saretur viro non tamē deseruit aut mu
tauit ꝓpositū Itinencie. et cū fetūdaretur
nō a viro concepit sine libidine et cū fi
lium ederet peperit sn̄ dolore Quod
dictis nunc inquisitor contencioſe et non

Explicit ydascalicon Ugonis de sancto victore de perpetua beate marie virginitate

pie auditor? Miraris an diffidis? Si mira
ris miranda mirādi non es Si autē nō ar
dis credenda admirandi es Postremo si
falsa conaris assere' audiendi nō es et si
manifesta negas confitandi fateor equo
animo ferre non possū temeraria psūp ōnem tuā qua tū impudica et nūgaci lo
quacitate temerare sinceram et intactam
maculare conaris Stulte cū tuis tenebris
i mirē lūmis ispexisti Quid ei sibi volue
rūt exsufflanda illa argūmēta tua q̄ au
longa ac diutina rūminatiōe texuisti q̄si
nouū et magnū aliqd' iventū prolaturus
sicut tibi assuetudis est tirāuire cepisti au
res pruritentes q̄rens ampli' q̄dē te doc
tis insipientē q̄ insipientib' doctū demō
strans? Quid eni? doctor esse voluisti Noui
tatis relator an assertor veritatis Sed
esto iuueneras qd' doceres Cur tibi visū
est infamare castitatē castitatē et oppug
nare veritatē? Sed et forte qd' et ego
magis suspicor michil contra veritatem
moliebaris sed solita et t' molita leuita
te aures popularis fame captas animē
ingenij tui probare putasti si prius rē
quasi questionis ambigue apud alios tuol
ueres ut i eius solutione postmodū tu doc
tor appareres At nūc res t' in cōtrariū
versa est In questione eni tua temerarii
pbat' es sed i solutiōe nō es docti iuuenitus-

Videam⁹ tñ q̄ sit magna illa et grauis quæs
tio. soli vt putas tibi nō īsolubilis Et
quidem etiā si grauis foret tūto veriꝰ
multis plus q̄ tibi q̄to stulci⁹ tui p̄simis
soli tibi Videam⁹ tñ que sit Primū q̄ris
Vtrū sñ consensu coitus cōiugiū fieri pos
sit hoc ē Dī illi īuitem mr̄imoniū cōtrahē
possint qui sibi nō assentiūt ī reddendo de bi
to carnis. Monet fortassis te q̄ dictū audie
ras Matrimoniū nō fiat coitꝰ sed assensus
Et merito monuisset siquidē qđ dm̄ nō audie
ras sed ītelligendū putaueras consensus
coitus additū fuisset Queris g⁹ vtrū sñ cō
sensu coitus cōiugiū esse possit Post hęc
hijs q̄t respondēt sñ hmōdi assensu ve
rū iugiū nō esse tua vt audio videris exis
timationē adiūgē Propterea fortassis qđ
t de reliquo necessitatē tacendi īponeret q̄
hoc grenti aliud responderet Deinde hoc
accesso et statuto sꝫ q̄ sñ talis assensus pac
tione iugiū stare non posset. Prosequē
ris et īterrogas si verū fuit iugiū inter
matrem dñi et ioseph quē scr̄iptura virum
marie appellasse aliquociens īueītur ipaz
q̄ mariā vxorē sine iugem eiusdē ioseph
īdubitāt' noīasse Quo accesso qđ et hoc ne
gare absurdū ē cū id et sacre scr̄iture mānifes
ta auctoritate probet⁹ et catholica hoc re
ligio sua attestatioē affirmet mfers et dicas
Si verū fuit iugiū ergo carnalis admixtio
nis assensus ibi fuit. et īueītur maria ad coi

tū cānis vno ꝺsensū ꝑbuisse ¶ Sꝫ si verū
ē ymo qꝺ si hoc verū nō ē verū iuꝫgū
dici nō ꝑt ¶ Cur ipā maria vera semꝑ vgo
ꝑmansisse dicit² que aliqñ vera iuūx
fuisse nō negat² Aut eī nō ꝺsensit et vera
iuūx non fuit· aut ꝺsensit et iuūx vera
vgo nō ꝑmansit In corpō nāqꝫ ꝓpositū
vginitatꝭ deseruit qꝫ se ꝑ ꝺsensū debito
carnalis mercij ī iugali sacramēto spō
te subiecit Ar ꝑ hoc qꝺ virginitatis ꝓpo
situ ī ꝺsensu copule carnalis deseruit iā
virgo mēte esse desijt ecīā si carne vgo ꝑ
mansit ¶ Que ē gō hꝭ vgo virginū sin
gularis integritate vnica castitate ex
cellens dignitate? ¶ Que sūt ista p̄conia
et assidue laudaciones· ymo pocī q sūt
cotidiane iste adulacoēs qbꝫ singularis
laudabilem et excellentē supꝫ omēs gloio
sam mariē vginitatē p̄dictam q nō solū
omnibꝫ vginibus p̄ferenda nō ē sed mlts
ecīā postponēda q et carne vgines ꝓbate
sūt et vginitatis ꝓpositū usqꝫ ī finē mēte
casta atqꝫ deuota īviolatū tenuerunt?
Cōpetur nūc vginitas agnetis et maie
et q fuerit ī meruto probata sublimior
digne ecīā ī laudibꝫ excelsior teneatur·
Illa se ī custodia vginitatis tā īuictam
exhibuit vt eā a ꝓposito suo nec mors
ipā illata deuceret Hec se tā mobilem
demonstrauit vt vnicꝫ eā viri et paupe

tis affectu ad consensum suum inclinaret Illa tantum virginitate dilexit ut quodq; in eius ruinam principium promittebat² etiam medium crederet quippe pro eius defensione durum iferebatur non timendum iudicaret hec virginitatem tam facile despexit ut ea et sine premio promisso deseveret et sine pena illata abdicaret Quid g° restat nisi ut dignam iferiore gradum habeat in merito et laude virginitatis illa quia apposito conservande virginitatis sponte cecidit etiam si carne virgo permansit. superiore vero illam que cum carnis integritate appositum virginitatis usque in finem inviolatum custodivit Hoc g° est quia magna et laboriosa scrutacione inuenisse te gloriaris · et cum tu mente simul et carnem corruptam habeas mentem iteme rare alicui carnem non potes falso geminari non timescis Dacius milto aut primum dixisses veritatem si ea nos ignorasti aut si hoc non poteras saltem tacuisses pra uitatem qua dicta simpliciu auditu vio lasti Iz quid ages si eos quos falsa opi one depranasti veritas manifesta uta a periculo errozis liberet ut tu te a culpa temeritatis non eruideat? Videamus ergo nunc utru mat' dni et vera virginitas esse potuit et vera virgo permane' Discutiamus

ut postulas quid sit iugiū et ex eius dif
finitiōe ꝓposita ꝑsideremꝰ si simul esse po
tuerūt m ṽgine matre et consensus cōiu
galis et ꝓpositū ṽginitatis Quod ei est
cōiugiū nisi legitima societas int̄ viru
et mulierē m qua videlicꝫ societate ex
pari consensu vterqꝫ semetipm dedit
alteri Debitū aūt hoc duobus modis
considerat̄ ut sꝫ et se illi cōseruet et
se illi nō neget, ꝑseruet videlicꝫ ne post
talem ꝑsensum ad alienā societatē trā
seat Non neget vt ab ea que ad iniuitē
est coī societate se nō disiūgab Ꝺpōtaneꝫ
gō ꝑsensus int̄ viru et feminā legittē
factus quo vterqꝫ alteri debitorē siu se
spondet iste ē q̄ iugiū facit et iugiū
est ipsa societas tali ꝑsensu federata q̄
altero viuēte alteri a debito nō absol
uit Est adhuc aliꝫ ꝑsensꝫ sꝫ cānalis
mercij ad inuicem exigendi atqꝫ red
dendi similem int̄ virū et mulierū
pactionē constituens comes et nō effec
tor iugij officiū et nō vinculū q̄ et
ipē tamē cū pari ab vtroqꝫ voto susci
pitur pari eaā natē ē debito teneatur.
Quod debitū m hoc quoqꝫ ꝑsensu du
plicat sicut ī priori memorauī exhi
bendum ē vt videlicꝫ vterqꝫ se alteri cō

seruet et neuter alteri se neget hoc ē vt
sui corpis ptātē ad hoc opus nec aly p̄
beat nec illi ītradicat De illo debito quo
se et vir mulieri et mulier viro debet cō
seruare ait apostolus Que sub viro ē
mulier viuēte viro alligata ē legi si
aūt mortuus fuerit vir eius liberata ē
a lege viri Igit2 viuēte viro vocabitur
adultera si fuerit cū alio viro De illo
aūt debito quo se et vir mulieri et mū
lier viro debet non negare idem dicit
mulier sui corpis ptātem nō habet
sed vir. similiter aūt vir sui corporis
ptatem non habet sed mulier Sed huj
debiti necessitas illos cōiugatos sibi
adīuicem non subicit m quibꝫ dim
cōiugiū sanctificaretur huj operis cō
sensus nō p̄cessit Nec tamē hoc offīo
cessante veritatē siue virtutē cōiūgij
cessari credendū ē ymo potius tanto
verius et sanctiꝰ cōiugium esse quo ī
solo caritatis vinculo et nō ī cupisce
cia carnis et libidinis ardore federa
tum ē Quid enī? In cupiscencia car
nis si cōiugiū sanct sanctum esset et ī
caritate non esset Absit Sed multo ve
rius et iūstiꝰ ibi sanctum esset et verū
dicitur vbi nil habet et castitas unde

erubescat ꝙ caritas vñ gloziatur Sed
dicis mi Si debitū carnalis cōmercij
a consensu iugali excludit quō ergo
cōiugati ad inuicem debitores siu effi
ciuntur? Ad quid deinceps se sibi con
seruare debent aut i quo nō negare
si hec de medio causa tollatur? Non
videtur hoc excepto quare aut vir mu
lieri aut mulier viro sociari debeat
aut quare sociari pter tali adi inuicem
debito quale iugium habere nosc̄itur
dicantur allegari? Hoc t' forte sse vi
debitur carni et solam carnē cōsidera
ti Nichil ergo aliud i cōiugio inuenire
potuisti ut iugalem societatē ob id solū
modo sanctificatam et i eo sanctā esse cō
firmes? Nōne multomagis ē si duo fi
ant vnū mēte ꝙ si carne vnū fierēt?
Si ptiapem faciat alter alterū carnis sue
et sm̄ esse pt ptiapem faciat alter alte
rum aīe sue et sanctū nō nesc̄t? Absit.
Fiūt duo i carne vna sacramētū hoc
magnū ē i xo et ecclesia Fiūt duo m
corde vno sacramētū hoc maiꝰ est m
deo et aīa Fiāt duo. pacto se volūtarie
sponsionis astringunt ut ab hinc et
deinceps semp m omī sinceritate di
lectionis i omī cura solliciudis i omī

affectu pietatis ī omnī studio ꝑpassionis
ī omnī virtute ꝛsolacionis et fide deuo
tionis ¶Hoc vterq; sic alteri quod ipē sibi
ut quisq; alterū quasi vnū seū factum
attendat tū m bonus q̄ ī malis omnibꝫ
sicut ꝛsolacionis socius ac ptiapē ita et
tribulacionis et sufferenc̄ie indiuisum
exhibeat ¶Postremo q̄tū foris ad ne
cessitatē corpis attinet quasi ꝑpriam
carnem fouendā excipiat -quātū vo
spectat ad amorē cordis intrinsecus q̄si
animū suū ī pace et tranquillitate q̄tū
in se ē sine ꝑturbacōe custodiat ¶Sic
ēi fit ī sancte societatꝫ pace et mūni
cacione quiescentibus vt dū vterq; nō
sibi viuit sed alteri feliā) atq; beacius
vtq; viuat sibi ¶Hec sūt bona ꝛiugij et
feliatas casta societatē amācium que
bona vide nō pnt hij q̄ in ꝛiugio nil
preter male dulcē carnis voluptatem
exquirūt ¶Ete vides excepto carnis
mercio qualia et quāta ~~mala~~ bona
ꝛiugio relinquantur -ymo pocius et
excepto carnis ꝛmercio qualia et q̄ta
mala hoc ē qualis seruitus et quātus do
lor a ꝛiugio excludatur ¶Sed dicis michi
iterū ¶Primā ac pncipalem causā ꝛiugij
fuisse ꝛpagacionem filiorū q̄ quidē sine
carnis ꝛmixtione futura non erat ex
hoc manifeste ostenditur q̄ ī pncipio deus

cū hoīē de limo terre plasmasset postea
ei mulierē ī adiutoriū fecisse ꝓhibetur
nō ī aliud profecto adiutoriū ꝙ ut ipā mu
lier ad future sobolis ꝓpagationē viro fe
sieret seminandi cooperatrix semina
cōceptrix formandi et locus edendi ge
nitrix. nō g̃ ob aliud mulier viro est
sociata ꝙ vt ꝑ eā et cū ea semen suum
ī posteritatis originē vir ipē coitu car
nali transfundens substātiā carnis mi
nistraret nascituris ex carne Nā idipm
ex eo quoꝙ cōprobatur ꝙ deus postꝙ
mulierem viro sociauerat eiusdem
societatis causam declarare volens
utroſq; bñdictiōis siue gracia quodāmō
prius ipē ad generandi potētiā fecun
dans crescite ait et multiplicamī et re
plete terram simul dans et mādatū
ut facerent ꝓpt̃ quid iūcti fuerāt et g̃ā
vt īplerent de quo p̃ceptū acceperant
Ex eo ergo officio qđ cōiūctis et socia
tis ambobus ex p̃cepto auctoris sui
iūngitur plane et īdubitant̃ socie
tatis ipsius causa demōstrat̃ qa oīno
absurdū erat vt cū formā viuendi
et mīsteriū agendi sociatis p̃scribet
nonid p̃cipue ꝓpter eos sociari volue
rat de reliquo exequendū manda
ret Hinc ē ꝙ ipse adam ad quē vsq;
mulier facta fuisset agnoscens hoc

inquit os ex ossibus meis et caro de carne mea
Propt' hoc relinquet homo pr̃ez et matr̃e
et adherebit uxori sue et erũt duo ĩ carne
una Eat cõmixtio carnis ĩ matrimonio
p̃mozũ patrẽtũ tã manifeste et ipis exequẽ
da indicat² et ab ipis futura pphetat² ut
qui sine illa cõiugiũ verũ esse dixerit et
p̃apienta deo cõtrariꝝ esse nõ dubitetur &
faciliter fortassis supradicte assercõi nr̃e
t' opponendi videatur Hoc gℓ totũ qđ ap
portas·qa deus p̃mo hoĩ mulierẽ ĩ adiutoriũ fecisse legitur et qa sociata mulier aĩ
viro utriusꝫ ut crescerent et multiplicarẽ
tur terramꝫ replerẽt p̃cepisse memozat²
Postremo qa a viro int' virũ et mulierẽ
carnis cõmixtio futura proferat² idcirco
nullatenꝰ verũ iugiũ esse possit ubi quidem consensus carnalis admixtionis non
fuerit· Sic gℓ t' videt² Primũ itaꝫ cõnec
tiat mihi inter nos ut mi respondeas· Si
aiũt pp' hoc duo ĩ carne una sociati siũt
qa de carne una facti siũt qa ĩ carne una
sotiandi fuerũt Sic ei dicat² hoc nũc os
ex ossibus meis et caro de carne mea·
Propt' hoc hõ derelinquet pr̃ez suũ et
matr̃e sua et adherebit uxori sue et erũt
duo ĩ carne una·qa de carne una Aut pp'
hoc qa de carne una qa ĩ carne una Sed
nõ dixit erũt duo ĩ carne una pp' hoc·
hoc nũc os ex ossibus meis et caro de carne mea Inter hoc relinquet homo patr̃e

ſuū ⁊ mrē ſuā. ⁊ adhereb⁹ uxori ſue. ⁊ erūt duo ī carne una.
Tria dx⁹. Reliquet homo prē ſuū. ⁊ mrē ſuā. ⁊ adhereb⁹
uxori ſue. ⁊ erūt duo ī carne. ꝓp⁹ hoc. Quodē ꝓp⁹ hoc? ꝓp⁹
hoc ⁊liquet hō prē ⁊ mrē ſuā. ꝓp⁹ hoc adhereb⁹ uxori ſue.
ꝓp⁹ hoc erūt duo ī carne una. ꝓp⁹ hoc. propt quid. ꝓp⁹ hoc.
qz hoc nūc os ex ossibus meis. ⁊ caro de carne mea. Ergo
propt hoc ī carne una. qz de carne una nō ꝓp⁹ hoc de car-
ne una qz ī carne una. propt hoc erūt duo ī carne. hoc
nūc os ex ossibus meis. ⁊ caro de carne mea. ꝓp⁹ hoc ⁊li-
quet hō prē ſuū. ⁊ mrē ſuā. ⁊ adhereb⁹ uxori ſue. et
erūt duo ī carne una. Cōſiderem⁹ ſingula q dcā ſunt.
ne forte aliꝝ te dixeris. qđ pro te dictū putaſti. Reliquet
hō prē ſuū ⁊ mrē ſuā. ⁊ adhereb⁹ uxori ſue. ⁊ erūt
duo ī carne una. Fortaſſis idē dicē uoluit adhereb⁹ uxori
ſue. ⁊ erūt duo ī carne una. ut hoc ipm ſit uxori adhere
qđ duos ee ī carne una. tamq; ſi hoc ſolū dictū ſit. ⁊li-
quet homo prē ſuū ⁊ mrē ſuā. et adhēbit uxori
ſue. ⁊ ipā adheſio nō aliud q; ꝫmixtio carnal⁹ ītelligā.
Diſcuciamus ſi hoc ſtare poſſit. Relinquet aut homo
prē ſuū ⁊ mrē ſuā. ⁊ adhereb⁹ uxori ſue. Alios ⁊liquet.
⁊ huic adhereb⁹. Igit⁹ ab alt⁹ diſcedit. ⁊ ad ſtā accedit.
Quod illis ſubtrahit. huic ꝫpendit. Quid ē hoc? Relin-
quet homo prē ſuū ⁊ mrē ſuā. et adhereb⁹ uxori ſue.
Igit⁹ m eo prē ⁊ mrē ⁊liquet. ut uxori adhereat. ī q⁹
uxori adhere nō ꝑt ſi prē ⁊ mrē nō ⁊liquat. Reliquet
homo prē ⁊ mrē ſuā. In quo ⁊liquet? Nūqđ ⁊liquet
ī cogitatiōe. aī dilatiōe. Et ſi ſic oportet dici. nūquid
⁊liquet ī ꝫmixtione? Si ⁊liquet hō ī cogitatiōe prē
⁊ mrē ⁊ adhereb⁹ uxori ſue. nūquid igit⁹ ī domo prīs
ſui uxorē hre nō ꝑt. aut nūquid uxorē dilige nō ꝑt
niſi prē ⁊ mrē odio habuit? Nā illud teraū quod
poſitū ē. nē oportet ꝛpeti. nē decet notari. Quamē hys
modis adhereb⁹ homo uxori ſue. hoc ē ſcdm cohabi-

tacõnē sc̄dm dilacõnē. sc̄dm carnalē cõmixtionē. Sed pt̄
homo pr̄ē y mr̄i sl̄r cohr̄ere. pt̄ prem y mr̄ez sl̄r y uxorē et uxori
dilgere. Ergo nec sc̄dm cohabitacõnē. nec sc̄dm dilacõnē.
relīquet homo prem suū y mrem suā. y adhereb uxori
sue. quātomagis que neq; sunt neq; ee potuit sc̄dm carnalē
cõmixtionē nõ relīquet homo prem suū y mrem suā. et
adhrebit uxori sue. Sc̄dm quod g relīquet homo prem
suū y mrem suā. y adhrebit uxori sue. nisi sc̄dm illam
singularē societatē. iqua semetipīm debz alteri q̄ qua homo
affectū prīs y mr̄is nõ quidē deponit ut affectū uxoris solū
diligat. sed postponit affectū prīs y mr̄is ut affectū uxori
ill' pferat. ut eū nõ solū sed singulare habeat. Nõ igit
de cõmixtõe carnis. sed de affectu cordis y victu socīal'
dilacõis dr̄ē. adhereb uxori sue. ut p id q̄ dicit ad
hereb uxori sue. sacramētū iungi q̄ i spū ē intelligas.
Per id uero q̄ subdit y erūt duo i carne una. officiū cõ
iugij q̄ i carne ē. nõ pactū federis iugal' agnoscas.
Relīquet ergo homo prem suū y mrez suā y adhrebit
uxori sue. y erūt duo i carne una. Ecce hoc ē iugiū
adhrebit uxori sue. y hoc ē iugij officiū. erūt duo i
carne una. Quare g relīquet hō prem suū. y mrez suā
et adhrebit uxori sue. q magna res ipfert pcepto finē.
pr̄ y mr̄ pcepū ē. unde ueit uxor finis ē. ibi dilectio
requesat. Ibi dilacõne opata ē sola cõdicio. huc electionē
sine dictone feat sola dilacõ. Dilgit itaq; homo prem
suū y mrem suā. q̄ de ipīs semel accepit. sed plus uxorē
suā dilgit. q̄ cū ipa uiuē semp elegit. Duorū prorsus
sacramētū y pfundū misteriū pulchrūq; y admrā
dū. Habem pcepū nrm unde accepim ut sim. habem y finē nrm sine quo bn̄ ee nõ possim. Ab illo
p dictionē nature ad ee uenim. i illo p electionē gr̄e
bn̄ ee accepim. Ab illo ee habēt oīa que sūt. sed i
illo nõ oēs bn̄ ee acceperūt. Alīm igit ē y min dilī
gēdū ab illo ee. multū aūt amplius y ãplius dilgē
dū ē i illo bn̄ ee Utrūq; tñ magnū y dilacõne.

dignū ē ⁊ abilis ēē ⁊ multo btīm esse. Aluter g⁹ deus est illoꝝ qui ab eo solūmō ut essent acceperūt. Aut ueō illoꝝ qui ut nō solū ab eo eēnt. sed ut ī eo bā eēnt. eūi pmū acceperūt. Nu qđ ipi sint ab eo acceperūt, ista ut bti sint qđ ipi sūt qđ ipē ē ab eo acceptū. Unde g⁹ diligēdū qđ sum⁹ ⁊ āplius qđ bti sum⁹. qr illo tīm ē qđ nos sum⁹. ī isto uero aī eo qđ sum⁹. id eaā qđ ipē ē a quo accepim⁹ qđ sum⁹. Reliquet g⁹ hō prem suū ⁊ mrem suā ⁊ adhereb⁹ uxori sue. ut cetera nouas supueientib⁹ posponēs a pri cipio p dilectionē ueīat. uī fine p dilcionē i quescat. Uides nūc quale ⁊ quātū sacmētū pfert amor iugal'. ut ī hoc discat aīa rōnal' sui fims sponsaui sme fine diligere. ⁊ idiuiduo illi amoris nexu ⁊ singularis dilcōis pari tate adherere. Hec sunt pncipal' cā iugii qđ deus īstituit ut homo relicto pre suo ⁊ mre sua. diget uxori sue unice ⁊ singularit idiuidua semp dilcione sociari Huic aūt societati ad modū futurū grīs multiplicādi certu ⁊ rōnabil' sacmēti cā officiū postea grandi iūxit. nō quidē ut ī eo iugiū sisteret. sed ut ex eo iugiū ⁊ pobedicīā mīsterij ⁊ merito crescēt. ⁊ p fecunditatem prolis fructuosius appareret. Recte g⁹ dicit. Relīquet homo prem suū ⁊ mrem suā ⁊ adhēb⁹ uxori sue. ⁊ erūt duo i carne una. ubī eo qđ adheret uxori sue. sacmētū sit iuisibil' societatis. q̄ spūi faciēda ē iter deū ⁊ aiam Hoc aūt qđ duo sūt i carne una sacm sit uisibil' pcepa cionis q̄ i carne fcā ē iter xpm ⁊ ecclīaz Magnū g⁹ sacm erūt duo i carne una i xpo ⁊ ecclia. Sed manus sacr erūt duo i corde uno i dilcione una i deo ⁊ aīa. Nō satis fortassis ē frm ē ut ostenderet qđ iugiū nō sacrat unio carnis sed cordis. ne excellere putes mīste riū officij sup sānitatē sacmēti. īstas ut ī sensus carnis sēitas sit iugal'. nc pter pactū coitus uialiū mīmonij ratū ee credis. qr maīfeste dixt. erūt duo i carne una. ⁊ nō maīfeste dixit erūt duo i spū uno. Quod si tibi maīfeste demōstrē i spū uno. Prius maīfeste dicīē i carne una. Postea maīfeste dicm ē i spū uno. qr qđ carnale ē prius ē. deinde qđ spūale. Per prem car nale prius dicm ē. i carne una. p dortē spūale postea

dictū ē i spū vno. ℣ Ph̄ám dñs loquit dices. Nō accepta placabile queq; de manu tua. Et dixistis Quā ob eā? Quia dñs testificatus ē int̄ te & uxorē pubtatis tue. q̄ tu despexisti. & ipa p̄ticeps tua & uxor federis tui. Nōne unus fecit. & residuū spūs eius ē. Et quid unq̄ quit. nisi semē dei? Custodite g̊ spm̄ uīm. & uxorē adolescētie tue noli despicē. Cū odio habueris eā. dimitte dicit dñs deus isr̄l. Hinc g̊ dictū ē. hoc nūc os ex ossibus meis. & caro de carne mea. hec dcm̄ ē. hec p̄ticeps tua & uxor federis tui. Nōne unq̄ fecit. & residuū spūs eiq̄ ē. Ibi p̄s carnis dicit. hic porro spūs notat. Ibi dictū ē. crescite & multiplicamī & replete terrā. hic dcm̄ ē. & quid unq̄ quit nisi semē dei. Ille g̊ hic semē dei i spū requirit. qui ibi semē carnis i carne multiplicādū requirit. Ibi dcm̄ ē. erūt duo i carne una. hic dcm̄ ē. cū odio habueris dimitte eā. ut eadē carnis immūtio q̄ ibi int̄ uirū & mulierē futura p̄dicit. hic sine federe dilāoms q̄ est i spū nichil prodesse demōstrat. hoc ē em cū odio habueris eā. dimitte. nō ignarus discēdū. sed docētis. q̄ dilōms federe cessa sit. & ut tute cares. eā si p̄maneat societas carnis. Non g̊ utrus sacramētū nuptiarū i carne ē. sed i mēte. n̊ ille sensus ad sātatē p̄ficiendā requirit qui & an̄ pcm̄ nuptias dicebatur ad officiū. post pcm̄ uero coniugij desēdit. ut iā nūc ascendat ad i medium. Nequaq; g̊ ex eo pensandū ē nuptij sacrm̄ in quo tute nō sātificaret. sed exercet nuptiarū castitas. & nūc nō sātificat nuptū. sed excipit nuptarū infirmitas. ℣ Tercia olī q̄n fides erat i pplō uno & tps ad multiplicandū nūc fideliū opa officia nuptiarū dirigit carnale merciū ab uno i pluribus exercebat. & tñ unica adoptus singulare sacrm̄ nō lędebat. Nūc uero q̄n pplūs dei spūali potius gr̄a ad multiplicādus ē ad imēdandā singularis sacrmēti unitatē. q̄d ē i spū. nō nisi una uni i carne una federat. Tūc p̄ nātatē luxuria carnis foris i ope laxabat. & tñ sātas intus i utute sacrmēti integra seruabat. nūc aut p̄fusione eiā opa carnis foris ad unitatē stringit. & i eo tñ unitas singularis sacrāmtū nō efficit. sed imēdat. ℣ Per dcā sūt pro eo q̄d ppositū erat demōstrare q̄ sine sensu carnali & mercij nuptū sem.

ꝙ uerū ēe posse. neq; ī assensu coitus carnis sētas sacrū nu
ptiāl' existat. Posth nūc supē ut de nūe vgie sermonē ī me
diū proferam ꝙ quam ꝙ et iquiram ꝙ qua rōe ul' auctorita
te probari possit ipam ꝙ uerā fuisse nupē. ꝙ ī assensu
tū nuptiali vgmtatē ppōitū nō mutasse. Missus ē gabriel
āgelus a deo ī ciuitatem nazareth ad vgīnē despōsatā
uiro cui nomē erat ioseph ꝙ nomē vgis maria. Ergo
despōsata iā erat maria. qm ad illā missus ē angel' ga
briel a deo. Videam' g' quid sequit. Et ingressus angel'
ad eā ait. Ave grā plena dns tecū. benedicta tu ī mulierib'
Que cū audisset turbata ē i sermōe ei'. ꝙ cogitabat' qlis
essēt ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas maria.
inuēisti em gratiam apud deū. Ecce concipies ꝙ paries filiū ꝛc.
Et ait maria. Quō fiet istud qm uirū nō ognosco. Hoc
ē qd' grebam' iubū vgis. ī quo ipā ostitaet emulos sue
vgitatis. Humani' igit' de ipa testiō mū proipā. Quō
igit' fiet istud. hoc ē ut pariā filiū. quō fiet. qm uirū
nō ognosco. Nō aut uirū nō ognouī. hoc em mihi ipe
diret vgīnē despōsatā ꝙ uix ognitura. filiūq; pitura.
sed vgīnē nō pmansura. Nō g' aut h' vgo uirū nō ognou.
q; hoc n' pteīte fuisset vgitate miraculū. n' futuri ptus
impedimētū si uirū adhuc nō ognouerat. ꝙ uix ut nō og
noscēt d emcipe nō ppositum erat. Nō itaq; dixit. uirū nō
ognouī. sed uirū iquit nō ognosco. Quō fiet istud.
Uirū nō ognosco. ꝙ dico filiū pitura. quō g' fiet istud.
ut filiū pariā ꝙ uirū nō ognoscā? Quia uirū nō ognosco.
Quid ē uirū nō ognoscō? Positū hēo uirū nō ognoscere.
ppōitū hēo vgmtatē deus usq; ī finē iuis latū seruare.
Quō si dixerit quis. uinū nō bibo. nō possū hinc calicem
gustare. hoc ē q; votū hēo uinū nō bibere. gustare calicē
istū quō possū. Et sicut dictū ē. nazarei comā nō icidit.
hoc ē votū habent comā nō icidere. Sic dictū ē uirū
nō ognosco Quō fiet istud qm uirū nō ognosco. Et āgel'
Spūs scūs supuenet ī te. ꝙ virtus altissimi obūbrabit tibi.
Noli iquit ppē ppōitū vgmtatē de pmissiōe prol' diffidē.
Spūs scūs supuenet ī te. Concipies filiū nō a uiro. sed
a spū scō. Promissio quidē mea ipleb'. sed mō ppōitū
tuū nō violabit. Tu uolūsti uirū te nō ognitura. et

ego p̄dicas te filiū paritura. Vnde ecce mirabaris ne forte ul' p̄missio
cassaret p̄manēte ꝓposito. ul' ꝓpositū moleste si ꝑpleatur
p̄missio. Nō em̄ possibilitas nature hic sufficiat. aut ratio
humana ꝓpendat. ut pariat virgo. ītacta filiū generet. Et
sine opa uiri caro procedat ex carne. Idcirco miraris
quōmō fiet istud qz uirū nō ognosco. Nā interiꝰ quātū ī te
ē michi īnotescere potes aut de tua p̄seuerātia debeas dubitare.
Et ob hoc ꝙris quō de mea possis promissiōe ꝛfidere. Quō
fiet istud qm̄ uirū nō ognosco. Spūs scūs supueniet ī te. Et
virtus altissimi obūbrabit tibi. Noli ꝓpt̄ ꝓpositū de pro
missione diffidere. qz spūs scūs supueniet ī te. Noli ꝓpter
ꝓpositū de promissione diffidere. qz virtus altissimi obū
brabit tibi. Spūs scūs supueniet in te. ne p cupiditatē cor
rūpat integritas tua. Virtus altissimi obūbrabit tibi.
ne p libidinē polluat castitas tua. Spūs scūs supueni
et in te. Et virtus altissimi obūbrabit tibi ꝙministrabit
substantiā. Et nō sentias ꝛcupiscētiā. nō suscipies semē ex
uiro. et fecūda fructu uētris germinabis ī filio. Noli g̈ dicere
quōmō fiet istud. qz uirū nō ognosco. qz hoc p uirū nō fiet.
sed p spūm scm̄. Scūs em̄ spūs supueniet ī te. Et virtus altissi
obūbrabit ē. Ecce iā habem̄ mariā desponsatā virgini. Et tū
adhuc tū virginitatē ꝓpositō p̄manēte. Quid aplius q̄ris?
An adhuc desponsatoris nomē aliquid tibi ābiguitatis ꝛcelī
quit. Audieras em̄ ad desponsatā virginē missū fuisse an
gelū. sed ad nuptā nō audieras. Forsan g̈ dicas.
Desponsata iā erat tūc maria ioseph. sed adhuc ꝛiūx
nō erat. qz necdū eā ī suā acceperat. Nā si eam ex tunc
ī suā acceperat. tūr ei postea dcm̄ ē. Ioseph fili dauid. noli
timere accipe mariā ꝛiugē tuā. Nondū g̈ ꝛiūx erat. qm̄
ad eā missus ē angelus. sed tm̄ desponsata erat. Vnde ecce
fieri potuit. ut nō mutauerit ꝓpositū virginitatis qm̄ des
ponsata ē. Et mutauerit qm̄ ꝛiūx futura ē. hoc fortassis adhuc
ꝑ pte tua oppones. Sed absit a nob̄ ut credam̄ eā. postq̄
se celesti ptu fecundandā audierat. ullatenꝰ ad carnale
ꝛmeritū assensū pbuisse q̄ prius q̄ diuinū cū hoīe
sacrāmētū qd ī se ꝛplendū erat didicisset. votū virginitatis
ꝛseruāde tā īuiolatū tenuit. ut cū se futurā ꝛiugē spō

deret illud tu eade mchilomn q̃ cepat deuotiõe eade
pseuerãna i fine vsq; ad sabbatũ prponeret. Desponsata g erat. & uir erat. et uera virgo erat. & virginitat
pp̃ositũ nõ reliquerat. Cõsitem ita; virgine desponsatã
ositemur virginẽ uirgine. Postea mirer quoq; virginẽ
semp virginitat pp̃ositũ inuiolatũ tenuisse. & castatus deum
pp̃etuũ uirginasse cũ pudicicia uirginis & hõre pnũs. Intueve
nũc & diligẽter cosidera. virginẽ istã. virginculã mirãr. singularẽ castã. excellẽt spẽosam. vnice mundã. Sed
ego noui oculũ tuũ. qr lippus e. & quãto diligẽs itẽ
tanto iniquus istẽplat. Lex iquis dicit. q̃ maledicã sit sterilis.
q̃ nõ parit. & q̃ nõ relinquit semẽ i isr'. Sed hr pepit & ste
rilr nõ fuit. qm semẽ bndcõis reliquit i isr'. i quo scdm
repmissionẽ oẽs gẽtes bndicũt cũ isr' oes qui bndicunt
i dño deo isr'. Verũptm i sapia audituum. felix ste
rilẽ & icoinquinatã qui nõ nouit cõiugium thoũm
delicto. qm fructũ habebit i respõ aiãr sãr. Rursũ
i ppha dns eunuchis. Hec dicit dns eunuchis qui custodierit sabbata
mea. & elegerit quod uolui. & tenuerit fedus meũ. dabo eis
i domo mea & i muris meis locũ & nomẽ melius a filijs
& filiabus. nomẽ sempitrnũ qd nõ peibit. Quis e ergo
iste i eunuchis. sterilitatẽ maledictõis. eunuchie puritatem
nõ uides. & fructũ nõ itelliges. Attamẽ audiam quid
paret. Maria aũt maledictiõẽ nõ effugit. que p vir
ginitat pp̃ositũ. sterilitatẽ incurrit. Amplius aũt.
quare nube uoluit. postq; eunuchia vouerat. Duo sut
aut pp̃t maledictiõẽ sterilitat virginitatẽ nõ proponẽt.
aut propt votũ castitat ego psumasura nõ nuberet.
Nunc uero si iniquã nupe dicat maledictiõẽ pocat q̃
bndictionẽ eligẽs. quale dicendũ e notũ fecisse itegritat & nubere. Libenter accipio qd ex tua puritate lucis virginis
cumulet. Hic vult manifestari ueritas. sic vult sanctificari iniquitas. Videam igr quale sit i quo notãda putas
virginẽ. Ea aũt q̃ i pp̃osito virginitat maledictionẽ
sterilitat incurrit. Quãta g e emlẽdictus sterilitas.
Tanta vtiq; quãta & bndictio fecunditat. Et ipa

bñdictq fecũ

bñdcõ fecũditat quãta ẽ? ℣mos illos nr gñis ꝑn
tes cũ bñdixẽt deus aut. ℟rescite ⁊ multiplicam ⁊ re
plete terrã. ℟t bñdictiõez fecũditat dedit illi ajulũ g̃
dedit illi qñ bñdictiõez fecũditat illi deꝰ. qñ dixit. cre
scite ⁊ multiplicamĩ ⁊ ĩplete terrã. nõne ⁊ auibus
celi ꝰ dixit ⁊ bestijs atq; iumẽtis terre hoc dixit. crescite
⁊ multiplicamĩ ⁊ ĩplete terrã. ꝓ arca nãq; nascenti
scli die cũ prodiuisset ab aquis deus piscũ ⁊ uola
tilũ genus. subiũxit scriptura. et dixit. ℣idens ĩquit
deus qꝺ esset bonũ aut. ℟rescite ⁊ multiplicam et
ĩplete aquas maris. auesq; multiplicẽt sup terrã.
Rursũ cũ educit noe de arcya cũ oĩbus aiantibꝰ ẽre
ĩ gñesis ĩ ℣mrisos sue bñdictois mun ꝰ diffundens.
iterũ aut. ℟rescite ⁊ multiplicam et ĩplete terrã.
Secũm illã utq; mãz qua saluat hoĩes ⁊ iumẽta. aptt
manũ suã ⁊ mplet ẽne aiãl bñdictõe. Igit bñdictis
fecũditat nõ solũ ℣oĩbus. sed ⁊ iumẽtis data ẽ. ℭ Quid
gꝰ malꝺ fecat maria. maledictiõez ĩquit sterilitatis de
git ꝓcul⁹ q; bñdictiõez fecũditatis. ℣ene ĩtendit eq
tate. Iudex nr ℣gine dãpnat eos qꝺ spreuerat bñdicti
onẽ iumẽtoꝝ. ⁊ ℣gunitatẽ eligens bñdictionẽ acce
pit angelorũ. Inflãmatũ ẽ ĩquit ps ta cor meũ ⁊ re
nes mei ĩmutati sũt. ⁊ ego ad mchilũ ĩdactus sũ et
ĩescaui. ℣b iumẽtũ fuis sũ apud te ⁊ ego semp tecũ.
Tenuisti manũ dexterã meã ⁊ ĩ uoluntate tua dedux
ti me. ⁊ cũ glia suscepisti me. ℭ Quid em ĩ mi ẽ ĩ celo. et
a te quid uolui sup terrã Igit ꝑ ꝓpha ĩuẽto eos qꝺ sibi ĩ ce
lo ĩpotũ ẽ. quicqd ĩ ℣ita placen ꝑ diligebat. ĩ eis ꝑpa
tõe libent despiat. ⁊ supna iã spũali amore ambiens
tam diu se ꝑ delectatiõez carnalẽ iumẽtũ fuisse eru
bescat. Inflãmatũ ẽ em aut cor meũ. ⁊ renes mei ĩmu
tati sũt. Hoc ẽ ꝙ carnis semẽ ĩ terra multiplicavi
tur appetã. cũ ĩ celo hereditatẽ ꝺseruari agnoscã?
Deus cordis mei. ⁊ ps mea deus ĩetũi. Hec ẽ itta op
tiã ps quã elegit maria q; nõ auferet ab ea. ⁊ qz m
honore se ee ĩtellexit nõ ẽ ꝑpata iumẽtis ĩspietbꝰ.

nec filiis fra ē dl'. Volut g° aliquid sup dicaōē numēto
rū eppetere. z dicto pacz iudicabat. ul' poa q̄ dignū re
putabat honor suo bñdicaōē numēto anteferre.
Quare īquis. si melior erat ūgitas fecūditate, deus
prius fecūditatē bñdicebat. z postmodū lex sterilita
tē maledicebat. Audi quare prīū qm fruōs ē mūdus p
creatorē bñdcā ē fecūditas ut multiplicarēt hoīes.
postea qm ab vno tm pplo agmtus ē deus p legē male
dicta ē sterilitas ut multiplicarē fideles. postremo
qm īstabat tps i quo nūc ab oībus gentib q deus colit
bñdicta ē ūgmitas ut ad unitatē celibē a carnis opa cūcta
puocēt. Audi adhuc aliud. In prīma illa bñdcō fecūdi
tatis ad salutē erat. z sēda illa sterilitat mlēdicto ad
dāpnacioē. g° fecūditas carnis meritū ē. z culpa steri
litas. g° meliores fuerūt ille mulieres q̄ multos filios
pepererūt q̄z ille q̄ multos. ul' paucos habuisse legūt.
Melior erat cethyra q̄z sara. melior senēna q̄z anna.
z ceteve multe quas scriptura īmēorat. deo nō i multi
tudie filioz sed p merita ututū placuisse. Sed absit
a nobis ut uel fecūditatē carnis meritū. ul' sterilitatem
culpā ee dicam. Absit a nob' ut credam q̄ propterea
legē sterilitatē carnis maledixisse mlēdixisse ut eā apud
deū dāpnabilē ostenderet. z nō poa q̄ ut eā illo quidē
tpe quādo successio grīs i multitudie filioz quereba
apud hoīes i fructuosā z ob hoc quodāmō honoratam
denīgraret. Nō g° culpāda ē ygo maria nec accusanda
de sceptu legis i qua sterilitas mlēdicat imo sola sin
gularē laudāda. q̄ prīa legis iuba nō cāvit sapiēda
siderās. elegit i hra abiectis plebis fieri z obprobriū
hom. ut p mūdicā integritatē i celo fiet socia angelor.
Et pulchre primo it fras ygo maria pro amore castita
tis maledictū legis i carne sua sustinuit. q̄ dū ex
carne sua parturit erat. qui ipe i carne sua male
dictū legis pro nob' suscepīes. a maledicto legis liberauit.
Unde merito ei solū datū ē. ut filiū pariet z ygo prima
neret. ut q̄ prīa fecūditati carnis ygnitatē sponte

ꝑtulit nūc ⁊ secūda sit carne ⁊ integra ỽgnitate. Videes nūc q̄lis
sit accusaas tua. Sup̄ē g̾ aliud ut roēm iā reddam q̄ q̄
votū ỽgnitat̄ maria virū hr̄e ꝺsensit. Aut ꝓterea virū hr̄e
ꝺsenſit ⁊ cū ſcā ut clarescat ꝓpositū ei⁹ approbante ⁊ hoc ipſm
ioseph et idem ꝓponēte. Aut si forte hui⁹ ꝓpōti ꝺscius nō
erat ipē ioseph q̄d fieri potuit. ꝓtinus nuptias impanti⁹
obediēs dē timuit ⁊ hoc virū ꝺsensit nubere spōsū per
spm̄ sc̄m qui eā a pūcipio castitat̄ acceꝛe accenderat ꝺfir-
mata ⁊ spe quā ī deū habebat nō dubia. q̄d eā diuīa
mīa ita custodiret ut posset ⁊ uolūtatu ꝓtinus ī mētis
mō ꝺtrahēdo obediēcīa exhibē. Vīn michi ī eodē matrimo
mo impedimēti nūerus eēt. ꝓ quo uotū ỽgnitat̄ q̄d
p amore castitat̄ susceꝑat cogeret frangē. Susceꝑit ergo
nuptū. sed nō mutauit ỽgnitat̄ ꝓpositū. Et q̄ casti-
tatē dilexit. ⁊ obediēcīa tenuit. Nuenta ēī ea ⁊ sine de
trimēto ỽgnitat̄ nuptal⁹ cās ⁊ sine obꝓbrio sterilitatis
secūda ỽgnitas. Cui btūs ille pūarcha fidei forma et
obediēcie exēplū abrahā ī ꝓmissiōe accepit q̄d ī ysaac
būdiret semē ei⁹ ⁊ tū postea iussus a deo eūdē q̄ uni-
gētū habebat ex sara uxore sua. ysaac īmolare sine
mora aut cūctatiōi paruit. Scīēs ꝓ certo q̄ si secūd ī
humānā roēm ꝓmissiōi ꝺtraria uidet iussio. sed ī aliā
tn ỽtutē qua deo possibilia sūt oīa. ⁊ cū obediēcīa iussiōis
ꝑleri posset ꝓmissio. Hicq; sc̄m ē ut ⁊ deuocio obediēcie
qua deo uibēti parere nō distulit īueniret mētū. ⁊ fides
q̄ deus ꝓmittēti credidit ꝓmissiōis fidē ꝺsequeret effectū.
Ita etiā h̄ fieri potuit ut btā ista ỽgo deo ꝺmēdās oīe
desideriū suū tūtū ī ipo fiduciā habuerit. ut īdubitāt̄
credēt. ⁊ ꝓtinus se posse debitā obediēcīā exhibē. ⁊ uotū
castitatis cui ipē solus ꝺscius erat q̄dmodū uellet
eo ꝓcūnāte ī uolatū ꝺseruarē. Deus sinenta sinenta
sm̄ nō sit nos quidē nullaten⁹ ābigere debem⁹. btām
mariā certa ā rōnabili cā p uotū seruāde ỽgnitatis.
ꝓpōtiq; ꝺtinēte nuptū sāmētū suscepisse. ⁊ īn ỽgnī-
tatis ꝓpositū nō mutasse. verecūdie nomē sīepisse nuptū
⁊ ꝑseuerāt uotū tenuisse integritat̄.

Ria igit̄ ꝓpoſicois ꝓte probā q̄ dām ē. qđ mariam
ſenſu nugali ūgitatis ꝓpoſitū nō mutauit, nūc ad
expoſicionē ſcđe ꝓtis qua dām ē. qđ nō de uiro. ſed de ſpū
ſco ſme lubdiē ꝛcepit. ſequens nāte ē ordinē ſuū proſequa.
Priē ſiquidē ꝓtis ſma q̄ magis i q̄ſtiōe uersabat. pro
lixiori diſputatiōe idiguit. hec aūt q̄m de ea minus
dubitatū ē. nō tā probationē q̄ expoſitiōez ē quirit.
Querēdū itaq; i ꝓmis ē. quō itelligi oportet qđ dām ē.
btam mariā de ſpū ſco ꝛcepiſſe. Scim⁹ nāq; ⁊ oēs iā
frequētiſſiō nature uſu didicim⁹. qđ cū mulier a uiro
ꝛcepiſſe dr̄. nō aliud niſi ſbāz carnis ad gñandā carnē.
p carnis coitū ſuſcepiſſe mēerat. Et hec quidē carnis
ſubstātia de carne uiri p ipm carnis coitū triſſiſa.
cū carne mulieris una caro effiat. ut id qđ naſcaturū
ē ex utrouſq; ſbā ueraī originē ſumēs ab illo. p iſtā
etiā ab iſta gñet. Ergo mulier a uiro ꝛcepit. cū a carne
uiri p coitū carnis ſemē ſuſcepit ad gñandā carnē. nō aliud
ꝛcepit q̄ ille ē a quo ꝛcepit. à ipſā q̄ ꝛcepit. ⁊ qđ ꝛcepit hoc
parit. Quid g̣ dicem⁹? Nūquid ſpūs ſcūs de ſua ſubſtā
ſemē ꝓtis ifudit aluo uḡis? Quō g̣ ſemē carnis mīſtra
re ꝓtuit ſbā ſpūali? An forte ſemē carnis nō fuit qđ cō
ceptū ē. ⁊ caro fuit qđ natū ē? Quid dicem⁹? Quō ma
ria de ſpū ſco ꝛcepit. Quō ſpūs ſcūs p̄z xpi nō fuit?
Hec oīa magna ⁊ fidei actiōe idiget. ne forte tre difficili ⁊
ualde obſcura ſensus hūanus à quid ap̄l⁹ ſua poſſibili
tate ꝓſumat. Nec ideo de hijs dubitādū ē. q̄ obſcura ſūt.
nec ideo aliq̄d temere diffimēdū. q̄ credēda ſūt. Quera
m⁹ g̣ quid ꝛcepit maria. à carnē nō ꝛcepit. ⁊ carnē nō
genuit. aut ſi carnē ꝛcepit carnē genuit, carnē ꝛcepit.
Qđ'em ꝛcepit hoc genuit. Sed quō carnē mīſtrare po
tuit nō caro. aut nō caro gignē caro. Iſta perplexa i qui
ſitio. ſuue q̄rēdi rō. q̄ admodū ſane et ꝛpetēt itelligi
ualeat ꝛſiderem⁹. Et ꝓmū quidē i ea q̄ ſcđm ſolutā et
uſitatā nāe operatiōez ꝓpriū ꝛcepiſſe eum ſcđe nāe opus
quō ꝛpleat⁹ itueam⁹. In ꝓntib⁹ cāſlit gñantib⁹. ⁊ per
carnis coitū naſcaturā carnis ex carne fabricātib⁹

vtrobiq; nã substãciã mĩstrat ptũ creãdo, ut ex vtruscz
carne procedat. q̃ solũ i vm carne formãda ẽ caro. Tamẽ
hic nectigal qd̃ natura q̃i debitũ quoddã ex institato creato
ris ad fabricã yiãm corpis ad soluẽdũ ipend. ita prorsus
sine ulla nãtate aut coactiõe ab ea iquirit. ut nisi sola
dilãone yut sic dixeri spontanea cãtate. ad tbuẽdũ id nõ
idinet. Nichil em̃ pter solã dilãonẽ qd̃ hoc debitũ a nã
extorqr̃i possit. si tñ spontanea cãtate fuit psuasa. tũc
numrũ sibi adiunctẽ ad opus assũmãdũ ex vtroq; libent
y gratant' ocurrat. Hanc quicquid violent' molẽti abri
pit. ad hui di cãe effectũ icõgruũ prorsus atq; ineffica
demrãtur. Sola g dilãõ ẽ que nãz psuadẽ y nolentẽ
quodãmõ cogẽ pt. ad seminãdũ ptũ. Et quidẽ i muliere
amor viri i quo aũt ãor mulieris id agẽ solet. ut qi
altero solã ita sibi sufficiẽs nõ ẽ. alteriuz sibi p dilãonẽ
sibi subuẽat. ut qd̃ i neutr̃ p se potuit i vtraq; p se cũ
altera possit. Igit semẽ hũam ptus. a sola muliere for
mãdũ accipitur. qd̃ sit a viro y muliere seãt. Quod
quidẽ sanctiã dcm ẽ. i muliere p amorẽ viri. y i viro
p amorẽ mulieris nã operatur. Propter qd̃ etiã mulier
nõ nisi a viro carne dr. licet tam de se q̃ de viro accipiat
vnde fœtidet. Et recte de solo viro dicit. q̃ qd̃ accepit
i altero quidẽ de carne viri sũt. i altero aũt p amorẽ
viri mĩstrat. Nõ tamq; hoc solũ de viro accepit. qd̃ de viro
accepit. sed hoc etiã de viro accepit. qd̃ ex se de amore
viri accepit. hic pmittẽ nolui y propter qd̃ dcm est
mariã de spũ scõ concepisse. Concepit g maria de spũ
scõ. nõ qd̃ de sub'a spũs sci semẽ ptus accepit. sed q̃
p amorẽ y operationẽ spũs sci ex carne vgis. diuino
ptu natura sb'az mĩstrauit. nã q̃ i corde eius amor
spũs sci singulariter ardebat. ideo i carne eius vtus
spũs sci mirabilia fruebat. Cuius dilãõ i corde illius nõ
suscepit sociũ eius operatio i carne illius nõ habebat exẽplũ.
Hoc g solũ vgo accepit. qd̃ de sua carne p amorẽ y opa
tionẽ spũs sci accepit. de quo etiã solo sine viril' semĩs
admixtiõe filiũ genuit. Nõ g libido carnis concipionẽ

ī vgīe opata ē. q̄ n⁹ de carne viri semē accep⁹. n⁹ de sua carne
p amorem vteri ꝛcepit. sed p amorē ⁊ opacōēz spūs sc̄i.
Ner ipe spūs stūs idarco p̄r xp̄i dr̄edus ē. q̄ eius amor ꝛcep-
cionē vgīs opatus ē. q̄ nō de sua ecēcia vgīnī semē partus
t̄buit. sed ip̄i de carne ip̄ria vgīnī p amorē siū atq; vtute
substācia ī mstrauit. ⁊ xp̄us g⁹ ⁊ de vgīe natus ē. q̄ de car-
ne vgīs substācia acepit. ⁊ de spū sc̄o ꝛceptus ē. q̄ ipa eū
vgo ex sola carne sua sine admixtoe viril semīs p sancti
spūs opacōēz amorēq; ꝛcepit. ¶ hinc ē q̄ eidē vgīm pa-
ritur̄e p angelū dr̄. ⁊ spūs sc̄us supuenīet ī te ⁊ vtus al-
tissimi obūbrabit ē. ¶ spūs sc̄us nāq; in vrginem supuenit. ut p
eius opacionē caro xp̄i de carne vgīs formaret. et vtus
altissimi obūbrabit ea. ne substācia carnis mistreās carnali
ꝛcupiscēcia vteret. ¶ Et sit quidē nos ītelligēdū putam⁹
id q̄d de spū sc̄o vgo ꝛcepisse dicat. ¶ Nec ecia posse estimā
q̄d ī ꝛcipiēdo libidinē nō sensisse phibet. Restat nūc no-
uissimū hoc ex hys tribus que ꝓposita erāt. ut eā ecia
sine dolore peperisse. nullūq; in pariēdo vginitatis
det̄mēū sustinuisse demōstrem⁹. Audiui g⁹ aliq̄n vgi-
nē ꝛcepisse. sed nō peperisse vginē. q̄ de viro ꝛcepit q̄d
peperit. ¶ certo nāq; i ptu corrupta ē itegritas. q̄ ī
ꝛceptu vginitas polluta ē. iustūq; erat ut nō pareret sine
dolore. q̄d ꝛceptū nō erat sine libidiē. Nequaquā em ptus
dolorē effugeret. si ꝛceptus nō sensisset libidinē. ¶ Nūa
si culpa delectacōis illuiate ꝛcipiēte nō polluer̄et. nūq;
pena doloris pariēte nō cruciaret. ꝓcūl nāq; dubio mūi gñis
mū. posth; malā delectacōēz ꝛcepat. tūc demū q̄d filios
ī dolore pitura eet audiebat. ut apte demūaret. q̄d
nō id turbo pariat cū dolore. q̄d a viro ꝛcepit. sed cū libi-
diē. ¶ Nunc em posset dicē. si homo nō peccasset. utrū
ptus humanus ecia de viro ꝛceptus aut ītegritatē cor-
rūpet. aut castitatē violaret. ¶ Itaq; si nō violaret castī-
tas. qua ītegritas corrūperet dicat qui pt. ¶ Ītā aūt
vgo maria ut supi ꝓmā ꝛditionē eet. sed restauratio
⁊ natura grā vincēt saluatoris nō solū sine libidiē ꝛce-
pit. sed neq; de seiē viri ptū acepit. ⁊ ob hoc sine dolore

ſtū edidit. Y cū integritat(decore p̄ſpicū ygo ēmaſuit. Queſtio
Opomāq; dē nec dū āſtiões ſine acceperit. de cadē re
cogor cotidie expoſitiões expoſitiõi ſuperducē Y veteres
pcē recentia aſſidue tēpatura limare. Rudibus nāq;
aīb nouo ſp errore ſatiſcentib⁹ mīſtū expōitū ēe p̄t. qui dū
tenebris ſuis īnoluti alienā lucē nō uiderūt ōe qđ intelligē
nequeūt. obſcure dicta q̄rūt. atq; uta defectū mentū ī ecu
ſatione tūſerūt ſermonū. In eo tractatu q̄ de bte ma
rie ūginitate dictaur. āſtio ī mānibus hſita ē. ī qua ad po
teſtimū cogebar. ſi quo mō demūtari poſſet. utrū ſme ſen
ſu coitus nuptiū ſāctari valēt. Cūq; nos qđ oportuit
ī hui⁹ſmōi diffinaōē proponerem⁹ rō pateſcā ē. ī ſen
ſu carnis nequaq; hſitē ſcātatē ſacri nuptial. Proinde
dēm̄ cantes ea q̄ nuptiis ſaccario expoſtulat. ſignificatiui
nuptiū ēe legittimā ſocietatē mīs uirū Y feīaz. ī qua excep
to quoq; carnis ūmercio ex pari ſenſu utriq; ſemetipm
debz alteri. ut uideliet Y ſe illi ſeruet. ne ad alienā ſo
cietatē tūſcat. Y ſe illi nō neget. ut ab ea que ad iunctem
ē ſocietate ſe nō diſiūgat. Hoc tū ſufficē potuiſſet hijs
quib⁹ rō māifeſte ſufficēt. Ecce uteq; que ī mīre dñi ueri
nuptiis ſacrm. ueriq; ūginitatis p̄ōitū ſil profiteri nolunt.
ppē qđ ī mīs monūi ſme aſſenſu coitus carnis ratū nō
eſſe arbumāt. nīāz diffinaōnē que a nuptiis carnis nēci
tatē excludēt hoc rōe īſtmare ꝛtenduūt. Dixiſſēt aliud
nō ē nuptiū mſi illis ſocietas ī qua excepto quoq; carnis
ūmercio ex pari ſenſu utriq; ſemetipm debz alteri. ut
uideliet Y ſe illi ſeruet debito ſeruādi. Y nō negandi ſe
ad eā. q̄ ī coī ē ſocietatē īſepabilem unionē ac fidē. ac
eā ī eodē ſexu nuptiū rectiſſime ac ſāctiſſīe celebrari nō
poſſit. Y iuridica ſocietas laudabili caritate ſanciri.
Quid em̄ ꝓdeſt ut uir uxi. Y feīa feīaz tū ſibi pactiõis
federe Y ſocietatis amore nō abſtrīgat. Quod ſi iridicā
tū oīno ē. Y ab hūane p̄ſorſus rōe ſeclusū ut ſit ī eodē
ſexu nuptiis ſacrm celebretur. ubi mīlionū q̄ eiuſdē
federatio ſocietatis nō p̄hibet. reſtat ut ī nuptiis pactione
tpām q̄ mſi ī ſexu utroq; inſtituta ē carnis unionē quā
tū ad ſenſū ſpectat. nūāz ēe profiteamur. Cogūt

ut
ergo nos si assensū totus i iugij pactōe nr̄m oīno nō ee
volum⁹. q̄admodū ista societas que i nr̄a diffmatōe sīgta
ē i eodē sexu sanctur nō posset denr̄em⁹. Ad qd̄ aūd
solū sufficere posset. qd̄ duūa i statuto ylane ad utrūq;
sexū federandū ordinaut. Ipterea q; i eodē sexu ita si
fiat a iugy sacro aliena. quēadmodū ob id fiat ulli
citū. y sicut i diuso etiā sexu mr̄ mr̄em y filiū i tocessā.
y idcirco a sītate iugalis sacri varia. q; qui dixit.
Reliquet ylomo p̄rem suū y mr̄em suā. y adyerebit uxo
ri sue. y erūt duo i carne una. ylane societatē mr̄ mr̄z
y filiū i ordinatā. y ob hoc nō casta ee mānifeste docaut.
cū i iugio sēsificādo nō mr̄z petēdā. sed reliquēdā ee
ondit. Nec g⁹ vō cū sola sufficēt ad xp̄o bādū qd̄ i eodē
sexu quamlibz casto y indissolubili caritate astricto iu
gy sacrm ee nō possit. debem⁹ tn̄ sicubi oi assertōe di
uina uisū e nō nr̄am tm̄ qui loq̄mur defensionē
attendē quātū eoz quib⁹ loquim⁹ edificationē. Red
danda itaq; vō quare iugy sacrm qd̄ i diuso sexu
melyl ad sēficationē suā piter spontaneā p̄ētuc ac
i diuse societatis caritatē exigit. i eodē nichilomin⁹
sexu sīli atq; eadē federatōe sanctur nō posset. Hoc
facim⁹ ita. Yn iugio siquidē duo sūt. sacrm iugy.
y sacrm iugal' officij. Hoc ē iugiū. y iugy officiū
utrūq; sacrm. Coniugiū ē federe dilāoīs. iugy of
ficiū ē ignāatōe p̄ol'. Igitur amor iugal' sacramē
tū ē. y sacrmētū i iugibus ē mixtio carnis. Sed
amor iugal' sacrm ē illi⁹ dilāoīs. que ē i spū mr̄
deū y aiaz. Comixtio carnis i iugibus sacrm est
illi⁹ p̄ticipatōis. que ē i carne mr̄ xp̄m y ecclīaz.
Quapter amor iugal' nequaq; mr̄ pares ee de
buit. qua ille eius sacrm erat mr̄ pares nō fuit.
Yuenti sūt itaq; i vm⁹ societatis amore y masculus
et fēa. sicut uenti erat i vm⁹ societatis amore deus
y aīa. Quid ia nō vides quo tēdat oīs nr̄e disputa
oīs assertio. Aspice ista duo collegia caritatis masci
li y feiaz. i celo deū y aiaz et sidera q; rōnabilu p̄o

ūdēna ūcta dispōita sūt. ¶ Vcauit de masculū z feāz,
y de masculo feāz · et q3 de illo frā ē. sub illo ꝺstituta ē.
Illudatū ē ut virtute · oīb3 z viribus corpis sup ex
cellēt. Hunc ordinatū ē ut nō solū obīa sed nā subvesset.
Voluit g3 deus. ut et ī illius fortitudīe z prudentia.
hec q̄si sue fragilitatis ꝺsaa q̄uesceret. z ut ī illo hui9
ifirmitas pietatē exercuisset. quatenꝰ et vir mulierē
quodāmō ex pietate diligēt. z mulier virū magis
ex necessitate amaret. ¶ Quod g3 vir mulierē diligit.
quodāmō bñficiū ē. q3 pietate vīcat3 ne ī firmitatem
deseruat. qđ aūt mulier virū diligit: magis debitū ē.
q3 nāli necessitate ꝺpelut3. ut p̄ōrimiū ī quirat. atq; ita
quodāmō tota dilāoms vtilitas ad mulierē referatur.
q3 ī ipā cā ē. p qua ul' ipa virū diligit. ul' a viro ipa
diligit3. Patefm g3 ē dilāoms sacrm. dilāo z dilāonis
sām̄etū dilāo. nc opus ē iā longa exposicōe. ut
ostendat3 qualit ē hui9 sacī figura. vir ymago dei
sit. z feā ronal' aīe typū ī se formāq; demōret. ¶ Hoc
festū ē em qđ sicut vir aōr ad mulierē pietate qua
dā z passiōe nāli ītinat3. vir aūt a muliere ma
gis necessitate ꝺdicois diligit3. Itaq; de aūaz ronalē pri9
gratuita pietate diligit. z eā postmodū ad amorē
sui quadā ronabili societate spōtaneā tī z volētē
iuertit. ¶ Dilexit ille prior gratis nos. ut postmodū
dilectes ad dilectēdū nos se ꝺlitat. fiatq; una dilōis
societas z ppt nos q3 nob necessa z ppt illā q3 illa bta
In hac aūt re tū dq dilāoms ꝺlusiōe aōr dei quodā
modō caput ē. q3 ab illo ut nos prius dilexit ozit3. z
ad illū a nob prius dilexa ꝺuersa refert3. ¶ Illi quoq;
rōe ī singali ciuitate q hui9 dilāoms ē sacrm amor
viri capt3 ē. q3 prior vir mulieri p passionē pieta
tis ī amore se sociat. ut mulieris dilēo p ꝺditionē
ad virū ꝺlusa. z p spontaneā benignitatē suscepta
ī societate curitatis vnū fiat. propter ea ꝺcit apls.
¶ caput mulieris vir. caput viri xps. ctpt3 xpi deꝰ.
¶ Nam qđ ē ī sacrō ꝺiugij ctsti scūs amor viri ad feāz.
hoc ē ī sacrō fidei amor xpi ad eccliaz · hoc ē ī incar
natiōe ubi amor dei ad hūanā naturā. propt.

hoc ī cantuo amoris cū illa etna cūtas ꝫ amor ineffabil' siue dei ad aiaz. siue xpī ad ecclīaz. nō qualis fuit. sed qualis potuit ubis ꝑm debuisset. melius ī rebus visibilibus aut ī ymaginibus affabus silius ineuri poterat ꝙ amor sponsi ꝫ sponse. ꝫ nō aliūde ꝑ suū sacmētū inuisibil' illa ꝫ spūal' doctō ondere' ut dū id qđ ymaginus affuē nouerat. auditus ꝑ ubū acciperet. id qđ nō nouerat cor ēternus ꝑ amorē gustaret. ne ipam ibidē mutue cūtat' tristitudiez qua una uni sociata n' discidiū ī suo susceptū. n' sponsū ī alieno admittit. Sponsa sigmficare uolebat. cū dicit. Dilectus me' mihi' mr' ꝫ ego illi qui pasat' mr' lilia. donec aspiret dies ꝫ inclinet' umbre. Et reuersus. Ego dilectō meo ꝫ ad me iusio ei'. Et sponsus qđ ipe uni cordis ꝑrogatiuā inicdās. seragita ī quit sit regie. ꝫ octogita ī turbine. ꝫ adolescētularū nō ē mis. una ē colūba mea. ꝑfecta mea. una mri sue. electa genitrīs sue. Ipe sacim g' dilectōis etne. de' nuptiis sanctare uoluit. ipe utilitate ꝑpagationis ymane sexū creauit. ꝫ tñ dcr nuptial' nō propter sexū dissidez sacim ē. sed propter naz differētē. nō em sexus sed nā dispare ī alterutrū cūcta tē amori tribuit. ꝫ tñ sexus ī equalitate nature discrimt. Casta em dilectio nō ex tali sensu tale' efficit'. sed ī tali sexu. ex tali nā. propteaq; extra talē sexū. talis affectio nō ptr qz extra talē sexū nō ineit' tal' nā. Suffragat hoc eis qui qrūt quō amor nuptial' ciuis carnalis meretrīs ex cupit'. ī eode quoq; utrobiq; nō sili ueritate sanctat'—

Finit liber de corrupta ymmitate ac nuptiis ueritate gloriose genitricis marie. quē uenerabil' Hugo de sancto victore edidit ad instantiā Reuerendi pris & epi.

Hugo idem de triplici silencio.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

finit lib' de corrup ymitate ac nuptiis ueritate gloriose genitricis marie q' uen' Hugo de sco v
de dnstantiā Reuerendi pris & epi Hugo id' de triplici silencio.

Dum medium silencii teneret orbem. Tria sunt silencia. primum est ignorancia legis. secundum desperacio curacionis. tercium adeptus sanitatis primum silencium fuit ante legem. secundum inter legem et gratiam. tercium erit post hanc vitam. Primum igitur silencium fuit quo homo non agnouit morbum suum. et ideo siluit. nec quærebat remedium. Sed postquam lex subintrauit et ostendit languidis vulnera sua. statim ruptum est silencium. et reperiit mox ergo salutem querere. Sed quia per opa legis ubi salus non erat saluari volebat quod quærebant non potuerunt inuenire. Tandem igitur desperans homo per legem nequaquam posse. qui per diuturnos clamores fatigatus. et ita desperatus desperans versum loqui cessauit et subsecutum est secundum silencium. Tunc gratia omnipotentis dei prius intrans nec veniens rupit silencium. locutum est statim. desuper gratia prosiluit maiori promissionis uenia et reperit aurem ergo ad medium. et quasi magnis clamoribus fuit pura fide cordis et recta confessione oris flagitare remedium. Hoc itaque nunc in prima vita agitur ut homo per gratiam dei sanitatem inchoat Sed cum plena sanitatem incepit. et ad illam felicitatem uenture immortalitatis productus fuit non erit amplius quod petat. Et tunc sequitur tercium silencium. illud beatum quod nunquam finem habebit. Inter primum et medium silencium multa ubera fuerunt. inter medium et ultimum silencium sonuit unum ubi. Multa ubera fuerunt. multiplicia legis mandata que per moysen data est. Unum ubi est gratia dei que per ihesum christum facta est. id est potus ihesus christus est. Moyses famulus dei multa ubera. multos sermones protulit. Deus per unum ubi. unum sermonem misit. Sed sermones moysi omnipotentes non fuerunt. quia quod docebat facere non potuerunt. et ideo tandem quia in promissione deficiendo siluerunt. et tunc omnes ubi uenit. qui non solum dixit. sed quicquid dixit primo quicquid uoluit fecit. Iste sermo ipse ubi adhuc loquitur quamdiu fidelibus suis promissiones suas operatur. Sed cum promissa impleuerit. tunc quasi loqui cessabit. Cum autem promissa impleta fuerint. quia amplius quod petatur nichil deerit felix

ī sempiternū silentiū. ¶ Qū g⁹ mediū silentiū teneret oīa. Bene oīa. hoc ē nō solū illi qui ī peccāe desp abāt. sed illiqua ī p̄missione deseruāt. Et nox ī suo cursu mediū iter haberet. Nox ī sacra scripta aliqn̄ p̄ro dyabolo. aliqn̄ pro membris ei⁹. r. p̄cōrib⁹ ꝯa iniquos. aliqn̄ p̄ro p̄cō. aliqn̄ pro p̄na vita accipit. Per noctē g⁹ ī hoc loco mōr// tis hui⁹ vite fluxus signat. sicut p̄ die alibi claritas vite perpetue. P̄sens g⁹ vita nox ē. vita ued futura dies. Nox ista habz vesp̄ā dies illa habet auroꝝ. Vespa p̄nitus noctis. fuit ī clinatio hui⁹ diei. auroza illi⁹ diei ī clinatio hui⁹ seli. Vespa hui⁹ noctis fuit ex quo ada p̄ecauit. donec accep̄ mortis sn̄a a paradiso pulsus m tenebras hui⁹ mūdi exyt. Aurora sequētis diei ē a ī sur// recōe xp̄i usq; ad finē seli. Ergo vita ista nox ē. Ued q̄s ē cursus vite ista⁹? Videam⁹ quo curat p̄ mōzlitatē. curit ī mortē. p̄ mortē curit ī dāpnacōnē. Igit vita mōzl' deorsū curit. sicut vita ī mōzl' sursū. Iter sursū ēi cel' r iter deorsū ī īferna. iter mediū stadiū vite p̄nitus. q̄ nascendo ītrām⁹. viuēdo pauxim⁹. moriēdo exim⁹. Quādo g⁹ nox ī suo cursu mediū iter habuit. nisi q̄n mors omnīsos quos ī stadio vite p̄nitus reppit secū ad īferos traxit. ī nēo adhuc mōr// tui ad vitā īmōzlē ascendē potuit. Vel p̄ noctē ac tpe possum⁹ p̄cm̄ que videlicet nox ab originali p̄cō cepit. ꝯ p̄ actualia auxerit. Q̄n g⁹ p⁹ origina// lē p̄uaricacōnem p̄mū p̄uaricacōe natural' legis ac deinde scripte legis p̄uaricacōe succedēte pcm̄ ad sūmū īcremētū venerat. q̄ nox ī suo cursu me// dii iter habebat. Sed ista nox nera luce apparēte nox deorsū vergere cepit. ꝯ nūc q̄ quadā altna mutacōe paulatī decrescēs elongat quoadusq; lux crescendo ad plenā die p̄ueīat. Unde g⁹ ordi// natissimū diuīe dispensacōis ysilui. Q̄n oīs vanpande salutis spes perierat. ꝯ mors oīa secū deorsū rapiebat. p̄cm̄ ad sūmū venerat. tūt omp̄s sermo liberādi mittit. ut āplius dīne gr̄e mun⁹

mẽdet. Ueñt inquit. Quis. unde. Quis Deus omnipotens altissim. ubiũ dei. uirtus prẽs rex filius regis. de sessu prẽs ad tollerãdã passiões. de equalitate maiestatis ad patibulũ crucis. de sede ẏgali ad officiũ pcũ. de luce ẏli ad tenebras ĩferni. Sed nũquid ideo ẏgnũ pdidit? Immo eos qui seruiũ erãt pcũ liberãs usq; ad regnã dũ sibi sublimauit. Et ideo fortissis a ẏgalib; sedib; ueñt. qz ĩ domo ei mãsiões multe sũt. et ẏgnabũt cũ illo ĩpetuũ. cũ acceperit ẏgnũ qd' patiũ ẽ ab origie sẽli. Unus em regis erat. solus regnũ habuit. Sed qz ad regnãdũ sibi frẽs adoptare ueñt. nõ ia a sede ẏgali sed a sedibus ẏgalib; uenire debuit. qz regnũ ad qd' uocãt' dãã dei pparatũ ẽ ab initio sẽli. Ad qd' nos pducat qui cũ pre et spũ scõ uiuit et ẏgnat ihũs xps. amen.

Incipit prologus libri de uariabili statu uirtutũ sc̃z humilitatis obediẽe timoris cauẽdi ingẽ hugõis de scõ victore.

Ignis ĩspirante grã. qui ubi uult et quõ uult. et qñ uult spirat. et lignas ĩfructuũ sũt disertas. uoluĩ possim de uirtutũ statu uariabili ãdã ã lege do repperi. ãdã que a meis doctorib; audiui simplici sermõe colligere. adiũgẽdo etiã si qua forte occurre rit que fideĩ nõ repugnẽt. et uiue roborẽt. Ps adiuuis ig' qui pmẽt et oiã subsequat'. cor illuminet. obscura reseret. efficaciã pstet. ad gliã suã. ad utilitatẽ meã. ad profectũ nouiciorũ. qui de mõte sanctõ ĩ uallẽ ploratiõis descẽderũt. qui ĩ lege dei meditãt' die ac nocte. Sed qz humilitas ẽ gemitrix uirtutũ oĩũ. hmilitas nõ ab oĩe. sed desursũ ẽ ab ei humilitate ĩcipiamq; aut. Discite ame qz mitis sũ et humilis corde.

Incipit prologus libri de uariabili statu uirtutũ sc̃z humilitatis obediẽe timoris cauẽdi ingẽ hugõis de scõ victore.

Incipit liber magri Hugonis

Cristus igitur cū i forma dei esset. nō rapinā arbitratus ē ee se equalē deo. sed semetipm exinanuit. formā. serui accipiens. Exinanuit dico ut minor fieret pre. minor seipo. minor angelis subderet hoibus. q̄ et ipi ioseph ut nutritio. z ste marie ut mri. Juxta id qđ scriptū ē. Et erat subditus illis. Exinanuit eaq̄ se ut nō solū homo fieret. sed z paup. Esuriuit quidē sitiuit lassatus ē. sed q̄ uoluit. Tandē exinanuit se usq; ad irrisiones obprobria flagella. Erat ouis ad occasionē ductus ē. z sicut agnus coram tondēte se. sic nō aperuit os suū. Forte speciosus forma p filios hom. sme speciē z decore z quasi absconditus vultus ei ab eo. z despectus unde nec reputatus ē ab hoibus. sed cū iquis deputatus ē. tamq̄ leprosus z percussus et humiliatus a deo. Ipe aūt vulneratus ē. ppter peccata nra. attritus ē propter scelera nra. disciplina pacis nre. sup eū. cuius liuore sanati sumus. O ineffabilis dilectio dei qui pprio filio suo nō pepcit. sed pro nobis oibus tradidit illū. qui z nob' natus ē. z nob' in mundo conuersatus ē. z nob' mortuus ē. paup z humilis quidē in natiuitate. paup z humil' i conuersatione. paup z humil' i cruce. nra quippe sua tam benigne dispēsās ut secundū uitā ei. ecce nra conuersatio. z i morte eius ecce nra redēptio. Forte dei humilitas inspabil'. q̄ spatione digna nō recipit. Inestimabilis q̄ estimari nō pt. ineffabil' q̄ ubis explicari nō pt ut deus z dns oīm fieret ho z seruus oīm. Inuisibil' uideret. pacis angelos. uitus celos infirmare. uitia moueret. Sed huius misterii causa ē dei nra ad mia Superbia quippe hoiez prostrauerat. sed deo digne satisfacē nō poterat. nec ho qui debuit. nec angelus qui nō debuit. sed nec alia creatura. ad hoc fuit ydonea. Juste igit z misericorditer deus seruus ē ho. Misericorditer quidē

quātū ad deū qui mchil hoī mſi penā debuit. Iuſte
uero quātū ad hoīes ut ī pſona xpī hō deo ſatisfacet.
qr hō deo peccauerat. Veus hūilitas ſuperbos hūiliaet.
eius ſapīa exercitatos illūinaret. frigidos igniret.
Ipē em̄ eſt uia ueritas z uita. Una uia iuſtificatiōis. ue
ritas doctne. uita būitudīs. Una ſine qua ul'nō uel
male itur. ueritas ſine qua ul'nō ul' male diſcitur.
uita ī qua bñ uiuit ſine qua oīno male uiuitur.
Eſt em̄ ipē dei uirtus z dei ſapīa. Et qr deus uirtus ē
pſtat ſuis efficaciā p̄ quibet aduſa tribuendi. Et qr
deus ſapīa ē. pſtat ītelligēciā. Sed ecce mēſure oc
uit qd angelus p ſuperbiā de celo cecidit. nō deſcēdit.
filius dei p hūilitatem de celo deſcēdit. Ille deſcēdit
cecidit ad ſuā z ſuoz pmaē. xpūs deſcendt ad electoz
ſuoz exaltacōez. Superbia dē angelo facit dyabolū.
hūilitas xpī de filys dyaboli facit filios dei. Superb q
dyabolus cū ſuis deſcēdit ī iferniū. xpūs hūilis cū
ſuis ingreſſus ab iferis celū aſcendit. Videes g quāta
ſit ī una xpī pſona ſublimitas ſine hoīs merito. z dei
hūilitas ſine debito. crūtas ſine modo. exēplū ſine
exēplo. Ni g deus hūilitas ī terra. cur adhuc homo
ſuperbit terra z cinis. Vmis putredo qui hodie extol
litur z cras nō inuenit. Preponit aūt ſe xpō qui ī hac
terra ē ſuperbus. ubi xpūs īuētus ē humilis. Verūptm
ſi aſcenderit uſq ad celū ſuperbia z nubes caput ei tē
gerit. ut ſterquilinū ī fine pdet. z quo alius aſ
cēderit aīa hoīes. eo deterius ruit aīa deū. Hūili
tas ueō quo hūilius deſcendet aīa hoīes. eo altius
aſcendet aīa deū. Vis em̄ hūil' dei amicus ē. Amicꝰ
uero oīs aſcendit. Iuxta id qd ſcriptū ē. Amice aſ
cende ſuperius. Unde z oīs hūilis p̄ſidubio aſcendit.
Nec aliquo mō uera hūilitas nouit caſū. ſemp em̄
ī ymo ē. z ppriā ītēptmit excellēciā. Vi em̄ hūilitaſ
z ſuperbia ſūt ītraria. ſuperbia aūt ē amoz ppriꝰ ex
cellēcie. ī cte hūilitas ē ītēptus ppriē excellencie.

Quantēm superbia ē vitiū quo hō execratus subitī placet. cū vī hoc displiceat deo et hoībus. sic vhūilitas ūtus ē. qua homo illuīatus subitī displicet. ī quo pfecto placet deo vhoībus. De humilitate et de diuersis eius speciebus.

Est aūt hūilitas. alia īcipiēs alia pficiēs. alia pfecta, vīcipiēs ī nouicys. proficiēs ī bñ pugnātibus. pfecta ī emeritis. Est aūt alia sufficiens. alia habūdās alia superhabūdās. Vna hūilitas ē sufficiēs qua hō subdit se maiori. et non pfert se equali. Alia ē habūdans qua hō subdit se equali. vnō pfert se mīori Alia ē superhabūdās qua homo subdit se eīā mīori. Sed alia q sufficiēs ē recte gentyx vtutū dicit. qua hō īcipit penitēdo pcā sua vsiteri vsubdere se maiori. hūilitas uero habūdās vsuperhabūdās et maiori ut vtutes vcustodiūt.

Amplius septē modis diuisificat hūilitas. Est em hūilitas ī depositiōe tpaliū possessionū. De quib⁹ alie sex. due ī voce. due ī corpe. due ī corde. Due ī voce. q vhūilis vtra sibī ipacētie. pacifice. et vtra sibī iactātie loquit hūiliē. Due ī corpe. q vhūilitas ē ī hītu. vmortificatio ī carne. Due ī corde. q vī eōe dsiliū ppoit ppriū. vppria uolūtate postposita. alterius se subdit īperio Amplius ē quasi fouea subterranea. ī qua thesaur⁹ vtutū tutissime vcōdit. vbi nec pdonū violēca uīuit. nec fures effodiūt nec furātur. Est eīā clipeus ī penetrabil' quo protegim spūalit. gladius īdeficiēs extra q pte feriēs. qua vexteior hūilitas exteiores īmicos. salubrit pauit. ut pemitēdo. vīteior hūilitas īuisibles īmicos fortit pcutit. ut melyt pficiat vmo deficiat. Vnde vrecte hūilitas cordis mitrus dicit vtra īuisibilia tēptāmta. et hūilitas corpis aīm muīale. vtra exteiora īpedimēta. Dicit eīā

hūilitas turris fortitudīs a facie inimici qz quēadmodū turris ī alīa ciuitate ē pulchritudo ⁊ munimētū ītātē. sic hūilitas ē pulchritudo ⁊ munimētū cordis.

¶ Quod quedā sit vituperabilis hūilitas

Est eaā inutilis hūilitas. qua homo ⁊ ab ope se ītrahit. ⁊ sub silencio abstondt. qz timet uile scere si forte sibi obiciat id unde iscīa metuit. Est ⁊ alia hūilitas nō edificās sed destruēs. cū aliquis loco uł tpe nō ꝯgruo dās uel fās īmoderate se deiicit. Illis ⁊ qnz ītuētib⁹ qui leuiter scandalizāt. Est ⁊ hūilitas simulata ypocrita qui spēm hūilitatis ptendit ī hītu. de eadē ostensa hūilitate superbiēs. ⁊ cū ī occulto cordis superbiāt. aīe oculos uolūt uideri hūiles. dolose agentes. quēadmodū aurifex dolosus. sīanulū argēteū deauratū uendat pro ānulo aureo. Quātādū ē aūt. qz hūilitas alia ē simplex nc laudibus homm effert. Alia ē ituitib⁹ ditata nc tm ab hoīb⁹ honorata sed abiecta ē. Alia ē ab hoīb⁹ honorā nc tm ūtutib⁹ ditata. Ille simplicē dicit hīē hūilitatē qui nc uicios subiacet. nc ūtutū copia fulcit aīm superbiat. nc hys que ptulet aliqua se ptfert. Cū uēo hūilitas ab hoīb⁹ uł honorat uł despicit grauit ipugnat. qz ⁊ laus hūana quāuis nō qrat. tm oblata delcat. et uituperiū quāuis cū desit qnz nō timeat. tm cū adest uulnerat ī prouidū.

Quātermittēdū ¶ Quare dicat hūilitas mr ūtutū

Caūt nō estio. qd hūilitatis ūtus. ideo mē alias ūtutes exīmia dī qz hāc ī se ymetus dei filius ad exē plū nob⁹ maxīe exhibuit. ⁊ p hāc ūtutē oēs laqueos multiformis proditoris declināt. Cū em antiphonius

oēs īmici laqos corā se uidēt extensos. ⁊ āmirādo q̄rēt
quis eos euadē possiet diuīa uoce respōsū ē ei sic.
Sola hūilitas. Quisquis aūt es. qui sine hūilitate ceteras
gregas. sic es ut ille qui puluerē īuentū
portat. Si aūt uis sublime ūtutis oīdē. nolī sublime
sapē. ⁊ tūc illud q̄ egeris ēe mōstrab' excelsus. Nolī te
putare quicq̄ fecisse. cū oīa feceris. ⁊ plemsse cūcta se
cisti. Nolī tuos corrūpe fructus laborū. Nolī cursū in
anē dirigē ne p̄ multe ēcutus mercedē laboris amit
tas. Si enī laudādū te ēe dixeris. culpabil' effectus es.
ecīā si fueras aīa laudabil'. Si uēo inutilē te ēe fatearis.
fructus es util'. ecīā si fueras aīa culpabil'. Propter q̄ nēm
ē. ad hūilitatē obseruādā si adest. uel ea adpisecēdā si
deest. ut diligent' ipse ideres nō bona tua. sed mala. tam
occulta q̄ publica. attēdas ecīā alios nō mala sed bō.
etsi q̄s nō appareāt i publico. fortassis latēt i occulto.
q̄ puū ē suspicari. Sic fit ut utilit' temetipm deprimē
do alū exaltes. sicut ecōtrario supbus bona sua at
tēdendo si qua sūt. ⁊ nō mala que multa sūt. attēdē
do ecīā mala alios ⁊ nō bona. ⁊ alios deprimit et
semetipm exaltat. Vnde notīa nob' ē. q̄dā pteritaq̄
obliuio ūtutū. q̄ sic itelligo. ut nūquā ad supiedū
alicui hūtutis meminerim. Virtutū nāq̄ mēoria
ad simplicē laudē dei ēlata. nō solū ēpensibilis
nō ē. sed ecīā laudabil'. ueruptī bona tua dū
i hoīm notīcīā frequēter prodeūt. cauene q̄s ea
forte diripiat. q̄ pharisēus passus ē. i lingua bona
sua ea traīferēs. unde ⁊ ea dyabol' rapuit. Aliis
em exprobrādo deū laudare nō ē grāq̄ actus. sed

sola ꝑtutū euacuacio. ¶ Caueam⁹ igit² de nobis metip̄is
dicē aliquid gloriose. hoc em̄ nos deo z hoīb⁹ odibiles
fac̄t. Idcirco quāto maiora fec̄imus bona. tāto mīora de
nob⁹ dicam⁹. ¶ Nīm em̄ sc̄a aliā fec̄imus. habem⁹ ꝑacl
dubio deū debitorē. qñ uēs mchyl nos arbitrām opatos.
āplus etiā meream de tali affectū q̄ ꝓpt̄ opa bona q̄
fec̄imus. Ita ut tutū om̄m meritā. bonū humilitatis exsupat.
q̄si nō adsit. nō alle poterūt ee laudabiles. ¶ Quod si ad
sit humilitas etiā ut utes alie cū ipa humilitate proficiūt.
Quod mel⁹ ostēdim⁹ si ꝑm exēpla subiungim⁹. ¶ Cen
turio dño cor suū humiliās dixt. Nō sū dign⁹ ut itres sub
tectū meū. Et ꝓptea dign⁹ effect⁹ ē. Dic z paul⁹ ait.
Ego sū minim⁹ apl̄oz. Unde cān deū z hoiēs magn⁹
inuētus ē. Ita etiā mulier q̄ se ad pedes dñi humiliāt clina
uit postmodū adeo sublimiā ē. ut ad capt dñi ungēdū
admitteret. z fiēt resurrectois dñi p̄nūcia. ac ꝑ hoc apl̄oz
apla. Dic z dauid cū saltaret cora dñi archa nudus.
z retēpnēt a mychol filia saul. spēm humilitatis p̄tendēs
ihū. utute humilitatis retinuit i corde. quā z uba hu
militatis nob⁹ itimauit cū dicēt. Iudā z uilior fiā. plusquā
factus sū. Unde humil⁹ i oc̄l meis. Sed uī h⁰ humilitas eius
exitia apparuit. qr cū eet miles fortissim⁹. z rex futur⁹.
nō se mlier xp̄ianū. sed pulica. etiā cani. nō uiuos sed
mortuos. dū loqret regi saul. quē ꝑsequ⁹ rex israhel.
q̄ ꝑsequ⁹? Pulice unū z canē mortuū. Uerito g⁰ hu
militas siue trāslatus ē de seruitute ad regnū. Dic z pub
licanus orās i tēplo. z a phariseo idēpnatus. Iste cor
actusante. nō audebat oculos ad celū leuare. sed pau

ciens pectus suū dicebat. de ꝙ ppha ꝙ esto m pctōr. Inde
etiā a tēplo descēdēs iustificatus magis ꝙ phariseus. Huc
etiā petrus cū ēēt aplōr princeps. evat oīm humilimus
vnde z tāti meritū fuit apud deū. ut vmbra corpis sui
obūbrata sanaret z ifirmi. Huc ioh̄es baptista cū ēēt
annūciatus p angelū. z spū scō ipletus ex vtero mris
sue. z nōdū natus patrēs offiaō dñi cū senturet ad
uētū. demde iā iuueīs cū ēēt mūdi tēptor heremiq
cultor. hītu ī cultus. abstīēcia singularis. p̄dicator
exim ꝙ. baptista dñi. vgītate cādidus. mīo rubicūd ꝙ.
z ꝙ vgīs filiū z mrem vginē clāis ex milib ꝙ. Un etiā
qd ipe xp̄us ēēt estimabat a ppl̄o. cū īquā tlis ac tātus
ēēt. ne p īanē gliaz raperet sup se. elegit solide subsistē
ī se. ymo ī xp̄o sup se. cōfessus ē z nō negauit. Confessus ē
qz nō sū ego xp̄us. Sed qz ueritatē humilit confessus ē. adh
ad pfectōis humilitatē gdū astendit. Aut em. veīet fortior
me p me. aut nō sū dign ꝙ solue corrigiā calciamētoz
ei ꝙ. Quesi simplicit ad tram ītelligāt satis grata
appareat humilitas. Sed m ueo spualē sensū sunt expōz
p calciamētū dñi īcarnatio xp̄i ītellig. sicut p psal
mista dns ait. In ydumeā extēdā calciamētū meū.
id ē ī mūdo īcarnatus apparebo. qd z fm ē. ac p hoc
sibi aliemigene subditi sūt. Ioh̄es aūt īdignū se
ēē professus ē. ad hoc ut solueret corrigiā calciamē
toz dñi. r ut misteria īcarnatiōis eius aperet. In
quo tāta credit ei humilitas. ut oī sacerdoti se stepōnēt.
quoz officiū ē īcarnatiōis misteria alijs apire.
Mulia aūt ī natis mulieꝝ nō ē iuētus ioh̄e humilior

deo nr̄ maior. Secure g̈ iohēs multiplicē ꝑ ꝓtū thesa-
rū ī fouea hūlitatis abscōdt. Hec ꝙ maria quā stellā
marinā appellam9. cū eēt ex ꝓgemie orta ī gali. tocius
pbitatis forma. oīm dnā ꝙ mīr āgelor ī gina ꝑgrīū
ꝑgo fecūda deiecta. nr̄ sulēm ꝙ habēs primā ul' subsequē
tē. quippe tēplū dn̄. sacrariū spūs sā quā splendor
elegit pr̄ne glie. cū īquā talis eēt ꝙ tāta. nō se de dōis
celestibus extulit. sed hūlitatē quā exhibuerat gabrieli
archāgelo. eāā hoībus exhibē cupiuit. Hāq; deū ꝙ hoiēz
gestās ī vtero. elizabeth ignate trāq; ꝑgo iuuēcula
mulier prouecte etatis. seruituti officiū hūlit ī pēdit.
Et cū eēt hūl's ꝙ ꝑgo, nō ꝑgritatē suā. sed hūlitatē dn̄i
respexisse dicit. Exultauit spūs meus īquit ī deo sa-
lutari meo. Quia respexit hūlitatē ancille sue. O hūi-
litas ꝑ quā facta mr̄ dei effīa ē. ꝑ quā deus de celo des-
cēdit ad tras. ꝑ quā aīe de inferno ad celū trāslate sūt.
Nec ē strata ꝓpōta nob' a deo ꝑ quā ascēdr̄ de tris ad
celū. per hāc ascenderūt prēs nr̄i. ꝑ hāc ꝙ nos ascēdē
oportet. alioquī nō ascēdemus.

Ad ptereūdū nō ē. qūt' g̈ hūlitatī dispositi
sūt ī regula bti bñdi. Ducit aūt qs ad ꝓmū hūlitatis
gradū, ptinz tiōr. ad sedm nō amare ꝓpria uolūtatē.
ad tm̄ obediētia. ad qrtū ī obediētiā patia. ad quītū
cogitacōes pr̄i ī uelare. ad sextū oī vilitate ꝙ extremā
tate eē stentū ꝙ seipm̄ iudicat ad oīa ī iūcta opariū
idignū. ad septimū nō solū lingua ꝓmūciare. se etiam
corde credē se ōibus īferiorē ꝙ vilioꝛē. ad octauū nichil
agē nisi ꝑ iēz ī regulā monasteriī ꝙ ꝑ maiorū exēpla.

ad nonū ligua sub taciturnitate cohibē usq; ad ītrogacionē. ad decimū nō ee prōptū ī vsu. ad undecimū si cū quis loquit lenit & humilit et cū grauitate & pauca ba & rōnabilia loqt. ad duodecimū ut cū quis nō solū ī corde humiliari. sed ipam humilitatē signis exteis undeq; ad exēplū demōare. ī vestū vilitate et multis supliatate. Sed cū multis modis diuisificet hūlitas. siaut in videt. una ē hūlitas q̄ sedm affectū ītcios res & effectus exteiores multiplicat & excat. q̄admodū unus & idem hō cū tūscat de infancia ad puericiā. de pueicia ad iuuētutē. inde ad senīū. ppt diuersas etates. unus hō nō ē plures hoīes sed unus. Et sicut ex una arboris radice procedit stipes. ex stipite rami. ex ramis folia et flores. & inde fructus. ita ex una hūlitatis radice. pcedūt bōa opa. tāq; rami pauptatis hūtus & ba ī ligiosa tāq; flores & folia. deinde gaudiū ī spū scō tāq; bone arboris fructus. Dist g̃ si recte pendis utus hūlitatis ī corde. spēs hūlitatis ī hītu. vox hūlitatis ī ore. labor hūlitatis ī ope. fructus hūlitatis & ī pūcatōe. Dat em deus gram pro grā. q; & ī pūti sup humilē et quietū ī quiescit dns. & quāto quisq; ī hac bra fuit humilior. tāto ī regno ei statuet gliosior. Hic de hūlitate dixim ppt nouitios. ut sciāt hūlitatē ee fūdamētū. ī quo oportet ī hquas ututes fūdari.

De obediencia.

Sed q; hūlitatē soror obia ī sepabilit comitat. aliq̄d de obia dicam ei. Sed obedīe bonū p̄ inobīe malū luadus declarat. Quāto em ī obia excat ī malo. tāto obia

resat ī bono. Inobedīcia em̄ ꝯplectit ꝺē malū. ergo obedīcia ꝯplectit ꝺē bonū. Inobīa de angelo fecit ꝺyabolū. ꝑmos ꝑntes de ꝑadiso expulit. ī nūos ꝑ ea tradit iferno. bona euacuat. mala mltplicat. ydolū ī corde fabricat. Nolle em̄ acq̄escē scelus ē ydolatrie Sed hoc ꝑtim̄ q̄le y quātū sit ī ꝑmo ꝑnte euidēt ꝑcedit. Deus ꝓhoī quē posuit ī ꝑadiso voluptat̄ diuīsi gn̄is fructus. plures y optīos ad esū ceteris. solūmō lignū scīe bom y mali ī terdixit. Certū ē aūt arborē illā nō fuisse abo noxiā. Nec em̄ qui fecerat oīa bona ualde. ī ꝑadiso īstituerat aliquid malū. Sed ut meli⁹ obīe meitū hō bn̄ ditus cognōscēt dignū fuerat ut cētā a bono ꝓhibēt. q̄tenꝰ ver⁹ hoc qđ agēt ūtus cēt. quātō cētā a bono cessans auctori suo se subditū humilius exhibēt y ei ꝑmanēdi dn̄m suū ūtus cēt obīa ipā quā possum verissīe dicē. sōla ee ūtutē oī ēatie cōtrarii degēti sub dei ptāte ꝑnūq; ee y maxīmū viciū adruīnā hoīem sua ptāte velle uti ciuꝰ mag⁹ nomīe ē īobīa. Non esset ergo vnde se hō dn̄m hre cogitarēt atq; sentirēt. misi aliquid ei uberet. Lignū aūt scīe bom y mali a quo ꝓhibitus fuerat adā. ne ī medēt. aīe medietatē id ē ordinatā integritatē ī nob designat. q̄ tāq; arbor ī medio ꝑadisi plantata dicit. Y lignū scīe boī y mali vocat q2 si adā q̄ se debz ī anteriora extendēt id ē ī deū. y posteriora obliuisci. ad serpēm deserto deo ꝯsa fuit y sua potētia sine deo frui voluēt. y hoc ꝑm̄ ei⁹ pena fuit y sequta. mox experiēdo disat quid īterest īt bonū qđ deseruit. y malū quo ceciꝺt. y hoc erit ei gustasse de ligno scīe boī

er mali. ꝓcūm aūt adē ḡuissimū sunt. q̄ cū i hōre cēt nō
tellexit. ꝺ ē cū eēr ad ymaginē ⁊ silitudinē dei creatus.
nolut obediēs ꝑmanē. sed magis audiuit uocē uxoris
sue ꝙ dei. ⁊ ut uso pcō apostate angeli. ⁊ eius dē pcī
pena. sc̄ q̄ de angelo fact̄s eēt dyabol⁹. superbia exaltate
cor suū. posuit ⁊ xpē sedē suā ad aquilonē. ut eēt silis
altissiō. ⁊ in pace quidē frūs fuerat locus ei⁹. ⁊ hītauit ei⁹
i syon. sed q̄ pacē ꝑdidit. uolens dolores multiplices ꝯ ar
tus ē sentire nolēs. Descēd⁹ em ab ierlm i hiericho. et
iidit i latrones qui eiā despoliauerūt eū. ⁊ plagis
ipositis abierūt semiuiuo i lucro. Cui em uisionē pa
cis deseruit hui⁹ mūdi defact̄s ꝑ expiēciā didicit. Latro
nes aūt. i. spūs maligni tūica imozitat̄ spoliauerūt
eū. Cū aūt eiā uulnerat̄s ē. q̄ ḡuit peccauit. sed
semiuiu⁹ i lucrus ē. q̄ em peccauit q̄ mortu⁹ ē. et q̄
rōnē nō ꝑdidit. q̄ uita ei i mānsit. Ideo aūt pcīm sui
grauissimū fuit. q̄ nō coegit eū peccare nātas. ul' fra
gilitas sūtpi⁹ ul' ignorāciā hom̄ ignorāciā nō coegit
eū. aī n⁹ milia ei fuissent i iūcta. sed unū fuit uter uidel⁹
deū facie ad faciē. i medīa labi nō potuit. Item fragi
litas nō coegit eū. cū ipe habuit liberū arbitriū. nō
depssū sicut p⁹ ea. sed sā spūs illūinacōe roboratū.
⁊ uti ꝑ gr̄am dei confirmatū. ut nō peccaret si peccare
nollet. Item egestas eū nō coegit cū neq̄ fame neq̄ siti
neq̄ alia miseria uexabat̄. ⁊ si uellet aliquo fructu
uesci molestias passionū ꝓueiendo. erat i paradiso fruc
tus quib⁹ uesci poterat. quoꝝ fructuū alius
obuiab at fami. alius siti. alij alijs passiōibus. quib⁹
oībus postpositis tāq̄ ceēt phibiti. illū fructū qui

uoce dñi fuerat ītēductus appetijt tā q̄ et cēt ītuictū ut
illo fructu uesceret. Ut ī q̄ uolūtate sua a suo cātore uocē
sit et oēs posteri sui hac peste ītfecti sūt. Grauissīe deliq̄t,
sed et hō notādū q̄ sīcut būs augustīn⁹ testat ī enchye
ridion. ītō pāo multa ēmūdia pcā ꝓhendū. Quod
em adam sponte se extra deū erexit, magna superbia fuit.
qđ ante plus q̄ sibi sufficeat appetijt. auaāra fuit. Nō ē em
auaāra tm peccāe. sed eā alterīs. Ira aūt septm
ī morte pāpitauit. homicidiū fecit. Tristitia uēo semetipz
amādo ab amore sponsi celestis alienauit. adulteriū ēme
ruit. et q̄ abū uetatū usurpauit furtū fecit. et q̄ dō
nō credidit. sacrilegiū fecit. Hec et sīlia eā ī nob ītueīū
ut sacē extra obiām agim⁹. Ad mobīē hoīs ītēdū malum,
dīs em qui ꝓpria sectā accusante ꝺ obiāz agit. quātū
ad se ptīnz in deo n⁹ hoībus subditus uult ēe. sed sīlitu
dinē dei appetēs rapīnā fūt. q̄ sīcut uolūtas dei ītuicta
ē et nulli subiecta. ita a nllo uult ītia nullo sp̄ōte subici
q̄ n⁹ deo. Ad ūg⁹ nolut deo subici et ꝺstans sit. qđ deus
ēe nō possit. se uult parificare deo. ul' pesse. et hō quodē
malū ē. illud peius. ītūq̄ stultissimū. Nō solū aūt m
moribus, sed et ī mōribus culpis q̄ grauis sit īobīē culp
ꝓhendē facile ē. Ionna em ionathas eā nescīes prīs
ꝓmū parū mellis gustauit illo die q̄ oībus ītēr dictū
fuit a saule ne ꝺmederēt. Dīna grā adeo subtracta
ē ut victoria tūrpem⁹ ītermitteret quā culpā tam
grauis pena subsecuta ēēt. ut ionathas absq; ītractōe
moreret. nisi totius ꝓpli pāb⁹ liberarēt. Legit eā
qđ quidā ꝓphā mandatū acepat a dño. ne ꝺmedēt

donec rede ĩuenerẽt quo missus fuerat. sepuerũt aũt qdã alius pphã dicẽs. sibi dñm appuisse. ¶ qr ex dicto precepto comedẽ debẽt oñdit. quo sermõe pphã deceptus credidit ¶ comedit. ¶ quo se obedire credẽdo ĩobediẽs fuit. ¶ Cui ĩobie culpã talis subsecuta ẽ pena. ut eũ ĩ itinere leo occidẽt. Periẽptũ ĩ morte pcm ĩobediẽcie solutũ ẽ. qđ pphe idicat. qr leo qui pphãm occiderat. postmodũ nec comedit nec asinũ suũ tangẽdo pstitit. ¶ Quod si tã grue delinquẽdo ĩ pignoracã ĩobia fit. qñ horribilit' peccat q̃ dñi ãtusante obedire ĩtẽpnit. ¶ Ergo ut pdcm ẽ. p ĩobiẽ mdũ. quãtũ sit obiẽ bonũ euidẽt perpendit'. ¶ Hinc aũt simplicit' obediẽcia defenbant' subiugẽdo b'ut'i' dñi sociẽ. ¶ q̃ st' q̃ obnãz ĩpedit. q̃ iniũgit. q̃ sit ẽ applicata. q̃ dñi. q̃ pfiõ. qđ meritũ

Est g' obia ĩtus qua homo ppria uolũtate postpõita. deo amplectit' ĩuncta ope ĩplenda. nisi obstet rit causa ĩuũabil'. ul' plata auctoritas idẽ prohibẽs qđ iniũxerat. ¶ Obediencia alia pfcta alia ĩpfcta. ¶ Impfcta ẽ q̃ usq; ad mortis ẽmiũ nõ ptigit. Pfcta ẽ que morte nõ sumit'. sed assumat'. ¶ Item obia ẽ alia magni meriti. alia pui meriti. alia nullius meriti. cũ tñ obia uideat'. ¶ magni meriti ẽ cũ sedm qđ btus gregor' dissert. obediens ĩ adũsis aliquid ẽ ex fuo. i. ex desiderio ãplectitur' adũsa. Pui meriti ẽ cũ quis ĩ adũsis ĩuitus obedit. ¶ Nullius meriti ẽ obia ĩ prosperis. cũ obedietis animꝰ ad eadẽ prona agilat. ¶ Itẽ obia alia uenal'. alia seruil' alia filial'. ¶ Seruilis ẽ que fit quocũq; tpore nõ casto. ¶ Venal' ẽ que ad quodcũq; tpale ĩmodũ ul' ad nũdi

gliaz respiat. Filial' ē que ad sōlā cūtatē respiat. Obīa filialis ē ualde bona. obīa seruil'n^c ad salutē suffiat. n^c valde mala ē. obediēcia uenalis valde mala ē. Illa mariē qua mul^a homo ad placiōis cultū fraudulent' attīgere. ut qui subiectus hūilitat signa pītend^t. alīs plat^us. comunia supbie ōndat maliciose. Item debemus subiecti pmū obīaz deo. deinde plat^is. postmodū ad inuicē. Deo ex nātate. plat^is ex pte qua eis nos in etpos spōte subiam^r. ad inuicē ex cūtate. Itē obīa dux nob' a ad utu^e. dux ad sapiam. dux ad mīm. dux ad pziaz nraz. Dux ē dic' ad ūtutes scd'm illud g'gorij. Obediēcia sola ē ūtus. q̄ cetras ūtutes. mēti īserit. īsertasq; custodit. Et alibi dicat. q; obīa fidei meritū possidet. sme q̄ īfidel' quisq; suū at^r. eād si fidel' ēe uideat^r. Dux ē ad scīaz uix illud. Ēoaupista sapiam serua mādata. Dux ē ad mīm q; q̄ nesc̄ y pfē uult ēe obedīēs. oportet eū grauissīas cordis y corpis pcta passiōes. Sed magna nob' ē solacia. q; si sp̄amur y cōregnabim^r. Et q; scd'm multitudinē dolorū mōz solatiōes dei letificabūt aīas nras. Et quēadmodū filius nonadab pp' obīaz qua exhibuerat pī suo sc̄ ne uinū biberet. ut maneret i tabnacul' bñdictionē meruerit a dño. Ita y quilibet plat^is suus pfectū exhibēt obīam. bñdictionē pmerēt^r a dño utiq; tripliciē. q; pma ē ututū bñdicō. uix illud pō. Multa pluuia in aīa mea utute. 2a ēut aīa exiens a corpe. statī inueat ad l'quē. 3a ēut i die resurrectiōe uestoz ois obīe filius stolas binas rapiat. Juxta illud q̄d scriptū ē. Bona i tra sua duplicia possidebūt. Hic ysplus. uera

obediēcia commutat̄ cōtritus simplicitatis cordia. qđ ꝑ hō nob̄ figur alit̄ innuit̄. qđ postq̄ nob de ista mitate sua luit. unusquisq; amicor̄ suor̄ obtulit ei i auē aurea una. & ouē una. Sed qđ ꝑ auē q̄ ōnīetū ē auruū. nisi obia? Quid ꝑ ouē nisi simplicitas designat̄? Et quare m auris aurea. nisi q̄ auruū cōtritē signficat. sine qua obia ee nō debz. Et cur iauris una. & ouis meōrat una. nisi q̄ unitas ꝑ cōcordie uinculū cōtritū & simplicitatis iungitur. Tanta em cordia oīa nra dirigi debz ut nrō unius scandalū diuisiōis i ecclia nō fiat.

Hyppius amor sēli & amor ꝑximi ualde impediūt obiam. et valde roborat̄ obia. si quis ꝓtor ē sēli & sui Quit aūt hec proprietates obie. ut subiectus obediat nō trepide. nō trepide. nō cū sermōe nolētis. sine mora. et usq; ad mortē. Hec ē ꝑfcō obie. propt̄ q̄ ꝑfcōnē ductū ē usq; ad mortē. Alius em ꝑmanz i ipa obia usq; ad ūborū iumelia. alius usq; ad cāpna rer. alius usq; ad corpis passiōes. alius usq; ad mortē. & hic solus ad ꝑfcōnē obie ꝑuenit. Et nōd qđ obia nob usq; ad mortē seruāda ꝓpit. Ne igitur nob usq; ad pūnus uite eminū obia laboriosa appareat. i dēptor nr̄ suus ē obediēs usq; admortē Quid g̃ miruī si pter hō obie i pūnis uite breuitate se subiat. qñ hīc et ille qui obedientes i munerat nō i luctr. Sed & hō ptereū dū nō ē. qđ ꝑmissis punit̄ dān ē. Ex oī ligno paradisi edite. de ligno aūt scie boī & mali ne tetigeitis. Quid em ab uno quolibz bono subiectos uetat. nisi ē ut nulla re dat. ne i obedientes mēs fiditus ītereat. si a boīs opib

pemtus ĩpulsa iciunat. Qēs em̃ ꝑadisi arbores ad esū
dñs creauit. eā ab vna ꝓhibuit. ut creatur ā suā quā no
lebat exstingui. tanto fardius ab vna ĩstrigēt. quāto lar
ad cūctas laxus ĩlaxaret. Quod aūt supi dām ē. obe
dientē nō solū ex ꝓcepto. uerū etiā ex ꝓprio desiderio ad
ūsa tolerare. ĩ prosperis aūt de suo oīno nl yrē debere
ueraī affirmare possumꝰ. si moysen y paulū ad me
diū deducamꝰ. Moyses nāq; aūi deserto oues pasceret.
a dño ꝑ angelū ĩ igne loquētē vocatus ē. uissusq; ē ut oī
israhelitaq; multitudm̃ pesset. Sed q; apd se mēte hūl ext
tt. oblatū ꝓtinꝰ tanti ĩgis gliaq; expauit. moraq; ad ifir
mitatis ꝓtam uī ĩtuit dicēs. Obsecro dñe. nō sū eloq̃s
ab heri y nudiustercꝰ. y ex q̃ cepisti loq̃ ad seruū tuū. ĩ
pedicis y tardioris līgue frēs sū. y sepostpōito alū ꝓfu
deposcit dicēs. Mitte quē missurus es. Erte cū auctore
līgue loquit. y ne tāu ĩgis potētiā susciat. eligēse ēe
causat. Paulꝰ aūt sic dicat. Ego nō solū alligari sed et
mori ꝓtus sū ĩ yrlm̃ ꝓ nōie ihū. Neq; em̃ ꝓfosiorem
facio aiaq; meā q̃ me. Yrlm̃ gd ꝑgēs adūsa ignosit. et
tūcꝰ libentꝰ appetit. aūdit q̃ timeat. sed ad ꝑ audēdꝰ ardhe
lat. Moyses itaq; ad prosꝑa de suo mchil habz. q; ꝑabu
mittit ne israhelitice plebi ꝑferat. Paulꝰ ad adūsa etiā
ex suo voto ducit. q; malo; in mitēdū ignauōēz ꝓcurit.
sed deuotiōē spūs etiā ad aduersa feruesit. Ille pūus ꝓtat
gliaq; deo volunt subēte declinare. iste deo aspera et
dura disponēte ad grauiora studuit ꝑperare. Prec
cū gd uroī exemplo utilꝰ ĩstruim̃. ut si obie palmā
appendē ueraī mitim̃ prosperis hūi scli ex sola

ussione aduſis aut ex deuocõe militem. Et nõdũ q quã
tũ ex hũana rõe colligi pt a plato siant nulla ex pcepto ma
la fugi debẽt. sic nec oĩa bona sed media bona. q quasi i
nra ptate adeo nob data sũt. vbi grã. ut lege loqui scri
bẽ silere laborare cessare ẏ silia. Deo sicut pdcm ẽ nõ
oĩa bona pcipiẽda sũt. Quis em audeat aliau p obiã
fugẽ oĩa relinquẽ. vginẽ añ votũ i vgitate pmanere.
inimicũ diligẽ. mori pro pximo? Quãquã si quis ẏeat
fidẽ sicut granũ sinapis. possit ẏ debeat ãpleri ecia q
ipossibilia scom hũanã rõem ẏ vidẽ si sibi a plato fin
gant? Multi em scoz hũanã rõem trãscendẽtes et
sup aquã ambulauerũt ẏ mõtes de locis suis remo
uerunt. Que sit dignitas obedientie.

Nunc que sit obie dignitas restat oĩdẽ. Dignitas
obie ẽ similimũ ẽe deo. Quis em simpliat ĩ morib
seruat castitatẽ deo silitudinẽ tenet. Quis aut ecia aĩ
caritate iemunis vigilijs ẏ alijs pcutũ laborib vigilãt
isistit. deo similior ẽ. Quis uero aĩ hijs ob sub alterius
ptate obie vinculo semetipm ligat. ẏ ad voluntatẽ et
ad ẏperũ mgri p oĩa pendet. obiaz seruias usq ad mo
tẽ deo similim ẽ. Meritũ aut obie ẏ vgno vite erit. tãto
q illic quisq3 stituet sublimior. quãto hic ĩ tpã
obiã manz pfior. Et illi maxie sublimari merẽt
a dño. qui vgnitatẽ obie usq ad mortẽ seruãt.
Vnde vgnitatẽ obie votumus. obie ẽ corruptiuaz. sa aĩ
quis ex quo magisterio se subdidit. nulla hora ul arbi
tu ul uoluntate fiat inobediens. Et sicut ĩ vgno vite oẽs
qui carne ac spũ vgies p mã seruũt. vginitatẽ tamẽ

ãsit ẽ[illegible] obiã

obie nō seruauerūt, cantū nouū cātabūt agno. nō
tm cantū ūginal' obie. Nec eēōilio oēs qui i ūginitate obie
pmāserūt. Ūginitatē carnis ac spūs nō seruauerūt. etsi
nō cāticū ūginū. tm cāticū ūginal' obie cantabūt cora
deo ⁊ agno. Magna ē ergo ītus obie. q̄ de corrūptis quo
dāmō ūgines facit. Hec ītus multes xp̄i duat p ignē.
⁊ aquā ut trāseant i refrigeriū. Probat eos ⁊ probatos
reddit pfōs. et q̄ pfōs ideo victores. Ur em obediens
fiat sanctū ē. loquet victorias. Obediēs em quocūq; sēt
aliquid asperū ⁊ difficile īnūgit. si gladio p̄cepti semet
ipm mactat et deo sacrificat. magnas loquet victorias.
q̄ semet vīcit. Multo g̃ melior ē obia quā victie. q̄ per
victimas mactat aliena caro. p obiam neō mactatur
uoluntas ppria. Ur obediēs hilarit ⁊ fiducialit orat. q̄
sicut p bm augustinū dicit. melior ē una oō obedietis
quā decē milia ītēptoris. Obia quidē oēm dirigit i
celū. q̄ sine obia nō attigit ad celā. sicut ⁊ lapis proiectus
ad celū nō attigit. Ur obediens confidit ut leo. ⁊ q̄ fidens
dīo leo nō aliēis uiribꝫ. sed i uiribus ppriis pterois
confidit. Nec ad aliquā bestiaꝝ pauet occursū. ita ⁊ ur
obediēs nō i alioꝝ oōe ⁊ uita. sed i ppria cōfidā gloriat.
unde illud apli. Gla nra hec ē. testimoniū cōscie nre. nec ad
malaꝝ bestiaꝝ panel occursū. Diem et occurrit spūs
auaritie uel superbie uel formicatiois. uel quilibꝫ alī malig
nus spūs qui dicat īcauare ut tīseam. ipa obie ītus
sic eū corroborat ut nō īcauet. sed uictor tīseat. Hec mirꝫ
est em obia salus oīm fideliū. Obia ⁊ gemitꝫ oīm uir
tū. Obia ē tuetrix ⁊ gm celoꝝ. Obia ē celū apiēs. et

ygorem de tra eleuās. Obiā ē cogitatrix āgelorz. Obiā
scorz oīm abusē. Ex hac rem scā ablactata sūt. y ad pfectionē
p hanc uenerūt. De dāpnabili obiā q ē i malo.

Item sūt alij modi qui ad obiāz ptinē uidēt. cū tm uoluntas
obiē meus nō sit. sūt em aliq qui mgrm sibi elegūt ydo
tū. nō ut eis obediāt. sed ut eū sic in suā carnalē uolūtatē
flectere ualeant. uel elegūt bīatū qui carnalit̄ uiuat.
y carnales diligat obsequētes. Hij g̃ qui nō ut deo placeāt.
sed pro stipe sīc eis suis nutriēdis. i exteriorib⁹ obedire
uidēt; recte hīsmodi dicūt. Hsmodi quippe ītpta
sibi obediens. Est y obiā ex nimia simplicitate descēdēs.
quā fatuitatē appellam⁹. cū quis tā i mal' quā i bonis
obedire tendit. Cū scriptū sit. malū p obiāz nūq; debere
fieri. sed bonū aliq̃ īmutti. Et ē obiā semetipāz i discre
te extendēs. cū quis nimia simplicitate deceptus. discer
nē q sibi plat⁹ imitāde debeat. q nō me. Est y obiā pasa.
cū quis bonū sibi pelegit. uta plato sibi imitāi exposulet.
qd apte malū ē. si p impatiāz frangit cū a plato denegatū
fuit. Quod si humilit bonū qd desiderat plato suggerit.
y cū denegatū fuit imotus pmaneat bonū ē. Item. ē
obiā stupbue sīl' ac stultitie pene depravatā ex propria
uolūtate descendēs. cū quis i bois apud semetipm delibe
rat. que frūrus cēt. si imitgerēt ei. y que nō me. Et q̃q;
imitgit. qd illa bona que facē nō uult ei plat⁹ nūquā
imitgat. y tm propt cordis stultā delibcationē. y inobediēā
añ deū reus mortis tenet. Sed y hoc nōdū qd q̃q
mgr aliquid idiscrete imitgit. y discipulus nullomō
acquiesat. sed quasi sibi melius datur uolūtatē

mgrī volūtati sue subiat. cū ꝓpria uolūtate ꝙ ꝓpriū ꝙ silū
sub uolūtate ꝙ īperio mgrī flectere debeat. Longe ergo
ab itinere obīe erroze duat dcuio cū semetip; mgrz. et
mgrīm suū ꝙ statut discipulū. Preterea attendū ē qđ
subiectus cū errores mgrī sic tenere debeat. ut sp mgrīm
veneret. qnz adeo seduct nt mgrīm venerādo imitet
errores. ul' errores cauēdo mgrō subdi dedignet. quippe
dū mgrī actus ꝙ vba curiosa sine utilitate attēdat. ꝙ semet
ipm qual' apud se lateat seductus ignorat. ꝙ dū mala
sua nc magna nc mīma attendē vult. sed bona si q sunt.
nc occultus mgrī bn sentat. nc eius mānifesta bona app20
bat. sed mala ul' mīma si qua suī mānifesta libēt attendit.
Dū hc inquā fit ꝙ semetipm tanq extollt. ꝙ mgrm ma
lica agitatus libēt dēnit. Veriptn aliqn ommissa sua
attendēs se pctorē confitet. nc tn tūn se peccasse estīat. ut tāl
mgrō subditus ee debēt. ꝙ crescente cordis malicia si ei
a mgrō aliquid iniūgit. ꝓmū vbis qr rōnalib ꝙ tradiat.
deinde vbis asperis ꝙ ostumeliosis. ad ultimū ꝓ mīmia
īdignatōe ꝙ crescente cordis malicia vbū rēspōsionis
subtrahit. et penus silet. qr ꝓ loqret. Sed hc mobīe
vitū a filys obīe longe ē. quoꝝ studiū ē ut sp humilit cogi
tent. humilit loquāt. humilit obediāt. humilitatis ꝙ habitū
nō recusent. Iter de obīa et ei oppōito qđ simplices obīe
filios simplicit deseripsim. Sed q humilitate ꝙ obīe.
cāritas regina ē. ꝙ ad eius regimī oēs virtutes dirigi debent.
volo si possū de vberrio cāritatis fonte nouellis fīlibus
ꝓmare. Sed q tiōr introduat cāritatē. sic intrās ut exeat.
aliq de tiōre ꝓmittam. De tiōre ꝙ varys eiusmodi

Est quidā timor nāl' nob cū aīalibus cois. ex nā carnis p̄ocedēs. Timem' em̄ que corpib' sunt noxia et naturalit' ea vitam' et appetimus salutaria vñ scr̄iptum ē. Nemo vnq̄ carnē suam odio habuit. sed nutrit et fouet eam. Iste timor non ē p̄ām sed pena peccati nec introduxit cāritate nec introductam expellit sed naturalit' mest nob̄ siue habeamus caritatem siue non Est hūc timorē habebat xp̄us cū dicebat. Tristis ē aīa mea usq; ad mortē. ut p̄ hoc ueritatē assūpte hois oñdēret. et electos suos ad diūsa mūdi mortēq; passuros suo exēplo corroboraret. et nullus mireret electōs timore cauti. cū xp̄us tristis cēt usq; ad mortē. Sed et timor qui ē in aīa sapiē et seruilis dicit' in xp̄o fuisse credit'. de quo dicit ysaias. Est inplebit eū spūs timoris dñi. Unde nō imerito queritur. cū p̄fectam cāritatē que foras mittit timorē in xp̄o fuisse negas. quō p̄fecta caritas et timor seruil' in eo simul ee potuerūt. Ad qd' diūsa nescio si sufficiēcia respondent. Dicitur ergo qd' ille qui nulla cā cogēte. sed uolūtarie ceteros nre mortalitatis suscep' defectus. hūc quoq; cū spē sā sit donū habuit. et in eo tm̄ p̄fecta caritas fuit. Alter em̄ ex sua p̄fectione. alterū habuit pro mā infirmitate. Aliq' cū dicit timuit sic intelligit. nichil neglexit. et ponit ea pro effectu. Timor em̄ causa ē huius effectus. ut nichil negligat. Et hec exposicio ubi bū gregoriū agruere uidet. Dicat em̄ sic. Timere deū ē nulla ā facienda sibi p̄terire. Ille. Vere xp̄us timuit. sed sicut ipe incōprehensibil' ē. sic timorē habuit incōprehensibilē. Ille. Xp̄us qui p̄ diuinitatē

oiā ſcmt tormēta gehēnalia. ⁊ eos qui i illꝰ cruciabāt⁹ et
cruciādi erāt i tuēs ex hūanitate timuit. ⁊ horroꝛē ille ſen
ſit. ꝑ modū aliquis nēm ſi aliquē dāpnatū grauiſſi
ma pena torq̄ri vidēt, protinꝰ i fremitu carnis ex hoꝛ
reſcit. Aut ſēm hieronimū. Xp̄us tiꝛē habuit nō
ad timēdū ſed ad dandū. ſicut medicus sanꝰ qui medi
cāmētū hab; nō ad ſanādū ſe. cū ſanus ſit. ſed ad ſanādū
egros. Item naſcāt⁹ duūſi tiꝛes i hoīb⁹. Eſt tiꝛ ex vicio
cū vēnies. q̄n aliq̄s ne nō adipiſcat⁹ tpalia. ul' ne adēp
amittat. Iſtoies magis q; deū timet. ⁊ iſte tiꝛ nō i trodu
cit caritatē. ſed introductā ip̄ugnat. Eſt ⁊ timoꝛ seruilis
lis. cū timet hō vlciſci nō aut' deū qđ timēdū ē. ſed aut'
hoīm qđ timēdū nō ē. Eſt ⁊ tiꝛ i ꝓhensibl' cū ⁊ ip̄a moꝛs.
⁊ coꝛpis passiones vltra modū timētur. ⁊ ideo ipo oꝛauit
dñs. ne nos ꝓ trina tēptacionē tiꝛes ſuccūbam⁹. Et tē
ē timoꝛ malus i⁹ ſpectū gehēne ſolus. cū hō nō deū timet.
nō peccare timet ſed ardere. et i⁹trahit ſe aīps ab actu
peccādi. nō a uolūtate mala. q; nollet peccare ſi liceret
impune. nō amat iuſticiā ſed odit. Eſt iſte tiꝛ. nō durāte
timoꝛ dñi nō coꝛrectorius. nō i⁹cau ſapiē. Eſt ⁊ alius tiꝛ
reſpectū habens i deū. q̄n videlicet ip̄m deū timem⁹
ꝓ potencia ip̄i⁹. q; pt mittē coꝛpus ⁊ aiam i gehēnā.
Hūc aūt tiꝛē ip̄e dñs nos hre uſſit dicēs. Nolite timē
eos qui coꝛpus occidūt. aiam aūt occidere nō pūt. ſed
timete eū qui pt coꝛp⁹ ⁊ aiaꝫ pdere i gehēnā. In hoc
aūt tiꝛe aliquātula vis caritat⁹ ē. i hoc q̄ ad deū reſ
picit. ⁊ donū dei ē. Sed q; ex eius potēcia habet⁹ penā
hab; ⁊ ſeruil' dicit⁹. Et quidē i malo ſuo bonus ē. ſed

nō ꝑfūs. nō ad salutē sufficiēs. uerūptm ꝑ exteriores ḡdus
meliorat. ⁊ adeo hoīez corrigit. ut nō actu nō uolūtate pecca
re libeat. eriā si pēs obligeť iūnabilib⁹. ¶ Et iste tiōr dn̄i
diať. diať corrector⁹. diať iūiaī sapīe. ¶ Et hō aūt tiōre
mediātib⁹ iuuatib⁹ ad illū tiōrē tendit⁹ qui diať ꝑmanē
i seculm seculi. ¶ Et nōndū qđ quēadmodū casta mulier cas
tū habz timorē ne cui⁹ discedat ab ea. ul' ne i aliquo
uirū offendat. sic ⁊ dn̄i tiōr castus diať. cū timz aliquis
ne deū offendat. unde grām quā accepit amittat. ¶ Et
iste timor cū talis castus sit. nō ꝑmanz i seculm seculi. cū m
bra uita unusquisq; ētus sit. se deū offendē nō uelle. nō
posse. ¶ timor aūt castus qui ꝑmanz i seculm seculi si diligēť
ꝑpendať. pē dia amor ¶ Amam⁹ eū ipm ꝑ quē sup̄m. non
respuendo ad penas. sed ipm intuētes. ipm pre oībus
desiderātes caste ⁊ here mus ei. ¶ Et iste castus affectus foras
mittit timorē. ¶ Quod aūt caritas foras diať mittere
tiōrē. nō de caritate que i ꝑria habeť. sed de ꝑfta que i
futuro habebiť. solet intelligi. ¶ Et tūc uerūtamen tiōr foras
mittiť. uel i ꝑria ꝑ caritatē timor expelliť. ¶ Quāquā nō
eni tiōr sit i hoīe naturaliť. tū uenīēte caritate iā pro
tiōre seruiť sicut prius. sed ꝑ ter ipm deū. ¶ timorē
aūt dn̄i sarcina nob' multiplicať ymēdat. ibi grā. Scrip
tū ē. ¶ timēti dn̄m bn̄ erit i extremis. ⁊ i die defunctoīs
sue bn̄dicť. ¶ Et corona sapīe tiōr dn̄i. ⁊plēs pacē et
salutis fructū. ¶ Et radix sapīe timor dn̄i gloria ⁊
gloriatio ⁊ letitia ⁊ corona exultatioīs. ¶ Et tiōr dn̄i
dabť gaudiū ⁊ longitudinē dierz. ¶ Et tiōr dn̄i expellit
arrogātiā. ⁊ i ꝑmutabili cautū facit hoīez ac sollicitū

Nam qui sine timore ē. nō poterit iustificari. q̄ vbi
timor nō ē dissolutio vite ē. Et alibi. Qui timet
dñm ꝓparabit corda sua. Et seruite dño in timore
& exultate ei cū tremore. Et beatus homo qui semp
ē pauidus. Qui aūt mētis ē dure corruet in malū.
Et timete dñm oēs sc̄i ei. q̄m nichil deest timētibus
eū. Et metuētes dñm sustinete miaz eius. Et ne
deflectatis ab illo ne cadatis. Et qui timet dñm di-
ligit illū. & illūinabit corda vra. Et qui timetis dñm
spate in illo. & in oblectatiōe veīet nob̄ mia Et qui
timetis dñm. credite illū. & nō euacuabit merces
vra. Et timēti dñm nō occurret mala. sed in tēptatiō
ē deus iseruabit eū a mal'. Et spūs timē eū dñm
q̄rit & responsiōe illius bñdicet. Et qui timet dñm
nichil trepidabit. & nō pauebit. q̄m ipe ē spes eius.
Et fiducias & vitus exaltat cor. & sup hoc timor dñi.
Ambrosius. Qui timet dñm declinat errorē. & ad
iustitie semitā vias suas dirigit. Gregorius dicit.
Prauia nēs si nō prius p timorē cuerti ab assuetis vi-
tijs nō emūdat. Sed mē hoc magne nōdū ē. q̄d grā
dei ꝓcedens mittit nos ad ēplicē cogitatiōnē quē habe
de nris extremis. de dei iudicio futuris de gehēne
dio. Que cogitatio oportuna in portunitate sui mentē
stimulando ac sollicitās mittit nos ad timorē. timor aūt
ad caritatē. Per de timore caritas grā inchoant dōa sunt.

Ipsa aūt caritas. de caritate **De caritate.**
nos doceat. quid de ea sentiēdū sit. quid ꝓferendū. q̄d sit
eius initiū. q̄d eius incrementū. q̄ ꝓfectō. Dictum ē q̄ qua

caritas multiplicat diat. Aliqñ em pro opere caritat, ut cū usualit diat. Elemosinā dare caritas ē. qđ gen caritas cū ex mētis affectū nō descēdt nō saluat. Aliqñ significat etiā caritas ipm deū, ut cū dicit. Deus caritas ē. Aliqñ significat caritas affectū mētis purgatū. Unde bēāt augustin potest talē descriptionē. Caritas ē motus aī ad diligēdū deū ysē et pximū propt deū. Et attende q recte determinatū sit. propt deū. Et nota qđ cū dicit caritas ē motus aī. motus accepit i. motiuū. qm quēadmodū sit aliqñ opus caritatis. tñ nō ē ipa caritas. Et q mouet animā ad vīdictā et ad ire. addit ad diligēdū. sed q mouet animā ad diligēdū scīm. addit deū. Et ne aliquis expectet aliud pmiū a deo q ipm deū. recte subiūgit ppt deū. Et itē q nullus debz seipm diligē propt seipm nec pximū ppt pximū. sed propt deū. Quicūq subdit se et pximū propt deū. Et attende qđ recte determinatū sit propt deū. Ego nō ipse ē. nec ipse bonus ē. sed a deo ē. et a deo bonus ē. Sicut dicit de angelo et de quacūq creatura. De quo ipse ē et ipse bonus ē. In eo autē qđ ipse ē. et ipse bonus ē. finis nre beatitudinis statuit. ergo i solo deo. Quod si ego diligat seipm ppt seipm. et pximū propt pximū. tā nō i deo. sed i creatura finē beatitudinis sue statuet. qđ nephas ēet. Unde paulinus i miseriā labēte ego. aī sibiipi nō posset ēe beatitudo. nec aliqđ ppt deū. Debz g unusquisq semetipz diligē nō ppt se. sed propter deū. Sed q ista caritas manifesta ill ipsā ēe nō pt. nisi ex opib probet. Probatio em dilectionis exhibitio ē operis. nec ē sequū opa que propt deū exhibeant. Unde dicit. diliges pximū tuū sicut teipm. id est

ut seruitiū dei ab eo ꝑpleat. Et iusto sicut filitudinē fiꝫ
misiat hic. nō qualitatē. idē ut sicut diligibte ad seruē
dū deo. ad idē diligę ꝓximū ut seruat deo z ingnetū „ id est
deo. nō em audeo uerecūdē ꝓcūm ee. si q̄s habeat mīorē
affectū ęta aliquē. quā ęta scipm. qm si equal'ē ꝓsūs
ē. Et sīdē eāā ꝓxis tpalia z spūalia debem⁹. Et ꝓuā
lia ut ꝑdicatiōes z quecūz spūis gr̄uīt. Et os ꝓpalia.
q̄ūz sūt nob' vlt' nēcitatē. debem⁹ ꝓxis dare. Illā tpe
nēcitat tpā nēcia mra nō dare. sed ptm debem⁹. Et
em btūs g̊gor⁹ testat⁷. min⁹ ꝓximū amare nūcat⁷. qui
nēcitate exigēte. nēcia ei nō ptāt⁷. Et i mera caritas magꝫ
vult. ut duo tolerabili affictā⁷ iopia. quā vn⁹ intolera
bili torqat⁷ miseria. hc mirū. q: caritas q̄ nō q̄rit q̄ sua
sūt. uīr̄ mres oc̄aurit. z vīr̄ mres vult. Dubitari
aut solet de dilāone dei z ꝓxim. que quā ꝓcedat.
Quod ita distīmt⁷. dilāo dei alia iapiēs ē. alia mi
trita. Incipit quidē hō diligere deū aliquā ꝓximū.
Sed q: dilīo dei nō pt ꝑfia misi nutriat⁷ z crescat.
p dilāonē ꝓxim. oportet ut ꝓxim⁹ diligat⁷. sic g⁹
dilīo dei ꝓcedit iapiēs. z ꝓcedit⁷ a dilāone ꝓxim
ab illa nutriēda Et hc ē i dilāone dei ꝑfīo ut si ar
tribus nēcitat⁷ euenerit. moriat⁷ hō quoāz grē mo
tus. aliquā trīsgrediat⁷ unū de ꝓceptis dei mīmis
In dilāone ueo ꝓximi hc ē ꝑfīo. ut diligat hō inimicū
suū z ponat aīaz suā ꝓ ouibus suis. Hoc em scrip
tū ē. diligite inimicos vr̄os. bñfacite hīs qui oderūt
vos. z orate ꝓ ꝑsequētibus. z calūpniātibus vos.
Et alibi ꝙ maiorē caritatē neo habz. q̄ ut aīaz suā

ponat q̄ns p̄o armis suis. Juxe g̃ caritas signū dia-
quo discernū electi a iprobis. nō em discēm p̄t fide ul'
elicax largitate. ul' scīa ul' ieunior vigiliax afflic
cōibus. ul' eā mrio. hȳ em cōia sūt electis z iprobis.
Sola g̃ caritas filios dei a filiis gehēne distīguit dicēte
dnō. In hoc ognoscēt oēs q̄ mei estis discipuli. si dilōnē
habueritis ad iuicē. Caritas congregat filios dei z hītare
facit eos in vnū. Juxta illud psalmiste. Ecce q̄ bonū z q̄
iocūdū hītare frēs in vnū. Et alibi scriptū ē. Ubi ē cari
tas z dilō ibi scīa ē congregatio. ibi nulla ira ē nec indigna
tio sed firma caritas in ppetuū. Nulla virtus sine caritate robo
rat. vmo in pēm vertit. Peritus em legis sine caritate
stultus ē. z vidota quilibz si caritatē habeat. valde
doctus ē. scriptura sic affirmāte. Ille tenet z qđ latet.
z qđ patet in duūs sermonib⁹. qui caritatē tenet in moribus.
Et quid digne de caritate iferā. q̄ scīam nō abscondit
ignorātibus. nec fructū indigētib⁹. nec infirmis negat me
dicinā. nec sanis tutelā. Caritas itēa aspiratione
p̄destinatiōe vōt. vocatos iustificat. iustificatos
magnificat. pigrū excitat ut pugnet. pugnātē iuuat
ut vincat. victorē coronat ut regnet. sanctē inflatū tangit.
ut humiliet. pdiotā humilē docet ut sapiat z exaltetur.
blandit. sed sine adulatiōe. seuit sed sine crudelitate.
an infirmis infirmat. an scandalizatis vrit. agit magna.
agit z mīma. ut nichil sit otiosa. gaudet in confessoribus.
iocundat in virginibus. fouet in martyribus. regnat in angelis.
in humilibus confessoribus redolet ut viola. in dentis vir
ginibus gemmat ut lilium. in sanctis martyribus rubet ut rosa.

in bñs angel' ꝑfulget ut aurũ obrisũ. ¶ ꝙ dulce z salubre ẽ vmanũ caritatẽ. In qua affirmãte bẽ augustus paup dues ẽ. sine qua dues paup ẽ. Hec ĩ prosperitatib' tpat. ĩ adĩsis tolerat. ĩ tẽptacõe tutissima. ĩ hospitalitate latissiã. ĩter veros frẽs letissiã. ĩter falsos patiẽtissiã. libera ĩ paulo ad arguẽdũ. hũilis ĩ petro ad obediẽdũ. hũana ĩ xpiãis ad ĩsistendum viuã. ĩ xpõ ad ignoscẽdũ. ¶ caritas gñ mira pulchra optiã docet z opat. Caritas em docet ut semp dilgat' qđ dilgẽdũ ẽ. z nũquã dilgat' qđ dilgendũ nõ ẽ. nc amplius dilgat' aliquid respũ hũ rei. q̃ equa ut ul' mĩ dilgenda ẽ. nc equalit' qđ mm' ul' ãplꝰ. nc mĩ' qđ equalit' ul' amplꝰ. Debz em vnusquisq; quattuor tm dilgẽ. deũ sa angelos semetipsũ oẽs hoies. alia aũt ab hijs nũme dilgẽda sũt. sed pro loco utpe utendũ ẽ eis. z pro ordiõe sua laudãdus atq; ãmirãdus ẽ creator ĩ illis. Verbi grã. deus et ꝓxim' semp dilgendus ẽ. ꝓcim aũt nũquã dilgẽdũ ẽ. Item deus nõ mĩ' ul' equalit' respũ alicui' sed magis dilgẽdus ẽ. nc ꝓximi magis ul' mĩ' dilgẽdi sũt. sed equalit'. licet opa caritat' nõ oĩbus exhibenda sũt equalit'. Itẽ corpa nra nc magis nc equalit' ut aĩe dilgẽda sũt sed mĩ'. Docet autẽ caritas hoiem gaudẽ cũ gaudẽtib'. flere cũ flentibus. abstinere ab illicit'. tũiscendo lucra. dare superflua. parcere nciis. ĩmmicis dilgẽ. mori ꝓ ꝓximo. ¶ caritas purgat cor z illuiat. accendit cor z corroborat. purgat deo a sordibus ꝓcor. Illuiat ad ĩtelligendũ.

attendt ad diligendū. corroborat ad opandū. ad psecue
randū. ¶ caritas ē vita vbor & cogitacionū. vita vtutū &
opm. q3 singula hr si gr vadue cāritatis nō psilulant
nō viuūt sco mortua sūt. ¶ Itē caritas ē vita bt̄or aiāz
vita ecā angelor. q3 nr aīe nr angeli viuūt. nisi p
caritatē dei qua prasāt. ¶ caritas ē mors ēminū. vtus
pugnācū. p alma victorū. quā fides scripsit. ad quē
spes curvit. cui p fectus oīm bonor seruit. ¶ nō ē aūt
caritas integra. nisi cū dilōne dei amor fratris habeat.
¶ cum em a fima societate secernit diuīe caritatis pua
pacōe puat. ¶ pūs deus & hō ē. totū xpm nō diligit.
qui hoiem odit. ¶ quāuis g aliqui fide atq; opibus
bois videāt ee ptūpes. tm q3 fima dilōne puāt.
nullū hnt īcremētū vtutis. nā sicut aplūs dicit. Si
līguis hoīm loq̄r & angelorū. caritatē aūt nō habeā.
factus sū velut es sonās. aut cymbalū tinniens. ¶ et si ha
bueo pphetiā. & noueī mysteria oīa. & oem scīaz. etsi
habuero oem fidē. ita ut montes trāsferā. caritatē aūt
nō habeā mihil sū. ¶ etsi distribuero ī cibos pauper
oēs facultates meas. & si tradidero corp meū ita ut ardeā
caritatē aūt nō habeā. mihil mi prodest. ¶ caritas em oīz
virtutū optimq; principatū. unde & vniculū psonis dicit.
es qđ vnusquisq; virtutes eius vniuersi diligēt. ¶ quia vera est
virtus caritas. que oēs amplectit. oēs diligit. oēs fouet.
prāua delet. virtutes nutrit. ¶ et sicut scriptū ē. Suprimit
ira. exclud odia. expellit anxietatē. suprimit tristā. ef
fugat pua oīa vicia. ¶ nā obprobria secura ē. & mt iras
placida. mt odia benefica. ī vitate firma. a prauis
ipugnatoribꝰ nō diripit. a latroibꝰ nō spoliat. ab.

ĩcendio nõ cremat. ab hereſi nõ euertit. ĩ edificia ſtat. ĩ
expugnabil' manz. ĩcõcuſſa pſeuerat. ĩcorrupta letatur.
¶ caritas ↄcordia ẽ mẽciũ. ↄſortetas clãz. ¶ caritas pacẽs ẽ.
q̃ ĩ diſcordia nõ frangit. benigna ẽ. q̃ ↄ amicas ↄ ĩimicas
opa mĩe ẽpendit. ¶ caritas nõ emulat. q̃ alteri bonũ diligit
ut ſuũ. ℔ nõ agit ꝑtã. q̃ ad opus ꝓſũ nõ ducit. ℔ non
ſflatur. q̃ nulla cã proſpeitas attollit. nõ ẽ ambitioſa. q̃
nõ vult alys ꝓponi. nõ q̃rit q̃ ſua ſũt. q̃ cõia ꝓpria
ꝓia cõibus ãpoit. nõ irritat. q̃ nõ prouocat ad irã.
ↄ nõ ſolũ ope. nõ voce. ſed nec cogitat malũ. ℔ gaudet
ſup ũquitate. ↄ gaudet aũt ueitati. ¶ cã ſuffert ĩ actu.
pro ũitate. cã credit q̃ ueitas ſuadet. cã ſperat q̃ ũitas
ꝓmittit. cã ſuſtinet ĩ ꝓõ ceptu. ĩ xpõ. ¶ caritas nũq̃
cadit. q̃ ↄſi opa eius ceſſent. ipã tñ caritas nec ĩ hõ ſclo.
nec ĩ futuro finit. ℔el caritas ĩ electis nõ cadit. q̃ ↄſi aliq̃s
electus cmũiter peccat. caritas tñ ĩ eo nõ cadit ĩ regreſ-
ſibilit. ℔ Hanc aũt ũitatẽ qui ſeruat ĩ opib⁹ ſuis. bñdic-
tionẽ ↄſequet. ſcriptũa affirmãte q̃ loquit. ad ꝓpl'm
iſrahelitic ſit. ℔ Audiens ut ſcias cã mãdata ei⁹.
ſtãte te dñs excelſiorẽ cũctis gẽtibus q̃ habitant ĩ tra. bñ
dicẽs ĩ agro. ↄ bñdicẽs ĩ cãtate. bñdicẽs fructui ventris tui. ↄ bñdicẽs
fructus terre tue. ℔ Mittet dñs ſuper
cellaria ↄ ſup cã opa manuũ tuaz bñdictionem. ℣

℣ euade n[illegible]
dẽ poſſit
nni capia[illegible]

Explicat liber de virtutib⁹ magri Hugonis.
Incipit liber eiusdẽ qui dicit. De opib⁹ trium
dierz. Cui⁹ initiũ ſic ↄ tale reptũ eſt. ...

Explicit liber de virtutib⁹ magri Hugonis. Incipit liber eiusdẽ q̃ dicit de opib⁹ trium dierz. Cui⁹ initiũ ſic ↄ tale
reptũ eſt.

Verbū bonū vita sapiēs. q̄ mūdū istū fecit. templato mūdo ispiatur. Verbū ip̄m videri nō potuit. sed fecit q̄ videri potuit. Visum ē p hoc q̄ fecit. Inuisibilia em̄ dei a creatura mūdi. p ea q̄ fact̄ sūt intellecta ispiciūt. Tria sūt inuisibilia dei potentia sapia bemgnitas. Ab hijs tribus p̄cedūt oīa. Ī hijs tribus ꝯsistūt oīa. p̄ hec tria regūtur oīa. potentia creat. sapia gubernat. bemgnitas ꝯservat. Hec tria sicut ī deo ineffabiliter sunt vnū. ita in operatōe oīno separari nō p̄nt. potentia p bemgnitatē sapientē creat. sapia p potentiā bemgne gub̄nat. bemgnitas p sapiam potenter ꝯservat. potentia mānifestat creaturaz̄ īmēsitas. sapiam decor. bemgnitatē vtilitas. Immēsitas creaturaz̄ ꝯstat ī multitudīe et magnitudīe. Multitudo ī simūl vbi. ī diuīsis. ī p̄mixtis. Magnitudo ē ī mole et spacio. mo les ī massa et pondere. Spacium ē ī lato et longo p̄fundo et alto. Decor creaturaz̄ ē ī situ et motu ī specie et qualitate. Situs ē ī ꝯpositōe et ordīe. Ordo ē in p̄mictate et tpe et loco. Motus ē quadruplex. localis naturalis aīalis rōnalis. Localis ē an̄ et retro. dextrorsū et sinistrorsū. sursū et deorsū. Naturalis ē ī marēmēto et derēmēto. Aīalis ē ī sensibus et appetibus. Rōnalis ē ī factis et ꝯsilijs. Species est forma visibilis que oculo discernit. sicut colores et figure corpm. Qualitas ē p̄mictas īteriorū. que ceteris sensibus p̄cipit. ut melos ī sono auditui

aurū, dulcor ī sapore gustu fauciū. flagrantia ī odore, olfactu nariū. lenitas ī corpe tactu manuū. Utilitas creaturaꝝ ꝑstat ī grato ꝑapto ꝙ modo ꝙ ubi. Gratū ē qđ placet. aptū qđ iuuat. modū qđ prodest. naturaliū sine quo quid ee nō pt. Nūc ꝓpositas ptiaōes a prīcipio ꝓsequam. ꝙ ī unoquoq; diuisiōis gre qualit ex ōmen state creaturaꝝ ꝯatoris manifestet potencia. ul ex de core sapia. ul ex utilitas benignitas ꝓquiram. Ut qz ōmēsitas ꝓma fiat ī ptiaōe ꝓma ee debz ī prosecua oē. Diligenter igit audite. ꝙ ꝑsiderate q dāt ꝑsū.

Quando mchil erat. De potēa.

Quando mchil erat. qual potencia erat. Nunc sensus pt sphēdē. Nunc ūtus sit de mchilo facē aliquid. eaā unū facē aliqđ quātus cūq; Ut qđ unū aliqđ quālibz ꝓuū de mchilo facē. tāta potēcia erat. ut ꝓ lyendi nō possit. quāta sit extimāda potencia tam multa facē. Quā multa Quotsūt. Multa stellas celi. arenā maris. puluerē tre. guttas pluuie. pēnas uolucrū. squamas piscū. pilos aīaliū. gramia cā poz. folia ul fructq arboꝝ. ꝙ cetēoz īmūtabiliū īmūtabilia mūta. Immūtabilia ī sūbꝫ. īmūtabilia ī diuīs. īmūtabilia ī ꝓmixtis. Nunc sūt sūtia. Nunc sub eodē gne stinē. ut hō unꝰ ꝙ alē. leo unꝰ ꝙ alē. aquila una ꝙ altēa. hyonocrotalus una ꝙ altēa. hꝰ singula ꝙ cetēa tlia ī suis gnibus sibi sūt sdia. Nunc sūt diuīsa. Nunc dissimilib ꝰ differētijs ī for mā. ut hō ꝙ leo. leo ꝙ aquila aquila ꝙ hyonocrotalus. hꝰ iunctē diuīsa sūt. Nunc sunt ꝓmixta. Quā sūt ꝑsiderata. Nullo gō ī sūbus īfinita. quō ī diuīsis īfinita. quō ī ꝓmixtis īfinita. Nūdi

homo vnū genus ē. sed vnus hō nōē. ¶Nus eos nūare
pt. ¶Et tra ī ceteris īmutabiliū rez gnibus īmūabilib⁹
ifinita rez gña. ⁊ ī sngul' gnibus ifinita silia. sil'
uero oīa ifinita īmūabilia. ¶Sed fortassis qm tot fecit.
ptia fecat. multa sil' ⁊ mag facē nō potuit. ¶Quāta tn.
ql ethne moles mōtiū. tractus fluminū. spacia caporū.
altitudinē celi. pfūditatē abissi. admiraris q dcias. sed
meli⁹ defiacēdo miraris. ¶Meditātibus de cāturaz
īmēsitate. qi seminariū quoddā recēnt⁹. nūc ad ste
plandā eaz pulchitudinē tūseant⁹. ¶Quātus multis
ac varijs modis creaturaz pulchitudo pfūsa sit. q tuor
tn pcipue sūt ī quib⁹ oīs eaz decor ⁊sistat. h⁹ē ī situ m
motu. ī spē ⁊ qlitate. ¶Que quidē si quis plene īuesti
gare sufficet. mrabilē ī eis sapie dei luce īueret. ¶Et
h⁹modi tam possem subtilē pspicē. tā spetu enar
rare q⁹ possū ardēt diligē. ¶Delectāt em me. q nalde
dulce ⁊ iocūdū ē de ībus hūjs frequēt agē. ubi sil' et rōe
erudit⁹ sensus. ⁊ sūcantate delcāt⁹ anim⁹. ⁊ emula
tiōe quotid⁹ affect⁹. ita ut cū psalmista stuperes ⁊ ām
rātes exclamem⁹. ¶Quā magnificā sūt opa tua dnē.
oīa ī sapīa fecisti. ¶Delectasti me dnē ī factura tua. ⁊
ī opib⁹ manuū tuaz exultabo. Vir ī sipiēs nō ignoscet.
⁊ stultus nō ītelliget h⁹. Imūsus em mūdus iste sensibi
lis. qi quidē lib ē scriptus ē digito dei. h⁹ē ūtute diuīa
creatus. ⁊ singule cāture quasi figīe quedā. nō hūa
no placato ūuete. sed diūno arbitrio īstitute. ad māifes
tandā ⁊ quasi quodāmō significandā. īuisibilē dei sa
piam. ¶Queadmodū aūt si illīatus quis captū libz
rideat figuras capices trās nō ignoscat. ita illīat⁹

stultus & animalis homo qui capit ea q̃ desup̃. i visibilibus
ipse creaturis foris videt speciem. sed intus nõ intelligit vocẽ.
Quia aũt spũal' ẽ ad oĩa diiudicare pt. In eo quidẽ qđ
foris ꝑsiderat pulchritudinẽ operis. intus incipit q̃ miranda sit
sapĩa creatoris. Et ideo nẽo cui opa dei mirabilia nõ
sunt. dũ i eis & usq̃ ꝑies solã mirat̃ speciem. Sapies aũt
qđ qđ foris videt. sr profunda rimat̃ diuine sapie co-
gitationes. velut si i una eadẽq; scriptura. alter colorẽ
seu figuram formationes mẽdet. alt' ne laudet sen-
sũ & significationes. Bonũ g̃ ẽ assidue intẽplari et
admirari opa diuina. sed ei qui rez corpaliũ pulchri-
tudinẽ i usũ nouit vtere spirituale. Hãc & ideo scriptura
tantopẽ adsiderãda mirabilia dei extollit. ut p̃ ea
q̃ foris cernim⁹ intus ad agnitionẽ ueritatis ueniam⁹.
Unde ꝑs quasi pro magno aliquo se iã & hoc fecisse co-
mẽmorat. & adhuc factum̃ ꝓmittit dicẽs. meditatus sum die-
bus antiquis. meditatus sũ i oĩbus operibus tuis. & i adi-
uẽcionibus tuis exercebor. Hinc ẽ eccã. qđ quibusdã
ignorãtib⁹ creatorẽ suũ. & cultũ deo debitũ. nolẽt exhibẽ-
tibus ipsa dicat̃. Quis mẽsus ẽ pugillo aq̃s & celos
palmo ponderauit̃. Quis appendit montes digitis. mo-
lẽ terre⁹. & libraut i pondere mõtes & colles i statera.
Qui sedet sup̃ gyrũ terre. & habitatores eius sũt q̃si lo-
custe. Qui extendit̃ velut nichilũ celos. & expandit eos quasi
tabernaculũ. Et ꝑs ubiq; i quodã loco ait arguẽs ydolo-
cultores ait. Dii gentiũ demonia. dns aũt celos
fecit. Quid g̃ ẽ putatis qđ i asseracõe vere diuinitat̃.
opa dei i medium deducat̃. & dicat̃. dii celos fecit. nisi.
q̃ creatura iste ꝑsideata hoĩ creatorẽ suũ ostendit.

Considerem⁹ g⁹ nos. quãta sint mirabilia dei. & pulchritudinẽ rerũ singularũ. quam⁹ illud pulchrũ pulchrorũ oĩm pulchrissimũ. qđ tam mirabile & ineffabile ẽ, ut adipm̃ oĩs pulchritudo tñ sit ora. & si vera sit ꝓpabilẽ ẽ nõ possit. Et q; supiꝰ oẽm pulchritudinẽ visibilẽ in quattuor stare diximꝰ. nũc ordiẽ ꝑ singula curẽtes qualit' ex ipis inuisibil' dei sapiã clarescat videam⁹. Duo quidẽ q; minꝰ ẽ quicqđ dicerem⁹, sed tñ decẽs nõ ẽ ut ideo oĩno taceam⁹. ibi ꝑ aptue ubi si fieri posset. marie loqui decẽt' deberem⁹. Quattuor diximꝰ, suũ motũ spem & qualitatẽ. Primũ g⁹ ꝑmũ disaciam⁹. Situs ẽ i spositõe & ordiẽ. hoc ẽ i spositõe & dispositõe. Cõpositio duo hr̃ debet. aptitudinẽ & firmitatẽ, hoc ẽ ut sponẽda apte & opportẽ coeant & sposita firmiter cohereant. Laudabil' ẽ spositio talis. Aptitudo ꝓsideratꝰ i quãtitate & qualitate. In quãtitate ne nimis tenua & exilia grossis & corpulẽtis. In q̃litate, ne nimis humida siccis. nimis calida frigidis. nimis leuia ponderosis. etsi qua sint talia i ordinate iungant. Vide si pulchritudini diuinior opm aliquid desit. & si michil deesse videris. iã aliquid habes unde eciã i hac pte mireris Et ꝑmũ quidẽ si humilitatis huiꝰ machinã ituer is. i ueniẽs q; mirabili rõe & sapiã. sposito oĩm rerꝫ ꝑfectã sit. q; apta q; agrua. q; decora. q; cunctis suis ptibꝰ absoluta. i qua nõ solũ concordiã seruãt silia. sed ea etiã que creante potẽcia duũsa atq; ipugnãtia ad esse prodierũt. dictãte sapiã i unã quodãmõ amicitiã & federationẽ iuẽiunt. Quid ipugnãcius eẽ ꝑ aqua & igne? Que tñ i nã rerũ ita deu stẽpauit

potẽcia

potentia ꝫ prudẽtia. ut nõ solũ ad ĩuicẽ cõe societatis
vitalũ nõ dissipent. vẽꝝ etiã nascẽtib ꝫ cũctis ut subsiste
possint vitale nutrimetũ submĩstret. ¶ Quod de hũã
m corpis xpage loq̃r. ubi oĩm mẽbroꝝ iũcture. tenta
adiũcẽ seruãt ɔ cordiã. ut nullũ oĩno ĩueĩri possit
mẽbrũ. aut officiũ alteri nõ videat̃ prestare admi
atũ? ¶ hic oĩs natura se dligit. ꝫ muro quodã modo
plurũ dissil'ũ ꝫ ĩ vnũ ẽdactoꝝ ɔcordia vniã ĩ oĩbus
armoniã scit. ¶ ta ẽ ꝯ ꝫ ueĩens oĩm rerꝝ xpositio.
¶ ed quõ ẽ firmat̃ ¶ Quis nõ videat. ¶ Quis nõ miret̃.
¶ te celi qui ambitu suo ɔcludũt oĩa. quõ solidi sunt.
ꝫ quasi ex ere fusiles desup̃ cãĩquaq; oppansi. ¶ terra
ueõ ĩ medio ponderẽ suo libratã. semꝑq; ĩmobil' ꝑse
uerat. ut cetera ĩ medio fluctuãcia hỹne soliditas celoꝝ
illũ terre stabilitas ĩ vnũ coartẽt ꝫ ĩstrigãt. ne extra
legittios ẽmnõs diffusa ɔcordiã dubitatẽ disrũpant.
¶ te quõ ꝑ uiscera telluris ĩtrĩseas tracones aquaꝝ
sparsi ꝫ foris ꝑ alueos suos ĩ duũa deducti ĩtus fa
tiscentẽ de ne dissoluat̃ ɔglutinat̃. et foris ne fatiscat
arentẽ rigant. ¶ te quõ ĩ hũãni corpis fabrica iũctu
ras ossiũ vĩcula neruoꝝ ligãt. ꝫ medullis ĩtus ꝑ stipa
fistulas tubarũ diffusis canalia eãã venaꝝ vitalem
sanguẽꝫ ꝑ oẽ corpus deducãt. ac deĩnde teneĩtudinẽ car
miũ cutis tegmẽ ĩuoluit. ut et rigor ossiũ ĩtrĩseas
corꝑ sustineat. et pellis mĩnimẽ foris defendendo
custodiat. ¶ Quis duritiã lapidũ. quis soliditatẽ me
tallorũ. q̃s nodositatẽ ruborũ. quis tenacitatẽ glu
tinũ. quis cetera ĩnũmerabilia enũciare q̃at. ¶ exquo
claret. quã sit firma rerꝝ vĩcula. cũ singula quoq;

ꝺata tanto mſu nãz ⁊ ee ſiũ defendãt. ſit uel oĩa a cõ
cordia ſocietatis ſue oĩno diſſoluí nequeãt. poſt ꝓpoſitaꝫ
ſequẽt ut diſpoſitionẽ rez qual' ſit ꝺiſideremꝰ. Nec
em mĩna fiet ſꝑ ãmiratio. ſi quis diligẽt' attendat. qđ
ſic ſingul' locis. ſingul' tpib⁹. ſingul' rebus diũia rebus
diũia prouideãa cauſas ſuas diſtribuit. ut ĩ nullo pẽ
tus rerũ ordo ꝓturbet. Fate celũ ſuꝑſa ẽ. ⁊ tra deoꝛſu.
In celo luĩnaria ⁊ ſtellas collocauit. ut ſubiecta oĩa illuſ
trent. In aere ventos ⁊ nubibus ꝓuĩa feat. ut aquaꝝ oĩ
bus ſuis diſperſe. pluuiã deoꝛſũ fuꝺeret. In gremio
telluris moles aquaꝝ ꝛapi iuſſit. ut ꝑ gurgites fluꝯ.
hymr illiq; quo nutus ferret rubentis diſcurreret.
Solueres ĩ aere ſuſpẽꝺt. piſces aquis ĩmerſit. terram
beſtijs ⁊ ſerpẽtibus ⁊ aliorũ reptiliũ ꝛermiũq; gĩb⁹
ꝛpleuit. Quaſdã regiones ditauit ubtate frugũ. quaſ
dam opulẽaa ymeaꝫ. alias fertilitate oleri.
alias fecũditate pecorũ. alias poteñtib⁹ herbis. alias
gẽmis ꝓciosis. alias aĩãlib⁹ ⁊ beſtijs mõſtruoſis.
alias colorib⁹ varijs. alias diuſaꝫ arciũ ſtudijs. ali
as metallozꝫ. alias tymiamatũ diuſis gĩb⁹. ut
nulla prorſus regio ſit. q nõ aliquid ꝑ ceteris nouũ
et ſpẽale poſſideat. nulla ute que nõ aliquid nouũ
et ſpẽale ab alijs accipe queat. Quid qđ eaã ea que
humanis uſibus neñia ſũt ĩ coĩ hoĩm frequẽtia ipa pro
uideãa cãtoris inſtituit ea uel q nõ nã propẽ nititate.
ſed auiditas expetit. quẽ ſpem ĩ abditis tra ſimib⁹
abſcõꝺt. ut quẽ amor auaritie ab ĩmoderato nõ caſtiget.
appetitu ſaltẽ laboris. tedio pctus ꝛequeſcat. Hec
de diſpoſitioe locorũ dixim⁹.

Quid de dispoſitiõe tpm dicemus? Quis ſatis ãmiran pt. qua moderatiõe prouidẽtia diuina curſus tpm diſtixerit? Cũ p̃ noctẽ ueniret dies. ut torpẽtes mortis labores exerceat. poſt diẽ ſequit nox. ut feſſos ad exſoland quies exaſperiat. Non ſemp dies. nõ ſemp nox. nõ ſemp equal dies. et nox. ne ul' immoderatꝰ labor debilitatos fr̃angat. ul' quies ſtinuata naturã ĩficiat. ul' ydẽptitas ꝓpetua aiõ ſtedium gignat. Item. Quẽadmodũ uicissitudo diei et noctiũ aiãnia ĩmouat. ita quattuor tpa ãni ordie ſibi ſuccedẽcia. totius mũdi ſpem ĩmutat. ꝑmũ p̃ teporẽ ueris quadã ĩmutatiõe mũdus nasatur. deinde p̃ feruorẽ eſtatis. quaſi ĩ iuuẽtutẽ roborat. poſt hec ſupueniente autũpno ad maturitatẽ ꝛſcendit. poſtreo ſuccedẽte hyeme ad defectũ uergit. Ideo aũt ſemp deficiat. ut ſemp poſt defectũ ĩmouari poſſit. q̃ nſi prius a ſtatu ſuo deficerẽt ueteria. quaſi ut locũ occupãtibꝰ. nõ ualerẽt exurgere noua. Hoc quoq; ſatis mirabile ĩ hac diſpoſitiõe termit. q̃ ipa tpa ita ĩmutabili lege ſue mutabilitatis uices cuſtodiũt. ut nec aliqñ ab explendo mũſterio ſuo deficiãt. nec ſecus aut ẽia ordinẽ ſue ĩſtitutiõis ſtudiãt. Hec de diſpoſitiõe tpm exẽpli causa dicta ſufficiãt.

De ordine rerũ.

Nunc aliũ ordinẽ ꝓſeqũmur. quo ĩ unaquaq; re ꝛſideratꝰ. ſcdm̃ ſgruã diſpoſitiõẽ ꝓtiũ. hic uio itrinſecus alĩ ſa ſcdm̃ locũ ꝛ tps extrinſeca ſunt. Ut

hic quoq; nō minꝰ mirāda ē diuīe sapīe efficacia. q̄ta
egrue ī umfitate singula dispoīt. ut nūq; oīno tue
ture pcū gnīs ī pugnācia q̄litatū. Ecce ut exēplī cā
de multis pauca ponam. In yuam xpi corpis.
quāta elucet sapīa cātoris. Deursū ē homo umformis.
deorsū biformia duūsus. q; y umforme ē ē pncipale
mēbrū. rō que īuisibilia respiat. Et gemīa ē aīe q̄l-
tas ma vscupiscēcia. que deorsū ad terrena descendit.
Item brachyes ī latū extendīt. tibyes deorsū figīt. statura
yuam corpus. q; yitencia opacois am exīt. y assīs
desiderioz figit. Ite scom latitudinē yic inde p digitos
manuū deorsū. p digitos pedū ī quīq; sunt yuam cor-
pis protensio. q; siue ī latū tendat aīm p yitencioēs
opis. siue deorsū figat p desideriū affōnis quīq; sensus
sunt. p quos foris exit. Ite digiti termis articuloz ītual-
lis Distīguūt qui ī mānibus de una palma. ī pedibus
de una planta prodeūt. q; de una sensualitate quīq;
sensus exeūt. ī quib; una distancioē. Primū sensus.
Deinde sentire. postmodū sensibile īuēīre. postremo
ī sīgul' digitis extremoꝝ articuloz capita sic posit
unguib; quasi galeata ternū. Ut quīq; siue man
extenta siue promotis offendicūlū īuenerit. ipōs suo
murmure protect. illesi pmanē possīt. Sed dī terrena
ista ad sīlitudinē unguiū foris sensibus adhereā quasi
ī nēitate nos munīt. Sed quātū nō ptinet ad nēitatē
quasi ex carnē sine sensu padi pnt. Ecce ihuāna fa-
cie q; rōnabili distinctioē īstrumēta sensuū collocata
sunt. Supnum locū optinz visus ī oculi. Deinde auditus
ī auribus. p yuc ī naribus olfactus. atq; p yuc ī ore

gustus. Tranus aũt qđ q. cẽs sensus deforis ẽtus veni
ũt, solus visus de mus foris exit, z enim ꝑpta miva ꝑ
ceteros agilitate ꝓcurit. Bene g quasi speculator quidã.
emnẽ corẽ cũctis locũ optinz. utq ceteris sensibus sup
uẽnra sit. añ pculũ ꝓnde possit. Post hũc auditus.
z loco et mutabilitate sedẽs ẽ. deinde olfactus. Gustus
aũt qui ml sentire ꝑt. msi id qđ tangit. melto velut tau
ror ceteris sensib9 ĩ ymo resedit. Tactus spẽalẽ sedẽ
nõ habz. qui ideo vmũsal' ẽ. qz cũctis opatur sensibus.
Unde vi digitus. pollex qui tactũ sign̄ificat. coadunat
ĩ pmũ digitus. solus õibus vndet. qz sine tactu nullus
sensus esse ꝑt. Videte eaã quõ ĩ hũano corpe ossa ultri
seus collocata sũt. quatus robur cor corpus sustineat.
deinde caro ossa vestit ut duricia cor mollit tactũ ex
apiat. ad vltimũ pellis carnẽ induit. ut sua quodãmõ
tenacitate ab ĩcõmodis foris accedẽtibus corp9 munat.
Attendite quõ illud qđ ĩfirmũ et molle ẽ ĩ medio q
loco tutior ponit. ne ul' ĩtrinsecus fulamẽto carens.
lædat. ul' extrinsecus munimẽtũ nõ habẽs patiat.
Quod aũt ĩ uno explificatũ ẽ. ĩ cũctis gñb9 verũ
inuenire ꝑt. Nec em̃ cortex munit arbores. sic pẽne et
vestra volucres. sic squame pisces. rebus q singulis
sedm̃ ꝓpetenciã nãe sue. prouidẽcia cãtoris munime
ta īstituit. Hucusq de situ loci sermo9. nũc ad motũ
trãseamus. De motu locali

Motus ẽ quadrifarie9. local' nãl'. aĩal' rõnalis.
De quib9 qz p singula mlta dicẽ nõ possumus.
breuit̃ singula pstringam9. Unde quõ ĩ motu loca
li sapia ditoris appareat. Cogita nũc unde defluẽ

tibus semp aquis ideficiēs semp pena mīstrat. vnde motus ventoz eduat. qs īfatigabiles aste oz cursus moderat. quis solē p hybna descēdē signa paut. quis rursū p estiua eū signa ascēdē fat. qs eū ab oriēte ī occidētē duat. vtez ab occidēte ī ad oriētē reuehit. Hec aūcta mirabilia et soli deo possibilia sūt.

Dicēdū etiā de motu nāli dictā. Quis putas nascētibus aūtis tāre mētū tribuit. z quasi de occulto nāe sinu ī aptū germinādā eduat. rursūq; eadē mirabilia illuc vnde venerāt reuerti fīt. Satis hī diligēt īuestigāt mirabilia apparebūt.

De motu animali

Dēmde sequit motus aīal' qui ē ī sensibl' z appetibl'. cogitta g' qual' ē esse possit. qui sensus oīm viuēciū fabricat. appetitus creat. z ī singul' quibusq; aiantibl' quid appetē. et qtātū appetē debeāt ordinat.

De motu rationabili

Demq; rōnal' motus qui ē ī hīs vīsibilibz satis admirandus ē ingerit. si attendē uolueris. quā ineffabil' sit sapia que oīm hoīm fīa. oēs demq; uolūtates. oēs cogitacōes ordinat. ita ad sue uolūtatis arbitrū itorquet. ita tēperat z moderat. ut nichil ī mūdanitate possit fieri qd' nō ipā ad decorē opm suoz aut pmittēdo aut pmittēdo fieri uelit. Hec de motu p̄o breuitate dicā sufficiāt.

De specie.

Dēmde sequit spēs. Spēs ē fōs visibil' q̄ tinet duo. figuras z colores. Figure aūt rez multis modis appārent mirabiles. Aliq̄ ex magnitudie. aliq̄ ex pulcritate. aliq̄ q; rare. aliq̄ pulchre. aliq̄ ut

ī terī ita loq̄r q: quodām̄ dicēt̄ ieptē. aliq̄ q: ī multi
tma. aliq̄ q: ī uno diūsa. Singula ordiē suo pfect̄m.
Figura sēm magnitudinē attēdr. q̄ res q̄lib: suu gñs
modū i quātitate exced. sic miram gigātē mr hoiēs.
etiū mr pistes. grifem ir uoluares. elephantē mr qua
drupedes. draconē mr serpētes. Figura sēm puitatē
siderat. q̄ res q̄lib: ceteris suu gñs quātitate eq̄ri
nōpt. ut ē sucario z tinea tmes et ymfes. z alia suia
que mr cetera quidē aīalia uincit. sed ceteris ōibus
corpis exiguitate dispares sūt. Vide g quid magis
mireris dentes apri ul' tinee alas grifis ul' ymfis.
capr equi ul' locuste. crura elephātis ul' culicis. rostr
suis ul' sucariois. aquilā ul' formicā. leonē ul' pulicē.
tigrdē ul' testudinē. Ibi miraris magnitudinē. ibi
miraris puitatē. corpus puū magna sapīa ditum.
māg sapīa cui nulla surripit negligētia. Illis dedit
oculos q̄s uir. iphēdē pt oculi. et uitā exiguis corpib⁹.
sic ōifariā liniamēta nāe fuit. grua plenissīē distri
buit. ut nichil videas deesse i mīmis corī oīm. que
nā fōnuit i magnis. Restat nūc dicē de hijs q̄ rara
sūt. z ob⁹ magis mira uidēt. Sūt q̄dā i reb⁹ dictis
q̄ idcirco cū uidēt magis mira sūt. q: ad hoīm notitiā
raro puēiunt. uel ob⁹ qd ī suo gñe pauca creata
sūt. Vel q: ī remotis sedib⁹. z ī abditis nāe sīnibus
obtrusa. Hec aūt idcirco cōditor prouidētia seorsum
collocare uoluit. ut alor hoīm q̄ nouia sūt nō ledat
hūana societas. cor q̄ pclara sūt spē. probet hūa
na cupiditas. corū q̄ rara sūt nouitate excitata
admirari discat hūana tarditas. Postremo uēo

hec bona sit & mala quasi emin⁹ pōita. ut quodāmō alloquāt hoīez ut attendat quāto studio etna mala fugē. & bona etna deb; appetē. si prohys tpalib⁹ bois adipis cēdiez mal' euitādis tantos labores sustinet? tridmē

Sequit² de hijs q̄ mirabilia sūt ppt' pulchri.

Quar ūdā rez figuatione mirabiē q; spēali quodā mō decore sūt. & nūeient coaptate ata ut ipā dispo sitio opis quodāmō i nue videat spēale sibi adhibitā diligēcā idicere. Rursus alia ideo mirabiē q; mō strue osa quodāmō sūt. ul' ridicula. quoz quidē plasmatio quātūt ab hūana uōe aliena ē. tanto leuiꝰ hūanū aiam i admiratiōez xpellē pt. Muare chorodrillus mādutās ifeiorē molē nō mouet. & quodāmō sala mādra i igne ttlesa pmanz. Muus ded⁹ hereos spinas & docuit eū ut se pomis turbine disatsie. uoluat. q̄b q onustus itrēdēs stridit q̄si q̄ plaustrū. & formica q̄ lyne mis supuētura p̄scia gramis horrea sua ipleat. ara nea quoq; de visceribus suis. laqos nectit. ut p̄dā ca piat. Hsti sūt testes sapīe dei. Hst & adhuc aliud uere & euidēs diuīe sapīe argumētū. q̄d oē genꝰ sil'e sibi procreat. & i tam multe silitudo una propagata. prīe origīis formā nō imutat. Nō ouis vitulū. nō vacca agnū. nō cerua leporē. nō leo vulpē. sed in sibi silem ppagiē suā extendt. oē q̄d ē. hoc quoq; insensibilis natura custodt. Aliud genus ē tilia. alu vid fagus. aliud quercus. unūq̄dq; suā spēm habet. et unūq̄dq; gīnis siu seruat siliudinē. Vide foliū quō ser vatis dentib⁹ & gruū distīguit. quō itrīsecus p ducis costalibus hinc illucq; itexit. nūa unū. nūa aliud.

sc' de ligno q̄ mirabilia sunt ppt' pulchr' dei

oē qđ ē vm ꝫ gñe vm ꝫ iuēis sili tudīs. tot dentes ī vno q̄t
dētes ī alio. tot costulas ī vno q̄t costulas ī alio. talem
fōm ī vno. qualē ī alio. talē colorē ī vno q̄lē colorē ī alio.
Ecce quō mora quō fraga quibus dā granul' aduiuīte cō//
pactis cūquaq; distīguūt. tale vnū quale alterū. Hoīs
nā q̄ aliud dā ītrīseus p̄ceptū accepit. nus q̄ t'mīos
suos exterē p̄sumit. Hoc quoq; mīrabile ē. qđ ī vno
corp̄e tot structuū mēbr̄. tot mēbroz forme. tot loca.
tot officia. Ecce ī vno hoīs corpe q̄t mēbr̄? Aliud auris
aliud oculꝰ. aliud līgua. aliud nasus. aliud pes.
aliud manꝰ. singul' sua fōr sua loca. sua officia. Et
cū sint tā diuīsa ī se singula iuīte tñ cooperant' oīa.

Post figurā De colore rerū.

Sequit' color. De colore rez multū dicē opus
nō ē. cū tp̄e visus probet quātū nāe decoris addiderit.
cū tam variis distincta coloribꝰ adornat'. Aliud luce
pulchriꝰ? Aue cū colore ī se nō habeat. oīm tñ colores
rez ipā quodāmō illūinando colorat. Aliud iocūdius
ad videndū celo. cū serenū ē. qđ resplendet q̄si sapphi//
rus? Aut gratiosiō quedā sue claritatē tēperamēto visū
recreat. et demulcet aspectū. Sol quasi aurū ruti//
lat. Luna pallet q̄si electrū. Stellarū quedā flāmeo
aspectū radiāt. qdā luce rosea micāt. qdā ueō alternatī
nūc roseū nūc viridē nūc candidū fulgorē demerēant.
Aliud de gēmis ꝫ lapidibꝰ p̄ciosis narrē. quorū nō
solū efficacia utilꝰ sed aspectus quoq; mirabilꝰ ē. Ecce
tellus redimita floribus. q̄z iocūdū spectaculū p̄bet.
quō visū delectāt. quō affectū pascat? Videm ꝫ rubētes

rosas. candida lilia. purpureas violas. i quib⁹ oib⁹ nō solū pulchitudo. sed orīgo quoq; mirabil' ē quōs sc̄z dei sapiā de terre puluere. talē p̄duxit spēm. Postremo siqp oē pulchrū pulcre de quo aīos ītuēt̄ū rapit. qñ vere nouo nouā q̄dā vita gramīa prodeūt. Et erecta surs̄ ī spūtl' suis. q̄ deorsū morte calcata ad ymaginē futūe ī surrectiōis ī lucē put' erūpūt. Sed quid de eq̄ bus dei loq̄m̄. cū etiā hūane īdustrie fucos. adulteriā quadā spē fallētes oculos tātop̄e admiram

Post spēm de **De qualitate rerū.**

Q̄litate rez̄ disserere debem⁹. ob hoc prudētia cātoris tā diūsas q̄litates ībus īdidit. ut oīs sensus hoīs sua oblectāmēta īueīat. Aliud rapit visus. aliud auditus. aliud odoratus. aliud gustus. aliud tactus. Visū pascat pulchitudo colorū. suauitas cātilene. demul cet auditū. Fragrātia odoris olfactū. dulcedo saporis gustū. aptitudo corpis tactū. Et quis oēs deliras sen sūū enūare queat? Que tam mīlīplices sūt ī sīgul' ut siq̄s quēlibz̄ p̄se sciēt. quēlibz̄ p̄se singularīb⁹ di tatū putet. Quot em̄ oblectāmēta oculoz̄ ī diūsitate colorz̄ mōstrauim⁹. tot oblectāmēta auriū ī vaietate so noz̄ īueīm⁹. Int' que p̄ma sūt dulcia sermonū ymer cia quib⁹ hoīes ad īuicē suas voluītates dīcāt. p̄tēta narrāt. p̄tīria īdicāt. futura nūcīāt. occulta reuelāt. adeo ut si hys careat vita hūana bestijs cōparabil' videa⁹. Quid aūt dicentus auriū. q̄d hūane vocis melos io cūdū quid dulces modos sonoz̄ omn̄ ymēorē. q̄ tā multe sūt armonye gr̄ia ut ea nec cogitatus p̄currē. nec sermo facile possit explicare. q̄ tū cūcta auditui ser

unīt. ꝛ ei⁹ deliaas c̄ata sūt. Aut ē de olfū habent
ymamata odorē suū. hnt vngūcta odorē suū. hnt ro-
saria odorē suū. hnt rubeta odorē suū. hnt prata odorē
suū. hnt tesqua odorē suū. hnt nemora odorē suū. hnt
flores odorē suū. hnt fructus odorē suū. ⁊ cūcta q̄ suauē
pflant fragrantiā ⁊ dulces spirāt odores. olfactu seruī-
ūt. ꝛ ei⁹ deliaas c̄ata sūt. Qđē mō gustus ⁊ tactus
varia hnt oblectamēta q̄ ex silūtudīe priōz facas ppēdi
pūt.

De vtilitate creaturarū.

Qđ īmēsitate c̄aturaz ⁊ de pulchitudīe ei⁹ q̄o
potuim⁹. nō q̄o debuim⁹ locuti sum⁹. Nūc rest
tat ut ad sideranda eaz dē vtilitatē tūsean⁹. Vtilitas
rez q̄tuo; splectit. nāīa ꝫmoda ꝫgrua ⁊ grata.
Necessariū vnicuiq; rei ē quo nrim⁹ ipā subsiste ꝫmode
nō pt. vtpote ī victu hoīs panis ⁊ aq̄. In vestitu lanea
sine pellicea. aut quelib; hui⁹modi īdumēta. Cō-
modū ē qđ licet aliq̄n ampl⁹ delectet sine ipo tñ vita
duci pt. vtpote ī victu hoīs porcūi vsus ⁊ ei⁹ carnīū.
In vestitu bissus ⁊ seriaī vl' quelib; aliud mollius
īdumētū. Aptū ⁊ ꝫgruū ē qđ licet vtentib⁹ nō prosit.
ad vtendū. tñ ꝫueit. q̄les sūt tincture colorū. pauos la-
pides. ⁊ q̄ūz eiusmōi. Gratū ē eiusmōi qđ ad vsū
quidē abile nō ē. ⁊ tñ ad spectandū ē delectabile. q̄lia
sūt forte asse qđā herbarū gīa ⁊ vestiaz volucrū q̄q;
⁊ pisciū ⁊ queq; silia. Sed dignū valde īquisitōe
ē. quare deus h⁹ creare voluit q̄ vsui ppē quē oīa fecit
nō nāīa fore putat. Sed h⁹ creatus ꝫgnoscat. si causa
⁊ modus hūane ꝫdicōis attēdit. Deus em̄ hoīez
ppter se fecit. cūcta alia propter hoīez condidit.

de vtilitate c̄aturaz

Propt' se fecit hoiez. nō qd ipe indiget hoie. sed ut hoi qr
melius dare nil potuit. scipm fruedū daret. Alia uo
catura sic fta ē. ut y subiecta hoi eet p ordinē. et de
seruiret ad utilitatē. Homo ergo quasi i quoda medio
collocatus. habet sup se deū. subter se mundū. y corpe qui
dē deorsū mundo nūgit. sursū aut spū ad deū subleuat.
Hinc g fuit ut visibilia ita ordinaret q tenus hō
i eis foris agnoscet quale eet iuisibile bonū qd intus qre
debet. hoc ē ut subtus se uideret. quid supra se appetet.
Non ign decebat. ut rez visibiliū copia. aliq i pte de
fectū sentiret. que ob id marie istituta ē. ut estimabile
et nox bonoū affluentia nūciaret. Hoc ē qd dixim. cur
deus illa cta creare uoluit q humanis usibus nta
no ee putdit. Si em sola nta habuisset. bonitas qde
esset. sed diues nō eet. cū uo ntis cta ordinata ad
ūgit. diuitias bonitatis sue ondit. cū aut ordinata
ignis superadditis cumulat. habūdacia diuitiaru
bonitatis eius demrat. Sed dū postpo ignis cta
grata adiat quid aliud qz supabūdates diuitias
bonitatis sue notas fcit? Hec de utilitate caturaru
breuit dta sufficiāt. Sed libet adhuc cumulū dine
laudis paulisper attendē. qz mire tria hec sil i ope
suo seruauerit de. qd quata admiratōe dignū
sit. sic facilius forte ignoscim. si prius hec qualit i ope
humano sil ee nō possmt uideremus. Certe hō ai multa
facere desiderat. magis facē nō pt. qz tanto min pualet
i singul quanto plura sūt p q itentiōis sue conatq diuidit.
Rursū ai ad magnitudiez nitit a multitudiē refugiat.
qz multa pstare nō sufficiat uires. qs ad unū rei effm

ſpēalit̄ effūdit. Nullūmō mīor dilectia decori operis īpē
dit̄. quocīēs ad multitudinē ſolā. ſine admagnitudinē
pfectā animꝰ occupat̄. Videmꝰq; ſerpentes eas figuraſ
q̄ exiles ſūt. pōpatus fōrt. i magnis figurādis propē
ſus deſudat. Et calamꝰ quāto uelocius trahit̄. tanto
deformiores ſūt līē. q̄ exprimūt̄. Nāq; hīj qui i formā
dis uestibꝰ minus pulchritudinē dilexit. ſepe utilitatē
pdūt. Atqui utilitatē ſeruare cupiūt. pulchritudinē
ſpēnō pūt. Sed i opē dei nec multitudo magnitudinē
minuit. nec magnitudo multitudinē ſtringit. Neq; ſimul
ul' multitudo ul' magnitudo pulchritudīt officiat. neq;
pulchritudo utilitatē tollit. ſed ſic ſcīa ſūt oīa q̄ſi facta
ſint ſingula. ut cūctā uniuſa aſpexeris. ſingula mire
ris. Nec de uiſibilibus alicui dcā fortaſſis quātū ad
ꝓpoſitū tractandi ptinuit plūma uidebū. ſed attendē
deb; qd tam opoſita materia nō facile paucis libris ex
plicat̄. Nā cū dicat aplūs qd p ea q uiſibilia ſūt i mūdo
manifestant̄ ea q inuiſibilia ſūt i deo. nōne ē quiſq; per
uiſibilia ad agnitionē inuiſibiliū puenire deſiderat. priꝰ
ipa uiſibilia ignoſcat. propē qd ego cū hoc pro poſſe
meo inueſtigare ꝓponerē. tibus inuiſibilibꝰ i exordio enūtia
tis. tribꝰ itidem uiſibilibꝰ ut hoc diſpōitis. ratus ſū
hūc ee ꝓpetuſſimū narrādi ordinē. ut prius ipoſitū
uiſibiliū aliquā noticiā i medū afferre. ac ſic deinde
q̄ſi reſerato ꝓtēplationis aditu p inueſtigationē inuiſi
biliū procederē. **Quō per uiſibiliū ignitionē
ad intellectā inuiſibiliū puenit̄.**

Deſiderāt igit hīs q de uiſibilibꝰ dicenda erāt. finē
feminꝰ. nōne quō ul' quo ordīe p hoc ad inuiſibilia

ꝓ uiſibiliū ignitionē ad intellectā inuiſibiliū puenit̄.

ascendat ꝫ ideare debem ꝫ Tria dixim ꝫ inuisibilia potentiã sapiãm bengnitatẽ. Nucredũ g ẽ qd yorũ priꝫ ꝫteplantib ꝫ ĩ agnitionẽ ocurrat. Et credo qd illud inuisibile prius ĩ ꝫteplacõe ꝫphendit qd ĩ suo visibili simulachro expressius ꝫ mãifestius declarat. Simulachra aũt inuisibiliũ ipa visibilia dicũ; utpote inuisibil potẽtie simulachrũ ẽ catur aꝫ ĩmẽsitas. Inuisibilis sapie simulachrũ ẽ. creatura aꝫ decor. Inuisibilis bengnitatꝭ simulachrũ ẽ. catur aꝫ utilitas. Omnis aũt catúa quãto verius ꝫ silitudm catoris ꝫpm ãqt. tanto viam ꝫ catorẽ suũ declarat. Nud g visibile simulachrũ. ĩuisibile exẽplar. pri ostẽdẽ debz. qd duũe simulitudis ymaginẽ pfectius ĩ se expssã ẽtiꝫ Imẽsitas aũt creaturaꝫ magis ad essenciã. decor ueo catúe magis ptinꝫ ad formã. Essencia ueo absq forma sideata. ĩformitas ẽ. Quod aũt ĩforme ẽ. ĩ eo quidẽ qd ẽ deo sile ẽ. sed ĩ hoc qd forma caret a deo discedet. Quod g formatũ ẽ magis deo simile ẽ. q̃ id qd formã nõ habz. Unde ꝫstat qd plus eidẽ simulachrũ ẽ decor catur aꝫ qu ptinꝫ ad formã. q̃ ĩmẽsitas catur aꝫ que ad solã spectat essenciã. Item decor catur aꝫ ꝫt formã naturalẽ ptinꝫ ad hitũ. utilitas ueo ad actũ. qr ĩ hoc catue vules sũt qd subiecte hoi seruiũt ꝫ obsequiũ reddit. Quod aũt ad hitũ ptinꝫ magis ꝫprũ ẽ ꝫ magis ctũ. q̃ ad ptinꝫ ad actũ. qr hitũ natura ĩdicat. actũ ueo ꝫstitutus adiuxit. Simulachrũ g decoris imẽsitatẽ pit ꝫ utilitatem ĩ agnitõe pcredit. ꝫ pterea ĩ agnitõe prius ẽ qr ĩ mãifestatioe ẽ euidencius. Un hoc igit

simulachro primū uestigiū ⁊ tēplacōis ponē debem⁹. ut dū primū iquisitiōis ingressū recte teneremꝰ. ipō quē querim⁹ duce offenso pede ad reliqua procedam⁹. pulchre aūt iquirēda sapīa ab ipō sapīe simulachro iquisitiōis sumit exordiū. qr p sapīaz suā pr̄ mā festat. nō solū qñ suā sapīam i carne misit. sed tūc quoq; qñ p sapiām suā mūdū creauit.

¶ Quod decor ordinis i quattuor consistat.

Decor creaturaz quē simulachrū sapīe dei ee diximꝰ quattuor explectit. situ motū speciē ⁊ qlitatē. sed i hys quattuor motū excellēcioze locū hr̄e nō e dubiū. qr uitam ora uite sūt mobilia. q̄z ea q̄ moueri nō pnt. Motus aūt quadripartitus e. local' naturalis aiāl' rōnal'. Sed motus nālis localē motū supat. qr i nāli motu nō solū ymago uite expmit. sed ipā quodā mō uita ichoat. Rursus aiāl' motus tāto nāli p cellit. quāto i sensibili id qđ sentit. Postrēo rōnal' cūctis supponit. qr i eo nō solū sensus ad aiandū. sed rō quoq; ad itelligēdū mouet. Dor simulachro ultim i creaturis pt ee eurdēa⁹. qr inuisibilē sapīaz ondit manifestus cūctis id qđ sapit. primū gd ac pncipale i create sapīe simulachrū e sapīa creata. i. rōnal' catura q qr sedm aliquid uisibil' e. sedm aliqđ inuisibil'. ianuas tēplacōis dicta e. pt ⁊ uia. In quātū uisibil' e ianua. iquātū inuisibil' e uia. Janua e. qr ingredient ad tēplacōne aīo primū aditū pandit. Uia e. qr currēte i tē placōne aīm ad finē pduit. Janua e. qr quodāmō inuisibilia uisibilit ondit. Uia e. qr de uisibilibus p inuisibilia eūtes usq; uisibiliū pt ⁊ inuisibiliū

Pr decor ordinis consistat

creatorē vndendū sane ꝓducat hoc ī semetipso ꝑt
agnoscere hō. Nemo em̄ sapiēs qui se esse nō videat. Z
tm̄ hō si vere id qđ ipē ē attendē cepit. omīa q̄ ī se vidē
vl' videri ꝑt michil se ēe ītellegit. Illud nāq; qđ ī nobis
rōis ē corpax. quāmus ut ita dicā. ifusa z mixtū car
ni sit ipm̄ tm̄ se a substāa carnis ꝓpria rōe discernit. z
alienū ēe ītellegit. Cur g̃ hō īuisibilia ēe dubitet. qui
idipm̄ qđ uere homo ē. de cui⁹ existēcia nequāq; dubitat
īuisibile ēe videt. Janua g̃ dēplacatōis hoī aper⁹. q̄ ipē
se sua rōe ducente. ad seipm̄ agnoscendū īgrediat⁹.
Ingresso aūt ꝓia usq; ad finē cur⁹ēda restat. ut sc̄z hēaq;
ex side acatōe ꝓpria ad agnitionē creatoris sui ꝓueiat.
Illud nāq; ī nobis qđ carnis nō habz ēeñaā a carne nō ꝑt
hre materiā. sed sicut diuisū ē a carne. ita se alienū sentit.
a carnis origie. Jnitiū tm̄ se hre ī hō ꝑcipisse agnoscat. q⁹
cū se ītellegit esse ꝓ se fuisse nō memīt cū tm̄ nescaēs ītel
lectus ēe nō possit. Et g̃ ītellectus ēe nō ꝑt. nisi ītelligens
restat ut quē nō semp̄ ītellexisse agnoscam⁹ nō se fuisse
ac ꝓ hoc aliq̄n cepisse credam⁹. Sed sicut iā dēm̄ ē qđ
spiritalē habz essenciā. nō ꝑt origiē hre corporeā.
q⁹ quicqđ ex materia ꝓcēte ꝓducat⁹. corporeū ēe
ꝓbat⁹. Sic g̃ īuisibile nīz ītellectū habuit. sup̄est ut nō
de ꝓcēte materia. sed de michilo fm̄ sit. Quod aūt
michilē. esse sibiipi dare nō ꝑt. Et idcirco quicqđ ītellectū
habuit. dubiū nō ē quī ab alio ēe acceperit. Quod aūt
a semetipso nō ē. esse alijs dare nō ꝑt. Sagit⁹ quisquis
ille ē. qui ī bus ēe ꝑstitit. ab alio esse nō accepit. qđ
inde quoq; liquido ꝓbat⁹. q⁹ si quicqđ ē creatura
ēe credim⁹ nullm̄ ī rebus finē ītueim⁹. Ira g̃ nos nā

ĩstruit. qđ creatorẽ habem⁹ eẽnũ. cui suũ ẽe ꝓpriũ ẽ. qđ subsistit. q: si ab alio esse accepisset. ꝓĩa rez ongo vera ater dia nõ posset. Vi em aliqñ nõ erat. a seipõ ĩnũ nõ habuit. sed nc ꝑmũ⁹ dia potuit. si ab alio ẽe accepit. Igitur si ẽator ẽ semp fuit. Itẽ qđ a semetipõ ẽ. nõ esse nõ ꝑt. Quicqđ em a semetipõ ẽ. huic idem ẽ esse. id qđ ẽ. Et constat. q: nulla res a semetipã diuidi aut separari ꝑt. Cui igit² idem ẽ esse id qđ ẽ nãõ ꝑ ẽ. q: a semetipõ separari nequit ꝑt. Cui igit² quicqđ a semetipõ ẽ. huic idem ẽ esse. id qđ est qui aliũde esse nõ accepit. sequit² nãõ ut semp sit. neq: ut aliũde auferri possit qđ aliũde datũ nõ sit. ncẽ ergo ut ẽator credim⁹. huic nc ꝓĩa ꝓpriũ nc finẽ ire posse ĩsiteam. principiũ em habet. qđ semp fuit. nc finẽ qđ nãõ desint. neq: gđ eẽnus ꝑter solũ creatorẽ ẽ. neq: ẽator nisi eẽnus ẽe ꝑt. Hanc ĩgmaõez ĩ rõnali motu ĩueimus. qđ sc creatorẽ eẽnũ habem⁹. qui principio caret. q: semp fuit. finẽ nõ patit². q: semper erit. huic autẽ ĩgmaõi ceteri quoq: motus attestant². hoc ẽ aiãlis naturalis localis. In aiãli quoq: motu sũt sensus et appetitus. Omnis aũt naturalis appetitus. ĩ rebus explemẽtũ ĩueit. neq: aliquis ẽ ordinatus affectus quẽ suus effectus ĩsequi nõ possit. Verbi grã. Cũ ĩueniũt animãlia ĩueniunt quid comedãt. sicut ĩueniunt qđ bibant. algent. ĩueniunt quo caleant. Constat gđ q: ꝓuidẽtia ꝑcessit. cui⁹ studio hoc tũ actũ ẽ. ne quod nũc ĩdigẽs rez nciãz ꝓsidiũ desit. Cui em appetitus ĩstruit. ipe appetitibus alimẽta ꝓparauit. neq: vllo modo fieri posset. si euẽtus fortuitꝰ eẽnt. ut sic ꝑ oia cũct

affectibus. siu effaīs vñderēt. cōe motus vtāl' p̄bat. Sicut
em̄ ip̄ossibile ē aut p̄ se aliq̄d de nichilo fiat. sic ōino ip̄ossibi
le. ut p̄ se aliquid augmētū accipiat. Hoc ē q̄d sbiip̄i
nō p̄t dare ī ciaū. sbiip̄i nō p̄t dare ī crementū. Neq̄d
em̄ crescēta ī augmētū veneīt. p̄terīd ēe ꝯprobat. q̄d
p̄ se p̄ius solūīme ī cremēto fuit. Si g̃ nil crescē p̄t
nisi addatur ei q̄d p̄cq̄ nō habuit. patet q̄d nulla
res crescēs p̄ se ī cremētū sumit. Nuu ergo crescētibus
dat crementū. ip̄ē existētibus dat ī ciaū Idem motus
localis p̄bat. Nuasdā nāq̄ creaturas ꝑpetuo mo
tu agitari ēmm̄q̄. quasdā ueō sēm ip̄s moueri vide
mꝰ. Et alias sic alias sic. Et licet ita dissimilit̄ res
moueāt. nusquā tm̄ ordo rez̄ sūdit. Vnde nō est
dubiū q̄m mtus sit dispositio p̄sidētis. qui certa
lege cūcta moderat. Nua rōe ergo negam̄q̄ puidē
tiā. si oīs natural' appetitus nāliter sibi ꝑparatam
uicit alimoniā. neq̄ umq̄ ōino hoc fieri ꝛrigat.
ut q̄d ī uno nā appetit. ī altero nā nō habeat. Dili
gūi motus et īcremētū ita uarie et dissiliter fons curre
ēia. nusq̄ tm̄ sūdat ordinē. quo negare possum̄q̄ ita
esse dispositionē. Dubitari nq̄ nō p̄t. q̄m iuuisibil i rez̄
mtus p̄sideat. qui rez̄ oīm cūctus et puidētia sua p̄uert.
et sapiā disp̄oit. Unus iquā. hā et hoc quoq; nā ipsa
docet. unū sq̄ esse rez̄ oīm opifice. unū esse rectorē.
Nā si diuisa mtus sdia p̄sidētiū essent. ip̄i se foris
rez̄ cursus ab īuicē aliq̄n diuideret. Nūc aūt oīa diu
sis ꝛrorditer ad unū finē curūt. p̄fecto ī dicāt q̄ unꝰ
ē fons et origo unde p̄eūt. Sed q̄ unū diuisis mo
dis actuit. cōsiderā dū ē quo creator oīm rez̄ unus

esse dicat. Nam ꝙ vnū ē collectiōe. ꝙ vnū xpositione. ꝙ vnū silitudīe. et vnū eccīa ꝙ vnū ydēptitate. Vnū collectiōe ē. ꝙ admodū cū gregē vnū diam⁹. ī quo mlta sūt aīalia. Vnū xpositiōe ē. ꝙ admodū dū corpus vnū diam⁹. ī quo multa sūt membra. Vnū silitudine. quēadmodū cū vnā vocē diam⁹. ꝙ a multis ē prolata. Sed horū oīm nichil uere ē vnū. scīm aliquē tm respm vnū deū sūt. q⁹ quodāmō ad vnitatē accedūt. Phas ergo nō ē. ut xpianⁱ creatorē rez aut collectione duīor. aut xpositiōe plūm. aut silitudīe plurīū vnū ē. cū illud eāā qđ ī nob rōnale ē. horū oīm ī semetipo nichil possit inuenire. Illud eāā nr̄m qđ plūm nichil dīe xpōitū dmit⁹. nō rōle. sed rōnali nūctū ē ipā nra rōe xprobatur. Si g⁹ nr̄m rōnale ē vere vnū est. quātomagis creator ei⁹. vere vnus esse credend⁹ est. Vere aūt vnū ē. qđ essenaliť vnū ē. aut totū ē vnū esse. ꝙ simplex ē qđ ē. Quocīqđ g⁹ vere vnū ē. si plex ē. ꝙ ī ptes oīno aliquas separi nō pt. ꝙ ideo sectionē plūm nō admittit. q⁹ plūm xpositionē nō capit. Creator igit⁹ rez ideo uer ē esse qđ ē. quia totū vnū ꝙ simplex ē esse qđ ē. Sed adhuc siderare nos oportet. qđ quedā res ineffabiliť que vere vnū sūt. ꝙ tm sūme vnū sūt. sicut aīe que vnū sūt essē cialiť. sed vnū nō sūt inuariabiliť. Quod aūt uere ꝙ sūme vnū ē. essencialiť ꝙ inuariabiliť vnū est. Restat g⁹ ut si deū vere vnū ēe credim⁹. utrū ve eāā sūme vnus dici possit inquiram⁹. Quod tunc ueracīter ostēdim⁹. si eū oīno inuariabilē esse xpro bem⁹. Sed q⁹ scire nō possum⁹ quō deus inuaria

bilis sit. nisi prius ignoscam. qt modis res qlibet mutari possit. Primū nos oportet oēs mutabilitatis modos describē. ac deinde p singula qualit cadeos remouēt ondere. Tribus modis fit oīs mūbilitas. loco forma z tpe. localit mutat oīs quelibet res qn de loco ad locū transit. hoc ē esse desinit vbi fuit. z vbi nō fuit ēe incipit. z ē extrīseca yet mutacio. nichil q variat de ipi rei essencia. q si esse desinit vbi fuit nō tn qđ fuit esse desimt. Etsi esse incipit vbi nō fuit nō tn qđ nō fuit ēe incipit. Formalit mūtat res qlibz. qn quidē sđm suā ceñciā nu eadē loco p sistēs. vel sđm augmētū aliquid accipit. qđ prius nō habuit. vl sđm detrimētū aliquid qđ prius habuit amittit. vl sđm alteracionē aliquid habuit qđ prius alit hīē incipit. qñ prius habuerit. Mutacio sđm tempi. ex duobus p̄decentib⁹ nascit. qua nichil tp alteri mutari pt qđ vl fōrmaliter nō mutet vl localit. Unde eudēt colligit qđ imutabile oīno ē. qđ neq forma neq loco mutari pt. Aug⁹ deū neq; forma neq loco mūri posse asseruit. Immutabilē oīno esse dubiū nō erit. Localē aūt mūtationē facile abeo removem⁹. si eū vbiq; esse oñdim⁹. Quod enī vbiq; ē i oī loco ē. Quod aūt i oī loco ē. de loco ad locū trāsire nō pt. Deū aūt vbiq; esse multa sūt indicia primū aīa mā quā z rō simplicē ceñciā esse nō dubitat. z sensus p oē qđ vnificat corpus diffusā esse probat. Quecūq; enī aīata corpis ps leditur vnit ē ad quē sensus oīs doloris i torquet. qđ oīno nō fieret si vnit z idē vbiq; diffusus nō esset. Aug⁹ rōnal spūs hoīs aī sit simplex p oē qđ regit corp

diffidit. dignū nō ē ut ille ē ator ſpūs qui oīa regit et
poſſidet. uno aliquo ī loco coartari ꝙ nō poſſ ipſe oīa //
cedat. Nā ꝙ ipī rez motus qui tā ētos ꝙ tā rōnabili mo //
deramīe ubiq; curſūt uitā ītrīſecus moūetē ee ondit.
Nec tñ ullo mō credendū qđ ſicut ſpūs hois āi corpe qđ
ſenſificat. ꝓſonalit diuigit. ita quoq; ēator ille ſpūs
āi corpe huī ſenſibil mūdi ꝓſonalit diuigat. q: aliter
ipleat mūdū deus. ꝙ alit āia corpus. Nā ipleat corpus
ꝙ ſtinet. q: ēaſarptibilis ē. Deus ipleat mūdū. ſed mū //
do nō ſcludit. q: ubiq; ꝓnſ. nuſquā ſphendi ꝓt. Preēa
āi diuīe ꝙ tutis effūs nuſq; deeſſe enim. aut ēadē
dei ꝙtute oībus ēeſſe rebus dubitem. Si aūt dei ūtus
ubiq; ē. tū alia nō ſit dei ūtus q; deus. Sſtat q: nuſq;
deus deeſt. Nec em ut homo aliena ad opandū ūtute
deus īdiget. q: hō alieno ſepe āmmaulo ꝓficat. qđ facit
ꝓpria ūtute nō ualet. unde ſedm quādā loquēdi ſſue //
tudinē illud aliqn hō opari dicat. ubi ꝓ ſemetipm ab //
ſens eſſe nō dubitat. quēadmodū cū rex ī ſua cuita //
te reſidēs ꝓuil cū hoſtibus cōflugere uincē ul ſuperi
ꝙbet. q: milites ipi uolente ipō ul iubēte cōflugit
uincit ul ſuperat. Cale ē cū quis ī rē emīq poſi //
tā ul ūgā extendit. ul lapidē iacit. ꝙ tangē dicat. ſic //
quid ul lapis ul ūga tetigerit. aſulta quidē ſunt
tlia. ſed hoīi oīm meliꝰ ꝓprie dicat. q: alteri ēbuit
qđ alit opat. Deus aūt quippia ūtute cūcta per
ſemetipm fat. ubicūq; ꝓnſ. opē erēā ut ſit nāe ē
deitate. Quod ſi forte quis qrat quō diuīa eēncia
ſimplex ē. ubiq; ee poſſit. ſciat qđ alit ſpūs ſim //
plex dicatur. aliter corpus. Corpus em ꝓpter

ꝓuitatē ſmpler dicat. ¶ Cū aūt ſpūs ſmpler dicat
nō ꝓuitas. ſed unitas ſignificat. ¶ Creator igit ſmpler
ē. q; unꝰ ē. ⁊ ubiq; ē q; deus ē. In oī loco exiſtēs nuſq;
cōprehendit. q; uniuſa replēs omnz nō cōtinet. ¶ Quia
igit ī oī loco ē. mūdi localit nō pt. ⁊ q; a nullo cōphē
dit localis nō ē. ¶ Sed neq; alia ā ſcdm formā ē muta
bilitas ī ipm cadere pt. ¶ Quicqd em ſcdm forma
mūdt nl ſcdm augmētū nl ſcdm diminuacōez uel
ſcdm alteracionē mūdt. ſed horū oīm duūa nā nīl
inuit. ¶ Dō facile ē uidere ꝑ ſingula. Non augetꝰ. qcqd
em ꝓficiemētū creſcat ampliꝰ aliqd ſemetipo acquit.
quicqd aūt pt id qd ī ſemetipo habz aliqd acquit. ali
ūde acquiat nēce ē. q; nulla res ſibi ipſi qd nō habet
dare pt. ¶ Creator aūt cui a quo aliqd nō habz acquiat
ai oē qd exiſtat ab eo pcedat. Nō pt igit creſcē. qui
ſemetipo ampliꝰ nil pt capē. Neq; mīnui pt. ¶ Cui
quid em ſemetipo mīnꝰ ſieri pt. uere unū nō eſt.
q; id qd ī ſepacōe ſe diuidit ī diuīcōe idem nō ſiunt.
Deus igit tm totū unū ē ee. qd ē nullo nō ſemetipo
minoz fieri pt. Neq; igit ꝑfcō augeri pt neq; unita
mīnui neq; īmēſitas cōphendi. neq; qui ꝑſens ubiq;
localit pt uariari. Nūc de ſola alteracōe reſtat ut
oñdam. qualit dīne nāe nō mutet. ¶ Et q; alia ē
alteratio corpm. alia ſpūū ai ex ſup dās ſtet. deū
nō corpꝰ ſed ſpm ee. ai deo loquēti nō nēce ē de alte
racōe corpm multa diſſerē. Breuit tn ea attigamꝰ.
ut ꝓpetemus ad alteracionē ſpūū ꝓpiamꝰ. Altera
cio corpm fit ī ꝓpoſicōe ptū. ⁊ uia ſſitudie qualitatū.
Alteracio ſpūū ſcdm ꝓgnacionē ⁊ affectū. Scdm

affectū mutā⁹ ſpūs. ut nūc triſtes nūc hylares. Ord⁹ ignitionē ut nūc plus nūc min⁹ ſapiētes. Duo uero ſūt p̄apue q̄ affectū opantis mūtare ſolēt. id ē ſiue quia aliq̄d penitēdū fecerit ī p̄teito. ſiue aliq̄d īordinatū īfuturo. Sed q̄d de facto nō p̄eiteat. ſatis euidēt ondt īmutabilis iſte curſus omn⁹ rer⁹ qui ſic lege ꝑpetua p̄ie īſtitutois modū nō deſeruit. Quod uero ml īor// dinatū ꝑponat rōnabil⁹ probat eūctus. qui toto nāe corpe nuſquā ſibi ꝛ tradidit. Sempꝫ g⁹ īmutabil⁹ ē uolūtas dei. qui nc nūc ꝛſilū de p̄teito. nc ꝑpoītū de futuro. Hic quoq; ignitiōe īmutabil⁹ credendus eſt. Trib⁹ em modis mūbilitati ſubiacet humana ignitio p augmētū ꝫ diminutiōēz ꝫ uariſſitudinē. ꝫ augmē// tū ut q̄n diſcam⁹ q̄d neſcim⁹. per diminutiōēz. q̄n obliuiſcam⁹ q̄d ſcim⁹. Variſſitudo aūt quadꝛiptita ē. ī ceñcia īfōe ī loco ī tpe. In eſſencia uariſſitudinē pa// tit⁹ humana ignicio. q̄n nūc hoc. nūc illud cogitam⁹. q: ſil⁹ oīa nr⁹ ſenſu ap̄hendē nō poſſum⁹. In forma. ut q̄n idipm nūc tale nūc ueō tale attēdim⁹. q: utr⁹uꝫ ſil⁹ nō valem⁹. In loco q̄n nūc hinc nūc illuc cogitatiōēz ducim⁹. q: ſimul ubiq; cogitatiōe ee nō valem⁹. In tpe q̄n nūc p̄teita nūc p̄ſēcia nūc futūra ꝛſideram⁹. q: ī eodē ſil⁹ oīa nō poſſum⁹. Nūc eāa tpe ignicio ualeat⁹ q̄n nūc hūtā ignitiōēz ītmittim⁹. nūc ītmiſſā utꝛ⁹ſumim⁹. q: eā ſme ītmiſſiōe tenē nō poſſum⁹. Sed has oēs mūbilitates ignicio dīna nō ꝛcipit. nō auget⁹ q: plena ē. Neq; em neſcire ꝑt oīa qui creat. qui gubnat. qui penetrat. qui pōzt oīa. q: qui oībus p̄ſūs ē de tate. abſens ee nō ꝑt

uisione. Simul nō pt. q; aliud nō ē q̄d ē. sed idem ipm quicquid ē ab ipō ē. ab uno & unū totū qd est.
Quid de uicissitudie dicā. quō uicissitudinē ē tpe possit sapīa que oīa sil' & semel ab uno uisiōis radio xp̄hē dit? Simul q; oēm essentiā oēm formā oīa loca oīa tpa. Semel q; uisionē nc̄ ītermissā ī capit. nc̄ habitam ītermittit. sed qd semel ē semp ē. & qd semp ē totū ē. Oīa uidet. & de ōibus oīa uidet. & semp uidet & ubiq; uidet. Nichil ei nouū. nichil alienū aduenit. nichil suū recedit. Nō fuit q ē q̄ uidet. qm p̄ns ē uidet qm p̄teritū ē ī tm̄. Nc̄ aliud ī ipō ē q̄ uidet uidet ī tm̄et. Sed qd aduenit ī tpe fiunt ī uisioē. & qd p̄terit ī tpe p manus ī uisioē. Que admodū si totū corpus tuū esset oculus. & aliud tibi cēt esse. & aliud uidē. quocūq; se res ītueret p̄ns tibi nō esse nō posset. sed uno uisiōis ictu īmobili' pmanēte xp̄hē deres quicqd āquauisū ī respectu haberes res tñ ītueret & staret uisio & quocūq; se sua mobilitate ītueret statū nō nisi p̄ns esset Nunc aūt q; ex pte uides mūbilit' uides. & cū res uidēti tñ sit aut uideri desinit. aut seū mutabilit' uisionē trahit.
Quod si totus oculus esses sic mūbilit' nō uideres. Quicqd igit' ex pte ē mutabile ē. & quicqd ex pte nō ē īmutabile est. Deus aūt cū idem ē esse quē & uitel lige. cū p ceñaā ex pte nō sit. nc̄ p sapiām ex pte sit. esse poterit. sed sicut īmutabilis ē ceñaa. ita quoq; īmutabil' ē sapīa. Hoc iā de ygnāde diuīa dictū sufficiat. Sed sciēdū ē. qd hec ygnicio & uisio dat & sapīa et p̄scīa & prudēcia. Visio ē q; aspicit. sapīa q; ītelligit. p̄scīa q; p̄uidit. p̄udēcia qua

aspicit

dispont. ¶ De quib⁹ multe ⁊ difficiles ⁊ plexe q̄stiões
exiũt. quas hinc xpendio ītpolare timem⁹. Igitur
ad ea que restant trāseam⁹. ¶ De trinitate.

Et quo prīdē de visibilibus ad īuisibilia oculos ītē
plationis īgressi sum⁹. ad hoc usq; ina īuestiga
cois penetrauim⁹. ut iā creatorē ex vnū sine
p̄incipio. sine fine sine mūtabilitate esse nō dubitem⁹.
⁊ hoc quidē extra nos. sed īnobismetipis īuenim⁹.
¶ Consideremus g⁹ si adhuc amplius aliq̄d eadē ipā
natura itā de cātore nr̄o nos doceat. q; foecassis nō solū
vnū. sed trinū oīdet. ¶ certe mens rōnal' una ē. ⁊ gnāt
de se ītellām una vnū. ¶ Que nonnūq; dū sapiāt q; sub
til' q; uerus q; deuciens. q; iocūdus sit. mox diligit eū et
xplacet sibi ī ipō. Videt pulc' ⁊ stupet ⁊ se tle aliq̄d īuēre
potuisse mirat' vehemēt'. tuber illud semp aspicē. semp
hrē. sp illo frui. sp ī illo delectari. Ipm p se placet. q;
pt̄ se placet. nc aliquid ē qd extra illud q̄rit'. q; illo
totū amat'. In illo ītplacas nūtatis ad vidēdū de
lectabil'. ad exhibendū suauis. ad fruēdū dulcis. ¶ Cū
illo secū mēs ēquestat. nc vmq; secreti sui tedis affici'.
q; vnus quidē nō tm solitarius ⁊ sorte letat'. ¶ Consideta
g⁹ria hec. mētē ītellām amorē. De mēte ītellās nas
cit'. de mēte pul' ⁊ ītellā amor oīt'. De sola mēte ī
tellās. q; mens de se ītellectū genuit. Amor ueo nc
de sola mēte. sed nc de solo ītellectu. q; ab utroq; procedit.
Prius mens. deinde mēs ⁊ ītellās. postea mens
ītellās ⁊ amor. et hoc quidē i nob' sic ē. Verū i cātore.
loge alit' suadet rō. ¶ Cū enī ipm fuisse sp credi
m⁹. semp quoq; sapiam habuisse oportet ⁊ sitiam

Dñs si aliqñ sine sapiã fuisse dr. qđ eũ p̃ modũ sapiẽtẽ
fereit. aut a q̃ sapiãz accepit. nllomõ inueñ. cũ ꝙ hoc absur
dissimũ sit ꝙ ab oĩ rõe alienũ. credẽ eũ qui fons ẽ et
origo oĩs sapie. sine sapiã aliqñ extitisse. Semp̃ go
i illo sapiã sp̃ ab illo sapiã. sp̃ cũ illo sapiã fuit. Ep̃
i illo sapiã. q̃r sp̃ sapiãz habuit. qui semp̃ sapiens
fuit. Semp̃ ab illo sapiã. q̃r sapiẽtiã q̃ habz. ipse ge
nuit. Ep̃ cũ illo sapiẽ. q̃r genita se a gignẽte nõ
diuidit. Semp̃ genita ẽ. ꝙ sp̃ gignẽ. nec cũ gignẽ
ihoane. nec cũ genita ẽ cessans. Semp̃ gignẽ. q̃r
etna sp̃ genita ẽ. q̃r pfecta. Est ergo qui genuit. et
ẽ qui genitus ẽ. Qui genuit pr ẽ. qui genitus est.
filius ẽ. Et q̃r qui genuit. semp̃ genuit. etnus pr
ẽ. Et q̃r qui genitus ẽ semp̃ genitus ẽ. etno pri
filius coetnus ẽ. Item. qui semp̃ habuit. semper
sapiãz dilexit. qui ueõ sp̃ dilexit. amorẽ sp̃ habuit.
Itaq̃ etno pri ꝙ filio coetnus amor ẽ. ꝙ tri pr a
nullo ẽ. filius a pre solo ẽ. Amor ueõ a pre sil ꝙ filio
ẽ. Sed q̃r supi catorẽ orõ sũme ꝙ ueue unũ esse
asseruim. hec tria i deo unũ ee substãcialit oportet ꝺsiteam. Qui
tẽ ille qui genitus ẽ. nõ pt ee
ille a quo genitus ẽ. neq; tẽ ille qui a gignẽte ꝙ
genito it̃ pcedit. ille esse pt qui ẽ gignẽs ul genitꝙ
ter pugnabili rõe nẽitatẽ cognit i deitate ꝙ psonaꝝ
itatẽ ꝙ substãtie unitatẽ ꝺgnoscẽ. Tribus ergo
i deitate una cõis ẽ. ꝙ equalẽitas ꝙ etna ẽqlitas
Qui nõ pt ee singul dissilẽ qđ õibus fuit deitas
una rõe. Tres go unũ sũt q̃r i tribꝫ psois ẽ una
substãtia. sed tres unus nõ sũt. q̃r sicut distinctio

ꝑsonaꝝ vnitatē deitatis nō diuidit. ita ⁊ vnitas deitatis
distinctionē ꝑsonarū nō confundit. Sucam.

Quō intelligēdū sit qđ dicit ꝑ diligit sapiāz

Sed libet adhuc paulo attentius cōsiderare. quō
dictū sit. qđ ꝑ diligit sapiāz suā. Moris ēm est
diligere solēt. scām suā. propt opus. nō opꝫ ꝑpt sciāz
sicut ē scā agricolādi. scīa texendi. scīa pingendi. ⁊ cete
re huiꝰmodi. vbi prorsus peritia iudicatꝫ inutil. nisi
sequatꝫ i ope fructus utilitatis. Quod si de sapiā dei
dicit. iā nullū opus ex se suo āfert. Propterea
sāctū ē. sapiām ꝑ ꝓsiōē cē ope suo. ⁊ ꝑ ꝑpt se
amādā cē sapiāz Quod si qn forte sapiē opus suū
āfert nō hoc ē ex iudicio utilitatis. sed ex errore hoīs.
Sapiā ēm vita ē. ⁊ amor sapiē ē felicitas vite. Qua
pter cū dr qđ ꝑ sapiē ꝓplacet sibi i ea. absit ab cōi intellāi
mō. ut credam qđ deus sapiāz suā ꝑpt oīa que p illā
fecit diligat. qui pcta oīa opa sua nō nisi p illā amat.
Propterea ēm dict. hic ē filius meus dilectus i quo mi
hi placui. nō i tra aut i celo. nō i sole à luna et stellis.
nō cīa angel ⁊ que excellētissima sūt i creaturis. q: et ista
sine mō placita sūt. nō tn nisi i ipō. ⁊ ipm placē
pnt. Tanto ēm ꝓfectus amore i eo dig sūt. quāto vi
cinius ad eius similitudinē accedūt. Nō g ꝑpt opa sua sapiāz.
sed ꝑpt sapiāz opa sua diligit deus. In illa ēm cē
verū ⁊ pulchrū. ⁊ ipa totū ē desiderium. Aut inuisibil
⁊ vita inmortal aut aspectus ē tam desiderabil. ut oculos
dei delectare possit. simpler ⁊ pfecta. nō i dubitas. ⁊ plena
sola nō tn solutaria. vna ⁊ manēs oīa. Sed q: tres
ꝑsonas i deitate vna credim. sicut ē. ut qđ de ꝗlib

i intelligēdū sit qđ dr ꝑ diligit sapiāz suā

haūdiāt. vtrū ne etiā de alijs dia possīt īquirat.
Dictū ē g° qđ p̄r amat filiū. Restat g° ut videam⁹. si pa
rimō dia possīt. qđ amor p̄ris 7 filij amet filiū. qđ fi
lius amet seipm. Itē qđ p̄r amet se. qđ filius amet
p̄rem. qđ amor p̄ris 7 filij amet p̄rem. Itē qđ amor
p̄ris 7 filij amet se. qđ p̄r amet amorē suū et filij.
qđ filius amet amorē suū 7 p̄ris. Postrēo si vn⁹ 7 idē
amor ē quo quisq; amat seipz. vl' adiuuāt quisq;
alīū. Sed hoc falsū īuenim⁹. si ea que nā dēā sūt
ad mēoriā reuocam⁹. Jn supdīs em rōnib⁹ asserui
m⁹. qđ deus p̄ma causa ē. 7 origo oīm bonorū.
Qđ aūt qui fons ē 7 p̄ncipiū oīm excellēcia⁹ bonū
bonū nullū ee p̄t. sūmū g° bonū deus ē. bītudo g°
nusq̄ rectius q̄ ī sūmo bono collocat. Deus igit⁹ sol⁹
7 ppie 7 p̄cipalit bīus ē. Bīus aūt quo ee p̄t. aut
idipm nō placet qđ est. Quisquis g° bīus ē 7 seipm
dligit. 7 no qđ ipē ē dligit. Dligit⁹ p̄r 7 filius et amor
p̄ris 7 filij vnū sūt. et vnus deus sūt. an ī solo deo
uera bītudo sit. nōn ē. ut 7 quisq; amet seipm et
adiuuēt quisq; alīū. Neq; em bītudo ueā at' diū
posset. imo sūmā infelicitas foret. si p̄ter aīa no
lūtatē se duideret. 7 p candē nā; abiunctē separi
nō possent. Quat g° nā vnū sūt p̄r 7 filius. 7 amor
p̄ris 7 filij. ita quoq; uolūtate 7 amore vnū nō
ee nō p̄t. Uno amore se dligūt. q; vnū sunt.
n° aliud ē qđ quisq; amat ī altero. q; quisq; amat
ī seipo. q; nō aliud ē qđ quisq; ē. q; qđ alter est.
Quod p̄r dligit ī filio. hoc idē dligit filius ī seipo.
7 qđ amor p̄ris 7 filij dligit ī filio. hoc idē filius

dilig̃t i sep̃o. Ite qđ filius dilig̃t i p̃re hoc p̃ dilig̃t i se. z qđ amor p̃ris z filij dilig̃t i p̃re. hoc p̃ dilig̃t i se Ite qđ p̃ z filius dilig̃t i amore suo. hꝰ amor p̃ris z filij dilig̃t i sep̃o. Ite qđ p̃ dilig̃t i sep̃o. hoc dilig̃t i filio z i amore suo. et qđ filiꝰ i sep̃o hoc dilig̃t i p̃re et i amore suo. et qđ amor p̃ris z filij dilig̃t i se. hoc dilig̃t i filio z i p̃re. Audi. utrũ vox p̃ris hunc qđ loq̃t̃ur dat. Hic ē filius meꝰ dilc̃us i quit. i quo m̃i bene xplacui. Non dixt sepat̃. ego m̃i xplacui. neq; dixit sepat̃. ille m̃i xplacuit. neq; uĕ sꝛ dixt. ego m̃i xplacui. ille m̃i xplacuit. Sed dixit. ego m̃i xplacui i ipo. hoc ē. qđ m̃i de me placet. i ipo ē. extra ipm nō ē. q; qđ ego sum ipe ē. Nulla em̃ alia q̃ ipe nō sum. extra ipm m̃i placere nō possum. Hic ē ergo filius meus dilc̃us i quo m̃i bene xplacui. Quicq̃d m̃i placet i ipo. et p ipm placet. Ipe ē em̃ sapia p quã fec̃ oĩa i ipo et naliter disposui quicq̃d tpaliter feci. Et tãto apli⁹ unũq̃dq; opus meũ dilgo. quãto p̃fectius aliud p̃re dispositoꝛ recordaꝛ video. Nolite putare qđ ipe tm̃ sit mediatoꝛ i reconciliatione hom̃. q; p ipm cũa m̃edabil⁹ z placata sit spꝰ cũ meo dicto om̃ creatura. In ipo examino cuncta opa mea q̃ fec̃. z nõ amare neq̃o. qđ ituroꝛ sꝛe illi q̃ anno. Volus ille me offendit. qui ab eius similitudie recedit. Si gꝰ vultis m̃i placere et filĩes esse. ipm audite. Et si forte ab eꝰ similitudine male agẽdo discessistis. ad ipm i mitãdo redite. In ipo dat̃ p̃ceptũ. i ipo dat̃ filiũ. p̃ceptũ ut p̃sistat. filiũ ut redeatis. Utinã tenuissetis p̃ceptũ. sed q; trãsgressi estis p̃ceptũ. saltem audite consiliũ.

Ipm̄ audite. Nunq̄ ysaÿ angelus nob̄ mittit̄. ut qui cō
ditus datus fuit ad gl̄iaz. idem p̄dus ueiat ad medelam.
et Ipm̄ audite. Ipē ꝺitor. ipē i·dēptor. Ipē deus meaī
vos ꝺidit. qui nobiscū ihō solus aduos ueit. Ipm̄ au
dite. Ipē ē forma. ipē ē medicīa. ipē ē exemplū. ipē ē
īmediū. Ipm̄ audite. Nyoms quid causaris ignorāciam?
Ecce ipā te tua nā arguit. ipā ꝺnāt. Nosti qual's sis. vñ
veias. quē fr̄ē habeas. quo mediatore egeas. Ytu adhuc
īpudēt' te defendēdo cont̄ deū clamas? Nosti q; malus
es. Y q; a bono opifice malus fr̄is nō es. Y tessas et
nō clamas ad eū qui te feat. ut ueiat Y·ficiat qui ca
ut ut i·dimat. Noli dubitare de potēcia. Vide opa eq
quāta sint. Nōli dubitaē de sapiā. vide opa eiq quā
pulchra sint. Noli dubitaē de beniuolēcia. vide opa eq.
quō ad utilitatē tibi seruiūt. Nyōstrat g̃t' i suo ope
quātū possit i tua i·dēpatōe. Monstrat itē tibi q̄ formi
dādū possis exspectare iudicē. si nolueris yrē i·dēptorē.
Nemo eu i·sistē pt̄. q; omps ē. Neō fallere eū pt̄. q;
sapiētissimq̄ ē. Neō eū corrūpe pt̄. q; optimq̄ ē. Neō
eū declinare pt̄. q; vbiq; ē Neō eū tollere pt̄. q; eūq
est. Nemo eū flectere pt̄. q; icōmutabil' ē. Si ergo
nolumq̄ eīem sentire iudicē. ipm̄ q̄ramq̄ i·dēptorem.
Quādo p̄dē de visibilibq̄ ad inuestigāda inuisibilia
progredi cepimq̄. p̄ō a corpea cātia ad īcorpoream.
hoc ē rōnalē cātuā īstituimq̄. ac deinde a rōnali cā
tura usq; ad sapiāz dei puenimq̄. Inde neō i·deūtes p̄ō
a sapīa dei ad rōnalē cātuā. Deinde a rōnali cre
atura ad cātuā corpoream. hīta ysideacōe p̄cedemq̄.
Ille ordo ē ignaciois. iste ꝺicīois. q; p̄mū corpoream

ℭatura. que uſibil' ē i ymaiōne ocurrit. Deinde a
corpea creatura que uſibil' ē. i ymaiōne ocurrit. dein
a corpea ℭatura ad icorpoream ymaiō tūſit. Poſtrēo
via uestigatiōis apta. uſq; ad ditorē utriuſq; puenit.
In ditiōe uēo prio gdu ad ymaginē dei rōnal' ℭatura
fta ē. deinde ℭatura corpea ut ℭatura rōnal' i ea foris
agnoſcēt. quid a ℭatore ītus acepiſſet. In ſapīa dei
ē ueritas. In rōnali ℭatura ymago ueritatis. i corporea
ℭatura umbra ymaginis. Rōnal' ℭatura fta ē ad dei
ſapiam. Corporea ℭatura fta ē ad rōnalē ℭaturā.
ꝑ qd' oīs motus & diſpoſitio corporee ℭature ē ad rōnalē
ℭaturā. & oīs motus & diſpoſitio rōnal' ℭature eſſe debet
ad dei ſapiaz. Ut dū quodq; ſuo ſuperiori ſemp adheret.
ꝑ diſpoſitionē n' prie ditionis ordinē. n' primi exem//
plaris i ſe ꝑturbet ſtitudinē. Quiſquis g' uia i//
uestigatiōis de uiſibilib' ad īuiſibilia tūſit. primū
a corpea ℭatura ad rōnalē ℭaturā. Deinde a rōnali
ℭatura ad diſpoſitionē ſue ℭatoris mēte ītuitū ducē
debz. Reuertēs aūt de īuiſibilib' ad uiſibilia. prio
a ℭatore ad rōnalē ℭaturā. Deinde a rōnali ℭatura
ad corpoream ℭaturā deſcēdet. Hoc aūt ymaiois i
mēte humāna ſp ꝓcedit ordinē ditionis. qz nos qui
foris ſum' redire ab ītimis nō poſſum'. niſi prius
oculo mētis ītima penetrem'. Sequit' ſp ordo
ditionis ordinē ymaiois. qz & ſi qñ humana īfirmitas
ad īterna ītēplāda ul' tenuit' admiſſa fuit. diu
ibidē ſtare hāc ſue mūbilitatis fluxus nō ꝑmittit.
Reſtāt igit' nos quātū deus largiri dignatus ē
de uiſibilib' ad īuiſibilium ymaiōez puenim'.

Dūr mens nr̄a ad sementē pacis ideat. & quid sibi ex hac ignaōe utilitatis proueīre possit attēdat. Quid em̄ nobis p̄dest. si īdeo ignoſam̄ maiestatis celsitudinē. & nullā inde nob' colligim̄ salutatē? Sed ecce dī de illo tāo dīno & reconciliatōis secreto īuertim̄. quid nobis cū afferre potim̄. Quid nisi lucē de ignōe lucis uenientis? Hoc em̄ dicēs & nōm̄ ē. ut si a lucis ignōe uenim̄. ad fugādas nr̄as tenebras nobiscū lucē apportem̄. Ut quis scīē poterit. qđ ibi sium̄. si illūiati nō īdim̄? Appareat g' qđ ibi sium̄. appareat quid ibi udim̄. Si ibi udim̄ potēcā. apportem̄ lucē diuinā tōris. si ibi udim̄ sapiāz apportem̄ lucem ueritatis. si ibi udim̄ benignitatē. apportem̄ lucē dilōnis. potēcia torpētes. ad amorē excitet. Sapiā ignorātie tenebris cecatos illūinet. Benignitas frigidos. calore ueritatis īflāmet. Dicite āsō. quid lux sit. nisi dies. & quid tenebre nisi nox? Ut sicut oculꝰ corpis hab; diē suā & nocte suā. ita oculꝰ cordis hab; diē suā & nocte suā. Tres g' dies sūt īuisibil' lucis. quibꝰ iterius spiritalit' mte auctus distīguit. Primꝰ dies ē tōr. secūs ē ueritas. tertius ē caritas. Primꝰ dies solē suū hab; potēciā. secūs solē suū hab; sapiāz. tertius dies solē suū hab; benignitatē. potencia ad p̄rem. sapiā ad filiū. benignitas ad sp̄m sc̄m p̄tinz. Alij sunt dies nri qđ habem̄ exteriꝰ. alij qđ iteriꝰ habem̄. Dies nri exteriores & cū nolum̄ tūsēūt. Dies uō iteriores si uolum̄ p manē ētnū p̄nt. Nā de tōre dī dicit. q; i scīm sdī p manz. de ueritate quoq; dubiū nō ē. qđ p maneat ētnū. q & si i hac uita capiat

tuo tuplena ⁊ pfa in nob erit. cui ipse qui ē ueritas post
ipi iute ēmin ū. manifestus appareb. De caritate ite
dñi ē. qđ cuncta nūq exeadit. Bom dies isti. qui nūq
tnsiit. Illa illu dies malu sūt. qui nō solū nō pmanet sp.
sed nec ad modicū stare pōt. De hys diebus p ppham
dicit. homo sicut fenū dies eius. Isti dies sūt quos
merut culpa. illi dies sūt quos deus gra. De ill' diebus
dixit ppha. In diebus meis ūnocabo. Illi si de alijs
diebus dicēt. aut nō ecia in nocte ūnocaret. Cum alibi
dr. Media nocte surgebā ad confitendū tibi. Sed illos
dies suos vult q; alios dies suos nō amat. sicut ihe
mias dicit. Die hoīs nō desideraui tu scis. Isti sunt
dies quib; plenus fuit iob. De quo scriptū ē. q; mor
tuus ē senex ⁊ plenus dieb. Illi de alijs diebus
plenus ēe nō poterat. qui ūsacra nō erāt. Illos
dies qui foris sūt. solos mali nouerūt. bonis aūt
illi ūternos dies vidē meruerūt. eos qui foris sūt
nō solū nō dilexūt. sed ecia maledixūt. Pereat ūquit
bus iob dies in qua natus sū. ⁊ nox in qua dictū ē. Con
ceptus ē ho. dies illa uertat in tenebras. ⁊ nō sit in recor
datione. ⁊ nō illustret lūne. Illos q dies qui ūtus sunt
potius debem; amare. Ubi lucē nō sequūt tenebre.
ubi enim solis splendore illuiane oculi ītelligēs cordis
mūdi. De hys diebus psalmista cecinit. Nūciate
de die in diem salutare ei. Quid ē salutare ei. nisi
ihūs eius. Huc enim ihūtat aliqs. hoc ē salutaris.
Cum deo salutaris dr. q; p eū ho ad salute reformat.
De ipo aūt iohes loquit dicēs. Lex p moysen data
ē. gra ⁊ ueritas p ihm xpm facta ē. Ite paul; apls

uocat xpm dei uirtutē ⁊ dei sapiaz. Dr ignīz dei sapia
ihūs xpūs ē. ⁊ p ihm xpm ueritas dei frā ē. ꝟstat q:
p sapiam dei ueritas frā ē. Dies g° sapie ē ueritas. De
hoc die suo ipa sapia iudeis loquit² dicēs. Abrahā p:
uī exultauit. ut uideret diē meū. uidit ⁊ gauisus est.
Veritas em dei i dēpeas ē gīs hūani. hanc em pmis
pmiserat. quā memorie dū postmodū exhibuit. ad
aliud q: serpm ueracē ondt. Recte aūt p sapiaz hec
ueritas ipleta ē. a qua oīs ueritas ē. hc alius ad iplē
dā ueritatē mittēdus fuit. misi is i quo oīs plēitudo
ueritatis ꝟsistit. Vnde g° abrahā ad die uitatē exultat.
q: ipleri uitate desiderat. Quā pfecto die tūc p sp;
uidit. qn dei filiū ad i dēpaonē hūani gīs i carne
ul' uerituz futurū agnouit. Dicat² ergo. Nūciate de
die i die salutare ei⁹. Diem sedm de die pio. i diem
trū ueitatē. de die tōris i diē eitatē. primi uni
dies erat. dies tōris. ueū dies alter dies ueitatē.
Actessit. nō successit. q: prior nō discessit. Ecce duo
dies. Vna ē i die trū. i die eitatē. Sed ⁊ alle cū ueū
priores nō expulit. Vbi dies isti. Istis diebus hoies
ipleri pnt. ut futuris supueientib⁹ pītes nō tīse
ant. ubi nūs cū auget² claritas multiplicat². p mū
hoies sub pcō ꝟstituti p legē increpati sūt. ⁊ tepuerūt
deū timē iudicē. q: agnouerūt iniquitatē. Ipm g°
timē. h° iā erat agnoscē. q: pfecto nequaq; possent
timē. si nullomō agnoscerēt. Iam g° aliquid lucis
erat ipā agnois. iā dies erat. sed nondū clarus. q:
pcī adhuc tenebre caligabat. Venit g° dies ueritatis
dies salutaris. qui pcm destrueret claritatem

prioris diei illuũaret. ¶ nõẽ nõ tollẽt. sed ĩmeliꝰ ꝛmũuet.
¶ Sed necdũ plena erat claritas. donec adũgeret ẽ ueritati
cãtas. ¶ ã ipã ueritas dicat. ¶ multa habeo uob dicere
sed nõ potestis portare mõ. cũ aũt uenerit ille spũs ueri//
tatis. docebꝫ uos oẽm ueritatẽ. ¶ dis gꝰ ueritas ut ¶ ma//
la tollẽt. ¶ bona ẽformaret. ¶ ste tres dies sũt dies
tiõris qui mãifestat malũ. dies ueritatꝭ qui auferẽt
malũ. dies cãtatis qui restituit bonũ. ¶ dies ca ueri//
tatis restituit diẽ tiõris. ¶ dies cãtatꝭ clarificat ¶ diẽ
tiõris ¶ ueritatis donec pfcã sint cãtas. ¶ pfte mãifes//
tet oĩb ueritas. ¶ tiõr pene tũscat. ĩ tiõrẽ reuerẽte.
ttũcate gꝰ de die ĩ diẽ salutare eꝰ. ¶ De hijs diebus locutꝰ
ẽ ezec ꝓpha dicẽs. ¶ Viuificauit nos pꝰ duos dies.
¶ ĩ die tercia suscitabꝫ nos. ¶ Nam qualẽ diẽ mr ihũs xps
tercia die ẽsurgẽs a mortuis ĩ se nos viuificauit. ¶ resus//
citauit animũ ¶ grauisi sumꝰ. ¶ Sed dignũ valde ẽ ut
ꝛpendsemꝰ ei bñficã sũũ. ¶ qd modũ ĩ ipõ tcia die
ẽsurgẽte ẽsurrexim ꝰ, ita ¶ nos pro ipõ ¶ p ipm tercia
die ẽsurgẽtes eũ ĩ nobꝭ ẽsurgẽ faciam ꝰ. ¶ Nec credendũ
ẽ qm a nobꝭ sibi ipe uelit ẽtribui. quod prior ipe uoluit
ĩptiri. ¶ sicut gꝰ ipe ut mrãm ĩse ¶ p se salutẽ operet
tres dies ꝓeuolut. ita ¶ nobꝭ ut mrãm ĩ nobꝭ p ipm
salutẽ opẽm tres dies dedit. ¶ Sed qr illud qd ĩ ipõ gestũ
ẽnõ tm ẽmediũ. sed ¶ crẽplũ sint ¶ sacmẽtũ. oportuit
ut visibilitꝭ foris fieret. ãten illud qd ĩ nobꝭ ũuisibilitꝭ fieri
debuit signficaret. ¶ Dies gꝰ ei ꝛtrisceus fuerũt, nri dies
ẽtrisceus ãredisũt. ¶ Tres ergo dies habem ẽtrisceus
qbꝫ illuãtꝫ aĩa nra. ¶ Ad ꝓmũ diẽ mors ꝓtinꝫ. ad sedm
sepultura. ad tciũ ẽsurrectio. ¶ pzum ẽ dies tiõr. sedus

ē ueritas. trus ē caritas. ¶ Dies tiōis ē dies potētie. dies pīs. dies ueritatis ē dies sapīe. dies caritatis filij. dies caritatis est dies benignitatis. dies spūs scī. Dies quidē pīs y dies filij et dies spūs scī. ī caritate diuinitatis unus dies ē. sed ī mē mētis dilectiōe quasi aliū die pī. aliū filius aliū hab; spūs scūs. Nō q̄ nullaten⁹ credēdū sit ēnitatē que īseparabilē ēnā ī operatiōe posse separari. sed ut discretio psonaq; ī distinctiōe opm ualeat ītelligi. ¶ Nī g⁹ potētia dei cōsiderata ī admiratiōe cor nrm excitat. dies pīs ē. ¶ Nī uerō sapīa dei īspecta agnitiōe ueritatis nrm illumi- cor nat. dies filij est. ¶ Nī aūt benignitas dei attenta ad amorē cor nrm īflāmat. dies spūs scī est. ¶ Potētia terret. sapīa illūinat. benignitas letificat. ¶ In die potētie p tiorē mozim. ī die sapīe p stēplatiōnē ueritatis a stre- pitu iudiciī sepelim. ¶ In die benignitatis p amorē et desideriū etnoz bonoz ē surgim⁹. Ideo cū xp̄us sex- to die mortuus ē. septīo ī sepulchro iacuit. octauo die re- surrexit. ut silimō primū potētia ī die suo p tiorē nos a carnalib⁹ desideriis foris ocidat. Deinde sapīa ī die suo ītus ī abscōdito stēplatiōnē sepeliat. ¶ postremo be- nignitas ī die suo p desideriū diuini amoris triumfi- catos exurgē facit. ¶ Una sextus dies ad laborē. sep- tim⁹ ad requiē. octau⁹ ptim⁹ ad ē surrectiōē; ¶

¶ Finit de ope trium dier. ¶ Incipit eplā eiusdē in quattuor qstiones

finit de ope trium dierum ¶ incipit eplā eiusdē ī 4or qstiones una de quatuor

Amīo suo ac ꝓcordialit dilecto. abbati venerabili i xpō. Vltimus fimi H. cū oīs debito. ut sit idē fidei gen ꝺ ē qđ ē ſpēi. Nouī mi die qđ tam mūtas. quā regina mentis ure caritas vos coegit. ut de ꝗſtiōe ꝓpie ꝓua// tacois. mē exiguitatis reſpōſū āpetetis. Y ideo ut nec fatear vires quas mā pīcia nob denegat. urā caritas admīſtrat. Legit em ſen imortuo iacob andita ioſeph glia. ſpūs eī reuixit. Y dixit. Suffi// at m. vadā Y videbo eū anq̄ moriar. ita Y mā ut ſolet rudis ruſticitas, mox ut caritat ure deuocionē audiuit. celerit ad opus ſe excrit. que prius alienis maīb a lecto leuāda languies iacuit. nec mirū. teſte em apło. xpūs ē dei virtus Y dei ſapīa. Salomone uco teſte. ārā iuſti ſedes ē ſapie. Nā g iuſti ſedes ē xpi. atq; xpūs ē deus. Deus aūt teſte apło ē caritas. xpūs ergo ārā ſit deus ē caritas. Si g ārā iuſti ſedes ē xpi. xpūs aūt ē caritas ꝓculdu// bio ārā iuſti ſedes ē caritat. Q̄ uirū g nō ē ſi mūc cari// tas i firmo pectore mētē crauit torpentē. q olim ſuſcitauit quatduanū fetentē. Prima ꝛō.

Q Veſtio uero talis ē. Vtrū tam bona ſint xpi paſſio. q̄ mala ſint ade ꝓuaricatio. Inquidē ade ꝓuaricatio p quīq; mūdi etates. mdelicet ab adā vſq; ad xpm. tā uiſtos q̄ iuſtos ſub obtētu violente dnacois quaſi reos tenuit. Paſſio uco xpi nr etiā oēs iſtos qui ſub

vnm ꝙ etatis spacio nasciū ꝙ nūc agit sexta saluat. ꝙ teste aplo ex hys qui mō sub hac sexta etate sūt neq; fures neq; fornicatores neq; rapaces neq; adulteri neq; auari vel aliqua. regnū dei possidebūt. Sed licet oēs qtūcūq; sub hac etate vltīa a passiōe xpi vsq; ad finē seculi nasciū saluarēt. plures tm̄ puaicacis per quinq; etates dāpnasset. q; passio xpi sub vna sola saluasset. plures em̄ sūt ibi q; hic. Quapropē videt qd nō tam bona sint ista passio. q; mala sint illa puaicacio. hec ē tota questio.

Solucio.

Obscura ē questio. sed assit dns ut soluē possim. Qui triumphalo sce crucis nre vita pelagus ittius ītercurrat. ut liquido nob eā dissoluat. Intendat igr caritas vra. ꝙ si bñ ītendatis multū laborē nrm iuuat. Notādū igr ꝙ tres sūt status hoīs. quorū pm̄ si placet dicat puaicatorius. secūs ueo utrobitorius. tūs ueo confirmatorius. Preuaicatorius ē ille status ī quē adā post puaicacionē cecidit. vbi positus nō potuit nō peccare. nō potuit nō mori. ꝙ ad hūc statū ptin; nō posse nō peccare. nō posse non mori. Utrobitorius ueo status ille ē ī quo adā pri usq; peccaret positus fuit. vbi positus potuit peccare potuit nō peccare. Ideo em̄ utrobitorium statū illum appellam. ꝙ ī medio positus utrobiq; nitat. Cū puaicatorio qui sub illo pmit habz posse peccare. Cū confirmatorio ueo ille status ē ad quē adā q̄nq; ascenderit cēt si nō peccasset. vbi positus nō peccare posset ampl9 nō mori. In hoc statu confirmati sunt angeli post lapsum diaboli. Cū igr nouit fūs

Solucio

esset adā positus ē ī illo statu qu medi ē. qui ubi
tomus dr. ubi potius libez arbitriū si uellet z posse
nō pectare. si pectare nollet acceptu. ad hoc udelicet.
ut sinō pectaret qnz ad superiorē statū firmatoriū
ascēsur ī cēt. ubi coēqlis angel' amplius pectare aut
mori nō posset. Si uēo pectare eligēt mox ad inferio
rē statū puaicatoriū cadēt. ubi potius nc posset nō
pectare. nc posset nō mori. Ita igit ī ubi potius mā
sisset z nō pectasset. soli saluādi ex illo erāt nas
cituri. Ita udelicet ut postq nouissim ī cēt iustus
natus. mox pz z mr cū ōibus filijs. z filioz filijs
firmatoz statū ascēderēt. z singuli sedm ordinē
sedes singuloz apostatarz qui ceciderāt suscaperet.
Qui uēo qz pectauit mox statū puaicatoriū īcidit.
ubi potius z bonos z malos genuit. Dāpnādos
em genuit ideo. qz cū ōi posteritate sua puaicatoi
subiacuit. Saluādos ecā licet paucos udelicet quos
erat gratur ī si nō pectasset genuit. qz prudētia dei p
quā añ oīa scīa suos nouerat. cassari nō potuit.
Quos em psciuit, iqt aptūs z p destinauit iforme
fieri ymagis filij sui. ut ipe sit primogēitus ī multis
fribus. quos aūt p destinauit. hos z uocauit. hos z iustificauit. quos aūt iustificauit
illos z magnificauit. De quib dns ī euā. Sit
nō iqut r. apiet eos de manu mea. Impossibile
ē igit ut illū eoz pdat qui nasciturr de adā esset.
si nō pectasset. Nouit em dns qui sūt ei. Nos uero
illos nō nouim ī. qz teste salomone. nc nos ipos
nouim ī. Nesat iqut salomō hō utrū amore sit

dignus amore. an odio. sed oīa seruā² ī posteꝝ. Ab
ī uno itaq; scdi usq; ī finē. q̄tq; ex nīz electoꝝ nasciū². illoꝝ
duo qui nasciturī essent ex adā si nō pecassēt. oēs
ex nīz hoīm poīti oēs sūt pua'icatoēs filij qui
nūq; debuer'ūt fieri. ¶ ideo ignīb⁹ sūt addicti. pa //
lea ¶ stipula p̄ oēs scripturas appellati. q² mltīpli //
citi sūt sup nīz. ut aut psalmista. Annūciauī et
loquutus sū mltīplicati sūt sup nīz. ¶ Sed quis dise //
nat istos aut illos. nisi ille solus qui nouit q̄ sunt
ei. ¶ Quis em mī esau ¶ iacob discēt. de q̄ nūo
ista'l' ille cēt? ¶ Ait em īquit aplūs. nōdū nati
fuissent. aut aliq̄d egissent boī aut mali. ut secd̄
electionē ꝑpositū dei maneꝝ. nō ex opib⁹ sed ex vo //
catiōe dei ē ei. q² maior seruēt minori. sicut
scriptū ē. ¶ Jacob dilexi. esau aūt odio habui. ¶ Qd
g̃ dicem⁹? ¶ Nūquid īiq̄tas ē apd deū. Absit. ¶ Sed
esau mltīplicatus ē sup nīz. sed nō iacob. ¶ Fuit
um⁹ ꝑus ambo um⁹q; mris sūt filij. forte uno
cubitu ꝛcepti. ī eodē utero ambo forti. eodē tpe
nati. sed un⁹ electus alt' ī·probatus. q² alt' ī nūo
alt' mltīplicatus ē sup nīz ¶ Hmc em aplō teste nou //
si deus dicat. Miserebor cui miserebor. ¶ miaz
pstabo cui⁹ miserebor. ¶ Igit² nō volentis neq; cur //
rentis. sed miserētis est dei. ¶ Dicat em pharoni
scripturā. ¶ Quia ī hoc ipm te exciraui. ut ostendā
ī te uirtutē meā. ¶ ergo cui⁹ vult miseret² ¶ quē
vult īdurat. ¶ Quod si dixeris frustra igit² laborat
ist ¶ frustra peccare ¶ q̄dāz volūt facē timēt illi
q² nō mīi cui vult miseret². ¶ nō nisi quē vult

ĩdurat. si deus vult salvus eos. si nō vult ĩcauāt la
bore. Aplūs rīdet. ¶ hō tu qui es qui respōdeas deo?
Nūquid figmētū dicat ei qui se finxit. q̄d me fecisti sic?
An nō habet potēt figulus lutū ex eadē massa facē aliud
quidē vas ī honorē. aliud ī stumeliā? Quia igitur
sola vasa ī stumeliā fctā. z supp nūz eloz mltplicātā
z nullū eloz ꝓuaricatio possidet. mchil oīno nocet.
Si nō nocet. mala nō ē. si mala nō ē. plus mala
q̄ passio xp̄i bona nō ē. Si em̄ mchil tibi noauit.
qui rapuit q̄d nūq̄ tuū fuit. sic nc̄ ꝓuaricatio q̄
rapuit q̄d deus ī sua ꝓscā nūo nūq̄ habuit. Si
ĩmicus hō q̄ nescīēte vl' dormiēte illo qui nūquā
dormit neq; dormitabit zizaniā tritico supseminauit
mchil obfuit. mala igit nō fuit sed bona. ¶ lectis
em̄ multū ꝓfuit quos turpit admissura ad tps
tenuit. Nā si nō tenuisset deus hō nō fiet. si deus
hō nō fieret. homo angelos nō trāscendet. Vt aūt
deo grās q̄ ꝓuaricatio nō suos cū suis vsurpauit.
deus hō fctus illā captiuauit. q̄ uēo de⁹ suppsit homī
angelis illū supposuit. Volo em̄ inquit pz ut ubi ego
sū. illuc sit z mīster meus. Di g ubi deus ibi hō. q̄ de⁹
homo ꝓuaricatio quos suos tenēs mchil obfuit. nō suos
vsurpās multū ꝓfuit. Si aūt ꝓfuit bona fuit.
si uēo mchil obfuit mala nō fuit. si aūt bona et
nō mala fuit plus ergo passio xp̄i ē bona q̄ multū
profuit. q̄z illa ꝓuaricatio mala. q̄ uīz aliq̄d bona
uuīz aliq̄d mala fuit. Deo grās qui nob' āstionē
exodauit. z plus bonā ee sua passioez q̄z malā
ee ꝑmā ꝓuaricatioez manifestauit. Sed ecce dū

ſtam ſoluim ꝯ. iteꝝ duas forte nō uiciores occur
rere nob̄ uidem ꝯ. Secūda q̄ſtio . . .

Queſtio em̄ ē. Cū deus ſit iuſtus z miſeꝛ
qre ex nūz ſaluādoꝝ aīas creat q̄s pumē
das ꝑſpicerat. Nīa em̄ pumēda nichil aīq̄
faceret ꝛmiſit ꝑpb̄ q̄d fieri ad penā debuit. ut igit̄ nō
ad penā fiat iuſtitia dei ꝛpugnat. Impius. aīaz
ꝑpām ipē deus ſāt. nō ꝑpa aīa ſeꝑaz fāt. atq; deus
ipē miꝛs ē. Ut igit̄ aīa deū ꝑdat. q̄z deus ipē creat
ꝑpā mām dei ꝛpugnat. Hec ē tota q̄ſtio. Soluciō.
Hoc ſit dūs qui ꝓ nob̄ ī nob̄ z nob̄ vīdeat. In
tendat caritas vra. Ponam ꝯ cān oculos alīq̄
hoiem̄ pictoꝛē. qui picturā pulchrā facē uelit. ad
quā nīos colores duos nouit. uno em̄ colore nulla
pictura erit perpulchra. ꝑparat igit̄ ſibi colorem
nigrū quē ſubſternat. z albū ꝑparat quē ſupponat.
Dico q; tā nīus niger color quā albus ā medio
nō hab; color niger uſtioꝛē cum murmuradi ſtra
pictoꝛē. eo q̄d ſit niger aut ſuppōitus. quā hab; alb
q̄d ſit mitidus z deſup pōitus. Utergz pictori erat
nīus z iſte ī ſuo z ille ī ſuo loco. Nō g̃ niger appe
tat locū albi nl̄ medij. nō medius aut albus appe
tat locū nigri. q; nō hoc placet pictori. qui ipōs co
lores locauit. ubi eos magis ꝺueīre nouit. Sic
deus tunitatē fīrus. ubi uolunt carceꝛē feāt. z ubi uo
lunt aulā feāt. qui ꝺueīant aule et fāt. qui nueīāt
carceris hītatiōi. z utrunq; hītatores fāt. ſicut nueīre
nouit. Doctus em̄ pictoꝛ ponē colores nueīenter
nouit. nō hoc facēs mām aut uſticiā amittit.

ſēda q̄ſtio Soluciō

q̄m ip̄a nūia ⁊ ī ip̄o iudicio ſmgula ſmgul' ī locis ſibi
ꝺueīentibus ꝺiſpoīt. Quod ſi color ſuppoītus murmu//
ret ſtra pictorē ār̄e nō ſit ſuppoītus. ul' ſi niger eſt
aſpect pictorē īmiſericordē eo qꝺ nō fecerit ſe albū ut ul'
ita meret̄ nigro ſuppoi. Hoc ē hītator carceris mur//
muret ſtra opifīcē qꝺ ſe nō fecerit hītatorē aule regie.
nūquid murmurat iuſte. Ebrius ſibi nō diſplicet. ſed
ſobrio diſplicat. ſi igit̄ ebrius ſibi placet. nūquid iuſte
ſtra ſobriū murmurat. eo qꝺ ſobrius nō ſicut ille po//
tat?. Hic color ul' carceris hītator ſi ēe aliud uelit.
aut ēe ī alio loco cupit. q̄z illi placuit qui illū fecit
⁊ ubi uoluit illū poſuit. audiat apl̄m qui dicit.
O homo tu quis es qui rn̄deas deo. Nūquid figmē//
tū ei qui ſe finxit dicat. quid me feciſti ſic. An nō
habz ptātē figulus luti ex eadē maſſa facē aliud
quidē uas ī honorē. aliud ī ſtumeliā Dicat ruſticq
utinā eſſem rex hoc ⁊ illud facerē. Si oēs eſſent
reges qui reges ēe uolūt. ubi ineīres ruſticū. ubi
ſullonē. ubi fabrū. ubi carpētariū ubi ſutorē.
ubi cerdonē. ubi ſeruū. ubi mercēnariū. ubi mā//
gonē. ubi mercatorē. ubi medicū? O ēs tm iſta ſut
ridi. Ad ultimū ſi ineīres medicū. dicēs illū eſſe
ſtultū. qꝺ nō optaſſet ſibi regnū. Melius g ē ut ſit
ſicut placet deo. q̄z ſit ſicut placet hoī cuilꝺo. Age
em ut opa figuli uideāt hīt uaſa ī honorē. illinc
uaſa ī ſtumeliā fcā. ad artifīcē ſuū redeant. ⁊ cer//
ea ſic fecerit uaſa ſtumelie q̄rāt. Unꝺ q olla cur
iquit me ollā feciſti? Aſſallē em eſſe uas aquarū
uena. In igne pōita cotidie torq̄or. ītus pulmēto.

feruẽte. foris flãma uente. Vna uero pas aãqriũ hõ nõpa-
tat q3 mtus liquore. foris aeris tẽperie ẽfrigerat.
Vix querelã suã ipleuit olla. & ecce acturẽs vna
cur iquit dñe mi vas ãqriũ fecisti vnã. Mallẽ esse
olla que luceret ẽ igne laboret. tũ tam saporẽ corte cur-
mis ãq3 saporẽ pulmẽta degustat. & frigore quo ego
labore ẽ aqua nõ laborat. Ego vna ẽ meã stumeliã
vas aquarũ sũ. nc aque sapore qui illius ẽ delector.
nc fetore manuũ ancillularũ me ẽtũsereãũ pastor.
sed torq3or. pereat dies & hora ẽ q̃ sũ creata. nc ẽ nũo
ãplius diem redeat. ne alĩ quoq; qd̃ m̃ stulte sferat.
Quid ãso frẽs mei curifex ille suo opi talit̃ strase q̃rẽ-
ti & murmurãti rñdebit? Nõne sic. luteũ ẽgt meũ ex
cadẽ massa oẽs finistis. & ut m̃ placuit vtẽsilia domui
mee apta sposui hõ ẽ hõrẽ. hõ ueo ẽ stumeliã. Tu aũt
quid es qui m̃ aut sic fecisti dicas? Si ẽe qd̃ es uel ẽ
scias te ẽe prout m̃ placuit. qui te fecit bñ. esto qd̃ ẽe
uoluit qui te fecit. Si ueo ẽe nõ vis qd̃ es murmuras
& artifici ẽ ingratus eris. qd̃ eras tũ ẽ manebis. Neq;
em ẽ vtez mris redire pt̃ asin & vbi ẽ fõrẽ ut fiat equ.
qui luceat redire posset. nõ aliud tũ q3 asin vbi fõri
posset. Non de ẽgratis sed de gratis vasis aut ẽplus
habem ẽ iquit thesaurũ istũ ẽ vasis fictilib. Sũt em
vasa thesauri bona. & sũt vasa thesauri mala. q3 sunt
vasa mãe quib placet qd̃ sũt esse & ẽ eis ẽ quos sũt ordine
esse siue sũt ẽ opes. siue nõ. honorati siue stumeliati.
siue ẽ adũsis siue ẽ prosp̃is. siue ẽ celo siue ẽ inferno.
Mallẽ tũ p̃ iudicũ uolũtatẽ dei ee ẽ inferno. q3 uolũ-
tatẽ eius ẽ regno dei. placet illius quod deo. Dũt.

et vasa ire qđ fuit ee nolūt. qđ nō fuit ee uolūt. i ordie a
quo a deo ordiati fuit ee nolūt. i ordie quē sibi ee eligūt
ee uolūt. quē si hīe nō pūt. deū iustū imo eū ordē dicūt.
qđ deus vult fatē nolūt. qđ ip̄i uolūt fatūt. tm i regno
dei cū deo esse uolūt. i inferno ee nolūt. z iustū dicūt
eos qđ deus nō vult qđ volūt. Ubi sibi placet sobrio
displicet deo qui iustus eet si eis regnū daret. iniqs
eos eet si ab inferno eos eueret. qz elās auferret gau
diū. qđ eis exaresceret ex visione stimula tormēti eoꝝ.
Jubet audire paulisp ipā ire vasa murmuratia iter
q rusticus mercatoris oraū attēdit puppia mēdacia z
hys silia quib⁹ dilectat. nō attēdit tūc formā suā tacēs
de prospis inquerēs de aduīs. prosperitati mercato
ris ip̄at tūc celū ailpat uētū iniquū infirmat ymbrē.
vituperat sterilē terrā. spūs fraudā damnat. messi
rē de esse nimierat. oēs anona habūdare. z ideo
suā se nō posse carius vendē musitat. tandē vita
mercatoris cūctis que habz venditis affectat. Mer
cator ueō ipe ul' alt' militis honorē respicat. vulne
ra z milicie laborē nō attendt. mox suas milicias
molestias militari prospeitata. nō militari molestie
ip̄at. an oculos naufragiū nō lucrū ruocat. pcu
losū esse mercatorib⁹ ēsse fectare q̄ritat. tūc merca
cia puppia imeōrat. tandē milicā affectat. Miles
militū ip̄e ul' alt' securitatē electoꝝ videt. labo
rē ueō vigilia z inmēse castitatis discipliē nō videt.
mox adūsa milicie prospis electatus ip̄at. tūc
labor ē arma ferre. vulnera timē. z align ip̄o
uisa sustinere. securā igit vitā q̄ laudat desiderat.

Hec oīs qui uidet fm illū p̄dicat. tm̄ seūt ī diāt. quē
credt selm fugisse nō seutū ee. ai ipe tm̄ scautus vtiq; fit
mūdū se fugiēte. Nā qui diat nolite diligē mūdū neq;
ea q̄ ī mūdo sūt. quis noīe mūdi uoluit ītelligi. nisi
voluptatē turpē aī? Nōem celū tra mare q̄ ī eis
ītinēt. id ē solē lunā stellas nō fugē admonz. sed ne
ēaturā plusq; ēatorē appetam doc̄et. Hec aūt appe-
titus uoluptas ē quā dle usq; mō scautgē. qm̄ tot negō-
cia elegit. ī quib⁹ seqbat mūdū. nō fugit. Sed quid
vasa mie? Audi olla bn̄ cocta. z ideo aī tāgēt ligi
ītulacris nō frangēte. sed timentē. Illos ē em̄ fi-
gul' ut ligula sua fictilia tangāt q̄ bn̄ cocta sctes lau-
dāt. Sic deus corrpit oem̄ sclū q̄ ī rapit. Quid g⁹
diat istud mie vas? Si bona suscepim de manu
dn̄i. mala q̄re nō sustineam? Dns dedt dns ablatit.
sicut dn̄o placuit ita fm̄ ē. sit nomē dn̄i bndām.
Quecūq; ī q̄que fuerit ī igne fuerit. ūsiculū ipi ī cor-
de ruīna z ī electoz nūo ifident te nūa. Nec em̄
dn̄o confiteris hītator ī ferni nō eris teste ps q̄ diat.
In ifernō aūt quis confitebit tibi. subaudit nullus.
Ergo confessio z ifernus sibi nō iuncūt. oēs confitētes
exclusi. mmurātes neo ī illo īclusi erūt. Concludēdū
p̄cipaliē nō ē deū iniustū sed creat iustū. si creat
aīās quas nouit punīendas. nec īmisericordē. sed po-
nens ī hoc misericordē q̄ ī probor tormēta. gaudio
electoz seruiūt Nec ē ill' dolendū ī hoc plus q̄ soli
z lune ceterisq; ēaturis. de suo labore ī quo eisdem
seruiūt. Nā em̄ sca sūt ppē hoīes electi. nō ipsu.
Nu cla sicut nō uidet solem lunā terrā aquā

acrē ignē oīa sibi seruīē. sic ī rq̄ pōit malos ignē
torq̄ri debēt. ut ī eoz tormēto gaudiū ceſſet. q̄z
malū ſſpiciūt qđ miſeīcordit euaſerūt. tāto q̄ magſ
creptoꝝ ſuoꝝ grās ī ferūt. quāto ardēt ī alijs qđ ipi
euitare ꝓpter potuerūt. Tercia ꝯſtio

Queſtio mchylomin ſ. ē. ſi nō ſaluāt̄ miſi ſaluādi.
Qui erāt ex adā ſi nō peccaſſet naſcituri & eue
Qius nō dāpnāt̄ miſi dāpnādi. qui ſup illū
nūz ſūt multiplicati. Vtrū laborādū ſit. ne pereant
futuri. Vnde nō faciāt q̄cq̄d noluerīt ſaluādi.

Quas cauſe ſūt aut elā licet ſint Soluēo.
ſaluādi auerte a malo. ꝫ facē bonū debeāt.
ꝫ eā laborare ut ꝓmiſſū ignū accipiāt. ꝓ ꝛīa eā
ē iſta. q̄z deus uſq; ē. ꝫ nullū ī liquit ī punitū. ideoq;
ſi peccauerīt puniēdi ſūt aut ī hac uita ꝑ tribulaa
onē tpalē. aut ī alia uita ꝑ purgatoriū ignē. Ioz
cepit eū de ſ. oēm filiū q̄ ī caput. nō aūt oēm ī caput.
quē corripit. Vnde ꝛa uēo eā ē. q̄z de ſ. mōrs ē multe
q̄māſiones ī domo eiꝰ ſūt. quāto q; quis deuocior
fuit ī op̄ibus boīs. tanto delectabiliorē māſionē
habebit. Tercia eā ē q̄re licet ſaluādi ſit. tñ bonis
op̄ibus ꝫ orōib; ſ. debēt qđ eis ꝓmiſſū ē adipiſci.
Beatus ipē quā mētiri poſſe ē ipoſſibile dicat ab̄
he. In yſaac erit ſemē tuū. ſcđm hūc tpus uenīā ad
te. ꝫ habebit ſara filiū. Ipē tñ abrahā legit̄ dñm
p̄ſſhoc rogaſſe ꝓ ſara. eo qđ eſſet ſara ſterilis.
ꝫ ibi dr̄ qđ exaudiuit illū deus. Nūquid abrahā
dei ꝓmiſſioni nō credidit. ſed poſſe fieri q̄ dñs
dixerat dubitabat. ꝫ ꝓ ſterilitate uxoꝛis. poſt

acceptā ꝓmissionē rogabat. Absit. Scriptū nāq; est. Credidit abrahā deo & ꝑputatū ē ei ad iustitiā. Aur gut rogabat qđ nō posse nō fieri faebat? Vt suo exē plo elās oñdēt bonoꝝ opm labore & orōe ēe adipiscē dū. qđ tm nullomō sciuit sibi nō ēe reddēdū. Hmc ē qđ cotidie ī orōe dmca dicim. Adueniat regnū tuū. qđ tm credim nō posse nō esse uenturū. Saluādus igr laborādū ē. & orōibus & ceteris opib ut ꝓueiant quo uēturi ꝑ gram erāt. Sed dicet aliquis. Vtinā ꝓueīre ul' ad ultimā māsionē quea dāꝝ ualeā. suf ficiat tm ibi ēe. nolo alius ascēdē. Nun hō diat ut hoc deat qua ītētiōe dicat. Cor suū discutiat. Vtrū sibi hō dicat pigri corporis iquitas. an sē sobrietatis humilitas. Si em hac ītentiōe hō dicat. ut malit hīē ultimā māsionē sine labore q̄ sūmā ad hoc ut laboret. nc etiā tpā ultia ē digni. q̄ sibi eligit. q; pig seruꝰ ē. & probus. grē dei īgtus. Si uēo tali ītētiōe hō diat. qđ laborare nelit quātū possit. & tm ꝑ oēm labore suū. ultimā īuenīre uelit. nō ultia sed sūma māsione ē digni. q; grē dei benigne rndet. Nun em se humiliauerit exaltabr. Dāpnādi uēo ārē dubtē a malo. & facē debēat bonū tal' rō ē. q; licet scr tū sit ī īferno nulla ē dēpcio. tm nō oēs hītatores īferni equalit sūt punēdi. Nun em plus mali & min nꝰ bom fecerit. plus & sepꝰ crucīādus erit. Semel uēo ē semel tm ī die q̄ septies torq̄ri. Vtile est uero etiā dāpnādis cessare a malo & facē bonū. Sic aut bono utile ē & malo. oīs ergo hō dubtat a malo. et faat bonū Quarta qstio.

Questio ecia est. Utrū qui nasciturí erant de ada. si nō peccasset oēs cuiscūq; mēbri ēent. an alt altro dignior. Quia cū nūc oēs patres sint i pcto ad adam. qd tñ solus ipe fecit. ita nūc oēs sa essent i illa obia qua ipe solus seruasset. Et aūt oēs equalit ēent sa. q: oēs eqlit obedientes filij. nullus ibi altro sador. q: oēs eqlit sa. Sed i paradiso qui equales dr. q: equales ibi ē. nullus labor ineit. i quo alt altero plus laborās. scor fieri posset. alioqū paradisus nō eet. si labor ibi esset. Hec ē tota questio.

Soluno.

Si ada nō peccasset. oēs paradisū eqlit sa perpetuā obiaz ēent. Sed si oēs eqlit sa ēent ideo alt altero sador nō esset nō procedt. Licet cū ada peccauit. i illo pcto originali oēs eqlit patres sumq. et tñ alt altero plus pctor i actuali pcto crīste. Licet igit oēs ēent boni alt altero tñ maior eet. labor ueō illi nullus esset. sed tñ talis dt apposita res esset. i qua quāto alt altero fiet deuotor. tāto sador eet. Adam eī post culpā a dño vocatus. q: erubescebat. manu uerēda. nō os qd ei medicat oppuit. qre hoc fecit. Et erubescebat magis os qd cōmederat tegere debuerat. q: uerēda que nō cōmederat. Sed q: illi cōdiuisse feius ē hō ut q: diu deo obediret. tū diu caro sua illi et oia visibilit creata obediret. mox ai deū spnebat oia seruata sibi ee. Et prio suā carnē. que erat pria senciebat. Caro eī uēo ipa nō nisi sua fortitudine ipugare poterat. Fortitudo aūt eius i lūbis ei. et ptus i umbilico uētris ei. illi dicto cui uoluntati caro ab eo tpe q: pmū peccauit sp obedire cupit

Una igr̃ fortitudo carnis luxuria. hanc illũ pered⁹ velut arma⁹ eũ pugnat. Nec uõ senacẽ te nouã suo uidetur dño anatlulã fedã ẽpugnãtẽ. erubuit ꝙ uõ nõ os sed uerẽda oput. ꝙ adhuc oput. quocẽs suã iniuriã sibi illatã dissimulat. Cotidie em̃ homo iniuriã sibi fieri sentit. cũ oẽm cãtatã q̃ sibi obedire debuit sibi xp̃iã fraꝫ ꝛspuat. ꝙ tm̃ cũ istud ignoscẽ. ꝙ qual⁹ sint. ꝙq⁹ nũc sit. nõ aput quid aliud q̃ miseriã suã dissimulator oput. Ire iusto dei iudicio n⁹ dñatur pssab⁹ maris ut deus p̃cepat. n⁹ volucrib⁹ celi. nec bestys tre. quib⁹ si nõ pectasset ita dñaturus erat. ut ad p̃ceptũ colla p̃berent. ꝙ ut cibus ei fieret spõte oblũberet. Nunc uõ oiã ei adulant⁹. Terra hoi q̃si hosti suo ĩsidiat⁹. ut p̃mat. q̃ eius spm̃ aggrauat. Cadẽ leones lupos serpẽtes oẽs bestias malas hoi nutrit. ranas aluces uermes pediculos pulices muscas acomita. malas hẽas ad ĩcolatũ hoie. Aquata quoq; hoi ĩsidiat⁹. ut extinguat. amara fit ut suat. alia pisces suos celat ne hõ inuedat. Ser michi domin⁹ sepẽ hoi ĩsidiatur. cui pestifer effat⁹. nubes glomerat ut pluuias inundas sata subruat. easdẽ cõgelat. ut ingrat ꝙ grãdinet. quo sata uineasq; sterrat. Homo etiã hoiẽ ipetit. q̃ uineta arbusta ꝙ sata purit. ꝙ ea que homo elaborat. ut sint ignis ita ut nõ sint. ꝙ aliq̃n sil'pm ꝛsumit. Cat itaq; ad mare. ac̃q si pt̃ eũ extinguat. Cat ad siluã leones ꝙ ursi si pnt̃ illũ ingulãt. Domi si latet fures timet. si quescẽ mult⁹ pulices aluces omẽs mali timores eũ inquietãt. q̃ oĩs cãtata suũ creatorẽ uindicat. q̃n hoi eius hosti ẽpugnat. Hec sũt g⁹ iniurie

cotidie hoī illate. qs aī ipe male dur⁹ quasi dissimulādo
celat. velando ignoscē fugit. quid aliud fuit. q; uerecū//
diā suā abscondēdo quasi pria manu uerēda operit?
Adhuc⁹ nō os sed uerēda abscōdit. Voluptas g⁹ qua caro
i-pugt aīm iest. ex pīo pcto. qđ si nō esset uoluptas
nō esset. Si ueo uoluptus nō esset. coitus ipe qualis//
cūq; labor esset. Adhuc em cū oī uoluptate sua nō sine
dolore pagitur sepe. Sed q; corruptio i eo nō esset. ita
aliquis labor i esset. tm dolor ul' aliquid fedi nō in esset.
Hoc g⁹ opus erat i paradiso filios procreare. et hys ce//
lestia dāpna repare. i quo ope q; hō aliquātusp labo//
raret. utpote cui oīs uoluptatis delācio abesset. quā//
to alter alteri i illo ope fieret studiosior. tāto fieret suo
creatori charior. Non g⁹ oēs erant uni⁹ meriti futuri
licet essent oēs sc̄i. q; qui plures regno i-pando i mit//
terēt. maioris meriti esset. qui nouissime nasceret
ultimus i regno collocaret. Si em alij coæquarentur,
et nō quarent ut primi. alij ueo quarent eum et nō
quaret ut nouissimi. alij ueo et generarēt et quā//
rent ut oēs medij. primi uiste simo loco. ultimi ultimo.
medij medio ordinarēt, ut diuersi seruissent et pri⁹
nascerēt. Quod si etiā apud mūdi phos et ab ill'
fere i oēs nationes diffusus ordo iste. iā i successiue
uitē ut sedes uacuas i hybis semi astāt. ul' aduenienti
nō assurge nō audeat. absit ut deū plus q; homes
erubūdū credam. si regnū suū absq; ordie illum
stituisse credam. Amplius. Apostate angeli qui
ceciderūt nō oēs erāt uni⁹ meriti. sed alt' altero altior
pro nūc demōes sc̄i alt' altēo ē melio negtie iferior

Nunc em tūc fiunt dlaor. nūc ē meāto īferior. Dunt
īferiores p meātū dusy. qui ⁊ cubi ab īcūbēdo dicūtur.
eo qđ cū aīalibus ⁊ cū mulieribꝫ stulte amātibꝫ. qđ hīc
nō pnt. nocte ī usu sub spē amati uiri ueūt. totūq;
qđ uir facēt pficiūt. nisi prolē nō gignūt. qui ⁊ pilosi
ī usura uolant. Et dicūt īquit pilosi ad alterꝫ alt.
Ysti itaq; īferiores sūt q; neptunī. nequiores uēo satiri
q; dusy. peiores uēo faunicoly q; satiri. nēquiores
uero bacūc q; faunicoly. Bacūc demōes sūt q
etecta cruce īsūmis digitis auriculorꝫ pedī īcēdē
eos docēt. ī quibꝫ hītant. Nequiores etiā sūt cane
lupi ⁊ulpes leone. ursi apri ⁊ mico-nes q; bacūc.
Nā ideo bestialibus cēnsentꝫ noibꝫ. q; illos ī quibꝫ
hītant hoīes silibus q̄litatibꝫ p crudelitatē efficiūt.
Sic ⁊ basiliscus ⁊ draco de quibꝫ ps. Eruc īqt
deus a framea deus aīaꝫ meā ⁊c Et euāgelista. At
tēdite īqt a flis ꝓphetis qui ueūnt ad uos ī uestimē
tis ouiū. ī trīsecus aūt sūt lupi rapaces. Et ps.
Tradēt īquit ī manꝫ gladij. ꝑtes ⁊ulpiū erūt Ite
Sup aspidē ⁊ basiliscū ābulabꝫ. ⁊ conculcabꝫ leonē et
draconē Ite. Erue mā ut eū aper de silua. Ite. salua
me ex ore leōis ⁊ a cornibꝫ ⁊ mico-niū hūilitatē meā.
Hūibus q̄q; hys deteriores sūt illi quīq;. tīo-r nocturnꝫ.
sagitta uolās ꝑ diē. negociū pābulās ī tenebris. ī
cursus demoniū meridianoꝝ. peior hys gula. dete
rior luxuria q; gula. peior auaīa q; luxuria. peior
ira q; auaīa. peior tristīa q; ira. peior īuidia q;
tristīa. peior iamꝫ glā q; īuidia. pessiā aūt oīꝫ
ē superbia q de hys āgelis oli spūtibꝫ demōes fecit.

Sed hō ad hoc fact̄ē. ut mās hoēs qs ista ī celo habuer̄t
possidēdo celestia dāpna ẏparet. nō g̃ oēs erāt vn̄i
ẏeusdē meīti fitui. licet oēs boi. Nā si q: oēs sā essent.
ides oēs vn̄i essent meīti. igit̄ oēs ī eadē māsione
irapēdi cent. Si nec oēs ī eadē māsiōe manerēt ce//
tere māsiōes oēs pt̄ illā vacue ẏmanerēt. Si aut
aliq̄ māsio vacua ẏmanet. hō nō oia dāpna celestia
ẏparet. Hoc aut̄ ē ipossibile. scriptura teste que dicat.
Cōstatui ēmios pl'oz nūc nūz filioz isl'. Si aut
nec ē. ymo q: nec ē. teste bt̄ meōre vno bto g̃orio
tot hoies illuc futuros. qt̄ stigit ibi āgelos ẏmanē.
Impossibile ē nō tot qt̄ ceciderūt angeli hoies re//
dire. Si tot redeūt. aut ī illoz māsiōibus. aut
alibi manebūt. sed alibi nō erūt. ī illoz g̃ loeis
erūt. Si illoz loeis erūt. māsio nulla ẏmanebit
vacua. si māsio nulla ẏmanebit vacua. g̃ nō oēs
erūt vn̄i meīti. sed diūsi. aliquī ī diūsis māsiōibq
nō ẏmanerēt. Amplius. Rez om̄a deo ēatez alia
sūt ī aīata. ut lapides. alia eūata. Aīatoz uero
alia sūt īsensibilia. ut arbores. alia sensibilia. Sē//
sibiliū uēo alia sūt ur̄onabilia. ut pecudes. alia ur̄o//
nabilia. Ur̄onabiliū aut̄ alia sūt mōrtia ut homo.
alia īmōrtia ut angelq. Hīa aut̄ ista dignitat̄ ac
meīti ordīe differūt. Digniōr ē em̄ arbor q̄ ē ac
viuit. q̄ lapis qui ē sōlū. nō aut̄ viuit. Rursus
digniōr res ē pecus qđ hab: ēe ẏ viuē ac sentire
q̄ arbor. q̄ hab: tm̄ esse ac viuē. sed nō sentire.
Digniōr quoq; ēatia ē hō. qui hab: q̄tuor dona.
ēe cū lapidibq. viuē cū arboribq. sentire cū pecu//

ribus, ītelligē cū angel' q̄ pcus. qđ tria tm̄ hab3. ee
viuē 7 sentire. Rursus dignor ē angel' hīc q̄q;
esse viuē sentire ītelligē nō mori. q̄ homo. qui licet
habeat ee viuē sentire ītelligē. nō tm̄ hab3 nō mori.
q̄nō em̄ homo mortal'. Spēali quoq; dignitate si-
gula differūt. Int' lapides dignor ē topazius q̄
vile saxū. Int' uero que sūt 7 viuūt. qđ vil' alno,
quā chalcedonius pdo. Int' q̄ sūt 7 viuūt 7 sentiūt,
dignor ē leo q̄ simea. Hic quoq; eor q̄ sūt viuūt
sentiūt 7 ītelligūt. dignor ē alē alterō. Licet em̄
philosophīa nō ītrapiam' simaz qua ostat hūana nā
filiis pile terre ee que i vna pte ē calida. ideoq; vi-
tractātus sequēs pollicē quo libet eā ductus. Im
altera uēo valde frigida. ideoq; nulli pollia tessu-
ra. Im medio uēo tēpata ut possit. sed tm̄ vir pol-
lice duci. Et hoc nor esse probam' vt hō qđ sūt
hoiēs leuit' qđlibz ītelligētes. 7 difficilt' ītelligētes
alij. 7 sūt alij qsi medij. si dsaīt qsi capaces. si
uēo nō dsūt quasi ebetes. tm̄ rōni 7 essētie rr
sam' credetes. vt hō qđ deus oēm c̄aturā sic feat.
ut altera ab altera esset dignior. vt hō videm' qđ
ēiā hoiez ita feat ut alē alterō esset supior. Si
em̄ ea q̄ tm̄ ee hūt. 7 ea q̄ hūt ee 7 viuē. rursus q̄
ea q̄ hūt esse viuē et sentire a se iuicē feat per
meritū suū differre. licet sint ab ipō hoiē. Et rursus
angelicos spūs qui hūt esse viuē sentire ītelligere
īmorles ee feat dignitat' meito ad se iuicē differre.
qui sūt supi hoiez. qūo sic solū hoiez alienauit ab
ordiē ut solus nō hret qđ oīs creatura habēbat.

Ho ergo homo ē cū lapide. viuit cū arboribꝫ. sentit cū pecude. itelligit cū angelo. q; aliq̄d ē hō nisi ista oīa et differt dignitate. differt gͦ hō ab hoīe meito ꝙ dignitate. ergo nō vmꝫ meritoꝝ oīs homo esset. licet ad ā nō peccass// set. sed alē alteri ē et sugio. ꝙ iferioꝝ. lig oīm ifimꝫ. tñ ē ꝑ ꝓmā obiaz scis ꝙ bonꝫ ꝙ iustus. sic nō alē alteri ē peioꝝ licet ꝑ ꝓmā ꝓuaicacionē sint oēs peccores.

Exhortacio mgri Hugonis cuiusdē. ad virgines. et ut patet ituēti

O Virgines ꝓfessōi quā deo ispi// rāte vouistis ꝙ dignū honestati quā ipō fauēte ducitis. sermonē nup̄ i iuētu vro depmē cepe// rā. sed necessitate itueris icūbēte. qđ me differre tpis angustia nō ꝑmittebat. pauca dixi. multa q̄ dicenda erāt reliqui. Cū aūt discessisse tpꝫ scripture quā differe aggressus fueraz. vtilimus vrīs studijs sensꝫ me ꝓuocauit. ut traditū vrīs vob̄ itē nō ꝓlixitate ūboꝝ ad itelligēdū difficile ꝙ vgmbꝫ sūl' et ꝓ exercitū sc̄ī ītuētib̄ habilem

plātata

Audite me diuini fructus. & quasi rosa sup
a riuos aq̄rū fructificate. Deus equidē catholi
a xp̄iani ex fide tanq̄ radice toa bom
opus. diuini fructus merēt appellari. Sed dū pro
cessu tps quidē tramitē diuise arripuit diuisa
oīa. ad ist̄ar fructuū cui⁹lib⁹ arboris. alij lesi dete
riorant spēm ingenti decore. ut sūt illi qui alligati co
iugio. aut secclis ītēti mūdi negocijs frequēt exer
dūt. Alij putrefiūt & hūt despectui. ut sūt q̄ fla
gicijs & facinorib⁹ iquinā mūdi. Alij blādiente
uenustate cortices a mordētib⁹ ītern⁹ ume corrupti.
n⁹ mora ai execratiōe despuī. q̄les sūt q̄ de spēcie
sēctatis. hūani captāt gr̄az fauoris. At uos quib⁹
studij fuit. i dei gr̄a īnocētia baptismat⁹ ītemerata
ppetuo custodire. qui etiā licitis quātū phas erat
nāe & seruī put quoq; & illicitis uosmetipsas ac
celeraſtis abnegare. & sic deo libere seruituras
uos tradidistis. Uos iquā diuini fructus estis. q̄
a bona radice fidei nō degenerastis. Est si quidē
i uob⁹ ps illa eminētior diuini fructꝰ. quā i tūedi
tpotens ē hūanus āim⁹. n⁹ pt̄ ferre tam diuinū
fructū. ingīitatē dico q̄ i malle hūilitatē sita. p̄mū
fiunt hospitiū dei uenietis i mūdū. Diuus mi
nister alle supcelestis ferit nouū sup terā. & uidit et
approbauit ingīitatē hūitatis. & ingressus illud nō
aspuit & exinde egressus clausū dimisit. q̄m diuinū
bonū q̄d pelegerat. delere omīpotēs nō uenerat. Et uos
quoq; q̄tz ingīitatē hūili corde seruatis. spēcle dei hūita
culū estis. q̄m q̄d tur alij i aīa pualet. uos i carne

mēto integritatis dei gestatis. Proinde uos singulare
agnū sponse sponsi sequimi quocūq; ierit. Uos solūmō
cantare nouū cātabitis. qđ nēo poterit dicē, nisi qui
apparuerit illuc cū iūgitate. Qđ ē illud cāticū nullus
scire? Iūgitatis ē gaudiū. Uere nouū. qz diuinū. qz
ptinz ad yoiez nouū. ad yoiez dei. Equidē hoc gaudiū
ceteri sci etsi nō cātabūt. illud i sedibus habēdo, sucinēt
tñ illud habētibus. gratulādo. qm̄ i illa bēatudie amab
quisq; primū suū sicut semetipm. Uides tm̄ unusquisq;
primi sui aggaudebit pmo quātū pprio. Uos quoq;
iūgibus prīe eritis. q̄ p expimētū carnis eo euo spe
ea corpis nalitudie a mūdi sluctudie i sipiscis.
qñ uos frui suo sclō y caro ītegraret. y difficultas non
obstaret. Perpēdistis em̄ prudēt. qz mūdus tristis y
saupia ē. Et qm̄ qui uoluit ee amicus huius sclī ini
micus dei statuit. proinde iugit cupiditatē et
mōdiū amicitias fastidistis. y abiecistis. y suaue
xpi iugū y amicitias dei affectastis. In cui amore
si pfectē proficiatis. teste dīna auctoritate dico. qđ
y uos iūgitatis gaudiū sequeretis. Ut quippe za
charias pphā. Quid em̄ bonū ē nisi ē. y quid pulchrū
ē. nisi frumētū electoz. y uinū gīminās uginēs.
Frumētū ē homo dīnus. qui de sepo i cuia loqr.
Nisi granū frumēti cadēs i tra mortuū fuit. ipm
solū manz. Quod frumētū q̄ uere electoz ē. soli ela
tante scīatis frumēto. carnes sc filij dei. filij iūgis
debēt uesci. Bonū dei ē. y ideo i tra tali frumēto
solos electos bonū y placidū deo ē. Sed iudem
ipsos hoc uesci frumēto. Quod g̃ y ideo habūdāti

dāpnāt² tamq̄ sacrilegi r aptores. qr rēpria clēr. sbi
vsurpat audacia i²probor. Est ueō q̄ marie xp̄us
i eo frumētū clēr. q° puritatia nō attigit i²prob̄oꝝ
de quo eisdē clīs loqt² aplūs dicēs. Nunc sursū sut
q̄rite. ubi xp̄us ē i dextra dei sedēs. q̄ sursū sūt sapite
nō q̄ sup̄ t̄ra. Xp̄i aūt sedētis i dextra dei feruidus
amor i cordib⁹ sapiēciū ea q̄ sursū sūt. nō q̄ sup̄ t̄ra
tpm̄ ē vinū gmnās vigiēs. dū iebriati obliuisāī² q̄d
p culpā fuerūt. y i sacrabilit appetūt uidē que p
fidē gustauerūt. Hoc vinū tā ardēs sc̄i amor gmnat
vigiēs. i quoꝝ psona iocūdat² p̄s cantās. In deo
spauit cor meū y adiutus sū. y refloruit caro mea
Spauit cor meū y refloruit caro. qm̄ corde p spem
eleuato i deo a corrupcōe sua i²floresat i celestimōia
caro. sed ne ēsse caro de sua deflorcōe gliet². ideo
i²posuit et adiutus sū. A quo insi a deo i q° spauit
ei⁹ cor. Diligentissiē uō ē cogitādū q̄d dicat. q² h°
vinū gmnat vigiēs. Gmne siquidē fructq̄ defecēt
rapit. qm̄ fructus p̄i⁹ germinasat i germine. germē uiri
desat i folijs. deinde pulchre uiuiat² i²floribus. adulti
nū fōrt² ipe fructq̄. Est aūt germē teneritudīū tocui
nimietat⁹ i²ducacōe. et ut p̄ficiat tpatiū tps y suaues
auras desiderat. Nec oportet i nouāde vigilitati putāre.
ut q̄ūq̄ aīa cupit. cā plene i²parare studeat. mo
res suos p̄fōē castigare. vagos cogitatus mētis.
spectaculoꝝ lenocinia oīa. lasciuos sermōes lingue.
y auribus interdicat. alimētq̄ imoderatē carnē simplic
nō sūat. Imploret ite y salubres spūs sā auras.
quib⁹ aspirātib⁹. celestiū desiderio i²ferueat. sicq̄

trigetᶻ dulaꝝ lacrimaꝝ ybrib⁹. ut sibi ī carnēt̄ plenū
pudicae. mortificat voluptatib⁹ noxijs det deus. Hic
amor pfectus dei gñat virgines ī pūti selo. Hfiaet aūt
cū mortuis de corrupcōe surgēt ib⁹. frēm fuerit re
lū nouū ⁊ tra nouā. Sed sciēdū ē qđ virgitas ita re
nouata ⁊ virgitas īuiolata itez se differūt. Hiqđē
ut exēplū gra āliqd dicā. ihūs dñs filius ē ypetue
virgis marie. ⁊ iohēs euāgelista filius ē eiusdē virgis.
ipo dño ad cā dicēte. Mulier ecce filius tuꝰ. Nunc
aūt dubitet. qđ nullū īferiori mō iohēs q̄ xp̄us
hīc virgis ē filꝰ? Nisi tm excellēciori modo iohēs fieri
illi meruisset virgis filꝰ q̄ ceteri discipuli. nō spēaliꝰ pre
ceteris aplis acquet eā idem discipul⁹ īsuā. Ita casti
tas p⁹ violacionē habūdāciorē gra ⁊ fortitudiē. oī
excepto sensu voluptatis renouata. excellēciori modo
q̄ ceteraꝝ virtutū castitas. q̄ cā ī uite titillacōes
carnis fugiāt. ad virgitatis ascendꝫ fastigiū. nꝫ tm equi
pare pt illibate virgitatis meritū. Modū aūt filiacōis
iohī date a dño. ⁊ modū virgitatis ī pate sāmi amoris.
gñināte vno. ⁊ credē pro eo debem⁹ ⁊ solū deo no
tū ee fatem̄. Igit̄ et vos q̄s īmor̄ sponsi p̄dulcis amor
custodiuit virgitate ītemerata. ⁊ vos q⁹ p⁹ exptum
selm feruēs amoris diuini vinū virgines gñinat.
Vos inquā diuini fructꝰ sapiāꝝ dei audite ⁊ obe
dite. et quasi rosa plātata sup rivos aquaꝝ fruc
tificate. Rosam ad ē ipm florē qui de spīna procedit.
fructū facē neo vidit. sicut flores mltaꝝ arborꝝ vide
m⁹ florē ī fructū. Vere q̄ quīq; sensus hoīs vnus
quisq; suū pasū hnt. visus naq; pulchtudie pascit.

auditus melodia. gustus dulcedine odoratus fragrantia.
tactus mollicie. ronabilit̃ censet. qm̃ que quisq; p̃ficiatur
sensus rei alicui⁹ p̃ fructus. Aditum ¶ aũt rosam duos hoīs
p̃mulcere sensus. visũ pulchitudie. olfactũ odore. ¶ Ite
rosa q̃ nullũ hũe putabat ¶ fert optabile fruc
tũ. ¶ Tanci ei⁹ speciositas ⁊ odoris suauitas. multiplicr̃e
ip̃ius fructus. ¶ Que porro ē spūal' rosa'. nisi optie co
pōita moribus aīa? ¶ Cuius pulchitudo. ē uerecūdia gra
uitatis. ¶ Cuius fragrātia ē fama sanctitatis. Vos ergo rose
estis. que deo ī sanctimonia vite ⁊ ī morū simplicitate
seruit. ¶ Cui vram ī humili hītu sidebat grauitatē.
qui vram ī oī motu ītplant⁹ uerecūdiā. rose dei
pulchitudinē videndo pascāt. ¶ Sed q̃ raro humanis
oīl' sicut decet p̃ oītū vrm̃ apparet. Deus aut⁹
spectib⁹ assistere gaudetis. Famā vr̃e honeste
conuersatiōis spargit ī ī motis orbis. sicq; rose fue
odolencia multos absentes ī fiat xp̃i em̃ bon⁹ odor
estis ī oī loco. ¶ Ergo ⁊ qui vos tales videt. ⁊ qui tales
esse vos audiūt. glorificāt p̃em vrm̃ qui ī celis est.
qui rose fue desiderabilem. ut tā bonū faceret fructū.
¶ Sed meminisse debem⁹. q̃ sy⁹ rosa que sic fructificat.
sup riuos aq̃rū dicit⁹ plātata. ¶ Aq̃ noīe spūs sanc⁹
aliq̃ deligit⁹. sic⁹ ī euā⁹ saluator testat⁹. ¶ Qui credit
ī me iquit sic⁹ dixit scriptura. flumina de uētre eius
fluent. aque viue. ¶ Hoc aũt dix⁹ sicut sequēs exponit
euāgelista. de spū quē acceptur erāt credētes ī eū.
¶ Pluraliē aũt aq̃rū appellatiōe p̃t⁹ multiplices
aq̃rum utilitates. ītelligit⁹ spūs sanc⁹. qm̃ ⁊ aq̃ multi
plices sūt. ⁊ necessarij usus. Aq̃ igit⁹ iste spūales

gr̃es sūt. ¶ Aqrū vitā quo nō sil' quo libet defluūt, sed alī
alio. alius alio adūtēdū pgit. Districta sūt affr̃ūs vtutū.
qm nō oībus oēs pari mō afficiūt vtutib⁹. sed ille ma
gis ista. iste amplius illa vtute afficit. Itaq; pcordial'
amor spūs sc̃ī qui affr̃m suggerit vtutū. multiplex
ē rumis aāq;. Placuit ueō rosa plātata sup riuos
aāqrū i tpe suo graciosē ab vnigenito ēmoq; exhi
bet sui spēm z odorē. Inde aūt si eudlat⁹ mambus q;
auertet⁹ actus marcescat. z grām suā amittit. ita
fidel' aīa si fixa i appetitu vtutū ab amore spūs sti
mulis lacrimis irrigēt. grām decoris z fragr̃ācie q;
sup̃ descripsi copiosiorē exhibē ꝓbet. Jam ueō si
ab affr̃u vtutū z ab irrigatiōe ītīm amoris ei⁹ itēcio
ersicet⁹. famē decoris i moribus cū odore bone opinio
nis mīt manus tēptatoris marcescēs amittē cogit⁹.
Vos g⁹ q; i modū rose fructificate ꝓferēdo coram pūtib⁹
decorē honestatē z q; i dolēcā fame ad absētes aspgi
nis. nē a tāta grā deficiatis. fixū aīm i appetitu vtu
tū habetote. i amore spūs sc̃ī lacrimas fluēntes frequē
uo sipās irrigate. Et q; scām Jhesucriz nēte ē sequi
bonā famā. spūs sc̃us multiplicat ad ꝓferēdū odorē
exultat dīnos fructus. Sequit⁹ em. Quasi liban⁹
odorē suauitatē date. florete flores. q; si lilīū date
odorē. Dixi i vno hui⁹ tractatu. me facturū sermo
nē. nō solū ad vigiles sed ad eos q; sūt ꝓ⁹ exptū sc̃i
timētes. In pcedēti aūt vsu vigilibus locutus ē. q; nō
mīcto z q; marie ꝑ dīnos exprimūt fructu. eo q; vigi
tas ī carnata diuīnitas sc̃a ē fructu. Et qm ꝓsta
timēcia eaq; nō ags voluptas tāq; ibertilles. sed

que uoluptate deseruiẽ tãq̃ fortes. Super ẽgibus i hỹ quẽ
ppositu ad exponẽdũ iussũ sub appellacõe dnoꝝ fructu
ũ ad tpãs loquit spũs sctũ. dnm spũs. Nucsi liba
nus iquit odorẽ suauitat habere. Libanus mõs est
odorifera ꝙ fertil arborũ mltãq̃ cẽmmet ceḋrus ar
bor mirũ odoris. ꝙ iputribil nature, quẽ ꝓdelucet
arbor ꝙq̃ mõtis illi arbores q̃ proferũt odorẽ
lybanus dr hĩc eĩdẽ. Sed qr nõ arborũ. sed libã
fit hỹ mẽtio. atq; ut sibẽm sicut libanus hab eãt odo
rẽ suauitat ad dnos fructꝰ dirigit amonicio Cõ
sideremꝰ ꝙ ĩceptacõe; nõis quid sit appellacõe nois
libani debeat ĩtelligi Libanus ĩceptat dealbacio Rẽ
quãlib; dicim dealbatã cum dissili colori albus sup
ĩducit. Nigro quidẽ colou tãq̃ magis ntrario albus
suggioni solet, colos si qui si multq ueniẽt stupidu
cat nigrũ colorẽ nõ tegẽ, sed exacuare ꝓbat. Con
uersacio igit seculari sectatores suos ꝓcul dubio ad
ingredinẽ ĩteloꝝ deducit. Et quãto maiori cupi
ditate cũa mũdo ifirmat. tãto teteriꝰ ingredine
defõrt. qr quotiẽs peccat. totiẽs sese cupã fedat. quãto
q; amplius deliquit tãto magis ingredat Jam ued
sui ꝓfectꝰ malorꝝ ꝙ desperacionẽ uenerit. nichil ꝓrsꝰ
a ingredie dyaboli mun ualuit. Sed cũ eusmodi
aiẽ supna miseracio ĩtencionẽ seipã sideradi lar
git. ut ingredinẽ sua perpẽdat. ac turpitudinẽ eru
besat ꝓfecto ꝓme lacrimas fudit quib eã mũdatoꝝ
iterius sederũ abluit. q udelicet aia si peculiari
grẽ dono nõ eque nr tantis ꝙ sed ipẽsioꝝ studio
ꝙ affectũ ĩsistat sue mũdacõi qi ĩsuperat iquinacõi

magis ac magis a nigredine sua in candorem proficiat. donec
cuncta to presentis appetitus totius noxie delectationis plene
dealbata. ipsa splendeat intore puritatis. Hec libanus. q.
dealbatus sua manu artifex, hec mutacio dextere ex gre
celsi. qd ante q erat nigra libidis sceno mutata et in castita
tis candorem gre dono. hic libanus qualem dat candorem
Admirari q; visa vl audita tanta mutacione. qd ex feda
sua et ante pulchra. ex nigra candida. benivoli laudant
benignitatem datoris. ad imitacionem autem dulcedinis vite emu
dacionis. Hec tamen et qd de libano more refert. q; odore
inde manante reptilia venenata aut extinguit aut
effugat? Ita malivoli cum laudari audiunt emendacio
nem aut libr a peccato desipiscit. statim vita penitencie ex
inordinacione depromentes prioris vite ex bono odore
per invidiam corrupti mortui in mente. De quo videlicet
odore aut aplius. tanq; spiritual libanus. Alys quidem sum
odor vite in vitam. alys autem odor mortis. Cum profecto
aplius q; erat dealbatus per gra. longe late q; manabat sectam vitam. Unde premisit. Sicut vos odor suma
in os loco. Que premisi de libano debeo affirmare
auctoritate. et elucidare exemplo. Psalmista in ps
penie et remissionis orat deum dicens. Asperges me hyspo
et mundabor. lavabis me et super nivem dealbabor. Hyssopus
humile et herba vdonea purgando pulmoni. ideoq; signat
humilem penam. de q et salomon dicat. Si spus potestatem habe
tis super te ascenderit. locum tuum ne dimiseris. q; curacio
cessare facit peccata maxima. Quod et breviter dicit. Si tem
tacio diaboli cum potestate habet tempta tibi ut in peccatum
animus consentiat penam q; inscitor ydiotis locum

tuū ꝓfatur ne dimittas. ymo illā fortē tene. q̄ ipā
ē curatio que cessare fac̄ maxīa pēa. Quid uēo ē hui⁹
pīna. nisi qđ hō de ꝑtēta uoluptate ꝓcordialit̄ dolet.
qđ se tā dignū nīa iudicat. ⁊ deceps deliquare facinoris
tanuet. huiꝰmodi cordis ꝛcessus tā ꝑ uoluntis pulmonis
secreta purgat. ⁊ sic deuotā deo aīaz mūdat. Hec autē
mūdatio q̄ huīli pīna aquirit⁹ deitatē. ⁊ hoīs ē opus.
Deitas ex grā ꝓueniente. hoīs uēo ex studio uolūtatis bo-
ne. ne sit ī eo grā dei uacua. sed ī mēte obtēpante
sp̄ grā dei maneat. Iam uēo qđ sequit⁹. lauabi me
⁊ sup niue dealbabor. sup habūdātis ē dei largitatis.
ꝓmiserat quippe mūdabor. ⁊ subsecutus dicit deo la-
uabi me. cū mūdatiōe ꝓdicat lauacio. In mūdo
em quid lauat⁹. q̄ quidē ut mūdū quid fiat prius
lauat⁹. Sed hō ī reb⁹ agit⁹ humanis. ut prius fiat la-
uacio. p⁹ modū sequit⁹ mūdatio. Ac ipsā ī teriore hoīs
īnouatiōe prius p pīnaz a pcīis hō mūdat⁹. deinde
cūdē deus lauat. ut sup niue dealbet⁹. Quid autē
ī mūdato lauat ut dealbet⁹? Utiq; ad ī eo lauat quo
sibi ihesū ꝑ pīnaz mūdatione ꝓpinquat. Est em tēpor
quo ad pīnaz hoīez ꝓpellit. ⁊ bū pentētē. mūdatū
a pcīis reddit. Denīq; amor dei inimīcās aīaz a tēpore
lauat. ut nō tā tēpore pene peccare desistat. sed de-
siderio deo placēdi. deī uidēdi delectet⁹ iustitie totus
famulari. Tūc sup niue dealbat⁹. hō ē quātū
fare nō possum⁹ tm̄ puritatē. tm̄ ⁊ pulchitudiē
ei ī fusa dilāo diuinitat⁹ ꝓpet⁹. Nichil em ī rebus
ē uisibilib⁹ qđ tādoni niuiū possit ꝓferri. Talis
paulo dubio fuit ē maria magdalene. sic dealbata

que utiq; tā nigra erat tamq; famosa iflagitijs. ut
ꝙsi gñro noīe peccatrix nūcuparet. Sed tandē ere
besteꝰ nigredīs sue turpitudinē. vsopo pmē aspgēda a
sūmo pōtifice xpō ad emūdationē uēit ad ipm et
lacrimis se mūdatā audiuit ab eode dicēte. Dimit
tūt tibi pcā. Sed ita mūdatā quō lauit dūs ut
siep mine dealbaret undeam. Certū ē qd maria de
pctis suis ideo penituit. qz dāpnari pro eis timuit. et
digne pentēs mūdari meruit. Aduero a tiore isto qs
dubitet q; pfte lauerit dūs mariā. an amoris sui tā
imēsā ītulit grām. Cuius amore erga ipm dnm teste
ipo ē euāgelio. testes lacrime qs fixe pō pacīte. teste
pciosū unguētū qd fudit sup ipi capt ām passionē.
testant et aromata q emerat ut ungeret mortuū
quē despabat ī surrectuz. Crepuit ei uberimis
amore frequēs uisitatio illi monumēti. Indicāt
et uberes fletus pro absētia sacri corpis qd putabat
ablatū. Uflagitabat sibi reddi. Quātū pioro dealbā
fuit dicat ipe qui dealbauit Maria īqt optimā
ptē elegit. q nō auferet ab ea. Maria illa duōū mīq
cū erat ī cīuitate peccatrix p mūdā et lota. ecce deal
bata bone pīs īmigatoz excellit. q chori quoq; scaz
tudinaz supeminet pīs ī optimā ptē superaltata.
Ubi ē meito insi ī choro ẽgenah. Cōtulit illi tm donū.
spūal' amoz. qui ī ei pectore ardēs. oēs affectus car
nis ad puritū sui ipsius. tātaq; mūdicia ipm ecīa ei
corpus dealbauit. ut q ī pmē ī tuo pedes unguēti
tui manibus ungere. et ore osculari meruerat.
postrēo meruit ei quoq; sactissimū capt ē ungēdī

manibus strictas. Dedit et excellentis ei castitatis testimoniū qñ de dilectus illi qđ spectū p̄ resurrectionē incorruptibile corpus suū. aīe oēs alios illi ondit. et p̄mā incorruptionis norue p̄cōnē ea fecit. Manifestauit libanū exēplo. odorem quātā idolēcia q̄ suauis emanat ab illo. Refert euāgelista ihēs ea in cena apud bethaniā dñm pedes unxisse. et domū ex odore unguēti ipletā esse. Quo uidelicet designatū e. qm fama p̄me de uocatōis et amore illi⁹ ipletura foret mūdū. et admiratōē illi⁹ aūatura multos sodalū. ut fiat qđ dicit. Quasi libani odorē suauitatē habete. Sequit. Florete flores. et uitutes producite. Et magis ac magis exhortās ad p̄ficiēdā sme q̄ i liq̄ uitutes inutiles sint. adiungit q̄si ului date odorē. Et andor etem illi decorē indicat mūdissie castitatē. Cui⁹ odor e delectatio xp̄i uitutē inplacato creatore. Quid aūt sigt aureolus color latēs in uiteon illi nisi speciale remuneratōē uigilitatē. q̄ secerint a ceteroꝝ scoꝝ p̄mijs? De q̄ remuneratōe nēm est aliquid dicē. ut qm uos admodū exhortatus sū ad appetitū eminētissie uitutē p̄ferēdo aliq̄ de glia tribuatis labore quē habet. fateor magnū sed tm laudabilē in custodiēdo tm bonū leuiādū spe magni p̄mij In ysaia scriptū legit. hec dicit dñs eunuchus qui custodierit sabbata mea et elegerit q̄ uolui et tenuerit fedus meū. dabo eis in domo mea et in muris meis locū et nomē melius a filijs et filiabus. Eunuchos hic appellat q̄ se castrauerit p̄pt regna celoꝝ. i. qui carnalia desideria et opa ex toto p̄ adipiscēdo regno

celorū fidelius ministrauit. Hos qui defendebat attendite, qui custodieret ista sabbata mea. Antiqua sabbata erāt q̄ cessabāt ab oi op̄e seruili. q̄ p̄ parabāt audiē dis legis p̄cepta. q̄ gaudio ⁊ deliciis moderate horas disp̄ebāt. Vere sabbata fuit dei cessare ab oi p̄ā legi dei obediēdo studiū dare ut uitutes scās p̄ro deliciis hre ipsius sc̄o gaudiū ⁊ munus possidē. Et addidit. Et elegerit q̄ uolui. Nō dixit q̄ p̄cepi sed uolui. Ygnitatem quippe nō p̄cepit deꝰ. sed uoluit seruari. Ypa eligi pt. q̄m uoluntatis bonū ē. Hoc em̄ placitū ē uoluntati. Deinde sequit. Et tenuerit fedus meū. Hu em̄ dicit fuit ad uotū ygnitas. efficat deꝰ ad hoīe; fedus. q̄ p̄uari ia nō licet. Qui uō fedus tenuerit audiat uera ce p̄missionē dei. Dabo igit eis i domo mea ⁊ i muris meis locū ⁊ nomē melius a filys et filiabꝰ. Domꝰ est dei supna celox p̄ria. cuius ē fuit eminētiores glorie regm celest. In i munitate oe gloria ygibꝰ dabit deus locū ⁊ nomē melius a filys ⁊ filiabꝰ. q; digniore mā sionē q; ceteri sc̄i sortiēt i domo p̄ris. ⁊ excellētiore glia; nō superiores glorias ultus. Nomē quoq; me lius obtinebūt. Qm q̄ gloriosius nomē. q; igne a deo appellari. Surgies em̄ agnū sequi quocūq; ierit. Scribe nomē. scribe locus melior a filys ⁊ filiabꝰ q; maior dignitas. maior laus ignis. ⁊ cumulatior beatitudo. qm̄ q̄ mundiores fuerūt corde ⁊ corpe. eo p̄fectius agnoscit de diuinitate. Ad ultimū infert deꝰ. Nomē sempiternū dabo eis. q̄ nō p̄ibit ieternū. Vanus quippe q̄ a deo ad scōs Dirigit nō ē tūsitoria. q; nō ē falsa sed p̄manēs. q; ē uera, uitas em̄ ieternū ystat.

Vos aũt quecũq; amore celestis spõsi voluptates earũ exhorruistis, credite indubitãt' q̃m cũ p̃ uĩã quã ingresse estis. ad eius visionẽ puenietis. maiores q; dimissis delectationes ip̃erpetuũ obtinebitis. Vũ aũt psalmista dauid. Notas mi fecisti vias vite. adimplebis me leticia cũ vultu tuo. delectationes i dextera tua usq; in finem. Amen.

Incipit Hugo de dignitate humane nature

Prologus

Legere quibus ubi et exempl' saluatoris scripturas p̃mi scriptis spũ sco dedicatis. instructi nos p̃cipue quib' datũ est nosse misteriũ regni dei. plenissime ad imitandũ et faciendũ. ad ne fugiendũ sit agnosatis. Sed licet saginati spũalib' epul' ea q̃ de immunda olla fuerit oblata fastidiat. tñ labia mea nõ phibebo. nec ideo quescã. q; pemtus reuelandũ nõ e ad pura rodiat cautas. ad dulcas inmedat humilitas. Quidẽ multe sũt humane vite mẽ nob' exprobrãda di defuis. sed extirpandi et plendũ e si quid boni pius sicut affuis. Nũq̃d nõ ifructuosa plim'. vite q̃q; sustentat. Nũquid nõ de arctos cortice arbor pulcre faces defert? Nũ sepe de corrupto nutris mulcedo pulus liquoris elicit? Nũq̃d nõ cinis mortui. igne triuũ oput. accendit? Nũ tenũ putredũ tres sepe iertũ fecundore segetẽ fiat? Nõ g' oia q̃ prosũt i se bona sũt. sed ad' male esse ignorat. licet male sit diligẽt' cauiat. Nõ itaq; nra etas vita saã requirat? sed si quo sibi salubre loco inuenerit apprehendat.

incipit Hugo de dignitate humane nature. prologus.

Hedy attemus. Nūc ad ea de quib⁹ tractare dis-
posuim⁹ disponēte ꝓuidēte & adiuuāte dño uerbē
aggamur.

¶ De dignitate hūane nāe. Capl⁹ j⁹
¶ De lapsu hoīnis sedm
¶ De curatione cordis. tam
¶ De obstinatōe eoꝝ qui carnē tm sapiūt spūm

Incipit liber primus de hūane nature dignitate.

Capl'm primū

Dignitatē hūane nāe. ad itelligē-
dū deū. sibi q; seruiēdū ee creatā
totaus dīne scripture testat⁹ auc-
toritas. Hūc oīb⁹ creatis creaturis
ingenio roē & itellectū ꝓcellens
cētā corpis habitudiē. cetera ani-
malia ad celestia suspiciēda acqrēda. sese erigēter
erectā ee demōrat hec ia sue dignitat⁹ oblita. nāli &
sancta lege ꝓcepta. uniuersis q; uacuis animis seruiliter
mācipata spretis celestibus q; suis q; substrata uolup-
tatib⁹ ī sinū ītrītū mūsabile sine ꝓceps collabit⁹. Et
ūre hoc? Numquid hec corruptio ēatoꝝ ipūtāda ē? Ab-
sit. ad ymaginē quippe dei factus ē homo. Vnde ḡ ī
hoīe meū? Hū poca ab ipīs suis ꝓcupiscētijs hon-
gnt⁹ estimādū ē ī iniuriā ēatoꝝ creatū esse hoīez
tū pcō. sed ex ꝓcesso sibi libēo arbitrio ītulisse paz.

De lapsu hoīnis Capl'm sedm

Deatrucēo aliqs. Indeus bon⁹ bonū hoīez cā-
uit⁹! ūre corruptōi subiectū ee ꝓmisit?
Nō iquā ītē fecisset. si hō ꝑditus libēo caruisset

arbitrio. ℣Posita ē hoī opio boni ⁊ mali. ostensa
ē ei via uite ⁊ mortis. ⁊ preuit uitā ⁊ boni ꝑmiū
elegit mortē ⁊ boī ꝺtrariū. Nōne mai⁹ ꝑmiū exp̄tā
ret. si ex corruptibili tm̄ ⁊ catus deo obediret. q̄
sinta createt ut peccare nō posset. Cū si fieret libtas
arbitrij i hoīe iam ꝑisset. Sed nō ad iniquitatē nō ad
uitā nāturā tm̄ sim⁹. Ergo ubi libtas ē. nāritas nō
ē. Item. Si nāritas ē corona nō ē. si corona nō est
libtas nō ē. ergo si libtas ē corona ē. Ipā eāq̄ dei
mīa qua nos nascēdo ⁊ moriēdo idemit. ut eitas
q̄ iudicij qua examiabit ergā hoiēs euacuaret.
Vñ enī mīa nisi p̄cessisset culpa? Aut q̄re iudica
ret. si nō esset q̄d uiste puniret. Constat g⁹ hoiēs
cū bñ creatus fuit libere usurpasse arbitriū. illud
nobile ornamētū suū nāe facies vicīū unde req̄
debet ꝑmiū. sēpiternū exspectet iteitū. Lapsus est
hō pro meit⁹ peritur⁹. qui sm̄az dīne pietat⁹ sui
exigētibus culpe īmutās dyabolice seruitutis
cyrographū ꝑnaiādo ꝺcepit. Iam quippe sequēs
oīs ꝓgenies iteriisset. nisi dispositio dei ītueiente
sacrmēto suu aduētus subueīisset. Quid multa?
Ab antiq̄ seruitute miserīcordit hō ideptus ē. usup
gram ⁊ ignū cū trā ⁊ exiliū meruisset adeptus ē.

De creatate cordis capt̄m iij

Quid ut⁹ hō dicitur? ē? Qua ipudētia superba
ei negligētia poteit excusari. Honor prior
ysedes reddit⁹. dei filius ꝑ adoptionē efficat⁹. celes
tis hēditat⁹. Apos homo peccare nō erubescit. iteq̄
nūms miseabilit⁹ ad priorē captiuitatē relabitur.

Qua duricia cordis. q̃ cecitate usseda mẽ deũ nõ itue.
Quare nõ sp̃ hab; añ oc̃os illud apli. tu aũt scdm
duriciã tuã y ĩpenitẽs cor. thesaurizas tibi ĩ die ire
y ĩuelacõis iusti iudicij dei. Nõ sibi applaudat de
secura ĩpunitate peccãdi. nequiciaq; suã prosperos
gressus. cũ augmẽto eñ sceleris creset cumulꝰ
dãpnacõis. De huiꝰmodi ĩduratꝰ dñs p̃phã.
Attendi ĩquit y ausultaui neõ qđ bonũ ẽ loquat.
neõ est qui ꝛcogitet y dicat ĩ corde suo. Nõ sca
tenebris obuolutos ad ex̃teriores deuolui
mẽ. Decretas cordis meditãda. deq̃ legit. Quia
deus exercuit mẽtes ifideliũ ymi scdi. Dũ eñ ĩ cõsi
derate y ꝛeuerẽt peccat. ĩ cecitate cordis ĩaurutur.
Quare Quia ĩspem dine gr̃e p̃dit. dũ deus hoiẽ;
pꝰ desideria cordis sui ire p̃mittit. ut ĩ ꝛpbũ sensũ
ruat. Cõtẽpnit eñ cũ ĩ psidũ p̃cor̃ veneit. et
misit ĩ affectũ cordis. De hꝰ salomõ ait. Beatus hõ qui
sp̃ pauidus. qui aũt mitis ẽ ruet. corruet ĩ malũ.
et iterũ. Peccãtes uirũ iniquũ ĩuoluit laqus. Qualis
laqueus iniquitatis y ĩpietatis sue quo opatus ẽ. no
luit eñ ĩtelligẽ ut bñ ageret.

De obstinacõe cor̃ qui cecitate ĩm sapiũt. iiij

Quãuis ĩgnosse ẽ erret hõ qui tm cecitate dñatũ
accepit. qđ illa irrõabilꝰ ecognoscat q̃re
solus ignorat. Voluptatũ iseruies totisq; ebrens
modis ĩuians. deũ sibi suũ mitẽ fecit. eiusq; per
quẽ mitem pacat pꝰ tergũ reiecit. sed aplius ait
Ecce mitem mitẽ ecas. Ds aũt y hinc y illas delet.
Ut nõ ure ceus efficat cũ a lũe mitate deserit.

Vnde fit ut uoluptuose ꝙ nūcdo. ītrat cor̄ crēatē.
ex crēatē negligēcā. ex negligēcā pcūdi ꝫ ſuetudīē.
ex ſuetudīe deſpacōē. ex deſpacōe ꝓcīā mortē.
& heu q̄ leuis & q̄ dulcis ē deſcensus ad mortē.
ſed q̄ grauis ē finis. & q̄ amar ꝫ. Illuc illuc cur̄o
paſta melle uoluptatū ī ſcō. ſel amariſſimū po//
tatura ē ī ꝛchēne ītēdio. Lib'tas cur̄nis ſeruilē auz
reddit. & ꝑ hoc ḡdus ſecū ad mortē ꝑtrahit. Vnde
quidā errones dixerūt hoīez male fōi a deo. ſz ex
duab⁹ duiſis q̄ ībus ſibi ꝛrījs. Quoz prauaſmā
tātō ꝫſutāda. quātō ē ī iniuriā fōris iucioſe pro//
lata. Cū em̄ exiſtat hō ex hijs duob⁹. aīa q̄ a deo
diuāndi & ḡēdi ptātē hab; ꝑ roez. deinq; ꝑ itellam
ꝫplēdt. & nāliter bona ē. corpi ſuo dignitate quadā
& auctōitate ꝓcellit. Corp⁹ uo nālit creatū ē bonū
& mūdū. ſed pri⁹ ꝑ originālē culpā uiciatū. deinde
ꝫcupiſcētijs ſuis & uoluptatib⁹ q̄ ſpōtanee ītrax
ē dyabolo mācipatū. Illud cū aīe ꝛpugt. et aīa
illi. ī hoc ꝫflictu. aut coronabit⁹ à pumet⁹ uirtutiz.
Dū em̄ aīa ſeruiat q̄ regē & rēgre debuerat. utrū//
q; mort⁹. Et cur̄o ſpūi utq; meret⁹ uitā & ꝛgnū.
Non g⁹ hui⁹ diſcernōis atq; ꝫflictus deus ē cā.
ſed hoīs culpa. Vñ illi qui cur̄nis auīā ī deſide//
rijs fāmt ī creatōīe ſuū thia ītumelioſe & irrō//
nabilit raalāt⁹. uitioq; ſuoz culpā quib⁹ aīaz
ſeruilē facūt ē atoꝛi obiciētes. Erigat g⁹ aīam
ab hac ſeruitute xp̄iana lib'tas. ut cū ꝑ dei ꝓpoſi//
tū ad utā creatus ſit. & ꝑ baptiſmū ī creatus.
nō ita ī ḡtus ſit q̄ū aliq̄o bñficijs dei ī cōpeſet

ſcō d⁹

Non obduret cor eū credēte. sed īdultā gr̄as dīne pietat(
medelā pia ꝫ pūctōe p̄pīat. ne nimis īrepetēs. ni
mis īduratus. irrecuperabilit̄ ac turpit̄ hosti succūbat.
Cum ēgīū uter ad p̄īaz īuertēti curr̄e cessā ē p̄ gr̄az.
offendicula sc̄lārū blādicīaz ꝫ ualeat. Ut si quīz denūādo
detinet. nō sp̄ īmineat. ne felicē illā p̄dat supne hered
itat(sortē. q̄z p̄ xp̄i īcurrat morte. Ad hui⁹ b̄ātudis
p̄miū obtinēdū. pri⁹ ē a uicīis abstinēdū. Ille quidē
qui p̄ sua mīaz pro te īdīnēdo sese obtulit hostiā. i
uertēti bñ negatur. Ē uenia. Et celsitatē uite tue
q̄ uā meruit ubīo fructu p̄ne tādē erausa ꝫ īmi
nētes ictus securis euitare festīa.

Explīat lib⁹ p̄mus. Incipīt capl̄a libri secūdi. ij

De malor̄ pena q̄ pacīē⁹ mtra Isaīaz. Capl̄z ꝫ

De eis qui tēpā Isrāelitīaz peccādi ḥnt qđ dīcte nesciūt. iij

De mīa dei. terciū

De eis q̄ desperāt p̄ magnitudīe peccor̄. q̄rtū

Quod desperare sit peccare īsp̄m scām. quītū

Quod oīs desperās hereticus ē. sextū.

De malor̄ pena q̄ pacīē⁹ intra Isaīaz. Ca. p̄mū

Vocatos īgnīōēz glie dei q̄ mūdi cor
de seruat⁹ sp̄ūali alacritate feruētes. nō
carnali desidia īmissos ēe oportet. et
illuc totā aī dirigē uolūtate. q̄ ītēma
bilē exspectāt felicitatē. Vilescat eis p̄nalis gl̄a. q gl̄ia
nō ē. sed peccādi materia. Secure Isrāē thesauros acq
rāt. ꝫ acquisitos fauorus ul' gr̄e ḥuane p̄cio uēdicāe
p̄meditāt. Illa ēīm ēgl̄a. sicut aut aplūs. Gl̄a mea hec
ē testīmīū Isrāē mee. Ḥec sicut iustus ēgl̄ia. sic i

1 Explicit lib' p̄m' incipit lib' 2 q̄ tā / 1 Secundo pēa q̄ patīē⁹ mtē Isaīaz ca' p̄mū

iustis ē pena. hui⁹modi exhorret. nudum ī formidat. suaq; ipaz cogitacōez ne ad ysaiaz ducat fugiūt. sed ūi fugientes effugē nequūt. Hui⁹modi mundana dū delere per nāz nolūt grauē sp̄m sepōs ferūt suaz. quā p̄ peccādi acquisierūt ysuetudiez. erubescentes salubrē ysitere. qđ eos nō puduit tā vilt' opari. Vñ fit ut multo grauiori ītrīseas tabescāt angustia. quā ex trīseas affectu fuerūt ī exercēda corpis voluptate. Sibiq; ipis abhoīabiles sepōs abhorret. sibiipis displicent. Et ī minētē p̄ ītritū dolorē et penā iam ītra horribil' ysaie ystaui ḡuissia aīa d'usioe p̄sen tāūt. Recte g⁹ si iusta sit. ītte eis ip̄mat ysaia sua ut cadē mēsura q̄ mēsi sūt ei ipi ī mensura eis et qđ turpit' īgesserūt. turpit' aceperūt ī uo mat ill'. Nō itaq; estimādū ē peccōres licet exterī floreant. eaā ī p̄ta malox ip̄unitate ear'. sed ītopabilī torq̄ri. quā ī oīb⁹ mūdi delicijs voluptuosius possit habei. Si em bone ysaie testiomū gla est. nōne p̄fuse ysisio? Nā sicut ḡ ītatat ad ūtutē augmētū. ita ī cursus ad ysaiaz p̄cōres deīmētū. Recurrūt em nō ut p̄terita p̄ nāz deleant. sed ut ipi ysideaade pterita. sibiq; ipis diffidētes. peiora p̄cedētibus augeāt. De hūjs qui tantā habēt ysuetudinē peccādi qđ dimittere nesciūt. ij

Illes et hūjmodi si quisq; zelo dei ductus ad pnā ī uocāe velit. ultro aūt. hos a cibis bul' epul' inutrit. oī aure corpis dedit. ad h⁹usq; deuenim⁹. ut nr̄ mō eaā si uelim⁹ abstinē possim⁹. Nūo abstinebim⁹. q̄ nūq; it uolūtate nr̄a

reiunauim. Nūo sme scabitu eim. aūt sacris
diebus ab illicito abstinuerim. Aut qūo flebm. ā
sp ridere iocari nugis q; delectari solebam. Quatīs
luxuriātes oculos. līgua loqtē. īmoderatos corpis
gestus. manu voluptuose āplexātes. īsup venerē
qsi īnatā tohibē poterim. Delicatus ⁊ mollib sp usi
hordos ⁊ duros hītus suscipiem. Qalib ⁊ aligu
mētis īsuū ītrōitū ꝓpitio ruūt. Qui quodā ste
ptu fastidietes. arbitrio editoris salutē suā ⁊ mor
tē līquūt. Qđ pro pietate suggerēt īderisū ducūt.
⁊ ad ꝓpetrāda deteiora aiāt. Nūq nō ure
moruū. qui ita scīt quo moritū sit īgdū. De
talib dns aut ꝓphām. Frons mulieris meretrīc
fta ē eis. ⁊ erubescē nescierūt. Indurauerūt faces
suas supā petrā ⁊ noluerūt redīi. Nūquid si tales
ruerit noluerīt. deus aūtē ab eis. Absit. Totus
eī deus mia ē ad ruerteres ruertat. Ruertetes
pīno affectū ut resipiscāt hortat. Di stēpnt. nō
stēpnt. si līquūt nō līquit. Nōne gre ure homo
si stēpnt mouit. aut tātus mie dei sm apūtur.
Di pecrat. aut ita negligēt pseuerat. aut si pseue
rat. qre pseuerādo despat. Fugiat ad eū quē offēdt.
qui offensus ut rapiat nō ira. sed mia; ruertēti
ondt. Licet diu stēptus. eū diu sustinuerit. licet
p scapisceras suas eū effrenē ire ꝓmiserit. si ī
mometo ruertat. ruertētē eū de ut siluū rapit
⁊ āplexat. gaudiū ī celo ab āgel pro eo celebrat.

Quis ergo De misericordia dei iij
miser qui ceas. aī tāta ⁊ tā ineffabilē mia;

dei nō obstupescat. Quia rōe pt̄ ip̄hēdi. q̄ ītellāi
uestigari. Nolo īquit mortē pēōris. ꝙ pietas īenar-
rabil' q̄ ſtēpta nō punit. ꝙ dulcedo ſingularis.
q̄ tam affectuose ocurris. ꝙ mīa īcōp̄abil'. mīa
īcōp̄hensibil'. mīa dei ꝙ ſūma. o dulcis clemēcia
q̄ tā pacīēr negligētes toleras. tā clemēr īuocas.
tam puro corde mīaz ꝛnisionē desideras. tā leuit'
delicta īlaxas. ꝙ grā nō ſtēpnēda pecātib⁹.
ꝙ ſuauitas āplectēda penitētib⁹. ꝙ suauis ēm
dīs ē bnīsis. ꝙ mſeacōes ei⁹ ſup oīa opa eius
ꝙ hō mſer q̄d cogitas. q̄re nō curris. Quare ī
expansū mīe dei sinū dū tps habes nō ītras?
Nulla ēmīs q̄uas. pīā dei bēignitatē ſtēpnat.
q: tu ꝙ mīor ī dēpto: īuertēti ī media suę pie-
tatis nō denegat. Mīsēcordia dei ee ī dēptis.
mīa dei ab ānqu ſeruīt̄ seruitute ereptus. mīa
dei ignatius. mīa dei de exilio ad pīaz ciuitatis
uocatus. q̄re ſtēpnis? Quare ī pcō tuo more-
ris. q̄re te cotidie uocātē mīaz dei nō īueris?
Quare desperas? Quare sacrīaū deo acceptū
nō exatas ī te cordis ſtritioēz ut celerē dei īuēi-
as mſeracōēz De eo q̄ despat̄ p̄ magnitudīe pcōr̄ iiij
Oces ne'o m'. Quid pdestinea ꝛnisio. si nul-
lo modo possū abstinē a pcō. Noli mſer ndi
p̄ talē desp̄acōēz ſtēpnē dei mīaz ne īcurras
iudiciū q̄uet cotidie corruas. licet te ſtinē non
ualeas. tū cotidie clama. plora. suspira. īportūe
ista. ut ab ira uoragīe. ab illo ſtagno. extrahet
te ī spūs dīne mīe. An nescis si nō clamaueris

de eo q̄ desp̄at̄ p̄ magnitudīe pcōr̄ q⁷

si dixeris p despacõez ī etnā morte pcipitaberis.
An diuina as bōitat dei ypacētie ylōganimitat
dispnis. ignoras qm benignitas dei ad pniaz te addu
at. Erato ymise q: yoz rēdū ē tade ī manꝰ dei ui
uēt. Et cāt ī ihūm filiū ei fidē ē ymissaꝫ q dimittat tibi
pcā. ymūdat te ab oī dāpnatiōe: Nō si dixeris
si sub despationis aliq uitā finieris. Istās ē te subitus
nditiū ydāpnatiōez ppetue morti. Et āre hoc.

Quod desperare sit peccare ī spm scm ca. v.

Omnis desperās. spm scm blasphemat. Unde
dns ī euā. Et q̄s dixerit ibū ī spm scm. non
ēmittet ei neq; ī hoc sclo neq; ī futuro Et ihēs ī epla
sua. Est pcm ad mortē. nō p illo dico ut roget quis.
Vere despans ē pcm ad mortē. derogat em deo mīaz
blasphemat deū. dū aufert ab eo illud qd ē. ymeq
deꝰ ee nō pt. Dicit em deꝰ ē. mōs ē. Et si mōs nō ē.
deꝰ nō ē. Restat gꝫ desperatiōez pcm ee ad mortē. Recte
em nō īuenit mīaz qm ab illo qm totus mīa ē. ymihil
sine mīa fit. ex certa illō aīo cā deo auferre conat.
Ita em īsepabilit deo adhēt. ut ea ablata nꝫ sit. nec
ee uere credat. Cur uēo q̄ desperat magis ī spm scm
peccat. q̄ ī filiū. Aut si peccat ī filiū ēmittit. si uero
ī spm scm nō ēmittet. cū utrꝫ eoꝝ deq substīe sint.
nꝫ alterꝫ alio ī deitate maior ā minor. Hec dicta difficilia
sit qstio. tñ dictum ꝫ aliq ipo suggerēte spū sco. Dpo
scās ē ēmissio oīm pcōz. sed qui desperat de ēmissiōe
pcōz. peccat ī spm scm. gꝫ qui desperat magis ī spm
scm q̄ ī filiū. Cum dū spūs sc gra: p desperatiōez p dit.
tā nꝫ ypūctiōez: quā p spūs sc ēspām y ysolatiōē

q̄ desperare sit peccare ī spm scm ca v

a pō amiū habz oīs pcō. hītūrus ē. q: hō amisso pō-
no ī rēualiacōis nullā uiā apud deū iā habz. hoc
pcīm ī missio nulla iā sequit. q: ab ipo spū scō que
nēā ī missio p cōz deseruit. Si aūt ī filiū dixēit libi
deo ī mutat q: ex ī spāi spūs sā adhuc ad lamēta et
ī cordacōez y satisfactiōnē ī utit. Ab ipō ē qđ pie prem
uocam. ab ipo dulces lacme. ab ipō pīosi gemitus. ab
ipō ē uñ pcōz pemtet. uñ supplicat. uñ do ī ualiat?

Quod oīs desperās hereticus ē. capl'z vj

Hanc tñ smaz peccādi ī spm scm. sc. quēdā scōz pīm
uolūt ee hēticoz. de scōdē prauitate. q ī seioris
nāe putāt ee spm scm. nc scōz sme obuiare nōē est.
Sed ut breuissiē loqm. oīs q desp̄at de mia dei hēticus
ē. Cane em nō sentit. qm a deo. sine q de ee nō pt
mīaz tollit. y sic minorē cred eū ee q sit. Hēticus ēgo
oīs desperās y mare dāpnab upenit. Sēd in smaz
taliū nc despandū. nc aliē praue sentiēdū ē. spm scm
mīorē pre y filio. nl maiorē. q' p excellēcia hō habeat.
ut qui ī eū p ceaueit. nō ī mutat eu. cū de filio ī
mutat. Nō g' aliq' alteritas ordēda ē ī potētia. aut
ope aut uolūtate. aut dignitate deitatē. sed spm scm
hoc hīe ppriū credam. ut a q' p tale hereset ī spm sue
grē abstulerit. grām quoq; pris y filij hīe nullatenus
possit. q: eū unq offēdēit. quē p delictis suis ītersso-
rē hīe debuit. Deitatī quoq; q hō dix de spū scō credē-
dū ē. nō ifitēdū. nc aliē de ipo q: de pre y filio sentiē-
dū cū quib unq dē ē ītrinū dnē.

Explicat lib' sedus. Incipit capl'a libri terci

¶ De p̄sumptiōe mmie spei cauēda

¶ De mutatis dr qui uē xp̄iani. sexti
¶ Quod uera xp̄ianitas sit q̄dā dei stēplatio. tertii
¶ De pemitentib⁹ qui uē xp̄iani. 4 de nō ꝑfectē pemitentib⁹. octavi
¶ Stēplū uē primo de dō 4 alijs multis. qd q̄cūq; peccauerit vii
hōies p uerā pniaz i mittat⁹ ſtatī.
¶ De laude uere diuinois xp̄ine. septimi.

Incipit liber. viij. De ꝑſūpſiōe inimice ſpei cauēda ca j

Exhortatoris nri uestigijs adherētes ne nimia desperatiōe frāgi ſic dicim⁹. ne nimia ſpe extolli nāre ē. Ut em nīl ē desperatio, ita peccātū inimice spei ꝑſūptio. Spe rādū ē p effectū boī operis de mīa cā toris. ſed nō nimis hys qui dediti ſūt. Voluptatib⁹ em ſperandū ē ſi delictas. ſed nō ſuperſperandū ſi stēpnas, ſi misericordē deū ſtiteris. 4 iustū ee credideris. Ita em aut pīs. misericors 4 misericors 4 iustus. Si delēteris q3 mūdus ē q3 pius ē. q3 dulcis ē. formida q3 4 iustus ē. Nūa dulcis 4 piacabilis dns. Speranda ē a deo venia. sed nō ē dormiēdū i culpa. Quid tibi ꝓdest desperatiōe nō placitā. si tibi stīgat p ianē ſpem i pectō tuo mori. Sacrificate ſacrificiū iustīe. 4 ſperate i dno. Et alibi. Revela dno viā tuā 4 ſpera i eo 4 ipe faciet. Mundā cordis tui. Sperandū ē g⁹ p caritatē. nō ſuperſperandū. dīi tuā ſecūdis uolūtatē. Hī vocāt⁹ ad libertatē ingredi viā. eligite lītutes. ad libertas ſpes aīm sublevate. Ille quidē ad libertas spes aīm nō ſublevat. qui ſequēdo luxuriose vite desidiā dari ſibi regnū celorū p ſolā mīaz ſperat. Nōne ſi fiet iustitia ubi cēt. Non nimis metuēda ē illi i futuro iustitia qui i pīnti dignis fructib⁹ mīa. Nō g⁹ superflua ſpe deapiaris. ne p desperā

nonē ꝺſiderare ſed audi q̄d tibi faciendū ē

De imitatione illius q̄m uere xp̄m gerit ꝯplm ij

In exēplū bonoꝝ uiroꝝ qui deo placuiſſe ꝓbāt. tota ītē
cōe ad deū ꝺuite. ex ipoꝝ uita quāmaiꝝ poteſ materiā
tue ꝛeōſolacionis atq̄e. ꝛ ꝓ nobilē audaciā urroga aio tuo
uolēcia. ex q̄bō ī quo offendiſti acceptabile ſacrificiū
immola. q̄ nullā de magis acceptat oblacōē q̄ tui
cordis ꝺtricionē. hoc ē ſacrificiū ſcōꝝ uiroꝝ. hꝰ ex corpore
uicioꝝ am̄ ſubleuat. et ad appetitus ſtutū ſflāmat.
hoc īquā ſeq̄ris quoꝝ deuie ſut rapti. ex alto corde
ad deū gemitus qui cora deo īhūli ſpū ꝛ aīa ꝺtrita
effūdūt cor ſuū. qui ī dulci amicicie ſacrificiū deo
ſepōs offerētes. ineffabili ſuauitate īteri afficiūt.
hꝰ īmeito. Dei em illa mirabil ꝛ ineſtimabil clemencia
dū ꝓ occultas lacrimas ꝛ ſecta ſuſpiria rapit. tunc
quodāmō mētes ī future beatitudis dulcore ꝛſat. hui
ſolacioīs gliaꝝ adipiſca. hui feliciſ q̄ illa ihīta
trix dei gr̄a ꝺfert plēitudinē aſſequi deſidera. Nulla
em maior ī hac uita ꝓ dia feliciſ. ſi puras tue
mētis ī ē catone amoris ſuſpēſa. ītimis ſuſpiriis. et
xp̄i ihū inacmabili. q̄ dulcedo ꝛ obcecacio uoluptuo
ſe uite cū nō meret. ī quodā excēſſu ſui xp̄ꝫ ēdat.
Hec ꝙ feliciſ appetēda. hꝰ amāda. hꝰ ꝛ tinēda uide.
que ſuccitate ꝺſcie purgacōē redd. q̄ ſanctate fu
ture glie ꝓgustās. nulli uane ſuggeſtiōi acquieſcat
Feliciſ uco ī q̄ ꝺfidēi p̄ūta. miſerēa ꝛ miſerēcia
ī feliciſ ē. q̄ nō ſaciat ſed excruciat. q̄ nūq̄ plena. ſed
ſp indigens. que uarijs uoluptatib deſidū cor nō
fouet. ſed extenuat. q̄ nubilā mētē. horrēdā ꝺſaā

catoris obluuonē gñat. corrigi nescia sui ipatiens.
pcta pcīs accumulās. i eū que scauta e fetorē demergt.
Animū g tuū tu p dei vocatōez. odorare ultā vītutē
credit. mūdane nō dicto felicitat. sed ifelicitat fetor
ysentina vicior. a ilusiōis tramite nūq; aūtat. nulli
blādicijs abstrahat. sed dilectōis ill magnitudinē
quā abscondt dō timētib se toto pectore suaat ea
frui ysaāti exquirat.

Quod uera xpūcio sit q̄ dei ītēplacio iij

Dic mō ubi fama. ubi diuitie ubi voluptas ubi „ dic
oīs glia scī. si sola uera xpūcio i corde ignaūt.
Gloriosus i mūdo glorīādo. prosperādo affligitur
xpūctus i corde lacrmādo gemēdo suspirādo dilati
gra dei ītus ifiat. Fugit oēm eloquēciā. tūscendit
oēm yūanā gliaz. gloria xpūctiōis. nc quicl ul quā
tasit poteit plene ignosci sub appetitu hui miserie
z miserāde ifelicitat. Ponat ān oculos oīs glia
scī oīs q voluptas. qsi steras stēpnit. q: lucet os
mchil petrus loqt. ex ore cordis deū ineffabili dul
cedie ītēplat. z ipā ut ita dicā ipi dei āplexiōe
z spūali visione iestimabilit gloriat. Et ut uere
fatear sicut stipula ān ignē. sic oēs pctōr ān ueā
xpūctionē. Q quāta securitas i scīa quā recta spes de
dea mīa. Q serē āi merore fusā. sed collugedū in
uera letīcia. Felices illi qui sic gustāt q̄m suauis est
dns. quātū amādi quātū imitādi. quātū uēs affati
sint āplexādi. Certe cec si de hac dilectōe. illi cec.
illi miserabiles. illi mūdani gustarēt. oīa terrena āi
voluptatib suis eis omo sordercēt. Sed bī qui ad

cenā nupciaꝝ agni vocati sut. ¶ Hoc ē sare ḡle ꝙ quā
tū ē gaudiū amare xp̄ianis. q: nr̄ sme hec uera
ꝺfessio nr̄ uea ī missio. ¶ hec ē spūal' iocūditas. hꝫ m
ieiunio corpe ē aīe plena saīitas. hꝫ ieiunijs et
uigilijs pallētes. hec toto corpe iā p̄mortuos angelicas spiritib⁹ itēna spectatiōe ꝺsocīat. ꝙ quasi iam
ex humāne carnis ꝺiacōne. ꝑ ipis xp̄i amplexibus
iūgit. ¶ aliū via sequēda ē. nō mētis sterilitate, nec
carnis fragilitate, sed uirili animi robore. ꝙ ꝑfecti
operis alacritate. q: si tāti p̄cij ē cordis uea ꝺpatio,
qual' ꝙ quātus fructꝰ ex illa sumit⁹. quāta letitia
quā īsimta mōētāneū dolorē sequit⁹. Bt̄ em ꝙ
lugēt nūc. qm ipi ꝺsolabūt⁹. ¶ De penitētib⁹ qui
uere ꝺpūgūt⁹. ¶ De nō uere penitētib⁹ iiij

Ulde aī discretōe ꝺsiderāda ē ī penitētib⁹ aī
amaritudo nr̄ ꝺditēda ē quātitas tpis ī p̄mia
sed magnitudo doloris Ꝑsē ꝙ nē penitētib⁹ celeris ī
dulgētie largitate ocurrēdū ꝙ sumurrēdū ē. ¶ Depe
titib⁹ atꝙ torpētib⁹ seueriꝰ magnitudo adhuc ꝛcula
daꝝ ꝙ udiꝝ dei terroꝝ ītonādus ē. ¶ Ōpescenda
ē ūb ꝙ minis ḡnuē ītrepāda ītumacia ītēptoris. ut si
amore nō xp̄ūgit⁹, pudore saltē ꝙ terroꝝ ꝺfusus humiliet⁹.
humiliatus xp̄ūgat⁹. ¶ Dic tūc ē terrēdus ne ī desp̄atōē
p̄ualū ītidat. ne dū ēu ex tꝫ ē aspim⁹. irreuocabilē
ꝙ submergam⁹. ¶ Ōsolatoꝝ blādimēt⁹ ad ultimū foueat⁹. ut qui ꝺiectus fuerat tribuli suoꝝ sectꝫ
ī p̄nitētiaē ad xp̄ianis gremiū plen⁹ ī uocet⁹
ex ꝺsolatōe. ꝺsulsus erigat⁹ ex uenie p̄missioē. ¶ Bēs
ioh̄es turb' ad se creūtib⁹ p̄ꝫ dixt. ¶ Semina

uparū qs ond' uolī fugē a uētura ira. Sed postea ab ipo audierūt. Fructū fructū dignos pīne. q̄ quā felices illi qui fructū dignos pīne faciūt. qui uxta ēmniū suoꝝ magtudiē ab oī uolupate abstinē tes ꝫ boīs opib⁹ istant uacātes. qđ exactū fuerat ī eis p culpā ē accēdūt ise p sanctionē.

Exempla uere penitēcie Capl'm xv.

Dilud qui plen⁹ ꝑphetico spū archana mysteria nīe ēdēpcoīs pnouerat. lapsus pplue in adulteriū ꝫ ꝑ homicidiū. iā sā spūs pīcia ꝑuaus. ꝫ ꝑ ipām suā smām dāpnatū. nō desperauit. cor nō obduraūt. sed ad secretas itie xp̄ianoīs lacrimas. ad confessiōis remediū. ad dignū pīne fructū faciēdū totus ifugit. q̄ Quid multa? cōtrita cordis sacrificiū deo ēspiatēs ꝫ acceptās. nō solū ei donauit. sed isup spūs sā grāz quā ꝑdiderat plenissīe ꝫ ꝑfectissime idulsit. Rex ezechias cū ab ysaia audisset. dispone domui tue. q̄ morieris tu ꝫ nō uiues. fletu magno fleuit. Cuius pijs lacrimis deo ad pietatē inoty. nō solū ab imīnēti ꝑiculo illū libauit. sed ꝫ quīdecī annos ad uitā adiecit. ꝫ de manu regis assiriox ipm ꝫ ciuitatē ihrlm eruit. Josias quoq; rex iuda cū audisset ī ratarū sibi libꝝ legis dñi. scās q̄ peccasset ipe ꝫ ꝑplus ei⁹. scidit uestimēta sua. q̄ humiliatq; ē ꝫ fleuit audire meruit. Cluna ꝑterea cor tuū. ꝫ humiliatus es. ꝫ scidisti uestimēta tua. ꝫ flenisti cora me. ꝫ ego audiui te ait dns Jdcirco colligā te ad pres tuos ī pace. ut nō uideāt oculi tui mala q̄ inducturus sū sup locū istū. Achab rex impiissim⁹

ut sīnaz dei subterfugeret. Et eūsio dom̄i eiꝰ differret² luctu
et fletu obtinuit. Anna uxor helchane q̄ orauit dñm flēs
largit². loquēs i corde suo. ac labia nō mouebat². aui
uox penitus nō audiebat². q̄ nō desistat ab oīōe. siluū me
fuit a dño aaspe. Judith uidua p̄sistentiꝰ filys uiri i
lacrimis et planctu. oīōe et fletu holofernē p̄cipē. seruī
utute uincēs. gladio macauit. Luctuosa turba mi
nistraz. planctus et lacrimis imminētē dñi nr̄i ad miaz
trosit. Si sodoma et gomorra fleuissēt. si iniquitati
fuissent. nr̄ā dñs euasissēt. Si oīa q̄ nobꝭ occurrerēt
ponem̄ sitēcioēz fortasse legētī onerarēt. Sed ut
ad euāgelīū paululū reuoream̄. fletus mulieris fi
liū dñs mīa motus i. suscitauit. Quid memorandi
illi p̄termittere² fidelis cyanamea et publicanus.
Ille eaā p̄ceps apl̄oꝝ i filio dei ysitēdo p̄ sublimi
tatē fidei ecclīaz scām ab ipo sibi dimissā accipiens.
aī dum negasset. q̄ egressus foras amare fleuit.
nōne ueniā fletu promeruit? Illi nobil' peccatrī
cis magdalene imitādā et laudādā ypūctione
admirabilē deuocioēz. prius dñs pe susapies. sep
te demoniꝭ ab ea eiectis. ab oi pcto absoluit.
spūi amoris sui eā i. pleuit. et ob i. signe dilcionis
ei i. surgēs a mortuis. prio apparuit. In ecclesi
astica quoq; hystoria legim̄. q̄ theophylus uice
dñs cuidā epī ciuitatis p̄t iniuria sua tristis.
mediāte quodā iudeo loquit cū diabolo. xp̄m ne
gauit. diabolū adorauit. eiq; fem̄ q̄rographū sā
guinis sue mācipauit. anulo suo impressū tradi
derit. Cum penitēs valde et anxi⁹ ad ecclīaz quādā

bte ~~virginis~~ marie fugies. ⁊ p xl dies ãio strito eã ĩuocãe
nõ cessans. sp̃q; ieunãs. ab ipã bt̃a maria p̃ visionẽ
ĩcepatus. ⁊ fortatus ad fidẽ ĩ signũ lib'tat' cyrogra-
phũ qđ dyabolo tradiderat eurgilãs sup̃ pectus ĩ-
uenit. Cuiꝰ hĩ qđo ⁊ pplõ ipã die dñica ĩtulsſ cre-
mato cyrographo. cordez scam susc̃pies. ut sol faciẽ
ei⁹ ĩsplẽduit. ⁊ p⁹ tẽdũ sue ĩcõcliacois ĩ ipã eccl̃ia
ad dñm migrauit.

De laude vere strictis et pñe capl̃z vj

Quid g̃ dicem⁹? Nũquid ẽ sacrificiũ. nũq̃ ẽ aliq̃d
p̃ qđ ciuis dñe ĩcõcliacois p̃gn⁹ teneam⁹
q̃p̃ uera p̃ma⁊ ⁊ pura cordis strictez. Sed ut ueritati
sit̃ꝰ. mihi ẽ sub celo p̃ qđ aia⁹ mia dei ĩueniatur.
Hãc g̃ anchorã dñe pietat' tuis lacrimis. geñtib⁹ puris
ap̃ nos sp̃ teneam⁹. ⁊ nulla iã neglgẽcia uite portꝰ
ĩ liquat⁹. ãi nob tñ sinũ mie sue dei⁹ p̃ lacrimas
apte dignet⁹. Nulla em excusacõe neglgẽcie. ãi p̃
lacrimas dignũ fructũ p̃nie facẽ. ĩspirãte pu⁹ et
p⁹ iuuãte dño p̃fcẽ ualeam⁹!

Explicat lib' tr⁹ Incipit capl'a libri quarti

¶ Dilitudo nauis ⁊ thoris capl'm⁹ 1
¶ De distrctõe extremc hore ipius. 2
¶ De sma dei metuenda ĩ die udij secũm 3
¶ De sluenduie ⁊ ĩestimabili dolore ipius tr̃iũ 4
¶ De gloria iustoꝝ quartũ 5
¶ De decore domus dei. sextũ 6

Incipit liber quartus. Dilitudo nauis et
thoris Capl'm primũ.

Sicut tibi retare uolenti optatū por-
tū subire ētātib⁹, diligētissiā ēā spec-
one nauis p̄munēda videt⁹: ne q̄d
furiū i liquat⁹: ne q̄d nim⁹ aut sup-
fluū iferat⁹. Quāto em fortior & roma-
nor fuit, tanto sicuri⁹ mē fluctuosas
insi desit rectoris industria ad portū puenire potuerit.
Nauis uēs aī debet fuit. & admiculū carcat. & rectore
destituta, ventis cedit fluctib⁹ iactat⁹: scopul' allidit⁹
uoraginib⁹ absorbet⁹. Hec nob ad litteram; hūane
vite q̄ exēplū proponim⁹. Nare em mūdus. nauis
corp⁹. rector ē aīm⁹. uita eterna p⁹ morte portus.
Ventus uana gloria. fluctus omnode uoluptates ap-
petitus. scopuli aduersitas. uorago sepiū⁹ tristitia
intelligit⁹. Unde fit ut quocies nauis a suo rectore
ducat⁹ rectu cursu ad portū ptendat⁹. Si uēs nauis
aī gimie carcat. & ecōtrario regēs regat⁹ ab ipā.
n⁹ cursus dirigit⁹ n⁹ portus optat⁹: sed utriq; i pro-
fundū submergit⁹. Nauis g⁹ ne fluctuosis pcell' iacte⁹
ne illa pessiā uoragie absorbeat⁹. rectoris ḡ ope ac-
quescat. ut recto cursu ad portū pueniat. Felix em
dicet⁹ & erit si sic aīm⁹ corp⁹ regat. ut ad portū
puenire possit. Ecce iselicissimi q̄ tā enerui⁹ volup-
tatib⁹ suis succūbut. ut ab illa q̄ dāpnatos expiat
uoragie absorbeat⁹. Stat uēs iselicissios ee spec-
lem⁹. aī de iselicitate quā puentes intra ostia
pacat⁹ sup̄ dirim⁹. ad illā quā i hora extrus
sui pacat⁹ sibi uitam⁹.

De districtōe extreme hore ip̄orū. ij

Tm̃ nūcte exitu pessimoꝝ quāuc horroꝝ q̃ vehemẽs
ultoꝝ ysaē īcubat. nulla explicari posse r̃ōe fatemur.
Vnūsa scelera q̃ ul' actu ul' cogitatu ul' dicto ītmisse
uīt aī oculos īcurrit. Jamq; ex pena pēi hūt ut
horribiles visiones ⁊ demonū īcursus q̃s spēcialit passim
sūt. eāa uiuētes ī corpe ītollerabilit ītueri cogūt
Vñ ītob scriptū ē. Tenebre ⁊ nies terrebūt eū. tribula
⁊ angustia ualebūt eū. Et iterꝝ. Nocte opprimet eum
tēpestas. ⁊ uelut turbo rapiet eū. de loco suo. Rec
tissimū quippe ē. ut ille q̃ milicie donatiuū uīq;
adhuc rapiat ab ipō. cui uiuēs ipius militat.
Ipi⁹ aī satellitib⁹ suis horroꝝ ⁊ molestia frequēcāa
pacat. a q̃ tī turpit ītripiēdus. tī cruciat puniē
dus. a quo ⁊ aī quo ītpetuī tartareis penis māci
pādus ē. Terribilib⁹ ⁊ uarijs figuris misera ui
gētes aiaz īmūdi spūs. alij aī quodā tumultu suc
cedūt. alij horuꝝ ⁊ minaci ītspāi oculi ītūbētes.
⁊ quos nulla humāna materia sustinē iā possit.
ītpetus facietes ītolerabilit īstāt. Q̃ oferat⁹ oīs an
gustia. oīs dolor. oīs cruciatꝰ. adusq; elicieda aiaz
sparet⁹ huic dolori. delicie sūt. Horus ēm artat⁹
horus uisibilit opprimit⁹ ⁊ quib⁹ inuisibilit suadētib⁹
sentit. corpalib⁹ oculi fructū ab ipis ex sensi
rapit. Jn ad ysaaz redeat. ibi caligo. ibi tribulacio.
ibi ipentes despacio. ibi mors. ibi dira q̃m
punit sima. Niger pallor i uultu. horroꝝ oculi
anxij planctus ⁊ terribiles. tremebūdi artus.
⁊ frequēs trepidacio. q̃d peiat⁹ satis īsinuat. Q̃
quātū esset ista iportunitas metuēda. q̃ ut corp⁹

careat, motu appetit. dissolui desiderat. Sed frustra.
De q̄ sūma plura & valde tribulia exēplor argumēta
posuisse ex dōis bī gregorij testimonia ptulisse, nisi q̄
lōrē tot exēpl' onerare tueitus sū. Sed q̄ hoc' cussimū
ee pene nullj ābigit. potuj ad āmonitionē q̄ ad
exēpla ptexēda laborem. In qs hāc horā q̄ tā dura
ē. tā grauis ē. tā ictā ē. sp̄ yret p̄ oaī nō adeo
defluet. nō adeo habenas uoluptatib' laxaret.
Vñ recte salomō & salubrē pmonēs filiū. fili i
q̄ ī ōibus opib' tuis. mēorare nouissima tua &
ietnū nō peccab. Hā em̄ legerat. mors pecto-
hoc pessima ē. Semp̄ aīa se yre. sp̄ expauē. oīa aīa
debz. semp̄ ī mēte usari debz quale iudiciū mo-
riēs subitur. q̄l' ī die iudicij pūtādus. Felix tiđ
p̄ns qui tollit etnū, qui secur expēctat exitū qui
īquietudinē īmūdoz spūū tollit & aufert sorōiū
Hefiūa dei metuēda ni die iudicij capitulū iij
Quet hāc horā tribile. p̄t hāc die q̄ porta e
unte ul' mortē. restat dies illa horēda īpij
Restat īquā restat. ut īpioz supplicū augeat. ut
q̄ carō īmisit. plenissiē & mālfeste cū spū luat.
Cuj doloris signa saluator ī cruce ut ecclia fir-
turā īstruēt diligēt apuit. sed icertā esse die
illā & horā pmāuit. Illj horrorē illj confusioēz
illj amaritudiēz a pphārchis & pphis. a pribus
noui testamēti descriptā ee ignouimj. ī qua
mālfeste rex ille & dnātor remūsitat iudicij
sui auctoritatē oī carni demāturj e. ī qua oēs
ueniēt cū formidabile ej pncā audituri dis-

de fina dei metuenda i die iudicij

trutā ꝫ plenā uista ſeuēitate ſmāz. ¶ Cui gliaz ma-
iestatꝭ. cui ſurā uidicatꝭ. nꝭ clemēta ſuſtinē. nꝭ celeſtiſ
machine decor. nꝭ āgelice milicie apex īpetrare
poteāt ītuerī. Ante cuiꝰ ſpm̄ iflagrabit aduſq;
abiſſū tellus. aer ꝫ ether. q; ignis ille p̄cedēs m
flāmabit ī ecutiū īmundos eiꝰ purgatores iuſtos
cū p ultū tiſierit reddēs. ¶ Quā dīc illi q; mō ſopiti
ſūt ī voluptatibꝰ ſuis. pene negāt futuꝝ. cinere
illū ꝫ iam corpis ī diuinū fieri poſſe dubitātes.
ꝫ quibꝰ uolūt. nō quibꝰ debēt argumētꝭ errore
ſuū p alligātes. ꝫ q; quādā ſecuritatē pecādi inde
ſumētes. ſed tāto tāc eū diſtrictiorē iuemēt. quā-
to hīt ītercapiorē. ¶ Eſt aūt ī ueā fide tenēdū. eum de
corpis qđ mō geſtamꝰ mēbra. ex puluere ī ſuꝫ-
gē ī die iudicij aīa cadē aīa q; mō iest. ꝫ ſic īmōr-
lia pmanē. ſiue ī letitia. ſiue ī pena ſēpiēna.
¶ Dicit uemēt aīa p̄clarā illā maiestatē. aīa illā
īcōſpicabilē miſi ſol' iuſtic etm ī regno gliaz. tollēt
ipſi ne uideāt gliaz dei. ¶ Tūc iudicialī honor quē
a p̄re acceptꝭ reuelabit ī filio dei. q; iuſtos bñdic-
tiōez ꝫ regnū. a ōbꝰ iuſtis maledictiōez datuꝰ ē
ignē etnū. ¶ Que ſīa quā grauis q; peſſia ſit
peccatorꝰ. nꝭ illō explicāi. nꝭ mēte capi pt. ¶ Qual'
em̄ q; eit illa ſpſio. aī oculo ad oculū deū ui-
dēdo ex ore illi ī eos egdiet illa ītmabil' mle-
dictio. ¶ Quā crucial' pena ī q; nꝭ magnitudo po-
teit excogitāi nꝭ ſimꝰ

De confuſione ꝫ teſtimonio ſeu dolore impiorū hūj

¶ Quecūda tāti iudicis p̄ncia ¶ formidāda tāt' ac tāta

ſmā. quā ſequit̄ illa irremediabil pena i tolle
rabil fetor. iſacrabil vmis. i extinguibil ignis. dēiā
ſtridor vlcus. frigidus calor. z vrens frigꝰ. i
mūdor ſpirituū horribiles ictus. a pena m
penā p̄cepſ tūſitus. Ubi ſicut nō pena poterit
ſūmari. nō corpꝰ ſūmi. Ubi licet diuſitas ſit
tormētor p̄ qlitate meritor. tñ tm minor erit
pena. ſme vllo ut mometaneo i frigerio erit.
z ſme meta ut nullū credat magis poſſe cru
ciari. magis eſtuari. magis torqri. Ubi ulula
tꝰ ibi deōnū rugitus. ibi mors iā i mōrt. ibi nulla
ſpes i dēpcione. Sed qd hoc oīa? Uichil mde diat
niſi aliud parū qd mēte ipſcendt. Ululla em
adiſitas. nulla pena. nulla ſūmitas. nulla
ſitis. nullꝰ i mūdo cruciatꝰ. quē ibi miſer nō patia
tanto gnꝰ. tāto irrotterabilꝰ. quāto hꝰ in ꝑpetibilꝰ
q voluptas voluptas q tales theſauros coacuaſ.
mometanea gustās dulcedinē. ſed ſēpna ructās
amaritudinē. Intelligē aſo rōnale aīal aīadūte.
Otremiſce ſuſpira. plora ſitiere. pſeuera. fuge
mori i ſaā. qr eā morte comitat corpus et aīa.
Rōne uiā relinquere i q exſpoliari flagellari aut
todie acubuſſe mācipari ꝑtrentes andires?
Amare gr̄ p̄cepſ eā nō dedinas. ſed curris?
Ubi ſūt ſenſus rō z intellectus. Ut quid i ſaſtigiū
ſtagnū ire dei vnuerſ ꝑputari nō metuis? Nō
curas de pna moreris i ſaā. ſecurꝰ ſis de illa
ſmā qua maledicta porcas ꝑmeret.

De gloria uſtoꝝ. capl̄m quīt̄

Valte si tiore gehēne ignis nō potes tuzeri.
Ēre illa spe glie dei. illa felua pmissiōe celes//
tis hēditatis. illa mānifesta visiōe. illa spūali letiaa
ysēpitna nō iuntaris? Quare nō ad modicū pro
deo uolūtates pranas vite crucifigis. ut ergē glorie
i suo decore securi videas. ut videdo ppetuo glorie//
ris? Minimū momētaneū ylene tibi paput. sed
imēsū ihūtū y icōparabile pmiū hō seqt. Un aplūs
cristūs cū qd nō sūt idigne passiōes huius tpis ad
futurā gloriā q̄ reuelabit in nob. Huius iestimabil glie
q̄ bās pmittit deus illa tremēdi examis pūcipiū
erit. qz bndcōis etne. y regni celestis y corone icor//
ruptabil pmio ditabūt. qz tūc mānifeste y facie
ad faciē deū videbūt sicuti ē. Hāc visionē glie
dei sitit ardēt oīs āia usta. eius mānifesto aspāu
fruendi desiderat. Un dauid. sitiuit āia mea
ad deū viuū q̄n veniā y parabo ān faciē dei.
Et alibi. Ego aūt cū usuaa apparebo ispāu tuo,
satiabor cū apparuēt glia tua. Quasi diceret.
Jā gustaui q̄ suauis ē. sed nōdū satiatus sū. tūc
ueo satiabor. In illa die q̄ nox nulla seqt itro//
ducēt ab ipō i tabnacula etna. ut irpleāt iocūdi//
tate cū facie sua. ut exultēt i ispāu eius. ut de//
lectēt i sempitna letiaa. ut iebriēt ab vbertate
domus eius. ut torrēte voluptatis tpus potēt. Illoz
gaudū summa summi regis erit pmia. qz ipius
pūs visio erit. etne felicitatis pfectio. Ipe qui oīa
ē. erit eis oīa. Nulla pfidēdi erit ambitio. sed
oīs erit ulius glie visiois dei y ne felicitatis plena

bſcatio. ¶ Quã felix eſt q̃ gloriosa illa ſupne ciuitat frequẽcia. quãta eſt ꝛaitas ubi nulla ſicut ſol fulgebit. i regno dei. ubi regẽ ihũ i quẽ deſiderãt ãgeli pro ſpicẽ ſanctate iſacrabili ꝛeplãdo pfruũt. ¶ Quã dulcis q̃ ſuauis i ãgelico ꝛcẽtu modulacio. quã deuota eſt ſcoꝝ ubilacio. quoꝝ ipe deꝰ eſt exultacio. ¶ Vbi em̃ q̃ hitat i domo tua. i ſcla ſcalorꝝ laudabũt te. ¶ Gaudiũ ꝛ letitia ingrediẽt i ea. grãꝝ actio et vox laudis. ¶ Quare ¶ Ipi em̃ videbũt gliaꝝ dñi ꝛ decorẽ dei nri. ¶ Illuc fides ſcoꝝ priarchaꝝ obtinebit pmiũ. illuc pphe quẽ pdixerũt deũ ꝛ hoiez i maieſtate ỽgnãte videbũt. illuc iudices orbis apli. illuc ſci triphatores ſagũte laureata. doctoꝝ ꝛ confeſſorũ chori ỽgniũ turbe. qui ſerũ ꝛ ſelin. ꝛ iſup mmas prioꝝ ꝛcipiũ ꝛcipiẽt. aſſiſtẽt cãtates ciuitatẽ agmi. ¶ Illuc oẽs dicã q̃ ab iicio ſcli uſq; ad finẽ deo placuerũt ſine fine gloriabũt. tũ pleni gaudio q̃ ꝛta de pmio. ¶ Vbi i luce cultus tanta ꝛcordia. tãta glie dei pleitudo quãta ꝛ glie ipi ꝛtrapacio ꝛmerit ſigulorꝝ aiã quãdã cumulꝰ bitudiis qđ huiꝰ felicitatis. huiꝰ bte glie nõ erit finis. nã mors ulr nõ erit neq; luctus. neq; da mor. neq; dolor. ¶ Letitia ſepitna ſup capita eoꝝ gaudiũ ꝛ letitiã obtinebũt. ¶ Felix reuera. felix eſt eoꝝ ſoꝛtẽ. quoꝝ felicſſimũ deꝰ e pmiũ q̃ q̃ amara aia illa q̃ dulcor huiꝰ felicitatis nõ rapit. q̃ tenebroſa q̃ tãte glie ſplendor nõ actẽdit. ¶ Ipe qui nre ỽdẽpcionis e ꝓpiciatiõ. ipe ſepitne glorie pmiũ. ipe ut ad eã auras e via. ipe

aurētus auxiliū q̄ q̄ ato ꝓuenire posset si q̄s vete
aurē auraet. Quā felix illud ē bravīū vbi sēpiternū
ē gaudiū Vox em̄ exultacōis & salutis i tabnaculis
iustor. No illā gloriosā festitatē suor ciuiū q̄ tēmi
nū nesaet. ad illā suā desiderabilē maiestatē ꝓpetuo
ispicādā. q̄ i eternū et sēc fine fastidio. ad illā btā
spē quā mūdus corde ipe ꝓmisit. tota itēcōe. tota
deuocōe. aīm nr fulciret. & ifimitas gtes agam
illi qui hūane nature iudut illā uerā illā sōtā
illā ꝓsram btūdinē siue visiōis posse adipisci

De decore domꝰ dñi. Capl̄s vj

Vnū gō petam. vnū ab ipo exquiram. ut i lō
gitudīe diei i domo ipi ꝙctem. ut i tra
uīcūl bona ipi ꝙideam. ut i egōe uuoz alli
placeam. Recordēm q: uā sciat nob ꝓ gīaz ad
icorrupcōis ircursū. effūdam i nos aīas nras
ut tīseam i loū tabnaculi admirabl usq; ad
domū dei. Nue q; pulchꝫ sit q; ornata ipi solicō
gnitū ē qui ea ꝓparauit diligēb se. Tamē ut
ad eꝰ desideriū capem. ut ad illuꝰ ꝓclare māsiois
pulchꝫtudīē; sciēt exurgerem. q̄dā ꝓ scōz ꝓphaz
ora uelare dignus ē. vñ dauid. Dñe dilexi decorē
domꝰ tue. & loū hitacōis glie tue. Nūq̄d ita dili
gēt. nisi prꝰ spūs scō nrāte ignouisset. Glorio
sa em̄ dīa sūt ei de ātate dei. Anima gō ignorat
diligebat desiderabat deficiebat & dicebat. Quā
dilta tabnacula tua dñe vtutū. Concupisat & defi
at aīa mea i atria dñi. Et causa tāte defectiōis
subdit. Quia melior ē dies una i atriis tuis

sup milia ¶ Quia bñ q̄ habitant ī domo tua. ex ultabūt ī
eñ glia. ¶ Quā pulch̄ ē it illa dom̄. aut luc̄na. aut
tēplū ē agn̄i ip̄e qui ē tabnaculū p̄apli ꝫ ꝑfecti
nō manufactū. ¶ In ea p̄sidebit alle rex igñ. ī solio
glie suc. ī ea sedere faciet illū felicē omiū suarū
gḡē. ut ꝑfruat glia claritat̄ ut pascat ī pascuis
etne viditat̄ ¶ Quid aut miz videat. si dom̄ illa
ōi decore. ōi glia plena ēē ferat. aut ip̄e habitator il-
lius sit. a quo ois pulchitudo. ois decor. ois glia.
aut splendor. aut forma. aut nal' pulchitudo.
tā ē mirabil'. tā ī enarrabil'. q̄ dicitas ī sp̄hēsibil'.
¶ De quo scā ecclia ī cāticis. ¶ Dilect̄ meus candidus
ꝫ rubicundus. electus ex milibus. ¶ Quā felix q̄ bñis
quē elegit. quē assūpsit. ut habitet ī atriis suis. ut
ꝑfruat ī bonis domus tue. ¶ quāta illuc. ꝫ quā
plena sanctas. q̄ sobria q̄ dulce erit ebriari ab
vbertate domus dei. quāta suauitas. quāta fragrā
tia dñi domo ei. aut odor vnguētor sup oīa aro-
mata. ī quor odorē oēs electi dñe arripe desi-
derāt. ¶ Quā pulchra q̄ splēdēs erit illa celestis
ciuitas. de q̄ iohēs ī apocalipsi. vidi igit ciuitatē
sanctā ihlem nouā descēdētē de celo. parātā sicut
sponsā ornatā viro suo. ¶ Ecce vox a throno. ¶ Ecce
igit tabnaculū dei cū hoib. ꝫ habitabit cū eis. ¶ Aut
lumē sūm lapidi pciosi. tāq̄ lapidi iaspidi. sicut
cristallū. aut platee aurū mūdū. ī q̄ fluuius aque
vite ꝫ lignū vite. aut folia ad sanitatē gētiū ¶ Qui
dñe ꝑ ꝑphām. ¶ Ecce ego igit sternā lapides
tuos ꝑ ordinē. ꝫ fundabo te ī saphiris. ¶ Per oēs

mētū lapidū ſignificās ihūānū virtutes ſcōr. ¶ cor
humānū acūt exactiſſimū quid poteris cogitāe. ſi p
ſolā ailpātiā ab illa pluſq; btā cīuitate. ab illo glorio-
ſiſſimo ſenātu celeſtiū ſpuū ſcōr exludaris?
¶ canis erūt canes ad vomitū p ipmāz īcredētes
vol' ſeruiētes. ¶ oīs qui amat ſuā mēdacīū. ¶ ſi
ab illo felici ſuētu. ab illa btā glia ſurpe cīuitat
eruīt. q: nō manētē ī hac. nō ſicut ſā iquinat.
¶ quāto appetitu digū eēt. ut hoc corp ī nrē hūi-
litatē figuraret corpi dīne claritat. paſa ab illo
ſuauī pane āgelor. hīc ſemp an oculos illud īde-
fiēs illud ſūmū bonū. ¶ ī hac ſpēoſa domū dei
vidē ſi ihūtare ſi delectari deſideam. de virtute ī vir-
tutē aſcendam. ut illa dei deor videam. q:
glie ī diuitie ī domo ei. Illic bātitudo deſuper
cellens deſideriū. illic vera rotūditas. illic me
lodia nullas deo ubliāciū. q: lauo ei ecclia ſcōr.
ſed quid moram. ¶ quid de tā pclara māſione q
nō ſāā hoīs xpheno. quid de illa dei viſiōe dīc cona
mī. lux ſit īſtēplādo pietas. nulli dat ī deſerēdo fa
cilitas. ¶ quid de illo decore dom dei. q: de illa uēa ī
ſempna glia facūdia humana ī ſup mā q ī illa ē xphēd.
nō ī cor hoīs vnq; aſcēd. ¶ aſcēdat ī mēs ut aſcēdat.
acūgat ad cuſū. ut tale tā felix braiū xphēdat.
¶ ſuſpiret laboret ad illud felix iuuuū. ut acūbat
cū ſāis pīarchis ī igno celor. ¶ uſcat p deſideriū qrē
vbi ſit uēa ī quies. ut ī illo decore dom dei. ī illa
ſuauī ī ſacrabili delectāe viſiōis dei delect ut ī
illo ſcō ſuētu ppetuo gloriet

Explicat. Hugo de dignitate. Huiāne nature.
Incipit prologus eiusdē in opus sequens.

Quale duxerim ad opus nolēciū legē breuē
fidei catholicæ xp̄icolis ēnotare. Deinde
de aīmæ ꝓ ꝑib⁹ eius. Fine tēli subiūgē
sēm id qđ ex libris autēticis id ē ex ueteris & noui
testamēti. & traditionibus p̄rm xp̄icolis possum⁹.

Incipit liber xp̄icolis. fidei catholicæ. & finis
seculi.

Erigit⁹ fides catholica. credē unū
deū. i sūa ūnitate. id ē tres ꝑsonas. sc̄z
p̄rem & filiū & sp̄m sc̄m. unū deū ee sine
duo. sine fine. aut⁹ maiestas ūtrēū
sanctū ē. & ūsimita. Est enī deus sūm⁹
& principal⁹ spūs & ūcēū sanctus. qui totus ē p̄r. & totꝰ
ē filiꝰ. & totus ē sp̄us sanc⁹. totus ē p̄r & filius & sp̄us
sanc⁹. Filius a p̄re genitus id ē ex substāa p̄ris abet
no. eidē p̄ri coet̄nus. & coequal⁹ & substāial⁹. ita
ut diuersas ꝑsonaꝝ ī nullo obsistat unitas substā
tiæ. & unitas substāæ ī nullo dīuidat ꝑsonaꝝ diu
uersitatē. Sp̄m de sp̄u sco p̄dicam⁹. p̄ris a quo & p̄re
procedit. & substāialē & coet̄nū & coeq̄lē. sui et
filio a quo & p̄re procedit⁹ siat & a p̄re. eo quod oīa
q̄cūq; habz p̄r dederit filio ex quo genuit eū ex se. Hūc
& sp̄m sanc̄m ex utro⁹q; pcedē dedit ei. Ipē ē creator et
opifex totius ecclie corpal⁹ & sp̄uāl⁹. ab āgelo usq;
ad ūmalū. Ipē hoiēz creauit ad ymaginē & simi
tudinē suā. ut nūc celestis & sp̄uāl⁹ dignitāe apos
tate āgeli diminutū ēstauraret. Sed q; obedies

edendo ex uetito pomo fās ē hō ut supbi z stultus
exactus de paradiso morte multatus ē. z ex uno
ōes hoiēs mors pertransiit. Nec uēo corpib⁹ exute
oēs sexus oēsq; dolorib⁹ semel amissa claritate
angelor⁹ tenebras infernales subeūtes incurrerunt.
neq; lex quāuis ad hoc data potuit ullos deos obser
uatores suos liberare. Regnut g⁹ mors z aūe ex
corpis ab adā. pene p q̄ttuor milia āno⁹ ad
xpm. Ut g⁹ miser⁹ hoiēs liberaēt. filius dei fās
ē hō id ē ubū caro factū quā assūpsit ex maria
uginē. ita ut assumēti nichil deesset humanū. et
assūpto nichil deesset diuinū. Est g⁹ uer⁹ deus
z uer⁹ hō una psona. q ē tria i trinitate xp̄s iesus.
nō recēs neq; nou⁹. sed ab etno a pr̄e genit⁹. ex
duab⁹ naturis. ex duab⁹ substātijs una psona
scrīm creans ut deus. a scrīo creatus i eo qd hō
ē. nc aliud i tpe editū. quā id qd erat etnū Nā
si aliud esset ueritas nō esset. Huic corpori cū
sūpaō tota trinitas cooperata ē. nc tū alia psona
q̄ filius caro fām ē. Assūpao em carnis siue et
nitas dīnitatis maxīe pprietas i eius psonatu ē.
Nuoquā tolle pprietatē. destruxisti psonā. Hec
aut caro q assūpta a filio dei una psona ē cū illo.
z nō sicut columba i q spūs scūs apparuit. ul igne i
quo sup apl̄os dñi q ad tpa apparuerūt. z dispa
ruerūt. Neq; em diuin⁹ spūs scūs ē columba. sicut
diuin⁹ deus ē hō. z ubū caro fām ē. z filius dei mor
tuus ē. Redimit g⁹ filiū dei id ē xp̄m ihm Verū
deū z uerū hoiē. id ē ex rōnali aīa z carne de

maria virgie tpaliē natū .baptizatū crucifixū mortuū
sepultū descēdisse ad īferos vt suos de carcere mortis
liberaret. tcia die ī surrexisse a mortuis ⁊ celos ascē
disse ⁊ sedē ad dexterā pris id ē hūanitate collocatā in
oib⁹ sūmis q̄ hab; p̄r. q; quātū dīnitas se deposuit
⁊ q̄ exinanuit ī assūpcōe carnis. tm exaltā ē caro
ī vnione dīnitat⁹. ⁊ sic g⁹ caro collocā ī dignitōe et
acceptōe sūme sapiē. sūme claritat⁹. sūme glie sū
me vnit⁹. sūme unctionis. sūme p̄tat⁹. sūme p̄sonat⁹.
sūme dilōnis. Alioquī si aliq̄o sup̄ ē. ia id sūmū
nō ē. Nichil aūt ē sup̄ id q̄d sūmū ē. Alī credēs uero
dedī fōmā baptismatis ut quisq̄s fidē habēs bap
tizaret⁹ ī noīe pris ⁊ filij ⁊ spūs scī⁹ salu⁹ esset.
aliquī dāpnaret⁹. Vn ⁊ fides totius ecclie ē eā
pnulos baptizatos ī noīe sce trinitat⁹ si sic morīā⁹
oīno saluos fieri. ⁊ nu nēo nō fuerūt vnati ex aq̄
⁊ spū scō vt aut saluator nō intrarūt ī regnū dei.
ascēdū⁹ g⁹ illi qui sine aq̄ ve baptismate pnulos
saluari posse asserūt q̄si p̄ fidē patrinoz⁹ q̄ nulla
ē. q; nr⁹ fides ecclie p⁹ hab;. Nec fides dicēda ē q̄ a
spū scō īspurata nō ē. ⁊ ad sui errōis patrocīniū
q̄si augustīo q̄d nūq̄ cogitauit īponūt. Legē libz
eius de baptismo pnulor⁹. ⁊ credim⁹ corp⁹ xpi ee
⁊ sāguinē ī altari sub spē pānis ⁊ vini p̄ mīsteriū
sacdotū ⁊ ūbū xpi q̄d ab eis proferē. ⁊ credim⁹ ipm
xpm vēturū ad iudiciū ⁊ ī surrectionē mortuor⁹ ce
lebrari. p̄r⁹ ⁊ p⁹ ordie p̄dicāte quē diam⁹.

Desinēte fide ⁊ fingescēte caritate ⁊ hābūdāte iniq̄tate

De aduētu dñi nr̄i

de ꝺ. dñi. aduent.

sedm̃ tibū saluatoris ꝓtestus ipietatē hom̃ de⁹ ꝙ idi-
cretā neq; tiore neq; amore et cohercitā luxuriā sine
pabulis hūanis ꝙ q; nolēt i rapc uēitatē. sed i fal-
tidiū ueient eis. oīs fides. oīs pietas. oīs astutas.
oīs sānitas. mittet eis ipām opacitēz errorē. docto
rē falsitatē. ingenīm simulacionis priapē toa⁹ iūcta
tis. Ipē melto antixps ē vocabit. q; sīr⁹ xpo ꝙ ubis
ꝙ opib⁹. Vñ ꝙ ab hoc cuctu antixps vocabit. Nā si
ptuū nomē vīras. Ut habes i apocalipsi. geserico
vocabit. seu arnoimene seu tytan. Pueient tñ
et⁹ aduētū multa sasmata. ꝙ discessio a pncipatu
romano. p quē vnitas ecclie cohercet. discessio a
tyb⁹ romanis p quos vnitas ecclie adunat
Qū cñ viget vnitas fidei ꝙ ecclie. auctor sasmatis
dyabolus locū nō habz. Cur igit q; nō erit q; phi
beat. aut quē veneat. capiēt siqḋ pseudo pphē.
pseudo doctores. spū supbie iflati. placētes sibi.
nō metuētes sectas facē. q̃si qui aliquē nomēn
sibi vocāt esse. dū nouitate errorū oculos hom̃
ad se vtent. Pcutiet eaā fig q̃ dcā sūt i eua
i sole ꝙ luna et stellis ꝙ pstura gēaū ꝙ pestilēcia
cūctoū ꝙ ceteris q̃ ex pte ita vidim⁹. ꝙ trito ceta⁹
qḋ reliquū ē exspctam⁹. Nā de sole ꝙ luna eo mi-
ā nō ē qḋ crebru⁹ usitatū. De stellis neo tpibus
nris vise sūt pluere de celo. Anno dñi lxxxx
tertiodecimo dñice cte trinitatis pasche. Anno uero
sequēti facis ē motus ab oīb⁹ finib⁹ xpianoz q̃ ad
nōdū auditus fuit exquo positus ē hō sup terrā.
qñ uter thelm aggressi liberauerūt a gētiliū

nacõibus ⁊ multas maritimas ciuitates ⁊ mediterraneas possidebit. usq; ī pñtē die. ¶ Quod ꝛe dim⁹ ex ysaie dei factū. ut ibi uenies antixp̄us ī ueiãt fidē q̄ ip̄ugnet ⁊ ī lugionē q̄ ī sebet. Illuc em aursu ꝛto ꝛtēdet. moneōse ex ꝓtib⁹ aquilois. Nã ut legim⁹ ī ges assiro ⁊ qui ī gnū samarie destruxert. decē tribus captiuas duxert. ulē mōtes armenie. id ē ꝓpe caspiū mare collocauert. Int' casdē trib⁹. tribus dan una habet. de q̄ ꝓphē et doctores antixp̄m oriuꝫ ordiē asserūt. ¶ surget autē aut daniel de ꝓplo modico. ⁊ ab ipo natiuitat exordio ab īmūdo spū possidebit. ā pdās g⁹ lotis exurgēs agnūa uideo⁊ thet seat. ssi ut nou⁹ legis assertor. ī statuet eis trā ꝓmissiois. quā amserūt. ꝓualiā em suaresset ⁊ ꝓsꝑabit. ⁊ ysurgēt plūi ut ī silāt ei. ⁊ nō ꝓualebūt. Ipe em dnabit thesauro⁊ argēti ⁊ auri q̄ larga manu distribuet. ⁊ sigulari spū fraudulēcie ⁊ simulacois cūctos ꝓaurget. ⁊ ꝓrīcipē demenū q̄ solutus erit de carcere nacq; hoiē; uxē uolūtate sua ī oī ope ⁊ fallacia habebit cooꝑatore. Deniet g⁹ ꝓperas ⁊ mūdas ⁊ hūiliabit tres reges an se. ⁊ bello oppimet. id ē ī gē egipti. ⁊ ī gē ethiopie. ⁊ ī gē affrice. ¶ terra aut edom ⁊ tra moab de ei⁹ manu libeabit. eo qd' ad deserta arabie. au tra āmō ysimō ē ysugiet sā. qr pondus ipse cucois qd' eis maturi⁹ ē. portare nō poterunt. ¶ ꝓpressis g⁹ pdās ī gib⁹. ꝛtet facie suā ad saia rūm ī ihrlm ⁊ faciet bellū ad sās Ibi ueniet helia

et enoch ꝓdicãtes. ⁊ mĩtitudinẽ iudeoꝝ de toto or-
be collectã ⁊ ꝓdicacõe hoꝝ ꝓphãꝝ ad fidẽ xpi uer-
sã. cũq; em q; spũs mouebt aĩos eoꝝ ut debeãt
petere ꝗsi ex adicto terrã ꝑmissoꝝ. Nã sic erit
mortua fides ⁊ caritas. ut pene i eodẽ ꝑao sit iudeꝰ
⁊ xpiãnꝰ. Vñ et a nullo ꝓphebitꝰ eq aggredi tũt
i ihrlm. Deus aũt q̃ nouit oĩa añquã fiãt. sat ad
quẽ finẽ debeãt deduci. Sic igit ut diximꝰ nisi
ad ꝓdicacõez helie ⁊ enoch. tanto ardore fidei
roborabũ ut siles aplis i ũtute ⁊ sapĩa mĩto de-
beant xpari. In hos gꝰ deseuiẽt ertei iudei q̃m
sua ifidelitate ꝑseuerãt. ⁊ antixpm sequtꝰ et
exaltãt. Nã occisis helia ⁊ enoch ꝗsi quibusdam
magnis pastoribꝰ gẽis. usq; ad antixpm alios ag-
gdiet expugre i quib xpm cmit hĩtare Nouissabit
⁊ extollet sup oẽ qđ dr deꝰ. aut qđ colit. uta ut
i tẽplo dei sedeat. ondẽs se tãq; sit deꝰ. Et ꝑcipiet
se coli tãq; sit deꝰ. ⁊ nullũ deoꝝ i ꝑnitab ꝑ se.
⁊ oẽs scripturas i se xpletas ⁊ ꝓphecias ꝛsirmab.
et se filũ dei asseret. ⁊ patẽ q̃ tũt tps erit ⁊ habũ
dãnã oĩm reꝝ seãi descẽdisse. Vt aũt possit utros
q; ꝓpos sibi iũgẽ. i. iudaeũ ⁊ xpianũ. ꝑcipiet
celebrari sabbatũ. ⁊ dnicũ diẽ. xpm uco fuisse
magũ ⁊ seductorẽ publice affirmab. Et ut faci-
liꝰ ꝑsuadeat se filũ dei ee. ⁊ scripturas i se xplei
simulab. se ꝗsi occisũ i mortẽ. ⁊ sic ututẽ ⁊ sur-
rectois i se celebrari. ex q̃ admiraõe ymmisã trã
trahet pꝰ se. Faciet eã ignẽ de celo dndere. emu-
latus xpm. qui i spe ignis spm sanũ sitq; disapu-

tos efficit. Tūc aplōs suos sīles sibi ī astucia ⁊ fal-
lacia ⁊ īpietate. q̄les ad hoc opus ydoneos elegerit.
itidē afflatos maligno spū mittet ī oēz tr̄a. dans
eis ptātē faciēdi sig ⁊ pdigia ī noīe ei⁹. Hij ergo
facient ut oēs trib⁹ ⁊ lingue ⁊ ppli et nationes ado-
rent ymaginē bestie. ⁊ qui adorauerit occidatur.
Et erit tanta tribulatio. ql' nō fuit ex q̄ gētes poite sūt
sup tr̄a. Tūc surget ela ad īsistendū. sed pba-
būt⁹ ⁊ dealbabūt⁹. ⁊ eligent⁹. Nullū uēo q̄sit ī car-
nalib⁹ studijs īuētus stare poterit. qui antixp̄m
nō sequt⁹. Ve eis pturentib⁹ ⁊ nutrientib⁹ ī illis die-
b⁹. q⁹ mens q nō euaserit ī utrq pfim nō erapue⁹
a casu. Q mēs eis ppōte qui blādiēte statu
pspero. dū fauorib⁹ vulgi erapūt⁹. ī lignosa age
uita. aut p pdicatiōez excellētie studebāt. ⁊ q̄si
aurq fulgē. ⁊ q̄si radij solis ecclīaz illūinare de-
bāt⁹. ī obsequiū antixp̄i se dabūt. capti uel
amore pecūie. uel tōre uolutat⁹. uel amore laudis.
⁊ hōre. uel ēcāllocutiōe ⁊ turbie ūborq decepti. uel
signis ⁊ pdigijs stupefti. uel horore penaq et
mort⁹ deterriti. Tanta aūt dabūt sig ⁊ pdigia.
ut pseudo ppha. ut ī errorē īducāt⁹ si fieri pt
eis ela. Et nisi breuiati fuissēt dies illi. nō
esset salua oīs caro. Sed ppt electos breuiati sūt
dies. ut ult ānos tres ⁊ dimidiū nō extendāt⁹.
Tūc aperet os suū ī blasphemias. blasphemiaē
eū qui sedet ī throno. ⁊ eos qui sūt ī celo. et ve-
lud fum⁹ fornacis magne. Doctrina ei⁹ polluet
aerē. ⁊ obscurabit eis ī radios solis. Nō ē pūs

sub celo que possit ei equari. qui tanta superbia ob-
stupuit ut nullū timeret. Omēs reges terre q̄ mor-
tuos uel deiectos legitimis potentibus. quasi nouo ad
regnū accedēt obsequiū. et potentē suā bestie tradēt.
et q̄si pnia sic in absentia eius obsequiet. et gloria et potē-
tia et dignitas eius ḡtia uel erit. Dulcis em aut dns
fuit glareis coctis. fuit em sanguis sccz in ore
tra. sed postquā fermor pscutionē in ghelm dese-
uit. Vñ ut diximus ad deserta arabie fugient
qui reliqui fuerūt ex eis.

Vbi uel qua morte antixpus moriat?

Postq̄ gō nulli fuit qui ostenderet. figet ta-
bernaculū suū supr montē oliueti. et sicut
nos ex ipius. ait dixerit pax et securitas tūc repē-
tina eis supueniet interitus. sedens in monte oliueti q̄si
ad imitationē xpi qui ad celos ascēdit. postq̄ sua se-
cta uocauit aut pferēs. tūc illū dns ihūs interfi-
ciet spū oris sui. et destruet illustratione aduentus
sui. ut sine manu operat. et qui mō florēs erat.
et q: oīa seruat cedebāt ei. altusq; timēs se deū
erigebat. subitanea morte deiciet. Tūc iudei
q̄ adhuc usq; scanda eū fuerāt. quē uelut aliquē
magnū putabāt. frustrati a spe sua. iuuētur ad dm
et ad xpm eius. Vñ et ysaias. Si fuit iqt nūs filio-
rū isrl' sicut arena maris. reliquie salue fiet. Reliq̄e
enim iuuētur ad deū fortē. Fiet tal' pcessus erit.
talisq; finis pcōrum hoīm. quē nactus sathanas.
q̄si triumphū urbis. qō ligatus in carcere amisisse
videbat. iterū erigi se deū frustra misus est.

De igr̃ miseris qui ob amorē p̃ntis vite. tl morē ne
amitterēt tñ victoria. aut uolūtarie se dyabolo tra-
derūt. aut libēt ingressioē plapsi sūt. ꝙ pdiderūt
meliorē substāciā. ꝙ pdiderūt fidē. pdidert aīas.
pdiderūt deū. Pedhos lapsus supueniente anti-
xpō nō iaurusset. nisi p̃decēte superbia ꝙ falsa
religione p quā laudes hoīm ꝙ auaīcā terrenam
magis q̃ gr̃az a deo aucupabāt et fluxa ꝙ dis-
soluta vita meruisset. Justus ē em dñs i oīb⁹ vijs
suis. ꝙ sanc⁹ i oīb⁹ op⁹ib⁹ suis. Hos g̃ mores ꝙ hoc
misteriū falsi religiosis blādiēte sdi pspeitate.
ꝙ quodā lenocinio famulāte. aura q̃ fauorabili
exapiēte. toto nisu ꝙ toto affectū feruere videmus
qui i p̃ntī pascha āni dñi millesimi ce̅tesimi
q̃dragesimi quarti celebram⁹. Ia videm⁹ p̃cepp
dñica p⁹ hyē. ꝙ memoriā dñi ihu vilipēdi. ꝙ sollēpnia
lectionū ꝙ mādā hoīm magis ad ornatū q̃
ad edificacōēz oī studio. ꝙ a mgr̃is doceri. ꝙ cōz
subditis. q̃si de celo descēderit fauorabilit̃ excipi.
Veluas qui ictamē p̃severātes vtm agonē ad
victoriā pduxerit. nō dubitātes aīas suas tradē
p fide ꝙ testimo xpi ihu. feruore spūs ꝙ calore
fidei armati. robur inuictū cōtra p̃cordia. xpm
induti. alacres toto mūdo ꝙ finalē exitū p̃cōris
hoīs mēte sublimi pspectātes. i arissis viribꝰ
i acie p̃gressi ardēti ostro glorioſi triūphale
deaus celo inuexerūt. De hijs q̃ futura sūt p⁹
Post morte morte aīxpi usq; ad die iudicij
antixpi ꝙ q̃ sōz qui ad deserta ifugerāt

ꝛuertēt. ut lapsis ī ctamiē pmā; ꝓdiat. ⁊ amatores
hui⁹ scl̄i qui spē ī hoc posuerāt. ⁊ exp̄ta vlcōe ipi
moneāt. quā mchol ē qđ magnū putāt ī scl̄o et
q̄ tribile ē qđ exp̄tāt ī iudicio. Quē die istare
⁊ sūmacaōē oī rei sūp esse ⁊ supphaū eternā ipiorꝫ
et tps vlcōis iā aduēisse ꝺtinua ꝓdicaōe ūtima
buīt. Hec ei extrema tuba septā āgeli ī q̄ oīa
ꝺsūmabūt. Sed mēs ipia q̄ semel ob durut. ag
gere pcōꝝ obruta. deridebt eos. sicut ī diebꝫ noe.
qui die iudicij istātis illi ītētabat. Sic igit erit
ī illo articulo modia tpis. nō credētes ibi scoꝫ di
utinā felicitatē sibi ꝓmittēt. ⁊ tpa sic durare.
ut ceperūt dictes. Licet p̄ceps nr mortuꝫ sit.
tm sic pseuerabūt scl̄a. ⁊ alia mutaco nō fiet.
Hac igit spe plurimi vite ⁊ pseuerāt(p spēitat(
sepōs fallētes. velut a mūdi exordio ꝓ̄ magaaōi
gmis huiam ītrēdētes. nr min luxurie dediti erūt.
nubētes ⁊ nuptui trad ētes. et edētes ⁊ bibētes,
Et q: tenaci amore scl̄i auaicie ⁊ cupiditati iā
bent. erūt plātantes ⁊ edificātes ut q̄si hēditate
possideant terrā. ⁊ itabnacul' suis q̄ studiose ī
nouāt diuꝫ debeāt ꝑmanē. Cū g dixerīt pax
⁊ securitas ut mos ē ipiorꝫ. tūc ipetuꝫ eis sup
ueniēt ītritus ⁊ nō effugiēt. Ita ī ictu oculi ⁊ ī no
uissia tuba celi magno fragore ī ipetu cōsūbūt.
⁊ mortui surgēt incorrupti A morte aūt ada
xpi usq; ad die hui. q̄dragīta dies xputāt. ex
vaticinio damel. Deceps ueō ī cta oīs exp̄ta
cio. Cū ueō scl' mouebt celū ⁊ tra ut ī aggeo ītrē

Quod aūt semel aut. sig fiat mobilitē būflacionē
ad pfectā īmobilitatē. Terribilis expūcio iudicij
z ignis ennulacio q ista pdicta ē adūsarios. z eos
qui nō diligūt aduentū xpi. qñ ecce audetes soluē
z elementa ignis calore tabescēt. Tūc igit diluuiū
mūdabit tota ēā a facie au saxa z mōtes soluē
et au uoleēa fontes z flūia z ipm mare ad
siccitatē redigret. Nā z reptilia qi eis sūt. z corrup
cio z fragilitas qi in hmōdi elemēto. ut būflacio
nē senciat nātē. neq enī ex pte nouitatē mūdus
acipiet. z ex pte uetustatē trinebit. sed ut dixit q
sedebat i throno. ecce noua fāo oia. Quot uēo
sint paurecta die hūc existūt. testat ipe dns dicēs.
Statī aūt post tribulacōēz dieq illoz. an xpm nimi
rūs sig fiūs. sol obscurabit. z luna nō dabit lumē
suū. z stelle cadēt de celo. z uirtutes celoz mouebūt
Obscurabit sol z luna. z ut die iudicij denūciēt.
z ut ipis z īcredul suū denegēt obsequiū. dicit
eis mēs cor aduersus eos testificē. z ut ap̄hoz lu
mīe doneē sicut dixit ysaias. Fiat lux lume
sicut lux solis. z lux sol septēpliciē. Quod si ad
spūale sensū referas sol z luna nūtia sūt eis
tpe tribulacōis pdicē. lux euāgelij ad tps ab oriē
tis oz ximuit. z ecclia i hispāiā illoz uisitā hūta
ē. Stelle ceciderūt de celo. eis hij q i ecclia p pdi
cationēz a uita lucē uidebā. ad pfidiā p lapsi
sūt. Vnū z scriptū ē. qz draco trahebat cauda tria
pte stellaz. Cauda posuit ps finē seli. Virtutes
celoz mote sūt. qz tātus fuit motus i era z tātq

Jaufus fidelitatē ⁊ infidelitatē. Velut duob⁹ magnis
exercitib⁹ māg⁹ vi āior ⁊ toto impetu Jmittebāt ut
eā vtutes āgelor sep h⁹ se ītromitteret. aly ad ī
pugnādū ut malignī spūs q mō soluta de carcere
tō alacritate Jmittebāt. ⁊ acies pīe celestī Jaūb⁹
suis ī ōib⁹ pcedor suor aderāt. Tātus motq celes-
tiū ⁊ terrestriū. tātq ve Jaufus nō fuit a cātia mūdi.
Vtreq acies ardebāt īdignōe. Cupbi q pauperē
vitē nō poterāt. Justa uēo st superbia hoīs pcōrus.
maxīo zelo accēdebā. qui uolebāt se deū asserē
quē videbāt oīb⁹ pēs subiacē. Hyc g⁹ ut dixim⁹
tūsitus ex īpulso supueīet dies iudicij Vn ⁊ nocte
dī apparere. q ab ipys nō pūdebit. Justus aūt
īopinatus nō veīet. De die aūt illa dicit dns neq
āgelos de celo sare nsi pcēm solū. ⁊ vtrū die aut
nocte fiat. q Zacrias tn rex mūdor scās sam⁹
mēse nouor. Hā ⁊ mūd⁹ prīo mēse credit ee Jdeo
et pascha vetus prīo mēse celebrat. et pascha
nouū ī sāguīe xpī eode mēse Jmolat. Ex hor
renouatiōe tota cātie ⁊ i surrectiōe corpm mēse
nouor fieri. sic ⁊ ipe xps prōgenīq mortuor eode
mēse i surrexit q̄s audeat denegāe etsi nr dū ī sil-
tim⁹ affirmāe.

De supplicio iferni ⁊ de i surrectiōe mortuor.

Hec igit tribuī ī nouissia tuba exibūt
voces mortui. de sepulchris suis. ⁊ mors et
iferus dabūt mortuos suos. q ī ipo sūt. et mare
dabit mortuos suos q ī ipo sūt. ⁊ spūs a q̄ttuor
plagis tāe i cognoscētes. i capiēt corpa sua. et

de i surrectōe mortuor ⁊ de supplicio ifi

rapietos nullo errore fallet. Cur hyj q̄ carne nu-
ti fuerūt in momento tāq̄ ex iussu elemētoꝝ exami-
nati morient. et surgēt. Cur igit ad hora sepulchri
sui occurret ignis iā grassanti. et alij torrēte valido
ligati impedient. et se explicare nō poterūt de sua liga-
batq̄tas. sed ab igne iudiciario flāmis ultricib⁹
iferni tradet. Ille em sol' nocebit. quib⁹ usq; ad
tps pēnarū dnātū ē. Alios ueo velut auro probatos
in medabiliores reddet. in melioꝝ pmutatiōē. Neq;
em p̄ciosas materias psequit ignis. ut ē aurū
et argētū lapides p̄ciosi. sed leues et abiectas ut
sūt lignū fenū et stipula stagnū plūbū ꝛc Vbiq;
ueo sūt insolubiles materie. ut ferrū ē. ci ille q̄si
ex iudicio ipetuū ostendit. Vb hō erit pena apud
iferos petua. q; et oīa pcā erūt insolubilia. Vbi
g⁹ rapiēt in corpe et aīa. id ē duplia ibidē incurret.
et de aquis minuū nō sufferet ad calores nimios. et
luet tuta cruciatu afficiā. nō horrore assiduo fugē.
pauore inquieto uexati. Vbi et bestia q̄ē capit omn
ipiorū cotinea de sāguine scoꝝ et mrꝝ una cū pseu-
do pphia suo q̄ sedat sig in placito eius. horrore i torme-
toꝝ furore et fama inmouebit. Vbi diabol⁹ et
ang̃li ei carceralī pena ignis iā diu pparati mācī-
pabit. qui quāto sūt fortiudie maiores. tāto por-
tāt aduersū se execrabile indignatiōis et uaga rabies
et insaciabil' tāde flāma uidere ietnū inspicet. Chaos
g⁹ et caligo tenebraꝝ et inordinata rerū facies nō imei-
to nō solū ymaginē mortis sed etiā pnāz mortē ex-
hibet. Tam horrede igit carceris custodie inā-

cpcati · nūq̄ ap̄li ict̄nū. nc̄ a deo nc̄ ab āgelo visita
biū? nc̄ tñsibit p eos p quē villā mīē legacōēs aut
supplicacōēs suo uidici exponē valeāt. Horrēda
facies rei ⁊ miserabil. In tāta mlēitudīe ⁊pbet āge
lor ⁊ hom̄ nichil omno ustiae. nichil caritatis. nichil
dilāoms dei ⁊ pxi. nichil uē sapīe ī uenit? ⁊ cōtrio
nichil īq̄tatis. nichil īpietatis. nichil fallaciae ⁊ me
daq̄ deesse manifestū ē. Hōtea posunt eos ut ca
minū ignis. ut ysaīā iterū arguēs icessāt? ⁊sumat.
⁊ extinctū ignē devorātē ut assidue ⁊sciat. Terra
illa tra gigātū ī putata ē. q? sicut more solito ira
⁊ indignōe ⁊ furore etiā ī talī statu īt deū erigūt?
Vñ scriptū ē. q? ibi occurret demonia cnocētaurus.
⁊t utrq?. Terra eor? ptet? ī sulphur ⁊ tonītes eor? m
pīe ardētē sq̄ ut qs ignea pena lugat. tenaciter
adhereat. Nō īmerito igit? cotidie mori cupiēt. et
mori nō poterūt. ⁊t pridē malignī spūs torquē
atās solebāt. nūc uō singuli ⁊prias suppliās sic
astringūt?. ut sine dolorib⁹ oīno sīt occupati. ⁊sicut
scriptū ē. potētes potēt? tormēta patiēt?. ⁊ fornaces
fornacor ī festat cruciatq̄ Ite scriptū ē. q? fluctūsa
ē ab heri tophet nutrimēta eor? ⁊ materies ⁊ ligna
multa Vñ manifeste patet nūc satis ēpliora ecclē
se augmēta horribilē hāc fornacē. eo qđ nūerosiora
corpa velut habūdātē materiā plures q? psonas
ī capit. Hi em̄ nabugodonosor furētē q̄ dyabolū
significat. septuplū fluctūsa ē fornax ignis. ita ut
qđ ragita noīē cubit? qsi emulās quīq̄genariū
nūz ascēdēt flāma de fornace? quid putādū

ē ubi tāta mlitudo ogeā. ⁊ epc̄ dyabol⁹ cū āgel' suis
ītrudet. quāte uires adnāet ītēdio truci ⁊ uelud bestia
crudel' p̄ septām excitata depascat miseros artus
⁊ infelices spūs. Nō em̄ sine cā ꝓphēt̄ire quīq̄genario
nūo flāmā succēsionis dixim⁹. q̄ sicut ī quies scōr
ī sūma felicitate ⁊ bēitudie erit. ita supplicia ipsoꝝ
ī sūma infelicitate ⁊ miseria statū accipiēt. Et sicut
illi nulla decrēt bona. sic ⁊ istis nulla aberūt mala.
Illos nulla isaia p̄cū mordebit. ⁊ ideo multi⁹ grue
dīs afflictōē ledēt. istos uco toa q⁹ isaia delicti tor
q̄bit. ⁊ ideo oīs afflictio ī facie ei⁹ īspō debit. Et sic
bēitudo scōr ietnū erit. ita sum⁹ īcēdij supplicij q⁹
uexāt ip̄j ascēdet ī sdā sclōr. Ignis aūt iste ade
rit eis ad cruciatū p̄ ardorē. ⁊ nō adeit ad bñficiū
p̄ illūinacōē

De īmutatiōe mūdi ⁊ gloria scōrum ⁊

Amto uco igne iudiciario ubi oī scoria de
tracta q̄q̄d ī fidelī erit aut⁹ ut argētū uel la
pides p̄ciosi erūt. īnouatis hoīb⁹ p̄ gliaz ī surrec
cōis q̄ nouo hītatore cato. nouū celū. nouā tra
q̄si nouā domū faciet ds. ⁊ sirus sole ⁊ luna.
adaucto lūe ut dixim⁹ erit una dies q̄ nota ē
dño soli p̄mū em̄ celū ⁊ p̄cia tria abīt. ⁊ oīs or
natus eoꝝ oīsq; meōria nō ascēdet ampl⁹ sicp̄ coꝝ
p̄ maiestate claritat⁹ ⁊ lūis p̄tis soli. Hoc em̄
scriptū ē de dño uēiente. Ad cui⁹ aspectū fugit celū
⁊ tra. ⁊ mare iā nō ē. Cedet q⁹ uetustas nouitati.
p̄fectas ueritati. ⁊ īmitas stabilitati. ⁊ corrupcō
incorrupcōi. et mōrlitas imōrlitati. ⁊ tenebre

lumiñ. ⁊ motꝰ pulc. ⁊ pcñ uſtiae. Claiſicacoñ
etiñ aiæ ⁊ rñdebt glioſa ĩmutio corpꝰ ⁊ cle
mẽtoꝝ Qual' eñ erit faacies i' ⁊ aũ excluſa oĩ
ĩſirmitate ymaiaq; faacies fulgebt ut ſol ⁊ clai
tas vultuũ exſupabt ſplẽdoꝛẽ elemẽtoꝝ Q; mutas
em illa. i. ygnaro uſtoꝝ quoꝝ nũoſitas ſoli deo
nota ẽ nõ egebt lue ſol' aut lune. q; agnꝰ q; ĩ me
dio throni ẽ illuiat eã. ⁊ ipi maiꝰ ſibi lumẽ ſut.
q; tota noitas elemẽtoꝝ Nã ubi opifex d'ꝰ et
fabricator nou ſcli ad neũitate ll'. ſed ad decoꝛẽ
ẏ elemẽta i' foꝛmit. Valde eñ ĩſelicis dignitat
ſũt ab yoie. hõ eñ ad ymaginẽ dei ſtũ ẽ. illa ueo
uiiime dt hõ iã claſicatq; ſibi ſtat ⁊ ſibi ſufficiat
⁊ ll' nõ idiget. Illa ueo nõ ꝓpt' ſe ſtã ſũt. ſed ꝓpter
homem ⁊ uſi pſtãt aduumẽtũ. pſto tñ ſũt ei ad
obſequiũ Si ueo ut dixim' dis ẽ claſicatio celi
⁊ tre ſol' ⁊ lune. q' dt glioſicatio hoiꝭ q; ad ſili
tudiẽ ãgelica ſpũs. ſed ad ymaginẽ ipi' dei foꝛmq
ẽ ⁊ i' formatq ẽ Nã qõ ſemel ad deo ad ſilitudinẽ
ſuã formatũ ẽ q; neſciat optimũ ẽe ĩ creaturis.
Quale igit' dt illud optimũ. qd ad eãdẽ ymaginẽ
ſtudioſiſſiẽ erit i' formatũ. Nã de ceteris ꝯaturis
ſolũmõ dixt ⁊ ſta ſũt. de hoie ueo q; attẽte ⁊ ſtilio
ut eximietas opis ⁊ ſapiã artificis clareſceret.
ſcriptũ ẽ. Faciam' hoiẽ ad ymaginẽ ⁊ ſilitudinẽ
nram. qui pſit puſab' maris ⁊ ẏg' tãta pro
gatiã ⁊ tãta ĩtẽtio ſuit ĩ creacoe. q' excellẽcia
dt i' creacoe qd ĩ pmiũ ſcis ẽ pmittt. Hinc
ẽ igit' illa ymago ⁊ ſilitudo q; ĩcarnẽtũ acquet

ut ad pfm̄ ꝙ sūmā ꝙ monarde tota q̄ bōitat' euadat.
aī erit de oīa ī oīb⁹. ¶ Qis em̄ ymago ꝙ sīlitudo dei pfr̄
iacentiū ī hoīe acquier. ītūi ut lumē quā tūā fidei
supueniente claritate fidei euacuet. ꝙ oīs pphecia. et
oīs scīa p multitudīe aīdēi sapīe destruat. ¶ Huc
em̄ euacuab⁹ oēz priapatū ꝙ ptātē. ꝙ oēz p̄rogati-
uā aut̄ldz offiay seu ūtut a supueniente glia ī fut
retrahē. aī digna iudicabit⁹ causa ut adducat⁹ ad
visionē pr̄is. Nisi em̄ multū gloriosā ꝙ claristata
huic ī uelaōi dīg ee nō posset. ¶ Hoc ipō munere
dignā se iudicauit offiao ut exeat obuiā xpō. ī
aera. eo qđ sp̄osa xpi amicta claritate dei. auctō-
tate sp̄ūs. monetq; ūtut ꝺparet se sp̄oso suo. ut
vīus ūtuti occurrat. ꝙ claritas claritati. ꝙ lux lumini
ueritas ueritati. ꝙ mēbra capiti. ut una voluntas. ꝙ
unū corp⁹ efficiat⁹ sp̄osus ꝙ sp̄osa. xpō ꝙ eccl̄ia.
Ulterē libet q̄l'erit ille fulgor aīe. ex cui⁹ ūtute
claristacois aspirab⁹ claristacio corp̄is. Si em̄
ex ūtute sp̄ūs efficiat⁹ corp⁹ sp̄uale. q; spūal' ē ipe
sp̄ūs. ¶ Nūa spūal' ī qua ī xp̄hēsiōe ueritat'. ī ste-
placōe ēmtat'. ī xp̄ acōe caritat'. ¶ Nūata ūtus
ꝙ aīe sūme visiōi inhereāt' ꝙ corp̄us ī fauorali
munere obsequet'. Nā de nātatab⁹ q̄ supuacuū ē
dicē. ubi ꝙ pam̄ oē ex habūdāti iustica exclusū
ē. ꝙ mors ipā ex supueniente vita tā ī corpe q̄
ī aīa fūditus ocīsa ē. Deus em̄ q̄ mag̃ fortitudīe
amat⁹ exludit mortē ab aīa. aīa ueo q̄ magis
ūtutib⁹ uegetat⁹. p̄sequit⁹ mortē a corp̄e ¶ corp⁹
ueo nō solū mirra ꝙ aloe. sed ꝙ multa alīa

arotib⁹ ex aiā pcedētib⁹ dotiū ⁊ oppletū postq̄ semel
ībibit ꝺ ualuit ad glīaz i surrectiōis. In nullo igitur
degñab⁹ claisicatio scōz a gloria āgelōz ⁊ sed ⁊ sanct
ī diuisiōib⁹ dignitatis angelice cuntis dta dei plurimū
decorē accep⁹. sic ⁊ ī āplisicatōe sua. ī suscepcōe hoīm.
maiestatē suā ī effabilit auxit Quāuis aūt una sit
glia scōz. tñ diuisa erūt pmia meitoz. et sicut aūt
aplīs. sicut differt stella ab stella ī claritate. sic erūt
corpa nra ī i surrectiōe. Nūꝺ status corpaliū ī
satus āmirabil. sed valde mirabilior sublimis stēp
lacio aiāz. Nā licet ueritas quīq; sensuū nō desit corpi
magis ad obsequiū q̄ ad usū. ⁊ plus ad ueritatē re
surrectiōis q̄ ad opus nāritatis. tñ uis aīe deū stē
plāti oīa sibi parere coget. ut i nullo corpe ei i fragā
te libtatē spūs ī sius desiderijs sanctitatē q̄ē ī uisione
⁊ amore dei ietnū pfrē xcludat. Erit igit qꝺ dns
polluiq̄ē qꝺ oculꝰ nō uidꝫ. nec auris audiunt. nec cor
hoīs ascēdet. q̄ pparauit deꝰ diligētib⁹ se. Quicq̄ꝺ
igtꝫ oculꝰ subtilebꝫ dē. q̄cq̄ auribꝰ. q̄cq̄ sensibꝰ.
q̄cq̄ aīe sūma stēplacōe uigēti ⁊ sicꝫ aliq̄n corpuꝰ
qꝺ corrūpebat aggrauabat aiāz. ⁊ ad sensus corpo
reos detrahebat. ita nūc ecōtrio. ut uis aīe corpus
sibi parere coget. ⁊ usus priōz sensuū oblīsa
⁊ hoī itutu uisiōis dīne Erūt em ī ges ⁊ sacꝺotes.
Vere īquā reges qui pꝰ labore ⁊ xtiane quā
oli egerūt totū corpꝰ sensusq̄ corporeos absq; ulla
stēdictōe ī obsequiū dei adducēt. Erūc sacꝺotes
qui ī fatigabili uolūtate adorabūt prēm ī spū ⁊
ueritate. Tales em adoratores querebat pater

¶ Erūt igit̄ sac̄dotes dei & xp̄i ei qui & tp̄e fcat eos r̄g-
nū & sac̄dotes i sanguīe suo. ¶ Huic itaq; officio magis
opam dabūt offerētes hostias nō brutas & mortuas.
n̄ rōnabiles solū sed & spūales & viuētes i stēpla
cioē i visione dei. i grāz actiōē i dlāone & audeā
cātare. ¶ Erut aūt scā tam mag̃ & tū celebris noticia.
ut oēs ign̄o scāt̄ singulos. & singuli ign̄oscāt vnū
sos. ¶ Erit & tōta ciuitas ut singuli dilig̃at ab ōib̄.
& singuli dlāone oīm xplectāt̄. ¶ Erūt igit̄ cūcta
sona. cūcta scientia. q̄q̄d blādit̄ aal'. quicq̄d
mulcet auditū. q̄q̄d se offert aīo. plenū gaudij.
plenū letīe. plenū ciuitatis. plenū deuocionis. plenū
sānitatis. ¶ Nullq̄d ē pen̄. q̄q̄d laboris. q̄q̄d doloris.
quicq̄d meroris. q̄q̄d tristīe q̄q̄d tōris. quicq̄d
sollicitudīs lōge fām ē & i obliuionē datū ē. & a
quete scōz eliminatū ē. ¶ Secure em̄ & feliciat̄ de-
gūt cuīs suū sub sac̄dote magno & pīcipe ih̄u xp̄o.
¶ In īmēsū bū qu dign̄ habēt̄ laudis. i sēm scālī
laudabūt deū & xp̄lebū dies lucis eoz. ¶ Erūt em̄
oēs filij dei & tp̄e dō erit eoz dō. ¶ Et sicut visionē
ei⁹ mchil īteludet. ita colloquiū ei⁹ mchil īterdet.
¶ Gloriosa dīa sūt de te ciuitas dei. ciuitas r̄gis
magn̄. r̄gis em̄. ¶ Fūdata es exultacōe vniūse
tre. fūdata & sublimis i magnificētia & gloria
posita es i superbia scl̄oz gaudiū i gnacōe et
gnacōne. ¶ Oēs r̄ges tre dilexerūt i te fortitudinē
suā & i dilatacōe tua capax scā es oēm̄ turbe
gnīs huāne. ¶ Ip̄i pīcipatus āgelica nō fastidierūt
i moēto tuo vōri. & celestes spūs i te coadunari

gaudij sūt ⁊ dīne mēt(i) ⁊ēplaāōēs ītm deuōēs li-
bēt ꝺſcribere. ¶ Hic oīs ⁹tus ꝑmūī ampit. ij multa
fortudo meitoſuo ꝓuata ē. ij oīs dignitas ꝑ-
glia; ecā ꝓpria dāitate diſtīctā ē. ¶ Ibi ꝓmarchariū
matutas lōgammietatis ⁊ fidei. ſue cūī ⁊ bīn ſine
ampit. ibi ꝓphēcq; dara ſpeāla gloroſe viſoīs
munere donata ē. ¶ Ibi duoden⁹ nīs aplōz ꝑſid-
gēs quāta auctoītate ꝑmineat ī ⁊ſurrectōe qui
adhuc ī hac mōlitate poīta. licet pauci tñ vniuſū
mūdū nō dubitauerīt aggredi. ut ī obſequiū dei
⁊ xpī ⁊ducerēt. ⁊ ⁊catura ⁊catoruſuo ſubiugarēt
nō ē faale dictu. ¶ Qui ēm alla magnitudo animi q̄
toto ſclō alaores ſcā fuīt. vix ab hoīe poteāt xp̄ē-
di. q̄l ⁊ quāta eīt alla ſublimitas q̄ ī tra ſua
dupliaa poſſidebūt. ¶ Nō īmeito g⁹ tāte vir⁹ hāc
ꝓrogatiuā dedit xp̄ūs. ut q̄ ſoli q̄ clā ſūt ex oī
carne ſederēt ſup thronos duodecī. ⁊ vniuſū orbē
iudicarēt. ¶ Et ſicut ē ꝺſueta gra ⁊ munificēaa
xp̄i qui nō ſolū mīa ⁹ nō dat ī ⁊tribuaōē q̄; hō
merūt ī labore. ſed ecā teſtīmo ſue ꝓmiſſa-
aōis cūplicare ſolet. ⁊ vitā ēnā adicē. nō īmei-
to eccē gra ꝓuehēte ⁊ pene oīb⁹ ſcīs ſāores et
alaitudīe corpm ītignes erūt ⁊ ſplēdore ⁊ēpla-
aōis cōitatē alioz tñſcendēt. ¶ Ibi truph̄ale
deaus nīr; ardēn oſtro thoraſcas. q̄ ſāguīs
effuſiōē meruerūt qui cicatrices ⁊ vulnera bñ-
ficio ⁊ſurrectoīs īducta velut quoſdā tytulos
victorie gloroſos ꝓtulerūt ¶ Fortes viri ⁊ ſtātes
quos nulla ogreſſio debūtuit. nulla acies q̄ſlibz

formidabil' decorat. Armatu vexillo crucis fortiusq; gē
suū p gladios z ignes. z nuz corrosis z anulsis viscerib⁹
q optūe se expēdisse gauisi sut. lucretiuit sāguis p
fluētes quē z sāguini xpi admiscere gtulabāt.
lucet vstulata latenib⁹ i odorē suauitatis quā ardētes
igne spūs sācte gtissimū deo offerebāt. tū alacri mē
te semp īsurgētes nō lacessentib⁹ pcordijs pseue
rāte spū victis oīa vicerūt. Isti sūt triūphatores
z amīci dei amore z fide p quā astricti z allecti in
miliaa ei⁹. paxerat eis trena abice z mun⁹ corpm
supuacuū z nutile se accepisse crederēt. nisi sacri
cijs dīnis illud dicaret. ut discerpacōe mēbrorū
z ossiū iminucōe et medulla z cerebri dispsioe
et purpurātis sāguis gloriosa effusioe. deuocionē
suā i deū ptestātes exterminū spm z victorē i dulci
amore dei z xpi ei⁹ exclamarēt. Isti īpleuerūt gloriā
z decorē aule celestis pspicuo fulgore suc claritudis.
Hens amica deo fulgurātē animi fortitudinē clari
tate corpm detegētes gtū z eternū spectaculū sti spūs
aure celesti. Ibi signal' cādor dīm cultu sānctē
nūdina vlgnois adaurit q iuuē fragilitatē quoq;
sexus tnscēdēs alti victorie causā optinuit. dū
z sclm cū eo quoq; vicit. Nup sānctis emula vidual'
castitas. tū i sās viris qi i feis qd mīm i hac ha
buit pte. exercitio bonor opm cumulauit. Nec
pietas Iugal' ab hoc scor colligio seclusa ē qui
tps clemosinis i dimētes hospitalitatē sectātes.
paupes i carcātes. nudos vestiētes. egētib⁹ z infir
mis xpianētes. Diuini cultu officiū sedulo amōe

frequẽtates. quid deo. dño ueo iugio deberẽt solluãre
ꝺꝺiderũt. ¶Nos aũt vnda baptismat abluit. ⁊ fide
sãguis xpi mũdauit ⁊ grã mr uestiuit. i uerã ino
cẽtiã inatos. mr alla celestis ihrlm gremio pietatis
gaudẽt exapit. ¶De sacꝺotib⁹ aũt ⁊ sfessorib⁹ xpi
haut dubiũ ẽ dattat mãsiões dignasq; sacꝺotali
offias i ãtate dei optunẽ. ¶Ut sint plebisq; xpiane
solliatudinẽ gerẽtes. sub tiore ⁊ uerẽtia ibripla
ato dei deseruire curauert. ¶Ut magis ea q̃ xpi
sũt q̃ sua q̃rẽtes ⁊ spõse xpi solliatã custodiã habẽ.
⁊ fidei zelo ne aliud ab ea q̃ xp̃s amaret satagẽ
tes q̃ mĩsteriũ sacmẽti corpis diuini sorti. eaã
sepõs uuẽtes hostias deo obtulert. ¶Quib⁹ etsi
material' gladi⁹ defuit. tñ xpiacẽdi ⁊ mortẽdi aũ
xpõ uolũtas nõ min⁹ fuit. q̃ dũ sãguis xpi quẽ
ãmĩstrabãt frequẽt uidert eos an⁹ ⁊ quãte rei
mũstri cert pudore stimulatos ⁊ i semet ibera
tos ut i utiles seruos ⁊ supuacuos mĩstros se dãp
nauerũt. qui ad sũmã ẽ gti offiaj eaã corp⁹ sui
⁊ sãguẽz nõ expẽderũt. ¶Collãs g̃ oib⁹ elãs tã
ãgel' q̃ hoib⁹ una ⁊ gloriosa ãtate aui⁹ fidator ⁊
opifex d'ꝰ pt̃ alias bñdicẽs quib⁹ sã donabit.
eaã tãto munẽ uisiõe mutue felices erũt. i quo
nõ pu⁹ om̃ cit pulcr. i sapiã ⁊ cautate cũ uita
⁊ meitũ ⁊ gloriosa⁹ sĩgulor oculi uidebũt.
¶Nã de uasis sps̃ uerib⁹ q̃lẽt solẽt ⁊ debẽt esse
i mẽtib⁹ scor nõ ut mortue ⁊ factiçe. sed natiue
⁊ igenite ex utero mris gre. dũ ueritas ueritati
et uitus uituti. ⁊ lux lũi. ⁊ flãma flãme facle

ꝺſonat. quãtus ignis quãtus ardor quãtũ incẽdiũ
unꝰ dilãoms ī deũ. qui solus ī ois̃ amat. ⁊ singul'
quãtus amor quãta caritas accẽdat. ꝺs ꝓt deũ ihm̃
dere ꝓt. ℣ Ppe eñ ꝓaũ ẽ uidẽ tot ignes tot ꝓcipes
tot dei ⁊ xpi ei⁹ gloriosos sacdotes. tot mir̃ ꝑsonas.
fulgurãtes ī purpura ī ceno tinctas ī sãguĩe agni
⁊ uelud plẽno mutuo saturatas. quẽ lõgo mutuo
⁊ dina ī posicioẽ plene ibibit. ℣ Hãc eñ purpurã
ī suo cruore nõ fastidit xp̃s ⁊ micãtẽ ꝓtulit. ut
uterẽ ī tãta solẽpnitate ⁊ iterẽ ihm̃ ⁊ hõrati.
⁊ ipe rex hõrẽ hrẽt de eis. ℣ Nec eñ dne hrẽ hõrẽ
de seruis tuis ⁊ dilectis eos cũ te ī bono festo. ⁊
bono die. ardẽs flãma ⁊ incẽdio caritatis inẽse xpe
thu. amor dilectaũ te dne. ℣ quos te uidebt ī
medio sor tuor. ī medio amicor tuor. sine q̃b ꝙ
icõmeduũ ⁊ icõpetẽs tibi uidet te debẽ regere. ⁊
qsi diuinus ⁊ nõ sanus ꝺctus ipe tu⁹ ꝓcipatus ⁊
regnũ ī oculis tuis ardẽs amor cet thu cet. si nõ
cũ te chaissiõe aiaꝝ tuaꝝ hrẽs ℣ Quale ẽ g⁹ hãc
ipam tuã erga eos dilãonẽ uidẽ ⁊ illoꝝ erga te.
℣ Hoc uidẽ salus ⁊ uita uidẽtiũ. quã ipe ꝑstãt dig⁹
net. q̃ ai pr̃e ⁊ spũ scõ uiuit ⁊ regt ī cẽna seala
Amen ℣ Ꝑ frem̃ ysmadum de roboim

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
A 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
R G B W M K C Y M B

Inches
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black